KONYA İLİ HEDİYE ATARCI-AYŞE TÜZÜN KONUTUNUN RESTORASYON ÖNERİSİ

FATMA NUR ODUNCU

YÜKSEK LİSANS TEZİ
MİMARLIK

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

EKİM 2013
ANKARA

Fatma Nur ODUNCU tarafından hazırlanan KONYA İLİ HEDİYE ATARCI-AYŞE TÜZÜN KONUTUNUN RESTORASYON ÖNERİSİ adlı bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak uygun olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Işık AKSULU
Tez Danışmanı, Mimarlık Anabilim Dalı

Bu çalışma, jürimiz tarafından oy birliği ile Mimarlık Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Gediz URAK
Mimarlık, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Işık AKSULU
Mimarlık, Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Zühal ÖZCAN
Mimarlık, Çankaya Üniversitesi

Savunma Tarihi: 24 / 10 / 2013

Bu tez ile Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu Yüksek Lisans derecesini onamıştır.

Prof. Dr. Şeref SAĞIROĞLU
Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürü

TEZ BİLDİRİMİ

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada orijinal olmayan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

Fatma Nur ODUNCU

KONYA İLİ HEDİYE ATARCI-AYŞE TÜZÜN KONUTU RESTORASYON ÖNERİSİ

(Yüksek Lisans Tezi)

Fatma Nur ODUNCU

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Ekim 2013

ÖZET

Bu tez çalışmasında Konya ili Karatay ilçesinde yer alan sivil mimari örneklerden Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün Konutu konu edilmektedir. Çalışmanın amacı, yapının mevcut durumunun, restorasyon olanaklarının incelenerek yapının korunması ve gelecek nesillere iletilebilmesi için uygun restorasyon müdahaleleri ve işlevin araştırılmasıdır. Çalışma kapsamında, Konya ili, konağın yakın çevresi ve bugünkü durumu incelenmekte, karşılaştırmalı çalışma ve tarihi araştırmalar ile konağın özgün durumu araştırılmaktadır. Elde edilen sonuçlar değerlendirilip, kriterler belirlenerek bu kriterlerin uygulamaya geçiş safhasında yeni işlev ile birlikte düşünüldüğü bir restorasyon projesi önerilmektedir.

Bilim Kodu : **803.1.085**
Anahtar Kelimeler : **Konya, Konak, Analiz, Rölöve, Restitüsyon, Restorasyon.**
Sayfa Adedi : **297**
Tez Yöneticisi : **Prof. Dr. Işık AKSULU**

THE RESTORATION PROPOSAL OF HEDİYE ATARCI-AYŞE TÜZÜN RESIDENCE IN KONYA

(M.Sc. Thesis)

Fatma Nur ODUNCU

GAZİ UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES
October 2013

ABSTRACT

In this thesis, Hediye Atarcı-Ayse Tüzün Residence, one of the civil architecture example located in Karatay county of Konya province, is selected as subject. The purpose of the study is to protect the building by examining the current situation and restoration possibilities and to search acceptable restoration actions and residence function to keep alive the building for future generations. Within the scope of this study, Konya province, neighborhoods of the residence and its current situation is examined and the original situation of it is investigated by a comparative study and historical researches. As the conclusion, a restoration project where the criteria, determined by considering obtained results, are considered with the residence's new function is proposed at implementation phase of these criteria.

Science code : **803.1.085**
Key words : **Konya, Mansion Analysis, Architectural Survey, Restitution, Restoration.**
Page number : **297**
Superviser : **Prof. Dr. Işık AKSULU**

TEŞEKKÜR

Benim için uzun ve zorlu bir yol olan çalışmam sırasında, hiç bir konuda desteğini esirgemeyen ve bana cesaret veren değerli hocam Prof. Dr. Işık AKSULU'ya, her konuda olduğu gibi bu konuda da bana yardımcı olan eşim Tolga Hakan ODUNCU'ya, özellikle konutun ölçümleri sırasındaki yardımları için kardeşim Tunahan YOLLAR'a, her zaman yanımda olan ve bunu sonuna kadar hissettiren annem Oya YOLLAR, babam Resul YOLLAR başta olmak üzere bütün aileme sonsuz teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

Safya

ÖZET iv

ABSTRACT v

TEŞEKKÜR vi

İÇİNDEKİLER vii

ÇİZELGELERİN LİSTESİ xi

ŞEKİLLERİN LİSTESİ xiii

RESİMLERİN LİSTESİ xix

1. GİRİŞ..... 1

2. KONYA İLİNİN GENEL VE TARİHİ ÖZELLİKLERİ..... 3

2.1. Coğrafi Konumu..... 3

2.2. İklimsel Durumu..... 3

2.3. Konya'nın Tarihsel Gelişimi 4

2.4. Hediye Atarcı – Ayşe Tüzün Konutu'nun Yakın Çevresi..... 6

2.5. Hediye Atarcı – Ayşe Tüzün Konutu'nun Yakın Çevresindeki Yapılar..... 6

3. HEDİYE ATARCI - AYŞE TÜZÜN KONUTU MEVCUT DURUMUNUN TESPİTİ..... 8

3.1. Rölöve Çizimleri 8

3.2. Ölçüm Yöntemi 8

3.3. Yapının Tanımsal Analizi 9

3.3.1. Genel analiz..... 11

3.3.2. Dış analiz..... 11

3.3.3. İç Analiz 16

3.3.4. Taşıyıcı Elemanlar 27

3.3.5. Mimari Elemanlar 29

3.4. Fiziksel Durum 34

3.4.1. İnsanların neden olduğu bozulmalar 35

3.4.2. Doğa etkisi ile bozulmalar 36

4. HEDİYE ATARCI - AYŞE TÜZÜN KONUTU VE KONYA EVLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA YÖNTEMİ İLE İNCELENMESİ 38

4.1. Konya Konut Mimarisinin Yerleşim Özellikleri 38

4.2. Konya Konutlarının Plan Özellikleri 40

4.3. Konya Konutlarının Plan Tipolojisi 41

4.4. Cephe Elemanları ve Özellikleri 48

4.5. Yapı Malzemesi ve Yapım Tekniği 53

4.6. Konya Konutlarına İlişkin Sonuçlar 56

5. RESTİTÜSYON 59

5.1. Metodoloji 59

5.2. İşlevsel Restitüsyon 59

5.3. Fiziksel Restitüsyon 59

5.3.1. Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler; 60

5.3.2. Yazılı ve çizili kaynaklardan gelen bilgiler; 60

5.3.3. Karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgiler; 60

5.3.4. Mimari gereklilik;..... 61

5.4. Restitüsyonda Kaynak Kullanımı Üzerine Notlar..... 61

5.5. Restitüsyon Tablosu..... 66

6. RESTORASYON..... 68

6.1. Çevre Korumanın Gelişim Süreci..... 68

6.1.1. Dünyadaki gelişim süreci..... 68

6.1.2. Türkiye'deki gelişim süreci..... 70

6.2. Yapının Bugünkü Durumunun Değerlendirilmesi..... 74

6.2.1. Mimari özellikler..... 74

6.2.2. Yapısal durum..... 75

6.2.3. Çevresel faktörler..... 75

6.2.4. Sosyal faktörler..... 76

6.3. Restorasyon Yaklaşımı..... 76

6.4. Finansal Model..... 79

6.5. Yeni Fonksiyon..... 79

6.6. Yapının Programı..... 81

6.7. Restorasyon Müdahale Biçimleri İçin Kaynaklar..... 86

6.8. Restorasyonda Yapılan Müdahale Biçimleri..... 88

6.9. Restorasyon Aşamaları..... 92

7. SONUÇ VE ÖNERİLER..... 94

KAYNAKLAR 96

EKLER 99
EK 1 İkinci bölüme ait ekler 100
EK 2 İkinci bölüme ait ekler (Yapının Yakın Çevre Analizi) 104
EK 3 Üçüncü bölüme ait ekler (Rölöve Aşaması) 111
EK 4 Dördüncü bölüme ait ekler (Karşılaştırmalı Çalışma Aşaması) 190
EK 5 Beşinci bölüme ait ekler (Restitüsyon Aşaması) 200
EK 6 Altıncı bölüme ait ekler (Restorasyon Aşaması) 238

ÖZGEÇMİŞ 297

ÇİZELGELERİN LİSTESİ

Çizelge **Sayfa**

Çizelge 3.1. Kuzey cephe tanımlama tablosu-1.....130

Çizelge 3.2. Kuzey cephe tanımlama tablosu-2.....131

Çizelge 3.3. Doğu cephe tanımlama tablosu-1.....132

Çizelge 3.4. Doğu cephe tanımlama tablosu-2.....133

Çizelge 3.5. Güney cephe tanımlama tablosu-1.....134

Çizelge 3.6. Güney cephe tanımlama tablosu-2.....135

Çizelge 3.7. Z 01 mekanı tanımlama tablosu.....136

Çizelge 3.8. Z 02 mekanı tanımlama tablosu.....137

Çizelge 3.9. Z 03 mekanı tanımlama tablosu.....138

Çizelge 3.10. Z 04 mekanı tanımlama tablosu.....139

Çizelge 3.11. Z 05 mekanı tanımlama tablosu.....140

Çizelge 3.12. Z 06 mekanı tanımlama tablosu.....141

Çizelge 3.13. Z 07 mekanı tanımlama tablosu.....142

Çizelge 3.14. Z 08 mekanı tanımlama tablosu.....143

Çizelge 3.15. 1 01 mekanı tanımlama tablosu.....144

Çizelge 3.16. 1 02 mekanı tanımlama tablosu.....145

Çizelge 3.17. 1 03 mekanı tanımlama tablosu.....146

Çizelge 3.18. 1 04 mekanı tanımlama tablosu.....147

Çizelge 3.19. 1 05 mekanı tanımlama tablosu.....148

Çizelge 3.20. 1 06 mekanı tanımlama tablosu.....149

Çizelge 3.21. 1 07 mekanı tanımlama tablosu.....150

Çizelge 3.22. 1 08 mekanı tanımlama tablosu.....151

Çizelge 3.23. 1 09 mekanı tanımlama tablosu.....152

Çizelge 3.24. Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün konutuna ait kapı tipolojisi.....153

Çizelge 3.25. Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün konutuna ait pencere tipolojisi.....154

Çizelge **Sayfa**

Çizelge 3.26. Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün konutuna ait dolap tipolojisi.....155

Çizelge 4.1. Karşılaştırmalı çalışma tablosu.....190

Çizelge 4.2. Geleneksel Konya evleri plan tipolojisi.....191

Çizelge 4.3. Geleneksel Konya evleri cephe tipolojisi.....193

Çizelge 5.1. Restitüsyon plan tablosu-1.....228

Çizelge 5.2. Restitüsyon plan tablosu-2.....229

Çizelge 5.3. Restitüsyon plan tablosu-3.....230

Çizelge 5.4. Restitüsyon plan tablosu-4.....231

Çizelge 5.5. Restitüsyon plan tablosu-5.....232

Çizelge 5.6. Restitüsyon cephe tablosu-1.....233

Çizelge 5.7. Restitüsyon cephe tablosu-2.....234

Çizelge 5.8. Restitüsyon cephe tablosu-3.....235

ŞEKİLLERİN LİSTESİ

Şekil **Sayfa**

Şekil 1.1. Konya iliinin fiziki durumu.....100

Şekil 1.2. Konya şehri yerleşme planının tarihsel gelişimi.....100

Şekil 1.3. Tarihsel süreç içerisinde Konya kenti mekansal gelişimi.....100

Şekil 1.4. Tarihsel süreç içerisinde Alaaddin-Mevlana aksının mekânsal gelişimi.....101

Şekil 1.5. Aziziye Mahallesi yakın çevresi.....103

Şekil 2.1. Yapının yakın çevresi vaziyet planı.....104

Şekil 2.2. Yapının yakın çevresi tescilli yapı analizi.....105

Şekil 2.3. Yapının yakın çevresi arazi kullanım analizi.....106

Şekil 2.4. Yapının yakın çevresinde yapı-açık alan analizi.....107

Şekil 2.5. Yapının yakın çevresinde kat yükseklikleri analizi.....108

Şekil 2.6. Yapının yakın çevresinde yapım tekniği analizi.....109

Şekil 2.7. Yapının yakın çevresi yapısal durum analizi.....110

Şekil 3.1. Konutun “lazer total station” ile ölçülmesinden elde edilen ham veriler.....111

Şekil 3.2. Konya evlerinde genel olarak görülen yapım tekniği.....111

Şekil 3.3. Rölöve vaziyet planı.....112

Şekil 3.4. Rölöve zemin kat planı.....113

Şekil 3.5. Rölöve birinci kat planı.....114

Şekil 3.6. Şekil numaraları paftası zemin kat planı.....115

Şekil 3.7. Şekil numaraları paftası birinci kat planı.....116

Şekil 3.8. Rölöve zemin kat döşeme planı.....117

Şekil 3.9. Rölöve birinci kat döşeme planı.....118

Şekil 3.10. Rölöve zemin kat tavan planı.....119

Şekil 3.11. Rölöve birinci kat tavan planı.....120

Şekil 3.12. Rölöve A-A kesiti.....121

Şekil **Sayfa**

Şekil 3.13. Rölöve B-B kesiti.....122
Şekil 3.14. Rölöve C-C kesiti.....123
Şekil 3.15. Rölöve D-D kesiti.....124
Şekil 3.16. Rölöve kuzey cephe.....125
Şekil 3.17. Rölöve doğu cephe.....126
Şekil 3.18. Rölöve güney cephe.....127
Şekil 3.19. Rölöve kapı-pencere detayları.....128
Şekil 3.20. Rölöve dolap detayları.....129
Şekil 3.21. Değişim ve bozulmalar vaziyet planı.....176
Şekil 3.22. Değişim ve bozulmalar zemin kat planı.....177
Şekil 3.23. Değişim ve bozulmalar birinci kat planı.....178
Şekil 3.24. Değişim ve bozulmalar zemin kat döşeme planı.....179
Şekil 3.25. Değişim ve bozulmalar birinci kat döşeme planı.....180
Şekil 3.26. Değişim ve bozulmalar zemin kat tavan planı.....181
Şekil 3.27. Değişim ve bozulmalar birinci kat tavan planı.....182
Şekil 3.28. Değişim ve bozulmalar A-A kesiti.....183
Şekil 3.29. Değişim ve bozulmalar B-B kesiti.....184
Şekil 3.30. Değişim ve bozulmalar C-C kesiti.....185
Şekil 3.31. Değişim ve bozulmalar D-D kesiti.....186
Şekil 3.32. Değişim ve bozulmalar kuzey cephesi.....187
Şekil 3.33. Değişim ve bozulmalar doğu cephesi.....188
Şekil 3.34. Değişim ve bozulmalar güney cephesi.....189
Şekil 4.1. Geleneksel Konya evi-sokak ilişkisi (perspektif) 193
Şekil 4.2. Geleneksel Konya evi-sokak ilişkisi (plan) 193
Şekil 4.3. Hayatlı ve üç odalı bir ev.....194
Şekil 4.4. Konya Şems caddesindeki iki odalı ev.....194
Şekil 5.1. Restitüsyonda kaynak kulanımı vaziyet planı.....200

Şekil **Sayfa**

Şekil 5.2. Restitüsyonda kaynak kulanımı zemin kat planı.....201
Şekil 5.3. Restitüsyonda kaynak kulanımı birinci kat planı.....202
Şekil 5.4. Restitüsyonda kaynak kulanımı zemin kat döşeme planı.....203
Şekil 5.5. Restitüsyonda kaynak kulanımı birinci kat döşeme planı.....204
Şekil 5.6. Restitüsyonda kaynak kulanımı zemin kat tavan planı.....205
Şekil 5.7. Restitüsyonda kaynak kulanımı birinci kat tavan planı.....206
Şekil 5.8. Restitüsyonda kaynak kulanımı A-A kesiti.....207
Şekil 5.9. Restitüsyonda kaynak kulanımı B-B kesiti.....208
Şekil 5.10. Restitüsyonda kaynak kulanımı C-C kesiti.....209
Şekil 5.11. Restitüsyonda kaynak kulanımı D-D kesiti.....210
Şekil 5.12. Restitüsyonda kaynak kulanımı kuzey cephesi.....211
Şekil 5.13. Restitüsyonda kaynak kulanımı doğu cephesi.....212
Şekil 5.14. Restitüsyonda kaynak kulanımı güney cephesi.....213
Şekil 5.15. Restitüsyon vaziyet planı.....214
Şekil 5.16. Restitüsyon zemin kat planı.....215
Şekil 5.17. Restitüsyon birinci kat planı.....216
Şekil 5.18. Restitüsyon zemin kat döşeme planı.....217
Şekil 5.19. Restitüsyon birinci kat döşeme planı.....218
Şekil 5.20. Restitüsyon zemin kat tavan planı.....219
Şekil 5.21. Restitüsyon birinci kat tavan planı.....220
Şekil 5.22. Restitüsyon A-A kesiti.....221
Şekil 5.23. Restitüsyon B-B kesiti.....222
Şekil 5.24. Restitüsyon C-C kesiti.....223
Şekil 5.25. Restitüsyon D-D kesiti.....224
Şekil 5.26. Restitüsyon kuzey cephesi.....225
Şekil 5.27. Restitüsyon doğu cephesi.....226
Şekil 5.28. Restitüsyon güney cephesi.....227

Şekil **Sayfa**

Şekil 6.1. Restorasyonda kaynak kulanımı vaziyet planı.....238
Şekil 6.2. Restorasyonda kaynak kulanımı zemin kat planı.....239
Şekil 6.3. Restorasyonda kaynak kulanımı birinci kat planı.....240
Şekil 6.4. Restorasyonda kaynak kulanımı zemin kat döşeme planı.....241
Şekil 6.5. Restorasyonda kaynak kulanımı birinci kat döşeme planı.....242
Şekil 6.6. Restorasyonda kaynak kulanımı zemin kat tavan planı.....243
Şekil 6.7. Restorasyonda kaynak kulanımı birinci kat tavan planı.....244
Şekil 6.8. Restorasyonda kaynak kulanımı A-A kesiti.....245
Şekil 6.9. Restorasyonda kaynak kulanımı B-B kesiti.....246
Şekil 6.10. Restorasyonda kaynak kulanımı C-C kesiti.....247
Şekil 6.11. Restorasyonda kaynak kulanımı D-D kesiti.....248
Şekil 6.12. Restorasyonda kaynak kulanımı kuzey cephesi.....249
Şekil 6.13. Restorasyonda kaynak kulanımı doğu cephesi.....250
Şekil 6.14. Restorasyonda kaynak kulanımı güney cephesi.....251
Şekil 6.15. Fiziksel müdahale aşaması vaziyet planı.....252
Şekil 6.16. Fiziksel müdahale aşaması zemin kat planı.....253
Şekil 6.17. Fiziksel müdahale aşaması birinci kat planı.....254
Şekil 6.18. Fiziksel müdahale aşaması zemin kat döşeme planı.....255
Şekil 6.19. Fiziksel müdahale aşaması birinci kat döşeme planı.....256
Şekil 6.20. Fiziksel müdahale aşaması zemin kat tavan planı.....257
Şekil 6.21. Fiziksel müdahale aşaması birinci kat tavan planı.....258
Şekil 6.22. Fiziksel müdahale aşaması A-A kesiti.....259
Şekil 6.23. Fiziksel müdahale aşaması B-B kesiti.....260
Şekil 6.24. Fiziksel müdahale aşaması C-C kesiti.....261
Şekil 6.25. Fiziksel müdahale aşaması D-D kesiti.....262
Şekil 6.26. Fiziksel müdahale aşaması kuzey cephesi.....263
Şekil 6.27. Fiziksel müdahale aşaması doğu cephesi.....264

Şekil **Sayfa**

Şekil 6.28. Fiziksel müdahale aşaması güney cephesi.....265
Şekil 6.29. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları vaziyet planı.....266
Şekil 6.30. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları zemin kat planı.....267
Şekil 6.31. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları birinci kat planı.....268
Şekil 6.32. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları zemin kat döşeme planı...269
Şekil 6.33. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları birinci kat döşeme planı..270
Şekil 6.34. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları zemin kat tavan planı.....271
Şekil 6.35. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları birinci kat tavan planı.....272
Şekil 6.36. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları A-A kesiti.....273
Şekil 6.37. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları B-B kesiti.....274
Şekil 6.38. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları C-C kesiti.....275
Şekil 6.39. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları D-D kesiti.....276
Şekil 6.40. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları kuzey cephesi.....277
Şekil 6.41. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları doğu cephesi.....278
Şekil 6.42. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları güney cephesi.....279
Şekil 6.43. Restorasyon vaziyet planı.....280
Şekil 6.44. Restorasyon zemin kat planı.....281
Şekil 6.45. Restorasyon birinci kat planı.....282
Şekil 6.46. Restorasyon zemin kat döşeme planı.....283
Şekil 6.47. Restorasyon birinci kat döşeme planı.....284
Şekil 6.48. Restorasyon zemin kat tavan planı.....285
Şekil 6.49. Restorasyon birinci kat tavan planı.....286
Şekil 6.50. Restorasyon A-A kesiti.....287
Şekil 6.51. Restorasyon B-B kesiti.....288
Şekil 6.52. Restorasyon C-C kesiti.....289
Şekil 6.53. Restorasyon D-D kesiti.....290
Şekil 6.54. Restorasyon kuzey cephesi.....291

Şekil **Sayfa**

Şekil 6.55. Restorasyon doğu cephesi.....292

Şekil 6.56. Restorasyon güney cephesi.....293

Şekil 6.57. Restorasyon kapı-pencere detayları.....294

Şekil 6.58. Restorasyon dolap detayları.....295

Şekil 6.59. Piri Mehmet Paşa Mahallesi-Alaaddin Tepesi ulaşım paftası.....296

RESİMLERİN LİSTESİ

Resim **Sayfa**

Resim 1.1. Konya tarihi kent meydanı.....102

Resim 1.2. Konya tarihi kent meydan.....102

Resim 1.3. Konya tarihi kent meydanı.....102

Resim 1.4. Konya tarihi kent meydanı.....102

Resim 1.5. Konya tarihi kent meydanı.....102

Resim 1.6. Konya tarihi kent meydanı.....102

Resim 1.7. Konya tarihi kent meydanı.....102

Resim 1.8. Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün konutu ile aynı mahallede bulunan geleneksel yapı örnekleri.....103

Resim 3.1. Z 01 D1 duvarı.....156

Resim 3.2. Z 01 D2 duvarı.....156

Resim 3.3. Z 01 D3 duvarı.....156

Resim 3.4. Z 01 D4 duvarı.....156

Resim 3.5. Z 02 D1 duvarı.....157

Resim 3.6. Z 02 D4 duvarı.....157

Resim 3.7. Z 02 D4 duvarı.....157

Resim 3.8. Z 03 D1 duvarı.....157

Resim 3.9. Z 03 D2 duvarı.....158

Resim 3.10. Z 03 D3 duvarı.....158

Resim 3.11. Z 03 D4 duvarı.....158

Resim 3.12. Z 04 D2 duvarı.....158

Resim 3.13. Z 05 D3 duvarı.....159

Resim 3.14. Z 05 D2 duvarı.....159

Resim 3.15. Z 05 kapı boşluğu.....159

Resim 3.16. Z 06 D1 duvarı.....159

Resim 3.17. Z 06 D2 duvarı.....160

Resim **Sayfa**

Resim 3.18. Z 06 merdiveni....160
Resim 3.19. Z 06 D4 duvarı....160
Resim 3.20. Z 07 P6 pencersi....160
Resim 3.21. Z 07 K4 kapısı....161
Resim 3.22. Z 07 P3 pencersi....161
Resim 3.23. Z 07 D4 duvarı....161
Resim 3.24. Z 07 D4 duvarı....161
Resim 3.25. Z 08 girişi....162
Resim 3.26. Z 08 merdiven....162
Resim 3.27. Z 09 162
Resim 3.28. 1 01 D1 duvarı....162
Resim 3.29. 1 01 D4 duvarı....163
Resim 3.30. 1 01 dolap detayı....163
Resim 3.31. 1 02 D1 duvarı....163
Resim 3.32. 1 02 D2 duvarı....163
Resim 3.33. 1 02 D2 duvarı....163
Resim 3.34. 1 02 D3 duvarı....163
Resim 3.35. 1 02 D4 duvarı....164
Resim 3.36. 1 02 D4 duvarı....164
Resim 3.37. 1 03 P5 penceresi....164
Resim 3.38. 1 03 K8 kapısı....164
Resim 3.39. 1 03 dolap....165
Resim 3.40. 1 03 D4 duvarı ve tavan....165
Resim 3.41. 1 04 D4 duvarı....165
Resim 3.42. 1 05 dolap, çiçeklik yüklük....165
Resim 3.43. 1 05 K8 kapısı 166
Resim 3.44. 1 05 P7 penceresi....166

Resim **Sayfa**

Resim 3.45. 1 05 P5 Penceresi....166
Resim 3.46. 1 05 D4 duvarı....166
Resim 3.47. 1 06 P7 Penceresi....167
Resim 3.48. 1 06 D3 duvarı....167
Resim 3.49. 1 07 D2 duvarı....167
Resim 3.50. 1 07 D3 duvarı....167
Resim 3.51. 1 07 mekan girişi....168
Resim 3.52. 1 08 P10 penceresi....168
Resim 3.53. 1 08 sedir....168
Resim 3.54. 1 08 merdiven....168
Resim 3.55. 1 08 D4 duvarı....168
Resim 3.56. 1 09 D2 duvarı....169
Resim 3.57. 1 09 D3 duvarı....169
Resim 3.58. Kuzey Cephesi 169
Resim 3.59. Avlu giriş kapısı....169
Resim 3.60. Kuzey cephe P2 penceresi....170
Resim 3.61. Kuzey cephe konut giriş kapısı....170
Resim 3.63. Kuzey cephe P5 penceresi....170
Resim 3.62. Kuzey cephesi çıkma duvarı ve pencereleri....171
Resim 3.64. Kuzey cephe....172
Resim 3.65. Doğu cephesi kapıları....172
Resim 3.66. Doğu cephesi K7 kapısı....172
Resim 3.67. Doğu cephesi K3 kapısı....172
Resim 3.68. Doğu cephesi P1 penceresi....172
Resim 3.69. Doğu cephesi giriş kiriş sistemi....172
Resim 3.70. Güney cephe....173
Resim 3.71. Güney cephesi duvar detayı....173

Resim **Sayfa**

Resim 3.72. Güney cephesi P3 penceresi.....173

Resim 3.73. Güney cephesi.....174

Resim 3.74. Güney cephesi P4 penceresi.....174

Resim 3.75. Güney cephesi.....174

Resim 3.76. Z 02 D3 duvarı.....174

Resim 3.77. Eğmeçli ahşap işi tavan göbeği.....175

Resim 3.78. 1 03 numaralı odanın tavanı.....175

Resim 4.1. Sedirler Caddesinde İbrahim Çakır evinin avlu duvarı.....195

Resim 4.2. Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün konutunun bahçesinde bulunan.....195

Resim 4.3. İç mekânda bulunan merdiven ve sofaya girişte bulunan kemer.....196

Resim 4.4. Piri Mehmet Paşa Mescidi civarındaki evin çıkmasının altı ahşap kaplanmıştır.....196

Resim 4.5. Konya'da bir geleneksel konutun hayat kapısı ve sokaktan görünüşü...197

Resim 4.6. Konya'da kerpiç evlere örnek.....197

Resim 4.7. Türbe mahallesindeki bir evin yan cephesindeki kerpiç sıva.....198

Resim 4.8. Konya Aziziye Camii.....199

Resim 4.9. Hediye Atarcı – Ayşe Tüzün konutundan ahşap kiriş örneği.....199

Resim 4.10. Sedirler caddesi Âşık Paşa sokaktaki evin sazdanan yapılmış çatısı....199

Resim 5.1. Z 02 odasını Z 06 sofasına bağlayan kapı izi.....236

Resim 5.2. Z 06 sofadan tuğla örülmüş duvarın görüntüsü.....236

Resim 5.3. Z 02 depodan tuğla örülmüş duvarın görüntüsü.....236

Resim 5.4. Z 02 depodaki ahşap kiriş.....237

Resim 6.1. Mevlana çarşısı.....296

Resim 6.2. Balıkçılar oteli.....296

1. GİRİŞ

Tarih boyunca yaşam alanlarında oluşan kültürel-sosyal-ekonomik dönüşümler, geleneksel konut dokusunda ve dolayısıyla bunların ayrılmaz bir parçası olan tarihi çevrelerde sürekli değişimlere neden olmaktadır.

Doku içerisinde yaşayan kullanıcıların değişen gereksinim, istek ve ilişkileri iç ve dış mekanlarda yapılan müdahaleleri oluşturmaktadır. Kullanıcılar, çoğu zaman geleneksel dokudaki yapılara bilinçsizce müdahalede bulunmakta, dokunun yakın çevresinde doku ile uyumsuz yapılar oluşturmakta ya da alanı terk ederek, geleneksel dokunun bozulmasına veya çöküntü alanı haline gelmesine neden olmaktadır [1].

Ülkemizde geleneksel dokunun tahrip edilmesi veya yok olması, büyük ölçüde toplumumuzun sosyo-kültürel yapısındaki değişimin yaşam biçimine yansıyamaması ve ekonomik sıkıntılarla ilgili olarak görülmektedir [2].

Geleneksel dokunun çevresinde rantın artması, bu dokuda yaşayanlarda da birtakım rant beklentilerini ortaya çıkartmakta ve çoğu zaman kaçak müdahaleler sonucu geleneksel dokuda bozulmalar meydana gelmektedir. Eğer doku sit alanı kapsamı içine alınmışsa, dokuya müdahale, koruma/geliştirme/yenileme kapsamı içinde ise yeniden işlevlendirme ya da mevcut işlevi devam ettirme şeklinde gerçekleştirilmektedir. Ancak doku sit alanı kapsamında değilse, imar planı kararları doğrultusunda müdahalede bulunulmaktadır [1].

Tarihi kent dokuları onarılarak ve yeni işlevler yüklenerek çağdaş yaşam alanlarına dönüştürülmelidir. Bunu yaparken tarihi yapının özgün ölçek ve dokusuna saygılı olmak, doku bütünlüğünün bozulmamasına dikkat etmek ve eğer yeni işlev gereği ek yapı yapılması gerekiyorsa görsel uygunluk sağlanacak şekilde yapılması gerekmektedir.

Tarihi dokuların içerdikleri sanatsal ve yapısal özellikleri kavrayarak, onların doğru bir şekilde yeniden kullanıma sunulmasının, yapının geleceğe en özgün ve sağlıklı

biçimde aktarılabilmesi için restorasyon projesinin titizlikle hazırlanmasının kültürel tarihimizin gelecek nesillere miras olarak aktarılmasında önemi büyüktür.

Proje kapsamı içinde, Konya tarihi kent merkezinde ve Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün Konutunun da bulunduğu Piri Mehmet Paşa Sokağında çalışılmış olan tezlerden ve akademik makalelerden faydalanılmış, Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün Konutunun bu tipoloji içindeki yeri tespit edilmiş, değişim ve bozulmalar saptanmış, restorasyon sorunları ortaya konmuş, yapının yeni bir işlev için uygun olup olmadığı ve çevresel faktörler değerlendirilmiş olup, bunlara çözüm önerileri getirilmiştir. Çalışma fotoğraflar, çizimler, çizelgeler ve şekillerle desteklenmiştir.

Bu bağlamda konu ‘Analiz’, ‘Değerlendirme’ ve ‘Sentez’ olmak üzere üç bölümde ele alınmıştır.

Analiz bölümünde; yapının rölövesi çıkarılmış, eseri tahrip eden faktörler tespit edilmiş, yapı ile ilgili geçmiş ve günümüze ait bilgiler elde edilmiş ve yapıdan gelen izler değerlendirilmiştir.

Değerlendirme bölümünde; yapının özgün halinin ve farklı dönemlerde yapılan ek veya değişikliklerin belirtildiği restitüsyon analizleri hazırlanmış ve restitüsyon çizimleri yapılmıştır.

Sentez bölümünde ise; yapının bugünkü hali ve restitüsyondan yararlanılarak; yapının programı ve çevre gereksinimlerine uyan bir işlev seçilmiş, fiziksel restorasyon projesi ve raporu hazırlanmıştır.

2. KONYA İLİNİN GENEL VE TARİHİ ÖZELLİKLERİ

2.1. Coğrafi Konumu

Konya ili; Anadolu Yarımadası'nın ortasında bulunan İç Anadolu bölgesinin güneyinde yer almaktadır. Şehir topraklarının büyük bir bölümü, İç Anadolu'nun yüksek düzlükleri üzerine rastlar. Güney ve güney batı kesimleri Akdeniz Bölgesine dâhildir. Konya coğrafi olarak 36°41' ve 39°16' kuzey enlemleri ile 31°14' ve 34°26' doğu boylamları arasında yer alır. Yüz ölçümü 38.257 km² (göller hariç)'dir. Bu alanı ile Türkiye'nin en büyük yüz ölçümüne sahip olan ildir. Ortalama yükseltisi 1.016 m'dir. İdari yönden; kuzeyden Ankara, batıdan Isparta, Afyonkarahisar, Eskişehir, güneyden İçel, Karaman, Antalya, doğudan Niğde ve Aksaray illeri ile çevrilidir. İlin uç noktalarını; kuzeyinde Kulu'nun Köşkler köyü, batısında Akşehir'in Değirmenköyü, güneyinde Taşkent'in Beyreli köyü, doğusunda ise Halkapınar'ın Delimahmutlu köyü oluşturmaktadır [3] (Şekil 1.1).

2.2. İklimsel Durumu

Konya ilinde karasal iklim şartları etkilidir. Karasal iklim şartlarının oluşmasında Konya'nın dünya üzerinde paralel ve meridyen dereceleri, yeryüzü şekilleri, yükselti ve hava kütleleri ile cephelerin ortaklaşa etkilerinin bir sonucu olarak ortaya çıkar. Konya Türkiye'nin en az yağış alan bölümüdür. Bu bölüm içerisinde de Tuz Gölü yöresi daha az yağış alır. Yağışlar daha çok ilkbahar mevsiminde konveksiyonel yağışlar şeklindedir. Yazları sıcak ve kurak, kışları soğuk ve kar yağışlıdır.

İlin, coğrafik konumu gereği kapalı bir havza içinde yer alması, etrafının yüksek dağlarla çevrili olması, merkezinin geniş düzlüklerden oluşması iklim şartlarını olumsuz yönde etkilemiş, çevre sorunlarının oluşmasında insan faktörü yanında iklim koşulları da rol oynamıştır [4].

2.3. Konya'nın Tarihsel Gelişimi

Kentin yakın çevresindeki ören yerlerinde ve Alâeddin Tepesi'nde yapılan kazılarda yerleşme tarihinin M.Ö.6000 yılına kadar gittiği anlaşılan Konya, Anadolu'nun en eski yerleşim merkezlerinden biri olmuştur. 1941 yılında Türk Tarih Kurumu adına Alâeddin Tepesi'nde yapılan arkeolojik araştırmalarda, ilk insan yerleşmesinin ya da yerleşim kültürünün günümüzden dört binyıl öncesine dek uzandığını tespit edilmiştir. Araştırmalar sırasında; ince tabaka olarak tanımlanan tepe üst yüzeyinden yaklaşık 5.00 metre derinlikteki açmalarda 18. yüzyıla tarihlenen yapı kalıntılarında Osmanlı çağı yerleşme izleri belirlenmiştir. Tepe yüzeyinden yaklaşık 5.00–8.00 metre derinlikte Selçuklu çağı, yerleşim izleri, 8.00–12.00 metre arasında Bizans çağı, 12.00–15.00 metre arasında Roma ve Yunan çağına ilişkin yapı kalıntıları ve sur izleri belirlenmiştir. 15.00–18.00 metre derinlikte ise Friglere ait seramik buluntuları elde edilmiştir [5].

Roma medeniyeti döneminde koloni kenti olan Konya (Ikonion) kentinin ilk yerleşim alanı, Alâeddin Tepesi ve tepenin güneyi olmuştur [6]. M.S.395 yılında Roma İmparatoru'nun ülkeyi iki oğlu arasında paylaştırmasıyla kent, Bizans İmparatorluğu topraklarına katılmıştır. Kent Bizans döneminde dini ve askeri bir merkez olma özelliği ile ön plâna çıkmıştır. Bizans döneminde de, Roma döneminde olduğu gibi, özellikle Alâeddin Tepesi ve güneyindeki alanlarda yaşam alanları devam ettirilmiştir. 13. Yüzyıl'da kentin yerleşme dokusu yine Alâeddin Tepesi çevresinde yoğunlaşmıştır. Anadolu Selçukluları zamanında iç kalenin tamir ve bakımı yapılmış, kent ikinci bir sur ile çevrelenmiştir. Bu dönemde yerleşme bölgeleri sur dışına taşarak özellikle kentin doğu kesimine doğu gelişim deseni göstermiştir [7]. Karamanoğulları döneminde kent Alâeddin Tepesinin batısına doğru bir gelişme düzeni göstermiştir. Osmanlı döneminde kentin gelişimi, 15. ve 18. yüzyıllar arasında Alâeddin Tepesi doğusuna, 18. ve 19. yüzyıllar arasında ise Alâeddin Tepesi'nin güney ve güneydoğusuna doğru olmuştur [8] (Şekil 1.2).

Yavuz Sultan Selim döneminde Alâeddin Tepesi'nin doğusuna suyun getirilmesi ve kentte her zaman çok önemli bir yeri olan Mevlevi Dergâhı"nın doğuda olması

nedeniyle, Osmanlı döneminde kent merkezi bu yönde gelişmiştir [9]. Mevlana Dergâhı'nın kuzey ve doğusunda yerleşme bölgeleri oluşmuş ve özellikle Osmanlı Devletinin son dönemlerinde Mevlana soyundan gelen çelebilerin yerleştiği Çelebi Mahallesi, kentin en seçkin yerleşim alanı haline gelmiştir. Bu bölge, dönemin ticari, idari, sosyal ve kültürel işlevlerin bütünleştiği alan özelliğine sahiptir. İplikçi Camii, Şerafeddin Camii, Kapı Camii ve Aziziye Camii'nin ticaret alanlarının içinde bulunması, alandaki sosyal hareketliliğe katkıda bulunmuştur [10] (Şekil 1.3).

28 Eylül 1867 tarihinde Konya çarşısı içerisinde bedesten bölgesinde meydana gelen yangın, kentin fiziki yapısını etkileyen önemli bir faktör olmuştur [5]. Yangın neticesinde Konya çarşısında 872 adet büyük ve küçük dükkân yok olmuştur. Meydana gelen hasar ve zararı tespit etmek, yanan vakıf ve şahıs dükkânlarında yapılacak inşaatlar için özellikle kereste olmak üzere gerekli malzemenin teminini kolaylaştırmak ve yapılacak binaların 1848 yılında yayımlanmış olan Ebniye nizamnamesine uygun olarak inşa edilmesini temin etmek amacıyla özel bir imar komisyonu teşkil edilmiştir. Yangının ardından kentte yavaş fakat sürekli imar faaliyetleri görülmüştür. Bu faaliyetler, 1898-1902 yıllarında hız kazanmış, kent merkezinde birbirini dik kesen cadde ve sokaklar açılmıştır [11], [12]. Bu caddelerden en önemlisi, günümüzde de önemini devam ettiren Alâeddin Tepesi ve Mevlana Külliyesi arasında uzanan Mevlana Caddesi'dir. 1882/1883 eski kale taşları kullanılarak Konya Hükümet Konağı inşa edilmiştir. Bu alan daha sonra kentin gelişiminde bir odak noktası olmuştur. 19. ve 20 yüzyıllarda Mevlana Külliyesi ve çevresinin kentin saygın yerleşme alanı olması ile birlikte, kentin zengin tüccar ve memurlarının konutlarının bulunduğu Mevlana Caddesi'nde, 2-3 katlı binalar yapılmaya başlamıştır (Şekil 1.4).

19.yüzyıl sonlarında Anadolu-Bağdat demiryolu hattının Konya'ya ulaşması ile birlikte kentte ticari hayat canlanmıştır. Oluşan bu yeni durum kentsel arazi kullanım ve alışılmış kent içi ulaşım biçimini ve kent formunu etkilemiştir [13]. İstasyon ve yakınlarında otel ambar gibi bazı tesislerin yapımına ihtiyaç duyulmuştur. Kent merkezi ve istasyon arasındaki mesafenin uzak olması da, daha hızlı bir ulaşım aracına gereksinim duyulmasını sağlamıştır. Selanik'te atlı tramvay yerine elektrikli

tramvay faaliyete geçince, bir dönemler Konya'da valilik yapmış Avlonyalı Ferit Paşa aracılığı ile Selanik'e hizmet vermiş atlı tramvaylar Konya'ya nakledilmiş, türbe önü ile istasyon arasında hizmet vermeye başlamıştır. Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren de Mevlana Caddesi önemini korumuş; sahip olduğu idari ve ticari merkez olma görevini devam ettirmiştir. (Resim 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7.).

2.4. Hediye Atarcı – Ayşe Tüzün Konutu'nun Yakın Çevresi

Konutun bulunduğu Aziziye Mahallesi, Piri Mehmet Paşa Sokağı, Konya ili, Karatay merkez ilçesinde, kentin odak noktasını oluşturan Alaaddin tepesinin doğusunda ve Mevlana Türbesinin güneyinde yer almaktadır. Mevlana Türbesi ve Piri Mehmet Paşa Külliyesi arasında kalan ve geleneksel doku özelliği gösteren bir bölgedir. Söz konusu alanda rant baskısının etkisi, koruma bilincinin bölgede oluşmaması, tescilli yapıların korunması ve yaşatılmasına yönelik herhangi bir girişimde bulunulmamasından dolayı yer yer bozulmalar meydana gelmiştir. Tarihi üzüm pazarının yok olmasına neden olan ve tasarımıyla geleneksel doku ile uyum göstermeyen Mevlana Çarşısı, Mevlana Katlı Otoparkı ve Balıkçılar Oteli dokunun bozulmasında en çarpıcı örneklerdir. Ancak oluşan bu olumsuzluklara karşın alanın tarihi kimliği büyük ölçüde sürmektedir.

Kentlerde geleneksel doku çoğunlukla kent merkezinde ya da kent merkezinin yakın alanlarında bulunur. Bu durum Konya kenti için de geçerlidir. Mevlana Türbesi çevresinin kentin ilk yerleşme alanlarından olması geleneksel konut dokusunun özellikle bu bölgede yoğunlaşmasının en önemli nedenidir. Piri Mehmet Paşa Sokağı da bu bölgedeki geleneksel dokunun önemli bir parçasıdır (Şekil 1.5), (EK 2-Yakın Çevre Analizi, Şekil 2.1-2.7).

2.5. Hediye Atarcı – Ayşe Tüzün Konutu'nun Yakın Çevresindeki Yapılar

Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün Konutu'nun içinde bulunduğu çevrede çoğunlukla konutların yer aldığı görülmektedir. Bu konutların büyük çoğunluğunu betonarme

yapılar oluşturmaktadır. Geleneksel yapılar ise bu yapıların arasında kalmıştır. İncelenen alanda bulunan geleneksel yapıların strüktürel ve malzeme durumuna bakıldığında büyük oranda yıprandıkları ve malzeme bozulmalarına uğradıkları görülmüştür. Yapının çevresindeki arazi kullanımına baktığımızda konutlar genellikle sokağa cepheli olarak yerleştirilmiştir ve girişleri sokaktandır. Yapıların arkasında bahçeleri yer almaktadır. Kat yüksekliklerine bakıldığında zemin+1, zemin+2 ve zemin+3 katlı yapıların çoğunlukta olduğu görülmektedir. Aralarda çok katlı yüksek yapılar da bulunmaktadır (Resim 1.8).

3. HEDİYE ATARCI - AYŞE TÜZÜN KONUTU MEVCUT DURUMUNUN TESPİTİ

3.1. Rölöve Çizimleri

Rölöve; bir yapının hâlihazır durumunun ölçüm, fotoğraflama v.b. metodlar ile 1/1 ölçeğinde tespit edilip, yapının özelliği ve boyutuna göre karar verilecek bir ölçekte çizilerek belgelenmesidir.

Bu çalışmada yapının bugünkü durumunu gösteren vaziyet planı, kat planları (zemin kat planı, 1.kat planı ve çatı planı) kesit, cephe ve detay rölöve çizimleri bulunmaktadır. Bu çizimler Autocad 2013 programı kullanılarak elde edilmiştir (EK 3- Rölöve Çizimleri, Şekil 3.3-3.20).

3.2. Ölçüm Yöntemi

Konutun rölöve ölçümlerinde fotogrametik sayısal yöntem kullanılmıştır. Bu ölçümler, 'Lazer total station' isimli uzaysal koordinat tespiti yapan sayısallaştırıcı bir alet ile yapılmıştır. Çeşitli noktalar belirlenerek yapının üç boyutlu çizimleri ve koordinatları çıkarılmış ve nokta koordinatları 'Autocad' adı verilen uzaysal koordinat sistemi ile çalışan çizim programına kaydedilmiştir. Noktalar birleştirilerek konutun çizimleri elde edilmiştir (Şekil 3.1). Bir sonraki aşamada birleştirilmiştir.

İç mekânda geleneksel yöntemlerle yapılan ölçümlere ihtiyaç duyulmuştur ve ölçümlerde metre, ip, su terazisi gibi elemanlar kullanılmıştır. Bu sayede mekân tespiti yapılmıştır. İlk olarak zemin kattan başlanan ölçümler daha sonra birinci katta devam ettirilmiştir. Yatay ve düşey düzlemde saat yönünde ölçüm yapılmıştır. İç mekân elemanlarının da ölçümleri bu aşamada gerçekleştirilmiştir.

Bir sonraki aşama olarak iç mekan ve dış mekan fotoğrafları çekilmiştir. Perspektif olarak çekilen bazı cephe fotoğrafları Adobe Photoshop CS5 programından yararlanılarak tam karşıdan dik olarak bakılmış gibi üzerinden gidilerek çizilecek

duruma getirilmiştir. Fotoğrafların ‘Autocad 2013’ programı kullanılarak vektörel çizimleri gerçekleştirilmiştir. Detay ölçümleri ayrıca el ile yapılmış ve eskizlere bu detaylar çıkartılarak daha sonra sayısal ortama dökülmüştür. Rölöve işlemlerinin tamamı cm olarak tanımlanmıştır.

3.3. Yapının Tanımsal Analizi

Binanın tanımsal analizi yapılırken; genel tanımlama, dış tanımlama, iç tanımlama, yapım tekniği ve malzeme analizi ile malzeme bozulmaları ve yapısal durum analizi başlıkları altında beş bölümde ele alınmıştır.

Genel tanımlamada; binanın mevcut durumunun konumu, çevre ile olan bağlantısı, binanın toplam m²’si, konut bahçe ilişkisi ile konut yol bağlantısı konularında genel tanımlamalar yapılmaktadır.

Dış tanımlamada (Çizelge 3.1-Çizelge 3.6); Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutunun cephe özellikleri ve cephe elemanları anlatılmış, yapıdaki mimari elemanlara ait cephe tipolojileri hazırlanmıştır. Bu tanımlama cephe tabloları ile desteklenmiş ve her cephe detaylı olarak tablolar halinde anlatılmıştır. Yapının kuzey cephesi, doğu cephesi ve güney cephesi sırasıyla yapılmıştır. Cephe tablolarında her cephe bölümlerine göre ayrılmış ve sırasıyla zemin kat ve 1. kat anlatılmıştır.

Cephe tablolarında her cephe kat bazında tanımlanırken cephedeki kapı, pencere, silme, süsleme ve diğer elemanların ölçüleri belirtilmiş olup, yeri geldikçe iki kat arasında geçişi sağlayan yapı elemanları da tanımlanmıştır.

Ayrıca dış cephede çeşitli nedenlerle meydana gelmiş bulunan ve binanın görünümünü etkileyen önemli malzeme bozulmaları da cephe tabloları içerisinde ifade edilmiştir.

İç mekan tanımlamada (Çizelge 3.7-Çizelge 3.23); konutun plan özellikleri, mekanları ve mekan elemanları anlatılmıştır. Bu anlatım plan tabloları ile

desteklenmiştir. Plan tablolarında, zemin kat ve 1. kattaki tüm mekanlar ve mekan elemanları sırasıyla anlatılmıştır.

Mekan tanımlamasında; rölöve projesinde numaralandırılmış olan mekanlar sırasıyla detaylı olarak anlatılmıştır. Her mekanın duvarlarının sırasıyla D1 duvarı, D2 duvarı vb. saat ibresi yönünde tarifi yapılmış ve bu duvarlardaki taşıyıcı ve mimari elemanların hangi duvarlar üzerinde yer aldığı, kaç adet olduğu ve boyutu verilmiştir.

Duvar üzerindeki pencere, kapı, dolap, niş gibi yapı elemanlarının ölçüleri verilmiştir. Duvarın tanımsal analizi yapılırken yapım sistemi, kaplama malzemesi ile duvar üzerindeki elemanların (kapı, pencere, niş, dolap vb.) hangi malzemelerden olduğu konusunda bilgilere yer verilmiştir. Duvar tanımlamalarından sonra odanın tavan, döşeme ve varsa merdiven özellikleri belirtilmiştir. Bütün elemanlara ait fotoğraflar da referans olarak verilmiştir.

Döşeme tanımlaması; mekanların analiz tabloları yapılırken duvarlardan sonra döşemeler anlatılmış, kaplama malzemesinin cinsi, boyutları, formu, fiziksel durumu belirtilmiştir.

Tavan tanımlaması; döşeme tanımlamasından sonra anlatılmış, tavan malzemesinin cinsi, boyutu, formu ve fiziksel durumu ifade edilmiştir.

Plan ve cephe tablolarının hazırlanmasında Prof. Dr. Gediz URAK' ın Yüksek Lisans Dersi "Tarihi Yapı Çözümleme" kapsamında kullanılan çizelgelerden faydalanılarak yeniden düzenlenmiştir.

Yapının tanımsal analizinde bu üç ana bölümden başka yapım tekniği ve malzeme analizi ile malzeme bozulmaları ve yapısal durum analizinin yer aldığı iki bölüm daha bulunmaktadır.

Yapım tekniği ve malzeme analizi çerçevesinde yapının strüktürü ve yapıda kullanılan malzemeler analiz edilmiştir.

Malzeme bozulmaları ve yapısal durum analizinde malzeme kondisyonu ve strüktürel kondisyon konularında analizler yapılmıştır.

3.3.1. Genel analiz

Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutu, Konya'da kent merkezinde Mimar Sinan Caddesi Piri Mehmet Paşa Sokak'taki 43 ada 20 nolu parselde yer almaktadır. Doğu ve batı taraflarında konut olarak kullanılan betonarme yapılar, kuzey cephesinde Piri Mehmet Paşa Sokağı bulunmaktadır. Güney cephesi ise bahçeye bakmaktadır. Yapı iki katlıdır. Bahçenin kuzeyinde konumlanmıştır.

Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün konutunun temelinde mukavemeti yüksek olan gödene taşı kullanılmıştır. Bu taş bej renklidir. Temel duvarları topraktan yaklaşık 50-75 cm yukarısına kadar taş temel üstü duvarları ise kerpiçten yapılmıştır. Kerpiç duvarı örmeden önce, taşın bittiği yerde, duvarın iki yüzü boyunca ahşap hatıllar uzatılmıştır. Aynı zamanda bu ahşap hatıllara pencerelerin üst ve alt hizalarında ve dam kirişlerinin alt hizalarında da rastlanılmıştır.

Yapı kuzey yönünde dikdörtgen çıkmaya sahiptir. Yapıda beşik çatı yer almaktadır. Çatı örtüsü marsilya kiremittir. Çatının bugünkü yapısal durumunun kötülüğünden dolayı yakın zamanda onarım görmediği anlaşılmaktadır.

3.3.2. Dış analiz

Yapının kuzey, güney ve doğu cepheleri, çatı ve saçaklar, avlu elemanları, elemanlarının boyutları, malzemesi ve değişmişlik durumları incelenmektedir (Çizelge 3.1-Çizelge 3.6). Cepheler incelenirken öncelikle cephenin genel özellikleri ele alınmıştır. Bunlara ek olarak malzeme ve yapım tekniği ayrıntılı olarak saptanmış olup yapının dış analizi, kuzey cephesi, doğu cephesi, güney cephesi, çatı ve saçak analizi, avlu analizi başlıkları altında değerlendirilmiştir.

Ayrıca cephelerde yapılan analiz sonucunda her cephede yer alan elemanlara ayrı ayrı numaralar verilmiş, bu elemanların ölçüleri, taşıyıcı malzemeleri, dolgu malzemeleri, yüzey özellikleri, renkleri, özgün olup olmadıkları incelenerek dış analiz çizelgeleri hazırlanmıştır. Gereken yerlerde bu elemanlar için tanımlayıcı, özelliklerini ve fiziksel durumlarını belirleyici kısa notlar düşülmüştür. Bir sonraki aşamada ise elemanın fotoğrafının numarası eklenmiştir (Çizelge 3.1- Çizelge 3.6).

Konut- Arsa İlişkisi

Çevrede bulunan konutların arsaya yerleşimi için en belirgin etken sokaklardır. Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün konutu, Piri Mehmet Paşa Sokak'ta 353,60 m2'lik bir arsaya sahiptir. Konutun arsaya yerleşiminde bu sokak önemli bir rol üstlenmektedir. Piri Mehmet Paşa Sokak'a dikdörtgen çıkma yapılarak, kuzey cephesine yöneliminin kuvvetlenmesi sağlanmıştır. İçeride bu çıkma geniş bir mekân oluşturmaktadır. Bu yerleşimin sonucu zemin katta arsanın koşullarına uyulurken üst katta işlev ve estetik ön plana çıkmıştır.

Cephe Özellikleri

Konağın sırasıyla kuzey, doğu ve güney cepheleri anlatılmıştır.

Kuzey Cephesi: Konutun Piri Mehmet Paşa Sokağa bakan ön cephesidir. Bu cephe yaklaşık 50-75 cm taş duvar üzerine kerpiç duvardan oluşmaktadır. Birinci katta bulunan çıkmada ahşap karkas arası kerpiç dolgu, diğer kısımlarda ise kerpiç yığma sistem uygulanmıştır. Cepheye genel olarak bakıldığında sıva döküntüleri gözlenmiştir. Böylece taş ve kerpiç duvarlar açığa çıkmıştır.

Zemin katın doğu cephesiyle birleşen kısmı 3,80 metre uzunluğundadır. Cephede zeminin her iki ucu arasında 0,20 m kot farkı vardır.

Zemin katta iki adet pencere, iki adet kapı yer almaktadır. Pencereler 1,20 - 1,34 m boyutlarındadır. Bunlar zeminden yaklaşık 1.10 m yüksekliktedir. Kapılardan K5 giriş kapısı 1,00-1,99 m, K6 avlu giriş kapısı ise 1,15 - 2,00 m boyutlarındadır.

Birinci kattaki 7 adet pencere gruplar halinde düzenlenmiştir. Kenarlara ikili ortaya da üçlü pencere grubu gelecek şekilde yerleştirilmişlerdir. Ortadaki bölümdeki pencereler dışındaki pencerelerin üzeri basık kemerli ve çift kanatlıdır. Boyutları 1,7 - 0,85 m dir. Düşeyde iki eşit parçaya bölünmüştür. Zeminden yaklaşık 4.25 m yüksekliktedir. Orta bölümde bulunan üçlü pencereler giyotin pencerelerdir. Boyutları 1,94 - 0,92 m dir. Zeminden yaklaşık 4.50 m yüksekliktedir. Bu cephedeki bütün pencerelerde metal şebekeler bulunmaktadır.

Cephede bulunan çıkmanın duvarı ahşap karkas arası kerpiç dolgudur. Çıkma ahşap düşey elemanlar ile vurgulanmakta, altında her iki tarafta ahşap payandalar yer almaktadır. Orta bölümde pencere ile saçak arasında dairesel bir bezeme ve üçgen bir alınlık yer almaktadır.

Çıkmanın üzerinde, çatı katına ait bir adet çatı penceresi bulunmaktadır. Ölçüleri yaklaşık olarak 0,88 – 0,70 m'dir. çatı katının ölçümü güvenlik nedeniyle yapılamamıştır. (Resim 3.64)

Doğu Cephesi: Konutun avluya bakan yan cephesidir. Yapıda 1 01 numaralı odanın doğu duvarı yan evin duvarı ile birleşmiştir. Duvarlarda yaklaşık 50-75 cm taş duvar üzerine kerpiç duvar kullanılmıştır. Cepheye genel olarak bakıldığında sıvaların büyük oranda çatladığı ve döküntüler oluştuğu görülmüştür.

Zemin katın kuzey cephesiyle birleşen kısmı 3,70 metre uzunluğundadır. Cephede zeminin her iki ucu arasında 0,30 m kot farkı vardır.

Zemin katta iki adet ahşap pencere yer almaktadır. Pencereler yaklaşık 1.75 m - 0.82 m boyutlarındadır. Zeminden 1 m yükseklikte yer almaktadır. Pencereler oldukça yıpranmış durumdadır.

Birinci katta dört adet ahşap pencere bulunmaktadır. Üç tanesi 1,81 - 0,80 m ölçülerinde P9, bir tanesi 0,75 - 0,32 m ölçülerinde P11 pencereleridir. P9'un zeminden yüksekliği 4,17 m, P11'in zeminden yüksekliği 5,46 m'dir.
Merdiven holünde açılmış olan P9 penceresinin kanatları kırılmış sadece kasası kalmıştır. Diğer P9 pencereler de bozulmalara uğramış giyotin pencerelerdir. P11 ise sonradan açılmış hela penceresidir. Hela yapıya sonradan eklenmiştir. Üzeri oluklu alüminyum malzeme ile örtülmüştür.

Bu cephede avluya açılan dört adet ahşap kapı yer almaktadır. Sağdan sola doğru; 2,26 - 0,98 m boyutlarında K1 kapısı, 1,75 - 0,79 m boyutlarında K2 kapısı, 1,90 - 0,96 m boyutlarında K3 kapısı ve 1,65 - 0,72 m boyutlarında K7 kapı boşluğu yer almaktadır. Kapılarda boya hasarları ve kasalarında bozulmalar mevcuttur. K1 ve K7'nin üstünde ki cam kısmı koruyan metal şebekeler bulunmaktadır.

Avlu duvarları 50 – 75 cm'ye kadar taş üst kısımları ise kerpiçtendir. Duvarların bazı kısımları zaman içinde atmosferik koşullardan dolayı bozulmuş, dökülmeye başlamıştır. Bazı kısımlar ise bilinçli olarak yıkılmıştır. Yıkılan bazı kısımlar ise tuğla malzeme ile örülmüştür.

Güney cephesi: Yapının avluya bakan arka cephesidir. Zemin katta yaklaşık 50-75 cm taş duvar üzerine kerpiç duvar yapım tekniği, birinci katta ise kerpiç duvarın yanı sıra ahşap karkas arası ahşap dolgu kullanılmıştır. Cepheye genel olarak bakıldığında özellikle birinci katta sıva dökülmeleri çok fazladır. Bu nedenle taşıyıcı sistem açıkça görülmektedir.

Cephenin her iki tarafı arasında 0,66 cm kot farkı bulunmaktadır.

Zemin katta iki adet ahşap pencere yer almaktadır. Z 07 odasından avluya açılan P3 penceresi yaklaşık 1.56 - 0.77 m boyutlarında ve zeminden 0,65 m yüksekliktedir. Pencerenin metal şebekeleri vardır. Merdiven çekirdeğini aydınlatmak amacıyla açılmış olan P4 penceresi yaklaşık 1.33 m - 0.67 m boyutlarında ve zeminden 0,76 m yüksekliktedir.

Birinci katta dört adet ahşap pencere bulunmaktadır. İki tanesi 1,75 - 0,71 m ölçülerinde P8, bir tanesi 0,75 - 0,32 m ölçülerinde P11 ve diğeri 1,70 - 0,85 m ölçülerinde P5 pencereleridir. P5 basık kemerli bir penceredir. P8'in zeminden yüksekliği 3,78 m, P11'in zeminden yüksekliği 5,20 m ve P5'in zeminden yüksekliği 3,10 m'dir. Bütün pencerelerde bozulmalar ve deformasyonlar oluşmuştur.

Çatı katında üç adet pencere bulunmaktadır. Pencerelerden ikisinin ölçüsü 0,84–1,34 m, diğerinin ise 0,77–0,38 m'dir. Pencereler büyük oranda bozulmuşladır.

Zemin katın güney cephesinde sokaktan avluya girişi sağlayan K6 kapısı bulunmaktadır. K6 kapısı sonradan değiştiği anlaşılan metal bir kapıdır. Kapının üzerinde kalan ahşap alınlık ve kapının yan kısmında yapılan değişiklik sonucu kapının orijinal olmadığı anlaşılmaktadır. Kapının yaklaşık ölçüleri 1,15 m – 2 m'dir. Kapı oldukça yıpranmıştır (Resim 3.75).

Bu cephede ayrıca tuvaletin olduğu kısmı taşıyan payanda, 1 07 mahalini taşıyan ahşap dikme bulunmaktadır.

Çatı ve Saçak: Çatıya dışardan ulaşılacak hiç bir nokta yoktur. İç mekânda ise çatı çıkışı için bir alan mevcut fakat ahşapların bozulması sonucu sağlamlığını yitirmiş olması sebebiyle tehlikeli olduğundan çatıya çıkılamamıştır. Karşı apartmandan fotoğrafları çekilerek referans elde edilmiştir. Yapının çatısı marsilya kiremit kaplı beşik çatıdır. Yaklaşık eğim %33 dür. Kuzey cephesinde çıkmanın üzerinde de beşik çatı bulunmaktadır. 1 01 numaralı odanın son 3.30 m lik kısmını kapsayan çatı toplam çatıdan yine bir beşik çatı ile ayrılmaktadır. Helanın üzeri oluklu sac ile örtülmüştür. Çatı örtüsü çevrede bulunan diğer yapıların çatı örtüsü ile paralellik göstermektedir. Konutun çatısında baca görülememiştir. Zemin kattaki odaların bacaları cepheden, duvar delinmek suretiyle dışarıya verilmiştir.

Saçaklar ortalama 50 cm dışarı taşmaktadır. Saçak ile duvarın birleştiği yerlerde sade ahşap alınlıklar bulunmaktadır. Alınlıklar hasarlıdır ama tamamı özgünlüğünü

korumaktadır. Çatıda suyun toplanıp zemine aktarıldığı yağmur suyu iniş borusuna ait kalıntılar da bulunmaktadır (Resim 3.63).

Avlu: Avluya Piri Mehmet Paşa sokaktan; orjinal olmayan, büyük, metal bir kapı (K6) ile girilmektedir. Avlu girişi 1 01 numaralı odanın altına denk gelmektedir. Avlu duvarlarının malzemesi 50 – 75 cm'ye kadar taş üst kısımları ise kerpiçtendir. Aralarda ise ahşap hatıllar bulunmaktadır. Kısmen yıkılmış olsa da ortalama avlu duvarı yüksekliği 3,90 m'dir. Dışarıya kapalı, sağır ve yüksek olan avlu duvarları Konya evlerinin tipik özelliklerini taşımaktadır.

Avlunun güney duvarı yan konutun duvarını da oluşturmaktadır. Batı duvarı büyük ölçüde yıkılmıştır. Yıkılan duvarın bir kısmı briket ile örülerek diğer konutun avlu duvarını oluşturmuş, bir kısmı da ahşap ve oluklu saç ile derme çatma bir duvar haline gelmiştir. Aynı zamanda duvarın bu kısmında bir yapıya ait yıkıntıya rastlanmıştır. Ancak hangi amaçla kullanıldığına dair herhangi bir ize rastlanmamıştır. Diğer Konya evleri ile karşılaştırılınca ve sözlü kaynaklardan aktarıldığına göre yıkıntının daha önce mutfak ve hela olarak kullanılan bir yapıyı oluşturduğu düşünülmektedir. Bu durumun kesinliği yıkıntıda yapılacak kazı çalışması sonrasında çıkacak izler sonucu anlaşılabilecektir.

Avluda özgün olmayan küçük bir de havuz bulunmaktadır. Bu havuzun malzemesi ve formu bakımından özgün olmadığı anlaşılmıştır. Ancak mutfak/hela olduğu düşünülen alanla beraber havuzun bulunduğu alanda da kazı çalışması yapılacaktır. Konya konutlarında yaygın olarak bulunan havuz, çeşme gibi elemanların veya herhangi bir su tesisatının incelemekte olduğumuz konutta da olup olmadığı bu şekilde ortaya çıkacaktır.

3.3.3. İç Analiz

Konut zemin ve birinci kattan oluşmaktadır. Zemin kat birinci kata oranla daha özensiz yapılmış ve bu katta uygulanan değişiklikler sonucu plan şeması bozulmuştur. Yapıda bulunan izlerden ve karşılaştırmalı çalışmalardan anlaşıldığı

kadarıyla mekânlar çözümlenmiştir. Zemin katta da birinci katta da döşeme kotu odalara göre değişiklik göstermektedir. Mevcut durumda zemin katta Z 01, Z 02 gibi numaralar verilmiş 9 adet mekân bulunmaktadır. Z 01 ve Z 03 odaları sofanın (Z 02) etrafında konumlanmıştır. Z 06 odasının sofa ile bağlantısı bulunmamaktadır.

Yapıdaki değişimlerle birlikte zemin katta beş adet giriş bulunmaktadır. Birincisi Piri Mehmet Paşa Sokak'tan -0,45 kotundaki Z 02 mekânına açılan K5 kapısıdır. İkincisi avludan -0,20 kotundaki Z 05 mekânına açılan K7 kapı boşluğudur. Bu kapıların açıldığı mekânların birbirleri ile içeriden geçişleri mevcuttur. Üçüncüsü avludan -0,46 kotundaki Z 06 mekânına açılan K1 kapısıdır. Bu mekândan da beş basamakla +0,25 kotunda bulunan Z 07 numaralı odaya geçilmektedir. Dördüncüsü avludan -0,50 kotunda bulunan Z 08 mekânına açılan K3 kapısıdır. Bu mekân zeminden 1. Kata çıkmayı sağlayan merdiven holüdür. Ve son olarak beşincisi yine avludan -0,50 kotundaki Z 09 depo mekânına açılan K2 kapısıdır.

Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutu'nun zemin ve birinci kat planları, bu planlarda yer alan mekânlar bu mekânların yapı bileşenleri (kapı, pencere, dolap), buralarda gözlemlenen değişim ve bozulmalar çizelgeler oluşturularak, detaylı bir şekilde analiz edilmiştir. Söz konusu çizelgeler her mekân için ayrı ayrı ele alınmıştır. Zemin kat ve birinci katın iç mekânlarının sahip olduğu elemanlar teker teker numaralandırılmış ve çizelgeye aktarılmıştır. Bir mekânda bulunan duvar, pencere, kapı, zemin ve silmeler gibi elemanlar teker teker incelenmiştir (Çizelge 3.7- Çizelge 3.23). Yapıda bulunan pencere, dolap ve kapı tipolojileri çıkartılmıştır (Çizelge 3.24- Çizelge 3.26).

Zemin Kat Mekânları

Z 01: Oda olarak kullanılmış bir mekândır. Hem Piri Mehmet Paşa Sokak'a hem de avluya bakan 2 cephesi vardır. Bu cephelerde Piri Mehmet Paşa Sokak'ına bakan bir (P2) (Resim 3.1), avluya bakan 2 adet pencere (P1) bulunmaktadır (Resim 3.2). P2 üç bölümden oluşmaktadır, iki kanadı açılmaktadır. Bu pencere 1,2-1,34 m boyutlarındadır. Konutta bulunan diğer pencerelerle karşılaştırıldığında malzeme ve

boyut farklılıkları olduğu ve bu pencerelerin konuta sonradan eklendiği anlaşılmaktadır. P1 ise dışı demir şebekeli orijinal pencerelerdir. 0,82-1,74 m boyutlarında olan P1 pencereleri düşey olarak 2 parçadır ve her iki parça da çift kanatlıdır. P2 üzerinde bir baca deliği bulunmaktadır. D3 duvarında bulunan pencere izinden Z 06 mekânına bu odadan bir pencere açılmış olduğu ancak daha sonra bu pencerenin kapatıldığı görülmüştür (Resim 3.3). Odanın duvarları kerpiçten yapılmıştır. Kerpiç malzemenin üzerinde kıtıklı sıva, onun üzerinde de beyaz kireç boya uygulanmıştır. Ayrıca odanın D4 duvarı yapım tekniği açısından diğer duvarlarla farklılık göstermektedir. Bu durum sonucunda duvarın sonradan eklendiği anlaşılmıştır (Resim 3.4). Duvarlarda büyük oranda döküntü ve çatlak mevcuttur. Mekânın zemini toprak dolgu olup, genel olarak tabanında moloz yığınları yer almaktadır. Tavan elemanları ise ahşap kirişler, kirişlerin üzerinde yer alan hasır ve döşeme tahtalarından ibarettir.

Z 02: Konutun kuzey cephesine bakmakta ve sofa olarak kullanılmaktadır. Tek kanatlı ahşap bir kapı ile (K5) yapıya giriş sağlanmaktadır. K5 kapısının etrafında bulunan izler ve kapı boyutu incelendiğinde kapının yapıya sonradan eklendiği anlaşılmıştır (Resim 3.5). Mevcut durumda sofa Z 01 ve Z 03 odalarına geçişi sağlanmaktadır. Z 01 mekânına girilen kapı kırılmıştır. Z 03 mekânına da ahşap bir kapı ile geçilmektedir (Resim 3.7). Sofanın duvarları kerpiç malzemeden yapılmıştır. Kerpiç malzemenin üzerinde kıtıklı sıva, onun üzerinde de beyaz kireç boya yer almaktadır. Bu odanın zemini tamamen toprak dolgudur ancak moloz yığınları kaplamıştır. Mekanda pencere bulunmamaktadır. Ayrıca detaylıca incelendiğinde bu mekânın sonradan oluşturulduğu, D2 duvarının sonradan eklendiği ve D4 duvarının yıkılarak yeri ve boyutunun değiştirildiği, K5 kapısının sonradan açıldığı ve Z 06 mekânıyla arasında geçişi sağlayan kapının kapatıldığı anlaşılmıştır. Bu iki mekân arasındaki kapıya ait izler D3 duvarında bulunmaktadır (Resim 3. 76).

Z 03: Bu mekan oda olarak kullanılmıştır. Piri Mehmet Paşa Sokak'a bakan bir cephesi ve bu cephede bir adet pencere (P2) bulunmaktadır. Z 01 odasında olduğu gibi bu odadaki P2 pencereside yapıya sonradan eklenmiştir (Resim 3.8). Pencerenin karşısındaki duvarda kapakları kırılmış ahşap bir yüklük bulunmaktadır. Gusülhane

olarakta kullanılan yüklük oldukça yıpranmış durumdadır. Yerden 0,35 m yükseklikten sonra duvar içinde derinleşen yüklüğün eni 1,20 m, boyu 1,80 m ve derinliği 0,80 m'dir (Resim 3.10). Aynı duvarda, yüklüğün hizasında Z 04 mekânına açılan ahşap bir kapı bulunmaktadır (K4). Kapı 1.80-0,84 m boyutlarındadır.

Odanın doğu duvarında da ahşap, mavi bir dolap bulunmaktadır (Resim 3.9). Duvar nişi yarıya kadar kapatılarak oluşturulmuştur. Dolabın eni 0,8 m, boyu 1.2 m ve derinliği 0.24 m ölçülerindedir. Düşeyde iki bölümden oluşan dolabın üstü raf, alt kısmı ise iki kapaklı dolap şeklindedir. Aynı duvarda Z 02 sofaya geçişi sağlayan ahşap bir kapı (K4) bulunmaktadır.

Bu mekânın D1 ve D4 duvarları kerpiç malzemeden yapılmıştır. Kerpiç malzemenin üzerinde kıtıklı sıva, onun üzerinde de beyaz kireç boya yer almaktadır. D2 ve D3 duvarı ise ahşap karkas arası kerpiç dolgu üzeri kerpiç sıva yapılmış onun üzerine ise beyaz kireç boya sürülmüştür. D2 ve D3 yapıya sonradan eklendiği anlaşılmıştır. Duvarların genelinde büyük oranda döküntü ve çatlak mevcuttur. Mekânın zemini toprak dolgudur. Tavan elemanları ise ahşap kirişler, onların üstünde yer alan hasır ve döşeme tahtalarından ibarettir. Mekânın tabanında moloz yığınları yer almaktadır.

Z 04: Mekân ahşap K4 kapılarıyla Z 03 ve Z 05 mekânları arasında geçişi sağlamaktadır. Doğal ışık alınabilecek pencere veya herhangi bir açıklık bulunmamaktadır. Güney ve kuzey duvarı ahşap, diğerleri ise kerpiç, üzerinde kıtıklı sıva, onun üzerinde de beyaz kireç boya yer almaktadır (Resim 3.12). Mekânın zemini toprak dolgudur. Tavan elemanları ahşap kirişlemeler, onların üstünde yer alan hasır ve döşeme tahtalarından ibaret ters tavandır. Taban kotu -0,70 m'dir. Duvar tiplerinin farklı olması, odanın doğal ışık alamaması bu odanın sonradan oluşturulduğunu göstermektedir.

Z 05: Avludan girişi olan bir mekândır. K7 kapı boşluğundan girilmektedir. Kapı kanadı kırılarak yok olmuştur. Kapı dışında mekânın herhangi bir açıklığı bulunmamaktadır (Resim 3.15). Kuzey duvarı ahşap değerleri ise kerpiçten olup, üzerinde de kıtıklı sıva kullanılmıştır. Bu duvar sonradan eklenmiştir. Güney

duvarında, yerden yaklaşık 0,95 m yükseklikte, 0,53 m eninde, 0,73 m boyunda ve 0,51 m derinliğinde bir niş bulunmaktadır (Resim 3.13).

Z 06: K1 kapısı ile avludan giriş sağlanabilen bir mekândır. K1 kapısının boyutları yaklaşık 0,98 m 2,66 m'dir. Giriş doğu duvarındandır. Mekândan beş basamaklı merdiven ile Z 07 odasına geçiş sağlanmaktadır (Resim 3.18). Duvarları 0,75 m'lik taş duvarın üzerine kerpiç malzeme ile yapılmıştır. Z 01 ve Z 02 ile ortak olan doğu duvarında sonradan kapatılmış olduğu anlaşılan bir pencere ve kapı izi bulunmaktadır (Resim 3.16). Batı duvarında kullanılan tuğla malzemeden anlaşılacağı üzere duvarda bazı değişiklikler yapılmıştır (Resim 3.19). Z 07 mekânından buraya açılan ahşap bir pencere bulunmaktadır (P5). Duvarlarda kıtıklı sıva üzeri boya kullanılmıştır. Zemini taş kaplamadır. Taban kotu -0,46 m'dir.

Z 07: Z 06 mekânından beş basamaklı ahşap merdiven ve merdivenin bitiminde 1.80-0,84 m boyutlarında bir ahşap kapı (K4) ile mekâna giriş sağlanır (Resim 3.21). Aynı duvar üzerinde 1,92-0,95 m boyutlarında ahşap bir pencere (P5) bulunmaktadır (Resim 3.20). Batı duvarında bir adet yüklük bir adet ahşap dolap bulunmaktadır. İki kapaklı olan yüklüğün bir kapağı kırılmıştır. Güney duvarında bulunan ahşap pencerenin (P3) boyutları 1,56-0,77 m'dir (Resim 3.22). P3 penceresi avluya bakmaktadır. Taban kotu 0,25 m'dir. Duvarlarda kıtıklı sıva üzeri boya kullanılmıştır. Zemini ahşap kaplamadır. Konya evlerinde bu tarz odalara çok sık rastlanmasada civardaki evlerde (Akşehir, Sille v.b.) sıkça rastlanmaktadır. Bu odalar genellikle üst kata çıkmakta zorlanan aile büyükleri için yapılmıştır.

Z 08: Merdiven holüdür. Üst kata çıkmak için kullanılan 20 basamaklı ahşap merdiven bu mahalde başlamaktadır (Resim 3.25). Mekâna avludan girilmektedir. Giriş kapısı (K3) 0,96-1,90 m ölçülerindedir. Güney duvarında 0,67-1,33 m boyutlarında ahşap giyotin pencere bulunmaktadır. Pencerede profiller arasındaki camların bir kısmı kırılmıştır. İç duvarı ahşap bağdadi teknikle yapılmıştır (Resim 3.26). Duvarlarda kıtıklı sıva üzeri boya kullanılmıştır. Zeminde sonradan şap uygulanmıştır. Taban kotu -0,50 m'dir.

Z 09: Zemin katta ki son mekân, merdiven altında yer alan depodur. Mekâna avludan girilmektedir. Giriş kapısı (K2) yaklaşık 0,79-1,75 m ölçülerindedir. İç duvarı ahşap bağdadi teknikle yapılmıştır. Duvarlarda kıtıklı sıva üzeri boya kullanılmıştır. Zemin toprak dolgudur. Taban kotu -0,53 m'dir (Resim 3.27).

Birinci Kat Mekânları

1 01: Sofaya açılan oda yemek yeme, oturma, yatma, dinlenme, yıkanma gibi ihtiyaçlara cevap verecek tarzda çok amaçlı olarak düzenlenmiştir. Odaya 0,90-2,10 m boyutlarında ahşap K8 kapısı ile girilmektedir. Tek kanatlı olan kapı boşlukları odayı bölmeyecek biçimde köşeye yakın düzenlenmiştir. Kapı kanatları özenli bir doğrama işçiliğiyle hazırlanmıştır. Meşe ağacından yapılan kapı çift yüzlü olarak işlenmiş ve sarıya boyanmıştır. Bu mekan konutun doğu cephesine bakmaktadır. Odada toplam dört adet pencere yer almaktadır. Bunlardan iki tanesi Piri Mehmet Paşa Sokak'a bakmakta, diğer ikisi ise avluya bakmaktadır.

Odanın kuzey duvarının kalınlığı yaklaşık 0,55 m'dir. Duvarın sol köşesinde 0,95-1,90 m boyutunda bir adet dolap vardır. Dolap yerden 0,45 m yüksekte başlamaktadır. 2 kısımdan oluşan dolabın üst kapakları çıkmış olmakla beraber alt kapakları sağlamdır. Dolabın alt kısmı ise kendi içinde raf sistemi ile ikiye bölünmüştür. Aynı duvarda pencerenin boyutları 0,85–1,7 m olan P5 numaralı iki adet pencere bulunmaktadır. Pencereler düşeyde iki kısma ayrılmıştır. Her iki kısımda da ikişer tane açılan kanat bulunmaktadır. Pencereler basık kemerlidir, zeminden yaklaşık 0,47 m yüksekliktedir ve dışarıdan metal şebekeleri vardır. Soldaki pencerenin camı kırılmış ve metal saclarla kapatılmıştır (Resim 3.28).

1 01 mekânının batı duvarında soldan sağa kapı, çiçeklik ve yüklük bulunmaktadır. Çiçekliğin altında iki kapaklı küçük bir dolap bulunmaktadır (Resim 3.29).

1 01 odasının güney duvarında avluya bakan 2 adet P8 penceresi bulunmaktadır. Boyutları 0,75-1,71 m olan ahşap pencere düşeyde iki bölüme ayrılmıştır. Üst kısmı tamamen cam olan pencerenin alt kısmında iki adet açılır kanat bulunmaktadır.

Pencerelerin zeminden yüksekliği yaklaşık 0,47 m'dir. Bu duvarda pencerelerin üzerinde baca deliği bulunmaktadır.
Odanın doğu duvarı yan evin duvarı ile bitişiktir. Duvarlar kerpiçtendir. Üzerinde kıtıklı sıva ve boya bulunmaktadır.

Duvarların tümünde zeminden yaklaşık 0,30 m yükseklikte 0,10 m'lik ahşap hatıllar (ahşap duvar bandı) geçmektedir. Zeminden 2,40 m yükseklikte 0,25 m'lik ahşap hatıllar ile de tekne tavan tamamlanmıştır. Ahşap tavan üzeri sıva ve boyadır. Ayrıca tavanda aydınlatmanın asıldığı kısımda alçıdan tavan göbeği bulunmaktadır. Zemin ahşap kaplamadır. Yapılan değişikliklere bakıldığında bu odanın yakın zamana kadar kullanıldığı anlaşılmıştır.

1 02: Bu mekân konutun sofasıdır. Sofa kuzey güney doğrultusunda uzunlamasına yerleştirilmiş dikdörtgen bir geometriye sahiptir. Sofanın zemin kaplaması ahşaptır. Bu tahtalar kuzey güney doğrultusunda uzunlamasına yerleştirilmiştir. Zemin tahtasının duvar ile birleştiği yerlerde ahşap süpürgelikler vardır. Sofanın Piri Mehmet Paşa Sokağına bakan tarafında sofanın kısa kenarı boyunca, derinliği 1,75 m, yüksekliği 0,32 m olan ahşap bir sedir yer almaktadır (Resim 3.31). Sedir yapısal olarak iyi durumda değildir. Sofanın duvarlarında da kısmen yapısal hasarlar oluşmuştur. Sofanın iç ve dış duvarlarının taşıyıcı sistemi ve dolgu malzemeleri aynıdır.

Sofanın kuzey duvarında 3, doğu ve batı duvarlarında birer tane olmak üzere Piri Mehmet Paşa sokağına bakan 5 adet pencere yer almaktadır. Kuzey duvarında ki 3 adet ahşap giyotin pencerenin boyutları 0,92-1,94 m'dir (P13). Bu üç pencere birbirini tamamlayan ve konutun sokağa bakan cephesinin etkisini arttıran bir yapıdadır. Konutun odalarında kullanılan diğer pencere ebatlarından ve şekillerinden farklıdır. Doğu ve batı duvarındaki ahşap giyotin pencereler ise birbirinin aynısı 0,70 m-1,94 m boyutlarında pencerelerdir.

Güney duvarında sofadaki diğer pencereler 1 06 mekânına bakan 0,88-1,86 m boyutlarında ahşap giyotin P6 pencereleridir. Bu pencereler oldukça harap

durumdadır. Bir tanesinde kanat ve camlar tamamen yok olmuştur. Pencerelerin arasında 1 06 mekânından açılan 1,13 m-2,58 m boyutlarında ahşap çift kanatlı ahşap bir kapı bulunmaktadır. Kapı çift yüzlü olarak işlenmiş ve sarıya boyanmıştır. Kanatlardan bir tanesinin camı kırılmıştır. Kapının altında 0, 25 m'lik bir eşik bulunmaktadır. Duvarda da yıkıntı oluşmuştur (Resim 3.34).

Sofaya doğu duvarından 3, batı duvarından da 3 olmak üzere 6 tane daha kapı açılmaktadır. Bir tanesi merdiven holü, bir tanesi çatı çıkışı diğerleri ise oda kapılarıdır (Resim 3.32, 3.33, 3.36). Duvarlar kerpiçtendir. Üzerinde kıtıklı sıva ve boya bulunmaktadır. Duvarlarda zeminden yaklaşık 0,65 m yükseklikte 0,10 m'lik ahşap hatıllar geçmektedir. Duvarlarda çatlak ve nemlenmeler vardır.

Geleneksel Türk evlerinde yaygın olarak uygulanan çıtalı ahşap düz tavan Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün Konutunda da uygulanmış, yeşile boyanmıştır. Zeminden 3,25 m yükseklikte tekne tavan oluşturulmuştur. Tavanın ortasında eğmeçli ahşap işinden (Bükülmüş ince ahşap levhaların bir araya getirilmesiyle oluşturulan süslemeler) göbek yapılmıştır (Resim 3.77). Nemlenme ve dökülmelerden dolayı tavan oldukça yıpranmıştır.

1 03: Mekân konutun batı ucunda, Piri Mehmet Paşa Sokağa bakan diğer bir odadır. Sofaya açılan bu oda da yemek yeme, oturma, yatma, dinlenme, yıkanma gibi ihtiyaçlara cevap verecek tarzda çok amaçlı olarak düzenlenmiştir. Odaya 0,90-2,10 m boyutlarındaki K8 kapısı ile girilmektedir (Resim 3.38). Yine bu odada da kapı boşlukları odayı bölmeyecek biçimde köşeye yakın düzenlenmiştir. Kapı kanatları özenli bir doğrama işçiliğiyle hazırlanmıştır.

Odanın kuzey duvarında Piri Mehmet Paşa Sokağa bakan iki adet P5 penceresi bulunmaktadır. Pencerelerin zeminden yüksekliği yaklaşık 0,45 m'dir. Pencerelerin üzerinde dışarıya baca çıkışı vardır (Resim 3.37).

Güney duvarında çiçeklik ve yüklük bulunmaktadır. Çiçekliğin altında iki kapaklı küçük bir dolap bulunmaktadır. Dolap kendi içerisinde bir rafla iki parçaya

ayrılmıştır. Yüklük zeminden 0,33 m yükseklikte başlamaktadır. Çift kanatlı olan kapı ahşap ve tek tarafı işlenmiştir. Çiçeklik düşeyde üç kısımdan oluşmaktadır. Raf sistemi vardır. Ahşap oyularak kenar süslemeleri yapılmıştır. Duvar ve dolabın birleşim yerlerinde çatlaklar oluşmuştur (Resim 3.39).

Batı duvarında yüklüğün yanında 0,95-2,00 m boyutunda bir adet dolap vardır. Dolap yerden 0,40 m yüksekte başlamaktadır. 2 kısımdan oluşan dolabın üst kapaklarından bir tanesi çıkmıştır ancak alt kapakları sağlamdır ve alt kısım kendi içinde raf sistemi ile ikiye bölünmüştür. Duvarın diğer kısmında ise yıkıntılar ve çatlaklar oluşmuştur (Resim 3.40).

Doğu duvarı sofa ile ortak duvardır. Yalnızca K8 kapısı yer almaktadır. Genel olarak sağlam bir duvardır.

Duvarlarda yaklaşık 0,35 m yükseklikte 0,10 m'lik ahşap hatıllar kullanılmıştır.

Mekânın zemin kaplaması ahşaptır. Ahşaplar kuzey güney doğrultusunda uzunlamasına yerleştirilmiştir. Odanın zemininde ahşap süpürgelik vardır. Süpürgelik oldukça aşınmış ve yıpranmıştır.

Tavanda çıtalı ahşap tavan uygulanmış ve yeşile boyanmıştır. Zeminden 2,63 m yükseklikten başlayan tekne tavan oluşturulmuştur. Tavanın kuzey duvarına yakın olan kısımlarında yıkılmalar oluşmuştur. Dışarıya karşı herhangi bir koruma kalmadığı için tavan bu durumdan etkilenmiş, nemlenmeler, dökülmeler ve çatlaklar oluşmuştur (Resim 3.78).

1 04: Çatı çıkışı olarak yapımına başlanan ancak anlaşılamayan bir sebepten ötürü bu ihtiyaca cevap verecek şekilde tamamlanamayan bir mekân olduğu kanısına varılmıştır. Mekâna 0,90 - 2,10 m boyutlarındaki K8 kapısı ile girilmektedir. Yaklaşık 3,4 m2 boyutlarında alana sahiptir. 1 03 ve 1 05 mahallerinin dolaplarının çıkıntıları bu mekâna gelmektedir. Tavanı ahşap kirişten ters tavandır ve tavann 1,25 m2'lik bir kısmı çatı çıkışıdır. Çıkış için seyyar merdiven kullanıldığı

düşünülmektedir. Mevcut durumda çıkış güvenlik bakımından oldukça tehlikelidir. Duvarları boya, zemini şaptır (Resim 3.41).

1 05: Bu oda konutun güney batı ucunda ve avluya bakmaktadır. Sofaya açılan bu oda da diğerleri gibi yemek yeme, oturma, yatma, dinlenme, yıkanma gibi ihtiyaçlara cevap verecek tarzda çok amaçlı olarak düzenlenmiştir. Odaya K8 kapısı ile girilmektedir. Burada da kapı boşlukları odayı bölmeyecek biçimde köşeye yakın düzenlenmiştir. Kapı kanatları özenli bir doğrama işçiliğiyle hazırlanmıştır (Resim 3.43).

Odanın güney duvarında avluya bakan bir adet P5 penceresi bulunmaktadır. Pencerelerin üzerindeki duvar yıkılmıştır (Resim 3.45). Pencerelerin zeminden yüksekliği yaklaşık 0,40 m'dir.

Kuzey duvarında ağzıaçık (Ağzıaçık ahşap bir dolap çeşitidir. Derinliği diğerlerine göre daha azdır. Bazen kapı nişinde, bazen yüklüğün yanında giriş duvarı boyunca yer alır. Kapaksız olup içi süslü raflarla bölünmüştür), çiçeklik ve yüklük bulunmaktadır. Ağzıaçığın altında iki kapaklı dolap ve onunda altında açık bir dolap vardır. Dolap kendi içinde iki kısma ayrılmıştır. Çiçekliğin altında da iki kapaklı küçük bir dolap bulunmaktadır. Dolap rafla iki parçaya ayrılmıştır. Yüklük zeminden 0,30 m yükseklikte başlamaktadır. Çift kanatlı olan kapı ahşap ve tek tarafı işlenmiştir. Çiçeklik düşeyde üç kısımdan oluşmaktadır. Raf sistemi, dışında da tek kanatlı camlı bir kapı vardır. Kapının camlarında kırılmalar olmuştur. Ahşap oyularak kenar süslemeleri yapılmıştır. Duvar ve dolabın birleşim yerlerinde çatlaklar oluşmuştur (Resim 3.42).

Batı duvarında, yüklüğün yanında 0,95–2 m boyutunda bir adet dolap vardır. Dolap yerden 0,40 m yüksekte başlamaktadır. Dolabın kapakları çıkmıştır. Ve düşeyde 3 göze bölünmüştür. Duvarın diğer kısmında ise büyük oranda yıkıntılar ve çatlaklar oluşmuştur.

Doğu duvarı sofa ve 1 06 mekânı ile ortak duvardır. K8 kapısı ve 0,88–1,86 m boyutlarında ki ahşap, giyotin (P7) pencere yer almaktadır (Resim 3.44). Genel olarak sağlam bir duvardır.

Duvarlarda yaklaşık 0,35 m yükseklikte 0,10 m'lik ahşap hatıllar kullanılmıştır.
Mekânın zemin kaplaması ahşaptır. Ahşaplar kuzey güney doğrultusunda uzunlamasına yerleştirilmiştir. Odanın zemininde ahşap süpürgelik vardır. Süpürgelik yıpranmıştır.

Tavanda çıtalı ahşap tavan uygulanmış ve yeşile boyanmıştır. Zeminden 2,53 m yükseklikten sonra tekne tavan oluşturulmuştur. Nemlenmeler, dökülmeler ve çatlaklar oluşmuştur.

1 06: Mekan balkonun kapatılmasıyla sonradan odaya dönüştürülen bir mekandır. 1 05 numaralı oda ile hela arasında bulunmaktadır. Yaklaşık 7.10 m^2'lik bir alana sahiptir.

Kuzey duvarında 1 02 sofa mekânına bakan 2 adet P6 pencere ve K10 kapı bulunmaktadır.

Güney duvarı ahşap karkas arası ahşap dolgu sistemde yapılmış bir duvardır (Resim 3.48). Kuzey ve batı duvarları kerpiçtir. Duvar ve mekanda yer alan dolaplar yıkılmış ve büyük oranda nemlenmiştir.

Doğu duvarı hela ile ortak olan duvardır. Bu duvarda 1,81-0,80 m ölçülerinde P9 penceresi bulunmaktadır.

Batı duvarı da 1 05 odası ile ortak duvardır ve bu mekâna bakan P7 penceresi bulunmaktadır (Resim 3.47).

Dış duvarlar ahşap, iç duvarlar mavi boyadır. Tavan ahşap kaplama, zemin ise sonradan şap ile kaplanmıştır.

1 07: sonradan yapılan müdahalelerle hela haline getirilmiş olan bir mekândır. Doğu duvarında 0,75-0,32 m ölçülerinde ki P11 penceresi (Resim 3.49), doğu duvarında 0,70-2,04 m ölçülerinde K9 kapısı bulunmaktadır ve 1 08 merdiven holü ile ortak duvardır. Duvarlar boya, tavan ahşap kaplama, zemini ise şaptır (Resim 3.51).

1 08: Merdiven holüdür. 20 basamaklı ahşap merdiven ile 1. kata çıkılan ve sofaya girilen mekândır. Kuzey duvarı 109 mekânı ile ortaktır. 0,81-1,51 m ölçülerinde ahşap ve giyotin P10 penceresi yer almaktadır ve pencere 109 mekânına açılmaktadır. Mekânın doğu batı doğrultusunda zeminde 1,15 m yükseklikte, 0,12 m kalınlığında ahşap bir sedir bulunmaktadır (Resim 3.52, 3.53).

Güney duvarı hela ile ortaktır. K9 kapısı bulunur. Doğu duvarında avluya bakan P9 penceresi bulunmaktadır. Batı duvarında ki 1,36m - 2,58 m boyutlarında K11 kapısı ile mekân sofaya açılmaktadır.

Duvarlar boya, tavan ahşap kaplama, zemini ahşap kaplamadır. Zemin kotu 2, 95 m'dir.

Ayrıca mabeyn diye adlandırılan bu mekânda ahşap korkuluklar bulunmaktadır. Korkuluklar ahşap oymadır ve mekânı görsel açıdan zanginleştirmektedir.

1 09: Konutun birinci katına ait olan son mekândır. Yaklaşık 7,2 m2 boyutlarında küçük bir odadır. Odada merdiven holüne bakan P10 ve avluya bakan P9 pencereleri ile sofaya açılan K8 kapısı bulunmaktadır. Odanın güneydoğu köşesinde 1,00-0,70 m boyutlarında ahşap bir sedir vardır (Resim 3.56). Tavan yeşil boyanmış çıtalı ahşap, duvarlar boya ve zemin de ahşap kaplamadır. Zemin kotu 3,16 m'dir.

3.3.4. Taşıyıcı Elemanlar

Konutta yer alan taşıyıcı elemanlar, düşey ve açıklık geçici taşıyıcı elemanlar olarak incelenmiştir.

Düşey Taşıyıcı Elemanlar

Temeller: Taşıyıcı dış duvarların altında yer alan temellerin taş malzemeden yapılmış olduğu, cephelerde zemin katın döşeme seviyesine kadar olan kısımlardaki taş duvarlardan anlaşılmaktadır. Konutta, iç mekânlardaki bölücü duvarların altında yer alan temeller hakkında açıkta herhangi bir iz ve malzeme bulunmadığı için bir bilgiye ulaşılmamıştır. Kesin bilgi restorasyon öncesi yapılacak olan kazı çalışmasından sonra ortaya çıkacaktır.

Duvarlar: Konutta duvarlar bir kaç farklı yapım tekniği ile oluşturulmuştur. Duvarlarda yaklaşık 50-75 cm taş, üzerinde ise yığma kerpiç ve ahşap karkas arası kerpiç dolgu yapım tekniği kullanılmıştır. Cepheye genel olarak bakıldığında sıvalar büyük oranda döküldüğünden taş ve kerpiç duvar malzemeleri açığa çıkmıştır. Ahşap karkas sistemin strüktürünü, 10 X 10 cm boyutlarındaki ahşap dikmeler ile bu dikmeleri yatayda bağlayan 10 X 10 cm boyutlarındaki ahşap kirişler oluşturmaktadır. Kuzey duvarlarında ahşap karkas kısmında kerpiç ve ahşap dolgu, güney duvarının 1. katında ise yine ahşap karkas arası ahşap dolgu kullanılmıştır. Birinci katta yer alan odaların ve sofanın duvarlarında da ahşap karkas arası kerpiç dolgu tekniği kullanılmıştır. Zemin kattaki dış duvar kalınlıkları yaklaşık olarak 0,75 m ve iç duvar kalınlıkları 0,18 m, birinci kattaki dış duvar kalınlıkları yaklaşık 0,56 m ve iç duvar kalınlıkları ise 0,18 m'dir.

Açıklık Geçici Taşıyıcı Elemanlar

Açıklık geçici taşıyıcılar, konuttaki ahşap kirişlerdir. Zemin katta ters tavan olarak açıkta bırakılan kirişler birinci katta çıtalı ahşap ile kapatılmıştır. Bu yöntem Konya evlerinde genellikle kullanılan yöntemdir (Şekil 3.2).
Konutta kapı ve pencere açıklıklarını geçmek için ahşap lentolar kullanılmıştır.

3.3.5. Mimari Elemanlar

Yapıda bulunan mimari elemanlar cephelerde ve iç mekânlarda olmak üzere iki ana başlık altında incelenmiştir.

Cephelerde Bulunan Mimari Elemanlar

Dış mimari elemanlar çıkma, dış kapı, pencere ve ahşap silmelerdir.

Çıkma

Konya evlerinde sıkça rastlanan çıkmalar, yapıların en önemli cephe elemanlarındandır. Yolu ya da manzarayı rahatça görebilmek, farklı yönlerden ışık alabilmek ve zemin katta düzensizlik gösteren cepheyi daha düzenli hale getirmek için üst katlarda çıkmalar yapılmıştır. Çıkmaların eni genelde oda eni kadar boyu ise sedir genişliği kadardır. İncelenen konutun birinci katında bulunan sofada (1 02) bu tanımlara uyan bir çıkma bulunmaktadır. Çıkma Piri Mehmet Paşa Sokağına bakmaktadır. Zeminden 3,60 m yüksekliktedir. Çıkmanın altında iki adet ahşap payanda yer almaktadır. Eni oda eni kadar ancak boyu sedirden daha kısa, 0,95 m'dir. Ortasında üç yanlarında da iki adet pencere vardır. Ayrıca orta bölümde pencereler ile saçak arasında yuvarlak duvar süsü yer almaktadır. Çıkma ahşap düşey elemanlarda oldukça belirgin hale getirilmiştir (Resim 3.62).

Dış Kapılar

Konutta beş adet dış kapı ve bir adet avlu kapısı bulunmaktadır. Konutun kuzey cephesinde bulunan, Z 02 giriş holünden K5 kapısı ve avludan K6 kapısı Piri Mehmet Paşa Sokağına açılmaktadır. K5 kapısı, 1,00-2,00 m boyutlarında tek kanatlı ve ahşaptır. Kapının üzerinde kapı numarasını yazan bir levha çakılıdır. Günümüzde alttan ve üstten olmak üzere iki yerden metal bir plaka ile çakılarak açılması engellenmiştir. Kapının üzerindeki pencere oluklu sac ile kapatılmıştır. K6 kapısı mevcutta, 1,15-2,00 m boyutlarında metal bir kapıdır. Yapıda ki izlerden anlaşıldığı

üzere, 1,25 m – 2,85 m ölçülerinde ahşap çift kanatlı, üçgen alınlıklı bir kapıyken daraltılmış ve daraltmak için sol yan kısmına beton dökülmüştür. Kapının üzerindeki pencerede metal şebekeler bulunmaktadır (Resim 3.59).

Diğer kapılar ise doğu cephesi üzerinde, avludan girişi sağlamaktadır. Sağdan sola doğru; 2,26-0,98 m boyutlarında K1 kapısı, 1,75-0,79 m boyutlarında K2 kapısı, 1,90-0,96 m boyutlarında K3 kapısı ve 1,65-0,72 m boyutlarında K7 kapı boşluğu yer almaktadır. Kapılarda boya hasarları kasalarında bozulmalar mevcuttur. K1 ve K7'nin üstünde cam kısmı koruyan metal şebekeler bulunmaktadır.

Pencereler

Konutta 13 tip pencere bulunmaktadır.

Zemin katta bulunan dış pencereler

P1: 0,82-1,74 m boyutlarında, dışı demir şebekeli orijinal ahşap pencerelerdir. Z 01'den avluya açılmaktadır. Zemin katta bu pencereden 2 adet vardır.

P2: 1,20- 1,34 m boyutlarında, üç bölümden oluşan pencerenin iki kanadı açılmaktadır. Ayrıca pencerenin yapıya sonradan eklendiği anlaşılmaktadır. Z 01 ve Z 03 mekanlarından Piri Mehmet Paşa Sokağa açılmaktadır. Zemin katta bu pencereden 2 adet vardır.

P3: Z 07 odadan açılan ahşap pencere 1.56-0.77 m boyutlarında ve zeminden 0,65 m yükseklikte yer almaktadır metal şebekeleri vardır. Pencerenin dışında metal şebekeler bulunmaktadır.

P4: Merdiven çekirdeğini aydınlatmak amacıyla açılmıştır. Yaklaşık 1.33- 0.67 m boyutlarında ve zeminden 0,76 m yükseklikte yer almaktadır.

Birinci katta bulunan dış pencereler

P5: Pencerelerin boyutları 0,85–1,7 m'dir. Pencereler düşeyde iki kısma ayrılmıştır. Her iki kısımda da ikişer tane açılır kanat bulunmaktadır. Pencereler basık kemerlidir, zeminden yaklaşık 0,50 m yüksekliktedir ve dışarıdan metal şebekeleri bulunur. Birinci katta 5 adet P5 pencere bulunmaktadır.

P7: 1 05 numaralı odanın doğu duvarındadır. Ahşap, giyotin pencere 0,88–1,86 m boyutlarındadır. Yapıda bir adet bulunur.

P8: Boyutları 0,75–1,71 m olan ahşap pencereler, düşeyde iki bölüme ayrılmıştır. Üst kısmı tamamen cam olan pencerenin alt kısmında iki adet açılır kanat bulunmaktadır. Pencerelerin zeminden yükseklikleri yaklaşık olarak 0,50 m'dir. Konutta 2 adet P8 penceresi bulunmaktadır.

P9: 1,81-0,80 m ölçülerinde, zeminden yüksekliği 0,55 m olan ahşap giyotin penceredir. 3 adet P9 penceresi bulunmaktadır.

P11: Boyutları 0,75-0,32 m olan ahşap pencerelerden konutta 2 adet bulunur. Tuvalet pencereleridir.

P12: 1 02 sofada bulunan ahşap, giyotin pencereler 0,70-1,94 m boyutlarındadır. Konutta 2 adet P12 penceresi bulunmaktadır.

P13: Sofanın kuzey duvarında ki 3 adet ahşap giyotin pencerenin boyutları 0,92-1,94 m'dir.

Ahşap Silmeler

Konutta birinci katta bulunan çıkmayı daha belirgin hale getiren ahşap kat ve köşe silmeleri vardır. Kuzey cephesinde karşımıza çıkan kat silmeleri orijinal pencerelerin etrafında da bulunmaktadır.

İç Mekanda Bulunan Mimari Elemanlar

İç mekan mimari elemanları kapı, pencere ve ahşap dolaplardır.

Kapılar

*İ*ç mekân kapıları beş tiptedir. Bütün iç kapılar ahşap malzemeden yapılmıştır.

Zemin kat oda kapıları

K4: 0,84-1,80 m boyutlarında olan ahşap kapılardan zemin katta dört adet bulunmaktadır. İnce bir işçiliği bulunmamaktadır.

Birinci katta bulunan oda kapıları

K8: 0,90- 2,10 m boyutlarındadır. Tek kanatlıdır, kapı kanatları özenli bir doğrama işçiliğiyle hazırlanmıştır. Meşe ağacından yapılmış olan kapı çift yüzlü olarak işlenmiş ve sarıya boyanmıştır.

K9: 0,70- 2,04 m ölçülerindedir. Tek kanatlıdır, kapı kanatları özenli bir doğrama işçiliğiyle hazırlanmıştır. Kapı çift yüzlü olarak işlenmiş ve maviye boyanmıştır.

K10: 1 02 sofadan 1 06 mekânından açılan 1,13 -2,58 m boyutlarında ahşap çift kanatlı bir kapıdır. Kapı çift yüzlü olarak işlenmiş ve sarıya boyanmıştır. Kanatlardan bir tanesinin camı kırılmıştır. Kapının altında 0, 25 m'lik bir eşik bulunmaktadır.

K11: Merdiven holünden sofaya açılan 1,36-2,58 m boyutlarında bir kapıdır. Çift kanatlıdır, her iki kanadı da çift yüzlü olarak işlenmiştir. Sarıya boyanmıştır.

Pencereler

P6: 0,88-1,86 m boyutlarında ahşap giyotin pencerelerdir. Bu pencereler oldukça harap durumdadır. Konutta P6 penceresinden 3 adet bulunmaktadır. Bir tanesi zemin katta, diğerleri ise birinci kattadır.

P10: 1 09 numaralı oda ile merdiven holü (1 08) arasındaki iç pencerelerden biridir. 0,81-1,50 m ölçülerinde olan pencere ahşap ve giyotindir. Yapıda bir tane, birinci katta bulunur.

Dolaplar

Konutta ilk dolap Z 03 numaralı odanın doğu duvarında ki ahşap, mavi dolaptır (ağzıaçık 1). Duvar nişi yarıya kadar kapatılarak oluşturulmuştur. Dolabın eni 0,8 m, boyu 1.2 m ve derinliği 0.24 m ölçülerindedir. Düşeyde iki bölümden oluşan dolabın üst kısmı raf, alt kısmı ise iki kapaklı dolap şeklindedir.

İkinci dolap yine Z 03 mekanındadır. Odanın güney duvarında kapakları kırılmış ahşap bir yüklük (ahşap dolap 1) bulunmaktadır. Önceden gusülhane olarak kullanılan yüklük oldukça yıpranmış durumdadır. Yerden 0,35 m yükseklikten sonra duvar içinde derinleşen yüklüğün eni 1,20 m, boyu 1,80 m ve derinliği 0,80 m'dir.

Üçüncü ve dördüncü dolaplar Z 07 numaralı mekandadır. İkiside odanın batı duvarında yer alır. İlki 1,28 m eninde, 1,62 m boyunda ve 0,91 m derinliğinde olan iki kapılı ahşap bir yüklüktür (ahşap dolap 2). Kapaklarından biri kırılmış olan yüklük bakımsızlıktan oldukça yıpranmıştır. İkinci dolap ise yüklüğün 0,40 m yakınında bulunan ahşap ağzıaçıktır (ağzıaçık 2). Ağzı açığın eni 1,02 m, boyu 1,62 m derinliği ise 0,22 m dir. Düşeyde üç bölüme ayrılmaktadır. Ortadaki bolüm iki kapak ile kapatılmış ancak kapaklardan biri çıkmış, diğer bölümler açık bırakılmıştır. Dolap kahverengine boyanmıştır.

Beşinci dolap grubu 1 01 mekânının batı duvarında soldan sağa çiçeklik (çiçeklik 1) ve yüklüktür (ahşap dolap 3). Çiçeklik duvarın yarım daire olarak biçimlendirilmesi ile oluşturulmuştur. Çiçekliğin önünde bulunan tablanın bitiş noktası ile duvarın en kısa yeri arasındaki mesafe 0,8 m en uzun yerinden arasındaki mesafe ise 0,30 m dir. Çiçekliğin altında iki kapaklı küçük bir dolap bulunmaktadır. Dolap aradaki raf ile iki bölüme ayrılmıştır, derinliği 0,27 m dir. Çiçeklik ve dolabın etrafında ahşap oyma bir taç bulunmaktadır. Çiçekliğin boyu 1,80 m, dolabın boyu ile 0,70 m her ikisinin de eni ise 0,87 m dir. Yüklük çiçekliğin yanındadır. Zeminden 0,35 m yüksekliktedir. Çift kapaklıdır ve her iki kapak da ahşap ve tek tarafı işlenmiştir. Eni 1,10 m, boyu 1,78 m derinliği ise 0,54 m'dir. Aynı odada bulunan diğer bir dolap da odanın kuzey duvarındaki ahşap dolaptır (ahşap dolap 4). Yerden 0,45 m yükseklikte, 0,80 m eninde, 1,80 m boyunda ve 0,21 m derinliğindedir.

Altıncı dolap grubu, 1 03 mekânının güney duvarında soldan sağa çiçeklik (çiçeklik 2) ve yüklükten (ahşap dolap 6) oluşur. Çiçeklik bu odada dikdörtgen kesitli olarak oluşturulmuştur. Çiçekliğin önünde bulunan tablanın bitiş noktası ile duvar arasındaki mesafe 0,45 m dir, 2 adet raf ile 3 bölüme ayrılmıştır. Çiçekliğin altında iki kapaklı küçük bir dolap bulunmaktadır. Dolap aradaki raf ile iki bölüme ayrılmıştır, derinliği 0,35 m'dir. Çiçeklik ve dolabın etrafında ahşap oyma bir taç bulunmaktadır. Tacın üzerinde ise 0,25 m'lik ahşap plaka bulunmaktadır. Çiçekliğin boyu 1,51 m, dolabın boyu ile 0,70 m her ikisinin eni ise 1,04 m'dir. Yüklük çiçekliğin hemen bitişiğindedir. Zeminden 0,33 m yükseklikte başlamaktadır. Çift kapaklıdır ve her iki kapak da ahşap ve tek tarafı işlenmiştir. Eni 1,24 m, boyu 1,93

m derinliği ise 0,70 m'dir. Dolabın tavan ile arasında kerpiç duvar bulunur. Bu odada bulunan diğer bir dolap da odanın batı duvarındaki ahşap dolaptır (ahşap dolap 5). Yerden 0,35 m yükseklikte, 0,80 m eninde, 1,80 m boyunda ve 0,21 m derinliğindedir.

Yedinci dolap grubu, 1 05 mekânının kuzey duvarında ağzıaçık (ahşap dolap 8), çiçeklik (çiçeklik 3) ve yüklük (ahşap dolap 7) grubu şeklindedir. Ağzıaçığın altında iki kapaklı dolap ve onunda altında açık bir dolap vardır. Dolap kendi içinde iki kısma ayrılmıştır. Eni 0,78 m, boyu 1,98 m derinliği ise 0,43 m'dir. Çiçeklik dikdörtgen kesitli olarak oluşturulmuştur. Çiçekliğin önünde bulunan tablanın bitiş noktası ile duvar arasındaki mesafe 0,47 m'dir, 2 adet raf ile 3 bölüme ayrılmıştır. Raflar camlı ahşap bir kapak ile örtülmüştür. Çiçekliğin altında iki kapaklı küçük bir dolap bulunmaktadır. Dolap aradaki raf ile iki bölüme ayrılmıştır, derinliği 0,35 m'dir. Çiçeklik ve dolabın etrafında ahşap oyma bir taç bulunmaktadır. Tacın üzerinde ise 0,25 m'lik ahşap plakanın izi bulunmaktadır. Ancak kendisi mevcut dolapta yer almamaktadır. Çiçekliğin boyu 1,72 m, dolabın boyu ile 0,77 m her ikisinin eni ise 1,11 m'dir. Yüklük çiçekliğin hemen bitişiğindedir. Zeminden 0,30 m yükseklikte başlamaktadır. Çift kapaklıdır ve her iki kapak da ahşap ve tek tarafı işlenmiştir. Eni 1,24 m, boyu 1,93 m derinliği ise 0,70 m' dir. Dolabın tavan ile arasında kerpiç duvar bulunur. Odanın batı duvarında da bir ahşap dolap (ahşap dolap 9) vardır. Yerden 0,45 m yükseklikte ve diğer odalarda olduğu gibi 0,80 m eninde, 1,80 m boyunda ve 0,21 m derinliğindedir.

3.4. Fiziksel Durum

Yapının fiziksel durumu incelenirken yapı genelinde, taşıyıcı ve mimari elemanlar, malzeme ve yapım tekniğinde meydana gelmiş değişim ve bozulmalar tespit edilerek çeşitli gösterimlerle rölöve çizimleri üzerinde belgelenmiş ve değerlendirilmiştir (EK-3, Şekil 3.21-Şekil 3.34).

Yapının geneline bakacak olursak değişim ve bozulmalar için iki ana faktör vardır. Bu faktörler insan ve doğadır.

3.4.1. İnsanların neden olduğu bozulmalar

İnsanların neden olduğu bozulmalar; eklemeler, değiştirmeler, kaldırmalardır.

Ekleme

Yapıya sonradan eklenmiş olan yapı elemanlarını ve malzemelerini kapsamaktadır. Z 01 ve Z 03 numaralı mekânların, konutun Piri Mehmet Paşa Sokağa bakan duvarlarında bulunan P2 numaralı pencereler konuta sonradan eklenmiştir. Bu elemanlardan biri sonradan oda olarak düzenlenen Z 03 mekanının gün ışığından faydalanabilmesi, diğeride Z 01 odasının yeterli gün ışığını alabilmesi amacıyla açılmıştır. Ayrıca zemin katta bulunan Z 02, Z 03, Z 04 ve Z 05 mekanlarının da eklenen duvarlarda farklı mekanlar haline getirildiği anlaşılmaktadır. 1. katta ise 1 07 numaralı mekânda bulunan P11 pencereleri ve D1 duvarı sonradan eklenmiştir.

Değiştirme

Konutta birçok plan elemanı ve mimari eleman değiştirilmiştir. K6 numaralı kapının Piri Mehmet Paşa Sokaktan avluya giriş sağlayan kapı çift kanatlı ahşap bir kapı iken kapı kanatları çıkartılarak metal tek kanatlı bir kapı takılmış. Kapı boşluğunun bir kısmına beton dökülerek açıklık daraltılmıştır (Resim 3.59).

1 07 numaralı mekân tuvalet olarak kullanılmaya başlanmış ve bu işlev için mekânın zeminine beton dökülerek zemin kotu yükseltilmiştir. Ayrıca duvarlarda yarıya kadar ahşap kıtıklı sıva üzerine beton sıva ile kaplanmıştır. Duvarın üst kısımları da yeşile boyanmıştır.

Kaldırmalar

Z 01 numaralı mekândan Z 06 numaralı mekâna bakan pencere açıklığı kerpiçle doldurulmak suretiyle kapatılmıştır. Aynı şekilde Z 02 numaralı mahalden Z 06

numaralı mekâna açılan fakat daha sonra kapatılan bir kapı izine rastlanmıştır (Resim 5.1).

3.4.2. Doğa etkisi ile bozulmalar

Yağmur/kar suları, nemlenme gibi doğal etkenler ile yapı elemanları ve malzemelerinde oluşan bozulmalar bu bölümde incelenmektedir. Bunlar taş malzemede derz aşınmaları, ahşap bozulmaları, metal bozulmaları ve yok olan elemanlar başlıkları altında ele alınmıştır.

Taş Malzemede Kayıplar Ve Derz Boşalmaları

Derz boşalmaları taş malzemelerin derz aralarında oluşan eksilmelerdir. Konutta duvarlar taş duvar üzerine oturtulmuştur. Bu malzemenin toprak üzerinde kalan bölümlerinde derz aralarında açılmalar ve aşınmalar meydana gelmiştir. Konutta genel olarak bu tarz bozulmalar mevcuttur. Avlu duvarlarının bazı bölümlerinde taş malzemede kayıplar da yer almaktadır. Bu boşlukların kerpiç malzemeyle veya tuğla ile doldurulmuştur.

Ahşap Bozulmaları

Konut içindeki ahşap pencereler, kapılar ve dolaplarda meydana gelmiştir. Ahşaplarda güneş ve nemden dolayı renk değişimi ve çatlaklar meydana gelmiştir. Bunun en bariz örneği 1 03 odasında görülmektedir. Odanın tavanında bulunan yıkılma sonucu içeri giren kar ve yağmur suları odanın ahşap elemanlarına oldukça zarar vermiştir.

Metal bozulmaları

Pencere önlerinde bulunan korkuluklarda metal bozulmaları gözlemlenmektedir. Kapı, pencere kollarında ve menteşelerde paslanmalar meydana gelmiştir.

Yok olan elemanlar

Konutun dış ve iç mekânlarında birçok mimari elemanda yok olmuştur. Buna örnek olarak Z 05 mekânında yer alan, avluya çıkışı sağlayan K7 kapısı, ayrıca P6 ve P9 numaralı pencereler yok olmuştur.

4. HEDİYE ATARCI - AYŞE TÜZÜN KONUTU VE KONYA EVLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI ÇALIŞMA YÖNTEMİ İLE İNCELENMESİ

Bu bölümde Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutu ve diğer Konya evleri ile yapılan karşılaştırmalı çalışmanın yorumları yer almaktadır. Karşılaştırmalı çalışmanın amacı, zamanla bozulmuş, değiştirilmiş yapı elemanları ve malzemelerinin özgün özellikleri ile yapıya sonradan eklenmiş elemanlar hakkında, yapının kendisinden gelen bilgilerin yetersiz kaldığı durumlarda aynı yörede bulunan diğer yapılarda var olan özgün özelliklerden yararlanılarak restitüsyonu için bilgi sağlamaktır. Bunun yanında yapı içi karşılaştırmalı çalışmalar sayesinde de kaybolmuş elemanlar belirlenip tespit edilebilmektedir (EK-4 Çizelge 4.1, 4.2, 4.3).

Bu bölümde Konya'da 8 adet konut seçilmiştir (Akçakonak, Kültürevi, Koruma Kurulu, Mimarlar Odası Konya Şubesi, Mustafa Uğur Evi, Nakipoğulları Evi, Esenlü Mahallesi 17 Numaralı Ev ve Korkmaz Evi). Konutlar seçilirken Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutu ile aynı dönemde, benzer yapım tekniği ve üslupta yapılmış olmasına dikkat edilmiştir.

Bu bağlamda;
1. Konya konut mimarisinin yerleşim özellikleri,
2. Konya konutlarının plan özellikleri,
3. Konya konutlarının plan tipolojisi,
4. Konya konutlarında cephe elemanları ve özellikleri,
5. Konya konutlarında malzeme ve yapım tekniği,

Karşılaştırmalı çalışma ile beraber plan, cephe, plan elemanları, taşıyıcı ve mimari eleman tipolojileri, restitüsyon ve restorasyon çalışmalarında temel oluşturmuştur.

4.1. Konya Konut Mimarisinin Yerleşim Özellikleri

Konya geleneksel kent dokusu merkez Karatay ilçesinde yoğunlaşmıştır. Kent merkezindeki tarihi evler genelde dağınık vaziyettedir ve betonarme yapılarla iç içedirler.

Karşılaştırmalı çalışmada incelenen yapılar kent merkezinde Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün konutunun bulunduğu Piri Mehmet Paşa Sokak ile yakın mesafede bulunan, Mengüç Caddesi, Aslanlı Kışla Caddesi, Vali İzzet Bey Caddesi, Atatürk Caddesi ve Kerimler Caddesi üzerindeki tarihi evlerdir.

Konya evlerinin üzerinde bulunduğu sokaklar yaya ölçeğini gözetmekte ve mevcut yapı sınırını zorlamamaktadır (Şekil 4.1–4.2). Topografya ile uyumlu olan sokaklar yer yer çıkmaz sokaklarla zenginleştirilmiştir. Ancak günümüzde bazı sokakların dokusu bozulmuştur. Eski kent dokusu içinde geleneksel yapının geçmişi göz önüne alınmadan eski yapılar yıkılarak arsaların birleştirilmesiyle inşaa edilen çok katlı konut yapıları tarihi dokuyu yok etmeye başlamıştır [14].

İncelenen konutlar, doğal arazi yapısına uygun olarak gelişmiş yolların sınırlandırdığı, kendiliğinden oluşmuş, belirli bir geometrik düzeni olmayan parseller üzerine inşa edilmiştir. Eski kent dokularının ana unsuru olan sokakları iki yandan sınırlayıp avlu duvarları ile birlikte farklı ve tekdüzelikten uzak bir biçimleme oluşturmuşlardır. Böylece oluşan değişik görüntüler sokakları zenginleştirmektedir. Evlerin girişleri sokak üzerindendir ve çoğu bitişik nizamdır. Her birinin en azından bir bahçe veya avlu mekânı bulunmaktadır.

43 ada 20 no'lu parselde yer alan Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutu incelenen geleneksel Konya evlerinin tipik özelliklerinin büyük çoğunluğu taşımaktadır. Konut zemin ve birinci kat olmak üzere iki kattan oluşmakta ve konuta, Mimar Sinan Sokağına bağlanan ara bir yol olan Piri Mehmet Paşa Sokağından ulaşılmaktadır. Kuzey cephesi sokağa bakan, batı cephesi başka bir bina ile bitişik olan, diğer cepheleri ise avlu duvarları ile çevrili bir yapıdır. Avlu duvarlarının malzemesi 50 – 75 cm'ye kadar taş üst kısımları ise kerpiçtendir. Duvar aralarında ahşap hatıllar bulunmaktadır. Kısmen yıkılmış olsa da ortalama avlu duvarı yüksekliği 3,90 m'dir.

4.2. Konya Konutlarının Plan Özellikleri

Konya'da evler, yasam ve servis alanlarının yanında üretim ve ürün değerlendirmesinin de yapılabileceği açık, yarı açık ve kapalı mekânlardan oluşmuştur. Bu mekânlar mevsim şartlarına uygun şekilde kullanılmıştır. Konya'nın geleneksel evleri kerpiç, ahşap ve tas malzeme kullanılarak yapılmıştır.

Celile Berk, 1950 tarihli Doçentlik çalışmasında yaptığı kapsamlı araştırma sonucunda Konya evlerinin plan tipolojisini ortaya koymuştur [15]. Bu tipolojiye göre Konya evleri iki ana grupta toplanmaktadır:

1. Hayatlı evler
2. Sofalı evler

1. Hayatlı Evler: Bu evler nispeten küçük, sokaktan bir hayat vasıtası ile girilen evlerdir. Genelde sokaktan hayata girilen yerde, mutfak ve tuvalet ihtiyaçları için planlanmış bir bölüm bulunur. Bu kütle evden tamamen kopuk, ayrı bir kütledir. Hayatlı evlerin planlaması da zamanla farklılıklar göstermiştir. Örneğin bu evlerin ilk örneklerinde ev sokaktan bir hayli uzakta iken zamanla sokağı görecek şekilde planlama yapıldığı olmuştur (Şekil 4.1–4.2). Bu evlerin en belirgin özelliği bütün odaların yan yana sıralanıp hepsinin tahtaboş denilen ahşap bir balkona açılıyor olmasıdır.

2. Sofalı evler: Bu evler hacimleri ve ebatları büyük olan evlerdir. Genellikle büyük bağlar ve bahçelerde yapılmış, Konya'nın daha zengin sınıfına ait yapılardır. Bu evler plan şeması olarak simetrik bir planlama gösterirler. Bu evlerde mabeyn, giriş istikametinde ve bina boyunca uzanan sofalar halini almıştır. Sofalı evlerin en eski yapımlı olanlarında merdivene giriş aksında rastlanırken sonradan merdivenler yan tarafa alınmıştır. Böylece merdivenin karşısına da bir oda ilave edilmiştir. Yani genelde sofanın bir tarafında 2 oda bulunurken diğer tarafında 3 oda bulunur (EK-4 Çizelge 4.1, Çizelge 4.2).

Konya'da hemen her evin avlusunda bir ocak vardır. Bu ocaklar daha çok iyi havalarda; kışlık pekmez, reçel yapımı, ekmek pişirme, çamaşır yıkama gibi işler için kullanılır. Genellikle bu elemanların bir kaçı birden avlularda yer alırlar. Bu avlulardaki mekânsal bütünlük halen korunmaktadır.

Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutu sofalı evler kategorisine girmektedir. Konut zemin ve birinci kattan oluşmaktadır. Zemin katta sofa, depo ve odalar, birinci katında da sofa, odalar, bir ıslak hacim ve çatı çıkışı için kullanılan mekân bulunmaktadır. Plan özellikleri bakımından karşılaştırmalı çalışma kapsamında incelenen diğer sofalı yapılarla bir takım benzerlikler göstermektedir. Ancak incelenen diğer konutlarda birinci kata çıkan merdivene sofadan ulaşılırken Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün konutunda dışarıdan ayrı bir mekân ile ulaşılmaktadır. Konutta bulunan diğer bir farklılık ise zeminde bulunan ve sofadan beş basamaklı ahşap bir merdiven ile ulaşılan, rölöve çizimlerinde Z 07 olarak adlandırılan bir oda bulunmasıdır. Yapılan araştırmalarda Akşehir ve Sille'de bazı konutlarda buna benzer odalara bulunmaktadır. Oradaki konut sahipleri ile görüşüldüğünde bu odanın birinci kata çıkmakta zorlanan aile büyüklerinin kullanması amacıyla yapıldığı öğrenilmiştir.

4.3. Konya Konutlarının Plan Tipolojisi

Konya kent merkezinde ve kaynaklarda incelenen evler, üst katlardaki sofa mekanının yapı içerisindeki konumu ve biçimi göz önüne alınarak gruplandırılmış ve Konya konutları için plan tipolojisi oluşturulmuştur (Çizelge 4.2).

Konya Evlerinin Mekânsal Analizi

Bu çalışmada incelenmiş olan konutların büyük bir kısmı günümüz ihtiyaçlarına cevap verebilen, birbirinden farklı uygulamalar için kullanılmaktadır.

Açık, yarı açık ve kapalı mekanlar, günün değişik saatlerinde ve mevsimlerde konut içindeki aktivitelerde kullanılmaktadır.

Avlu-Bahçe

Konya'da zemini taş döşeli ön bahçeye (avluya) hayat denir. Hayatlar genellikle düzensiz Sille taşı döşelidir. Avlu ve bahçelerde ağaçlar, kuyu, ocak, çeşme gibi elemanlar vardır. Avluların değişmeyen elemanlarından birisi de havuzlardır. Değişik form ve boyuttaki havuzlar bazen sulama amaçlı, bazen çevresinde oturup dinlenme amaçlı yapılmıştır [14].

Konya evleri genelde bir hayat veya bahçe ile birlikte planlanmıştır. Hayat ve bahçeler evin yaşama kurgusunu tamamlayan açık mekânlardır. Evle ilgili işlerin bir kısmı hayatta geçer ve yaşam hayata taşar. Hayat ve bahçeler ev yaşamının dışa taştığı açık mekânlar olmakla birlikte sokaktan 200–300 cm yükseklikteki kerpiç duvarlarla ayrılırlar. Bu duvarlarla evin mahremiyeti korunmuş olur. Avlu kapıları genelde çift kanatlıdır. Üzerlerinde demir kulplar ve kilitler yer almıştır. Hayat kapılarının üzerlerinde bazen küçük bir de saçak yer alır (Resim 4.1) [14].

Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün Konutu'nun bahçesi 3,90 m'lik bahçe duvarları ile çevrilmiştir. Bahçenin büyüklüğü yaklaşık 185 m² dir. Günümüzde oldukça bakımsız kalmıştır. Civar konutların çöpleri ve zararlı otlar bahçeyi kaplamıştır. Bahçede birkaç ağaç, betondan yapılmış küçük bir havuz ve kuzey batısında bir yıkıntı bulunmaktadır. Bu yıkıntı sözlü kaynaklardan öğrenildiği kadarıyla mutfak/hela olarak kullanılmıştır. Ancak kesin sonuç yıkıntı olan bölgede yapılacak kazı çalışmalarında ortaya çıkacaktır. Malzemesi ve yapım biçimi nedeniyle havuzun yapıya sonradan eklendiği anlaşılmıştır (Resim 4.2). Bahçenin batı duvarı büyük oranda yıkılmış, bir kısmı briket ile örülmüş bir kısmı ise ahşap dikmeler ve oluklu sacla tamamlanmıştır. Diğer duvarlar ise nispeten daha iyi durumdadır. Var olan yıkıntılar da tuğla ile örülmüştür. Konya evlerinin genel özelliklerinden biri olan avluda bulunan ocağa Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün Konutunda rastlanmamıştır. Ancak hangi amaçla kullanıldığına dair herhangi bir iz kalmamış olmasına rağmen konutun güney cephesine bitişik bir yıkıntı bulunmaktadır. Diğer Konya evleri ile karşılaştırılınca ve sözlü kaynaklardan aktarıldığına göre yıkıntının daha önce mutfak ve hela olarak kullanılan bir yapıyı oluşturduğu düşünülmektedir. 19. yüzyılın

sonlarına doğru yapılmış olan konutlarda müştemilatın konut cephesi ile bitişik hale gelmeye başlaması bu görüşü desteklemektedir. Bu durumun kesinliği ise yıkıntıda yapılacak kazı çalışması sonrasında çıkacak izler sonucu anlaşılacaktır. Yine avluda bulunan havuzun malzemesi ve formu bakımından özgün olmadığı anlaşılmıştır. Ancak mutfak/hela olduğu düşünülen alanla beraber havuzun bulunduğu alanda da kazı çalışması yapılacaktır. Konya konutlarında yaygın olarak bulunan havuz, çeşme gibi elemanların veya herhangi bir su tesisatının incelemekte olduğumuz konutta da olup olmadığı bu şekilde ortaya çıkacaktır. Genel olarak bakıldığında bahçenin yapısı Konya evleri ile uyum içerisindedir.

Odalar

Odalar Konya evini oluşturan en önemli mekânlardır. Sofaya açılırlar. Konya evlerinde oda yemek yeme, oturma, yatma, dinlenme, yıkanma gibi ihtiyaçlara cevap verecek tarzda çok amaçlı olarak düzenlenmiştir. İçerlerinde bir ya da birkaç tane iç mekân elemanı bulunan odaların içleri genellikle sade döşenmiştir. Ancak ev içerisinde diğer odalara göre daha özenle döşenmiş bir oda (başoda) mutlaka vardır. Başoda genellikle evlerin caddeye ya da yola bakan üst katlarında yer almış ve çıkma yapılarak genişletilmiştir [14].

Konya'da bodruma izbe denilmektedir. İzbe; yarısı toprak altında ve yüksekliği yaklaşık 2,50 m olan ve üstteki evi rutubetten koruyan bir yerdir. Konya toprağı kuru olduğu için buralara pek su tesir etmemekle beraber, ender de olsa çok kar yağdığı zamanlarda karların erimesiyle izbeleri su basabilmektedir. Konya evlerinde mevsimlik kullanım nedeni ile alt kat soğuğa karşı korunmuştur. Bu nedenle evlerin alt kat odaları kışlık, üst kat odaları ise yazlık kullanım mekânları olarak planlanmıştır [14].

Karşılaştırmalı çalışmada ele alınan konakların üst katlarında üç veya dört adet oda bulunmaktadır. Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutunun da birinci katında dört adet oda bulunmaktadır. İncelenen diğer konutlarda da olduğu gibi bu odaların tamamı sofaya açılmaktadır. Bu odalardan üçü bağımsız bir yaşama birimidir ve bir çekirdek

ailenin yaşayacağı düşünülerek onların ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde düzenlenmiş olup, yemek yeme, oturma, yatma, dinlenme, yıkanma gibi ihtiyaçlara cevap verebilmektedir. Diğer oda ise 6,45 m² dir ve diğer odalardan daha küçüktür bu odanın sandık odası olarak kullanıldığı düşünülmektedir. Bu odanın karşısında çatıya çıkış amacıyla kullanılan küçük bir oda daha bulunmaktadır. Ancak sabit bir merdiven bulunmaması nedeniyle sadece ihtiyaç olduğu zamanlarda portatif merdiven kullanılarak çıkıldığı anlaşılmıştır. İncelenen diğer konutlarda bu tip çatı çıkışına rastlanmamıştır. Çatı katı olan konutlarda birinci veya ikinci kata çıkış merdiveninin devamı olarak yapılan merdivenler yardımıyla çıkılmaktadır. Konutta bulunan diğer bir farklılık ise zemin kat mekanlarında da bahsedilern Z 07 numaralı odadır. Odaya sofadan beş basamaklı ahşap bir merdiven ile ulaşılmasına ve planda oluşturulan kot farkına Konya civarında bulunan Akşehir ve Sille'de bazı konutlarda rastlanılmıştır. Bu odalar diğer katlara çıkmakta zorlanan aile büyüklerinin kullanması amacıyla yapılmıştır.

Sofa

Berk sofalı ev tipinin Konya'nın tam karakteristik ev planını oluşturmadığını söylemektedir. Konya'nın zengin tabakasının dış şehirler ve özellikle İstanbul'la olan ilişkilerinden dolayı yaşam alanlarına da etki eden plan çözümleri değişime uğramıştır. Bu evlerde duvarlarında dolapların yer aldığı küçük bir giriş mekânı olan mabeyn, giriş istikametinde ve bina boyunca uzanan sofalar halini almışlardır. Sonradan Konya'da iklimin etkisi ile evlerde daha çok iç sofalı plan tipi uygulanmıştır [15].

Sofalar dolaşımın yanı sıra içinde sedirlerin de yer aldığı zaman zaman yaşama amaçlı olarak da kullanılan mekânlardır. Genellikle merdiven evinin alt kat sofası ile bağlandığı kısım kapı ile kapatılmakta böylece mevsim değişikliklerinde alt ve üst kat birbirinden bağımsız hale getirilmektedir. Alt kattan ahşap bir merdivenle üst kat sofasına çıkılır. Üst kat sofasının merdiven evi bağlantısında yapılan kemerlerle evlerin iç mekânlarına estetik katılmaya çalışılmıştır (Resim 4.3) [14].

Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün Konutunda üst kat sofa dolaşımı sağlamaya yardımcı olduğu kadar oturma alanı olarak da kullanılmaktadır. Sofada bulunan sedir bu durumun bir kanıtıdır. Konutta sofa diğer odalardan daha fazla kat yüksekliğine sahiptir. Ayrıca sofanın tavanında da daha özenli çalışılmış, eğmeçli tavan göbeği yapılmıştır. Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün Konutunun sofasının merdiven ile bağlandığı kısımda diğer örneklerle karşılaştırılması ve sözlü kaynaklardan edinilmiş bilgiye göre merdiven holünden sofaya açılan kapının sonradan eklenmiş olduğu ve kapının bulunduğu duvarda daha önce bir kemer bulunduğu anlaşılmaktadır. Ancak diğer Konya evlerinden farklı olarak alt katta bulunan sofa ile merdiven evinin bir bağlantısı yoktur. Ayrı bir girişten merdivene ulaşılır ve üst sofaya çıkış bu şekilde sağlanır.

Servis Hacimleri

Evlerde odalar ve dolaşım mekânları dışında kalan mekânlar servis mekânlarıdır. Bunlar mutfak, banyo, tuvalet depo v.b. mekânlardır. Bunlar genelde ev dışında bahçe veya avluda yer alırlar. Büyük programlı yapılarda yapının içinde planlanmışlardır. Ancak bunların çoğu özgün değildir. Geleneksel plan şemasını koruyan yapılarda ahır-samanlık, mutfak gibi servis hacimleri eve bitişik olarak avluda yer almışlardır ve geleneksel malzemelerle yapılmışlardır [14]. Çalışmakta olduğumuz konutta mutfak gibi bir servis hacmine rastlanılmamıştır. Ayrıca yapıda baca bulunmaması üzerine mutfağın binada olmadığı, bahçede konuta bitişik olan yıkıntının daha önce konutun mutfak ve hela ihtiyacını karşılayan bir birim olduğu anlaşılmaktadır. Zira konutun birinci katında bulunan helanın da sonradan eklendiği bilinmektedir. Bu bakımdan incelenen konutlarla benzerlikler göstermektedir.

<u>İç Mekân Elemanları</u>

Geleneksel Konya evlerinde; sedir, dolap, yüklük, ağzıaçık, gusülhane, çiçeklik, aynalık gibi yerli elemanlar hemen hemen her odada vardır.

Sedirler

Geleneksel Konya evlerinde önemli iç mekân elemanlarından biride sedirdir. Bu evlerde sedirin yeri genellikle oda girişlerinin tam karşısına gelen duvarın önü ya da mekânlarda yapılan çıkmaların üzeridir [14].

Sedirler sabit birer oturma elemanı olup, döşemenin devamı niteliğindedir. İncelenen yapılarda sedirlerin yerden yükseklikleri 30-40 cm, derinlikleri 100-175 cm arasında değişmektedir ve üzerine oturulduğunda rahatlıkla pencereden dışarı bakılabilmektedir. İncelenen evlerdeki sedirler ahşaptan yapılmıştır [16].

Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutunda da 1. katta sofada ve 1 09 numaralı odada ahşap sedir yer almaktadır. Sofada bulunan sedir sofanın eninde, 1,75 m derindiğinde ve 0,30 m yüksekliğindedir. 1 09 odasının güneydoğu köşesinde bulunan sedir 1,00-0,70 m boyutlarında ve 0,32 m yüksekliğindedir. Ayrıca 1 01 odasının doğu ve 1 03 odasının da kuzey duvarında da sedir izlerine rastlanmıştır. Odalarda sedirler bulunması geleneksel Konya konutlarında sıkça rastlanılan bir durumdur.

Yüklük ve Dolaplar

Konya'da incelenen evlerin büyük çoğunluğunun hemen her odasında en az bir tane dolap bulunmaktadır. Odalar çok amaçlı kullanıldığı için, eşyaların gerektiğinde ortaya çıkarılıp, işi bittiğinde de yerine geri konulmasını gerektirmektedir [17].

Yüklük bölümleri ve oymaları ile bütünüyle masif ahşaptan yapılmıştır. Dolabın yanında çoğu zaman çiçeklik ve ağzıaçık bazen tek tek bazen de aynı anda bulunur [17].

Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutunun da incelenen diğer Konya evleri gibi hemen her odasında ahşap dolap ve çiçeklik yer almaktadır. Odalarda bulunan dolaplar küçük ev eşyalarının depolanması amacı ile kullanılmaktadır.

Gusülhaneler

Yüklüklerin bir bölümü bu isim ile anılmaktadır. Bu bölüm yıkanma ve eşya depolama gibi ihtiyaçları karşılamak amacıyla yapılmıştır [17]. Zemini taş kaplıdır. Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün konutunda zemin katta bir adet, birinci katta üç adet olmak üzere toplamda dört adet gusülhane bulunmaktadır. Bu gusülhanelerin zemini kullanım kolaylığı gözetilerek ve tadilat aşamasında pratik olması nedeniyle sonradan şapla kaplanmıştır.

Ocaklar

Konya'da hemen her evin avlusunda bir ocak vardır. Bu ocaklar daha çok iyi havalarda; kışlık pekmez, reçel yapımı, ekmek pişirme, çamaşır yıkama gibi işler için kullanılır. Ocak genellikle avlularda yer alırlar [15]. Ancak Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutunda ocak izine rastlanmamıştır.

Merdivenler

Konya geleneksel konutlarının merdivenlerinde taş ve ahşap malzeme kullanılmıştır. Yol kotu ile konuta giriş kapısı arasında bulunan merdivenlerde taş kullanılmıştır. İç mekanda kullanılan merdivenler ise her zaman ahşaptır. Ahşap merdivenlerde rıht daima kapalıdır. Korkuluklar ve küpeşteler ise genellikle işlenmiş, yalın niteliklidir [15]. İncelenen konaklarda bulunan merdivenler oldukça sadedir.

Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutunda zemin kat ile birinci katı birbirine bağlayan 20 basamaklı ahşap bir merdiven vardır. Ahşap merdiven basamaklarının uzunluğu yaklaşık 0,97 m'dir. Korkuluk ve küpeşte ahşaptan oyulmuştur ve mekânın bezemeli elemanıdır.

4.4. Cephe Elemanları ve Özellikleri

Konya kent merkezinde ki konutların cephelerinde yer alan cephe elemanları tek tek incelenmiştir.

Çıkmalar

Çıkmalar yapıların en önemli cephe elemanlarındandır. Yolu ya da manzarayı rahatça görebilmek, farklı yönlerden ışık alabilmek veya alt kattaki arsadan kaynaklanan düzensizliğin üst katta düzeltilmesi amacıyla üst katlarda çıkmalar yapılmıştır. Bir yapıda bazen birden fazla çıkma olabilir. Üçgen, beşgen veya oval biçimli sofa çıkmalar da bulunmaktadır. Çıkmalar, bağdadi konsollar, ahşap ve madeni payandalar veya ahşap kolonlarla taşınırlar [17]. Çıkma altlarında profilli payandalar kullanıldığı gibi düz kirişlerin altlarının kaplandığı örnekler de bulunmaktadır (Resim 4.4).
Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutunun birinci katındaki dikdörtgen çıkma Piri Mehmet Paşa Sokağına bakmaktadır. Zeminden yaklaşık 3,60 m yüksekliktedir. Çıkmanın altında iki adet ahşap payanda yer almaktadır. Eni sofanın eni kadar boyu 0,95 m'dir. Ortasında üç yanlarında da iki adet pencere vardır. Ayrıca orta bölümde pencereler ile saçak arasında dairesel bir duvar bezemesi yer almaktadır. Çıkma ahşap düşey elemanlarda oldukça belirgin hale getirilmiştir. Çıkma tipi incelediğimiz diğer konutlar ile benzer özelliktedir.

Dış Kapılar

Giriş kapıları sokak üzerinde bulunan evlerin kapılarına sokaktan birkaç basamak çıkılarak gelinir. Genelde iki kanatlı olan bu kapıların avlu kapılarına göre daha özenli yapıldıkları görülmektedir. Kapıların üzerinde genelde çıtalardan yapılmış süslemeler, demir kulplar ve kilitler yer almaktadır. Bu kapıların üstünde, bazen de iki yanında pencereler yer alabilmektedir (Resim 4.5) [14].

Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün Konutunda beş adet dış kapı ve bir adet avlu kapısı bulunmaktadır. Konutun sokağa bakan cephesinde iki adet giriş kapısı bulunmaktadır. Bir tanesi yapının içine diğeri ise avluya girişi sağlamaktadır. Diğer konutlarda rastlanmayan bir durumdur. Kapılar günümüze orijinal halleriyle gelememişlerdir. Yapının içine girmeyi sağlayan K5 kapısı yapıya sonradan açılmıştır. Yapıda bulunan izler; kapının boyutları, bulunduğu yer ve malzemesi incelenerek bu sonuca ulaşılmıştır. Bunun yanında, Konya'da avludan giriş sağlanan konutların büyük çoğunluğunda sokak üzerinden içeriye giriş bulunmadığı görülmüştür. Restitüsyon projesi kapsamında K5 kapısının kaldırıldığı Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün konutu da avludan konuta giriş sağlanan bir yapı olduğu için bu kapının sonradan eklendiği tezi desteklenmiştir. Ayrıca K6 kapısı da sonradan değiştiği anlaşılan metal bir kapıdır. Kapının üzerinde kalan ahşap alınlık, kapı penceresi ve yan kısmında beton bir blok yerleştirmek suretiyle yapılmış olan değişiklik sonucu kapının orijinal olmadığı anlaşılmaktadır. Demir kapının üzerinde bulunan ahşap alınlık ve kapı penceresinden yola çıkarak konutun kapısının Konya evlerinde bulunan dış kapılar ile benzerlik gösterdiği anlaşılmıştır.

Diğer kapılar ise doğu cephesi üzerindedir. K1 kapısı Z 06 sofaya girişi, K2 kapısı Z 09 depoya (merdiven altı depo olarak değerlendirilmiştir), K3 kapısı Z 08 merdiven holüne ve K7 kapısı ise Z 05 deposuna girişi sağlamaktadır. K7 kapısının kasasında bulunan bozulmalar ile kapı kanadı yok olmuş, diğer kapılarda ise boya hasarları kasalarında bozulmalar meydana gelmiştir.

Dış Pencereler

Evlerin duvarları sokağın duvarlarını teşkil ederse, bu duvarlarda pencere bulunmaz. Bu evlerin, alt katlarında, ya hiçbir pencere sokağa bakmaz veya ufak bir pencere açılır. Bu pencereler, ahır, depo vb. olarak kullanılan mekânlara hizmet vermektedir ve yüksektedirler. Bunun haricinde, 19. yüzyılda inşa edilmiş evlerde sokak tarafında da pencere kullanımı yaygındır. Üst katlarda ise; çok sayıda ve geniş pencereler kullanılmıştır. Alt kat pencereleri mutlaka demirlidir. Bazı evlerin pencerelerinde ahşap kepenkler bulunmaktadır. Yapı duvarları 60–70 cm genişlikte kerpiçten

oluştuğu için, pencereler birer niş içerisinde yer almaktadır. Pencereler yapının dış yüzüne yakın konulduğu için bu nişler içe doğru geniş tutulmuştur [15].

Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutunun kuzey cephesinde yer alan zemin kat pencereleri sonradan açılmıştır. Pencereler diğerlerinin aksine kareye yakın boyutlara sahip ve pencerelerde beton denizlikler kullanılmış olması bizlere pencerelerin sonradan eklendiğini göstermektedir. Yola cephesi olan bu duvarların depoda bulunan küçük bir pencere dışında daha önceden sağır olduğu anlaşılmaktadır. Simetrik olan bu pencereler demir parmaklıklı, ahşap çift kanatlıdır. Cephedeki diğer pencereler ise orijinaldir.

Konutunun 1. katında kullanılan pencereler ½ oranında ahşap pencerelerdir. Bir kısmı içe açılan çift kanatlı pencereler bir kısmı da benzer boyutlarda giyotin pencerelerdir. Dış duvar kalınlığı fazla olduğu için (55-60 cm) pencereler nişler içine oturtulmuştur. Ön cephede bulunanlar üçgen alınlıklı ve kemerli, yan ve arka cephelerde bulunanlar ise daha sade görünümdedir. Pencerelerde metal şebekeler bulunur. Dikdötgen formlu pencereler Konya evlerinin genel özelliğidir. 19. yüzyıldan sonra kemerli pencereler kullanılmaya başlanılmış, pencere sayısı artmış, ebatları büyümüştür [17].

Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutu pencere formları bakımından 19. yy. Konya evleri özelliklerini göstermektedir.

Cephe süslemeleri, silme

İncelenen konutlar cephe süslemesi açısından genellikle sade bir görüntü sergilemektedir. Kapı ve pencere çevresindeki söveler, saçak ve kat silmeleri, motifli, demir ferforje korkuluklar ve ahşap payandalar ile cephelerde hareket sağlanmıştır [14].

Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutunda da bu örneklerden çok farklı bir süsleme elemanı görülmemektedir. Konutun ön cephesi diğer cephelerine oranla daha özenli

ve bezemelidir. Birinci katta bulunan kemerli pencerelerin etrafında ahşap söveler bulunmaktadır ve önü demir korkulukla kapatılmıştır. Saçakta ve çıkmada ahşap kat silmeleri bulunmaktadır.

Balkon

Erken 19.yy konaklarında dışa kapalı bir yaşam tarzı benimsendiğinden ve çoğu kez sofa gibi bir mekânla dışarı bağlantı kurulduğu için balkona pek fazla ihtiyaç duyulmadığı düşünülmektedir. Tamamen aile yapısından kaynaklı bu durum nedeni ile bu dönem yapılarında fazla balkon görmek zordur [18].

İncelenen konutlar arasında geç 19. yy. dönemine ait olan konutlarda balkon örneğine rastlanmıştır. Yapıların 1. veya 2. katlarında, bazen yol cephelerine bazen avluya açılmaktadırlar. Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutunun günümüzde balkonu bulunmamaktadır. Ancak yapıdaki izler incelendiğinde konutta daha önce avluya bakan bir balkon bulunduğu ve eklemelerle balkonun kapatıldığı anlaşılmıştır.

Temel duvarları

Konya'da köy evlerinin bazılarında, ahırlarda ve az gelişmiş yapılarda temel yapmak için zemin derin kazılmamıştır. Bu tip yapıların temeli 50 cm kadar kazılarak kerpiç tuğlaları ile duvar örülmüştür. Kerpicin neme karşı dayanımı daha az olduğu için bu tip yapıların daha az ömürlü olduğu görülmüştür [19].

Genel olarak şehir evlerinde temel duvarları zemin seviyesinden ortalama 50 cm (40–80 cm) su basman seviyesine kadar taş ile örülmüştür. İzbesi olan binalarda, taş duvarlar, izbenin tavan hizasına kadar çıkmaktadır. Bahçe duvarlarının temelleri yine zemin seviyesinden 50 cm kadar yukarı taş duvar yapılır. Bu duvarların kalınlıkları, üstteki kerpiç duvar kalınlığı kadardır (65–70 cm arası) [14].

Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün konutunun temelinde göden taşı kullanılmıştır. Temel duvarları toprağın yaklaşık 50-75 cm yukarısına kadar çıkmıştır. Üzeri ise kerpiçle

devam etmiştir. Temeller karşılaştırmalı çalışmalarda incelenen konutlarla benzer teknikte yapılmıştır.

Temel üstü duvarlar

Kerpiç duvarı örebilmek için öncelikle taşın bittiği yerde, duvarın iki yüzü boyunca ahşap hatıllar yapılır. Bu hatıllar ara ara birbirine ahşaplarla bağlanırlar. Kerpiç duvar da örülmeye başlanır. Pencerelerin üst ve alt hizalarında ve çatı kirişlerinin alt hizalarında, tekrar ahşap hatıllar ve lentolar kullanılır. Pencere, kapı ve dolap boşlukları kenarlarında, düşey dikmelerle bu iki seviyedeki hatıllar birbirine bağlanarak duvar boşluğunun çerçevesi oluşturulmuş olur. Eski evlerde binanın iç bölme duvarları da taşıyıcı kerpiç duvar şeklinde kalındır. Daha sonraları hımış yapılmışlardır. Konya'da hımış eve çatkı ev denmektedir. Hımış duvar, ahşap iskelet arasına kerpicin doldurulup iki yüzünün sıvanmasından oluşmaktadır. Başka bir teknik olarak da ahşap iskelet arasına ahşap çıtalar çakılarak iki yüzün sıvanması ile oluşturulan bağdadi duvarlar kullanılmıştır. Hımış duvar ve bağdadi duvarda duvar kalınlığı 25–30 cm'yi geçmemektedir (Resim 4.6) [14].

Bütün bu bilgiler ışığında Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün konutunun duvarlarının tipik Konya konutları ile benzer özellikler gösterdiği anlaşılmaktadır.

Sıvalar ve badanalar

Konya evlerinde kerpiçle, tuğlayla veya bağdadi tekniğiyle uygulanan duvarların üzerine uygulanan sıvalar, ince samanlı kerpiç hamurundandır. Sıva kalınlıkları 2,5 cm ile 5 cm arasındadır. Malzemesinden dolayı sıva kaba bir şekilde tatbik edilir. Ahşabın üzerine gelen sıvalar daha çabuk dökülmektedir. Konya evinde dış sıvalar çoğu zaman toprak renginde bırakılmıştır. Bazen aktoprak denilen beyaz renkte bir toprakla birinci katın yarısı veya üstüne kadar badana yapılmıştır. Bu beyaz toprağın, mor ve tuğla kırmızısı renginde olanları da vardır (Resim 4.7) [14].

Çimento kullanımı yaygınlaşmaya başladıktan sonra geleneksel Konya evlerinde oturan bazı ev sahipleri evlerinin cephelerini çimento sıvası ile kaplamışlar fakat toprak kerpiç tuğlasıyla tam olarak uyuşma sağlayamayan çimento kabuk şeklinde dökülmelere yol açmıştır. Geleneksel dokunun içinde böyle sıvanan evler mahalli karaktere aykırı olarak hemen göze çarpmaktadır [14].

Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün konutunda 2,5-3 cm kalınlığında ince samanlı kerpiç hamurundan meydana getirilen kıtıklı sıva uygulanmıştır. İncelenen diğer konutlarda da bu sıva tekniği kullanıldığı tespit edilmiştir.

4.5. Yapı Malzemesi ve Yapım Tekniği

Geleneksel Konya mimarisinde geçmişten gelen yöresel tekniklerin ve malzemelerin, aynı zamanda iklimsel koşulların da etkisi altında kullanılan belli başlı dört çeşit malzeme öne çıkmaktadır.

1) Taş
2) Kerpiç (toprak)
3) Ahşap
4) Kamış (saz, kındıra)

Taş

Eski Konya mimarisinde yöresel kaynaklardan elde edilen iki cins taş kullanılmıştır.
Sille Taşı: Sille taşına Ken taşı da denir. Sille, Konya'nın kuzey-doğusunda şehir merkezinden 7 km uzaklıkta, Takkeli dağ eteklerinde, sarp kayalar arasında kurulmuş bir kasabadır.

Konya çevresinde bulunan tarihi yapılarda yaygın olarak kullanılan ve yörede Sille Taşı olarak bilinen andezitik tüflerin kapiler su emme katsayısı betona yakın, traverten, kireçtaşı ve granitten daha yüksektir. Eski yapılarda yoğun olarak gözlenen nemlenmede andezitik tüfün bu yüksek, kapiler su emme katsayısının önemli derecede etken olduğu düşünülmektedir [20].

Geleneksel Konya evlerinde bu taş evin içindeki taşlıklarda ve hayatın döşemesinde kullanılmıştır. Temelde su geçirimsizliği düşük olduğu için tercih edilmemiştir.

Gödene Taşı: Gödene Köyü, şehrin 20 km güney batısındadır. Celile Berk bu taşın yapılarda çok kullanıldığı tespitini yapmıştır [20]. Yoğunluğu ve mukavemeti fazla bir taş olduğundan eski yapıların temellerinde fazlaca kullanılmıştır.

Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönem yapıtlarından biri olan Aziziye Camisi Sultan Abdülaziz'in Annesi Pertevniyal Sultan adına 1874 yılında yaptırılmıştır. Mimarisinde barok etkilerin hâkim olduğu cami kesme gödene taşından yapılmıştır (Resim 4.8).

İncelenen konutların bazılarında zemin kat dış duvarlarında gödene taşı, köşelerde düzgün yonu taşı, kullanıldığı görülmektedir. Köşelerde taş kullanılması Konya evlerinde sıkça rastlanan bir durumdur. Ayrıca bahçe kaplamalarında da taş uygulamaları yapılmaktadır.

Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutunda duvarlar zeminden 0,50-0,75 m hizasına kadar taş malzemeden, üzeri ise ahşap karkas arası kerpiçten yapılmıştır.

Kerpiç

Geleneksel Konya evlerinin temel üstü duvarları kerpiçtir. Kerpiç, fırında pişirilmeden sadece güneşin ısısıyla kurutulan çiğ tuğla olarak tanımlanabilir. Ana malzemesi topraktır. Celile Berk'in eski duvar ustalarından edindiği bilgilere göre Konya'da kırmızı çamur denilen toprağın, en iyi kerpiç verdiği söylenmektedir. Toprağa katkı malzemesi olarak sadece saman ilave edilir. Kerpicin içindeki samanlar kerpicin mukavemetini arttırarak dağılmasını ve parçalanmasını önlemektedir.

Konya'da yapılan evlerin kerpiç duvarlarında genellikle 27x27x10 cm ana ve 14x27x10 cm kuzu tabir edilen boylarda kerpiç tuğlası kullanılmıştır. 1,5 kerpiçten

ince duvar (özellikle dış duvar) yapılmamıştır. Böylece duvar kalınlığı sıva ile beraber kerpicine göre 65–75 cm arası ortalama 70 cm olmaktadır [15].

Konya geleneksel konutlarında kerpiç kullanımı çok yaygındır. Kültür Evi dışında incelediğimiz bütün konutların duvarları kerpiçtir. Kültür evi ise rekonstrüksiyon öncesinde kerpiç malzeme iken yenileme sonrasında bu duvarlar yapının özgün duvar kalınlıklarına sadık kalınarak tuğla malzeme ve bağdadi duvar olarak yenilenmiştir.

Ahşap

Geleneksel Konya evinde kullanılan ahşabın en çok katran, çam, meşe, kavak ve ardıç ağaçlarından oluşmaktadır. Katran ve çam ağacı eski evlerde çok miktarda kullanılmıştır. Büyük çapta kirişler, az aralıklarla yerleştirilerek tavan ve döşemeler oluşturulmuştur. Bu kirişler bazen duvarın dışına kadar taşmaktadır (Resim 4.9).

Bu ağaçlar içinde en uygun olanı katran ağacı sayılmaktadır. Berk'e göre Lübnan sediri olarak da bilinen bu ağaç Torosların daha çok güneye bakan kısımlarına ardıç ve köknar ile karışık bir şekilde bulunmaktadır. Katran ağacının içerisindeki eteri yağlar nedeniyle kendine has aromatik bir kokusu vardır. Bundan dolayı, bu ağaçtan yapılan sandık ve dolaplarda güve bulunmamaktadır. Bu ağaçlar düzgün bir satıh oluşturmakta, iyi cila kabul etmekte ve kolaylıkla işlenebilmektedir. İtinalı yapılarda, dolaplar, kapılar, pencereler bu ağaçtan yapılmışlardır. Bazı evlerde ise beyaz çam kullanılmıştır. Beyaz çam Beyşehir civarındaki ormanlardan getirilmektedir. Bunun dışında meşe ağacı, sert, sağlam, rutubete karşı dayanıklı ve aynı zamanda oyma işlerine müsait bir ahşaptır. Eski Konya sakinleri kavak ağacını yapılarda çok fazla makul bulmamışlardır. Fakat zamanla çam ve katran kirişlerin yerini almıştır. Kavak kirişleri daha ince çaptadırlar. Kavak ağacının en büyük dezavantajı, rutubete karşı daha az dayanıklı olmasıdır.

Bütün bu ağaçların boyları genellikle aynıdır ve ortalama 4 m dir. Böylece Konya'da tek parça kirişlerle bir tavanın örtülebilmesi için oda genişliği 3,5 m olarak standartlaşmıştır [15].

Geleneksel Konya evlerinde ahşap kullanılan alanlar şunlardır: hatıllar, lentolar, kirişler, dikmeler, pencereler, kapılar, döşemeler, dolaplar, raflar ve merdivenler.

Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutu da dahil olmak üzere, incelediğimiz Konya geleneksel konutlarında ahşabın hemen her türlü kullanımını görmek mümkündür.

Kamış (saz, kındıra)

Döşeme ve tavanlardaki ahşap kirişlerin üzerine ahşap kaplama veya hasır konduktan sonra 5–7 cm kalınlığında bir tabaka halinde kamış ve daha basit yapılarda saz konmuştur. Bunların üzerine çamur dökülür. Kamış ve sazlar, etraftaki tarla ve bataklıklardan getirilmiştir. Kındıralar ise ince sazlardır. Kındıraların uzunluğu 1 m'den azdır. Rutubete karşı dayanıklı olduklarından duvarların korunmasında ve saçak olarak kullanılmıştır (Resim 4.10).

Karşılaştırmalı çalışma kapsamında incelediğimiz konutlardan Mustafa Uğur Evi, Nakipoğulları Evi ve Esenlü Mahallesi 17 Numaralı Ev'inin tavanında kamışla yapılmış uygulama örneğine rastlanılmıştır.

Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün Konutunda böyle bir uygulamayla karşılaşılmamış olmasına rağmen incelenen diğer konutların mutfak/hela kısımlarında kullanıldığı görülen ve konutta mutfak olarak kullanıldığı düşünülen yıkıntının tavanında kamış kullanılmış olduğu ihtimali oldukça yüksektir.

4.6. Konya Konutlarına İlişkin Sonuçlar

Konya'da ilk yerleşim Alâeddin Tepesi'nden başlayarak ovaya doğru yayılmıştır. 19. yüzyılda Konya'daki yerleşmede yolların birbiri içerisine girdiği, evlerin toprak

damlı ve kerpiçten olduğu görülür. Konya'nın geleneksel yapı malzemesi başlangıçta kerpiç olmuştur. Kerpiç evler dar, dolambaçlı sokaklar boyunca avlu duvarlarının arkasında yer almıştır. Sokak boyunca avlu duvarlarının kesintisiz uzandığı görülmektedir. Çoğunlukla kerpiç ve ahşaptan oluşan evler taş temeller üzerine oturtulmuştur.

Geleneksel Konya evlerinde kalın kerpiç duvarlar ahşap hatıllarla desteklenmiş ve böylece kışın soğuğu, yazın da sıcağı önlenmeye çalışılmıştır. Sivil mimarinin kerpiçten yapılmasının iklimden kaynaklandığı açıkça görülmektedir. Temeller çoğunlukla yerden 0.50, 0.70 m yüksekliğine kadar gödene taşından yapılmıştır. Bu temellerin üzerine iki ana bir kuzu veya bir ana, bir kuzu düzeninde kerpiçler dizilmiştir. Evlerin taşlık veya hayat denilen yerlerin döşemesi ise Sille taşı ile kaplanmıştır. Bu dönemde yapılan Rum ve Ermeni evlerinde ise evlerin zemin katları tümüyle taştan yapılmıştır [15].

Konya evlerinde Sille taşı döşeli ağaçlıklı veya çiçeklikli avludan hayata geçilmektedir. Bu bölümün çevresi yüksek duvarlarla çevrili olduğundan yaz aylarında ev halkının tüm yaşamı burada geçmektedir. Birkaç basamakla taşlığa geçilir, çevresinde evin günlük yaşantısının geçtiği mutfak ve helâların bulunduğu bölüm gelmektedir. Tek katlı olan evlerde zemin katı yerden 1-1,5 m. yüksekliğinde olup, bunun altına bodrumlar yerleştirilmiştir. İki katlı evlerde ise zemin katı hayat ile aynı düzeyde olup, buraya ambarlar, depolar, oturma odaları yerleştirilmiştir. İki katlı yapılarda evin cephesi boyunca uzanan sofa pencerelerle dışa açılan çıkmalarla hareketli bir göünüme kavuşturulmuştur. Odalar sofanın iki tarafına sıralanmıştır [13].

İki katlı yapılarda üst kat ve bahçeye açılan bölümler yazlık olarak nitelenir. Alt katlar genellikle kışlık olarak kullanılır. Tek katlı evlerde ise yazlık bölüm kuzeye dönük olup, cephe boyunca pencereler sıralanmıştır. Konya evlerinde odalar gündüz oturma, gece de yatak odası olarak kullanılmaktadır. Odaların tümünde büyük yüklükler bulunmaktadır. Ayrıca minderli sedirler, çiçeklikler de onları tamamlar.

19. yüzyıldan sonra yapılan evlerin çoğunda alt katları penceresiz yapılmış, üst katlar cumba ve bol pencere ile sokağa açılmıştır. Bu pencerelerin çoğu üçgen alınlıklıdır. Sokağa bakan pencerelerin çoğunda kavak veya söğüt ağacından yapılmış kafeslere yer verilmiştir. Bunların yanı sıra demir parmaklıklar, oymalı demir kafeslerede kullanılmıştır.

Mutfak çoğunlukla bahçenin bir köşesindedir. Yerden 40-50 cm. yüksekliğindeki toprak ocağın iki yanına yüksek setler yapılmış, yan duvarlarına da raflar yerleştirilmiştir [21].

Bütün bu bilgiler ve incelenen diğer Konya evleri göz önünde bulundurularak, bu evlerle aradaki farlar ve benzerlikler dikkate alınarak, Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutu için daha sağlıklı değerlendirmeler yapılmıştır.

5. RESTİTÜSYON

Türk Dil Kurumu'nda karşılığı yeniden tasarımlama olan restitüsyon; sonradan değişikliğe uğramış, kısmen yıkılmış ya da yok olmuş öğelerin, yapıların veya yerleşmelerin ilk tasarımlarındaki ya da belirli bir tarihteki durumlarının, arşiv kayıtlarından, yapı üzerindeki izlerden, yapıya, yerleşmeye ait çizim ve fotoğraf gibi belgelerden yararlanılarak anlatımıdır.

5.1. Metodoloji

Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutu'nun restitüsyon çalışmasında amaç, yapının bugüne gelene kadar uğramış olduğu değişiklikleri belirleyip, özgün halini tespit etmektir. Restitüsyon analizlerinde gösterilen kesinlik dereceleri göz önüne alınarak ve yapının bugünkü durumu da değerlendirilerek restorasyon önerileri oluşturulmuştur. Restitüsyon, işlevsel ve fiziksel olmak üzere iki ana başlık altında ele alınmıştır.

5.2. İşlevsel Restitüsyon

Yapı konut olarak yapılmıştır. Zemin ve birinci kattan oluşmaktadır. Konut işlevini sağlayan bütün elemanlara sahiptir. Yapının kullanıldığı dönemler itibariyle, herhangi bir işlev değişikliğine uğramadığı bilinmektedir. Sadece mekansal bağlamda ekleme ve değişiklikler yapılmıştır.

5.3. Fiziksel Restitüsyon

Restitüsyon çalışması yapılırken kullanılan kaynaklar ve bu kaynaklardan hangi konularda yararlanıldığı aşağıda sıralanmaktadır (Şekil 5.1 - Şekil 5.14).

5.3.1. Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler;

Varlığı kesinlikle bilinenler;

Rölöve çalışması sırasında varlığı kesin olarak belirlenerek tespit edilenler,

Yeri, boyutu ve malzemesi yapıdaki diğer örneklerden bilinenler;

Binada olması gerekli olan yeri, boyutu ve malzemesi binadaki diğer örnekler sayesinde bilinenler,

İzi olmayan fakat varlığı yapıdaki diğer örneklerden bilinenler;

Binada çeşitli nedenlerle bir kısmı ya da tamamı yok olmuş olan çeşitli yapı elemanlarından yapıdan gelen bilgiler sayesinde bilinenler.

5.3.2. Yazılı ve çizili kaynaklardan gelen bilgiler;

Yazılı ve çizili kaynaklar ile bilinenler;

Araştırma safhasında elde edilen yazılı ve çizili kaynaklar ile fotoğraflar ve sözlü bilgiler ile bilinenler.

5.3.3. Karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgiler;

Yeri, izi belli olan, boyutu ve malzemesi karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgiler ile bilinenler;

Yeri ve izi belli olan, boyut ve malzeme konusunda yapılan karşılaştırmalı çalışma sonucu bilgi edinilen yapı elemanları,

İzi olmayan, her şeyi ile karşılaştırmalı çalışma sonucu bilinenler;

Yeri, izi, boyutu ve malzemesi ile binada herhangi bir izi bulunmayan ve tamamıyla karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgiler.

5.3.4. Mimari gereklilik;

Yapıda mimari yapı itibari ile olması gereken yapı elemanları;

Mevcutta bir takım sebeplerden dolayı konutta bulunmamasına rağmen mimari açısından yapıda olması gerekli elemanlar.

5.4. Restitüsyonda Kaynak Kullanımı Üzerine Notlar

Restitüsyon aşamasında kullanılan kaynaklar ile binanın ilk hali ortaya konulmaya çalışılmaktadır. Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutu'nun 19. Yüzyılda yapıldığı tahmin edilmektedir. Böyle bir çıkarımın nedeni, karşılaştırmasını yaptığımız diğer konutlar ve Konya evlerinin dönemsel özellikleridir.

Bahçe

Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutu zeminle beraber 2 kattan oluşan, yaklaşık 92 m^2 oturum alanına sahip bir yapıdır. Yaklaşık 185 m^2 lik bir bahçe içerisinde, 3,90 m boyunda bahçe duvarı ile çevrelenmiştir. Ancak son yıllarda artan hızlı kentleşme, birçok tarihi yapıya zarar verdiği gibi, Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutunda da (çevresi ile birlikte düşünüldüğünde) değişikliklere sebep olmuştur. Hediye Atarcı – Ayşe Tüzün Konutu Piri Mehmet Paşa Sokağı üzerinde ve sokakla aynı kotta yer almaktadır. Konutun kuzey-güney cephelerine bitişik 2 ve 3 katlı betonarme yapılar, arka cephesinde bulunan 3 katlı betonarme yapı, hem konutun bulunduğu bölgede estetiği, hem de bahçe içerisindeki mahrem yaşantıyı bozmuştur. Arka cephedeki apartman binası yapılırken, konağın bahçe duvarının kısmen yıkıldığı, bahçenin küçültülerek bu alanın briket ile örüldüğü görülmüştür. Bahçenin güney duvarı ise başka bir konutun ortak duvarı olarak kullanılmıştır. Bu esnada duvarda oluşan yıkıntılar tuğla ile doldurulmuştur. Restitüsyon çalışmasında bahçe duvarı, mevcut olanların izleri takip edilerek tamamlanmıştır (Şekil 5.1 - Şekil 5.14).

Konutun bahçe giriş kapısı bu tarz bir yapı ile uyuşmayacak biçimde demir, basit ve özensizdir. Kapının etrafındaki izler incelendiği ve diğer konutlar ile kıyaslandığı

zaman, daha önce çift kanatlı, ahşap, gösterişli bir kapı ile bahçeye girildiği anlaşılmıştır. Bahçe giriş kapısı mevcut izlerden yola çıkarak ve çevredeki örnekler ışığında restitüsyon projesine yansıtılmıştır (Şekil 5.15 - Şekil 5.28).

Arka bahçede, Z 05 numaralı mekâna bitişik bir yıkıntı bulunmaktadır. Yapılan incelemeler neticesinde konutta mutfağa rastlanmaması, Konya evlerinde mutfakların bulundukları yerlerin araştırılması ve diğer konutların mutfaklarının incelenmesi ve sözlü kaynaklarla yapılan görüşmeler sonucu bu yıkıntının mutfak ve hela olarak kullanılan bir mekânlar olduğuna karar verilmiştir. Restitüsyon projesine yansıtılmıştır (Şekil 5.15 - Şekil 5.28). Ancak yıkıntının ne olduğuna dair kesin sonuç yapılacak olan kazı çalışması sonucunda ortaya çıkacaktır.

Bahçede bir de havuz bulunmaktadır. Ancak havuzda kullanılan beton malzeme ve havuzun yapım biçimi sonradan eklendiğini göstermektedir. Bu sebeple havuz restitüsyon projesinde kaldırılmıştır.

Zemin Kat

Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutu şu anda terk edilmiş bir konuttur. Konutun sahipleri bir arsa tapusu üzerinden bulunmuş, ancak kendilerine ulaşılamamıştır. Çevrede bulunan konut sahipleri ile yapılan görüşmelerde binanın geçmişteki halini bilen pek fazla kimseye rastlanmamıştır. Bu sebeple daha çok yapı üzerindeki izler ve karşılaştırmalı çalışma üzerinden değerlendirme yapılmıştır.

Zemin kattan yapıya toplam beş giriş vardır. Bir tanesi Piri Mehmet Paşa Sokak üzerinden, diğerleri ise bahçedendir. Girişler yol ve bahçe kotundan yapılmaktadır. Giriş kapılarının hepsi birbirinden farklı olup K7 kapı boşluğundaki kapı kanadı kaybolmuştur.

Z 01 numaralı mahal en son oda olarak kullanılmış bir mekândır. Odadaki Piri Mehmet Paşa Sokak'a bakan P2.1 numaralı pencere yapıya sonradan eklenmiştir. Pencerenin, biçimi, ölçülerindeki oranın konutta bulunan diğer pencereler ile

tutmaması, pencerelerde kullanılan beton denizlikler ve diğer konutlardaki örnekler göz önünde tutulunca bu kanıya varılmıştır. Yine mekanın batı duvarı ve duvarda bulunan kapının da sonradan yapıldığı kullanılan malzemenin farklılığından ve yapıdaki izlerden anlaşılmıştır. Ayrıca Z 01'in güney duvarında kapatılan bir pencere vardır. Bunu da pencerenin kasasının hala duvarda olması ve sadece içinin doldurulmuş olmasından anlıyoruz.

Z 02 no'lu sofada rölöve çizimlerinde gösterilen D2 duvarının ve K5 kapısının sonradan eklendiği, D4 duvarında değişiklik yapıldığı ve mekanın bu eklemeler sonucu sofa haline getirilmiş olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca mekânın D3 duvarında ahşap bir kapı kasası izine rastlanmıştır (Resim 5.1). Bu kapı daha önce mekânın Z 06 mekânı ile bağlantısını sağlamaktadır. Restitüsyon çizimlerinde de görüldüğü üzere bu mekânı sınırlandıran duvarlar kaldırılmış ve izi olan kapı yeniden açılarak Z 01 odası ilk haline dönüştürülmüştür.

Rölöve projesinde Z 03, Z 04 ve Z 05 numarası ile adlandırılan mekânları ayıran duvarlarının sonradan eklenmesi ve P2.2 penceresinin açılması ile Z 03 mekanı bir odaya dönüştürülmüştür. Odanın ışık alması için açılan pencere P2.1'de olduğu gibi özgün değildir. Restitüsyon projesinde bu pencere ve söz konusu odaları ayıran duvarlar kaldırılmıştır. Oda haline getirildikten sonra Z 03 mekanına eklenen yüklük de restitüsyon projesinde kaldırılmıştır. Bütün bu uygulamalar sonucunda ortaya çıkan büyük mekan karşılaştırmalı çalışma aşamasında incelediğimiz diğer konutlarda da karşımıza çıkan depoyu meydana getirmiştir ve depo Z 02 mekanı olarak isimlendirilmiştir. Depoya girişi sağlayan K7 kapı boşluğu aynı ölçülerde tamamlanmış ve bu kapıya K5 numarası verilmiştir. Ayrıca Z 02 mekanında bulunan ahşap ağzıaçığın yanında bulunan duvarın tuğladan örüldüğü görülmüştür (Resim 5.2, Resim 5.3). Duvarda kullanılan malzemenin özgün olmaması duvarın bazı değişikliklere maruz kaldığını göstermektedir. Yerinde yapılan incelemeler ve karşılaştırmalı çalışma yapılan diğer örneklerin analizi sonucunda duvarda bulunan kapının kapatılarak sağır bir duvar oluşturulduğu ve duvarın yapım esnasında 20 cm kadar Z 03 mekânına doğru kaydırıldığı anlaşılmıştır. Z 02 depodan bakıldığında D3 duvarı boyunca ahşap kirişin devam etmesi, duvarın devamında devşirme taş

kullanılması ve bu taşın kullanıldığı duvarın orijinal olması farklı uygulamalar yapılmış olan duvar parçasına referans olmuştur (Resim 5.4). Restitüsyon projesi çizilirken tüm bu etkenler göz önünde bulundurulmuş ve tüm bu bilgiler ışığında K1 kapısını karşılayacak biçimde bir kapı açılmıştır.

Z 06 mekanı rölöve projesinde Z 07 mekanına hizmet eden bir sofadır. D1 duvarında bulunan izlerden Z 01 mekanına açılan bir pencere ve bir kapı olduğu görülmüş olup restitüsyon projesi aslına uygun çizilmiştir. Ayrıca özgün olmayan tuğla malzemeyle örülmüş olan D4 duvarı yeniden düzenlenerek ve kapatılmış olan kapı yeniden açılarak aslına uygun biçimde restitüsyon projesine yansıtılmıştır. Z 07 mekanına geçişi sağlayan 5 basamaklı ahşap merdiven ve bu mekana açılan P6 penceresi aslına uygun olarak tamamlanmıştır. Z 06 sofa restitüsyon projesinde Z 03, P6 penceresi P4 olarak adlandırılmıştır.

Z 07 oda mekanının D4 duvarında bulunan dolap ve yüklüğün özgün olduğu görülmüştür. Bu durum dolap ve yüklüğün biçiminden, malzemesinden ve konutta bulunan diğer dolaplarla kıyaslanmasıyla anlaşılmıştır. D3 duvarında bulunan P3 penceresi ve K4 kapısı aslına uygun olarak tamamlanmıştır. Ayrıca bu mekan Z 04 olarak adlandırılmıştır.

Z 08 merdiven holünde bulunan P4 penceresi ve merdivenin basamakları, rıhtları ve korkulukları aslına uygun olarak restitüsyon projesinde tamamlanmış ve mekanın adı Z 05 olarak değiştirlmiş ve onun dışında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.

Z 09 numaralı depoda yapısal olarak herhangi bir değişiklik yapılmamış ancak mekan restitüsyon projesinde Z 06 olarak adlandırılmıştır.

Bütün bu mekanların dışında konutta mimari gereklilik olarak bulunması gereken mutfak ve ıslak hacim mekanları da restitüsyon projesinde gösterilmiştir. Mutfak Z 07, hela Z 08 numaraları ile adlandırılmıştır.

Birinci Kat

1 01 numaralı odanın tavanında boya ve alçı tavan göbeği uygulaması yapıldığı görülmüştür. Boyalı tavan ve alçı tavan göbeği geleneksel konutlardaki tavan sistemine uymamaktadır. Restitüsyon projesinde odanın tavanı aslına uygun olarak değiştirilmiş, odada bulunan pencerelerin ve ahşap dolapların eksik olan parçaları yapıdaki benzer pencereler, ahşap dolaplar örnek alınarak, yapıdan gelen iz ve örnekler ışığında tamamlanmıştır. D2 duvarında bulunan sedirin kaldırıldığı döşemedeki izlerden anlaşılmıştır. Restitüsyon projesinde yeniden eklenmiştir (Şekil 5.15 - Şekil 5.28).

1 02 numaralı sofanın merdiven holü ile bağlantısını sağlayan K11 kapısının malzeme ve işçiliğinden yola çıkarak orjinal olmadığı ve bu iki mekanın ahşap bir kemer ile birbirinden ayrıldığı, karşılaştırmalı çalışma kapsamında incelenen benzer konutlardan yola çıkarak, sözlü kayanaklarla yapılan görüşme sonucunda anlaşılmıştır. Bunun dışında bu mekanda herhangi bir değişiklik yapılmadığı görülmüştür. Restitüsyon projesinde isimleri P6 olan pencere P10, P12 olan pencere P8, P13 olan pencere P9 ve K10 olan kapı K7 olarak değiştirilerek, bu elemanların ve D1 duvarında bulunan sedirin eksik parçaları konutta ki diğer örnekler incelenerek tamamlanmıştır.

1 03 numarası ile anılan oda mevcutta doğal etkenlerden oldukça hasar görmüştür. D1 duvarında bulunan sedir kaldırılmıştır. Restitüsyon projesi esnasında yeniden isimlendirilen elemanlardan P5 pencersi P7, K8 kapısı K6 olarak değiştirilmiş, odada bulunan pencereler ve dolaplar diğer örnekler doğrultusunda aslına uygun olarak tamamlanmıştır. Sedir ise yeniden restitüsyon projesine eklenmiştir.

1 04 numaralı çatı çıkışında şap olan döşeme aslına uygun olarak ahşap döşemeye dönüştürülmüştür.

1 05 numaralı oda doğal etkenlerden zarar görmesi dışında insan eliyle herhangi bir değişikliğe uğramamıştır. restitüsyon projesi esnasında yeniden isimlendirilen

elemanlardan P5 pencersi P7, K8 kapısı K6 olarak değiştirilmiş, odada bulunan pencereler ve ahşap dolaplar diğer örnekler doğrultusunda aslına uygun olarak tamamlanmıştır.

1 06 mekanı oldukça değişmiştir. Yapıdaki izler ve karşılaştırmalı çalışma eşliğinde önceden bahçeye bakan bir balkon olan mekanın kapatılarak odaya çevrildiği anlaşılmıştır. Restitüsyon projesinde bu mekan tekrar balkon olarak gösterilmiştir.

1 07 numaralı hela yapıya sonradan eklenmiştir. Gerek mahalde kullanılan malzeme gerekse duvar, kapı ve pencerelerin biçim ve yapım tekniği bu durumu doğrulamaktadır. Ayrıca konutun iç ve dış analizleri doğrultusunda helayı oluşturmak için yapılan, güney cepheye de yansıyan diğer değişiklikler belirlenmiştir. Restitüsyon projesinde bu değişiklikler karşılaştırmalı çalışma kapsamında tamamlanmış, yapı ile uyumsuz pencere, kapı ve duvarlar kaldırılmıştır. Hela merdiven holüne eklenerek her ikisine birden 1 07 numarası verilmiştir. Ayrıca merdiven holünde bulunan pencere, basamak, rıht ve korkuluklar aslına uygun olarak tamamlanmıştır.

1 09 odasında bulunan P10 penceresinin ve D3 duvarında bulunan sedirin malzeme ve boyut farkına bakılarak yapıya sonradan eklendiği anlaşılarak restitüsyon projesinde kaldırılmış, P9 penceresi yapıdaki örneklere göre tamamlanarak P2 olarak değiştirilmiştir. 1 09 numaralı oda 1 08 olarak değiştirilmiştir.

5.5. Restitüsyon Tablosu

Restitüsyon aşamasında konağın özgün halini belirlemek için kullanılan kaynaklar tabloda şu şekilde gösterilmiştir (Çizelge 5.1-Çizelge 5.8);

Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler:

-Varlığı kesinlikle bilinenler,

-Yeri, boyutu ve malzemesi yapıdaki diğer örneklerden bilinenler,

-İzi olmayan fakat varlığı yapıdaki diğer örneklerden bilinenler.

Yazılı ve çizili kaynaklardan gelen bilgiler:

-Yazılı ve çizili kaynaklar ile bilinenler.

Karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgiler:

-Yeri, izi belli olan, boyutu ve malzemesi karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgiler ile bilinenler,

-Herşeyi ile karşılaştırmalı çalışmadan bilinenler.

Mimari gereklilik:

-Yapıda mimari yapı itibari ile olması gereken yapı elemanları.

6. RESTORASYON

6.1. Çevre Korumanın Gelişim Süreci

6.1.1. Dünyadaki gelişim süreci

1789 Fransız Devrimi sırasında eski eserlerin aristokrasinin simgeleri olarak yıkılmasına duyulan tepki, kapsamlı ve sistemli koruma çabalarının başlamasını sağladı. Sanayi devriminin tanımladığı yaşantı ve fiziki çevrelerden kaçıp tarihe sığınan düşünce akımlarının da beslediği bir tarih sevgisi ve bilinci içinde, eski eserler onarılmaya başlandı [22].

19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren tarihi dokulara, çevrelere olan ilgi artmıştır. Bunun başlıca nedeni, sanayi devriminden sonraki hızlı şehirleşme sırasında tarihi dokunun ortadan kalkması ile eskiyi reddeden planlama kararlarına olan tepkilerdi. Böylece bazı şehir ve kasabaların korunması plan kararlarındaki duyarlılıkla sağlanmıştır.

1. Dünya Savaşı sonrası milli kültüre duyarlılığın artmasıyla, bilimsel onarım çalışmaları yapılmış, eski eserlerin onarımında izlenecek ilkeler saptanmıştır. İtalya' da 1931 tarihli Carta del Restauro tüzüğü, 1931 Atina Konferansı ve 1933 Atina Anlaşmasında kabul edilen ilkelerde tarihi anıtların kentsel ve doğal çevreleriyle birlikte düşünülmeleri gerektiği, ilk defa, dile getirilmiştir. Ancak buradaki kaygı, tarihi anıtlara fon oluşturan kentsel ve doğal çevrenin korunmasıdır. Tarihi dokunun, tarihi anıtlar yerine, kendi özelliklerinden ötürü korunması düşüncesi henüz gelişmemiştir.

Carta Del Restauro – 1931

Madde 6- *Anıta ve geçirdiği dönemlere olduğu kadar çevresine de saygılı olunmalıdır. Anıtın çevresindeki yapıların yıkılarak uygunsuz bir biçimde yalnız bırakılmasına veya çevresinin niteliği, kütlesi, rengi, üslubu ile rahatsız edici yapılarla sarılmasına engel olunmalıdır* [23].

Atina Konfederasyonu – 1931

...Yapılar yapılırken yerleşmelerin kişiliğine ve dış görüntülerine, özellikle çevreleri özel itina isteyen tarihi anıtların etrafına saygı göstermesi önerilir. Hatta bazı yapı kümeleri ve bazı özellikleri olan güzel görünüşlü manzaraların oluşumu korunmalıdır [24].

Atina Anlaşması – 1933

Madde 65- *Mimari değerler korunmalıdır.*

Madde 66**-** *Eğer onlar geçmiş bir kültürün anlatımı iseler ve bir genel çıkara cevap veriyorlarsa korunmalıdırlar.*

Madde 67**-** *Eğer korunmaları, sağlığa aykırı koşullar içinde bırakma biçiminde kamudan fedakarlık gerektirmiyorsa korunmalıdırlar.*

Venedik Tüzüğü – 1964

1964 yılında Venedik'te toplanan İkinci Uluslararası Tarihi Anıtlar Mimar ve Teknisyenleri Kongresinde kabul edilen Venedik Tüzüğü ile tarihi anıt kavramı genişletilmiş, kentsel ve kırsal yerleşimlerin de korunması şartı getirilmiştir.

Madde 1- *Tarihi anıt kavramı sadece bir mimari eseri içine almaz, bunun yanında belli bir uygarlığın, önemli bir gelişmenin, tarihi bir olayın tanıklığını yapan kentsel ya da kırsal bir yerleşmeyi de kapsar. Bu kavram yalnız büyük sanat eserlerini değil, ayrıca zamanla kültürel anlam kazanmış daha basit eserleri de kapsar.*

Madde 6- *Anıtın korunması, ölçeği dışına taşmamak koşuluyla çevresinin de bakımını içine almalıdır. Eğer geleneksel ortam varsa, olduğu gibi bırakılmalıdır. Kütle ve renk ilişkilerini değiştirecek hiçbir yeni eklentiye, yok etmeye, ya da değiştirmeye izin verilmemelidir.*

Madde 14- *Anıtların bulundukları yerler, bütünlüğün korunması, sağlıklı kılınıp yaşanır şekilde ortaya konması için özel bir dikkat gerektirir. Böyle yerlerde yapılacak koruma ve onarım çalışmalarında, daha önceki maddelerde açıklanan ilkelerden esinlenilmelidir.*

Avrupa Konseyi tarafından ilan edilen 1975 “Avrupa Mimari Miras Yılı” kapsamında gerçekleştirilen çalışmalar sonucunda, “Avrupa Mimari Miras Tüzüğü” hazırlanmış ve 26 Eylül 1975 tarihînde Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi tarafından kabul edilmiştir. Venedik Tüzüğü metnindeki “anıt”tan “mimari miras” kavramına geçiş, genişletilmiş, bir “tarihî çevre” kavramı, tarihî çevrenin evrensel değeri, koruma-ekonomi ve toplumsal yapı arasındaki doğru ilişkileri kurmaya çalışan “bütünleşik koruma” yaklaşımı ve bunun uygulanması için araçlar gibi önemli yeni yaklaşımlara yer verilmiştir. 1975’in Avrupa Mimari Miras Yılı ilan edilmesi ile başlayan kampanya sonunda yayınlanan “Amsterdam Bildirgesi”nde mimari mirasın korunması kentsel ve bölgesel planlamanın hedeflerinden biri olarak belirlenmiştir. Bu bildirgeyle de, hedefin bütünleşik koruma olduğu belirtilmiş ve ekonomik, sosyal, yönetimsel ve yasal yönleri gözeten bir koruma modeli olarak tanımlanan bu yaklaşımın gerçekleşmesi için gerek duyulan araçlar tanımlanmaya çalışılmıştır. Geleceğe umutla bakan ve yerel yönetimlerin, merkezi hükümetlerin desteğini, halkın katılımını öngören bütünleşik koruma düşüncesi koruma uygulamaları için gerekli onarım, teknik ve yöntemlerinin, uygulama yapacak ustaların yetiştirilmesini de öngörmektedir [25].

6.1.2. Türkiye’deki gelişim süreci

Türkiye’de tarihi çevreye yönelik yapılan çalışmalar Osmanlı İmparatorluğu Dönemi ve Cumhuriyet Dönemi olmak üzere ikiye ayrılabilir. Osmanlı İmparatorluğu zamanında daha çok taşınır kültür varlıklarının korunması amaçlanmış, yani müze anlayışıyla koruma yapılmıştır. Cumhuriyet döneminde hem taşınır hem de taşınmaz kültür varlıklarının korunması gündeme gelmiş, ilerleyen zaman ile birlikte fiziki koruma yanında sosyo-kültürel yapının da korunduğu bütünleşik koruma anlayışına geçiş olmuştur. XIX. yüzyılın ilk yarısında müzecilik anlayışıyla korumada ana ilke, geçmiş kültürlerin bıraktığı mirasın olduğu gibi saklanması ve gelecek kuşaklara bozulmadan aktarılmasını sağlamıştır. Bu amaçla, öncelikle eski eserlerin ya da tarihî mirasın tespit ve tescili yapılmış; daha sonra sergilenmek üzere müzelere taşınmıştır.

Osmanlı İmparatorluğu'nda müze kurmakla başlayan ilk koruma hareketinden yaklaşık 20 yıl sonra koruma mevzuatı 1869 yılında "I. Asar-ı Atika Nizamnamesi" olarak hazırlanmıştır. Dolayısı ile, eski eserler mevzuatı taşınmaz eski eserlerden çok, taşınır eski eserlerin korunması amacına yöneliktir. Bu ilk yasanın getirdiği en önemli sınırlama, yabancı araştırmacıların yapacakları arkeolojik kazıların izne bağlanması ve buluntuların yurt dışına çıkarılmasının yasaklanmasını öngörmüştür. Değişen koşullar çerçevesinde yasa aynı isimler altında 1874, 1884 ve 1906 yıllarında değiştirilerek uygulanmaya devam edilmiştir. 1906 yılında yürürlüğe konan "Asar-ı Atika Nizamnamesi" Cumhuriyet Dönemi'nde de 50 yıl kullanılmıştır. Bu nizamname gerek taşınır, gerekse taşınmaz eski eserleri tespit edecek ve tescil edecek kurumları içermemiştir. Bu nedenle 1951 yılına kadar saptama görevini Milli Eğitim Bakanlığı Uzmanları, belgeleme görevini de İstanbul Eski Eserleri Encümeni yürütmüştür [25].

Özellikle 1950'lerden sonra hızlı kentleşme sonucu yıkıma uğrayan eski eserleri koruma çabaları gündeme gelmiş, imar faaliyetleri sırasında ortaya çıkabilecek imar ve eski eserler sorunlarını çözmek ve gündeme gelmiş, imar faaliyetleri sırasında ortaya çıkabilecek imar ve eski eserler sorunlarını çözmek ve korunmalarını denetlemek üzere 02.07.1951 tarihinde 5805 sayılı yasanın yürürlüğe girmesi ile Gayrimenkul Eski Eserler ve Anıtlar Yüksek Kurulu (GEEAYK) kurulmuştur. Yüksek Kurulun kuruluş amacı, yurt içindeki kültür varlıklarının korunması, bakımında uyulacak ilkeleri, bunlarla ilgili programları saptamak, uygulanmasını izlemek, denetlemek, anıtlarla ilgili her türlü konu ve anlaşmazlıklar üzerinde bilimsel görüş bildirmektedir. Kurul beş doğal üye ve üç bakanlık temsilcisi ile bunların seçtiği on üç üyeden oluşmaktadır. Üyelerin tarih, arkeoloji, sanat tarihî, mimarlık, estetik, kent planlaması alanlarından biri ya da birkaçında uzmanlaşmış, bu konuda yapıt ya da inceleme ortaya koymuş kişiler arasından seçilmesi yasada ön görülmüştür. Bu kurula verilen geniş yetkilere karşın kararlarını uygulayacak ve denetleyecek bir yardımcı örgütün olmaması, yetersiz ve eskimiş bir eski eser mevzuatı ile çalışma zorunluluğu etkili bir politika geliştirilmemesine sebep olmuştur. Bütün bunlara karşın sorumsuz imar çabalarına karşı koyan ve taşınmaz

eski eserleri belgelemekle görevlendirilen tek kurum olarak Türkiye'de koruma tarihinin en önemli kuruluşu olmuştur [26].

1710 sayılı 'Eski Eserler' yasası ile tarihi eserlerin korunmasına ciddi ilk adım atılmıştır. Bu kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte, kültürel miras ve kültürel çevremizin korunması ile ilgili çalışmalar 5805 ve 1710 sayılı yasalar kapsamında sürdürülmüştür. Bu kanunla, taşınır ve taşınmaz eski eserlerin ayrıca, anıt, külliye, tarihi sit, arkeolojik sit, tabii sit kavramlarının ilk defa ayrıntılı tanımları ve kapsamları belirtilmiştir. Bu yasanın 15. maddesiyle tarihi yapıt sahiplerine parasal ve teknik destek sağlanabileceğine söz verilmesine karşın, bunu destekleyecek kaynak işlerliğe kavuşturulamamıştır [26].

1710 sayılı yasa, 1983 tarihinde yürürlüğe giren 2863 sayılı KTVK Kanunu'nun uygulamaya konulmasıyla yürürlükten kaldırılmıştır. 2863 sayılı bu yasa, korunması gerekli taşınır ve taşınmaz kültür ve doğa varlıklarıyla ilgili tanımlamaları yapmak ve etkinliklerini düzenlemek, bunlara ilişkin ilke ve uygulama kararlarını almak ve teşkilat kurmak ve görevlerini tespit etmek amacındadır. Yasa, korunması gerekli taşınmaz kültür ve doğa varlıklarına her türlü inşai ve fizikî müdahalede bulunmayı yasaklamıştır. Sit kavramı yeniden tanımlanmış, kentsel sit koruma planlamasıyla ilgili olarak önemli bir adım daha atılmış ve "koruma amaçlı imar planı" kavramı yeni bir planlama türü olarak kabul edilmiştir [25].

Kültür Ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu – 1983

Madde 1**-** *Bu kanunun amacı; korunması gerekli taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile ilgili tanımları belirlemek, yapılacak işlem ve faaliyetleri düzenlemek, bu konuda gerekli ilke ve uygulama kararlarını alacak teşkilatın kuruluş ve görevlerini tespit etmektir.*

Madde 6**-** *Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları şunlardır:*

a) *Korunması gerekli tabiat varlıkları ile 19. yüzyıl sonuna kadar yapılmış taşınmazlar,*

b) *Belirlenen tarihten sonra yapılmış olup önem ve özellikleri bakımından Kültür ve Turizm Bakanlığınca korunmalarında gerek görülen taşınmazlar,*
c) *Sit alanı içinde bulunan taşınmaz kültür varlıkları,*
d) *Milli tarihimizdeki önlemleri sebebiyle zaman kavramı ve tescil söz konusu olmaksızın Milli Mücadele ve Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşunda büyük tarihi olaylara sahne olmuş binalar ve tespit edilecek alanlar ile Mustafa Kemal ATATÜRK tarafından kullanılmış evler.*

Yıpranan Tarihi Ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması Ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun – 2005

2004 yılı içerisinde "*Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Kanunu Yasa Tasarısı*" olarak başlayan yasal düzenleme çalışmaları; "*Yıpranan Tarihi Ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun*" olarak 16.05.2005 tarihinde TBMM tarafından kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

Kanunun amacı, "*Büyükşehir belediyeleri, Büyükşehir belediyeleri sınırları içindeki ilçe ve ilk kademe belediyeleri, il, ilçe belediyeleri ve nüfusu 50.000'in üzerindeki belediyelerce ve bu belediyelerin yetki alanı dışında il özel idarelerince, yıpranan ve özelliğini kaybetmeye yüz tutmuş; kültür ve tabiat varlıklarını koruma kurullarınca sit alanı olarak tescil ve ilan edilen bölgeler ile bu bölgelere ait koruma alanlarının, bölgenin gelişimine uygun olarak yeniden inşa ve restore edilerek, bu bölgelerde konut, ticaret, kültür, turizm ve sosyal donatı alanları oluşturulması, tabiî afet risklerine karşı tedbirler alınması, tarihi ve kültürel taşınmaz varlıkların yenilenerek korunması ve yaşatılarak kullanılması*" olarak tanımlanmıştır.

Kanun, yenileme alanlarının belirlenmesini il özel idarelerinde il genel meclisi, belediyelerde ise belediye meclisinin salt çoğunluk kararına bağlamıştır. Yasa, yenileme projelerinin hazırlanmasında il özel idaresi ve belediyelere yetki vermekle birlikte*, Toplu Konut İdaresinin* de ortak veya tek başına uygulama yapabileceğine zemin hazırlamaktadır. Yenileme projelerinin onaylanması üzere 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 51 inci maddesine göre gerektiği kadar *Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu oluşturulmasına* da olanak

sağlamaktadır. Böylece tarihi doku koruma uygulamaları hız kazanmış, oldukça başarılı çalışmalar yapılmıştır.

Ancak yasa yenilemenin sosyal boyutunu göz ardı eden bir içeriğe sahiptir. Yenileme, salt fiziki çevrenin yenilenmesi olarak değil, orada yaşayan kullanıcı gruplarına yönelik bir takım politikaları da içermelidir. Yenileme bölgelerinde başlıca göze çarpan problemlerin sosyal ayrımlaşma ve kentle bütünleşememe olduğu açıktır. Bu problemin temelinde düşük eğitim ve gelir düzeyi yatmaktadır. Bununla birlikte bir diğer önemli problem, yenileme ile birlikte bölge halkının yerinden edilerek başka kent içi bölgelere itelenmesidir. Bu süreç hem yenileme sürecinin uzamasına, hem de mevcut problemin kentin başka bir bölgesine ötelenerek sürdürülmesine sebep olmaktadır. Bu kapsamda fiziksel planlama yanında, yöre halkına yönelik olarak sosyal konut sağlanması, eğitim ve meslek edindirme gibi kentle bütünleştirici politikalar da geliştirilmelidir.

6.2. Yapının Bugünkü Durumunun Değerlendirilmesi

Bu aşamada yapının mevcut durumdaki mimari özellikleri, yapısal durumu, fiziksel ve sosyal çevresi incelenmiştir (EK-6 Şekil 6.1, Şekil 6.14).

6.2.1. Mimari özellikler

Bölüm 5'te de bahsedildiği gibi Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutu, Konya'nın Karatay ilçesinde Mimar Sinan Caddesi Piri Mehmet Paşa Sokak'taki 43 ada 20 nolu parselde yer almaktadır. Doğu ve Batı cephelerinde konut olarak kullanılan yapılar, Kuzey cephesinde Piri Mehmet Paşa Sokağı bulunmaktadır. Güney Cephesi ise bahçeye bakmaktadır. Zemin katla beraber 2 kattan oluşan konut, yaklaşık 92 m2 oturum alanına sahiptir. Konut çevre ölçeğinde değerlendirildiğinde tarihsel dokunun bir parçası olarak geleneksel mimariye katkıda bulunmaktadır.

Yapının bugünkü durumu değerlendirildiğinde malzeme bozulmaları, sonradan eklendiği düşünülen ıslak hacim, geçirdiği küçük çaplı tamiratlar, zaman içinde

uygun olmayan kullanımlar ve bakımsızlık sebebiyle birtakım bozulmalar gözlenmiştir. Konuta yapılan müdahaleler ve malzeme bozulmaları açık bir şekilde görülmektedir.

Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutunun zemin katında yeni odalar oluşturmak amacıyla yapılan duvarlar zemin katta plan şemasının bozulmasına sebep olmuştur. Ayrıca cephelerde de değişiklikler gözlenmektedir. Özellikle güney cephesi sonradan eklenen ıslak hacim sebebiyle büyük değişikliklere maruz kalmıştır. Kuzey cephesindede sonradan açılan pencereler oran olarak asılları ile uyuşmamakta ve cephe bütünlüğünü bozmaktadır.

6.2.2. Yapısal durum

Yapının birinci katındaki 1 03 ve 1 05 no'lu odaların döşeme ve tavanında kırılma, duvarlarında da yıkılmalar oluşmuştur. Yapının zemin ve 1. katlarında ahşap döşeme ve tavan kaplamaları sehim yapmıştır. Bu kısımların iskeleyle askıya alınarak altındaki taşıyıcı ahşap kirişlerin değişmesi gerekmektedir.

Taşıyıcılık açısından yapıda bundan başka problemli bir örneğe rastlanmamıştır.

6.2.3. Çevresel faktörler

Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutunun bulunduğu bölge Konya ili, Karatay merkez ilçesinde, kentin odak noktasını oluşturan Alaaddin tepesinin doğusunda ve Mevlana Türbesi'nin güneyinde yer almaktadır (Şekil 5.59). Mevlana Türbesi ve Piri Mehmet Paşa Külliyesi arasında kalan ve geleneksel doku özelliği gösteren bir bölgedir. Bu bölgede rant baskısının etkisi, yerel yönetimlerin koruma politikalarının olmaması, koruma bilincinin bölgede oluşmaması ve tescilli yapıların korunması ve yaşatılmasına yönelik herhangi bir girişimde bulunulmamasından dolayı yer yer bozulmalar meydana gelmiştir. Tarihi üzüm pazarının yok olmasına neden olan ve geleneksel doku ile uyum göstermeyen Mevlana Çarşısı, Mevlana Katlı Otoparkı ve Balıkçılar Oteli dokunun bozulmasında en çarpıcı örneklerdir (Resim 6.1, 6.2).

Bütün bu olumsuzluklara karşın araştırma alanı tarihi kimliğini büyük ölçüde sürdürmektedir.

Sokak ölçeğinde bakıldığında konutun ön, arka ve yan cepheleri betonarme yapılarla çevrelenmiş durumdadır. Özellikle Piri Mehmet Paşa Sokağa girildiğinde konutun dikkat çekici olan ön cephesi, binanın doğusunda, batısında ve yolun hemen karşısında bulunan betonarme yapılar ile büyük oranda kapatılmış durumdadır. Sokağa genel olarak bakıldığında bir silüet bütünlüğü bulunmamaktadır.

6.2.4. Sosyal faktörler

Yapıların restorasyon sürecinde koruma sürekliliğinin gerçekleşmesi gerekmektedir. Restorasyon projesinin amacı, kültürel ve tarihsel değer taşıyan konutun özgün özelliklerinin korunarak, Konya halkının gereksinimleri doğrultusunda işlevlendirilerek yeniden kullanıma açılması ve gelecek nesillere doğru bir şekilde ulaştırılmasıdır.

Alanda geleneksel tarzda yapılmış konutların çoğu terk edilmiş ve bakımsız durumdadır. Bu, genel olarak bilgi eksikliği ve maddi yetersizlikten kaynaklanmaktadır. Çevrede birçok tescilli yapı bulunmaktadır. Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün konutu da bunlardan biridir.

6.3. Restorasyon Yaklaşımı

Projenin amacı; Konya geleneksel sivil mimarisine örnek teşkil eden Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutu'nun mimari karakteristikleri korunarak unutulma ve yok olma tehlikesine karşı bir belge olarak gelecek nesillere ışık tutmasını sağlamaktır.

Ayrıca bu anlamda var olan yapı, çevre halkının gereksinmeleri doğrultusunda değerlendirilmiş olacak, işlevlendirilen yapının bakımı da sağlanacaktır.

Nairobi Kararları'na (1976) göre, 'Her tarihi alan ve çevresi, özel karakteri ve dengesi, onu oluşturan parçaların birbiriyle kaynaşmasına bağlı olan yapılar, mekansal organizasyon ve çevresi kadar insan faaliyetlerini de içeren bir bütün olarak görülmelidir. Bütün geçerli öğeleri, insan etkileri de dahil olmak üzere ne kadar yakın olursa olsunlar, bütüne oranla göz ardı edilemeyecek olan bir anlam taşırlar' [23]. Bu bağlamda restorasyon yapı ve onun çevresi ölçeğinde incelenmelidir.

Bu yaklaşımla yapının kapasitesi ve özellikleri ile fiziksel ve sosyal çevre gereksinimlerinin örtüşebileceği bir işlev seçimine gidilmiştir. Bu bağlamda gerek bahçe gerekse yapıda özgün olan her eleman olduğu gibi korunmuş, özgün ile uyumsuz olan bozulma ve değişimler özgün hale getirilmiş, uyumlu olan değişimler ise bugünkü hali ile kullanılmıştır.

Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutu yapı-çevre ve sosyal yapı bağlamında değerlendirildiğinde, restitüsyona yönelik restorasyon önerileri aşağıda belirtilmiştir.

Bahçe

Yapının bahçesi yeniden düzenlenecektir. Bahçeyi çevreleyen, büyük oranda yıkılmış veya farklı zamanlarda farklı malzemelerle örülmüş olan bahçe duvarı restitüsyon projesine uygun olarak tamamlanacaktır. Konutun arka bahçesine bulunan, daha önce mutfak ve hela olarak kullanıldığı düşünülen yıkıntı yapı ile uyumlu olarak yeniden inşaa edilecektir. Ayrıca yeni işleve uygun olması amacıyla 50 cm genişletilmiştir. Yeni işlev gereksinimlerine cevap vermek amacıyla oturma grupları, gölgelikler ve yeşil alan düzenlemesi yapılacaktır. Bahçe girişi ile konut giriş kapıları ve yeni yapılan mutfak ile ıslak hacimler arasında yaya yolu bağlantısı kurulacaktır. Mimari ve tarihi özellikleri ile yapı, üzerinde bulunduğu alan ile beraber yeni fonksiyona cevap verecek şekilde düşünülecektir. Venedik Tüzüğü'ne (1964) göre, 'Eğer geleneksel ortam varsa, olduğu gibi bırakılmalıdır. Kütle ve renk ilişkilerini değiştirecek hiçbir yeni eklentiye, yok etmeye ya da değişime izin verilmemelidir [24].

Yapı

Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutu restorasyon projesinin genel yaklaşımı korumaya ve yaşatmaya yönelik olup, binanın mevcut durumunun sağlamlaştırılması, yeni fonksiyonuna uygun hale getirilmesi, özgün halinin tamamen korunması ve yapı ile uyumsuz eklerin kaldırılmasına yöneliktir. Konağa verilecek yeni fonksiyon binayı ezmeyecek, mimari karakteristiğine ters düşmeyecek, çevreye ve Konya'ya hizmet verebilecek şekilde seçilmiştir (Şekil 6.15-Şekil 6.28).

Yapısal bozulmalardan binaya en çok zararı olanların bir an önce giderilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, çatı ile ilgili olumsuzlukların giderilmesi, bina çevre drenajının yapılması, sonradan yapılan ve bina kimliğine uymayan eklerin kaldırılması, kırılmış olan döşeme ve tavanların sağlamlaştırılması öncelik taşımaktadır (Şekil 6.15 -Şekil 6.42).

Yapının özgün plan şeması değiştirilmeyecek, özgün cephe elemanları korunurken, restitüsyon projesine göre aykırı olduğu düşünülen eleman ve malzemeler temizlenecektir. Bu bakımdan cephelerde kapatılan balkon karşılaştırmalı çalışmadaki örnekler ve yapıdaki izler ışığında, özgün haline en uygun biçimde yeniden açılacaktır. Balkonda kullanılan korkuluk ve küpeşteler konut içerisindeki merdiven holünde bulunan korkuluk ve küpeşteler referans alınmıştır. Yapıya sonradan ilave edildiği düşünülen ıslak hacimler, pencereler, kapılar ve duvarlar kaldırılacak, dökülen sıvalar yeniden yapılacak, sıva çatlakları onarılıp, kullanılamaz haldeki ahşap elemanlar değiştirilecek, kullanılabilir olanlar ise temizlenerek kullanılacak, özgün olmayan / değiştirilen pencere kanat ve kayıtlarına yapı bütünlüğünü bozmuyor ise korunacak ancak aynı mekan içerisinde farklılık gösterenler varsa onlar değiştirilecektir. (Şekil 6.15 -Şekil 6.28).

6.4. Finansal Model

1975 tarihli Amsterdam Bildirisine göre; 'Tarihi ve mimari özellik taşıyan sit ve yapıların: Restorasyon, düzenleme ve bakım masraflarının üstesinden gelebilmek üzere, tutarlı bir parasal yardım, yerel yönetimlerin ve mal sahiplerinin kullanımına sunulmalı, bundan başka mal sahipleri için (finansal kolaylıklar) vergi indirimleri öngörülmelidir' [23].

Kültür Bakanlığı, Valilik ve Yerel Yönetimlerin bütçelerinden kültürel varlıkların korunmasına ve işlevlendirilmesine yönelik ayıracakları ödenekle konakların restorasyonu ve işlevlendirilerek halkın hizmetine sunulmasının sağlanması, Amsterdam Tüzüğü ilkeleri ile paralellik sağlayacaktır.

Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün Konutu'nun restorasyonu için gerekli olan bütçe Mevlana Vakfı tarafından karşılanacaktır.

6.5. Yeni Fonksiyon

Yeniden işlevlendirme de tarihi dokuyu, mimari değerleri ve insan varlığını gözeterek korumak önem taşımaktadır. Tarihi çevrelerin içleri boşaltılmış kabuklar, film setleri, tiyatro dekorları gibi değerlendirilmeleri, içerikten yoksun bir koruma anlayışıdır [27].

Örenler ve sadece sağlamlaştırılan Ortaçağ yapıları, dini yapılar, mezar yapıları ve çeşme, anıtsal yapı gibi örnekler dışında, çağdaş restorasyonun temel konusu olan konutlar, eski sanayi yapıları, kışlalar, saraylar, medreseler, manastırlar, kaleler, tersaneler, hamamlar, depolar gibi yapıların tümü yeni işlev verilerek restore edilebilir. Çağdaş restorasyon ilkelerine göre eski yapılar büyük oranda, yeni işlev verilerek korunmuştur. Aslında yeni işlev verilerek müdahale sadece tarihi yapı statüsü olan yapılar için değil, yeni yapılar için de söz konusudur [28].

Tarihi bina restorasyonlarının asıl amacı; yapının kimliğine zarar vermeksizin sonraki nesillere özgün haliyle ulaşmasını sağlamaktır. Verilecek yeni işlev yapının mimari ve tarihi kimliğine aykırı olmamalı, ek bir yük getirmemeli ve deformasyona sebep olmamalıdır. Yapının taşıyıcı sistemi de yeni işlevin gereklerini karşılayacak özellikte olmalıdır.

Eski bir binaya yeni bir işlev verilirken; binanın mekansal oluşumu, tüm boyutları, işlevsel ilişkiler kurgusu ve bulunduğu konum araştırılmalıdır [29].

Binanın tüm boyutları; verilecek olan fonksiyona uygun mekansal analizi yapılmalıdır.

Strüktürel sistem binaya yeni verilecek fonksiyonun gereklerini yerine getirecek nitelikte olmalıdır. Verilecek yeni işlev binanın yaşam süresi üzerinde olumsuz bir etki yaratmamalı ve binanın kapasitesini aşacak düzeyde olmamalıdır Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün Konutuna verilecek yeni fonksiyon konağın mimari karakteristiğine uygun olmalıdır.

Konuta verilecek işlev, Konya'nın potansiyelleri ve ihtiyaçları da düşünülerek verilmelidir.

Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün Konutu daha önce de bahsedildiği gibi 92 m2 oturum alanına sahip, zemin ve birinci kattan oluşan bir yapıdır. Şehir merkezinde, rahatça ulaşılabilecek bir konumdadır. Geniş bir bahçesi, içinde değişik aktivitelerin düzenlenebileceği yeşil alanları vardır. O nedenle farklı işlevler verilerek kullanılabilme imkanına sahiptir. Ancak verilen işlevin, önerilen restorasyon projesinin uygulanabilir olması da önem taşımaktadır. Bu nedenle konağa verilecek işlevi seçerken bireysel tercihlerden çok, Konya'nın kültürel değerlerinin yaşatılıp yaygınlaştırılmasına hizmet verebilecek bir fonksiyon yüklenmesine karar verilmiştir.

Konya denince ilk akla gelen isim, Konya'da millî kültürün manevi mimarı olan Mevlânâ Celâleddin Rûmî fikir ve felsefesi ile insanlığı aydınlatmıştır. Mesnevi, Divan-ı Kebir gibi eserleri ile de bu etki halen devam etmektedir. Ancak yapılan araştırmalar sonucunda Konya'da Mevlânâ Celâleddin Rûmî'yi anlatmak, O'nun eserlerini ve felsefesini yaygınlaştırmak amacıyla hizmet verecek yeterli sayıda mekan bulunmamaktadır. Bu durum ulusal bir kimlik olan Mevlana Celaleddin Rumi ile özdeşleşen Konya için büyük bir eksikliktir. Bütün bunlar göz önünde bulundurularak Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün Konutu'nun Mesnevi okumalarının yapıldığı, ney ve musiki eğitimlerinin verildiği Mevlana Sanat Merkezi olarak işlevlendirilmesine karar verilmiştir. Bu işlev yapının programına da uygundur. Böylelikle yapıya ek bir yük getirilmeyecektir.

6.6. Yapının Programı

Bahçe

Yapının bahçesi yeniden düzenlenecektir. Bahçeyi çevreleyen, büyük oranda yıkılmış veya farklı zamanlarda farklı malzemelerle örülmüş olan bahçe duvarı restitüsyon projesine uygun olarak tamamlanacaktır. Konutun arka bahçesine bulunan, daha önce mutfak ve hela olarak kullanıldığı düşünülen yıkıntı yapı ile uyumlu olarak yeniden inşaa edilecektir. Ayrıca yeni işleve uygun olması amacıyla yaklaşık 50 cm genişletilecektir. Yeni işlev gereksinimlerine cevap vermek amacıyla oturma grupları, gölgelikler ve yeşil alan düzenlemesi yapılacaktır. Bahçe girişi ile konutun giriş kapılarını ve yeni yapılan mutfak ile ıslak hacimler arasında yaya yolu bağlantısı kurulacaktır.

Konağın iç hacimleri işlevlendirilirken mekanlar olduğu gibi korunup düzenlenecek, yapının kimliğine aykırı bir işlev verilmeyecektir. Yapının zemin katı Konya halkının ve dışarıdan gelen turistlerin kullanabileceği şekilde işlevlendirilmiştir. İç hacimler; idare, danışma, eğitim salonu, tanıtım salonu ve depo işlevleri ile donatılmıştır (Şekil 6.43 -Şekil 6.59). Ayrıca bahçede yeniden inşaa edilen kısımda kantin ve hela kurgulanmıştır. 1. kat zemin kata göre biraz daha özelleştirilerek ney

ve musiki eğitimi almak isteyenlerin bireysel yada küçük gruplar halinde çalışabilmeleri ve mesnevi okumalarını yapabilmeleri için ayrılmıştır. Sofa ise ders aralarında kullanılmak üzere planlanmıştır. Mahaller; eğitim odaları, hela, sofa ve balkondur (Şekil 6.43 -Şekil 6.59).

Zemin kat

Zemin kat mekanlarına verilen işlevler aşağıda sıralanmıştır.

Giriş Holü: Binanın ana girişinin yer aldığı Z 05 mekanı yeni işlev için de giriş holü olarak kullanılacaktır. Restorasyon projesinde Z 01 olarak adlandırılan bu mekan içinde danışma yer alacaktır. Danışma yardımıyla bu mekandan diğer mekanlara dağılım sağlanacaktır. Giriş holü binaya gelenler için ilk izlenimi verecek olması açısından son derece önemlidir.

Satış Ofisi: Z 02 numarası verilen mekanda Mevlânâ Celâleddin Rûmî'nin eserleri, ney, mevlevi kıyafetleri, Konya'yı ve Mevlana'yı anımsatacak hediyelik eşyalar ve broşürler satılmaktadır. Satış ofisinde gerek burada eğitim alan kişilerin, gerek bilgi edinmek amacıyla gelen kişilerin, gerekse turistik veya kısa süreli aktivitelere katılım amaçlı gelen kişilerin ilgisini çekebilecek ürünlerin olmasına dikkat edilmiştir. Ayrıca satışlardan elde edilen gelir konutun bakım ve onarım işlerine ayrılmıştır.

Eğitim Salonu: Z 03 numarası ile anılan mekan eğitim salonu olarak düzenlenmiştir. Mekana, giriş holünden D4 duvarına açılan kapı ile girilmektedir. Burası çeşitli sunumlar ve barkovizyon gösterileri eşliğinde Mevlana'nın, Mesnevi'nin, Mevleviliğin anlatıldığı, Mesnevi'den okumaların yapıldığı, aynı zamanda ney kurslarına gelen kişilere kısa eğitimlerin verildiği bir mekan olarak tefriş edilmiştir. Bu mekan yeteri kadar gün ışığı almadığından, sunumların ve barkovizyon gösterilerinin daha rahat yapılacağı düşünülerek eğitim salonu olarak seçilmiştir. Ayrıca bu mekanın arkasında oluşturulan mekan da eğitim salonunun depo ihtiyacını karşılamaktadır. Z 04 numaralı depo mekanının restorasyon projesinde de

gösterildiği üzere bahçeyle bağlantısı sağlayan kapı kaldırılmıştır. Bu sayede yapıya kontrollü giriş sağlanmaktadır.

İdare: Z 05 numarası verilen mekanda Mevlana Sanat Galerisi'nin idari işleri görülmektedir. Girişten 5 basamaklı bir merdiven yardımıyla çıkılan mekanı hem yapıya hem de bahçeye hakim bir konumdadır. İdare için seçilmesindeki en büyük etken budur. Yaklaşık 1,00 m yükseklikte olan mekanın altı ise belirli bir derinliğe kadar dolap olarak kullanılması sağlanmaktadır.

Merdiven holü ve yanında bulunan depo aynı işlevleriyle kullanılacaktır. Merdiven holü Z 06, depo ise Z 07 numarası ile adlandırılmıştır.

Kantin: Restitüsyon projesinde mutfak olarak gösterilen mekan kantin olarak düzenlenmiştir. Yapıya gelen ziyaretçilerin çay, su, vb. ihtiyaçlarını karşılayacak biçimde, yangın koruması için çabuk ateşlenen elemanlar ile değil elektrikli elemanlar ile tefrişi yapılmıştır. Yine kantinden gelecek olan gelir de yapının ihtiyaçlarını gidermeye ayrılmıştır. Mekana Z 08 numarası verilmiştir.

Bay/Bayan Wc: Restitüsyon projesinde gösterilen mutfak ve hela kütlesinin yaklaşık 0,50 m büyütülmesi sonucunda bay ve bayan tuvaletleri kurgulanmıştır. Restorasyon projesinde gösterildiği gibi hela ve lavabo hacimlerini ayırmak için çift yüzey dekorlu, su, çizilme ve kırılmaya karşı dayanıklı, bakteri barındırmayan, yangın geciktirici özelliğe sahip 0,12 m kompakt laminat paneller kullanılacaktır. Mekanlara yeni lavabo ve klozet yerleştirilecektir. Bay wc Z 09, bayan wc ise Z 10 numaraları ile isimlendirilmiştir.

Zemin katta yeni işlev sonucu giriş holüne, satış ofisine, eğitim salonuna ve idareye masa, dolap, sandalye ve koltuk eklenecektir.

Konağın yan ve arka bahçesinde oturma alanları düşünülmüştür. Bahçeye yeni ağaçlar dikilecek, çevre düzenlemesi yapılacaktır.

Birinci kat

Birinci katta daha özelleşmiş mekanlar bulunmaktadır. Bu mekanlarda ney eğitimleri verilecek, çeşitli musiki organizasyonlarında ve Mesnevi okumaları yapabilmesi amacıyla kullanılacaktır.

Eğitim Salonları: Özgün hali yaşama mekânı olan 1 01, 1 03, 1 05 numaralı odalar mekan özgünlüğü korunarak ney eğitimleri için kullanılacaktır. Her iki eğitim için de özel bir tefriş gerektirmediğinden ihtiyaca ve kişi sayısına göre mekanlar da değişken olarak söz konusu eğitimler verilecektir. Odalarda bulunan sedir ve dolaplar korunacaktır.

Sofa: 1 02 sofa özgün haliyle korunacaktır. Haftanın belirli zamanlarında mevlevilikte büyük öneme sahip olan tasavvuf müziği icrası ve çalışmalarının yapıldığı ayrıca ders aralarında sosyalleşme mekanı olarak kullanılmaktadır. Müzik çalışmaları sırasında özgün olarak korunacak sedirin yanı sıra çağdaş elemanlarla tefriş edilecektir.

Balkon: 1 06 numaralı balkon özgün haliyne getirilecektir.

Merdiven Holü: 1 07 numaralı mekan restitüsyon projesinde gösterilen haliyle korunacaktır.

Bay/Bayan Wc: Restorasyon projesinde gösterildiği gibi hela ve lavabo hacimlerini ayırmak için çift yüzey dekorlu, su, çizilme ve kırılmaya karşı dayanıklı, bakteri barındırmayan, yangın geciktirici özelliğe sahip 0,12 m kompakt laminat paneller kullanılacaktır. Mekanlara yeni lavabo ve klozet yerleştirilecektir. Bay wc 1 09, bayan wc ise 1 10 numaraları ile isimlendirilmiştir. Restitüsyon projesinde bayan wc mahalinde görülen pencere 1 08 wc holüne kaydırılmıştır.

Yapıda bulunan çatı katı tasavvuf ve bu felsefeye dair kitapların bulunduğu bir arşiv olarak kullanılacaktır. Çıkışın gemici merdivenleri ile oldukça zor olması mekanın

cazibesini kaybettirmektedir. Ulaşmakta yaşanılan zorluklar sebebiyle arşivin atıl hale gelmesini engellemek için daha önce de çatı çıkışı olarak kullanılan 104 numaralı mekâna tek kişilik küçük bir asansör sistemi kurulacaktır. Bu sayede çatı katı aktif olarak konutun kullanımına dâhil edilecektir.

Uygulamaya başlamadan önce, kullanıcı ve proje müellifinin önerileri alınarak mutlaka Sıhhi, Isıtma, Elektrik, Mekanik ve Yangın Tesisatı projeleri hazırlanacaktır. Aşağıda uygulama sırasında tesisatlarla ilgili öneriler sıralanmıştır.

Elektrik tesisatı

Doğal aydınlatmanın yanı sıra yapıda her mekanın özelliğine uygun olarak aydınlatma tasarımı yapılacak, doğru yerlere yerleştirilecek duvar aplikleri ile mekanlar aydınlatılacaktır. Mevcut durumda duvar ve tavan kaplamaları üzerinden elektrik borularının içinden geçen elektrik kabloları sökülerek, duvar ve tavan içlerinden geçirilecektir. Ayrıca bilgisayar ve telefon santrali kurulacak, gerekli tüm mekanlara aynı şekilde tesisat çekilecektir. Olabilecek bir kısa devre sonunda ortaya çıkabilecek yangın riskine göre tesisat hazırlanmalıdır. Bu amaçla PVC antikrom kablolar tercih edilmelidir.

Kalorifer tesisatı

Yapı kalorifer ile ısıtılacaktır. Konya'ya doğalgazın gelmiş olması nedeniyle kaskad sisteminde kurulan kombi yardımıyla ısıtma sağlanacaktır. Kantine takılacak olan kombi sistemine kolayca müdahale edilebilecek ve bu mekanda açılan baca sayesinde yapıda yeni bir baca açılmasına gerek kalmayacaktır. Ayrıca bakımı ve erişimi kolay olduğundan ekstra personele ihtiyaç kalmayacaktır.

Su tesisatı

Su tesisatının hazırlanması sırasında temiz ve pis su boruları vavien benzeri koruyucu borularla yapılmalıdır.

Sıhhi tesisat

Yeni yapılacak ıslak hacimler için sıhhi tesisat planlaması yapılacaktır.

Yangın tesisatı

Ahşabın çok kullanıldığı bu yapıda yangın uyarı ve söndürme sistemleri mutlaka projelendirilip uygulanmalıdır. Taban tahtaları gibi kullanıma açık yüzeylerde yangın geciktirici boya, cila veya yanmayan maddelerle kaplama yapılmalıdır.

6.7. Restorasyon Müdahale Biçimleri İçin Kaynaklar

Yapıdaki örneklerden gelen kesin bilgiler

1- Varlığı kesinlikle bilinenler; restorasyon çalışması sırasında varlığı kesin olarak belirlenenler (Ek 6-Şekil 6.1- 6.14).
2- İzi olan; yeri, boyutu ve malzemesi yapıdaki diğer örneklerden bilinenler (Şekil 6.1- 6.14); restorasyon sırasında yapı elemanlarının eksik kısımları aynı malzeme, form, boyut ve işçilikte yapılıp, tamamlanacaktır (Şekil 6.15- 6.28).
3- İzi olmayan fakat varlığı yapıdaki diğer örneklerden bilinenler ise aynı malzeme, boyut ve işçilikte yapılıp formda sadeleştirmeye gidilecektir (Şekil 6.15- 6.28).

Yazılı ve çizili kaynaklar ile bilinenler

Burada sözü edilen yazılı ve çizili kaynaklar konut ile ilgili araştırma safhasında elde edilen bilgiler ve yazılı kaynaklardan edinilen bilgileri kapsamaktadır. Yazılı ve çizili kaynaklar ile bilinenler binada doğrudan izi bulunmayan fakat birtakım kaynaklar ile edinilen bilgiler olduğu için güvenilirlik derecesi yapıda yeri, boyutu, malzemesi bilinenlere oranla daha azdır. Bu durumda olan yapı elemanları özgün, yeni, biçim ve malzeme ile yeni detaylarla tamamlanacaktır (Şekil 6.1- 6.14).

Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün Konutunda yazılı ve çizili kaynaklar ile bilinen çok fazla bir bilgi bulunmamaktadır. Ancak bahçe duvarının bir kısmının sonradan yıkıldığı ve sonradan yapılan betonarme binanın bahçesine eklendiği sözlü kaynaklarca ifade edilmektedir. Bahçe duvarının yıkılması ile yapının kendi içine dönüklüğü zedelemiştir. O nedenle yapının yıkılmış olan bahçe duvarı mevcuda uygun malzeme ancak sade bir şekilde ve yeni detaylarla tamamlanacaktır. Yapıda bu tür onarım kapsamında tamamlanacak yerler; restorasyonda fiziksel müdahale aşaması paftalarında gösterilmiştir (Şekil 6.15- 6.28).

Karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgiler

1- Yeri ve izi belli olan, boyutu ve malzemesi karşılaştırmalı çalışmadan gelen bilgilerle bilinenler özgün malzeme ile yeni detaylarla tamamlanacaktır (Şekil 6.1-6.14; Şekil 6.15- 6.28).
2- Her şeyi ile karşılaştırmalı çalışma sonucu bilinenler.
Yapıda bu tür onarım kapsamında yapılacak değişiklik; restorasyonda kaynak kullanımı aşaması paftalarında gösterilmiştir (Şekil 6.1-6.14).

Mimari gereklilik nedeniyle tamamlananlar

Yapıda yeni işlev gereği olmayan, ancak restitütif amaçlı tamamlanması gerekli olan yapı elemanları yeni malzeme ve detaylarla tamamlanmalıdır. Yapıda bu tür onarım kapsamında yapılacak yer; restorasyonda bilgi değerlendirme aşaması paftalarında görüldüğü üzere bulunmamaktadır (Şekil 6.1-6.14).

Tüm tamamlama çeşitlerinde yeni yapılacak kısımlar detaylar ile belirtilecektir. Eksik kısımların tamamlanması, bütünüyle uyumlu bir şekilde bağdaştırılmalıdır; fakat onarımın, aynı zamanda artistik ve tarihi tanıklığı yanlış bir şekilde yansıtmaması için, orjinalinden ayırt edebilecek şekilde yapılması gereklidir (Venedik Tüzüğü, 1964).

Yapıya yeni işlev gereği eklenenler

Yeni işlev gerekleri de olsa yapının özgünlüğüne zarar verecek herhangi bir ekleme yapmaktan kaçınılmıştır. Yapıda bu tür onarım kapsamında yapılacak yerler; restorasyonda fiziksel müdahale aşaması paftalarında gösterilen yerlerde de; bahçede bulunan kantin ve ıslak hacim mekanları, bu mekanların gereksinimine göre yerleştirilecek olan lavabo ve klozetler, lavabo ve klozet hacimlerini ayırmak için çift yüzey dekorlu, su, çizilme ve kırılmaya karşı dayanıklı, bakteri barındırmayan, yangın geciktirici özelliğe sahip 0,12 m kompakt laminat paneller, ıslak hacimlerin döşemelerinde granit seramik, konut içindeki gerekli odalara yeni işlev gereği eklenecek masalar, sandalyeler, dekor elemanları, arka bahçeye oturabilmek için yapılacak ahşap masa ve sandalyeler, aydınlatma elemanları, pis su temiz su boruları, ısınma için tesisat borularıdır (Şekil 6.15- 6.28).

Yeni fonksiyon gereği yapılacak yeni elemanlar, modern malzemelerle, bugünün teknolojik özelliklerini ve detaylarını yansıtır nitelikte olacak, binanın özgün yapısına zarar vermeyecektir.

6.8. Restorasyonda Yapılan Müdahale Biçimleri

Yapıda sağlamlaştırma, tamamlama ve eklerin kaldırılması müdahaleleri yapılmıştır. Bunlar aşağıda açıklanmıştır.

Sağlamlaştırma

Yağmur sularının yarattığı bozulmalara karşı alınması gereken önlemler (*Şekil 6.29-6.42):* Öncelikle çatı strüktürünün sağlamlaştırılması gerekmektedir. Kullanılamayacak derecede bozulmuş ahşap elemanlar değiştirilmelidir. Bu değiştirme işlemi sırasında mümkün olduğunca sağlam parçalar korunmalı ve kullanılacak yeni ahşap çok iyi kurutulmuş veya binanın başka bölümünden çıkarılmış olmalıdır. Bozulan kiremitlerin yerine marsilya kiremitlerin tamamlanarak

bağlantı detaylarının yeniden yapılması gerekmektedir. Yağmur sularının tahliyesi için, oluk ve inişler yapılıp, drenaj sistemine bağlanmalıdır.

Yükselen neme karşı alınması gereken önlemler: Zemin ile temasta bulunan duvarlara yalıtım yapılması gereklidir. Bina çevresinde bir drenaj sistemi oluşturulmalı ve binaya gelen suların bu sistem yoluyla uzaklaştırılması sağlanmalıdır. Aynı zamanda bina çevresine tretuvar yapılmalı, binanın toprakla teması kesilmelidir. Tretuvara bina dışına doğru eğim vererek suyun uzaklaştırılması sağlanmalıdır.

Dış yüzeylerde yağmur sularının oluşturduğu nemlenmeye karşı alınacak önlemler: Duvarlarda nemlenme nedeniyle meydana gelen bozulmuş malzemelerin değiştirilmesi gerekmektedir. Daha önceki dönemlerde çimento ile yapılan onarım eklerinin kaldırılarak, binanın özgün malzeme ile tamamlanması gerekmektedir.

Kerpiç sürekli bakım yöntemiyle, çamur harcı ile sıvanarak korunabilmektedir. Yenilenebilir olan bu sıva, kerpiç yapıyı hava koşullarına karşı korur, eriyerek yok olmasını engellemektedir. Ancak kerpiç üzerine yapılmış bir kabartma ya da boyalı bezemenin malzemesinin dağılmaması için çatlamış, ayrılmak üzere olan sıva tabakaları miller ve/veya mikro enjeksiyon yardımıyla ana taşıyıcıya tutturulmalıdır.
Ahşap malzemeye yönelik sağlamlaştırma uygulamaları (Şekil 6.29-6.42): Ahşap malzemelerin böcek ve mantarlara karşı korunabilmesi için yapıdaki mevcut ahşap elemanlara ve kullanılacak yeni ahşap malzemelere ön koruma (emprenye) yapılması gerekmektedir. Yapıdaki mevcut ahşap elemanlara ahşap yüzeye sızdırarak, (akıtarak emprenye etme) yöntemini, yeni ahşap malzemeye ise daldırma (küvet şeklindeki bölümlere belirlenen sürede daldırıp çıkarılarak) yöntemi ile ön koruma uygulaması yapılmalıdır. Emprenye işlemi yapıldıktan sonra, güneşin zararlı etkilerine karşı önlem alınmalıdır. Ahşabın içinde yer alan kimyasal tuzlar güneş ışınlarının UV etkisiyle ortaya çıkarak, kimyasal reaksiyona neden olur. Bunun sonucunda, ahşap yüzeyde renk değişimi ve kararma görülür. Ahşap malzemeyi güneşin bu zararlı etkilerinden korumak amacıyla, koruyucu bir tabaka olarak davranan, ahşap içindeki

su dengesini bozmayan ve ahşabın reçine kusmasını engelleyen boyalar kullanılmalıdır.

Taş malzemeye yönelik sağlamlaştırma uygulamaları (Şekil 6.29-6.42): Mantar ve likenler, sıcaklık farkları, çözünebilir tuzlar vb. nedenler, taş malzemenin kırılıp ufalanmasına neden olmaktadır. Taş malzemenin korunabilmesi için öncelikle, nem geçirmeyen tabaka ile zeminden gelen suyun engellenmesi gerekmektedir. Daha sonra taş malzeme yüzeyindeki tuzlar temizlenmelidir. Öncelikle yüzey fırçalanarak toz, tuzlar ve gevşemiş parçalar kaldırılmalı, taş yüzey temiz su ile ıslatılmalıdır. Taş yüzey kururken içeri nüfuz eden su, taş bünyesindeki tuzları dış yüzeye taşır. Bu şekilde malzeme yüzeyine çıkan tuzlar, ıslak bir sünger yardımıyla tekrar tekrar alınarak, taş yüzey bir ölçüde temizlenmiş olur. Ayrıca püskürtülerek, fırça ile sürülerek veya vakumla uygulanan taş sağlamlaştırıcılar tarafından taş malzemenin sağlamlaştırılması yapılmalıdır.

Metal malzemelerin pas ve korozyona karşı korunması, temizlenmesine yönelik uygulamalar (Şekil 6.29-6.42): Cephelerde yer alan pencere korkulukları, kapı tokmakları ve menteşelerinin yüzeyinde oluşan pas ve korozyonun önlenmesi için pas sökücü astar uygulanmalı, daha sonra koruyucu boya uygulanmalıdır. Yapılacak onarımlarda kullanılacak olan malzemelerin özgün malzemeler ile aynı özelliklere sahip olması gerekmektedir. Bu nedenle, seçilen malzemelerin laboratuar koşullarında yapılacak deneylerle özgün malzeme ile uyumu belirlenmelidir. Bu yapının malzeme deneyleri Üniversite restorasyon laboratuarında yaptırılmalı, yenilenecek ve tamamlanacak elemanların malzeme ve detay seçimi bu çalışma sonuçlarına göre seçilmelidir.

<u>Tamamlamalar (Entegrasyon)</u>

A-Olduğu gibi kullanılacak yapı elemanları;

Restorasyon sırasında temizlenip olduğu gibi kullanılacak herhangi bir problemi olmayan yapı elemanlarıdır (Şekil 6.14.-6.26).

B-Onarılacak yapı elemanları;

1-Sıva(sıva tamiri)+badana yapılması;

Yapıda bu tür onarım yapılacak yerler dökülen sıvaların ve sıva çatlaklarının tamamlanacağı ve üzerinin badana yapılacağı yerlerdir (Şekil 6.29-6.42).

2- Ahşap temizliği+dolgu verniği+cila;

Yapıdaki bütün ahşap elemanlar temizlenecek, üzerindeki kırılma ve boşalmalar vernik ile kapatılacak ve cilalanacaktır (Şekil 6.29-6.42).

3- Boya kazıması+tamir+dolgu verniği+cila;

Yapıda bu tür onarım yapılacak yerler boyanan ahşap doğramalar ve tavan kaplamalarıdır. Bu elemanların boyaları kazınacak, böceklenme ve kırılmalardan kaynaklanan bozulmalar tamir edilecek, verniklenecek ve sonra cilalanacaktır (Şekil 6.29-6.42).

4- Kimyasal müdahale;

Yapıda bu tür onarım yapılacak yerler cephelerde su problemi nedeniyle, özellikle pencere altlarında meydana gelen renk değişimlerinin olduğu bölgelerdir (Şekil 6.29-6.42).

5- Düzeltilecek malzeme deformasyonları;

Yapıda bu tür onarım yapılacak bölgeler, tavan, döşeme kaplamalarının ve döşeme kirişleri gibi sehim yapan elemanların olduğu bölgelerdir (Şekil 6.29-6.42).

C- Değiştirilecek yapı elemanları;

Onarılması mümkün olmayan çok kötü durumdaki yapı elemanları aslına uygun olarak yeniden yapılacaktır (Şekil 6.15-6.28).

D- Eklenecek yapı elemanları;

Yeni işlev gereği yapının özgünlüğünü bozmadan eklenecek yapı elemanlarıdır (Şekil 6.15-6.28).

E- Kaldırılacak yapı elemanları;
Yapının özgünlüğünü bozan eklemeler kaldırılacaktır (Şekil 6.15-6.28).

Eklerin kaldırılması

Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün Konutu'nun özgün yapısına aykırı olan ekler kaldırılacaktır. Yapıda bu tür temizlemenin kapsamında yapılacak yerler; restorasyonda fiziksel müdahale paftalarında gösterilen bölgelerde; sonradan eklendiği düşünülen yapım tekniği ve malzemesi ile uyumsuz olan zemin ve birinci kattaki ayırıcı duvarlar, bina cephesinde çıkma yapan ve yapının üç boyutta görünümünü, simetrisini bozan ıslak hacim mahalleri, kapılar ve pencerelerdir. Yapıya yapılacak olan tüm müdahaleler, restorasyon aşamasında fiziksel müdahale paftalarında detaylı olarak gösterilmiştir (Şekil 6.15-6.28).

6.9. Restorasyon Aşamaları

1.Aşama: Bina çevre drenajının yapılarak zemin sularının toplanması ve binadan uzaklaştırılması sağlanmalıdır. Çatıdan kaynaklı ve yağmur suyu nedeni ile meydana gelen bozulmaların önüne geçebilmek için de bozulan kiremitlerin onarılması, çatı strüktürünün sağlamlaştırılması, yağmur oluk ve iniş borularının eklenmesi sağlanmalıdır.

2. Aşama: Bina strüktürel sistem, sıhhi tesisat ve elektrik tesisatı için teknik hizmetler açısından konunun uzmanları tarafından incelenmeli ve problemler giderilmelidir.

3. Aşama: Binada çeşitli olumsuz nedenlerle meydana gelen yapı malzemesi ve yapı elemanlarındaki bozulmalar giderilerek gerekli yerlerde tamamlama ve gerekli yerlerde de yenileme yapılması gereklidir.

4.Aşama: Alan düzenlemesi yapılması gereklidir. Binanın yakın çevresinde yer alan yapıların ve binanın bahçesinin rehabilitasyonu yapılmalıdır.

5.Aşama: Restorasyon projesinde yer alan mobilya ve dekorasyonun yapılması gerekmektedir.

Yapıya yapılacak olan tüm müdahaleler, restorasyon aşamasında fiziksel müdahale paftalarında detaylı olarak gösterilmiştir (Şekil 6.15-6.28).

7. SONUÇ VE ÖNERİLER

Geçmişe bakmak geleceği yaratmanın ve hatta belirlemenin en temel koşuludur. Kendi kültür kökleri üzerinde yürümeyen toplumların vizyon üretmeleri güçtür. Amerikalı kültürologlar Sullivan ve Harper'ın dedikleri gibi "geçmişi inkar etmek, kendi gücümüzü inkar etmektir. Geçmiş kollektif kimliğimizin yansımasıdır" (Harper/Sullivan, 1997). Kentler ise bu kimliğin aynasıdırlar. Kentlerin gelenek içinde günümüze taşıdığı ayrıntılar (Mahalle, sokak, ev vb.) bu coğrafyada kalıcılığın gerçek kanıtlarıdır.

Tarihi kent dokularının yalnızca müzeler ya da turistik alanlar olarak değil, onarılıp yeniden kullanılarak, gelişen çağdaş şehirlerin tamamlayıcı parçaları olması sağlanmalıdır. Bunu yaparken çağdaş koruma çerçevesinde eskinin ölçek ve dokusuna sadık kalmak, küçük müdahalelerle, yeni yapıların var olan dokuyla birlikte yaşamasını sağlamak, daha güzel ve yaşanabilir çevre yaşatmak açısından önemlidir.

Yüzyıllarca birçok medeniyete ev sahipliği yapan Konya, bünyesinde kültürel ve mimari birikimleri barındırmaktadır. Ancak her geçen gün bu zenginlik yok olmakta ya da tahrip edilmektedir. Kültürel mirasımız olan camiler, hanlar, hamamlar, geleneksel konutlar da bu kadere boyun eğmektedir. Ancak diğer yapılara oranla sayıca fazla olan geleneksel konutlar en çok yıpranan, yok olan ve denetlenmeyen grubu oluşturmaktadır.

Konya'nın geleneksel yaşam biçiminin, kültürel ve fiziksel etkenlerinin mekana yansıdığı geleneksel evler başlı başına bir değerler topluluğudur. Dar sokaklar etrafında sıralanan, çıkmaları ile sokağa uzanan, genellikle iki ve üç katlı konutlar kent mimarisinde önemli yer tutarlar.

İdarelerin, yerel yönetimlerin ilgisizliği, restorasyon için yeterli ödenek ayırmamaları, sahiplerinin terk etmesi, kiraya vermesi ya da yıkılması için çaba

göstermesi, bilinçsizce yapılan onarımlar bu yapı sanatı öğelerinin hızla yok olmalarına yada büyük ve geriye dönüşü çok zor tahribatlara neden olmaktadır.

Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün Konutu, geleneksel tarzda inşa edilmiş Konya evlerinin özelliklerini taşımaktadır. Plan elemanları, yapım tekniği, yapı malzemeleri ve yapı elemanları ile dönemin zengin kültürel mirası olan mimarisini yansıtmaktadır.

Tez kapsamında bakımsızlık ve ilgisizlik nedeni ile onarıma ihtiyaç duyan yapıya yeni bir işlev verilmiş ve bu işlevle beraber sürdürülebilir korunmasını sağlayacak bir restorasyon önerisi geliştirilmiştir.

Bu önerinin hayata geçirilmesi yöre halkının sosyal ve kültürel gelişimi için yararlı olacaktır. Bu bağlamda yapıyı kullanan yöre halkının yapıyı sahiplenmesi ile de yapının korunması sağlanmış olacak ve yapı gelecek nesillere sağlıklı bir şekilde aktarılabilecektir.

KAYNAKLAR

1. Keleş, R., "Kentleşme Politikası", ***Ankara İmge Kitabevi***, Ankara (2008).

2. Tekeli, İ., "Kentsel Korumada Değişik Yaklaşımlar Üzerine Düşünceler", ***Ankara*** (1989).

3. İnternet : http://konyakutuphanesi.gov.tr/konyanin-cografi-konumu.html (2013).

4. İnternet : http://www.cografya.gen.tr/tr/konya/iklim.html (2013).

5. Özcan, K., Yenice, M.S., "Arkeolojik mirasın sürdürülebilirliği: Koruma–geliştirme stratejileri için bir yöntem önerisi", ***Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*** 5:1 (2008).

6. Tanyeli, U., "Anadolu-Türk Kentinde Fiziksel Yapının Evrim Süreci 11-15. yy.", Doktora Tezi, ***İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü***, İstanbul (1987).

7. Önder, M., "Mevlâna Şehri Konya", ***Ankara***, s. 55, (1971).

8. Konyalı, İ.H., "Abideleri ve Kitabeleri ile Konya Tarihi", ***Yeni Kitap Basımevi, Konya*** (1964).

9. Alkan, A., "Mevlana Dergahı ve Çevresini Koruma Problemleri, 2.Milli Mevlana Kongresi", Selçuk Üniversitesi Yayını (Ayrı Basım), s.183-185, ***Konya***, (1982)

10. Ergenç, Ö., "XVI. Yüzyılda Ankara ve Konya", Turan Kitabevi, Ankara Enstitüsü Vakfı Yayını, ***Ankara*** (1995).

11. Muşmal, H., Mayıs, "1867 Konya Çarşısı Yangını Ve Etkileri Üzerine Bir İnceleme Denemesi", ***C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi***, Cilt : 32 No:1 97-116 (2008).

12. Muşmal, H., Çetinaslan, M., "Bir Keşif Defteri Işığında Konya Kapı Camii'nin inşa Süreci ve Mimari Özellikleri", ***Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi***, Cilt 6, s.447, (2009).

13. Yenice, M.S., "Kentsel Planlama Sürecinde Konya Kent Formunun Gelişimi Üzerine Bir Araştırma", Yüksek Lisans Tezi, ***Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü***, Konya (2005).

14. Kuşcu, A. C., "Sürdürülebilir Mimarlık Bağlamında Geleneksel Konya Evi Üzerine Bir İnceleme", Yüksek Lisans Tezi, ***Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü***, İstanbul, (2006).

15. Berk, C., "Konya Evleri", Doçenlik Tezi, ***İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi***, İstanbul (1951).

16. Karpuz, H., "Konya'da Halk Mimarisi", ***Erdem Dergisi***, Cilt 13, Sayı: 38, Ankara (2002).

17. Karpuz, H., "Osmanlı'da konut mimarisi" ***Konya Örneği, Tarih, Kültür ve Sanatı ile III. Eyüp Sultan Sempozyumu***, İstanbul, (1999).

18. Yazıcı, B., "19.YY. Geleneksel Konya Konutlarında İşlev Dönüşümü Ve Etkileri", Yüksek Lisans Tezi, ***Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü***, Konya, (2010).

19. Odabaşı, A. S., "20. yüzyıl başlarında Konya'nın görünümü", ***T.C. Konya Valiliği İl Kültür Müdürlüğü***, Konya (1998).

20. Özdemir, A. "Bazı Yapı Malzemelerinin Kapiler Su Emme Potansiyelleri", ***Selçuk Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Dergisi***, Sayı 26, 19-32 (2002).

21. Ulular, B. A., "Konya'da Geleneksel Konutta Mutfak", Yüksek Lisans Tezi, ***Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü***, Konya (2006).

22. Akçura,N., "Çevre Korumanın Dünyadaki Gelişim Süreci" ***Yabancı Ülkelerde Eski Eserlerin Korunması***, İstanbul (1973).

23. Ahunbay, Z., "Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon", İstanbul, 2007, Carta Del Restauro – 1931

24. Erder, C., "Tarihi Çevre Bilinci", Atina Konfederasyonu – 1931, ***ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayını***, No: 24, Ankara (1975)

25. Çelik D., Yazgan, M. E., "Kentsek Peyzaj Tasarımı Kapsamında Tarihi Çevre Korumaya Yönelik Yasa ve Yönetmeliklerin İrdelenmesi", ***Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Bartın Orman Fakültesi Dergisi***, Cilt:9, Sayı:11, s.1-10 (2007).

26. Kejanlı, T., Can T. A., Yılmaz, A., "Türkiye'de Koruma Yasalarının Tarihsel Gelişimi Üzerine Bir İnceleme", ***Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi***, Cilt:.6, Sayı:19, Sayfa:179-196 (2007).

27. Görgülü, İ., "Zaman İçinde Çevreye Bağlı Olarak Fonksiyonel Değişime Uğrayan Bir Yapı Grubunun Eski ve Yeni Fonksiyonlarının Karşılatırılarak İncelenmesi", Yüksek Lisans Tezi, ***Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü***, İstanbul (1989).

28. Kuban, D., "Tarihsel Çevre Korumanın Mimarlık Boyutu", ***YEM Yayınları***, İstanbul, Sayfa:117-118 (2000).

29. Altınoluk, Ü., "Binaların Yeniden Kullanımı", ***YEM Yayınları***, Sayfa:20-22, İstanbul (1998).

30. Koç, S., "Konya İli, Karahüyük Beldesi Korkmaz Evi Restorasyon Projesi", Yüksek Lisans Tezi, ***İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü,*** İstanbul, (2012).

EKLER

EK-1 İkinci bölüme ait ekler

Şekil 1.1. Konya İlinin fiziki durumu

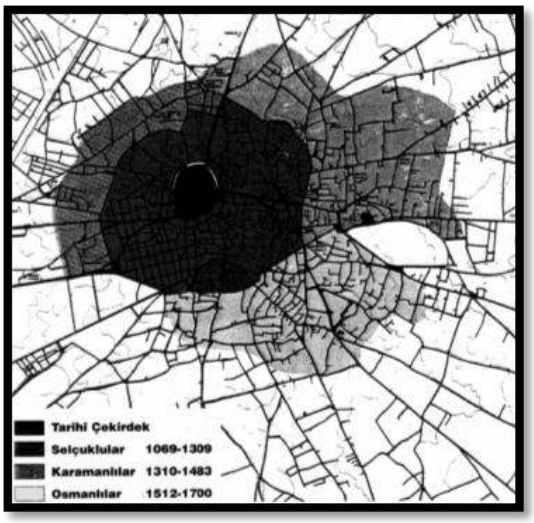

Şekil 1.2. Konya şehri yerleşme planının tarihsel gelişimi.

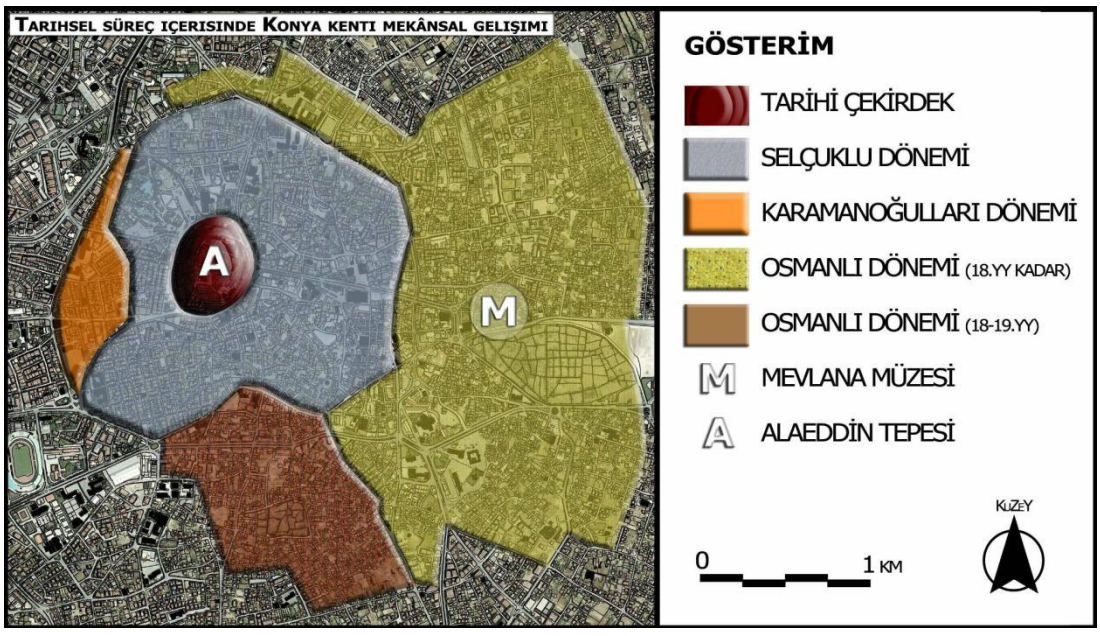

Şekil 1.3. Tarihsel süreç içerisinde Konya kenti mekânsal gelişimi (Aru,1995)

EK-1 İkinci bölüme ait ekler

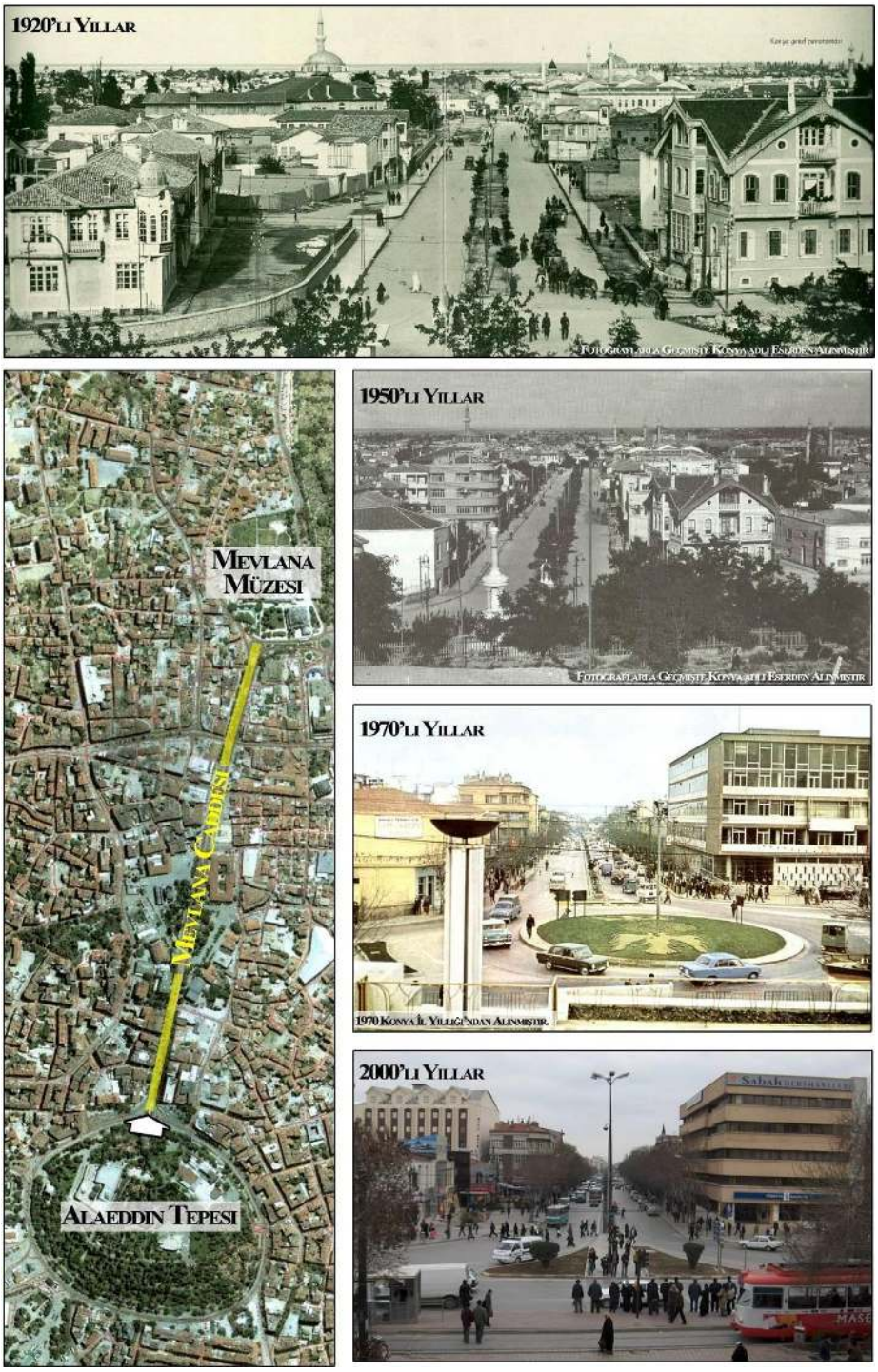

Şekil 1.4. Tarihsel süreç içerisinde Alaaddin-Mevlana aksının mekansal gelişimi (Tarihi Kent Merkezlerinde Sürdürülebilir Yenileme İçin Bir Model Önerisi; Konya Örneği, M.Serhat YENİCE, Doktora Tezi, 2011)

EK-1 İkinci bölüme ait ekler

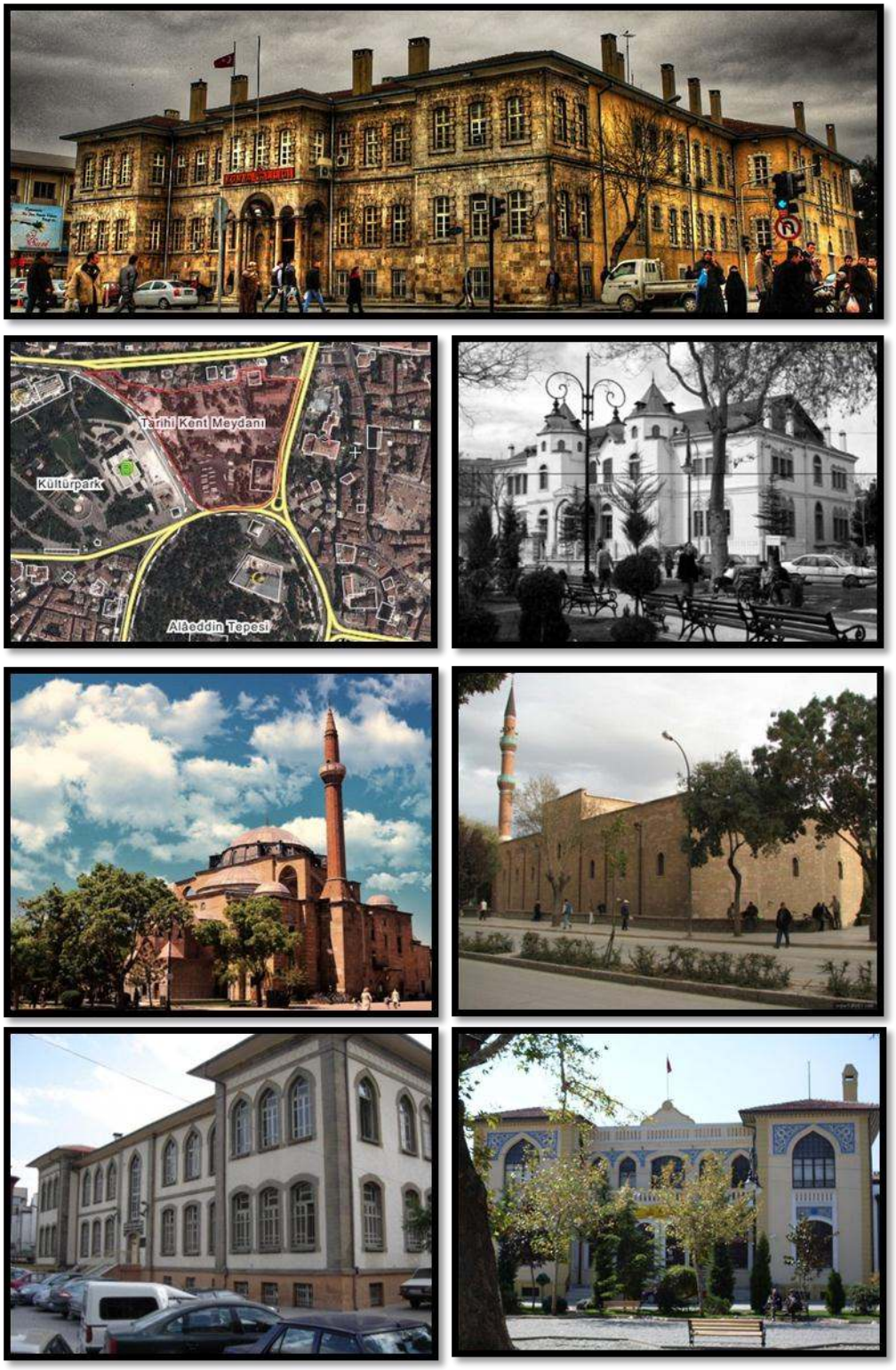

Resim 1.1., 1.2., 1.3., 1.4., 1.5., 1.6., 1.7. Konya tarihi kent meydanı (http://tr.wikipedia.org/wiki/Konya)

EK-1 İkinci bölüme ait ekler

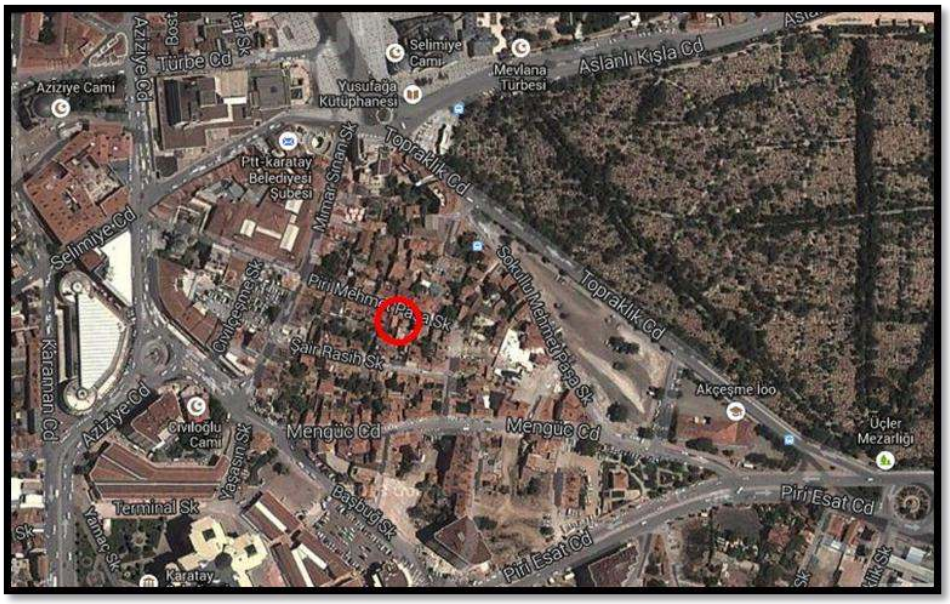

Şekil 1.5. Aziziye Mahallesi yakın çevresi. (https://maps.google.com/)

Resim 1.8. Piri Mehmet Paşa Mahallesinde bulunan geleneksel yapı örnekleri (F. Nur ODUNCU 2013)

EK-2 İkinci bölüme ait ekler (Yapının yakın çevre analizi)

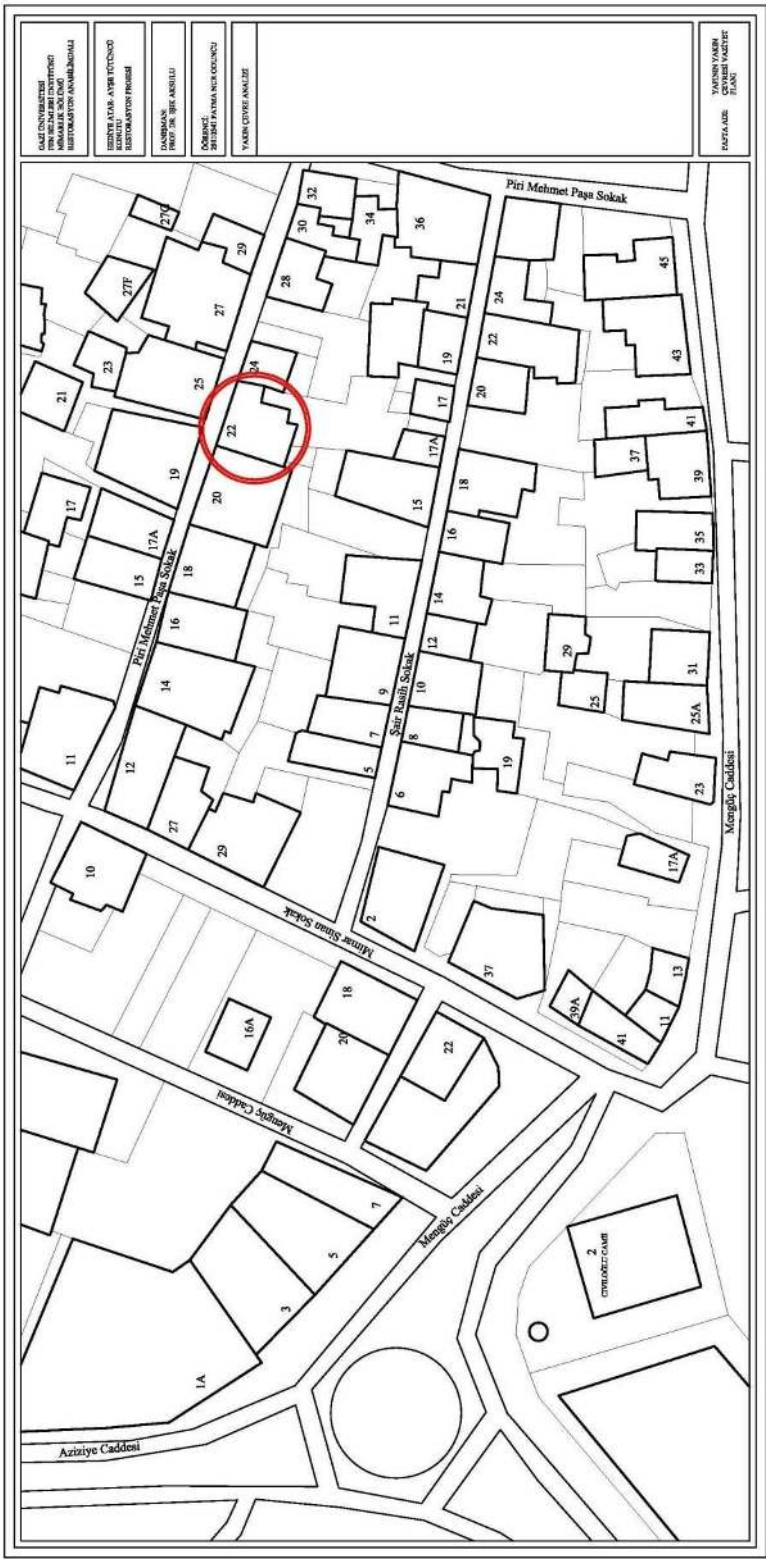

Şekil 2.1. Yapının yakın çevresi vaziyet planı-2013

EK-2 (Devam) İkinci bölüme ait ekler (Yapının yakın çevre analizi)

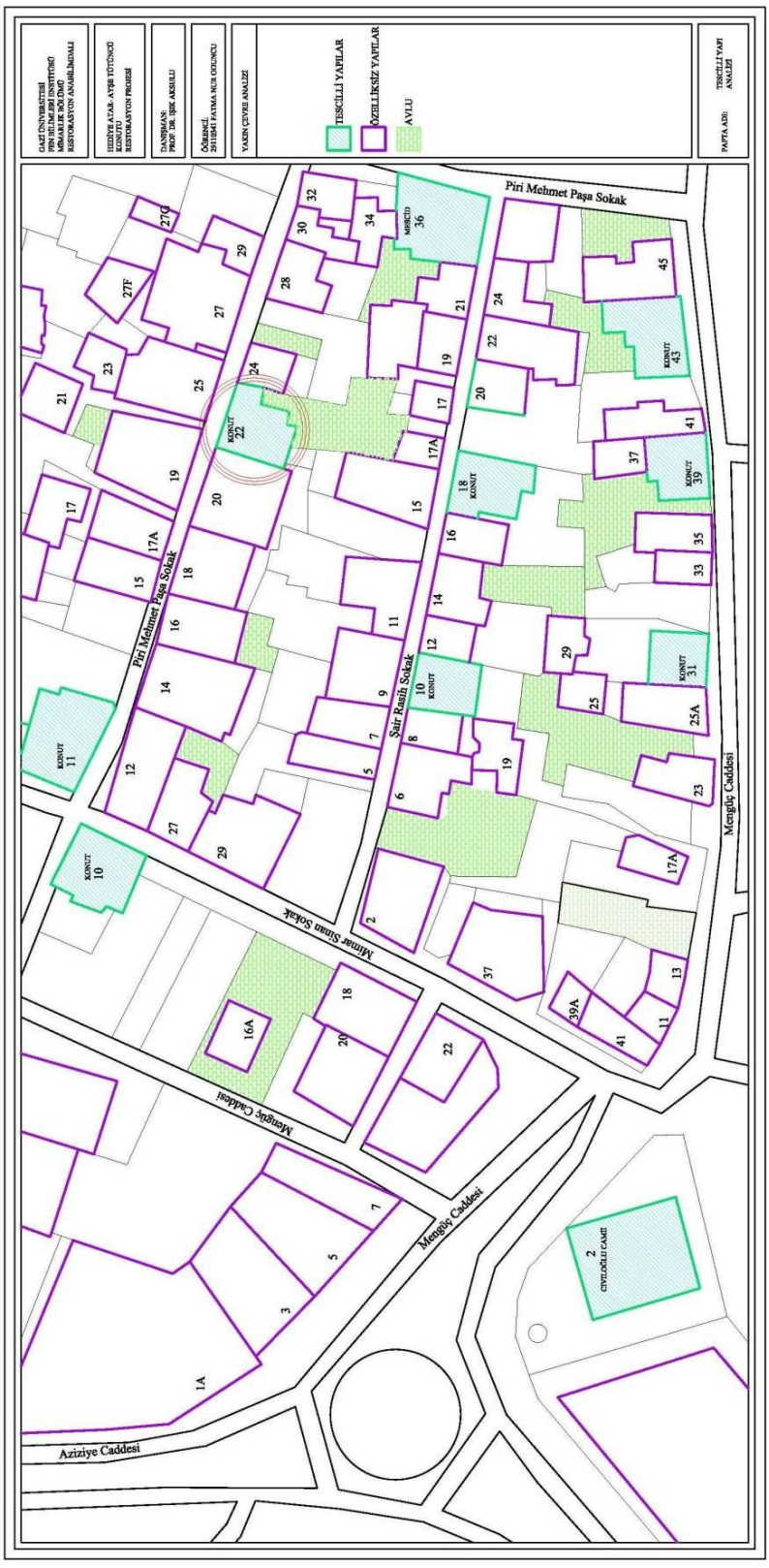

Şekil 2.2. Yapının yakın çevresinde tescilli yapı analizi-2013

EK-2 (Devam) İkinci bölüme ait ekler (Yapının yakın çevre analizi)

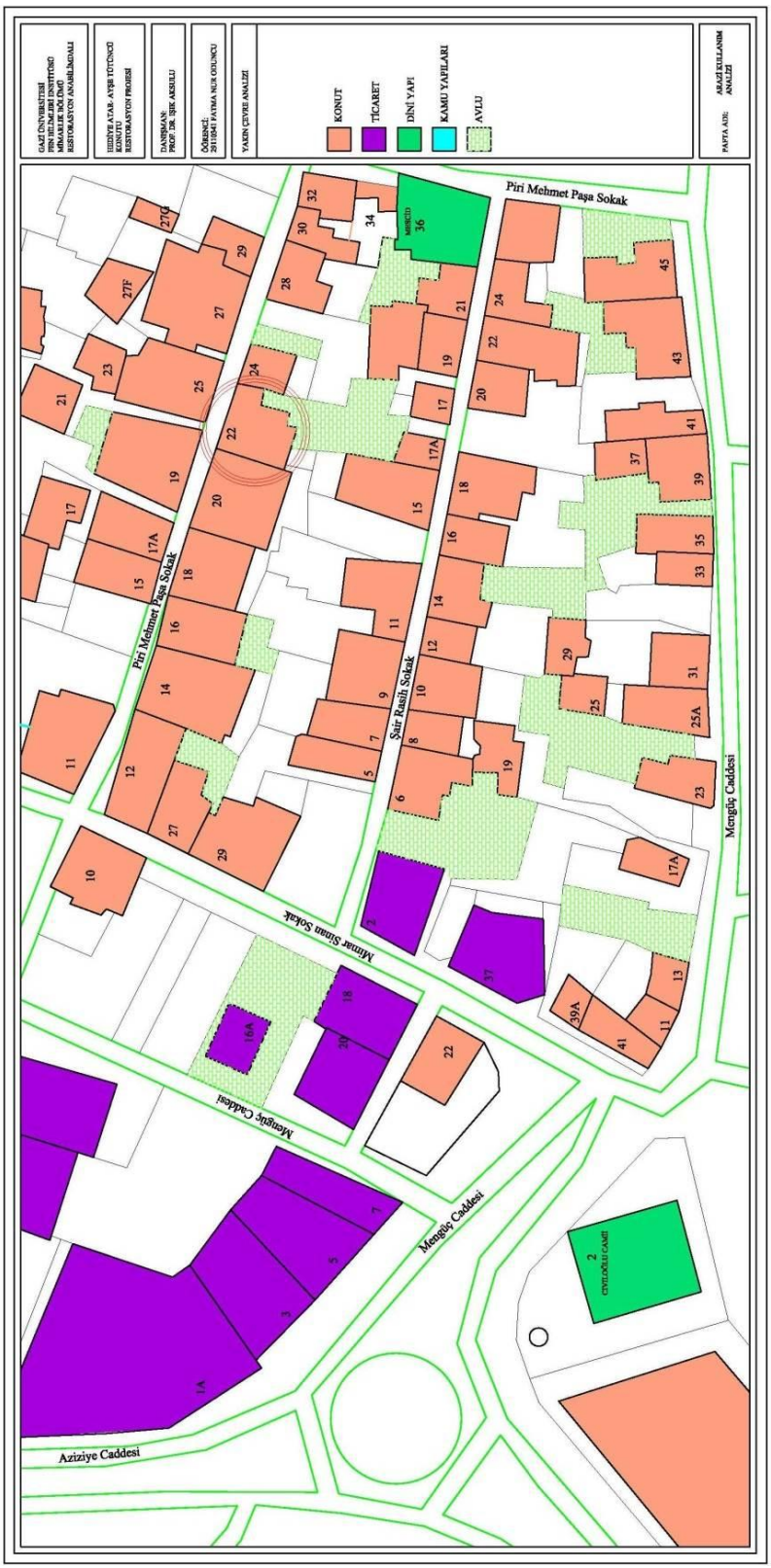

Şekil 2.3. Yapının yakın çevresinde arazi kullanım analizi-2013

EK-2 (Devam) İkinci bölüme ait ekler (Yapının yakın çevre analizi)

Şekil 2.4. Yapının yakın çevresinde yapı-açık alan analizi-2013

EK-2 (Devam) İkinci bölüme ait ekler (Yapının yakın çevre analizi)

Şekil 2.5. Yapının yakın çevresinde kat yükseklikleri analizi-2013

EK-2 (Devam) İkinci bölüme ait ekler (Yapının yakın çevre analizi)

Şekil 2.6.Yapının yakın çevresinde yapım tekniği analizi-2013

EK-2 (Devam) İkinci bölüme ait ekler (Yapının yakın çevre analizi)

Şekil 2.7.Yapının yakın çevresi yapısal durum analizi-2013

EK-3 Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

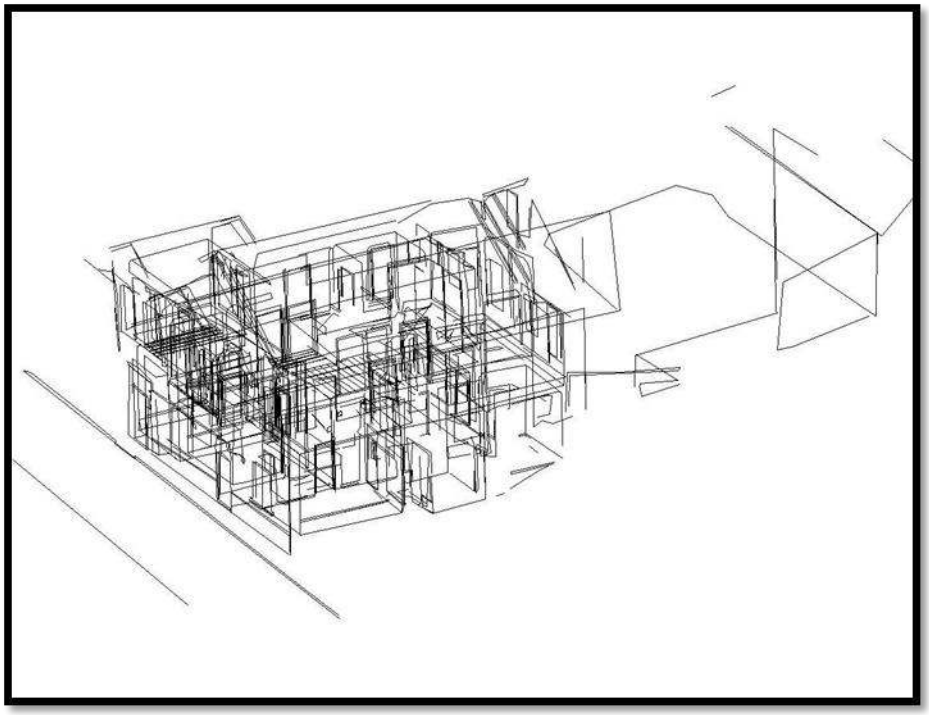

Şekil 3.1. Konutun ‘lazer total station’ ile ölçülmesinden elde edilen ham veriler.

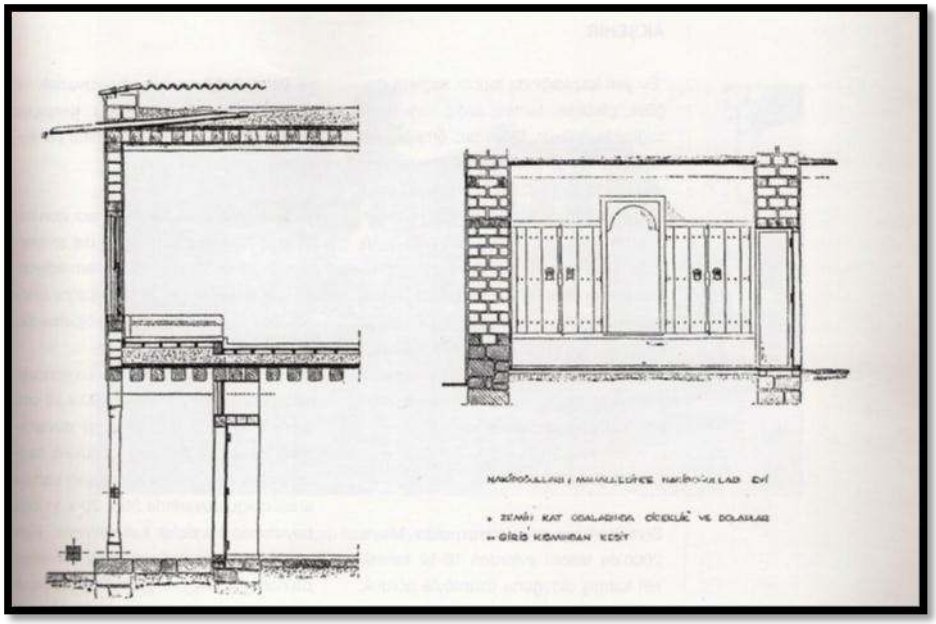

Şekil 3.2. Konya evlerinde genel olarak görülen yapım tekniği (Berk, 1951)

EK-3 Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

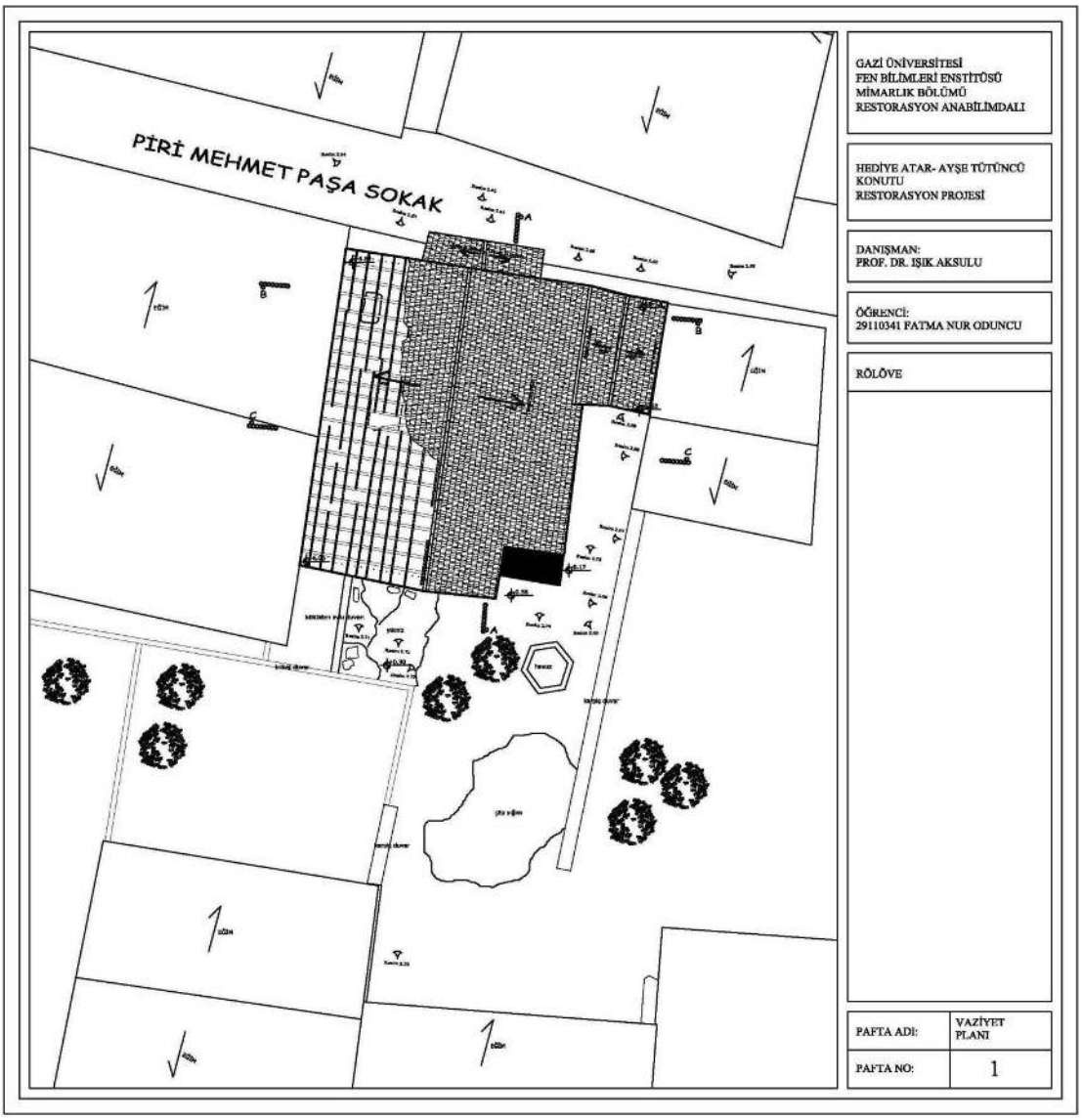

Şekil 3.3. Rölöve vaziyet planı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

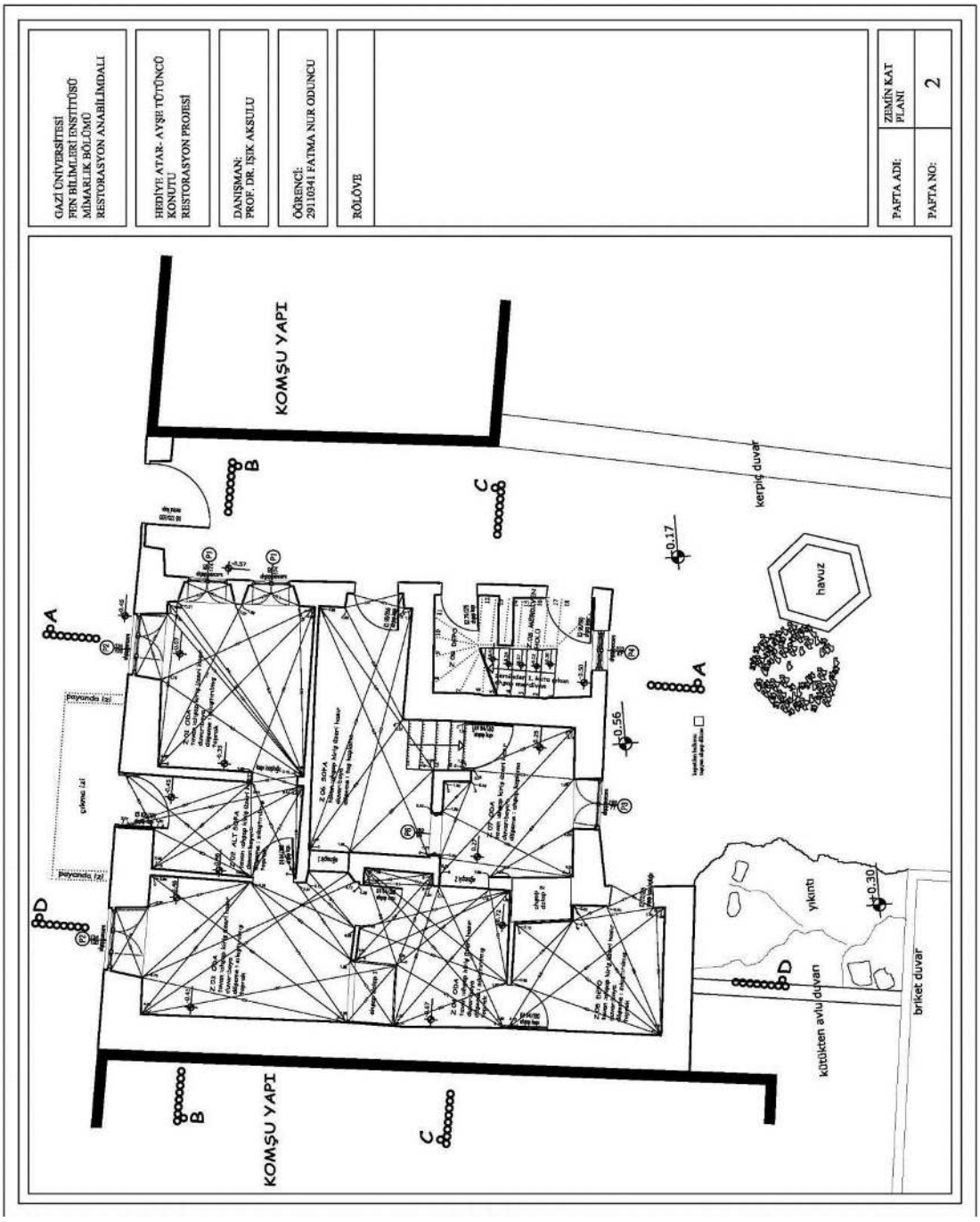

Şekil 3.4. Rölöve zemin kat planı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

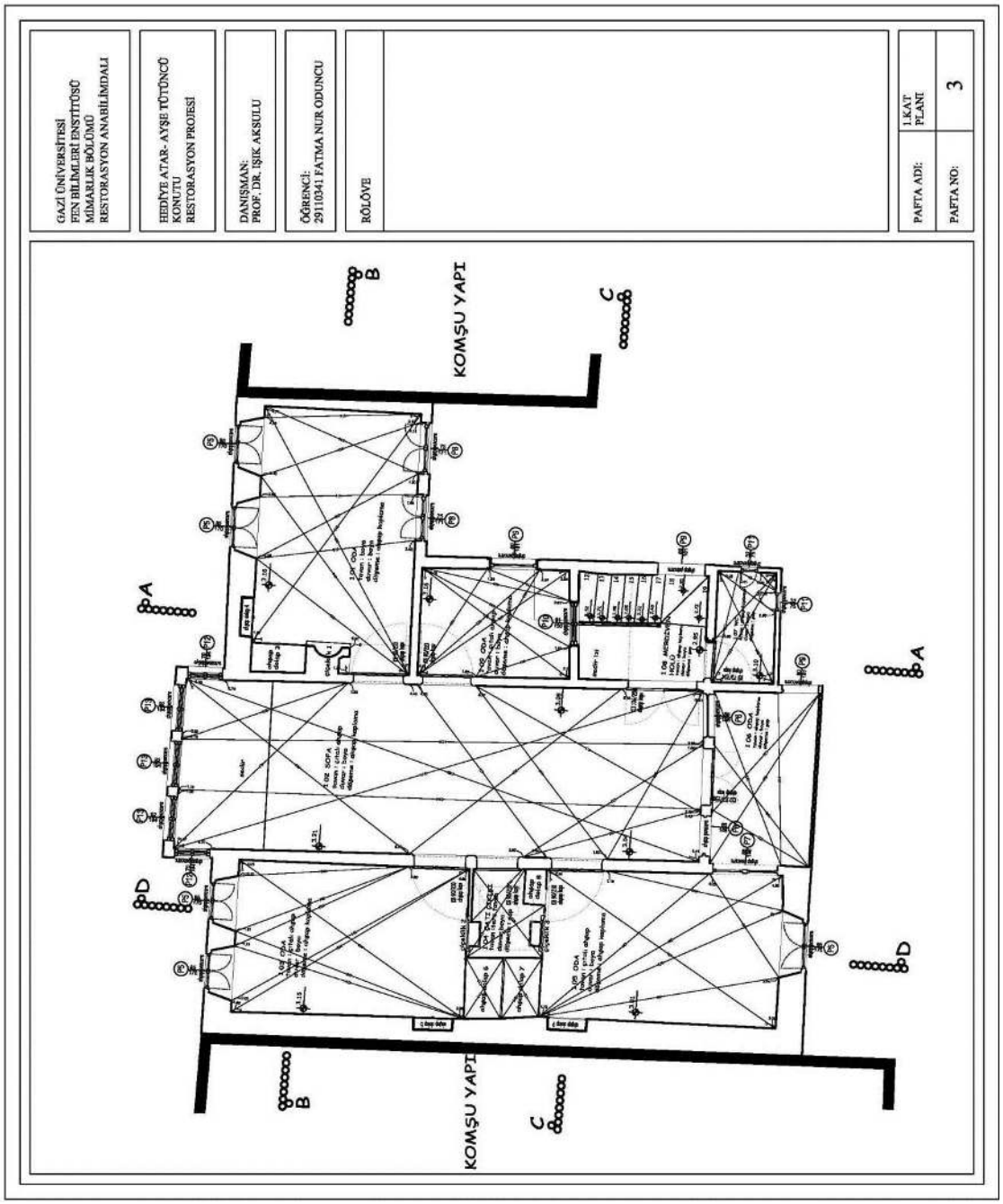

Şekil 3.5. Rölöve 1. kat planı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

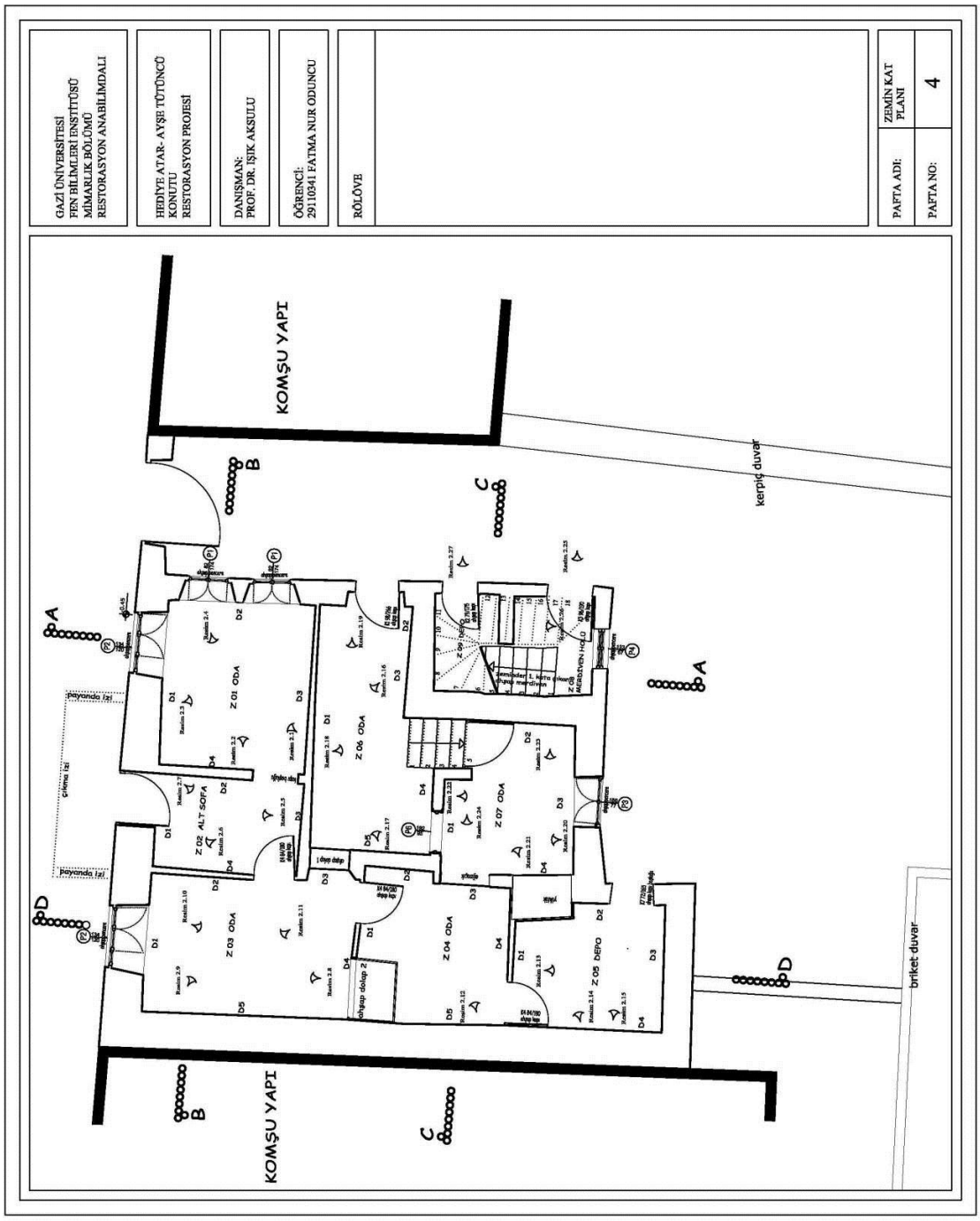

Şekil 3.6. Şekil numaraları paftası zemin kat planı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

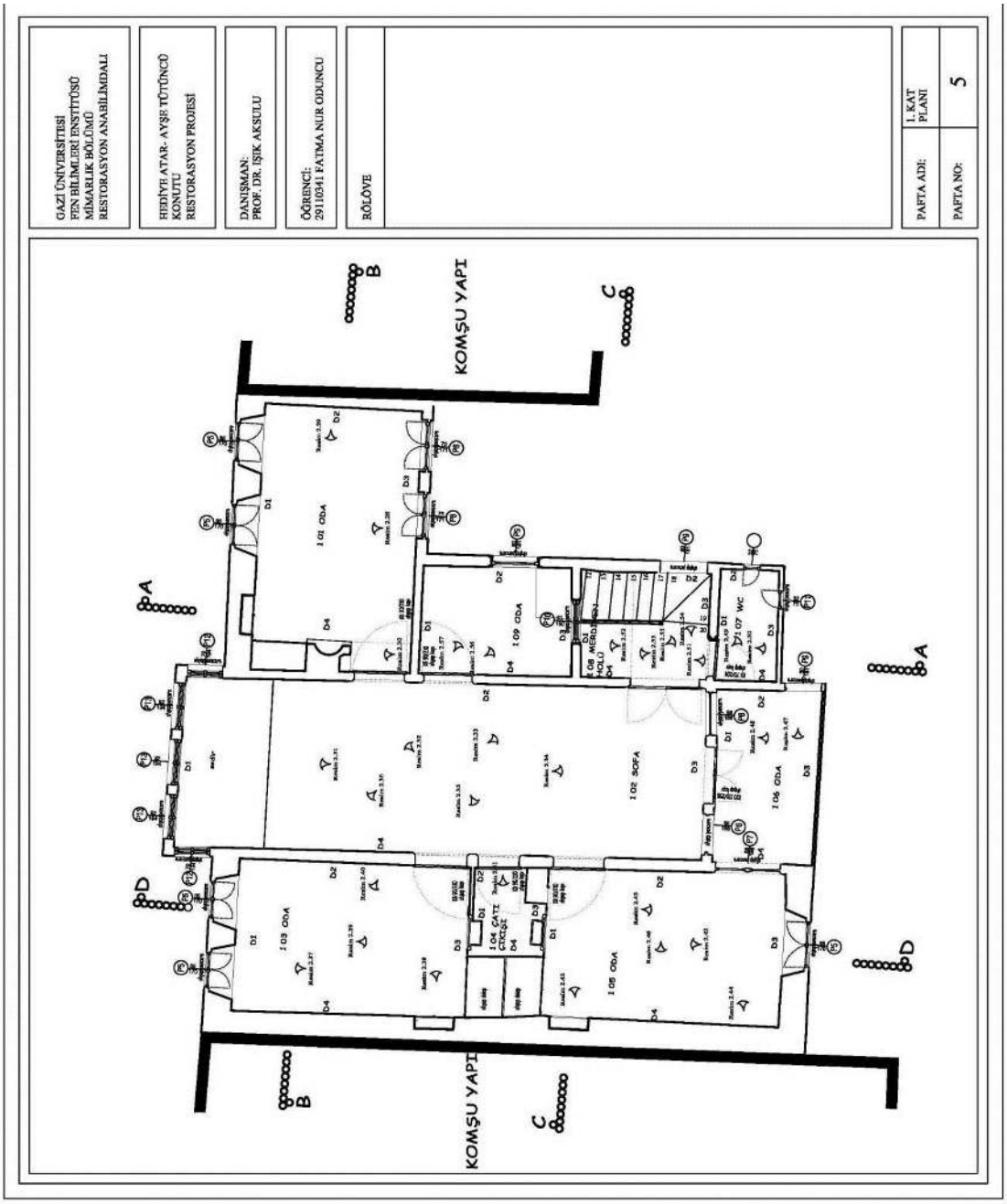

Şekil 3.7. Fotoğraf numaraları paftası 1. kat planı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

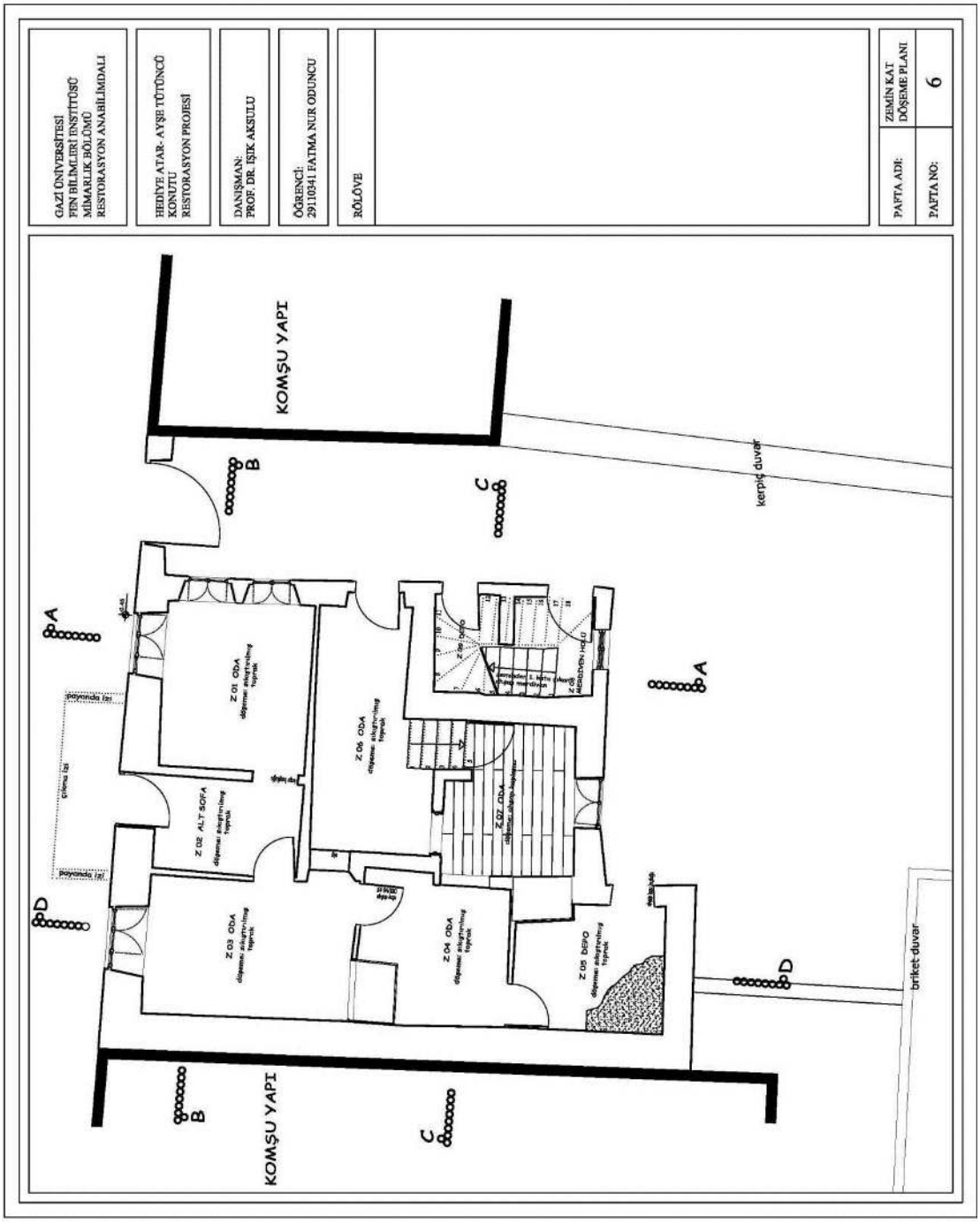

Şekil 3.8. Rölöve zemin kat döşeme planı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

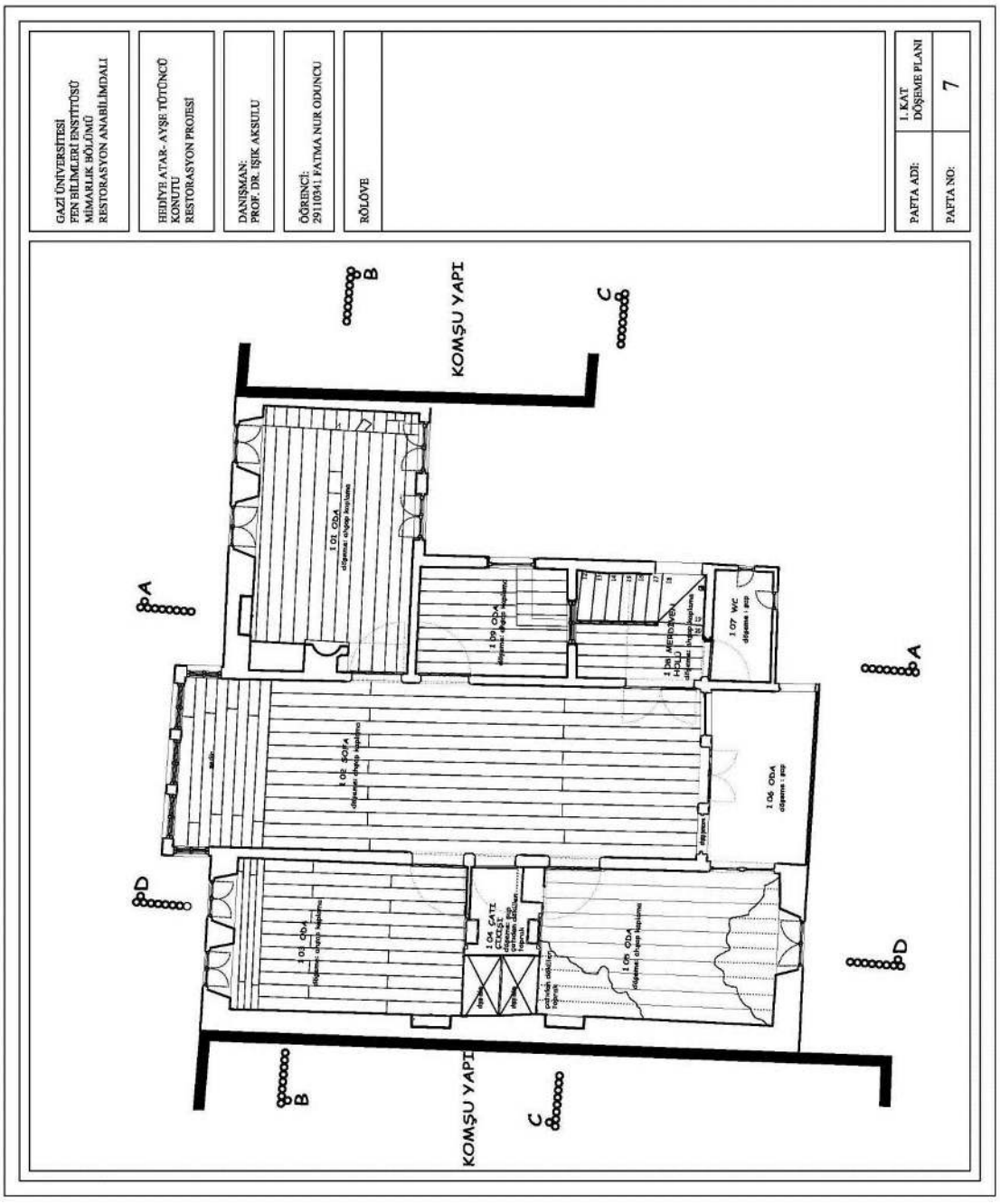

Şekil 3.9. Rölöve 1. kat döşeme planı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

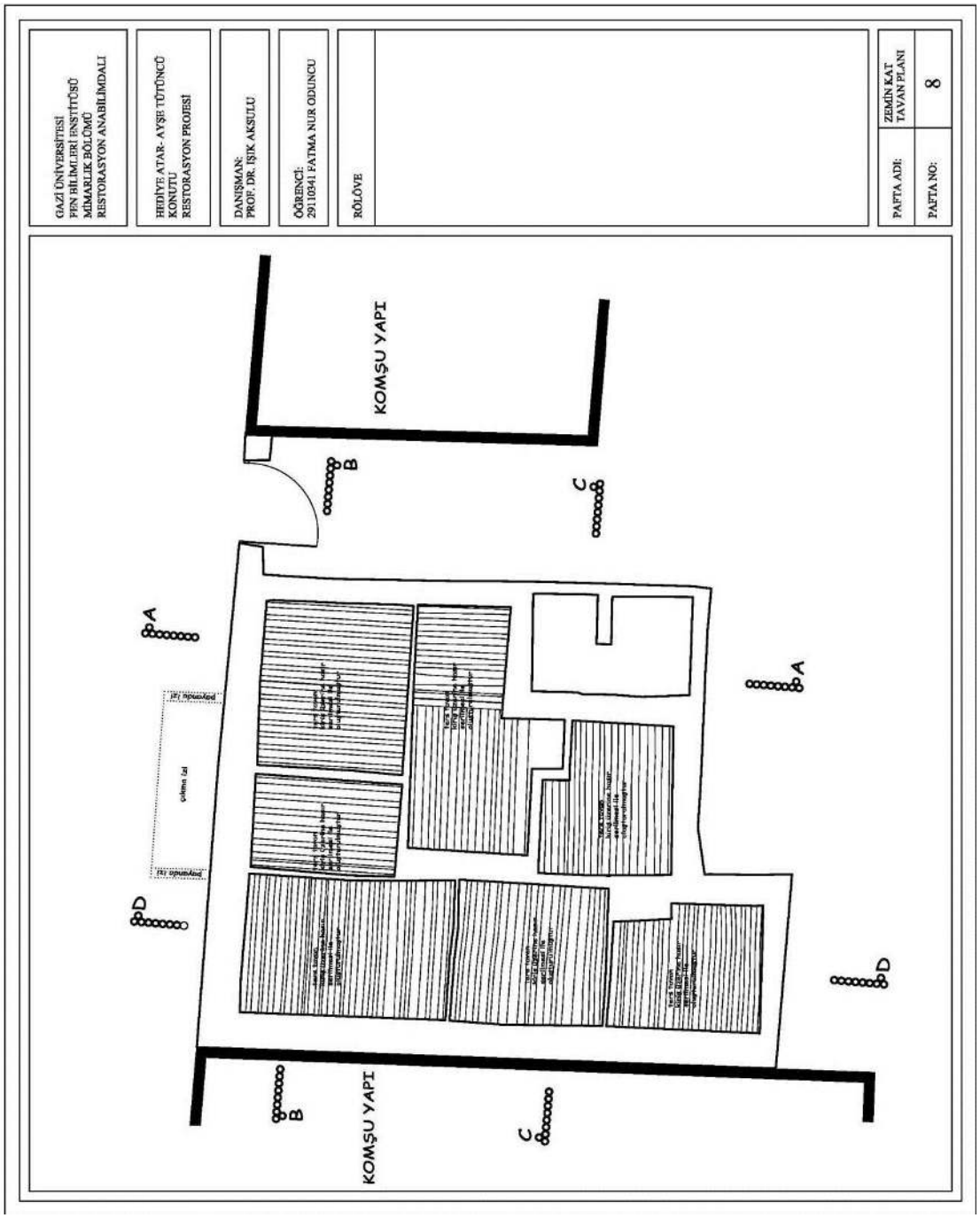

Şekil 3.10. Rölöve zemin kat tavan planı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

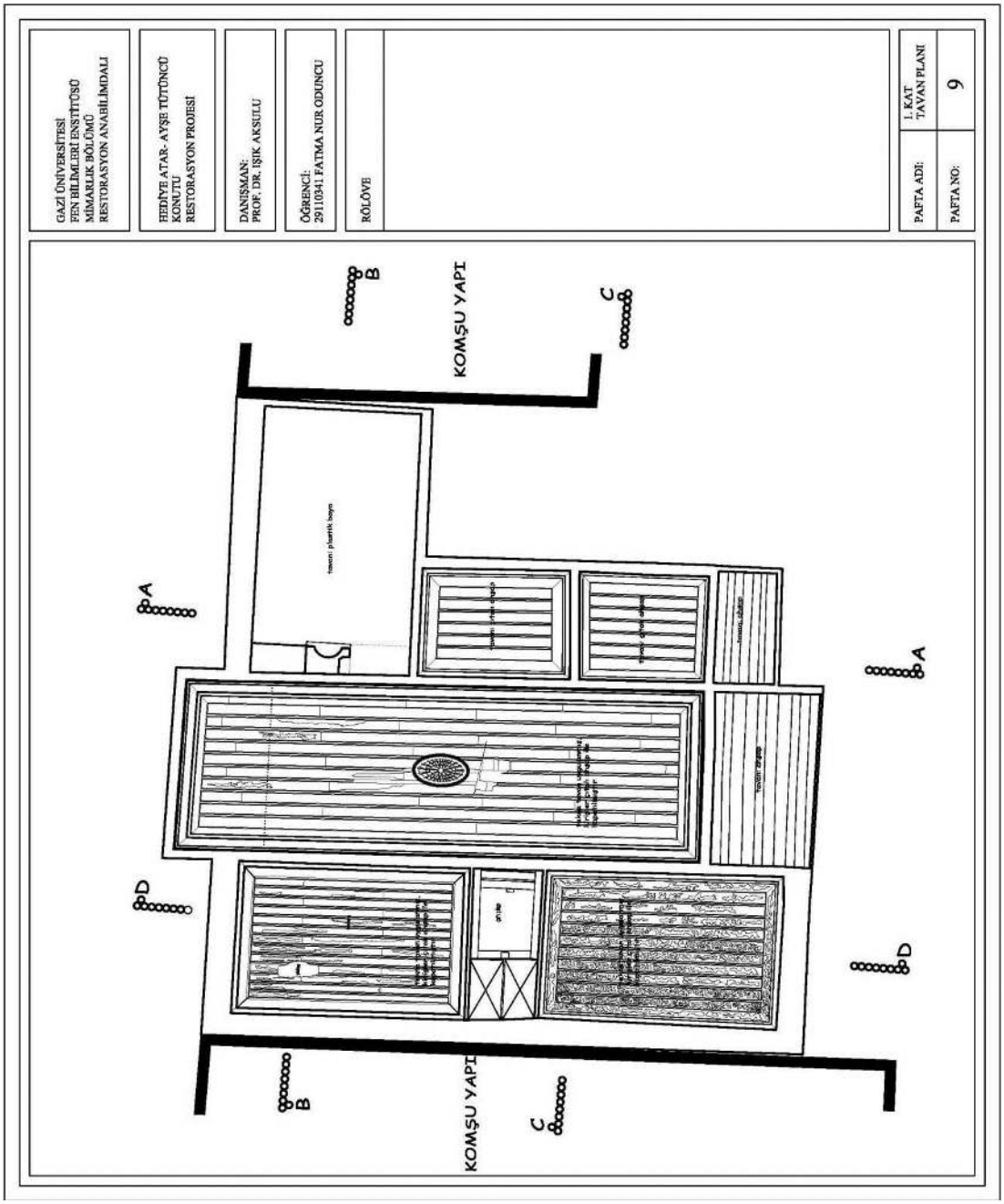

Şekil 3.11. Rölöve birinci kat tavan planı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

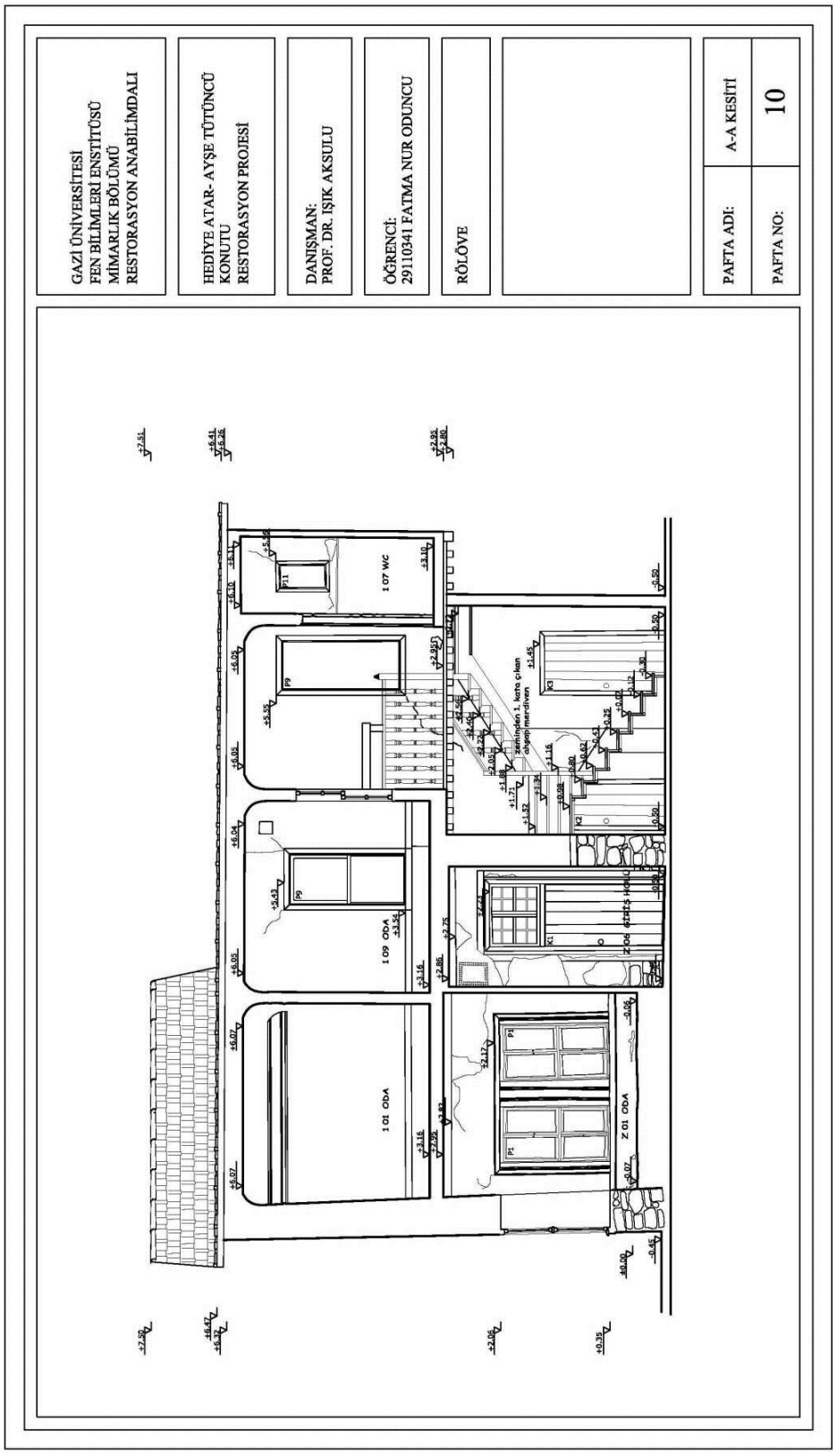

Şekil 3.12. Rölöve A-A kesiti

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

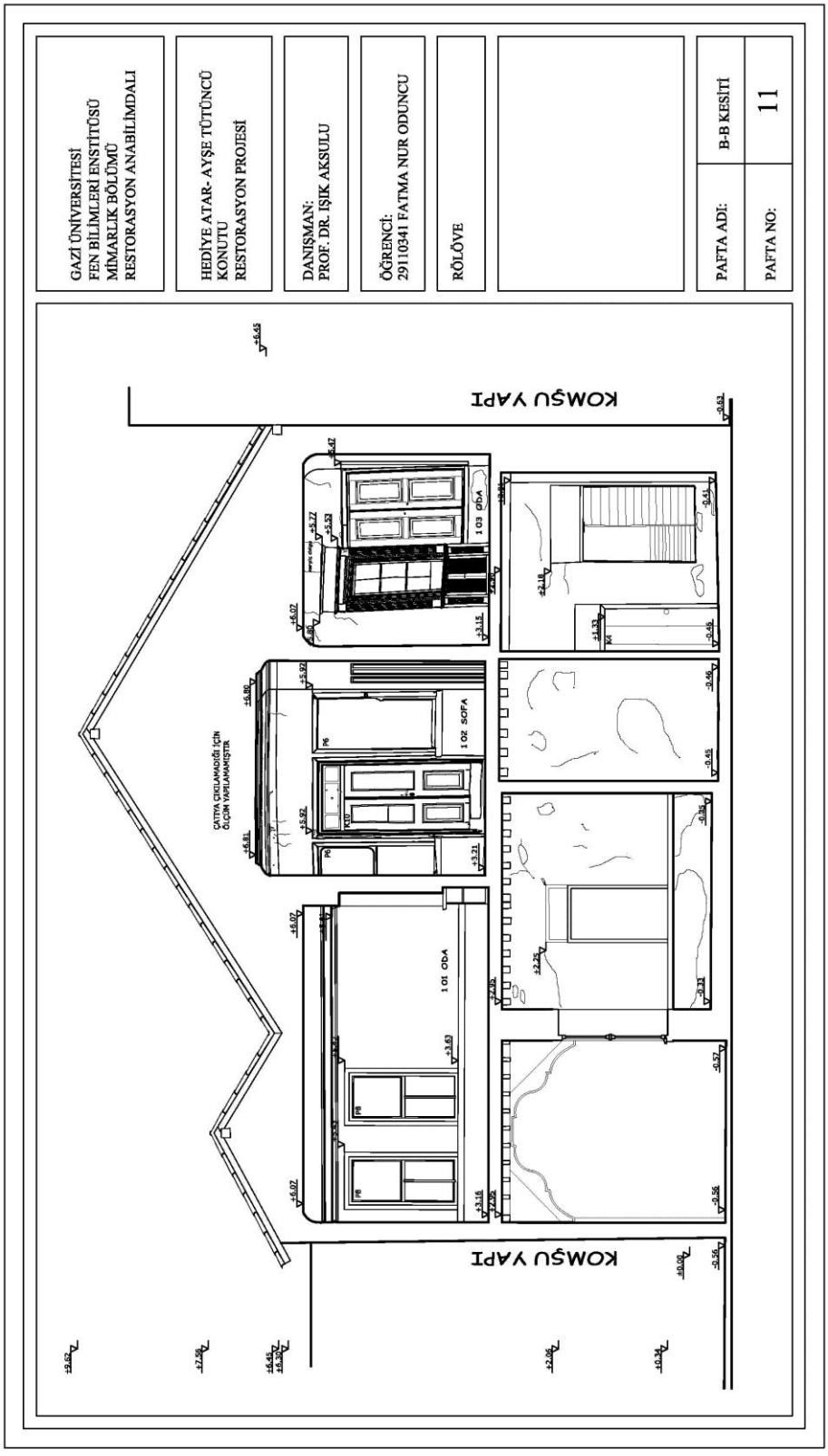

Şekil 3.13. Rölöve B-B kesiti

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

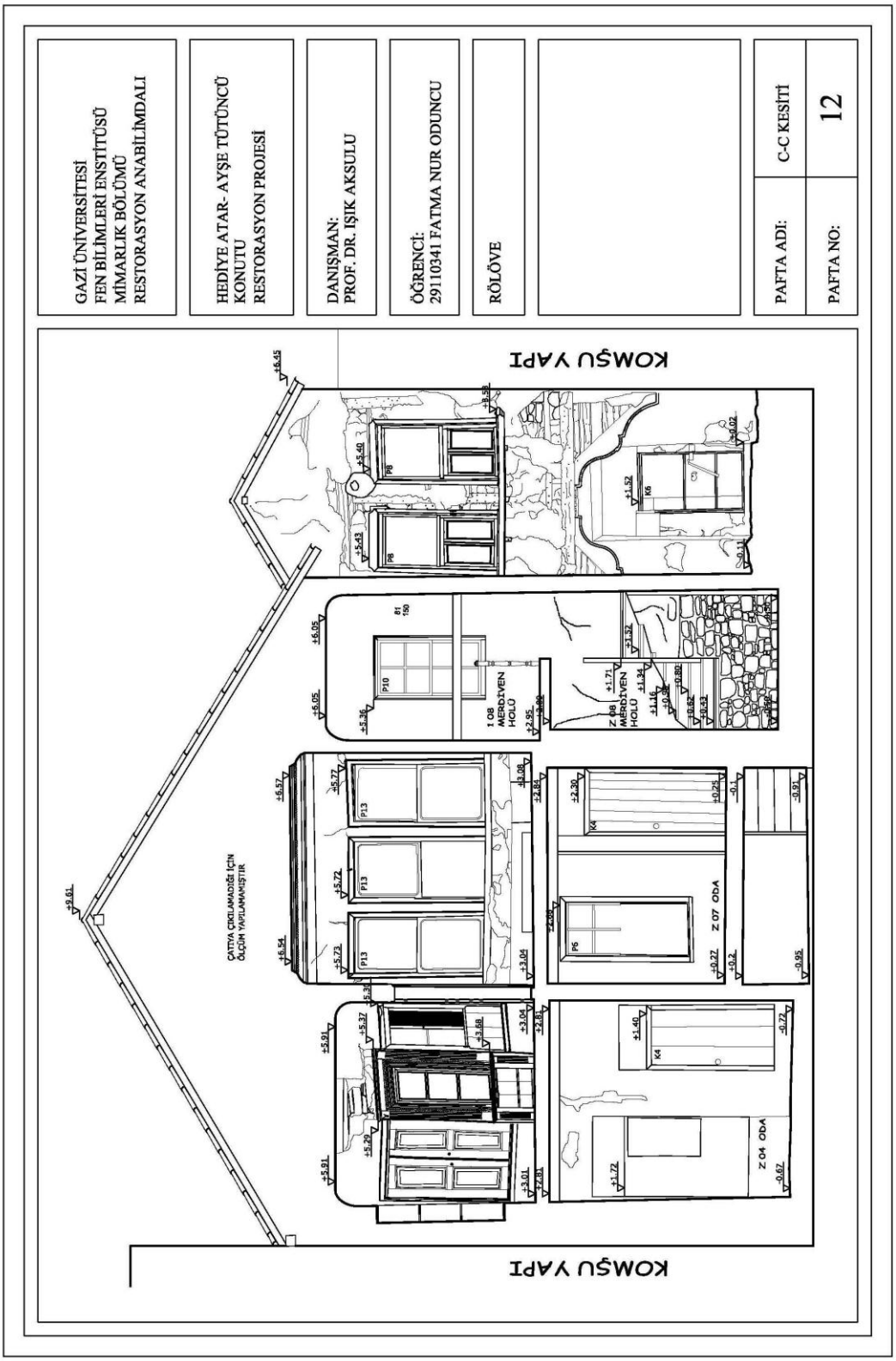

Şekil 3.14. Rölöve C-C kesiti

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

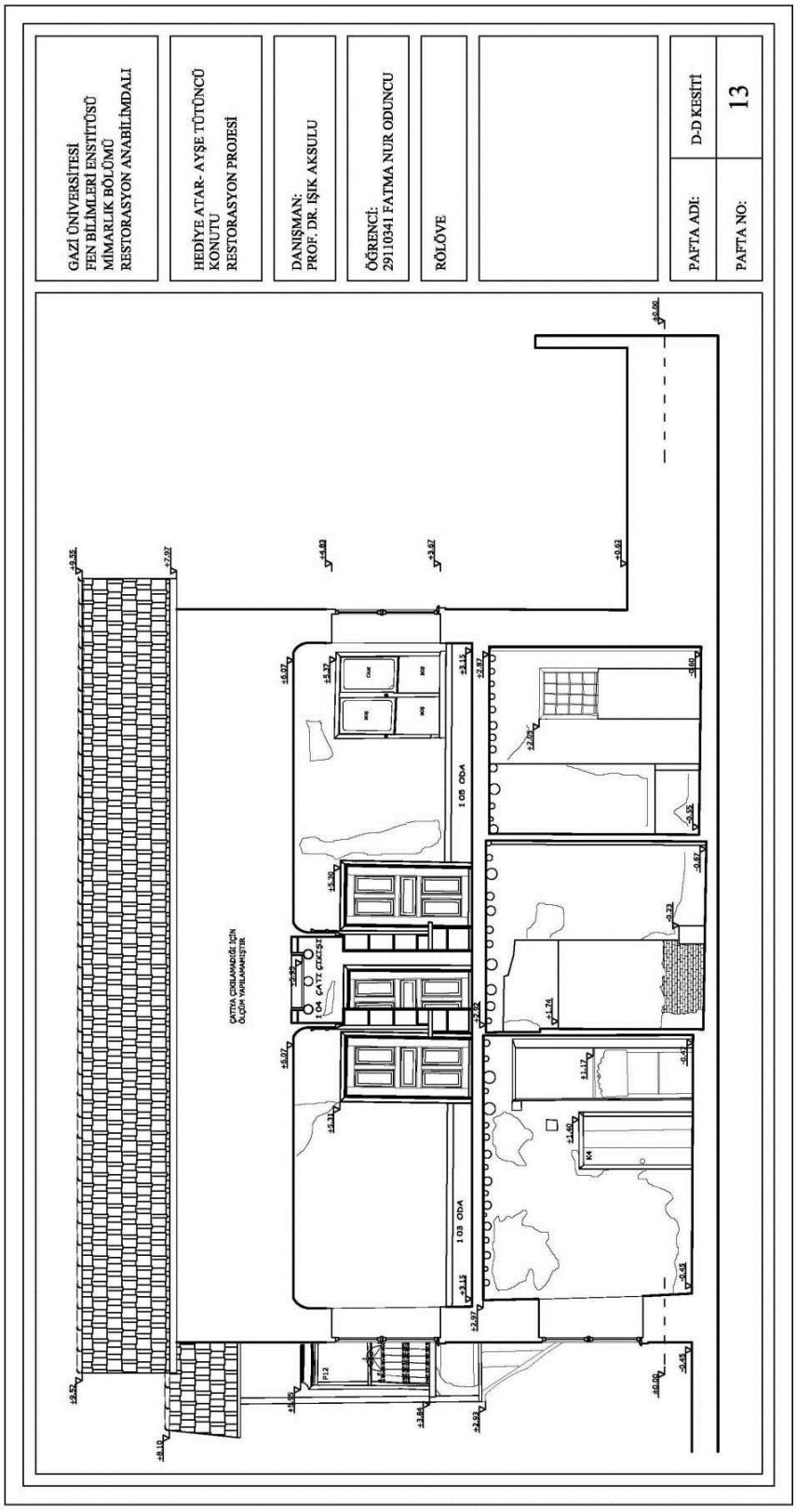

Şekil 3.15. Rölöve D-D kesiti

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

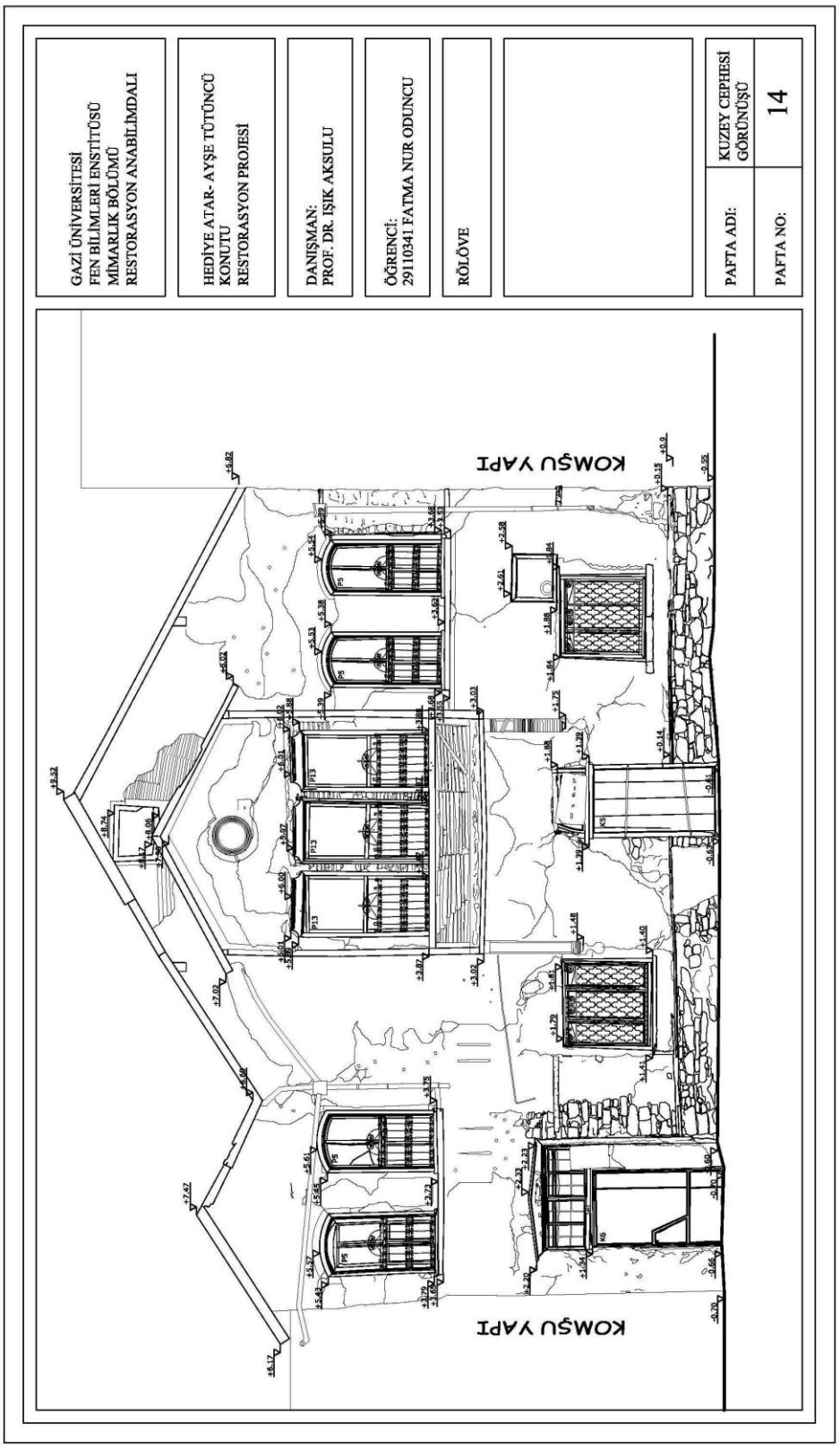

Şekil 3.16. Rölöve kuzey cephe

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

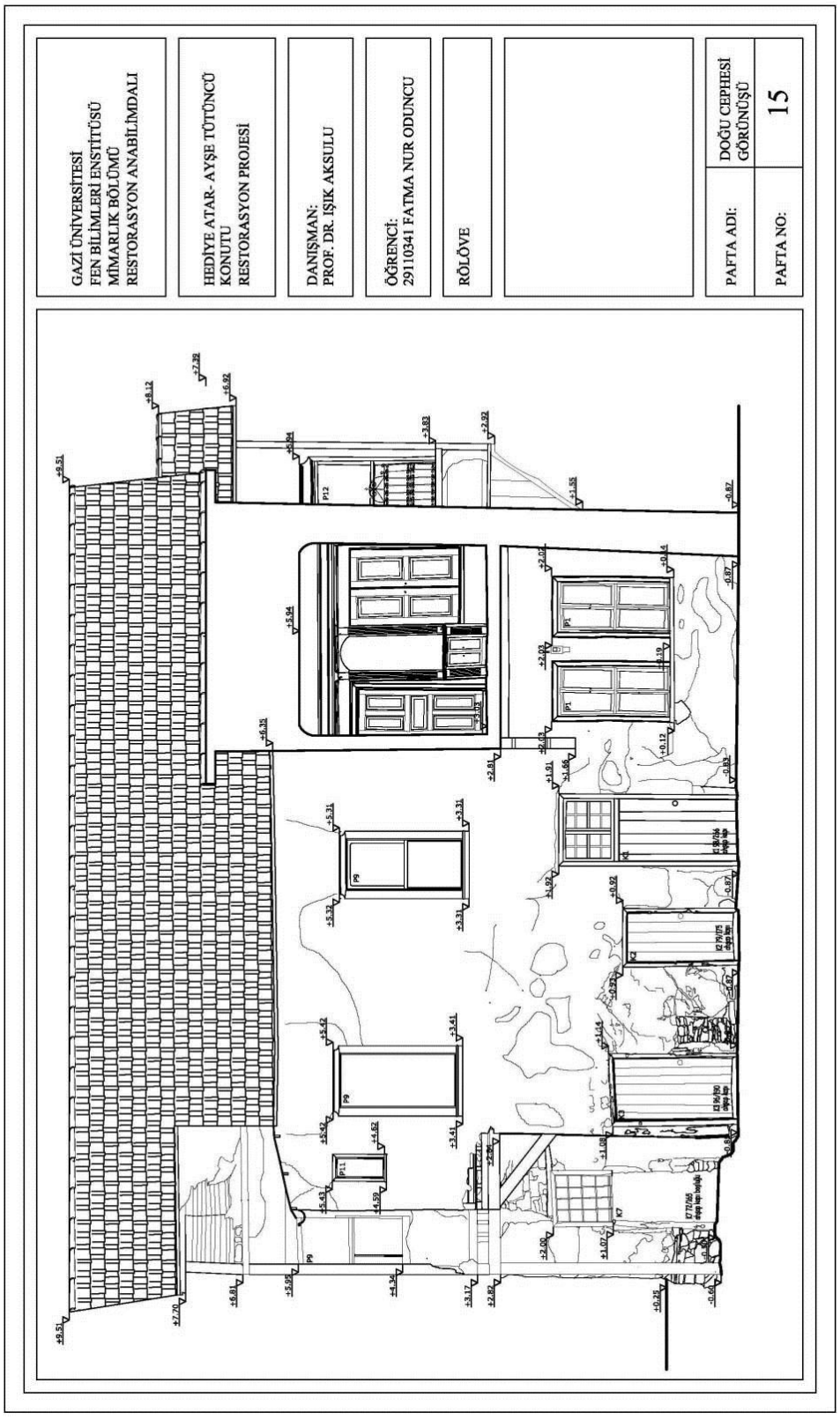

Şekil 3.17. Rölöve doğu cephe

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

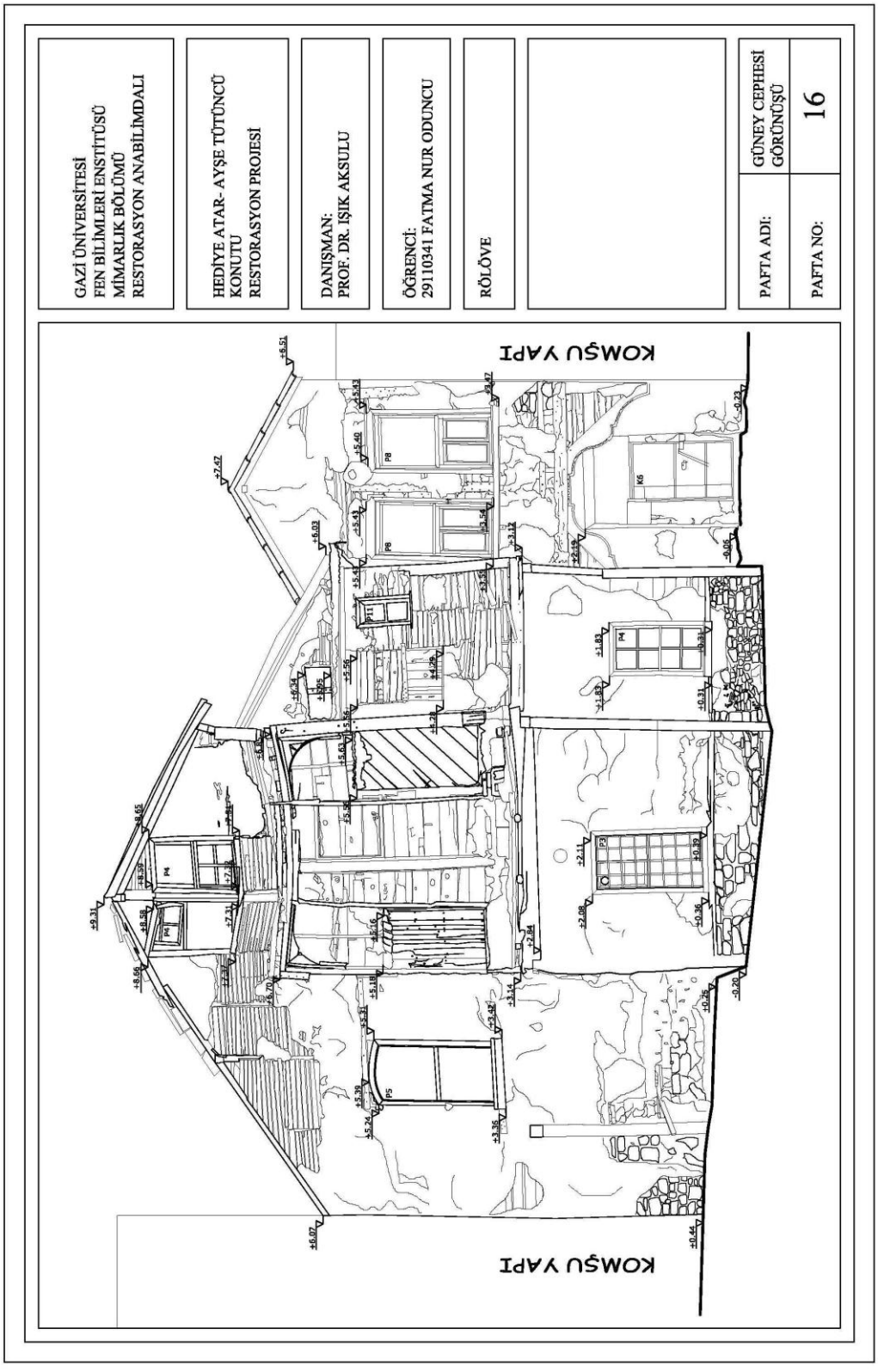

Şekil 3.18. Rölöve güney cephe

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

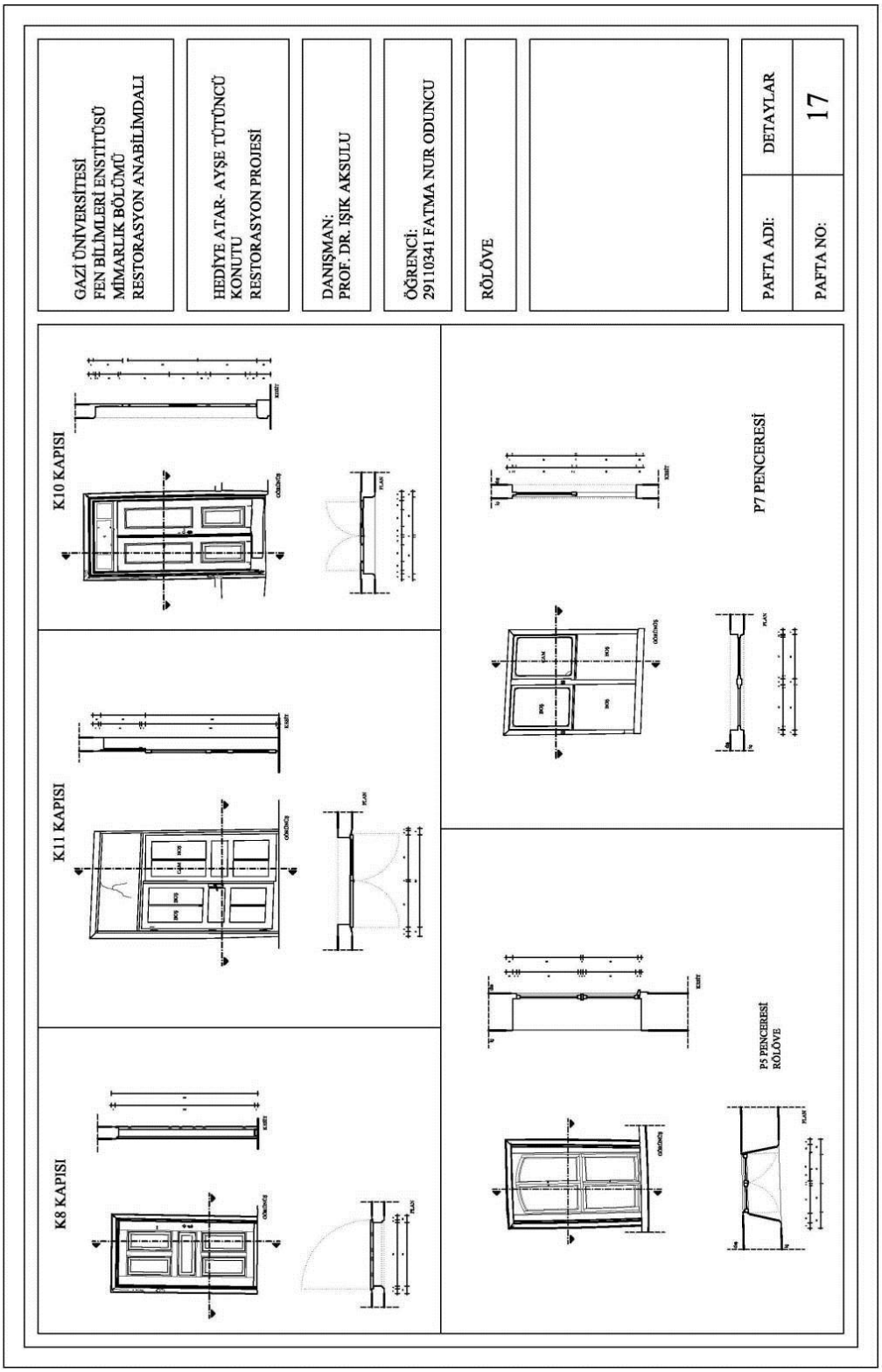

Şekil 3.19. Rölöve kapı-pencere detayları

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

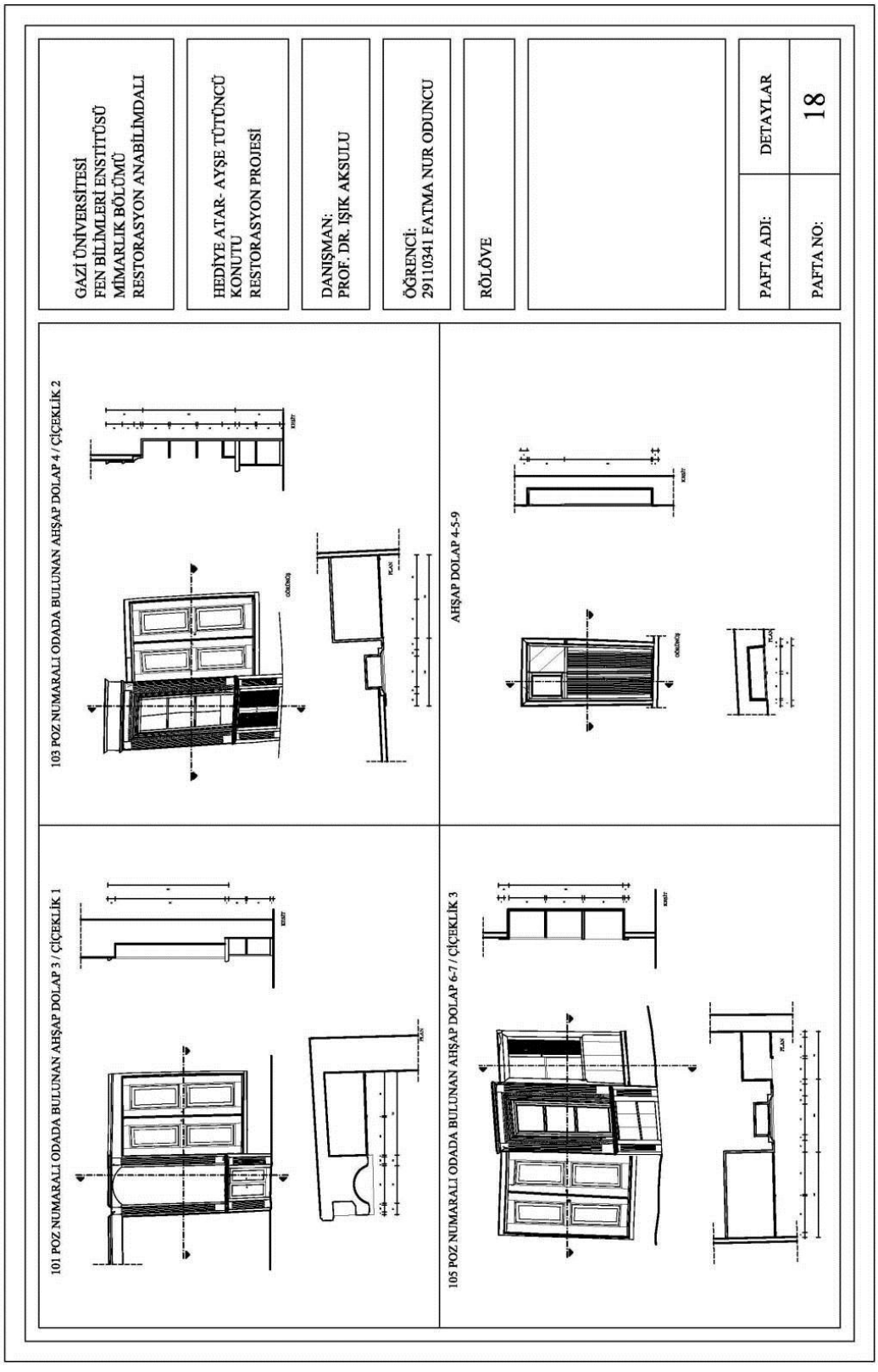

Şekil 3.20. Rölöve dolap detayları

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.1. Kuzey cephe tanımlama tablosu-1

KUZEY CEPHESİ TANIMLAMA TABLOSU

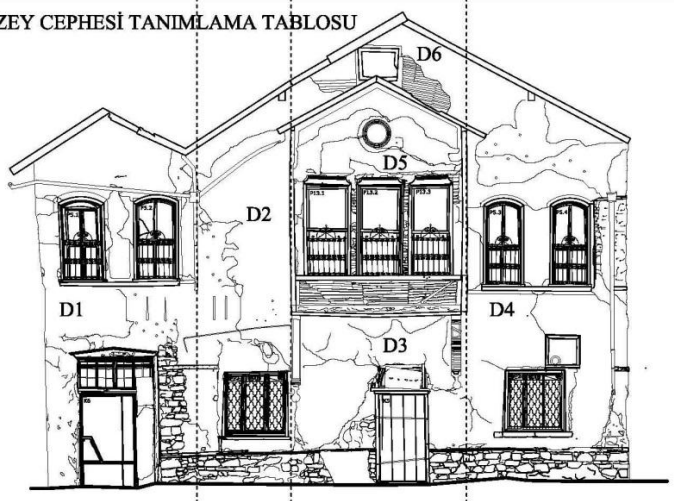

KUZEY CEPHESİ

Kuzey Cephesi yapının Piri Mehmet Paşa Sokağa bakan ön cephesidir. Bu cephe yaklaşık 50-75 cm taş duvar üzerine kerpiç duvardan oluşmaktadır. Birinci katta ahşap karkas kerpiç, zemin katta ise yığma kerpiç yapım tekniği kullanılmıştır. Cepheye genel olarak bakıldığında sıvaların büyük oranda döküldüğü görülmüştür. Böylece taş dolgu ve kerpiç duvar açığa çıkmış bulunmaktadır.

Zemin katta iki adet pencere, iki adet kapı yer almaktadır.

Birinci katta bulunan 7 adet pencere gruplar halinde düzenlenmiştir. Bu bölünmelere pencereler, kenarlara ikili gruplar ortaya da üçlü pencere grubu gelecek şekilde yerleşmişlerdir. Ortadaki pencerenin dışında ki diğer pencerelerin üzeri basık kemerlidir. Cephede ortada bulunan çıkmanın üzerinde çatıda üçgen bir alınlık bulunmaktadır.

Çıkma ahşap düşey elemanlar ile vurgulanmakta, altında her iki tarafta ahşap payandalar yer almaktadır. Orta bölümde pencere ile saçak arasında yuvarlak duvar süsü yer almaktadır.

Çıkmanın üzerinde, çatı katına ait bir adet çatı penceresi bulunmaktadır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy (m)
Y: En (m)
Z: Kalınlık (m)
H: Yükseklik (m)

T: Taş
A: Ahşap

K: Kerpiç
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KIS: Kıtıklı sıva
KES: Kerpiç sıva
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER				MALZEME								DURUM				FOTO NO
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	Z	H	TAŞIYICI T	TAŞIYICI A	DOLGU K	DOLGU AB	YÜZEY TS	YÜZEY KIS	YÜZEY KES	YÜZEY KA	NOTLAR	A	B	C	
D1			3.20		0.55	7.90	●		●				●		Duvarın bir kısmında 3 m hizasına kadar taş örülmüştür. Diğer kısımlarda yaklaşık 0.65 m taş üzeri kerpiçtir. Birinci katta ahşap karkas arası kerpiç dolgudur. Sıva dökümtüsü ve çatlağı çoktur.		●		2.58
	P5.1 P5.2		0.85			1.70		●						●	Pencerelerin boyutları 0,85 m - 1,7 m'dir.Pencereler düşeyde iki kısma ayrılmaştır. Her iki kısımda da ikişer tane açılan kanat bulunmaktadır. Pencereler basık kemerlidir ve dışarıdan metal şebekeleri bulunur.		●		2.59
	K6	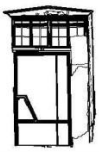	1.15			2		●						●	Sonradan değiştiği anlaşılan metal bir kapıdır. Kapının üzerinde kalan ahşap alnılık ve kapının yan kısmında yapılan değişiklik sonucu kapının orjinal olmadığı anlaşılmaktadır. Değiştirilmiş olan kapının yan kısmında kalan boşluk beton dökülerek doldurulmuştur.		●		2.58
D2			2.05		0.60	8.35		●	●				●		Duvarın yaklaşık 0.65 m'lik kısmı taş üzeri kerpiçtir. Birinci katta ahşap karkas arası kerpiç dolgudur. Sıva dökümtüsü ve çatlağı çoktur.		●		2.58
	P2.1		1.34			1.20		●						●	Üç bölümden oluşan pencerenin iki kanadı açılmaktadır. Ayrıca pencerenin yapıya sonradan eklendiği anlaşılmaktadır. Piri Mehmet Paşa Sokağa açılmaktadır. Dışında metal şebekeler vardır.		●		2.60
D3			3.75		0.81	3.60	●		●					●	Duvarın yaklaşık 0.65 m'lik kısmı taş üzeri kerpiçtir. Genel olarak sağlam bir duvar ancak sıva dökümtüsü ve çatlakları oluşmuştur.		●		2.64
	K5		1			1.99		●						●	Kapı tek kanatlı ve ahşaptır. Kapının üzerinde kapı numarasını yazan bir levha çakılıdır. Alttan ve üstten olmak üzere iki yerden metal bir plaka ile çakılarak açılması engellenmiştir. Kapının üzerindeki pencere oluklu sac ile kapatılmıştır.		●		2.64

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.2. Kuzey cephe tanımlama tablosu-2

KUZEY CEPHESİ TANIMLAMA TABLOSU

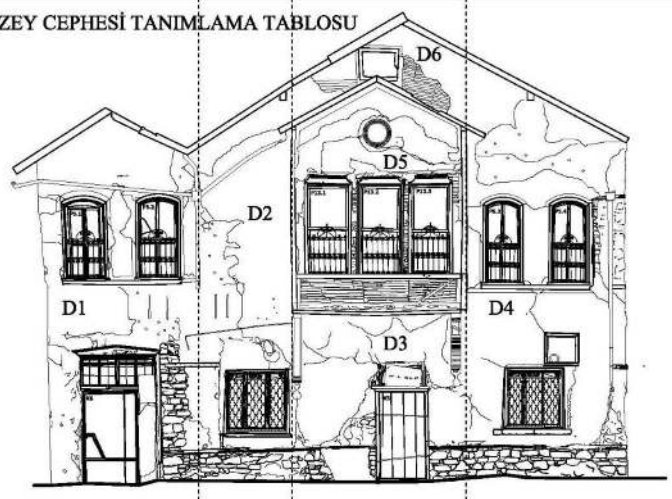

Kuzey Cephesi yapının Piri Mehmet Paşa Sokağa bakan ön cephesidir. Bu cephe yaklaşık 50-75 cm taş duvar üzerine kerpiç duvardan oluşmaktadır. Birinci katta ahşap karkas kerpiç, zemin katta ise yığma kerpiç yapım tekniği kullanılmıştır. Cepheye genel olarak bakıldığında sıvaların büyük oranda döküldüğü görülmüştür. Böylece taş dolgu ve kerpiç duvar açığa çıkmış bulunmaktadır.

Zemin katta iki adet pencere, iki adet kapı yer almaktadır.

Birinci katta bulunan 7 adet pencere gruplar halinde düzenlenmiştir. Bu bölünmelere pencereler, kenarlara ikili gruplar ortaya da üçlü pencere grubu gelecek şekilde yerleşmişlerdir. Ortadaki pencerenin dışında ki diğer pencerelerin üzeri basık kemerlidir. Cephede ortada bulunan çıkmanın üzerinde çatıda üçgen bir alınlık bulunmaktadır.

Çıkma ahşap düşey elemanlar ile vurgulanmakta, altında her iki tarafta ahşap payandalar yer almaktadır. Orta bölümde pencere ile saçak arasında yuvarlak duvar süsü yer almaktadır.

Çıkmanın üzerinde, çatı katına ait bir adet çatı penceresi bulunmaktadır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy (m)
Y: En (m)
Z: Kalınlık (m)
H: Yükseklik (m)

T: Taş
A: Ahşap

K: Kerpiç
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KIS: Kıtıklı sıva
KES: Kerpiç sıva
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER				MALZEME								DURUM				FOTO NO
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	Z	H	TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY				NOTLAR	A	B	C	
							T	A	K	AB	TS	KIS	KES	KA					
D4			3.20		0.55	7.90	●		●				●		Duvarın 0.60 m'lik kısmı taş örülmüştür. Üstü kerpiçtir. Birinci katta ahşap karkas arası kerpiç doldurulmuştur. Sıva dökülmüş ve çatlağı vardır.		●		2.64
	P5.3		0.85			1.70		●						●	Pencerelerin boyutları 0,85 m - 1,7 m'dir.Pencereler düşeyde iki kısma ayrılmıştır. Her iki kısımda da ikişer tane açılan kanat bulunmaktadır. Pencereler basık kemerlidir ve dışarıdan metal şebekeleri bulunur.		●		2.63
	P5.4																		
	P2.2		1.34			1.20		●						●	Üç bölümden oluşan pencerenin iki kanadı açılmaktadır. Ayrıca pencerenin yapıya sonradan eklendiği anlaşılmaktadır. Piri Mehmet Paşa Sokağa açılmaktadır. Dışında metal şebekeler vardır.		●		2.64
D5			3.71		0.22	5.10		●		●			●		Çıkmanın duvarıdır. Ahşap bağdadi tekniği uygulanmıştır. Sıvası dökülmüştür. pencerelerin üzerinde duvar süsü bulunmaktadır.		●		2.61
	P13.1		0.92			1.94		●						●	Ahşap giyotin pencerelerdir. Bu üç pencere birbirini tamamlayan ve komutan sokağa bakan cephesinin etkisini arttıran bir yapıdadır.		●		2.61
	P13.2																		
	P13.3																		
	KAT SİLMESİ		3.77			0.8		●						●	Duvarda dikey ve yatay olarak yer alan ahşap kat silmesinde kırılmalar ve malzeme boşulması vardır.			●	2.61
D6			3.75		0.22	1.50		●		●			●		Ahşap bağdadi tekniği uygulanmıştır. Sıvası dökülmüştür. Üzeride 0.75-0.85 m boyutlarında ahşap çatı penceresi bulunmaktadır.		●		2.62

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.3. Doğu cephe tanımlama tablosu-1

DOĞU CEPHESİ TANIMLAMA TABLOSU

DOĞU CEPHESİ

Doğu Cephesi avluya bakan cephelerden biridir. Yapıda 1 01 odasının doğu duvarı yan evin duvarı ile birleşmiştir. Yaklaşık 50-75 cm taş duvar üzerine ahşap karkas arası kerpiç dolgu, yapım tekniği olarak kullanılmıştır. Cepheye genel olarak bakıldığında sıvalarda büyük oranda çatlaklar oluştuğu görülmüştür.

Cephede zeminin her iki ucu arasında 0,30 m kot farkı vardır.

Zemin katta iki adet ahşap pencere yer almaktadır. Birinci katta dört adet ahşap pencere bulunmaktadır.

Tuvalet yapıya sonradan eklenmiştir. Üzeri oluklu alüminyum malzeme ile örtülmüştür.

Bu cephede avluya açılan dört adet ahşap kapı yer almaktadır. K1 kapısı, K2 kapısı, K3 kapısı ve K7 kapı boşluğu. Kapılarda boya hasarları kasalarında bozulmalar mevcuttur. K1 ve K7'nin üstünde cam kısmı koruyan metal şebekeler bulunmaktadır.

Avlu duvarı yığma taştır. Taşların çoğu zaman içinde atmosferik koşullardan dolayı bozulmuş, dökülmeye başlamıştır. Yıkıntı olan kısımlar ise tuğla ile örülmüştür.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy (m)
Y: En (m)
Z: Kalınlık (m)
H: Yükseklik (m)

T: Taş
A: Ahşap

K: Kerpiç
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KIS: Kıtıklı sıva
KES: Kerpiç sıva
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER				MALZEME								DURUM				FOTO NO
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	Z	H	TAŞIYICI T	TAŞIYICI A	DOLGU K	DOLGU AB	YÜZEY TS	YÜZEY KIS	YÜZEY KES	YÜZEY KA	NOTLAR	A	B	C	
D1			1.96		0.43	3.62	●		●				●		Duvarın yaklaşık 0.65 m'si taş üzeri kerpiçtir. Sıva dökülmüş ve çatlağı vardır. Z 05 mekanından avluya açılan K7 kapısı vardır. Kapının kanadı yok olmuş, kasası bozulmuştur.		●		2.66
	K7		0.72			1.65		●						●	Z 05 mekanından avluya çıkışı sağlayan kapıdır. Ancak kapının kanadı yok olmuş, kasasında taş malzeme kırılması ve bozulması meydana gelmiştir. Kapının üzerindeki tepe penceresinin dışında metal şebeke bulunmaktadır.			●	2.66
D2			3.70		0.51	9.06	●		●					●	Duvarın yaklaşık 0.65 m'lik kısmı taş üzeri kerpiçtir. Sıva dökülmüşü ve çatlağı vardır.		●		2.65
	P1.1 P1.2		0.82			1.74		●						●	Dışı demir şebekeli orijinal ahşap pencerelerdir. Düşey olarak 2 parçadır ve her iki parça da çift kanatlıdır		●		2.68
	K1		0.98			2.66		●						●	Tek kanatlı ahşap kapı kanadı mavi boya ile boyanmış ancak boyanın büyük bir kısmı dökülmüştür. Kapının üzerindeki tepe penceresinin dışında metal şebeke bulunmaktadır.		●		2.65
	K2		0.79			1.75		●						●	Tek kanatlı ahşap kapı kanadı mavi boya ile boyanmış ancak boyanın büyük bir kısmı dökülmüştür.		●		2.65
	K3		0.96			1.90		●						●	Merdiven holüne giren kapıdır. Tek kanatlı ahşap kapı kanadı mavi boya ile boyanmış ancak boyanın büyük bir kısmı dökülmüştür.		●		2.65

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.4. Doğu cephe tanımlama tablosu-2

DOĞU CEPHESİ TANIMLAMA TABLOSU

DOĞU CEPHESİ

Doğu Cephesi avluya bakan cephelerden biridir. Yapıda 1 01 odasının doğu duvarı yan evin duvarı ile birleşmiştir. Yaklaşık 50-75 cm taş duvar üzerine ahşap karkas arası kerpiç dolgu, yapım tekniği olarak kullanılmıştır. Cepheye genel olarak bakıldığında sıvalarda büyük oranda çatlaklar oluştuğu görülmüştür.

Cephede zeminin her iki ucu arasında 0,30 m kot farkı vardır.

Zemin katta iki adet ahşap pencere yer almaktadır. Birinci katta dört adet ahşap pencere bulunmaktadır.

Tuvalet yapıya sonradan eklenmiştir. Üzeri oluklu alüminyum malzeme ile örtülmüştür.

Bu cephede avluya açılan dört adet ahşap kapı yer almaktadır. K1 kapısı, K2 kapısı, K3 kapısı ve K7 kapı boşluğu. Kapılarda boya hasarları kasalarında bozulmalar mevcuttur. K1 ve K7'nin üstünde cam kısmı koruyan metal şebekeler bulunmaktadır.

Avlu duvarı yığma taştır. Taşların çoğu zaman içinde atmosferik koşullardan dolayı bozulmuş, dökülmeye başlamıştır. Yıkıntı olan kısımlar ise tuğla ile örülmüştür.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy (m)
Y: En (m)
Z: Kalınlık (m)
H: Yükseklik (m)

T: Taş
A: Ahşap

K: Kerpiç
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KIS: Kıtıklı sıva
KES: Kerpiç sıva
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER				MALZEME								DURUM				FOTO NO
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	Z	H	TAŞIYICI T	TAŞIYICI A	DOLGU K	DOLGU AB	YÜZEY TS	YÜZEY KIS	YÜZEY KES	YÜZEY KA	NOTLAR	A	B	C	
D3			1.02		0.18	4.88		●		●			●		D3 birinci katın çatıya kadar olan duvarıdır. Ahşap taşıyıcıdır. Çatı kısmı ahşap bağdadi, alt kısmı ise kerpiç dolgudur.Sıva dökülmeleri çoktur.			●	2.65
	P9.1		0.80			1.81		●						●	1 06 mekanından avluya açılan ahşap, giyotin bir penceredir. Pencerede malzeme kırılması ve bozulması meydana gelmiştir.			●	2.65
D4			7.13		0.24	3.50		●	●				●		Ahşap karkas arası kerpiç dolgu duvardır. Kerpiç sıva ile sıvanmıştır. Sıva çatlakları mevcuttur ancak yapısal olarak durumdadır.		●		2.69
	P9.2 P9.3		0.80			1.81		●						●	Merdiven holü ve 1 09 mekanından avluya açılan ahşap, giyotin bir pencerediir. Pencerede malzeme kırılması ve bozulması meydana gelmiştir.			●	2.69
	P11		0.32			0.75		●						●	Tuvalet eklendikten sonra açılmış pencerediir. MAlzeme bozulmaları ve kayıpları vardır.			●	2.67
D5			3.71		0.22	5.10		●		●			●		Çıkmanın duvarıdır. Ahşap bağdadi tekniği uygulanmıştır. Sıvası dökülmüştür.		●		2.58
	P12		0.70			1.94		●						●	Ahşap giyotin pencerelerdir. 1 02 sofadan sokağa açılır ve sokağa hakimiyeti sağlar.		●		2.58
	KAT SİLMESİ		3.77			0.8		●						●	Duvarda dikey ve yatay olarak yer alan ahşap kat silmesinde kırılmalar ve malzeme bozulması vardır.			●	2.58
	AHŞAP PAYANDA		1		0.20	1.43		●						●	Çıkmanın altında olan payandalarda malzeme bozulmaları ve kırılmalar mevcuttur.			●	2.58

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.5. Güney cephe tanımlama tablosu-1

GÜNEY CEPHESİ TANIMLAMA TABLOSU

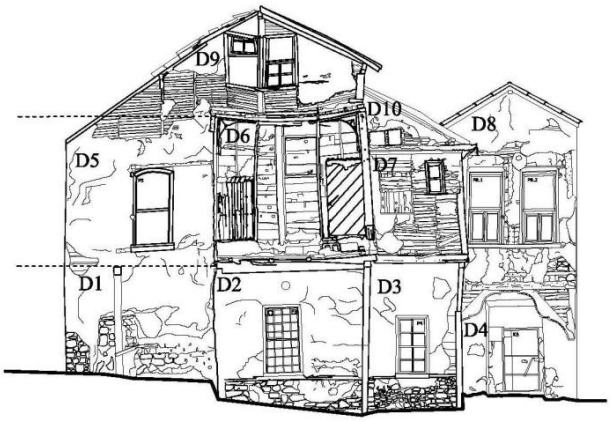

GÜNEY CEPHESİ

Güney cephesi avluya bakan bir cephedir. Yaklaşık 50-75 cm taş duvar üzerine ahşap karkas arası kerpiç dolgu ve ahşap bağdadi yapım teknikleri kullanılmıştır. Cepheye genel olarak bakıldığında özellikle birinci katta sıva dökülmeleri çok fazladır. Bu nedenle taşıyıcı sistem açıkça görülmektedir.

Cephenin her iki tarafı arasında 0,66 cm kot farkı bulunmaktadır.

Zemin katta iki adet ahşap pencere yer almaktadır. Birinci katta dört adet ahşap pencere bulunmaktadır. Pencerelerde bozulmalar oluşmuştur.

Çatı katında üç adet pencere bulunmaktadır.

Zemin katın güney cephesinde sokaktan avluya giriş amacıyla kullanılan bir adet kapı bulunmaktadır.

Tuvaletin olduğu kısmı taşıyan payanda, 1 07 poz numaralı mahali taşıyan ahşap dikme bulunmaktadır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy (m)
Y: En (m)
Z: Kalınlık (m)
H: Yükseklik (m)

T: Taş
A: Ahşap

K: Kerpiç
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KIS: Kıtıklı sıva
KES: Kerpiç sıva
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER				MALZEME								DURUM				FOTO NO
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	Z	H	TAŞIYICI T	TAŞIYICI A	DOLGU K	DOLGU AB	YÜZEY TS	YÜZEY KIS	YÜZEY KES	YÜZEY KA	NOTLAR	A	B	C	
D1			3.58		0.60	3.22	●		●				●		Duvarın yaklaşık 0.65 m'si taş üzeri kerpiçtir. 0,80 m'lik bir kısmı toprağa gömülmüştür.Sıva dökülmüşü ve çatlağı vardır. Duvarın ortasından bahçe duvarı geçirilmiştir.		●		2.72
D2			3.61		0.59	3.71	●		●				●		Duvarın yaklaşık 0.65 m'lik kısmı taş üzeri kerpiçtir. Z 07 numaralı mekandan P5 ile avluya açılmaktadır.Sıva dökülmüşü ve çatlağı vardır. Aynca duvarda bir de baca deliği bulunmaktadır.		●		2.73
	P3		0.77			1.56		●						●	Dışı demir şebekeli orijinal ahşap pencerelerdir. Düşey olarak 2 parçadır ve her iki parça da çift kanatlıdır. Çok yıpranmış ve camlarında kırılmalar meydana gelmiştir.		●		2.73
D3			2.39		0.33	3.56	●		●				●		Duvarın yaklaşık 0.65 m'lik kısmı taş üzeri kerpiçtir. Merdiven holünün güney duvarıdır. Holün aydınlanması için duvarda P4 penceresi açılmıştır. sıva dökülmüşü ve çatlaklar vardır.		●		2.74
	P4		0.67			1.33		●						●	Dışı demir şebekeli orijinal ahşap giyotin pencerelerdir. Alt kısmında bulunan kanatın camlarının çoğu kırılmıştır.		●		2.74
D4			2.54		0.55	2.75	●		●				●		Duvarın yaklaşık 0.65 m'lik kısmı taş üzeri kerpiçtir. Piri Mehmet Paşa Sokak'tan avluyu ayıran duvardır. K6 ile avluya sokaktan giriş sağlanmaktadır. Sıva çatlağı olmasına rağmen dökülmeler çok fazla değildir.		●		2.75
	K6		1.15			2		●						●	Sonradan değiştiği anlaşılan metal bir kapıdır. Kapının üzerinde kalan ahşap alınlık ve kapının yan kısmında yapılan değişiklik sonucu kapının orijinal olmadığı anlaşılmaktadır. Değiştirilmiş olan kapının yan kısmında kalan boşluk beton dökülerek doldurulmuştur.		●		2.75
D5			3.68		0.54	3.64		●	●				●		1 05 poz numaralı odanın güney duvarıdır. Ahşap karkas arası kerpiç dolgu olan duvarın son 0.56 m'lik kısmı ahşap bağdadi tekniği ile yapılmıştır.Duvarda avluya açılan bir adet P5 tipinde pencere bulunmaktadır. Özellikle bağdadi kısımlarda sıva dökülmelerine rastlanılmaktadır.			●	2.76
	P5		0.85			1.70		●						●	Pencerelerin boyutları 0,85 m - 1,7 m'dir.Pencereler düşeyde iki kısma ayrılmıştır. Her iki kısımda da ikişer tane açılan kanat bulunmaktadır. Pencereler basık kemerlidir.		●		2.76
D6			3.80		0.10	3.64		●		●			●		Aslında balkon olan mekanın kapatılması sonucu elde edilmiş bir duvardır. Ahşap bağdadi tekniğinde yapılmıştır. Duvar oldukça yıpranmış durumdadır. Yüzeyinde herhangi bir kaplama kalmamıştır. Mekanda bulunan dolapların çıkıntıları görülmektedir. Çıkmanın altında taşıyıcı olarak bir dikme ve dikme ile duvara dayanan ahşap dikdörtgen kesitli basit iki adet payanda bulunmaktadır.			●	2.70

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.6. Güney cephe tanımlama tablosu-2

GÜNEY CEPHESİ TANIMLAMA TABLOSU

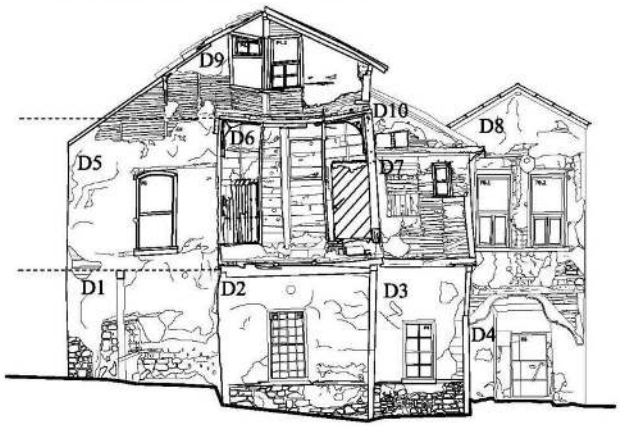

GÜNEY CEPHESİ

Güney cephesi avluya bakan bir cephedir. Yaklaşık 50-75 cm taş duvar üzerine ahşap karkas arası kerpiç dolgu ve ahşap bağdadi yapım teknikleri kullanılmıştır. Cepheye genel olarak bakıldığında özellikle birinci katta sıva dökülmeleri çok fazladır. Bu nedenle taşıyıcı sistem açıkça görülmektedir.

Cephenin her iki tarafı arasında 0,66 cm kot farkı bulunmaktadır.

Zemin katta iki adet ahşap pencere yer almaktadır. Birinci katta dört adet ahşap pencere bulunmaktadır. Pencerelerde bozulmalar oluşmuştur.

Çatı katında üç adet pencere bulunmaktadır.

Zemin katın güney cephesinde sokaktan avluya giriş amacıyla kullanılan bir adet kapı bulunmaktadır.

Tuvaletin olduğu kısmı taşıyan payanda, 1 07 poz numaralı mahali taşıyan ahşap dikme bulunmaktadır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy (m)
Y: En (m)
Z: Kalınlık (m)
H: Yükseklik (m)

T: Taş
A: Ahşap

K: Kerpiç
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KIS: Kıtıklı sıva
KES: Kerpiç sıva
KA: Kaplamasız

A: İyi
B: Orta
C: Kötü

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER				MALZEME								DURUM				FOTO NO
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	Z	H	TAŞIYICI T	TAŞIYICI A	DOLGU K	DOLGU AB	YÜZEY TS	YÜZEY KIS	YÜZEY KES	YÜZEY KA	NOTLAR	A	B	C	
D7			2.33		0.10	2.71		●		●			●		Sonradan oluşturulan tuvaletin duvarıdır. Ahşap bağdadi tekniğinde yapılmıştır. Duvar oldukça yıpranmış durumdadır. Yüzeyinde herhangi bir kaplama kalmamıştır. Zaman zaman kerpiç sıva izleri bulunmaktadır. Çıkmanın altında bir adet payanda bulunmaktadır. Duvarda bir adet P11 penceresi bulunmaktadır.			●	2.70
	P11		0.32			0.75		●						●	Tuvalet eklendikten sonra açılmış penceredir. Malzeme bozulmaları ve kayıpları vardır.			●	2.70
D8			4.91		0.23	8.28		●	●				●		Ahşap karkas arası kerpiç dolgu tekniği ile oluşturulmuştur. Üzeri kerpiç sıva ile sıvanmıştır. Avluya bakan 2 adet pencere vardır. Duvar birinci kata aittir. Alt kısmı boşluktur. Duvarın altında giriş tanımlayan ahşap bir sistem bulunmaktadır.		●		2.75
	P8.1 P8.2		0.75			1.71		●						●	Düşeyde iki bölüme ayrılmıştır. Üst kısmı tamamen cam olan pencerenin alt kısmında iki adet açılır kanat bulunmaktadır. Pencerelerin zeminden yükseklikleri yaklaşık olarak 0,47 m'dir.		●		2.75
	Payanda							●						●	Çıkmanın altında kurgulukli olarak bulunan payandalarda malzeme bozulmaları ve kırılmalar mevcuttur.			●	2.75
D9			11.30		0.45	4.50		●		●			●		Konutun çatı duvarıdır. Ahşap bağdadi teknik ile yapılmıştır. Üzerinde 2 adet pencere bulunmaktadır. Sıva dökülmeleri ve çatlakları vardır.			●	2.76
	P4.1 P4.2		0.67			1.33		●						●	Dışı demir şebekeli ortijinal ahşap giyotin pencerelerdir. Alt kısımda bulunan kısmın camlarının çoğu kırılmıştır.		●		2.76
D10			4.00		0.10	2.65		●		●			●		Ahşap bağdadi tekniğinde yapılmıştır. Duvar oldukça yıpranmış durumdadır. Yüzeyinde sıva kalıntıları vardır.			●	2.70

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.7. Z 01 mekanı tanımlama tablosu

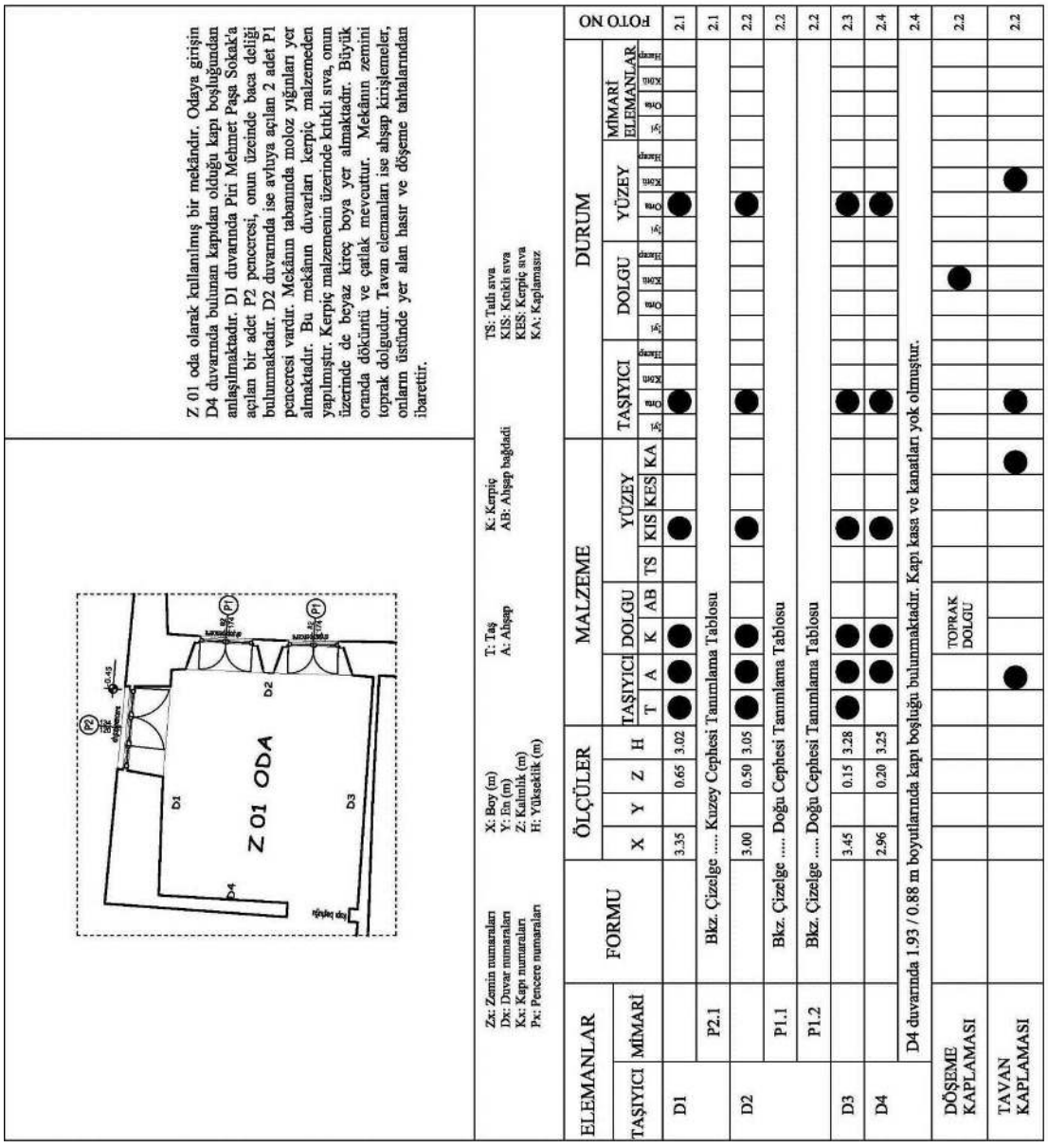

Z 01 oda olarak kullanılmış bir mekândır. Odaya girişin D4 duvarında bulunan kapıdan olduğu kapı boşluğundan anlaşılmaktadır. D1 duvarında Piri Mehmet Paşa Sokak'a açılan bir adet P2 penceresi, onun üzeinde baca deliği bulunmaktadır. D2 duvarında ise avluya açılan 2 adet P1 pencceresi vardır. Mekânın tabanında moloz yığınları yer almaktadır. Bu mekânın duvarları kerpiç malzemeden yapılmıştır. Kerpiç malzemenin üzerinde kıtıklı sıva, onun üzerinde de beyaz kireç boya yer almaktadır. Büyük oranda dökümtü ve çatlak mevcuttur. Mekânın zemini toprak dolgudur. Tavan elemanları ise ahşap kirişlemeler, onların üstünde yer alan hasır ve döşeme tahtalarından ibarettir.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy (m)
Y: En (m)
Z: Kalınlık (m)
H: Yükseklik (m)

T: Taş
A: Ahşap

K: Kerpiç
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KIS: Kıtıklı sıva
KES: Kerpiç sıva
KA: Kaplamasız

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER				MALZEME							DURUM												FOTO NO
							TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY			TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY			MİMARİ ELEMANLAR		
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	Z	H	T	A	K	AB	TS	KIS	KES	KA	Tğşp	Tkrm	Tğşp	Tkrm	Tğşp	Tkrm	Ova	Kbk	Kbk	Tkrm	
D1			3.35		0.65	3.02	●	●	●			●									●					2.1
	P2.1	Bkz. Çizelge ..... Kuzey Cephesi Tanımlama Tablosu																							2.1
D2			3.00		0.50	3.05	●	●	●			●									●					2.2
	P1.1	Bkz. Çizelge ..... Doğu Cephesi Tanımlama Tablosu																							2.2
	P1.2	Bkz. Çizelge ..... Doğu Cephesi Tanımlama Tablosu																							2.2
D3			3.45		0.15	3.28	●	●	●			●									●					2.3
D4			2.96		0.20	3.25		●	●			●									●					2.4
		D4 duvarında 1.93 / 0.88 m boyutlarında kapı boşluğu bulunmaktadır. Kapı kasa ve kanatları yok olmuştur.																							2.4
DÖŞEME KAPLAMASI									TOPRAK DOLGU								●								2.2
TAVAN KAPLAMASI								●						●							●				2.2

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.8. Z 02 mekanı tanımlama tablosu

Z02 poz numaralı mekân binanın kuzey cephesine bakmakta ve sofa olarak kullanılmaktadır. Tek kanatlı ahşap bir kapı ile (K5) yapıya giriş sağlanmaktadır. Z 01 ve Z 02 odalarına geçiş sağlanmaktadır. Z 01 mekânına girilen kapı kırılmıştır, Z 03 mekânına da ahşap bir kapı ile geçilmektedir. Sofanın duvarları kerpiç malzemeden yapılmıştır. Kerpiç malzemenin üzerinde kıtıklı sıva, onun üzerinde de beyaz kireç boya yer almaktadır. Bu odanın zemini tamamen toprak dolgudur ancak moloz yığınları kaplamıştır. Pencere bulunmamaktadır.

Zn: Zemin numaraları
Dn: Duvar numaraları
Kn: Kapı numaraları
Pn: Pencere numaraları

X: Boy (m)
Y: En (m)
Z: Kalınlık (m)
H: Yükseklik (m)

T: Taş
A: Ahşap

K: Kerpiç
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KIS: Kıtıklı sıva
KES: Kerpiç sıva
KA: Kaplamasız

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER				MALZEME							DURUM																FOTO NO
							TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY			TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY			MİMARİ ELEMANLAR						
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	Z	H	T	A	K	AB	TS	KIS	KES	KA	Dış	Kısmi	Dış	Kısmi	Kısmi	Dış	Kısmi	Kısmi	Dış	Kısmi	Kısmi				
D1			1.87		0.80	3.55	●	●	●			●			●					●									2.5
	K5	Bkz. Çizelge ..... Kuzey Cephesi Tanımlama Tablosu																											2.5
D2			3.76		0.20	3.55	●	●	●			●			●					●									2.5
D2 duvarında 1.93 / 0.88 m boyutlarında kapı boşluğu bulunmaktadır. Kapı kasa ve kanatları yok olmuştur.																													2.4
D3			1.85		0.21	3.40	●	●	●			●			●					●									2.7
D4			2.93		0.15	3.40		●	●			●			●					●									2.6
	K4				0.84	1.80		●						●									●						2.7
DÖŞEME KAPLAMASI									TOPRAK DOLGU								●												2.5
TAVAN KAPLAMASI								●						●						●									2.5

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.9. Z 03 mekanı tanımlama tablosu

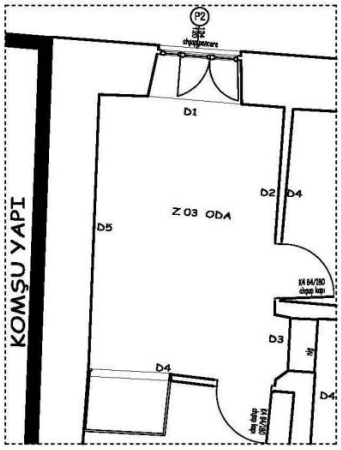

Z 03 oda olarak kullanılmış bir mekândır. Piri Mehmet Paşa Sokak'a bakan bir (P2) adet penceresi bulunmaktadır. D2 duvarında bir adet ahşap, mavi bir dolap bulunmaktadır. Duvar nişi yarıya kadar kapatılarak oluşturulmuştur. Dolabın eni 0,8 m, boyu 1.2 m ve derinliği 0.24 m ölçülerindedir. Aynı duvarda Z 02 sofaya geçişi sağlayan ahşap bir kapı bulunmaktadır (K4). D3 duvarında kapakları kırılmış ahşap bir yüklük bulunmaktadır. Gusülhane olarakta kullanılan yüklük oldukça yıpranmış durumdadır. Yerden 0,35 m yükseklikten sonra duvar içinde derinleşen yüklüğün eni 1,20 m, boyu 1,80 m ve derinliği 0,80 m'dir. Aynı duvarda, yüklüğün hizasında Z 04 mekânına açılan ahşap K4 kapısı bulunmaktadır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy (m)
Y: En (m)
Z: Kalınlık (m)
H: Yükseklik (m)

T: Taş
A: Ahşap

K: Kerpiç
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KIS: Kıtıklı sıva
KES: Kerpiç sıva
KA: Kaplamasız

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER				MALZEME								DURUM														FOTO NO
							TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY				TAŞIYICI				DOLGU				YÜZEY				MİMARİ ELEMANLAR				
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	Z	H	T	A	K	AB	TS	KIS	KES	KA	İyi	Orta	Kötü	Harap	İyi	Orta	Kötü	Harap	İyi	Orta	Kötü	Harap	İyi	Orta	Kötü	Harap	
D1			2.84		0.80	3.26	●	●	●			●				●								●							2.8
	P2.2	Bkz. Çizelge ..... Kuzey Cephesi Tanımlama Tablosu																												2.8
D2			3.17		0.15	3.45		●	●			●				●								●							2.9
	K4	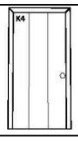	0.84			1.80		●						●															●		2.9
D3			0.99		0.30	3.45		●	●			●				●								●							2.9
	Ahşap Dolap 1		0.89	0.40		1.80		●																				●			2.9
D4			2.86		0.10	3.40		●	●			●				●								●							2.10
	K4	Bkz. Çizelge ..... Z 02 Tanımlama Tablosu																													2.10
			1.20	0.90		2.26		●																					●		2.10
D5			4.20		0.75	3.35	●	●	●			●				●								●							2.11
DÖŞEME KAPLAMASI									TOPRAK DOLGU											●											2.11
TAVAN KAPLAMASI								●						●		●									●						2.11

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.10. Z 04 mekanı tanımlama tablosu

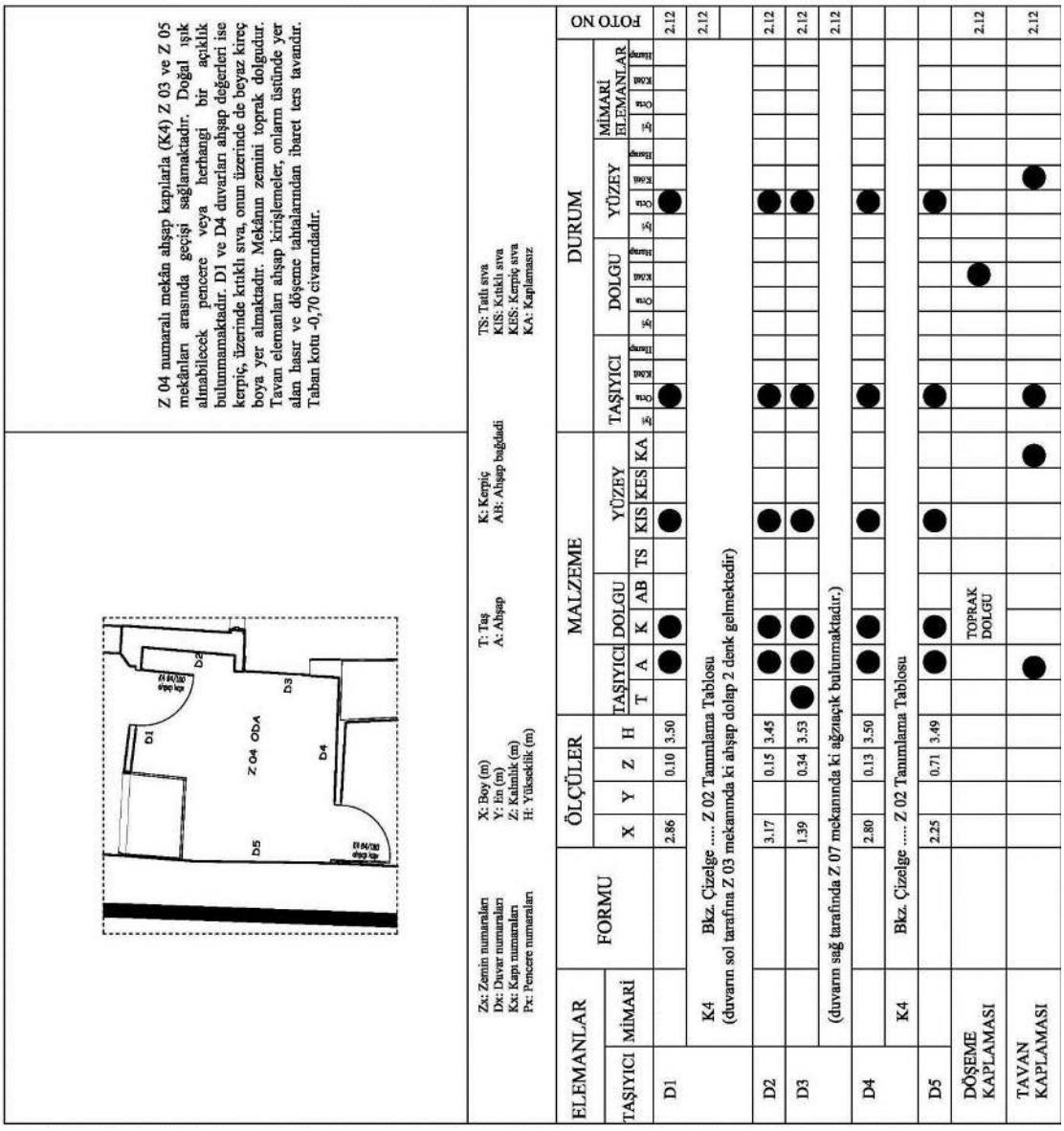

Z 04 numaralı mekân ahşap kapılarla (K4) Z 03 ve Z 05 mekânları arasında geçişi sağlamaktadır. Doğal ışık alınabilecek pencere veya herhangi bir açıklık bulunmamaktadır. D1 ve D4 duvarları ahşap değerleri ise kerpiç, üzerinde kıtıklı sıva, onun üzerinde de beyaz kireç boya yer almaktadır. Mekânın zemini toprak dolgudur. Tavan elemanları ahşap kirişlemeler, onların üstünde yer alan hasır ve döşeme tahtalarından ibaret ters tavandır. Taban kotu -0,70 civarındadır.

Z 04 ODA

D1 D2 D3 D4 D5

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy (m)
Y: En (m)
Z: Kalınlık (m)
H: Yükseklik (m)

T: Taş
A: Ahşap

K: Kerpiç
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KIS: Kıtıklı sıva
KES: Kerpiç sıva
KA: Kaplamasız

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER				MALZEME						DURUM														FOTO NO
							TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY		TAŞIYICI				DOLGU				YÜZEY				MİMARİ ELEMANLAR		
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	Z	H	T	A	K	AB	TS	KIS	KES	KA	Tuğla	Kerpiç	Ahşap	Taşıma	Tuğla	Kerpiç	Ahşap	Taşıma	Kerpiç	Ahşap	Taşıma		
D1			2.86		0.10	3.50		●	●			●				●				●							2.12
K4		Bkz. Çizelge ..... Z 02 Tanımlama Tablosu (duvarın sol tarafına Z 03 mekanında ki ahşap dolap 2 denk gelmektedir)																									2.12
D2			3.17		0.15	3.45		●	●			●				●				●							2.12
D3			1.39		0.34	3.53	●	●	●			●				●				●							2.12
		(duvarın sağ tarafında Z 07 mekanında ki ağzıaçık bulunmaktadır.)																									2.12
D4			2.80		0.13	3.50		●	●			●				●				●							
K4		Bkz. Çizelge ..... Z 02 Tanımlama Tablosu																									
D5			2.25		0.71	3.49		●	●			●				●				●							
DÖŞEME KAPLAMASI									TOPRAK DOLGU								●										2.12
TAVAN KAPLAMASI								●						●						●					●		2.12

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.11. Z 05 mekanı tanımlama tablosu

Z 05 avludan girişi sağlayan bir mekândır. K7 kapısından girilmektedir. Kapı kanadı kırılarak yok olmuştur. Kapı dışında mekânın herhangi bir açıklığı bulunmamaktadır. D1 duvarı ahşap değerleri ise kerpiçten, üzerine de kıtıklı sıva yapılmıştır. D3 duvarında, yerden yaklaşık 0,95 m yüksekliğe, 0,53 m eninde, 0,73 m boyunda ve 0,51 m derinliğinde bir niş bulunmaktadır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy (m)
Y: En (m)
Z: Kalınlık (m)
H: Yükseklik (m)

T: Taş
A: Ahşap

K: Kerpiç
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KIS: Kıtıklı sıva
KES: Kerpiç sıva
KA: Kaplamasız

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER				MALZEME								DURUM																FOTO NO
							TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY				TAŞIYICI				DOLGU				YÜZEY				MİMARİ ELEMANLAR				
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	Z	H	T	A	K	AB	TS	KIS	KES	KA	Taş	Ova	Kıtık	Harap	Taş	Ova	Kıtık	Harap	Taş	Ova	Kıtık	Harap	Taş	Ova	Kıtık	Harap	
D1			2.13		0.15	3.50		●	●			●				●								●							2.14
	K4	Bkz. Çizelge ..... Z 02 Tanımlama Tablosu																													2.14
D2			3.10		0.40	3.50		●	●			●				●								●							2.14
D2 duvarında 0.72 / 1.65 m boyutlarında kapı boşluğu bulunmaktadır.																															2.15
D3			2.60		0.60	3.45	●	●	●			●				●								●							2.13
D4			3.13		0.71	3.50	●	●	●			●				●								●							
DÖŞEME KAPLAMASI									TOPRAK DOLGU										●												2.14
TAVAN KAPLAMASI								●						●		●								●							2.14

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.12. Z 06 mekanı tanımlama tablosu

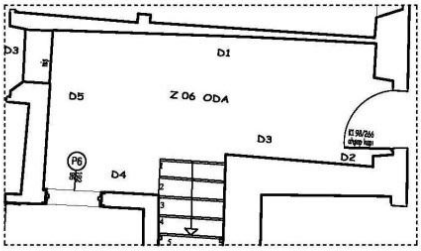

K1 numaralı kapı ile avludan giriş sağlanabilen bir mekândır. Giriş D2 duvarındandır. Mekândan beş basamaklı merdiven ile Z 07 poz numaralı odaya geçiş sağlanmaktadır. Duvarları yaklaşık 0,75 m'lik taş duvarın üzerine kerpiç malzeme ile yapılmıştır. Batı duvarında kullanılan tuğla malzemeden anlaşıldığı üzere duvarda bazı değişiklikler yapılmıştır. Z 07 mekânından buraya açılan ahşap bir pencere bulunmaktadır (P5). Duvarlarda kıtıklı sıva üzeri boya kullanılmıştır. Zemini taş kaplamadır. Taban kotu -0,46 m'dir.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy (m)
Y: En (m)
Z: Kalınlık (m)
H: Yükseklik (m)

T: Taş
A: Ahşap

K: Kerpiç
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KIS: Kıtıklı sıva
KES: Kerpiç sıva
KA: Kaplamasız

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER				MALZEME								DURUM														FOTO NO
							TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY				TAŞIYICI				DOLGU				YÜZEY				MİMARİ ELEMANLAR				
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	Z	H	T	A	K	AB	TS	KIS	KES	KA	İyi	Orta	Kötü	Harap	İyi	Orta	Kötü	Harap	İyi	Orta	Kötü	Harap	İyi	Orta	Kötü	Harap	
D1			4.98		0.13	3.32	●	●	●			●				●									●						2.16
D2			1.90		0.51	3.30	●	●	●			●				●								●							2.17
	K1	Bkz. Çizelge ..... Z 02 Tanımlama Tablosu																													2.17
D3			2.27		0.53	3.35	●	●	●			●				●								●							2.18
D4			2.83		0.23	2.58		●	●			●				●								●							2.18
	P6		0.95			1.92		●						●																●	2.19
D5			2.42		0.32	3.35	●	●	●			●				●								●							2.19
DÖŞEME KAPLAMASI									TOPRAK DOLGU											●											2.16
TAVAN KAPLAMASI								●						●		●									●						2.17
MERD.	basamak			0.27				●																							2.18
	rıht					0.24		●																							2.18

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.13. Z 07 mekanı tanımlama tablosu

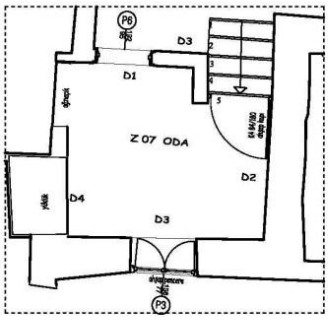

Z 07 numaralı mekana Z 06 numaralı mekândan beş basamaklı ahşap merdiven ve merdivenin bitiminde 1.80 m 0,84 m boyutlarında bir ahşap kapı (K4) ile giriş sağlanır. Konya evlerinde bu tarz odalara sıkça rastlanmaktadır. Aynı duvar üzerinde P5 penceresi bulunmaktadır. Batı duvarında bir adet yüklük bir adet ahşap dolap bulunmaktadır. İki kapaklı olan yüklüğün bir kapağı kırılmıştır. Güney duvarında bulunan ahşap pencerenin (P3) boyutları 1,56 m 0,77 m'dir. P3 avluya bakmaktadır. Taban kotu yaklaşık 0,25 m'dir. Duvarlarda kıtıklı sıva üzeri boya kullanılmıştır. Zemini ahşap kaplamadır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy (m)
Y: En (m)
Z: Kalınlık (m)
H: Yükseklik (m)

T: Taş
A: Ahşap

K: Kerpiç
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KIS: Kıtıklı sıva
KES: Kerpiç sıva
KA: Kaplamasız

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER				MALZEME								DURUM														FOTO NO
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	Z	H	TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY				TAŞIYICI				DOLGU				YÜZEY				MİMARİ ELEMANLAR				
							T	A	K	AB	TS	KIS	KES	KA	İyi	Orta	Kötü	Harap	İyi	Orta	Kötü	Harap	İyi	Orta	Kötü	Harap	İyi	Orta	Kötü	Harap	
D1			3.13		0.13	2.56		●	●			●				●								●						2.20
	P6	Bkz. Çizelge ..... Z 06 Tanımlama Tablosu																												2.20
	K4	Bkz. Çizelge ..... Z 02 Tanımlama Tablosu																												2.21
D2			3.51		0.57	2.56	●	●	●			●				●							●								2.21
D3			3.13		0.13	2.56		●	●			●				●									●						2.22
	P3	Bkz. Çizelge ..... Güney Cephesi Tanımlama Tablosu																												2.22
D4			2.64		0.26	2.56		●	●			●				●								●						2.23
	Ağzıaçık	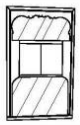	1.03	0.25		1.73								●														●		2.24
	Yüklük		1.27	0.89		1.71								●														●		2.23
DÖŞEME KAPLAMASI								●						●	●									●					●	2.23
TAVAN KAPLAMASI								●						●	●									●						2.23

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.14. Z 08 mekanı tanımlama tablosu

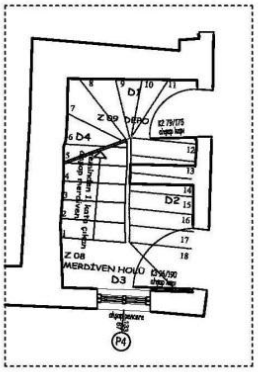

Z 08 merdiven holüdür. Üst kata çıkmak için kullanılan 20 basamaklı ahşap merdiven bu mahalde başlamaktadır. Mekâna avludan girilmektedir. Giriş kapısı (K3) yaklaşık 0,96 m 1,90 m ölçülerindedir. Güney duvarında 0,67 m 1,33 m boyutlarında ahşap giyotin pencere bulunmaktadır. Pencerede profiller arasındaki camların bir kısmı kırılmıştır. İç duvarı ahşap bağdadi teknikle yapılmıştır. Duvarlarda kıtıklı sıva üzeri boya kullanılmıştır. Zeminde sonradan şap uygulanmıştır. Taban kotu -0,50 m'dir.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy (m)
Y: En (m)
Z: Kalınlık (m)
H: Yükseklik (m)

T: Taş
A: Ahşap

K: Kerpiç
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KIS: Kıtıklı sıva
KES: Kerpiç sıva
KA: Kaplamasız

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER				MALZEME								DURUM														FOTO NO
							TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY				TAŞIYICI				DOLGU				YÜZEY				MİMARİ ELEMANLAR				
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	Z	H	T	A	K	AB	TS	KIS	KES	KA	İyi	Orta	Kötü	Harap	İyi	Orta	Kötü	Harap	İyi	Orta	Kötü	Harap	İyi	Orta	Kötü	Harap	
D1			2		0.50	3.40	●	●	●			●				●									●						2.27
D2			1.64		0.25	3.30	●	●	●			●				●								●							2.25
	K3	Bkz. Çizelge ..... Z 02 Tanımlama Tablosu																													2.25
D3			2		0.34	3.30	●	●	●			●				●								●							
	P4	Bkz. Çizelge ..... Güney Cephesi Tanımlama Tablosu																													2.74
D4			3.22		0.55	2.30	●	●	●			●				●								●							
DÖŞEME KAPLAMASI									TOPRAK DOLGU																						2.25
TAVAN KAPLAMASI								●						●		●								●							2.27
MERDİVEN	basamak			0.30				●						●														●			2.25
	rıht					0.18		●						●														●			2.25
	korkuluk							●						●														●			2.53
	küpeşte							●						●														●			2.53
	sahanlık							●						●														●			2.54
	alt kaplama							●						●														●			2.27

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.15. 1 01 mekanı tanımlama tablosu

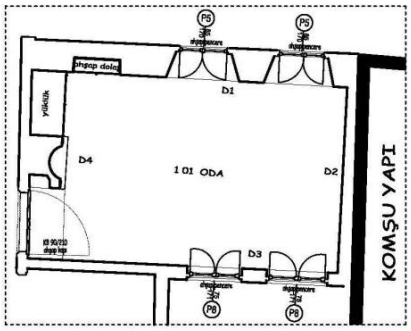

101 sofaya açılan oda yemek yeme, oturma, yatma, dinlenme, yıkanma gibi ihtiyaçlara cevap verecek tarzda çok amaçlı olarak düzenlenmiş bir odadır. Bu oda konutun doğu cephesine bakmaktadır. Odada toplam dört adet pencere yer almaktadır. Bunlardan iki tanesi Piri Mehmet Paşa Sokak'a bakmakta, diğer ikisi ise avluya bakmaktadır.
Odanın D1 duvarının kalınlığı yaklaşık 0,55 m'dir. Duvarın sol köşesinde 0,95 m - 1,90 m boyutunda bir adet dolap vardır. Aynı duvarda P5 poz numaralı iki adet pencere bulunmaktadır.
1 01 mekânının D4 duvarında soldan sağa kapı, çiçeklik ve yüklük bulunmaktadır. Çiçekliğin altında iki kapaklı küçük bir dolap bulunmaktadır.
1 01 odasının D3 duvarında avluya bakan 2 adet P8 penceresi bulunmaktadır. Bu duvarda pencerelerin üzerinde baca deliği bulunmaktadır.
Odanın D2 duvarı yan evin duvarı ile bitişiktir. Duvarlar kerpiçtendir. Üzerinde kıtıklı sıva ve boya bulunmaktadır. Duvarlarda zeminden yaklaşık 0,30 m yükseklikte 0,10 m'lik ahşap duvar bantları geçmektedir. Zeminden 2,40 m yükseklikte 0,25 m'lik ahşap duvar bantları ile de tekne tavan oluşturulmuştur. Ahşap tavan üzeri sıva ve boyadır. Ayrıca tavanda aydınlatmanın asıldığı kısımda tavan göbeği bulunmaktadır. Zemin ahşap kaplamadır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy (m)
Y: En (m)
Z: Kalınlık (m)
H: Yükseklik (m)

T: Taş
A: Ahşap

K: Kerpiç
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KIS: Kıtıklı sıva
KES: Kerpiç sıva
KA: Kaplamasız

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER				MALZEME								DURUM														FOTO NO
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	Z	H	TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY				TAŞIYICI			DOLGU			YÜZEY			MİMARİ ELEMANLAR				
							T	A	K	AB	TS	KIS	KES	KA	İyi	Orta	Kötü	İyi	Orta	Kötü	İyi	Orta	Kötü	İyi	Orta	Kötü		
D1			4.71		0.54	2.91		●	●			●				●						●							2.28
	P5.1	Bkz. Çizelge ..... Kuzey Cephesi Tanımlama Tablosu																											2.59
	P5.2	Bkz. Çizelge ..... Kuzey Cephesi Tanımlama Tablosu																											2.28
	Ahşap Dolap		0.93	0.25		2.03		●						●												●			2.28
D2			3.12		0.20	2.91		●	●			●				●						●							2.32
D3			5.21		0.24	2.91		●	●			●				●						●							2.75
	P8.1	Bkz. Çizelge ..... Güney Cephesi Tanımlama Tablosu																											2.75
	P8.2	Bkz. Çizelge ..... Güney Cephesi Tanımlama Tablosu																											2.75
D4			0.99		0.30	3.45		●	●			●				●						●							2.29
	K8		0.90			2.10		●						●												●			2.29
	Yüklük	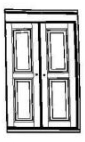	1.22	0.56		2.05		●						●												●			2.29
	Çiçeklik	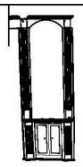	0.88	0.29		2.42		●						●												●			2.29
DÖŞEME KAPLAMASI								●						●	●							●							2.29
TAVAN KAPLAMASI								●						●	●							●							2.29

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.16. 1 02 mekanı tanımlama tablosu

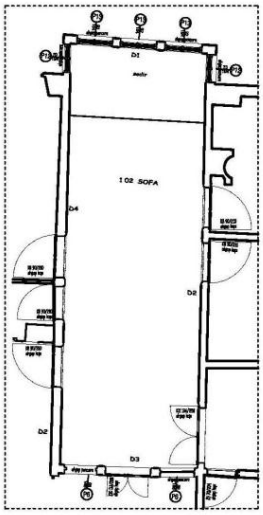

102 numaralı mekân sofadır. Sofa kuzey güney doğrultusunda uzunlamasına yerleştirilmiş dikdörtgen bir geometriye sahiptir. Sofanın zemin kaplaması ahşaptır. Bu tahtalar kuzey güney doğrultusunda uzunlamasına yerleştirilmiştir. Zemin tahtasının duvar ile birleştiği yerlerde ahşap süpürgelikler vardır. Piri Mehmet Paşa Sokağına bakan tarafında sofanın kısa kenarı boyunca, derinliği 1,75 m, yüksekliği 0,32 m olan ahşap bir seki yer almaktadır. Seki yapısal olarak iyi durumda değildir. Sofanın duvarlarında da kısmen yapısal hasarlar oluşmuştur. Sofanın iç ve dış duvarlarının taşıyıcı sistemi ve dolgu malzemeleri aynıdır.

Sofanın D1 duvarında 3, D2 ve D4 duvarlarında birer tane olmak üzere sokağa bakan 5 adet pencere yer almaktadır. D1 duvarında ki üç pencere birbirini tamamlayan ve konutun sokağa bakan cephesinin etkisini arttıran bir yapıdadır. Konutun odalarında kullanılan diğer pencere ebatlarından ve şekillerinden farklıdır. Doğu ve batı duvarındaki ahşap giyotin pencereler ise birbirinin aynısıdır.

D3 duvarında 1 06 mekânına bakan 2 adet ahşap giyotin pencere (P6) bulunmaktadır. Bu pencereler oldukça harap durumdadır. Bir tanesinde kanat ve camlar tamamen kaybolmuştur. Pencerelerin arasında 1 06 mekânından açılan 1,13 m-2,58 m boyutlarında ahşap çift kanatlı bir kapı bulunmaktadır. Kapı çift yüzlü olarak işlenmiş ve sarıya boyanmıştır. Kanatlardan bir tanesinin camı kırılmıştır. Kapının altında 0, 25 m'lik bir eşik bulunmaktadır. D3 duvarında yıkıntı oluşmuştur.

Sofaya D2 duvarından 3, batı duvarından da 3 olmak üzere 6 tane daha kapı açılmaktadır. Bir tanesi merdiven holü, bir tanesi çatı çıkışı diğerleri ise oda kapılarıdır.

Duvarlar kerpiçtendir. Üzerinde kıtıklı sıva ve boya bulunmaktadır. Duvarlarda zeminden yaklaşık 0,65 m yükseklikte 0,10 m'lik ahşap duvar bantları geçmektedir. Duvarlarda çatlak ve nemlenmeler vardır.

Gelenceksel Türk evlerinde çok yaygın olarak uygulanan çıtalı ahşap düz tavan uygulanmış, yeşile boyanmıştır. Zeminden 3,25 m yükseklikte 0,25 m'lik ahşap duvar bantları ile de tekne tavan oluşturulmuştur. Tavanın ortasında eğmeçli ahşap işinden göbek yapılmıştır. Nemlenmeler ve dökülmelerle tavan oldukça yıpranmıştır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy (m)
Y: En (m)
Z: Kalınlık (m)
H: Yükseklik (m)

T: Taş
A: Ahşap

K: Kerpiç
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KIS: Kıtıklı sıva
KES: Kerpiç sıva
KA: Kaplamasız

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER				MALZEME								DURUM																FOTO NO
							TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY				TAŞIYICI				DOLGU				YÜZEY				MİMARİ ELEMANLAR				
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	Z	H	T	A	K	AB	TS	KIS	KES	KA	İyi	Orta	Kötü	Hasarlı	İyi	Orta	Kötü	Hasarlı	İyi	Orta	Kötü	Hasarlı	İyi	Orta	Kötü	Hasarlı	
D1			3.38		0.22	3.50		●		●		●				●								●							2.31
	P13.1	Bkz. Çizelge ..... Kuzey Cephesi Tanımlama Tablosu																													2.31
	P13.2	Bkz. Çizelge ..... Kuzey Cephesi Tanımlama Tablosu																													2.31
	P13.2	Bkz. Çizelge ..... Kuzey Cephesi Tanımlama Tablosu																													2.31
D2			10.31		0.18	3.59		●	●			●				●								●							2.32
	P12	Bkz. Çizelge ..... Doğu Cephesi Tanımlama Tablosu																													2.32
	K8.1	Bkz. Çizelge ..... 1 01 Tanımlama Tablosu																													2.32
	K8.2	Bkz. Çizelge ..... 1 01 Tanımlama Tablosu																													2.32
	K11	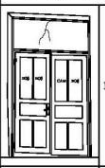	1.36			2.58		●						●															●		2.33
D3			3.40		0.23	3.60		●	●			●				●									●						2.34
	P6.1	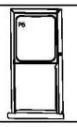	0.88			1.86		●						●																●	2.34
	P6.2																														
	K11		1.13			2.58		●						●															●		2.34
D4			10.44		0.23	3.60		●	●			●				●									●						2.36
	K8.1	Bkz. Çizelge ..... 1 01 Tanımlama Tablosu																													2.35
	K8.2	Bkz. Çizelge ..... 1 01 Tanımlama Tablosu																													2.35
	K8.3	Bkz. Çizelge ..... 1 01 Tanımlama Tablosu																													2.35
	P12	Bkz. Çizelge ..... Doğu Cephesi Tanımlama Tablosu																													2.36
DÖŞEME KAPLAMASI								●						●	●										●						2.31
TAVAN KAPLAMASI								●						●	●										●						2.31

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.17. 1 03 mekanı tanımlama tablosu

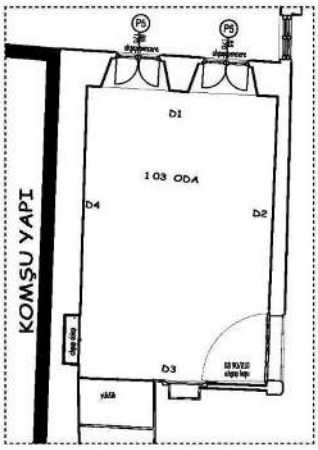

Bu mekân Piri Mehmet Paşa Sokağa bakar. Sofadan odaya K8 kapısı ile girilmektedir.
Odanın D1 duvarında Piri Mehmet Paşa Sokağa bakan iki adet P5 numaralı pencere bulunmaktadır. Pencerelerin üzerinde baca çıkışı vardır. Pencerelerin zeminden yüksekliği yaklaşık 0,45 m'dir.
D2 duvarı sofa ile ortak duvardır. Yalnızca K8 kapısı yer almaktadır. Genel olarak sağlam bir duvardır.
D3 duvarında çiçeklik ve yüklük bulunmaktadır. Çiçekliğin altında iki kapaklı küçük bir dolap bulunmaktadır. Yüklük zeminden 0,33 m yükseklikte başlamaktadır. Çift kanatlı olan kapı ahşap ve tek tarafı işlenmiştir. Çiçeklik düşeyde üç kısımdan oluşmaktadır. Raf sistemi vardır. Ahşap oyularak kenar süslemeleri yapılmıştır. Duvar ve dolabın birleşim yerlerinde çatlaklar oluşmuştur.
D4 duvarında yüklüğün yanında bir adet dolap vardır. Duvarın diğer kısmında ise yıkıntılar ve çatlaklar oluşmuştur. Duvarlarda yaklaşık 0,35 m yükseklikte 0,10 m'lik ahşap duvar bantları kullanılmıştır.
Mekânın zemin kaplaması ahşaptır. Ahşaplar kuzey güney doğrultusunda uzunlamasına yerleştirilmiştir.
Tavanda çıtalı ahşap tavan uygulanmış ve yeşile boyanmıştır. Zeminden 2,63 m yükseklikten sonra tekne tavan oluşturulmuştur. Tavanın kuzey duvarına yakın olan kısımlarında yıkılmalar, nemlenmeler, dökülmeler ve çatlaklar oluşmuştur.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy (m)
Y: En (m)
Z: Kalınlık (m)
H: Yükseklik (m)

T: Taş
A: Ahşap

K: Kerpiç
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KIS: Kıtıklı sıva
KES: Kerpiç sıva
KA: Kaplamasız

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER				MALZEME								DURUM														FOTO NO
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	Z	H	TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY				TAŞIYICI				DOLGU				YÜZEY				MİMARİ ELEMANLAR				
							T	A	K	AB	TS	KIS	KES	KA	İyi	Orta	Kötü	Harap	İyi	Orta	Kötü	Harap	İyi	Orta	Kötü	Harap	İyi	Orta	Kötü	Harap	
D1			3.03		0.56	2.93		●	●			●				●								●							2.37
	P5.1	Bkz. Çizelge ..... Kuzey Cephesi Tanımlama Tablosu																													2.63
	P5.2	Bkz. Çizelge ..... Kuzey Cephesi Tanımlama Tablosu																													2.37
D2			4.60		0.23	2.92		●	●			●				●								●							2.38
	K8	Bkz. Çizelge ..... 1 01 Tanımlama Tablosu																													2.38
D3			2.98		0.10	2.92		●	●			●				●								●							2.39
	Yüklük	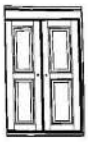	1.22	0.56		2.05		●						●														●			2.39
	Çiçeklik		1.00	0.26		2.62		●						●															●		2.39
D4			4.62		0.46	2.90		●	●			●				●								●							2.40
	ahşap dolap	Bkz. Çizelge ..... 1 01 Tanımlama Tablosu																													2.40
DÖŞEME KAPLAMASI								●						●		●								●							2.39
TAVAN KAPLAMASI								●						●			●								●						2.40

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.18. 1 04 mekanı tanımlama tablosu

104 mekânı çatı çıkışıdır. Mekâna 0,90 m 2,10 m boyutlarındaki K8 kapısı ile girilmektedir. Yaklaşık 3,4 m2 boyutlarında alana sahiptir. 1 03 ve 1 05 mahallerinin dolaplarının çıkıntıları bu mekâna gelmektedir. Tavanı ahşap kirişten ters tavandır 1,25 m2'lik bir kısmı çatı çıkışıdır. Çıkış için seyyar merdiven kullanıldığı düşünülmektedir. Mevcut durumda çıkış güvenlik bakımından tehlikeli durumdadır. Duvarları boya, zemini ahşap kaplamadır.

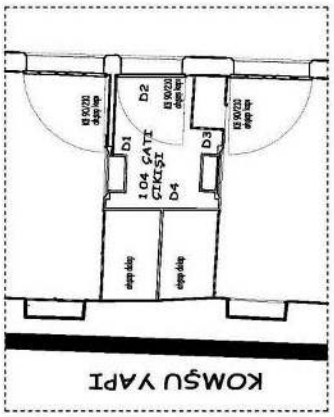

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy (m)
Y: En (m)
Z: Kalınlık (m)
H: Yükseklik (m)

T: Taş
A: Ahşap

K: Kerpiç
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KIS: Kıtıklı sıva
KES: Kerpiç sıva
KA: Kaplamasız

| ELEMANLAR | | FORMU | ÖLÇÜLER | | | | MALZEME | | | |

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.19. 1 05 mekanı tanımlama tablosu

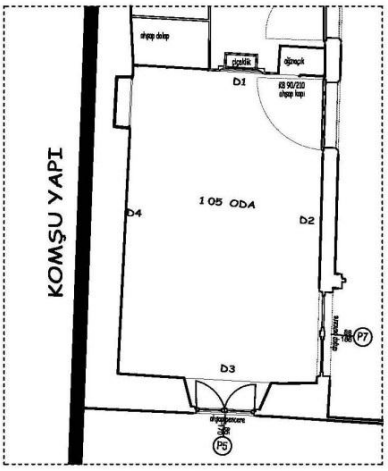

105 konutun güney batı ucunda avluya bakan bir odadır. Sofaya açılan bu oda da yemek yeme, oturma, yatma, dinlenme, yıkanma gibi ihtiyaçlara cevap verecek tarzda çok amaçlı olarak düzenlenmiştir. Odaya K8 kapısı ile girilmektedir.
Odanın D3 duvarında avluya bakan bir adet P5 poz numaralı pencere bulunmaktadır. Pencerelerin üzerindeki duvar oldukça yıkılmıştır.
D1 duvarında ağzıaçık, çiçeklik ve yüklük bulunmaktadır.
D4 duvarında yüklüğün yanında bir adet dolap vardır. Dolap yerden 0,40 m yüksekte başlamaktadır. Dolabın kapakları çıkmıştır. Duvarın diğer kısmında ise büyük oranda yıkıntılar ve çatlaklar oluşmuştur.
D2 duvarı sofa ve 1 06 mekânı ile ortak duvardır. K8 kapısı ve ahşap, giyotin P7 penceresi yer almaktadır. Genel olarak sağlam bir duvardır.
Duvarlarda yaklaşık 0,35 m yükseklikte 0,10 mlik ahşap duvar bantları kullanılmıştır.
Mekânın zemin kaplaması ahşaptır. Ahşaplar kuzey güney doğrultusunda uzunlamasına yerleştirilmiştir. Odanın zemininde ahşap süpürgelik vardır. Süpürgelik yıpranmıştır. Tavanda çıtalı ahşap tavan uygulanmış ve yeşile boyanmıştır. Zeminden 2,53 m yükseklikten sonra tekne tavan oluşturulmuştur. Nemlenmeler, dökülmeler ve çatlaklar oluşmuştur.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy (m)
Y: En (m)
Z: Kalınlık (m)
H: Yükseklik (m)

T: Taş
A: Ahşap

K: Kerpiç
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KIS: Kıtıklı sıva
KES: Kerpiç sıva
KA: Kaplamasız

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER				MALZEME								DURUM														FOTO NO
							TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY				TAŞIYICI				DOLGU				YÜZEY				MİMARİ ELEMANLAR				
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	Z	H	T	A	K	AB	TS	KIS	KES	KA	İyi	Orta	Kötü	Hasarlı	İyi	Orta	Kötü	Hasarlı	İyi	Orta	Kötü	Hasarlı	İyi	Orta	Kötü	Hasarlı	
D1			2.94		0.10	2.90		●	●			●				●								●							2.42
	Yüklük	Bkz. Çizelge ..... 1 01 Tanımlama Tablosu																													2.42
	Çiçeklik		1.01	0.26		2.45		●						●																●	2.42
	Ağzıaçık		0.77	0.43		1.92		●						●																●	2.42
D2			4.40		0.24	2.90		●	●			●				●							●								2.43
	K8	Bkz. Çizelge ..... 1 01 Tanımlama Tablosu																													2.43
	P7	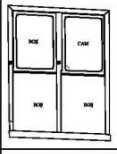	1.54			2.00		●						●																●	2.44
D3			3.04		0.53	2.90		●	●			●				●							●								2.45
	P5	Bkz. Çizelge ..... Kuzey Cephesi Tanımlama Tablosu																													2.45
D4			4.74		0.53	2.90		●	●			●					●								●						2.46
DÖŞEME KAPLAMASI								●						●		●								●							2.42
TAVAN KAPLAMASI								●						●		●									●						2.46

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.20. 1 06 mekanı tanımlama tablosu

106 numaralı mekan avluya bakan bir odadır. 1 05 oda ile 1 07 WC arasında bulunur. Yaklaşık 7.10 m2'lik bir alana sahiptir.
D1 duvarında 1 02 sofa mekânına bakan 2 adet P6 pencere ve K10 kapı bulunmaktadır.
D3 duvarı ahşap bağdadi bir duvardır. Duvarın kuzey ve batı kısımlarında kerpiç duvar bulunmaktadır. Duvar ve dolaplar oldukça yıkılmış ve nemlenmiştir.
D2 duvarı WC ile ortak olan duvardır. Bu duvarda P9 penceresi bulunmaktadır.
D4 duvarı da 1 05 odası ile orak duvardır ve bu mekâna bakan P7 penceresi bulunmaktadır.
Dış duvarlar ahşap, iç duvarlar mavi boyadır. Tavan ahşap kaplama, zemin ise sonradan şap ile kaplanmıştır.
Bu mekan konutta daha önce balkon olarak kullanılırken kapatılarak oda haline getirilmiştir.

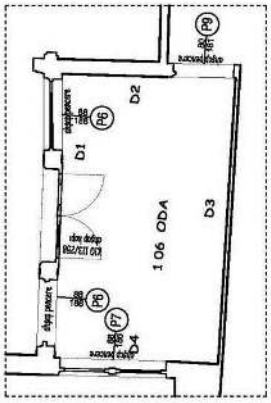

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy (m)
Y: En (m)
Z: Kalınlık (m)
H: Yükseklik (m)

T: Tuğ
A: Ahşap

K: Kerpiç
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KIS: Kıskılı sıva
KES: Kerpiç sıva
KA: Kaplamasız

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER				MALZEME								DURUM										FOTO NO
							TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY				TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY				MİMARİ ELEMANLAR		
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	Z	H	T	A	K	AB	TS	KIS	KBS	KA	½	Tüm	½	Tüm	½	Tüm	Sıva	Boya	½	Tüm	
D1			3.42		0.23	2.51		●	●			●				●				●					2.34
	K10	Bkz. Çizelge ..... 1 02 Tanımlama Tablosu																							2.34
	P6.1	Bkz. Çizelge ..... 1 02 Tanımlama Tablosu																							2.34
	P6.2	Bkz. Çizelge ..... 1 02 Tanımlama Tablosu																							2.34
D2			2.10		0.19	2.51		●	●			●				●				●					2.44
	P9	Bkz. Çizelge ..... Doğu Cephesi Tanımlama Tablosu																							2.65
D3			3.46		0.10	2.50		●		●			●			●				●					2.48
D4			1.97		0.20	2.51		●		●			●			●				●					2.47
	P7	Bkz. Çizelge ..... 1 05 Tanımlama Tablosu																							2.47
DÖŞEME KAPLAMASI							ŞAP							●		●				●					2.48
TAVAN KAPLAMASI								●						●		●				●					2.47

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.21. 1 07 mekanı tanımlama tablosu

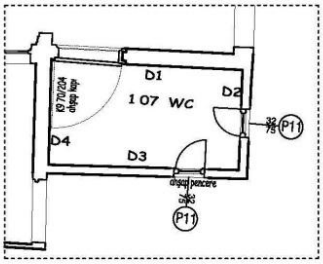

Sonradan WC olarak kullanılan mekândır. D2 duvarında 0,75 - 0,32 m ölçülerinde ki P11 penceresi, Kuzey duvarında 0,70 - 2,04 m ölçülerinde K9 kapısı bulunmaktadır ve 108 merdiven holü ile ortak duvardır. Duvarlar boya, tavan ahşap kaplama, zemini ise şaptır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy (m)
Y: En (m)
Z: Kalınlık (m)
H: Yükseklik (m)

T: Taş
A: Ahşap

K: Kerpiç
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KIS: Kıtıklı sıva
KES: Kerpiç sıva
KA: Kaplamasız

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER				MALZEME								DURUM														FOTO NO
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	Z	H	TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY				TAŞIYICI				DOLGU				YÜZEY				MİMARİ ELEMANLAR				
							T	A	K	AB	TS	KIS	KES	KA	İyi	Orta	Kötü	Hasarlı	İyi	Orta	Kötü	Hasarlı	İyi	Orta	Kötü	Hasarlı	İyi	Orta	Kötü	Hasarlı	
D1			2.22		0.18	3.00		●	●			●					●								●						2.55
	K9	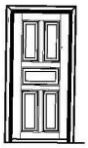	0.70			2.04		●						●														●			2.55
D2			1.17		0.10	3.00		●	●			●				●								●							2.49
	P11.1	Bkz. Çizelge ..... Doğu Cephesi Tanımlama Tablosu																													2.49
D3			2.20		0.10	2.98		●		●		●				●								●							2.50
	P11.2	Bkz. Çizelge ..... Güney Cephesi Tanımlama Tablosu																													2.70
D4			1.22		0.19	3.00		●	●					●			●								●						
DÖŞEME KAPLAMASI								ŞAP						●		●									●						2.50
TAVAN KAPLAMASI								●						●		●										●					2.49

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.22. 1 08 mekanı tanımlama tablosu

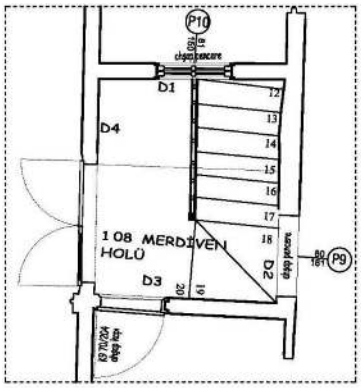

Merdiven holüdür. 20 basamaklı ahşap merdiven ile 1. kata çıkılan ve sofaya girilen mekândır. D1 duvarı 109 mekânı ile ortaktır. 0,81 m - 1,51 m ölçülerinde P10 penceresi yer almaktadır ve pencere 109 mekânına açılmaktadır. Mekânın doğu batı doğrultusunda zeminde 1,15 m yükseklikte, 0,12 m kalınlığında ahşap bir seki bulunmaktadır.
D3 duvarı WC ile ortaktır. K9 kapısı bulunur. Kuzey duvarında avluya bakan P9 penceresi bulunmaktadır. D4 duvarında ki 1,36m - 2,58 m boyutlarında K11 kapısı ile mekân sofaya açılmaktadır.
Duvarlar boya, tavan ahşap kaplama, zemini ahşap kaplamadır. Zemin kotu 2, 95 m'dir.
Ayrıca mabeyn diye adlandırılan bu mekânda ahşap korkuluklar bulunmaktadır. Korkuluklar ahşap oymadır ve mekâna estetik katmaktadır.

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy (m)
Y: En (m)
Z: Kalınlık (m)
H: Yükseklik (m)

T: Taş
A: Ahşap

K: Kerpiç
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KIS: Kıtıklı sıva
KES: Kerpiç sıva
KA: Kaplamasız

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER				MALZEME								DURUM												FOTO NO
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	Z	H	TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY				TAŞIYICI				DOLGU				YÜZEY				MİMARİ ELEMANLAR				
							T	A	K	AB	TS	KIS	KES	KA	İyi	Orta	Kötü	Hasarlı	İyi	Orta	Kötü	Hasarlı	İyi	Orta	Kötü	Hasarlı	İyi	Orta	Kötü	Hasarlı	
D1			2.15		0.18	3.10		●	●			●					●								●					2.52
	P10	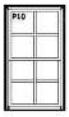	0.81			1.50		●						●														●			2.52
D2			2.59		0.23	3.10		●	●			●				●								●							2.54
	P9	Bkz. Çizelge ..... Doğu Cephesi Tanımlama Tablosu																													2.69
D3			2.10		0.18	3.10		●	●			●				●								●							2.55
	K9	Bkz. Çizelge ..... 1 07 Tanımlama Tablosu																													2.51
D4			2.50		0.18	3.10		●	●					●			●								●						2.33
	K11	Bkz. Çizelge ..... 1 02 Tanımlama Tablosu																													2.33
DÖŞEME KAPLAMASI								●						●		●									●						2.54
TAVAN KAPLAMASI								●						●		●										●					
MERDİVEN	basamak	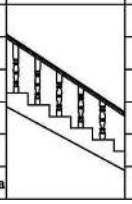		0.30				●						●														●			2.25
	rıht					0.18		●						●																●			2.25
	korkuluk							●						●																●			2.53
	küpeşte							●						●																●			2.53
	sahanlık							●						●																●			2.54
	alt kaplama							●						●																●			2.27

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.23. 1 09 mekanı tanımlama tablosu

Konutun birinci katına ait olan son mekândır. Yaklaşık 7,2 m2 boyutlarında küçük bir odadır. Odada merdiven holüne bakan P10 ve avluya bakan P9 pencereleri ile sofaya açılan K8 kapısı bulunmaktadır. Odanın güneydoğu köşesinde 1m - 0,70 m boyutlarında ahşap bir sedir vardır. Tavan yeşil boyanmış çıtalı ahşap, duvarlar boya ve zemin de ahşap kaplamadır. Zemin kotu 3,16 m'dir.

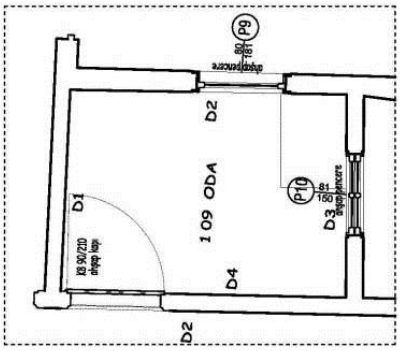

Zx: Zemin numaraları
Dx: Duvar numaraları
Kx: Kapı numaraları
Px: Pencere numaraları

X: Boy (m)
Y: En (m)
Z: Kalınlık (m)
H: Yükseklik (m)

T: Taş
A: Ahşap

K: Kerpiç
AB: Ahşap bağdadi

TS: Tatlı sıva
KIS: Kıtıklı sıva
KES: Kerpiç sıva
KA: Kaplamasız

ELEMANLAR		FORMU	ÖLÇÜLER				MALZEME							DURUM																		FOTO NO
							TAŞIYICI		DOLGU		YÜZEY			TAŞIYICI				DOLGU				YÜZEY				MİMARİ ELEMANLAR						
TAŞIYICI	MİMARİ		X	Y	Z	H	T	A	K	AB	TS	KIS	KES	KA	Tğl	Orta	Kötü	Tğl	Orta	Kötü	Tkmaz	Tğl	Orta	Kötü	Tkmaz	Tğl	Orta	Kötü	Tkmaz		
D1			2.14		0.17	2.88		●				●					●							●							
D2			2.94		0.20	2.90		●	●			●				●								●							2.57
	P9	Bkz. Çizelge ..... Doğu Cephesi Tanımlama Tablosu																													2.57
D3			2.16		0.18	2.88		●	●			●				●								●							2.56
	P10	Bkz. Çizelge ..... 1 08 Tanımlama Tablosu																													2.56
D4			2.16		0.18	2.89		●	●					●								●									2.33
	K8	Bkz. Çizelge ..... 1 01 Tanımlama Tablosu																													2.33
DÖŞEME KAPLAMASI								●						●		●						●									2.57
TAVAN KAPLAMASI								●						●		●										●					

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.24. Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün Konutuna ait kapı tipolojisi

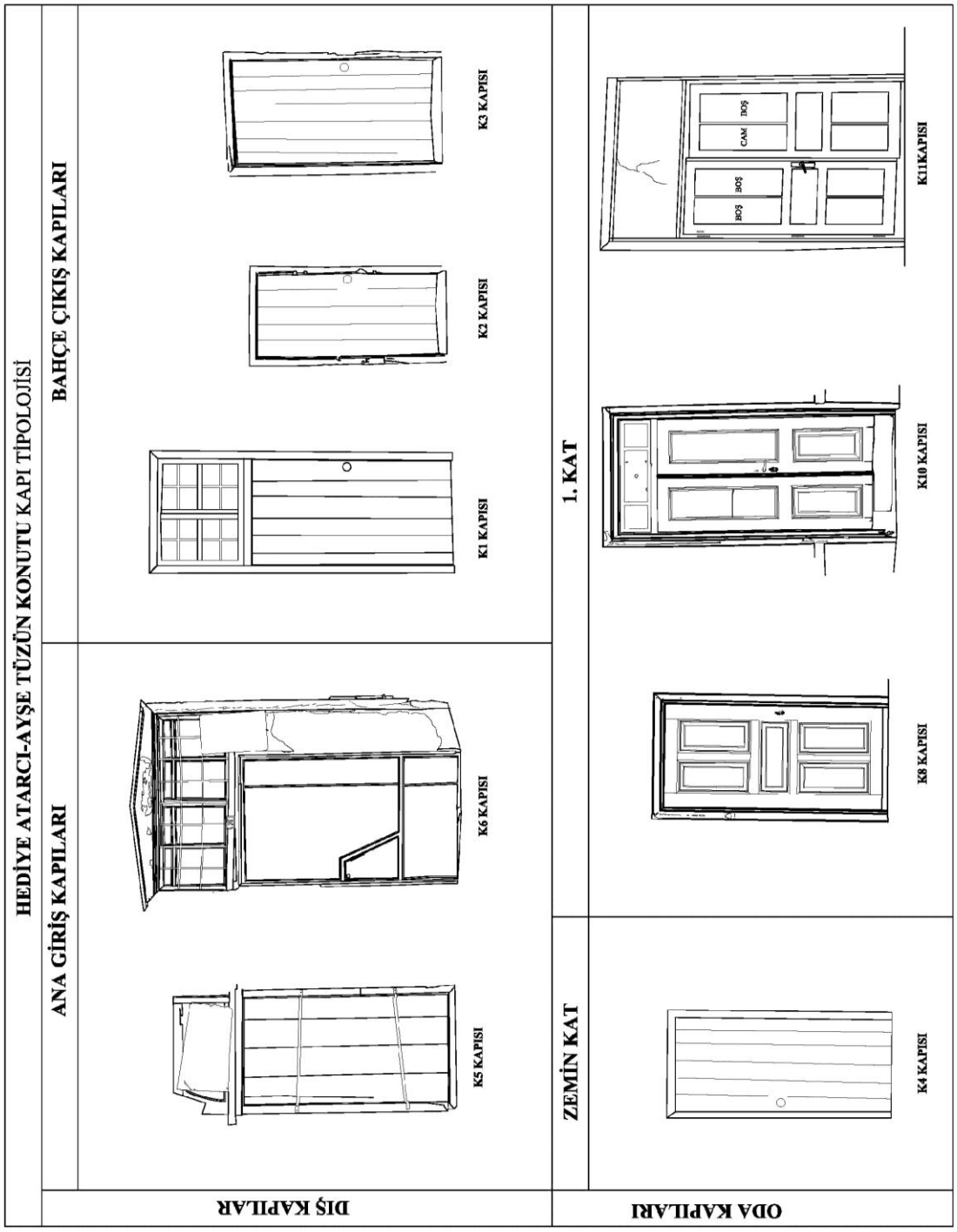

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.25. Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün Konutuna ait pencere tipolojisi

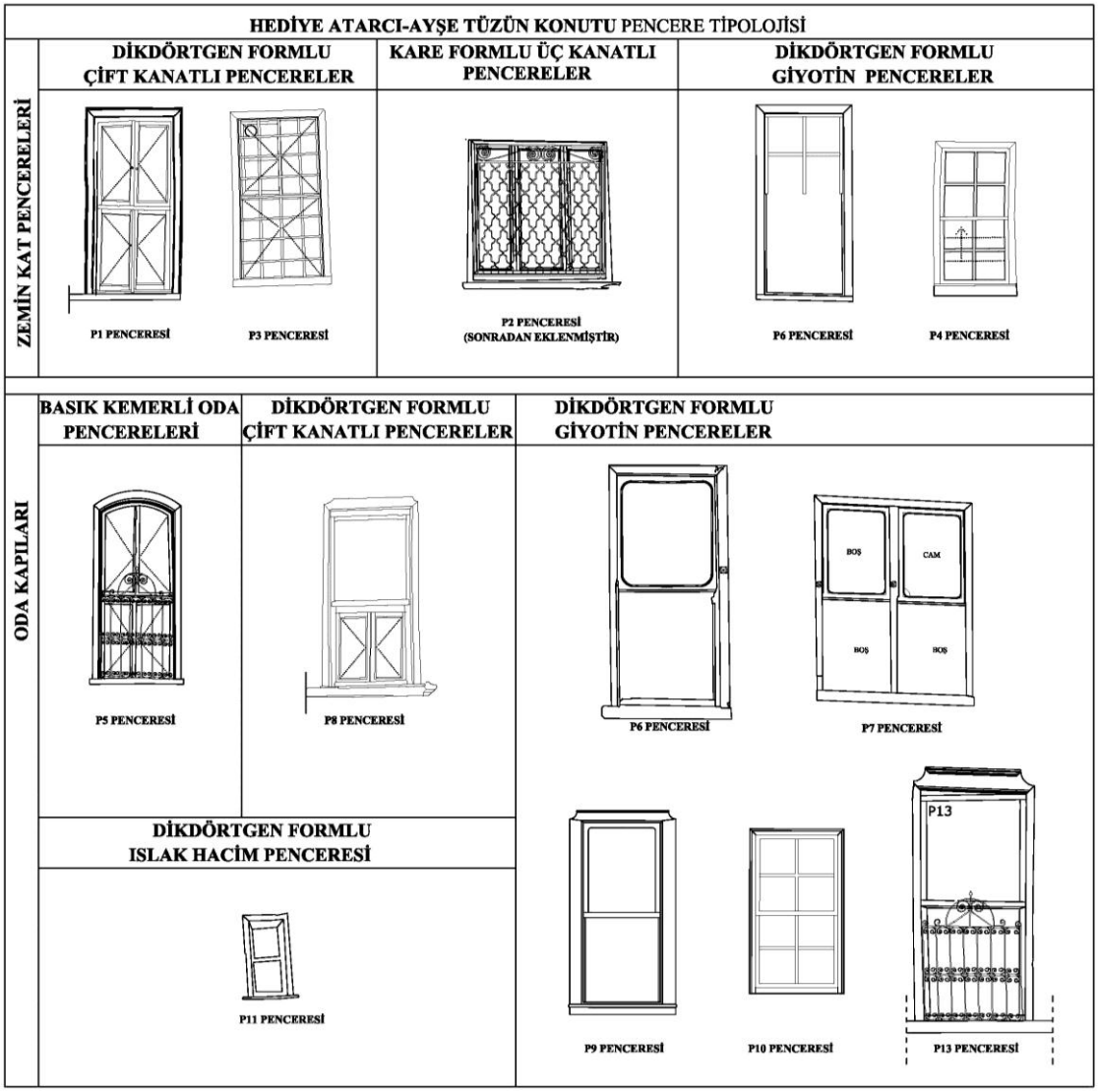

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Çizelge 3.26. Hediye Atarcı-Ayşe Tüzün Konutuna ait dolap tipolojisi

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.1. Z 01 D1 duvarı

Resim 3.2. Z 01 D2 duvarı

Resim 3.3. Z 01 D3 duvarı

Resim 3.4. Z 01 D4 duvarı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.5. Z 02 D1 duvarı

Resim 3.6. Z 02 D4 duvarı

Resim 3.7. Z 02 D4 duvarı

Resim 3.8. Z 03 D1 duvarı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.9. Z 03 D2 duvarı

Resim 3.10. Z 03 D3 duvarı

Resim 3.11. Z 03 D4 duvarı

Resim 3.12. Z 04 D2 duvarı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.13. Z 05 D3 duvarı

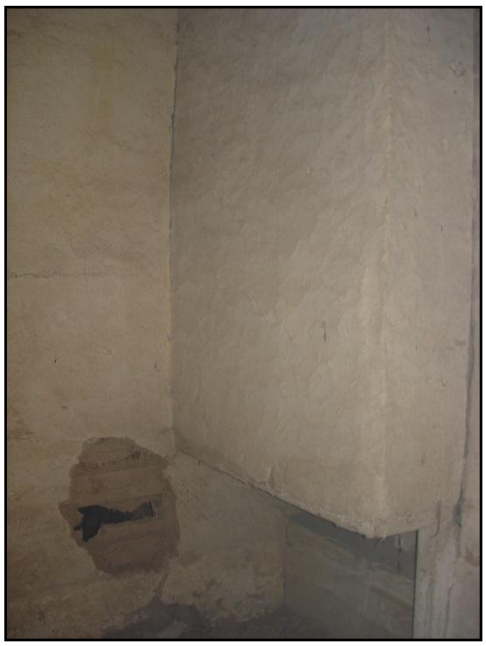

Resim 3.14. Z 05 D2 duvarı

Resim 3.15. Z 05 kapı boşluğu

Resim 3.16. Z 06 D1 duvarı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.17. Z 06 D2 duvarı

Resim 3.18. Z 06 merdiveni

Resim 3.19. Z 06 D4 duvarı

Resim 3.20. Z 07 P6 pencersi

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.21. Z 07 K4 kapısı

Resim 3.22. Z 07 P3 pencersi

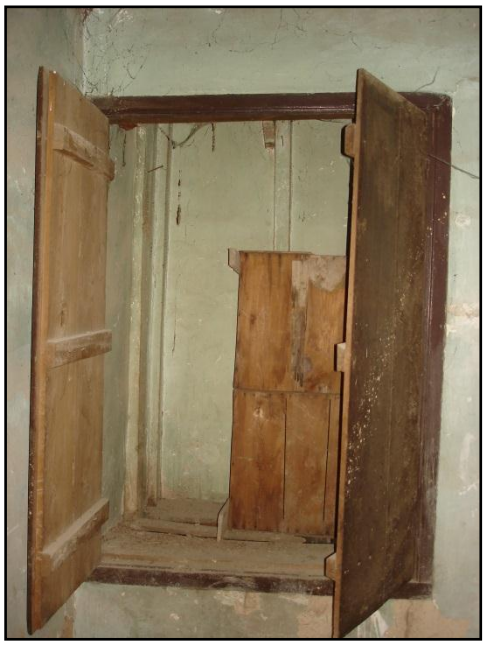

Resim 3.23. Z 07 D4 duvarı

Resim 3.24. Z 07 D4 duvarı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.25. Z 08 girişi

Resim 3.26. Z 08 merdiven

Resim 3.27. Z 09

Resim 3.28. 1 01 D1 duvarı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.29. 1 01 D4 duvarı

Resim 3.30. 1 01 dolap detayı

Resim 3.31. 1 02 D1 duvarı

Resim 3.34. 1 02 D3 duvarı

Resim 3.32. 1 02 D2 duvarı

Resim 3.33. 1 02 D2 duvarı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.35. 1 02 D4 duvarı

Resim 3.36. 1 02 D4 duvarı

Resim 3.37. 1 03 P5 penceresi

Resim 3.38. 1 03 K8 kapısı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.39. 1 03 dolap

Resim 3.40. 1 03 D4 duvarı ve tavan

Resim 3.41. 1 04 D4 duvarı

Resim 3.42. 1 05 dolap, çiçeklik, yüklük

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.43. 1 05 K8 kapısı

Resim 3.44. 1 05 P7 penceresi

Resim 3.45. 1 05 P5 Penceresi

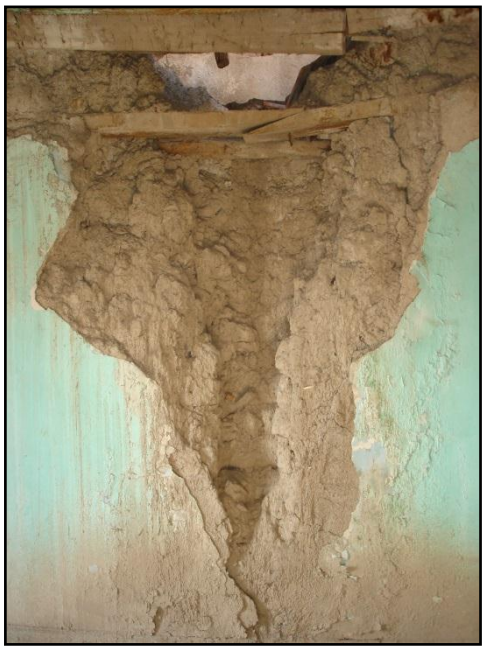

Resim 3.46. 1 05 D4 duvarı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.47. 1 06 P7 Penceresi

Resim 3.48. 1 06 D3 duvarı

Resim 3.49. 1 07 D2 duvarı

Resim 3.50. 1 07 D3 duvarı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.51. 1 07 mekan girişi

Resim 3.52. 1 08 P10 penceresi

Resim 3.53. 1 08 sedir

Resim 3.55. 1 08 D4 duvarı

Resim 3.54. 1 08 merdiven

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.56. 1 09 D2 duvarı

Resim 3.57. 1 09 D3 duvarı

Resim 3.58. Kuzey Cephesi

Resim 3.59. Avlu giriş kapısı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.60. Kuzey cephe P2 penceresi

Resim 3.63. Kuzey cephe P5 penceresi

Resim 3.61. Kuzey cephe konut giriş kapısı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.62. Kuzey cephesi çıkma duvarı ve pencereleri

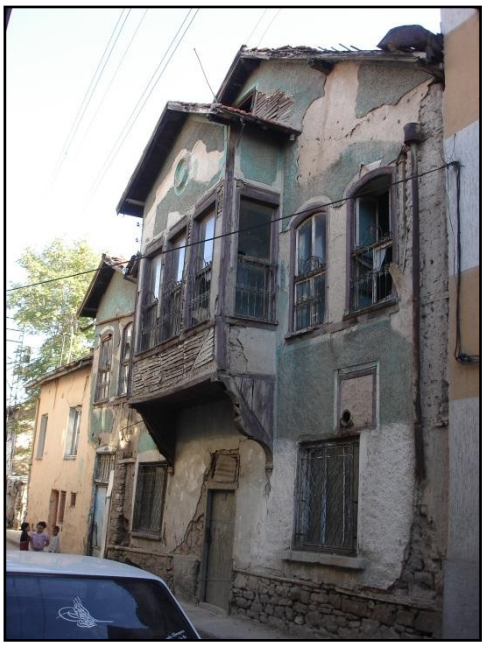

Resim 3.64. Kuzey cephe

Resim 3.65. Doğu cephesi kapıları

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

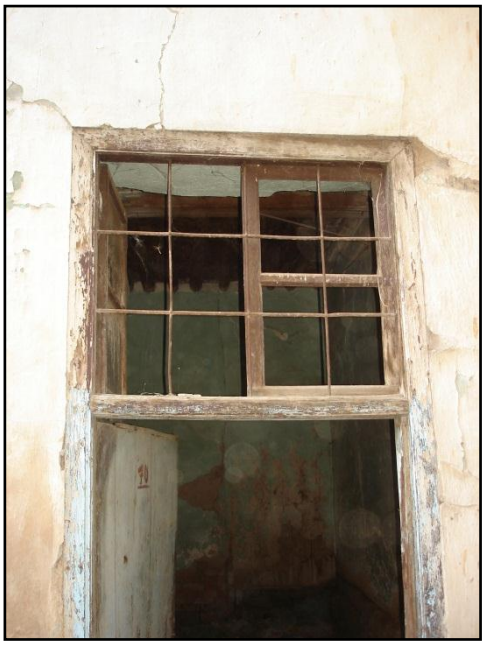

Resim 3.66. Doğu cephesi K7 kapısı

Resim 3.67. Doğu cephesi K3 kapısı

Resim 3.68. Doğu cephesi P1 Penceresi

Resim 3.69. Doğu cephesi giriş kiriş sistemi

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.70. Güney cephe

Resim 3.71. Güney cephesi duvar detayı

Resim 3.72. Güney cephesi P3 penceresi

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.73. Güney cephesi

Resim 3.74. Güney cephesi P4 penceresi

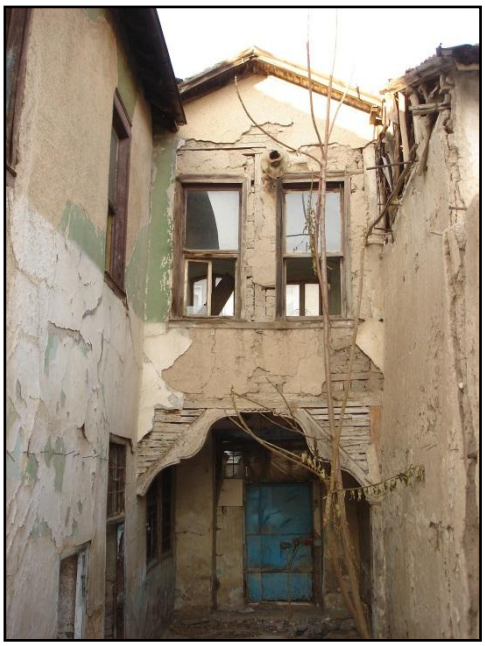

Resim 3.75. Güney cephesi

Resim 3.76. Z 02 D3 duvarı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Resim 3.77. Eğmeçli ahşap işi tavan göbeği.

Resim 3.78. 1 03 numaralı odanın tavanı.

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

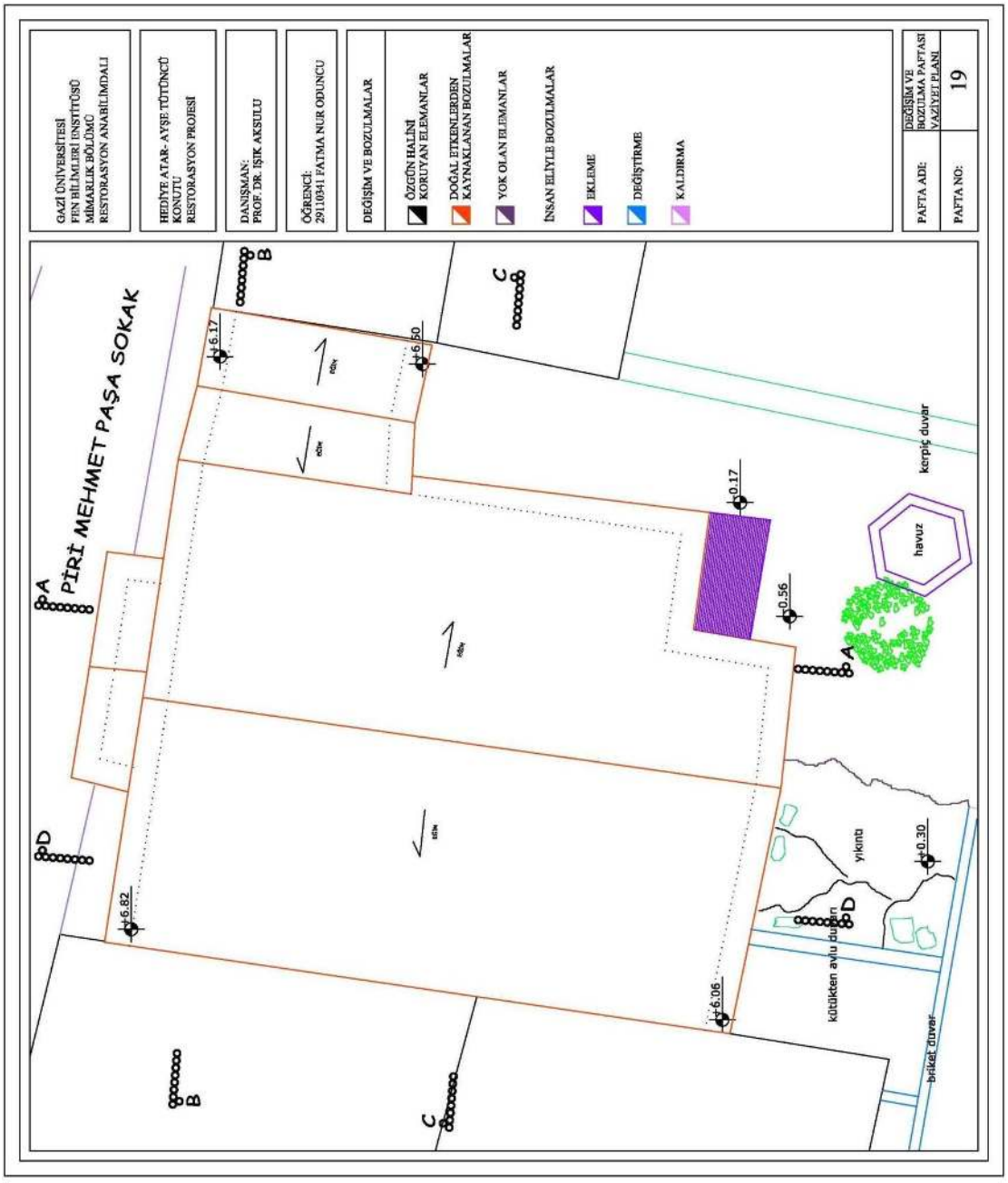

Şekil 3.21. Değişim ve bozulmalar vaziyet planı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

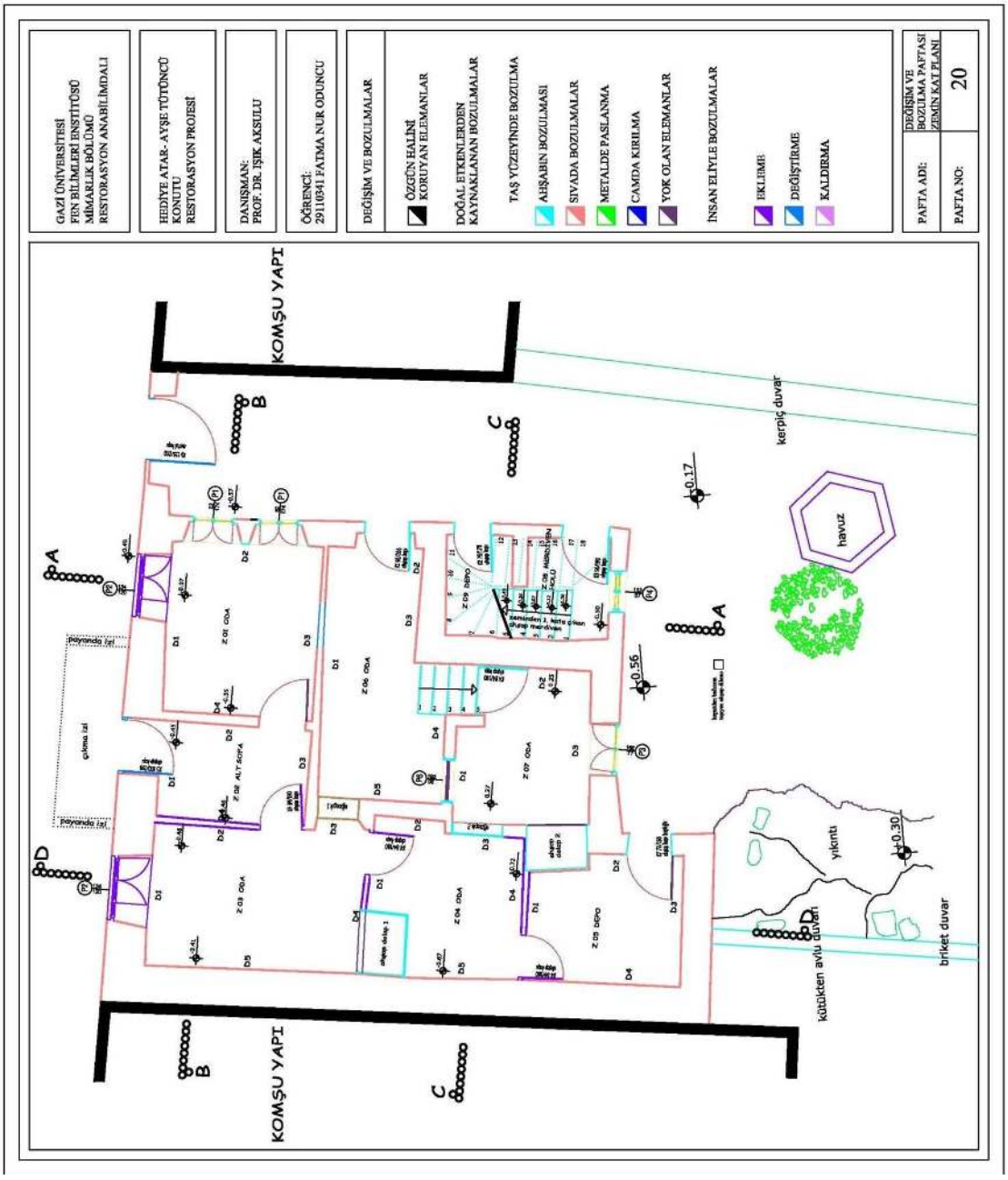

Şekil 3.22. Değişim ve bozulmalar zemin kat planı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

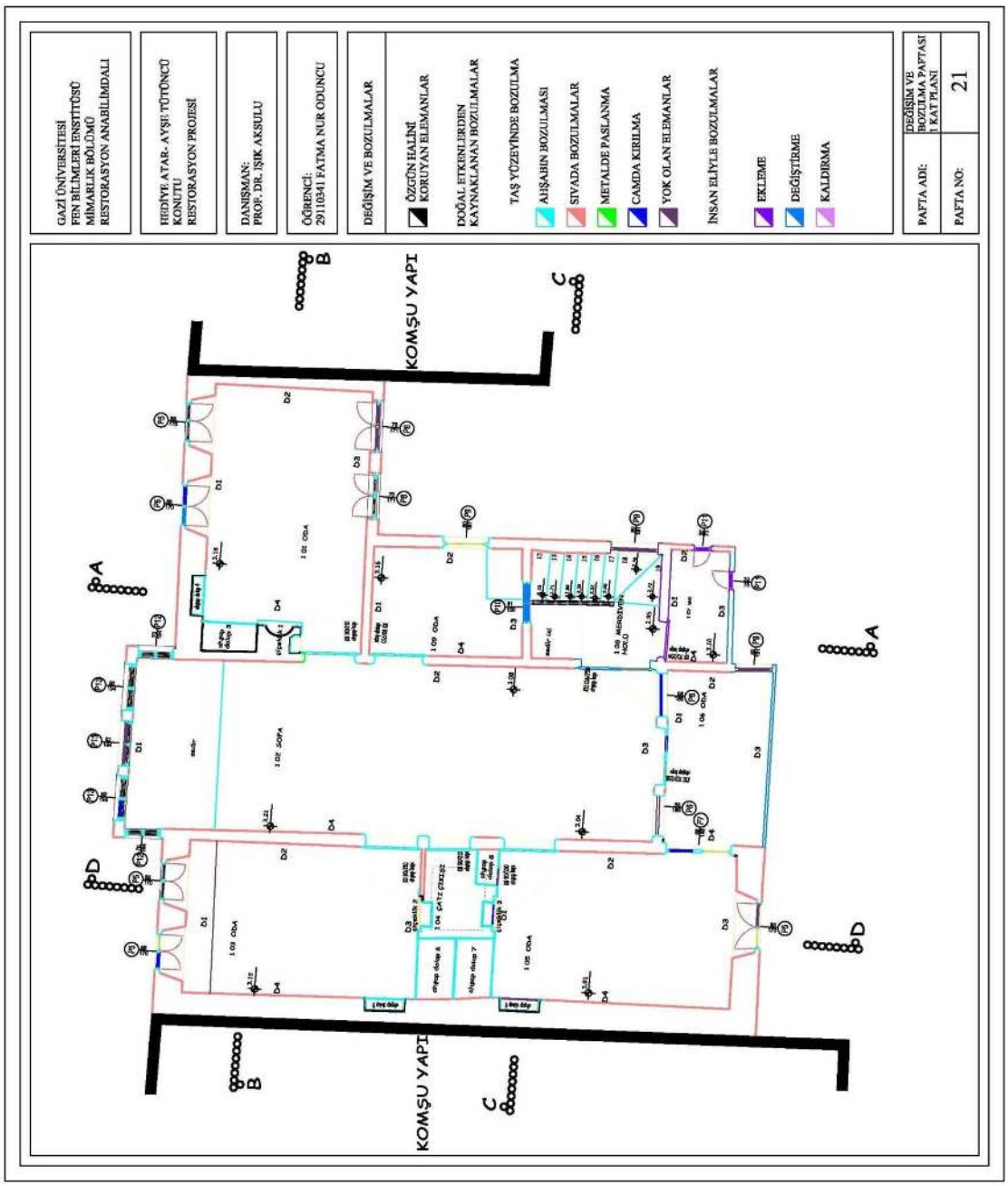

Şekil 3.23. Değişim ve bozulmalar 1. kat planı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

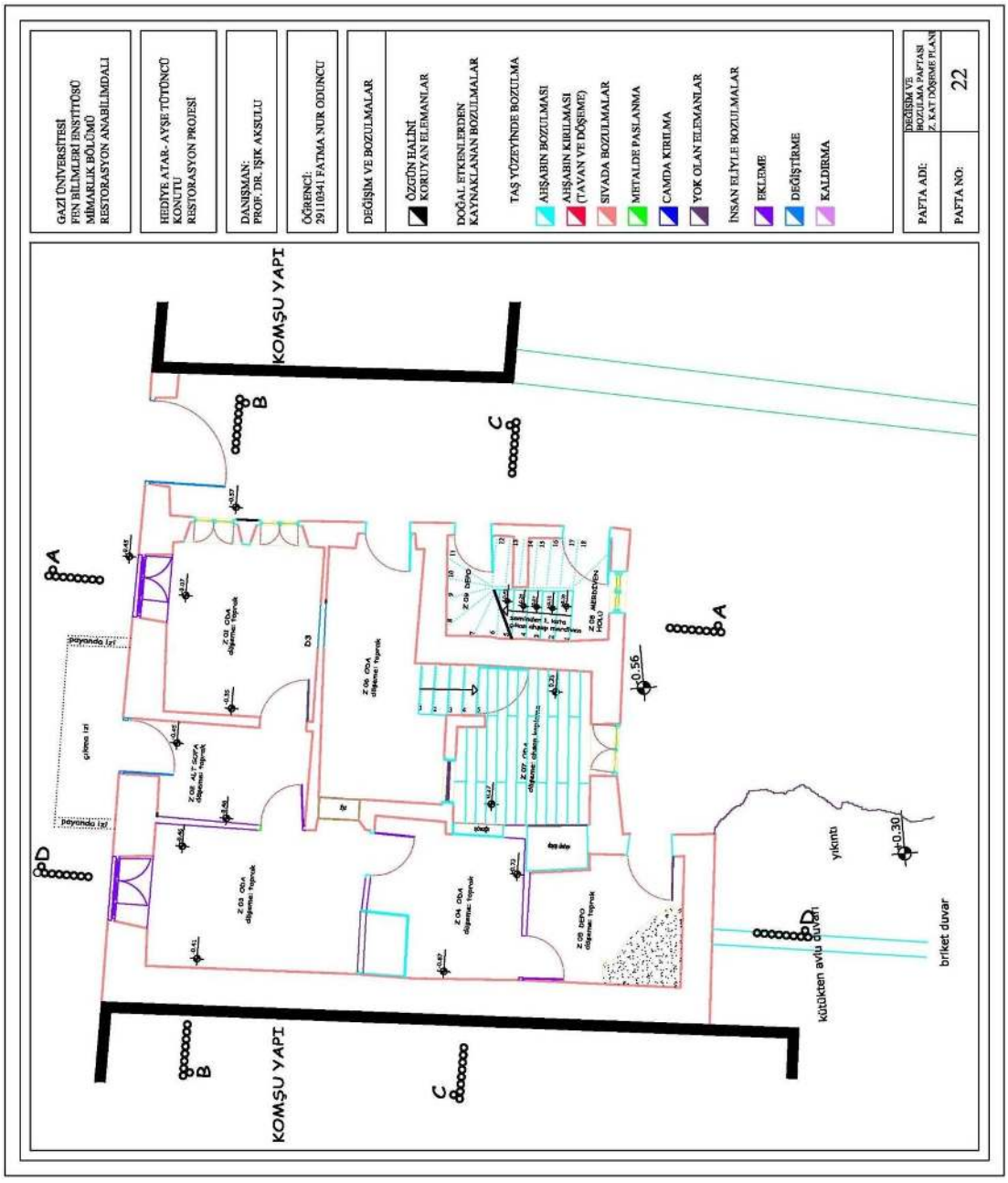

Şekil 3.24. Değişim ve bozulmalar zemin kat döşeme planı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

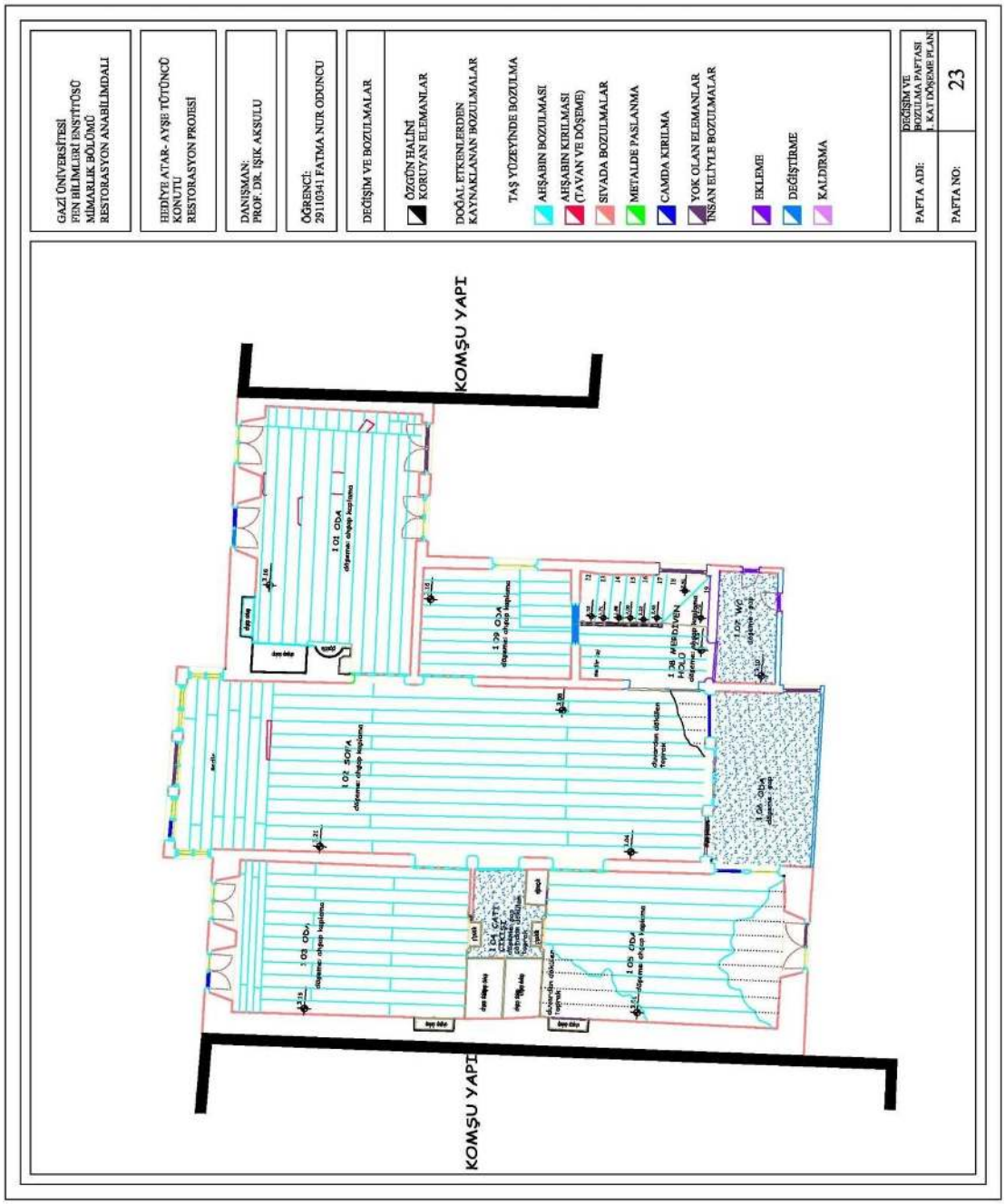

Şekil 3.25. Değişim ve bozulmalar 1. kat döşeme planı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

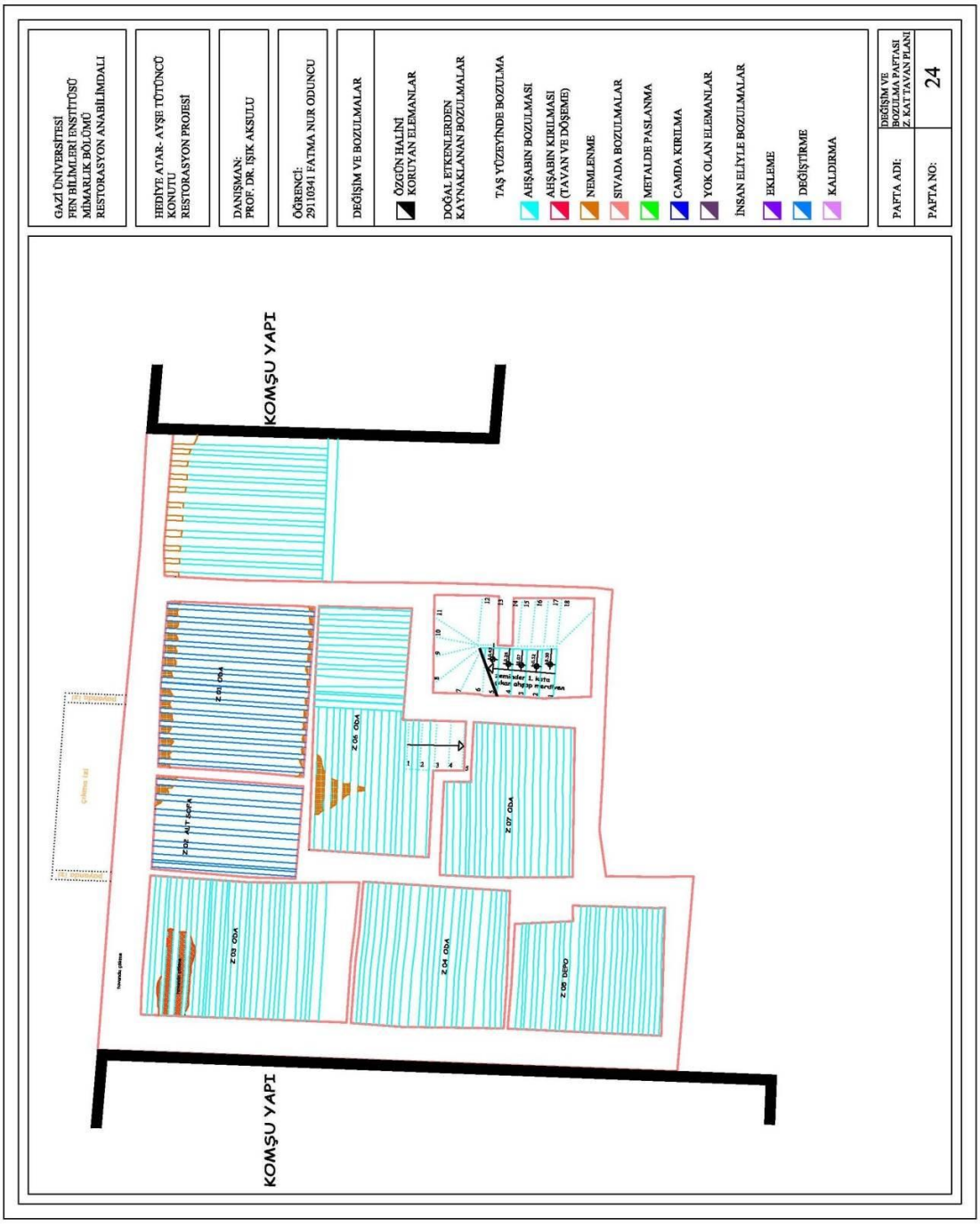

Şekil 3.26. Değişim ve bozulmalar zemin kat tavan planı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

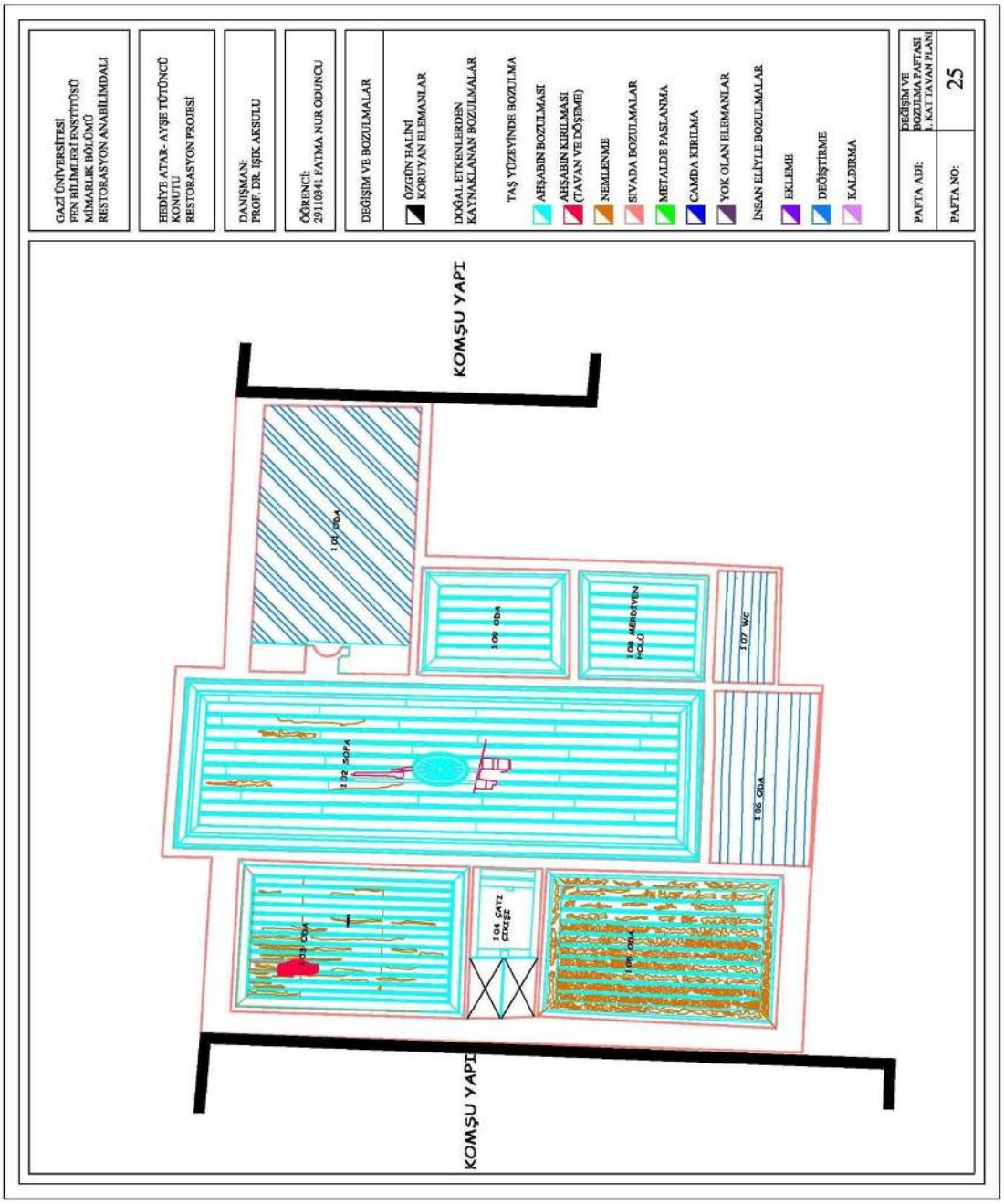

Şekil 3.27. Değişim ve bozulmalar 1. kat tavan planı

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

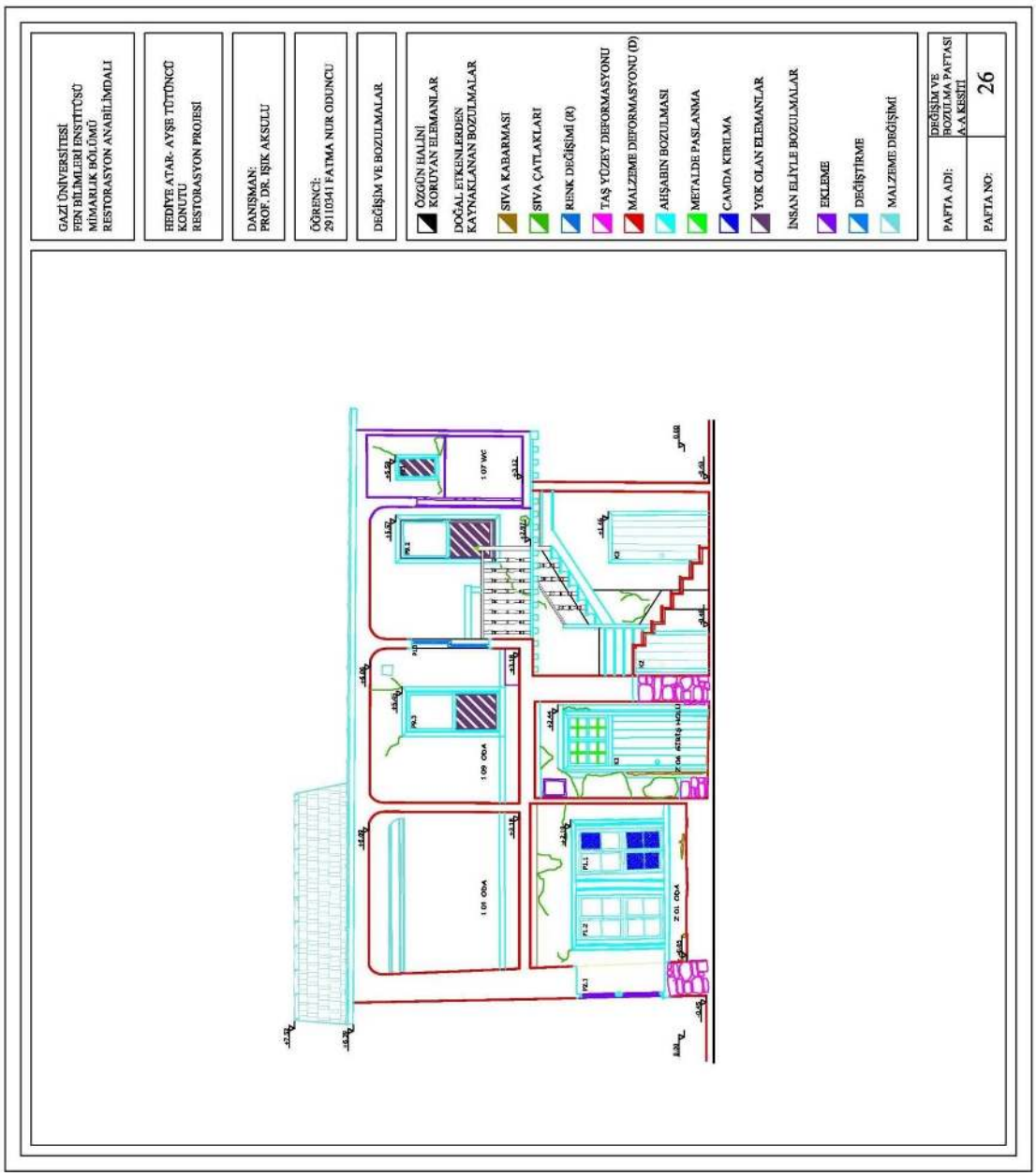

Şekil 3.28. Değişim ve bozulmalar A-A kesiti

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

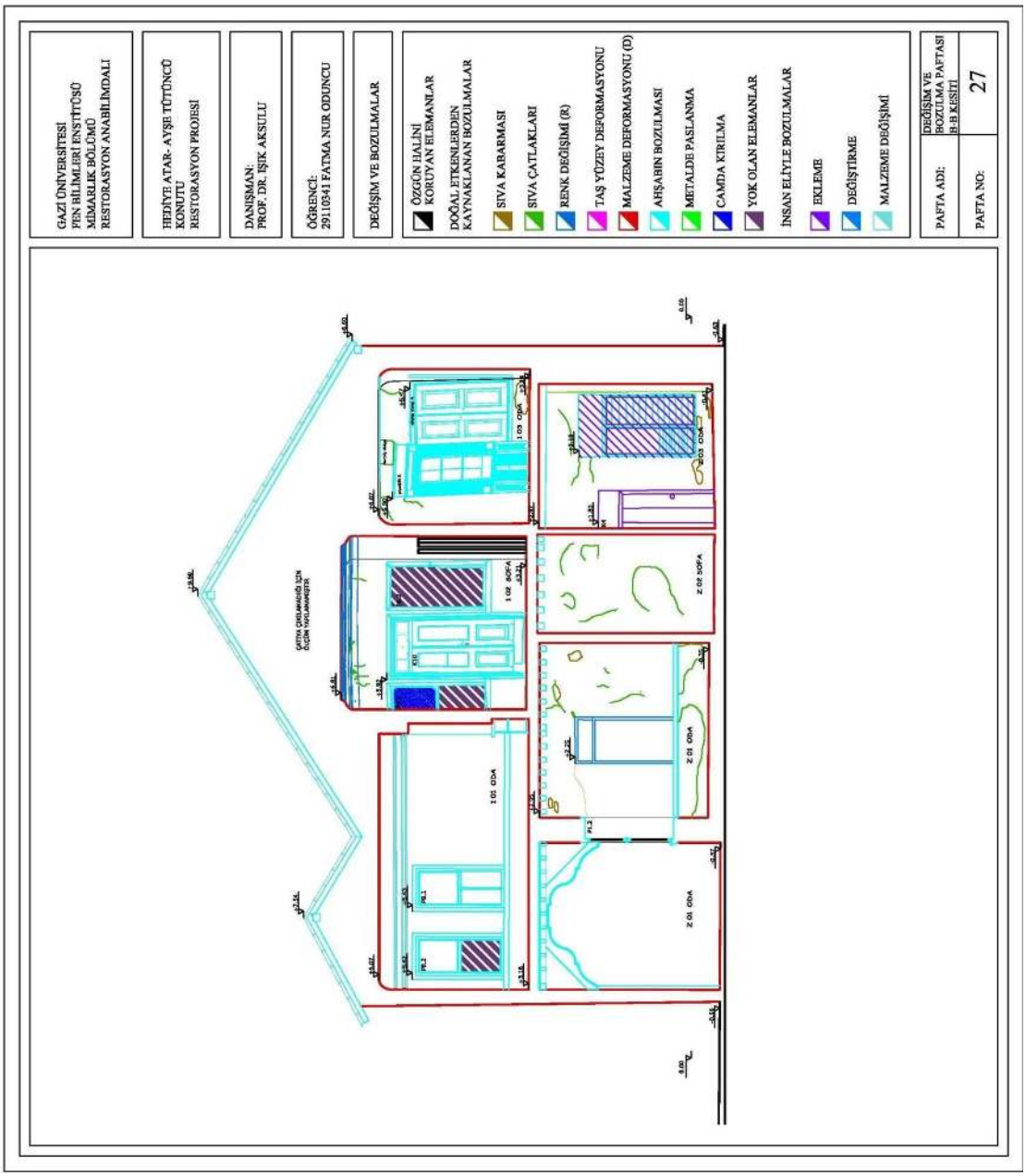

Şekil 3.29. Değişim ve bozulmalar B-B kesiti

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Şekil 3.30 Değişim ve bozulmalar C-C kesiti

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

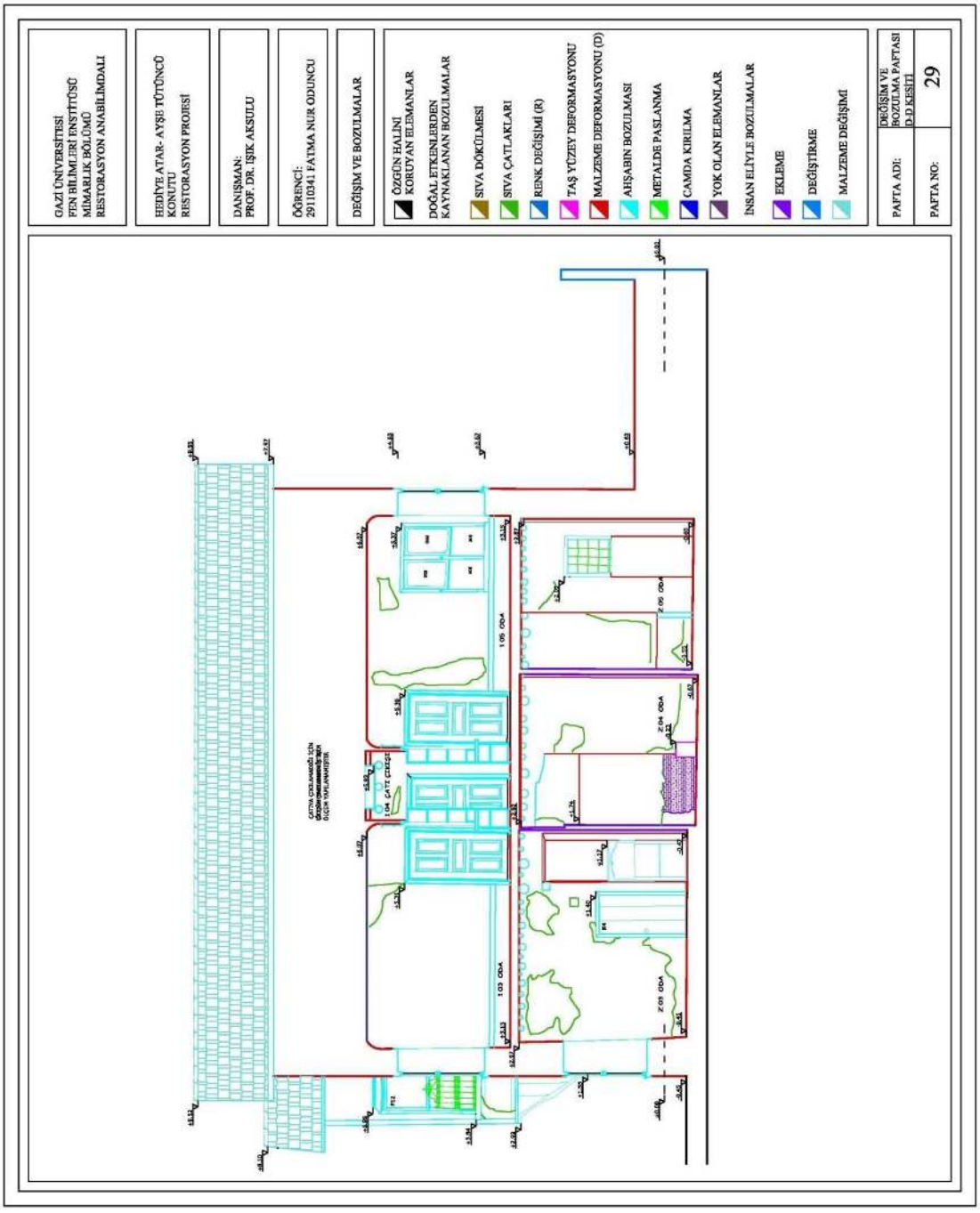

Şekil 3.31 Değişim ve bozulmalar D-D kesiti

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

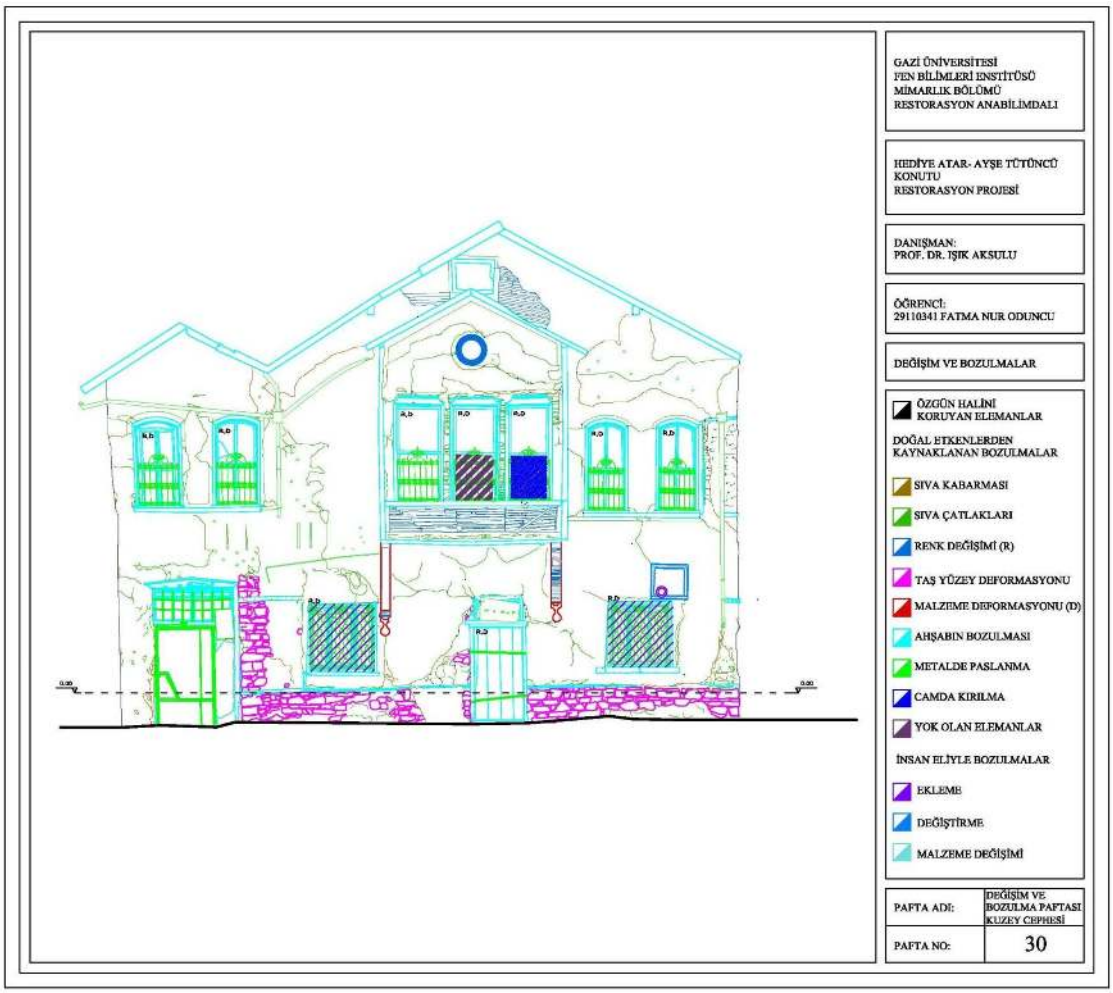

Şekil 3.32. Değişim ve bozulmalar kuzey cephesi

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

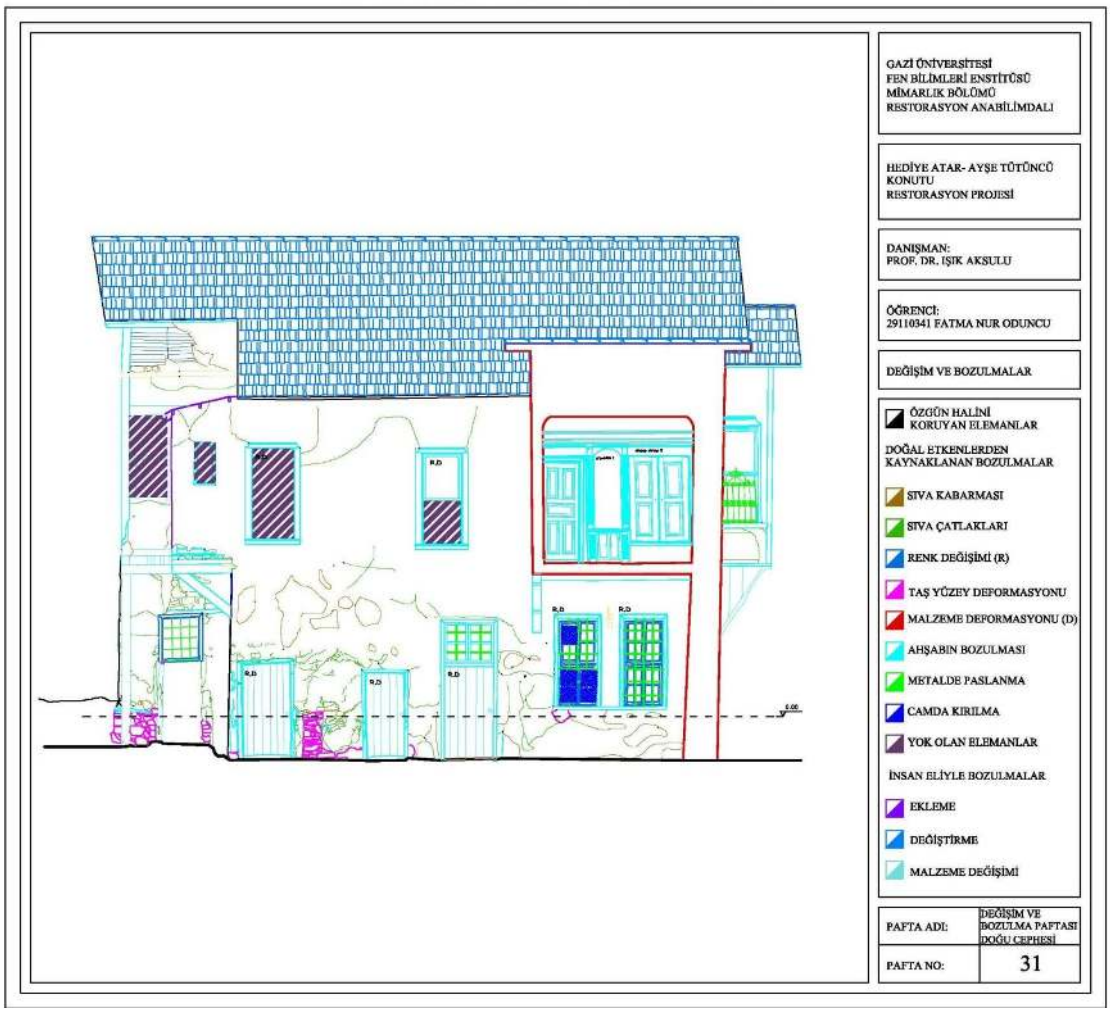

Şekil 3.33. Değişim ve bozulmalar doğu cephesi

EK-3 (Devam) Üçüncü bölüme ait ekler (rölöve aşaması)

Şekil 3.34. Değişim ve bozulmalar güney cephesi

EK-4 Dördüncü bölüme ait ekler (karşılaştırmalı çalışma aşaması)

Çizelge 4.1. Karşılaştırmalı çalışma tablosu

KONUTUN ADI	YAPILDIĞI YIL	ÖZGÜN İŞLEVİ	BUGÜNKÜ İŞLEVİ	KONUMU	YAŞAMA KATI PLANI	ÖN CEPHE GÖRÜNÜŞÜ	PLAN TİPİ	CEPHE ÖZELLİKLERİ			ÇATI TİPİ	BALKON	YAPI MALZEMESİ
								PENCERE VE ÇIKMA DÜZENİ	PENCERE	KAPI			
AKÇAKONAK (Piri Mehmet Paşa Mahallesi, Mengüç caddesi, 18 numara)	19 yy.	KONUT	NARGİLE KAFE				İÇ SOFALI		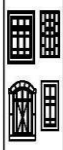		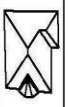	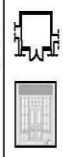	ÜÇ KATLI KONAĞIN ZEMİN KATI TAŞ, ÜST KATLAR AHŞAP VE KERPİÇTİR. DÖŞEME VE TAVANLAR AHŞAPTIR [18].
KÜLTÜR EVİ (Konya ili, Karatay ilçesi, 18M-III 3 pafta, 37 ada, 2 parseldedir.)	19 yy.	KONUT	KÜLTÜR EVİ				İÇ SOFALI						İKİ KATLI KONAĞIN ZEMİN KATI TAŞ, ÜST KATLAR AHŞAP, TUĞLA VE KERPİÇTİR. DÖŞEME VE TAVANLAR AHŞAPTIR [18].
KORUMA KURULU	19 yy.	KONUT	KORUMA KURULU				İÇ SOFALI						KONAĞIN BODRUM VE ZEMİN KATI TAŞ, ÜST KATLAR AHŞAP, TUĞLA VE KERPİÇTİR. DÖŞEME VE TAVANLAR AHŞAPTIR [18].
MİMARLAR ODASI KONYA ŞUBESİ	19 yy.	KONUT	MİMARLAR ODASI				İÇ SOFALI						KONAK BODRUM, ZEMİN VE 1. KATTAN OLUŞMAKTADIR. TAŞ, AHŞAP VE BETONARME MALZEMELER KULLANILMIŞTIR [18].
MUSTAFA UĞUR EVİ	19 yy.	KONUT	YIKILMIŞ		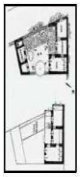		MABEYNLİ				TOPRAK DAMLIDIR		2 KATLI OLAN YAPI KERÇİP MALZEMEDEN YIĞMA SİSTEMLE İNŞA EDİLMİŞTİR [15].
NAKİPOĞULLARI EVİ	19 yy.	KONUT	YIKILMIŞ		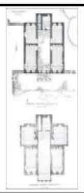		İÇ SOFALI				TOPRAK DAMLIDIR		2 KATLI OLAN YAPI KERÇİP MALZEMEDEN YIĞMA SİSTEMLE İNŞA EDİLMİŞTİR [15].
ESENLİ MAHALLESİ 17 NUMARALI EV	19 yy.	KONUT	YIKILMIŞ				MABEYNLİ				TOPRAK DAMLIDIR		TEK KATLI OLAN YAPI KERÇİP MALZEMEDEN YIĞMA SİSTEMLE İNŞA EDİLMİŞTİR [15].
KORKMAZ EVİ KARAHÖYÜK BELDESİ	20 yy.	KONUT	KULLANIL-MAMAKTA				İÇ SOFALI						2 KATLI OLAN YAPI KERÇİP MALZEMEDEN YIĞMA SİSTEMLE İNŞA EDİLMİŞTİR [30].

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (karşılaştırmalı çalışma aşaması)

Çizelge 4.2. Geleneksel Konya evlerinin plan tipolojisi

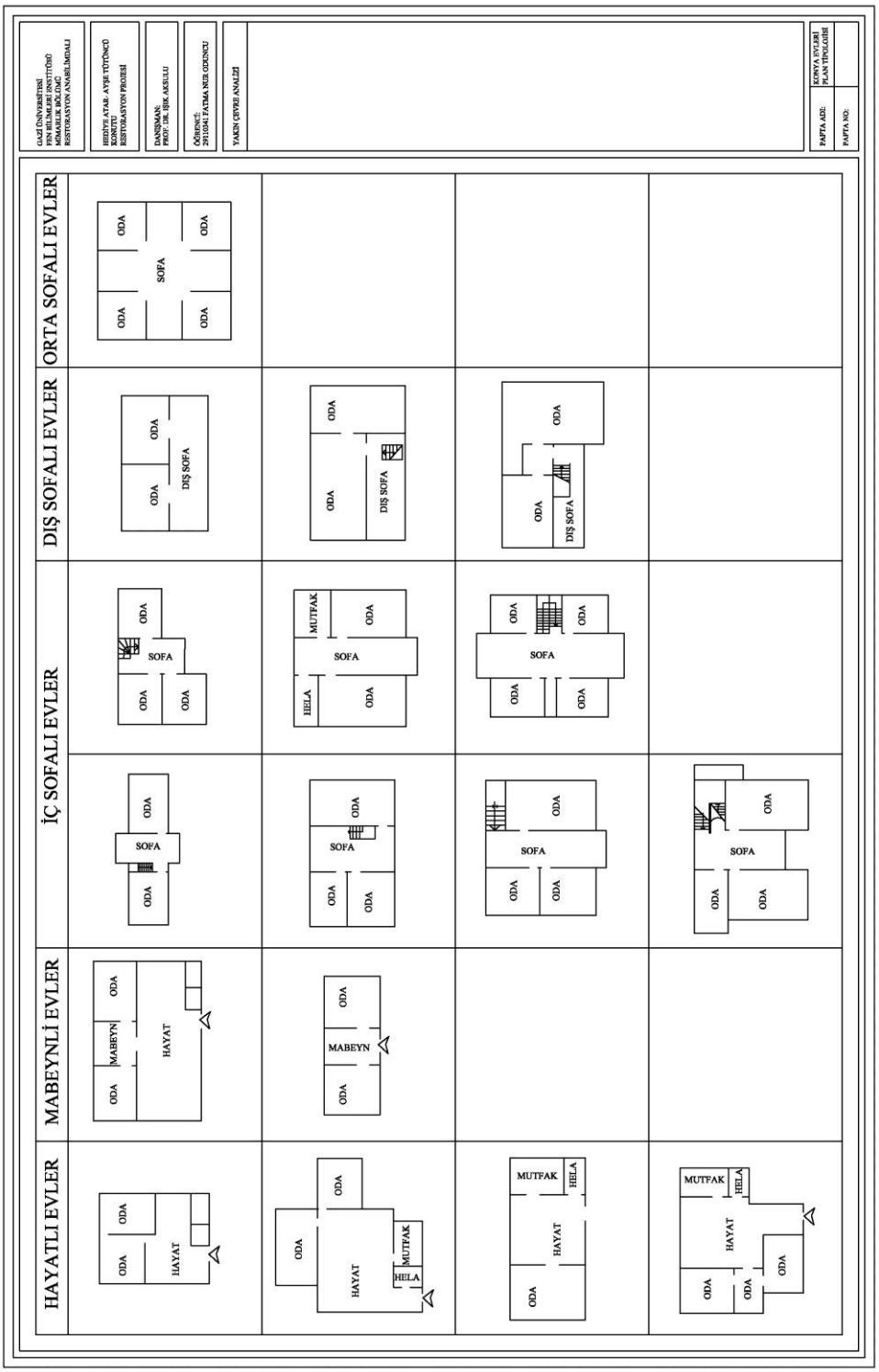

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (karşılaştırmalı çalışma aşaması)

Çizelge 4.3. Geleneksel Konya evlerinin cephe tipolojisi

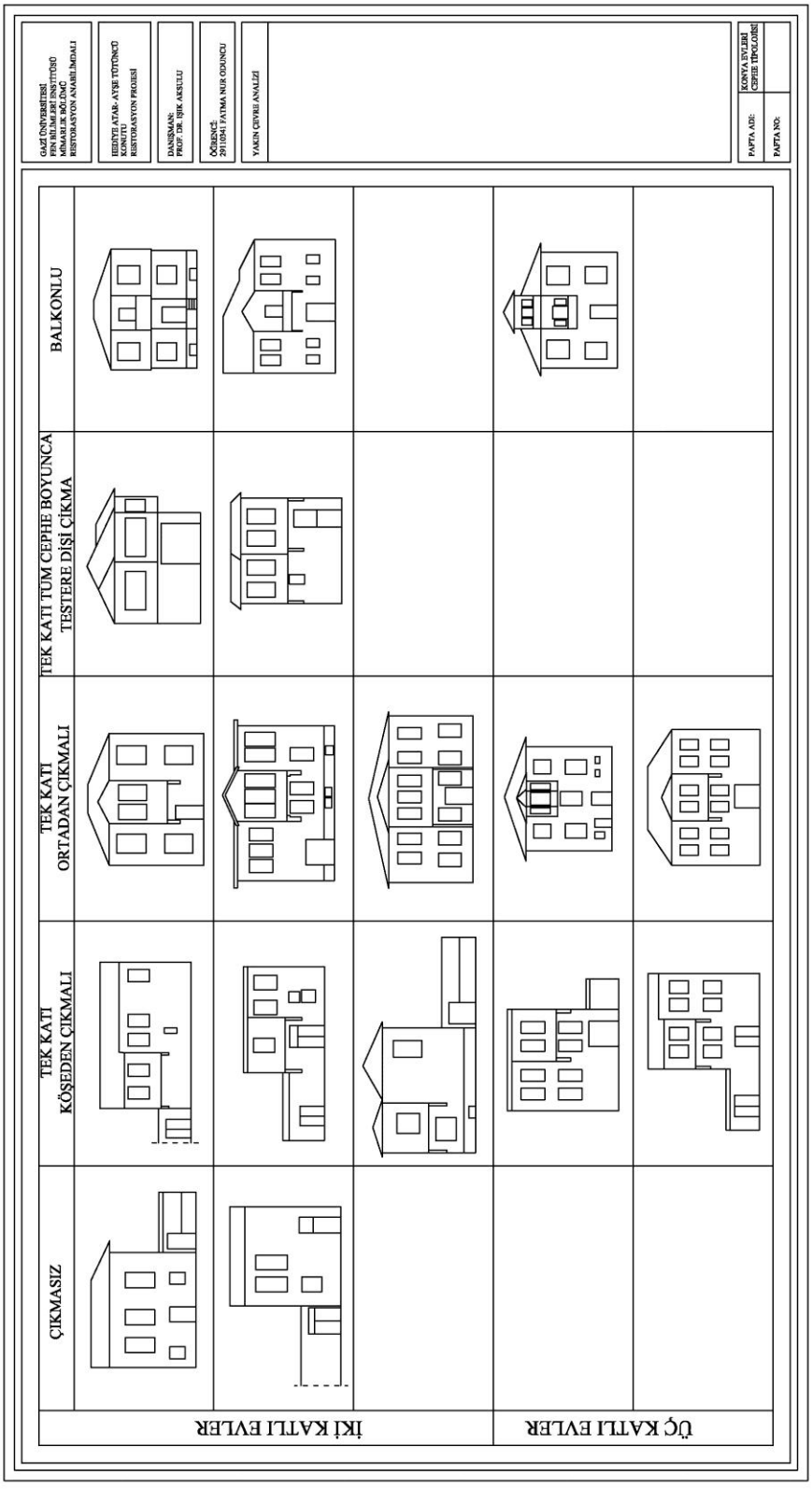

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (karşılaştırmalı çalışma aşaması)

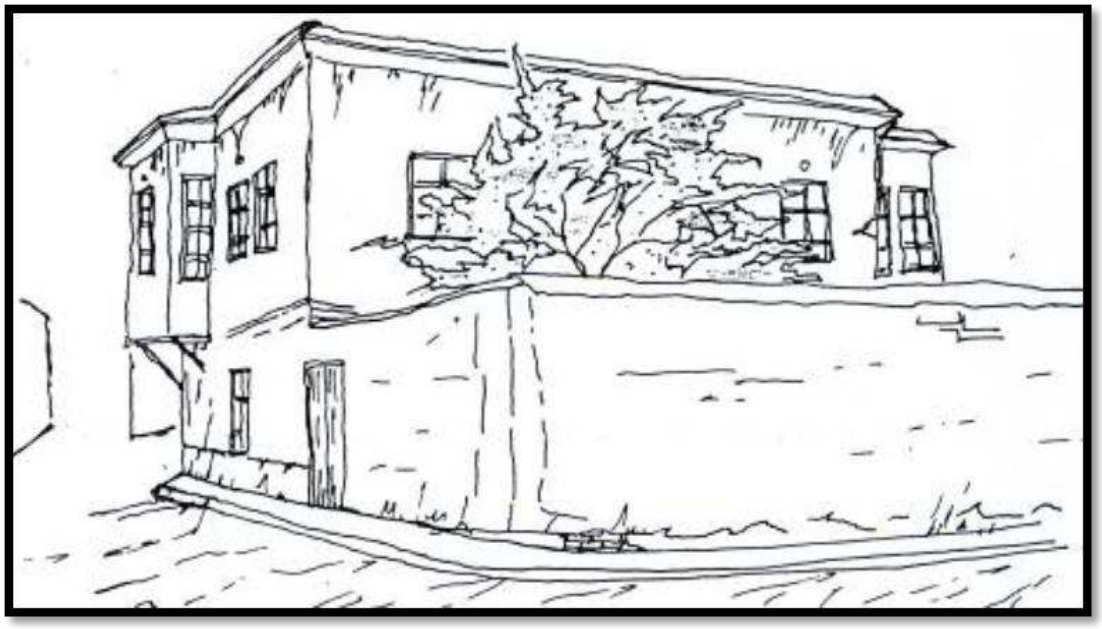

Şekil 4.1. Geleneksel Konya evi-sokak ilişkisi (perspektif) (Tozoğlu, 1995)

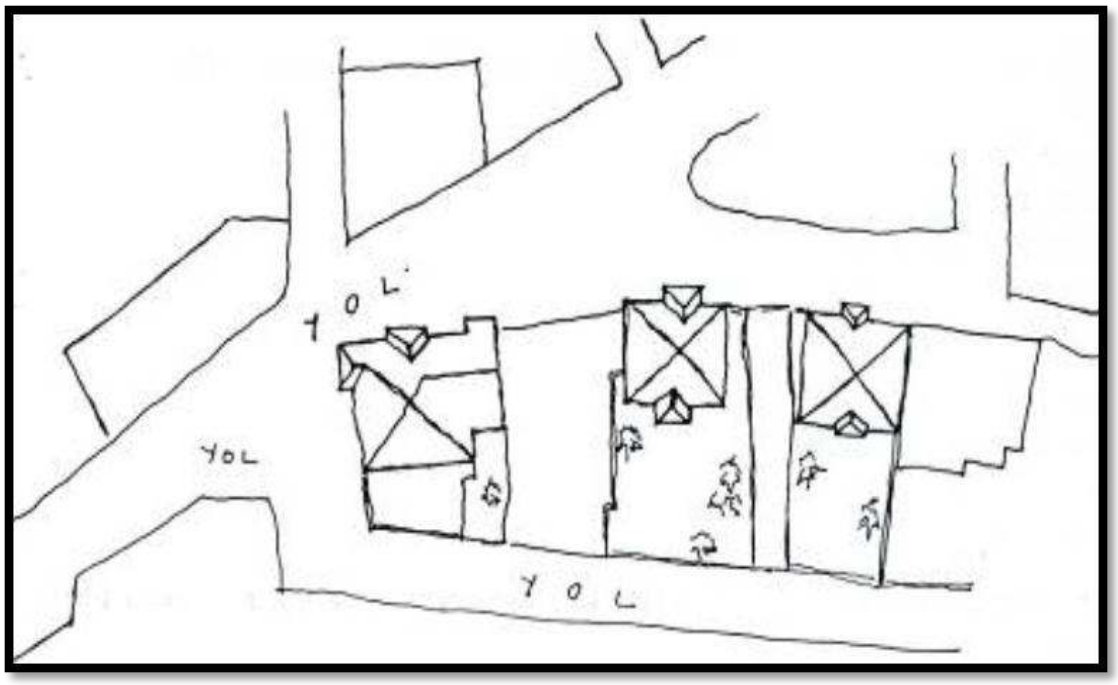

Şekil 4.2. Geleneksel Konya evi-sokak ilişkisi (plan) (Tozoğlu, 1995).

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (karşılaştırmalı çalışma aşaması)

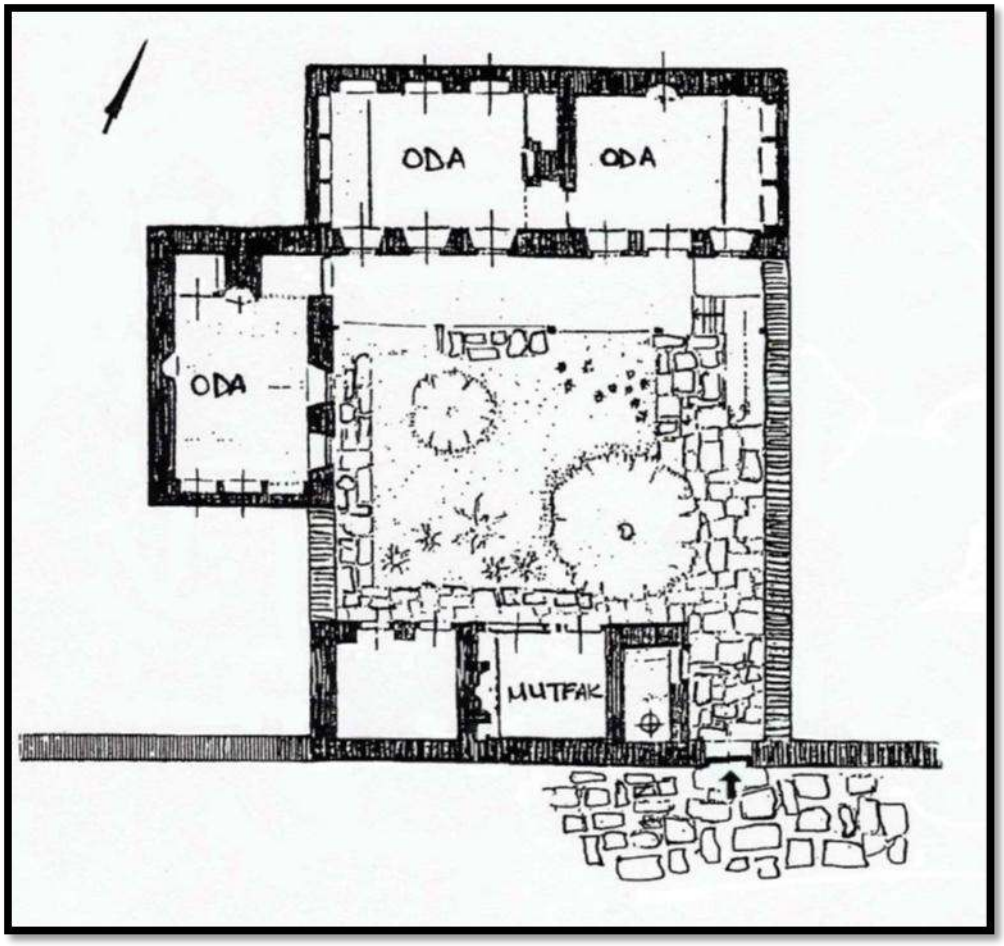

Şekil 4.3. Hayatlı ve üç odalı bir ev (Berk 1951,s.49).

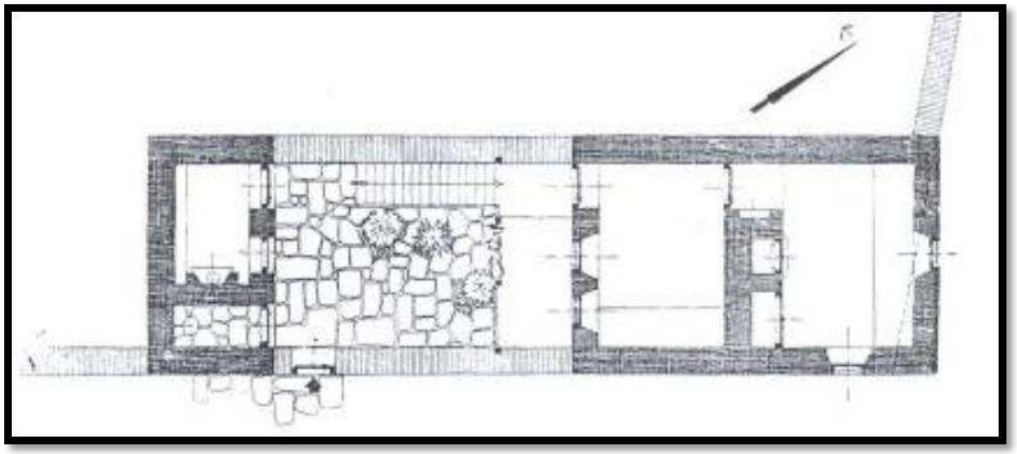

Şekil 4.4. Konya Şems caddesindeki iki odalı ev. (Berk, 1951).

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (karşılaştırmalı çalışma aşaması)

Resim 4.1. Sedirler Caddesinde İbrahim Çakır evinin avlu duvarı (Sürdürülebilir Mimarlık Bağlamında Geleneksel Konya Evi Üzerine Bir İnceleme, A. C. KUŞÇU, Y. Lisans Tezi, 2006)

Resim 4.2. Hediye Atarcı - Ayşe Tüzün konutunun bahçesinde bulunan yıkıntı (F. Nur ODUNCU 2013).

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (karşılaştırmalı çalışma aşaması)

Resim 4.3. İç mekânda bulunan merdiven ve sofaya girişte bulunan kemer (F. Nur ODUNCU, 2013).

Resim 4.4. Piri Mehmet Paşa Mescidi civarındaki evin çıkmasının altı ahşap kaplanmıştır (F. Nur ODUNCU, 2013).

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (karşılaştırmalı çalışma aşaması)

Resim 4.5. Konya'da bir geleneksel konutun hayat kapısı ve sokaktan görünüşü. (Ahmet Seven, http://wowturkey.com)

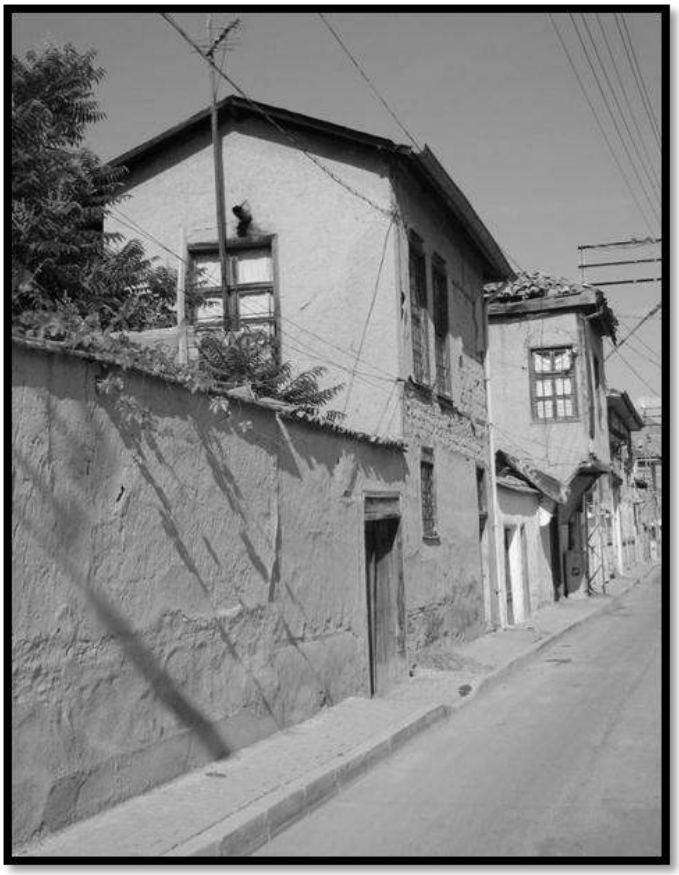

Resim 4.6. Konya'da kerpiç evlere örnek (http://wowturkey.com)

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (karşılaştırmalı çalışma aşaması)

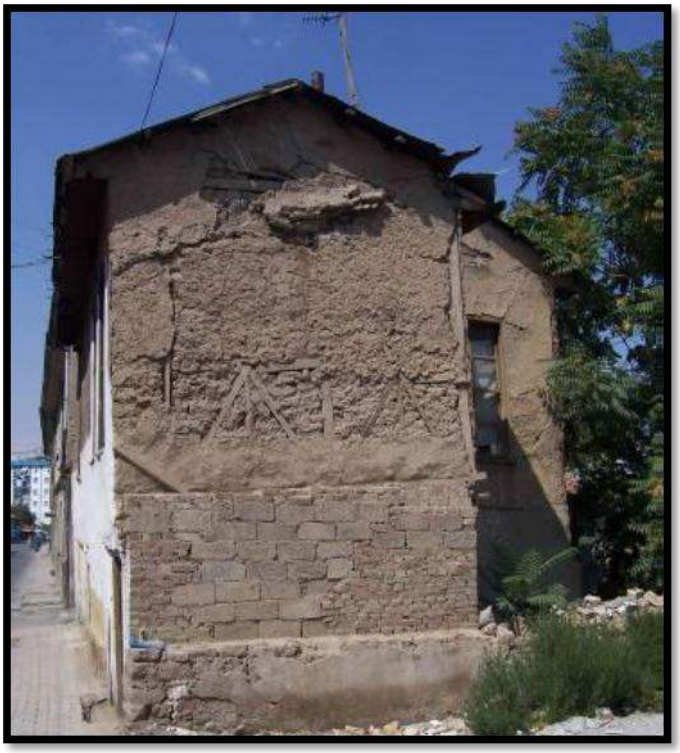

Resim 4.7. Türbe mahallesindeki bir evin yan cephesindeki kerpiç sıva
(Sürdürülebilir Mimarlık Bağlamında Geleneksel Konya Evi Üzerine Bir İnceleme, A. C. KUŞÇU, Y. Lisans Tezi, 2006)

Resim 4.8. Konya Aziziye Camii

EK-4 (Devam) Dördüncü bölüme ait ekler (karşılaştırmalı çalışma aşaması)

Resim 4.9. Hediye Atarcı – Ayşe Tüzün konutundan ahşap kiriş örneği (F. Nur ODUNCU, 2013).

Resim 4.10. Sedirler caddesi Âşık Paşa sokaktaki evin sazdanan yapılmış çatısı (Sürdürülebilir Mimarlık Bağlamında Geleneksel Konya Evi Üzerine Bir İnceleme, Mimar Ahmet Cemil KUŞCU, Yüksek Lisans Tezi, 2006).

EK-5 Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

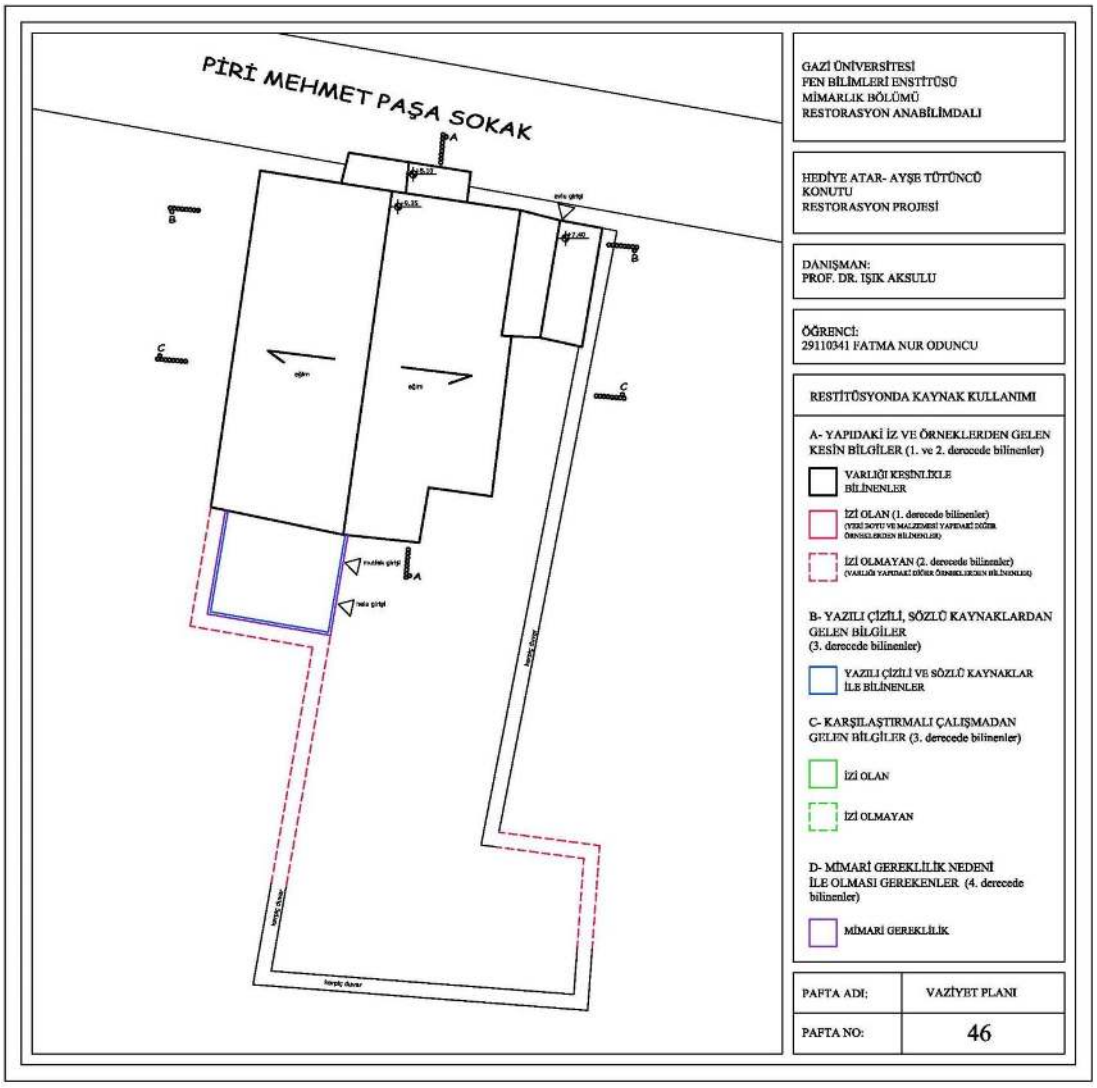

Şekil 5.1. Restitüsyonda kaynak kullanımı vaziyet planı

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

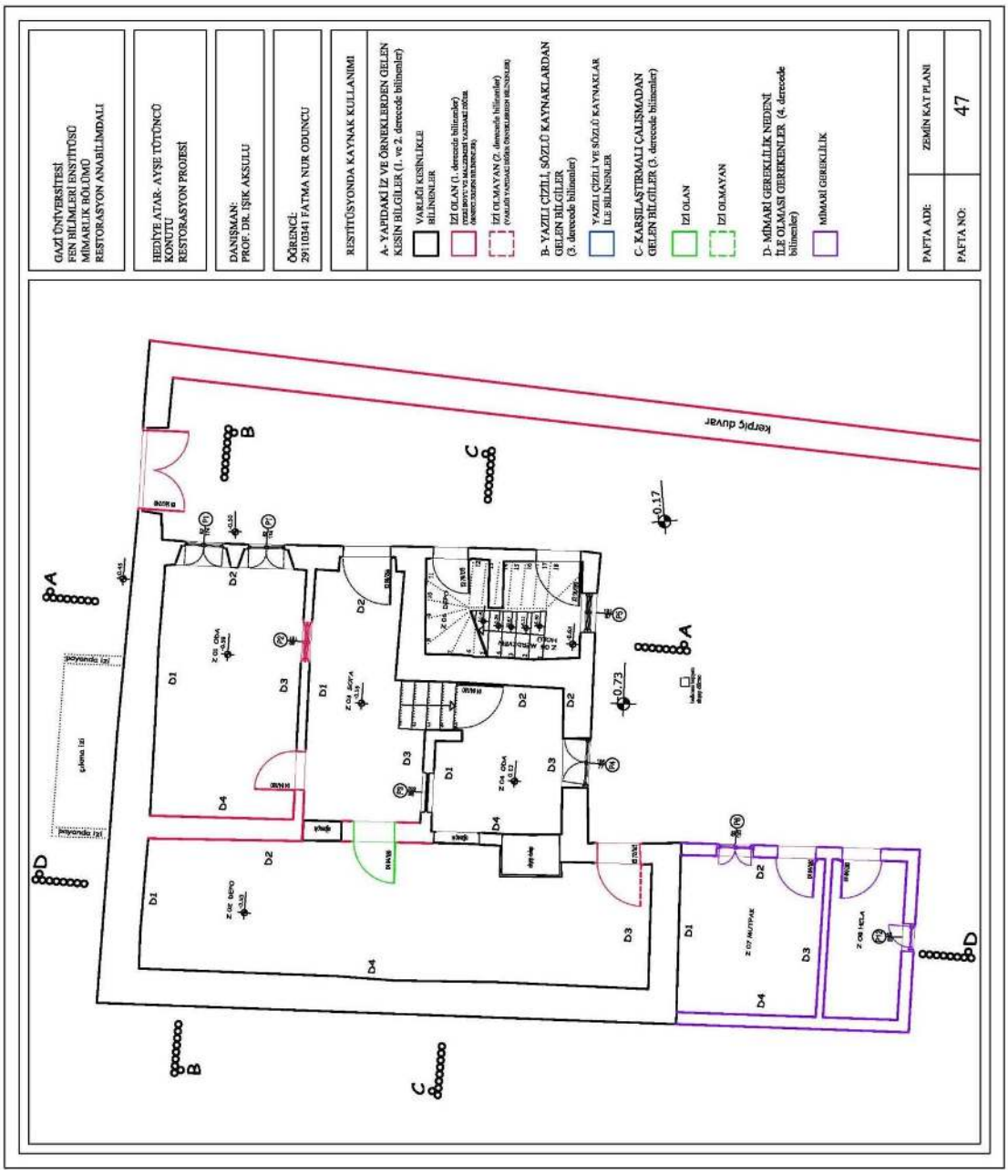

Şekil 5.2. Restitüsyonda kaynak kullanımı zemin kat planı

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

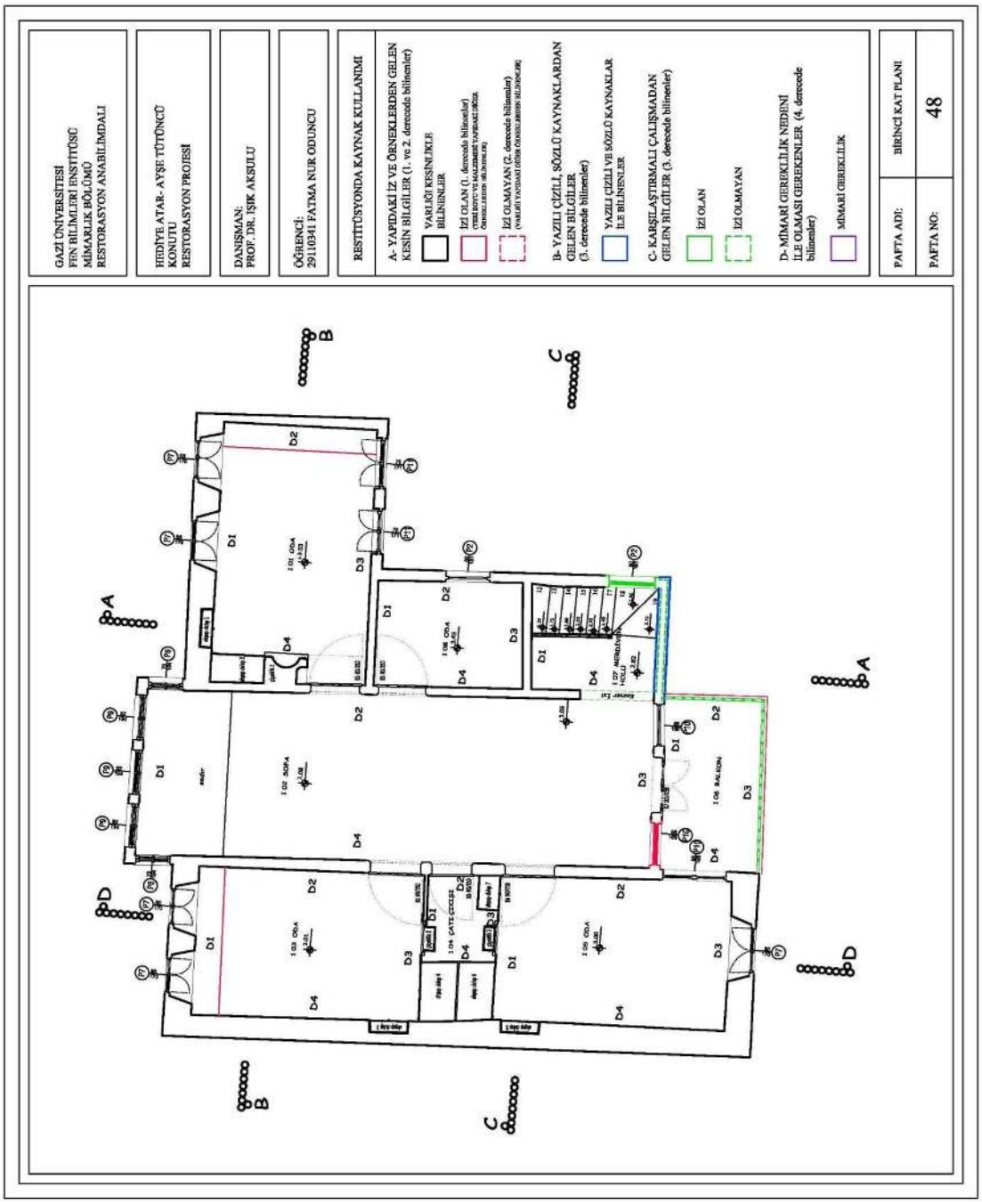

Şekil 5.3. Restitüsyonda kaynak kullanımı 1. kat planı

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

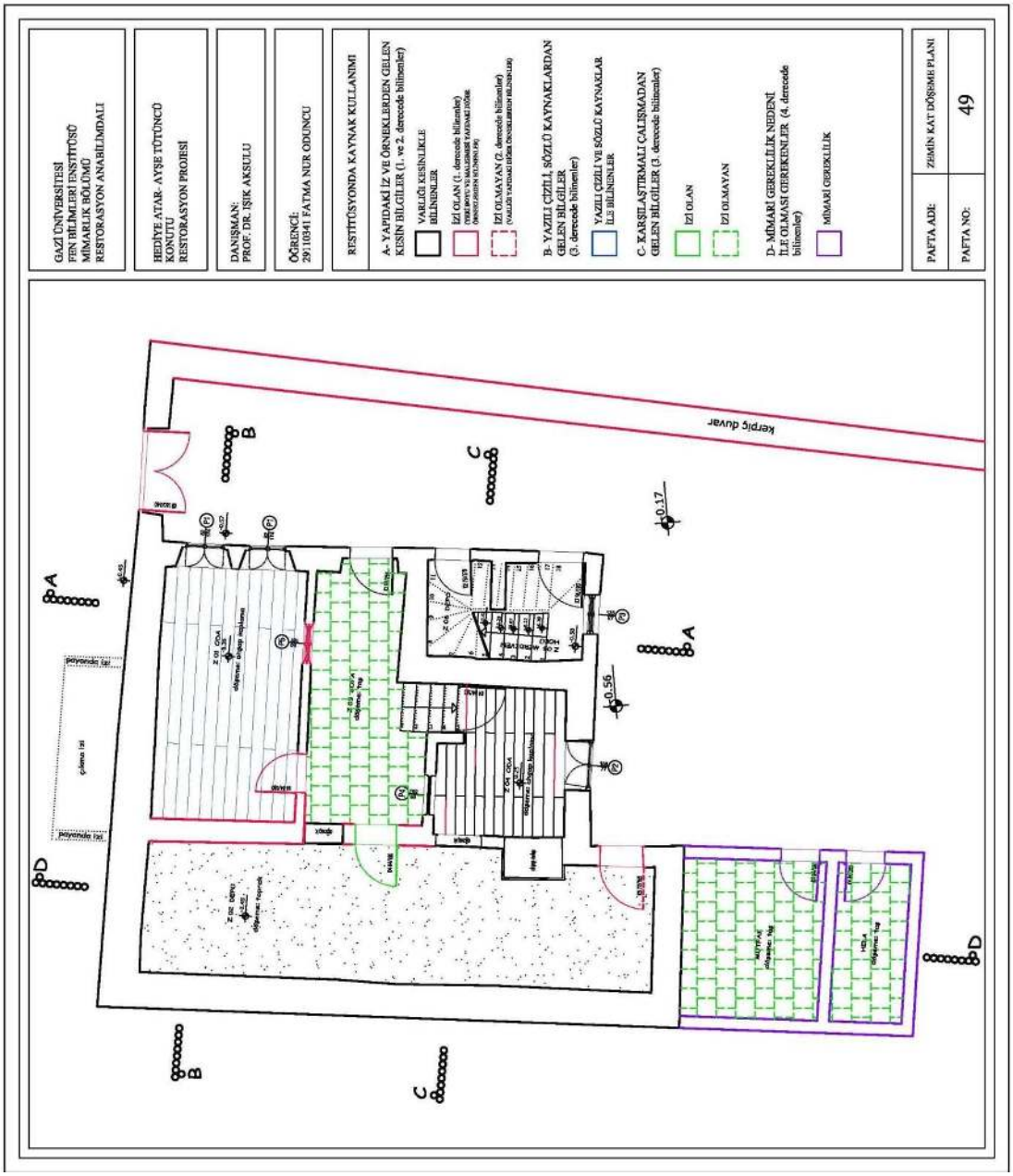

Şekil 5.4. Restitüsyonda kaynak kullanımı zemin kat döşeme planı

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

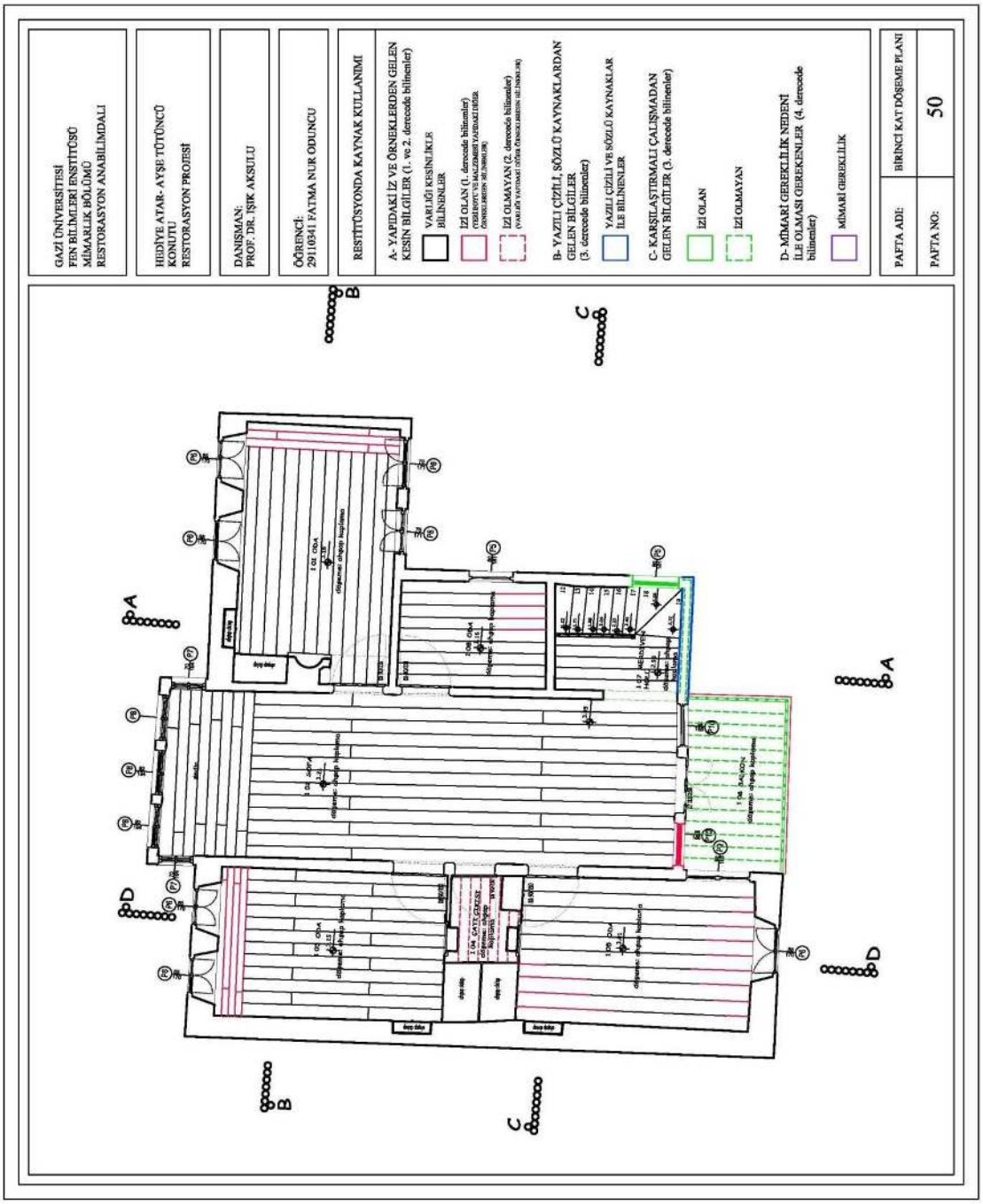

Şekil 5.5. Restitüsyonda kaynak kullanımı 1. kat döşeme planı

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

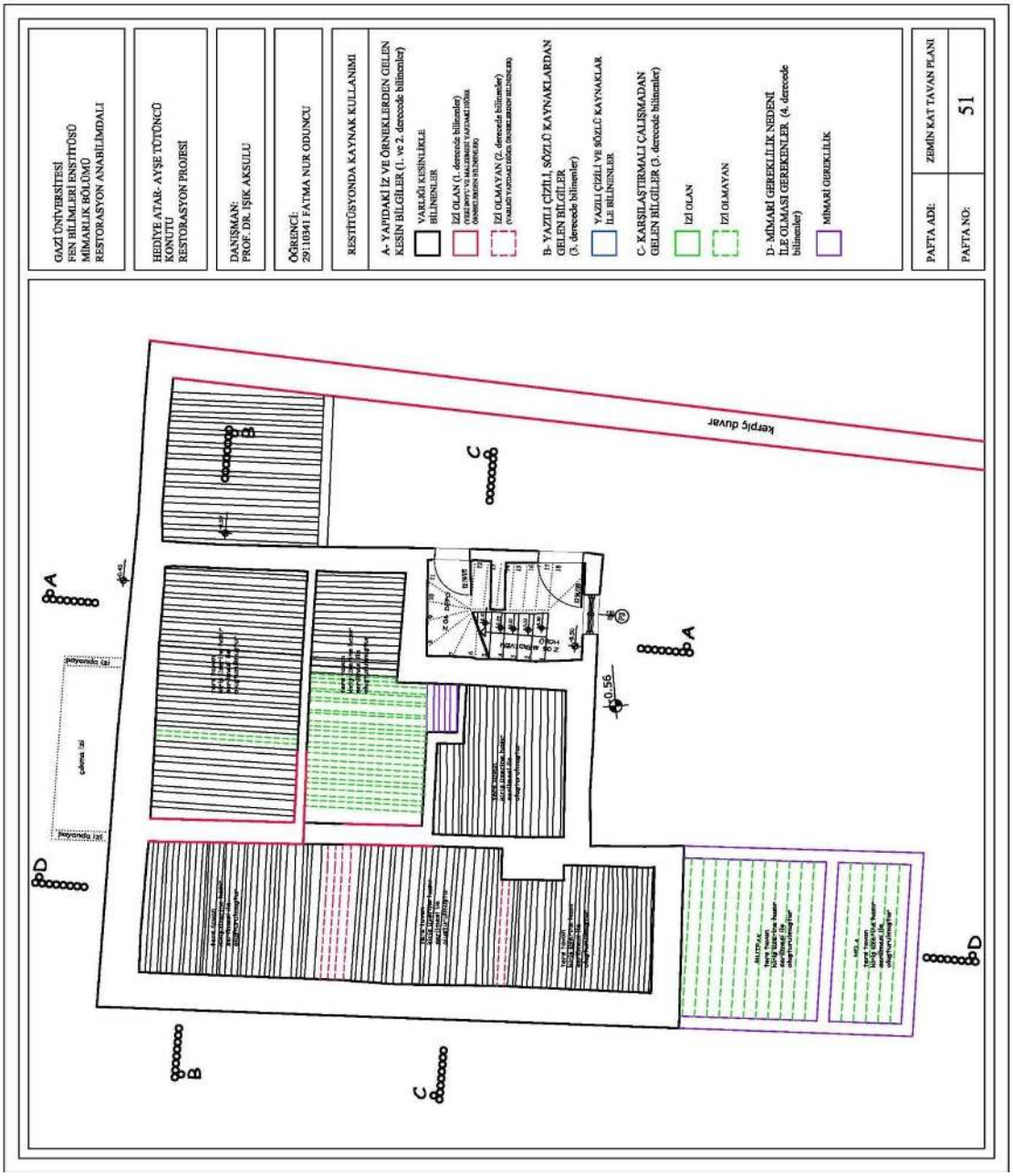

Şekil 5.6. Restitüsyonda kaynak kullanımı zemin kat tavan planı

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

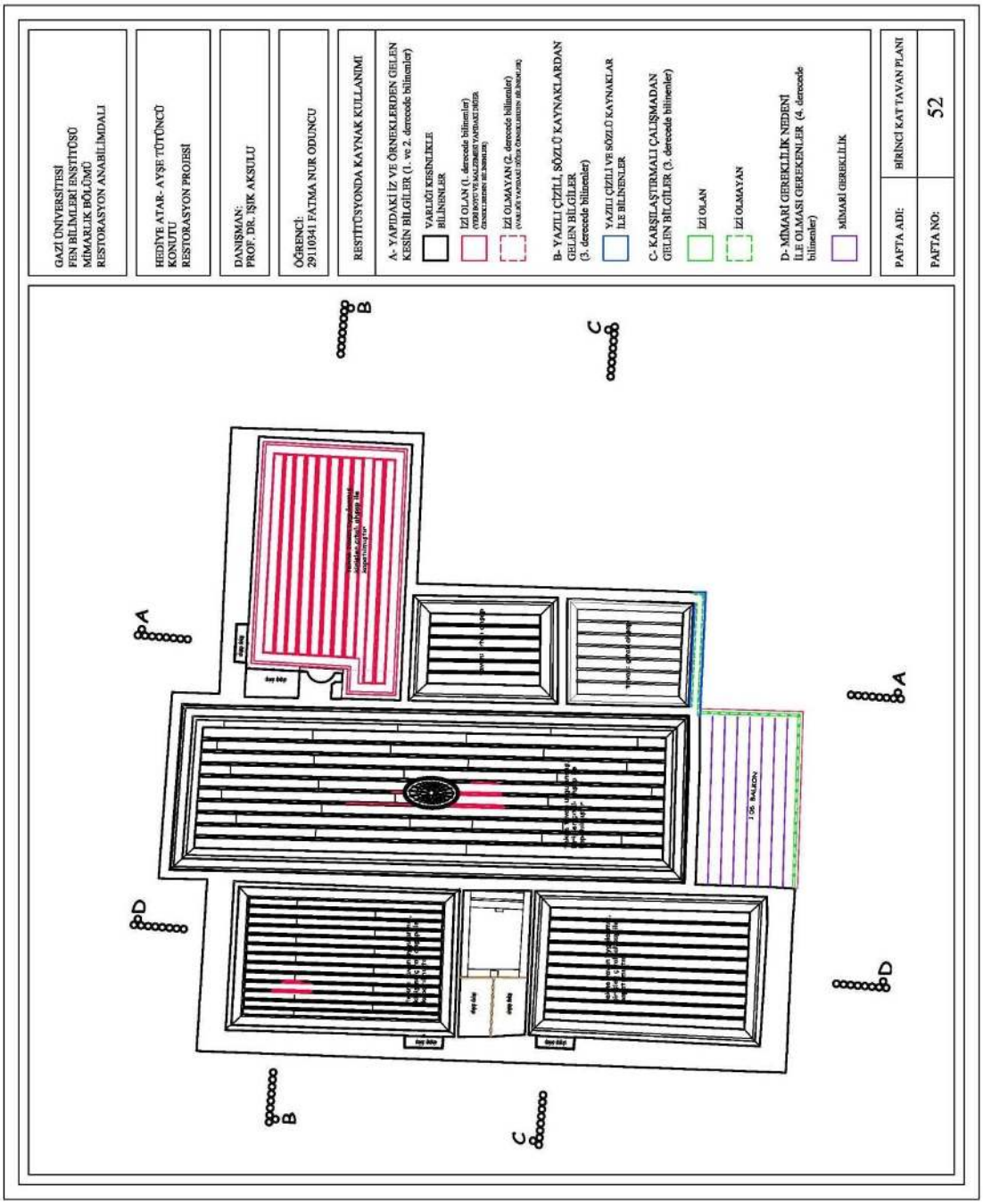

Şekil 5.7. Restitüsyonda kaynak kullanımı 1. kat tavan planı

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

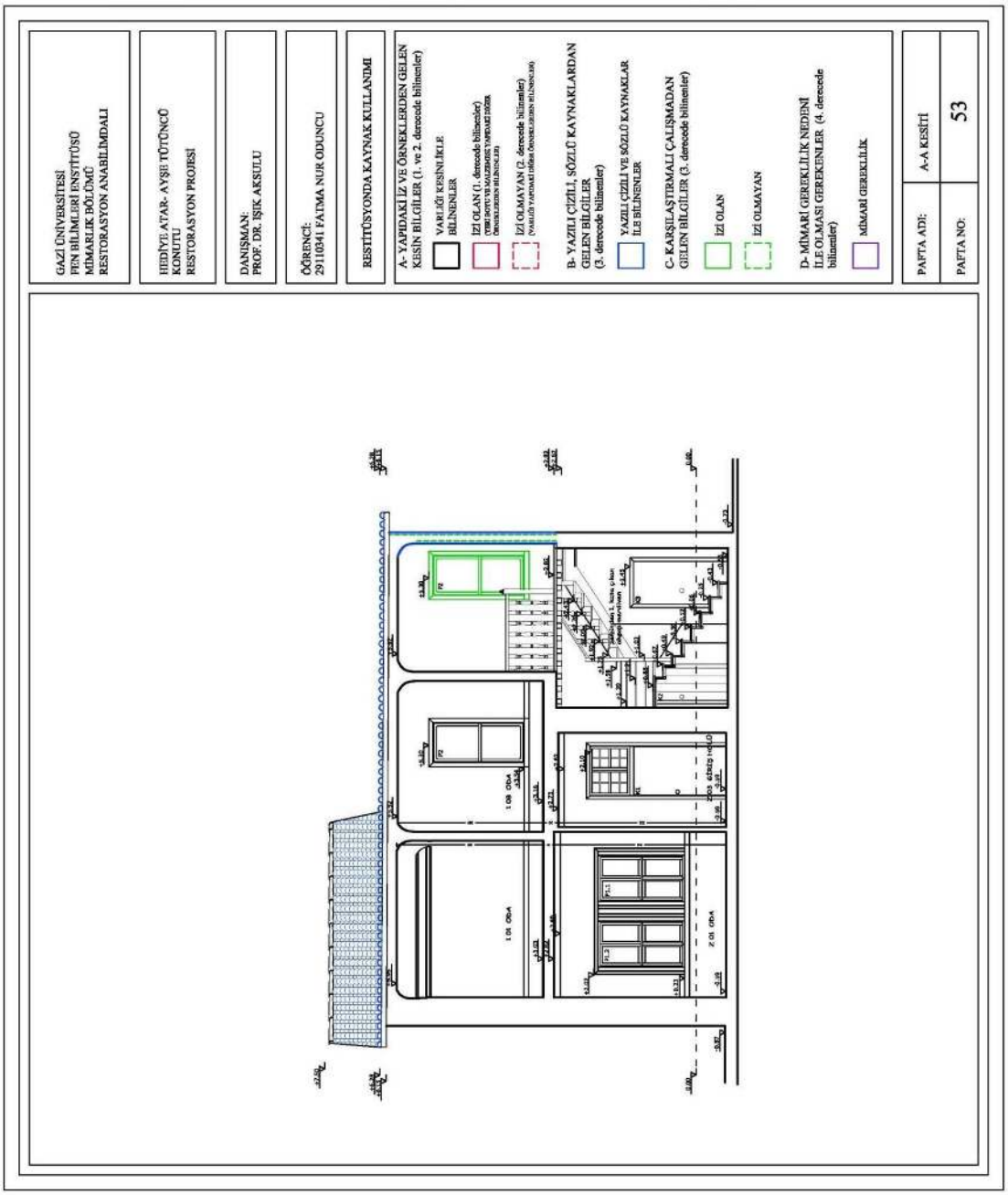

Şekil 5.8. Restitüsyonda kaynak kullanımı A-A kesiti

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

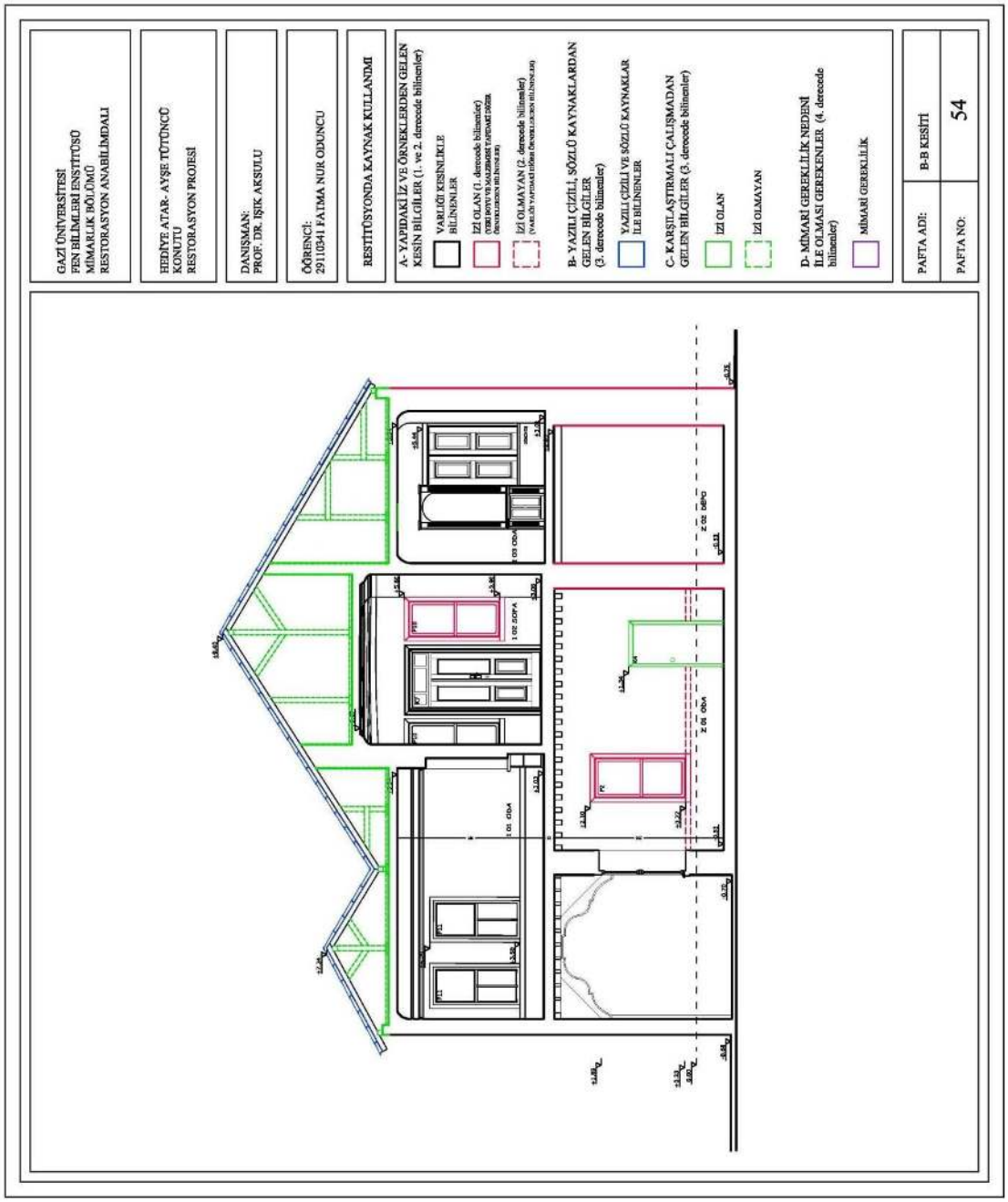

Şekil 5.9. Restitüsyonda kaynak kullanımı B-B kesiti

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

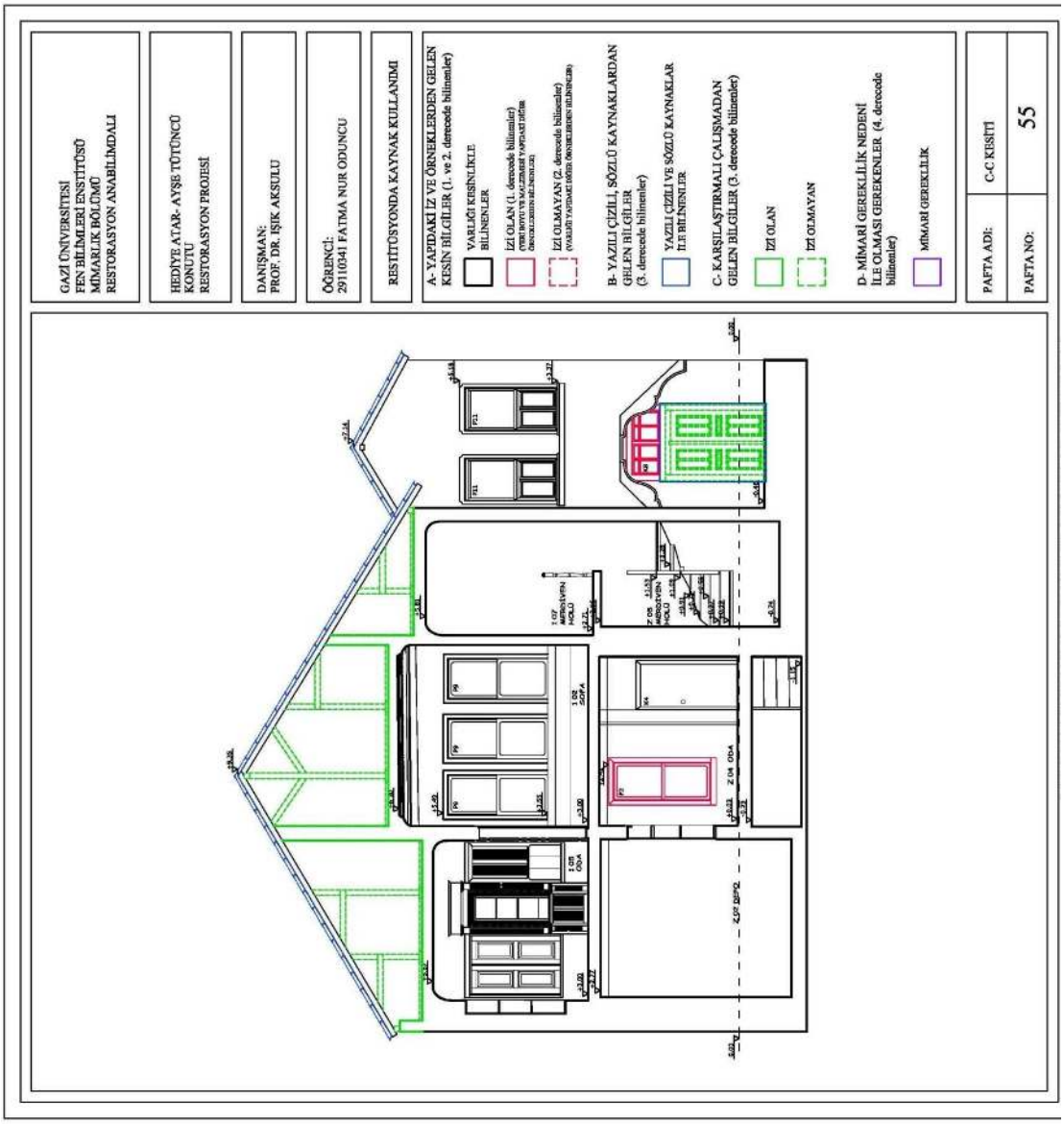

Şekil 5.10. Restitüsyonda kaynak kullanımı C-C kesiti

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

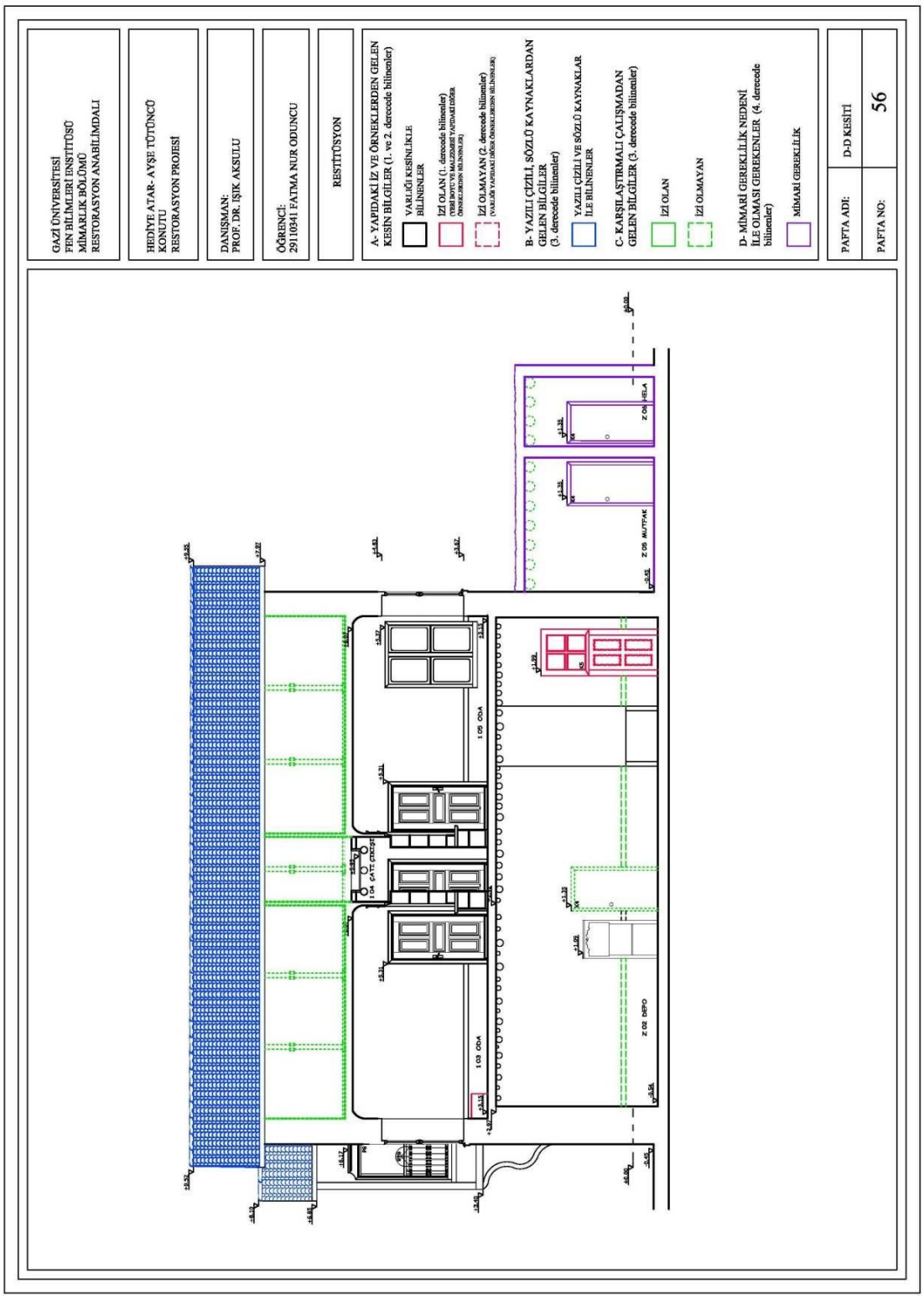

Şekil 5.11. Restitüsyonda kaynak kullanımı D-D kesiti

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

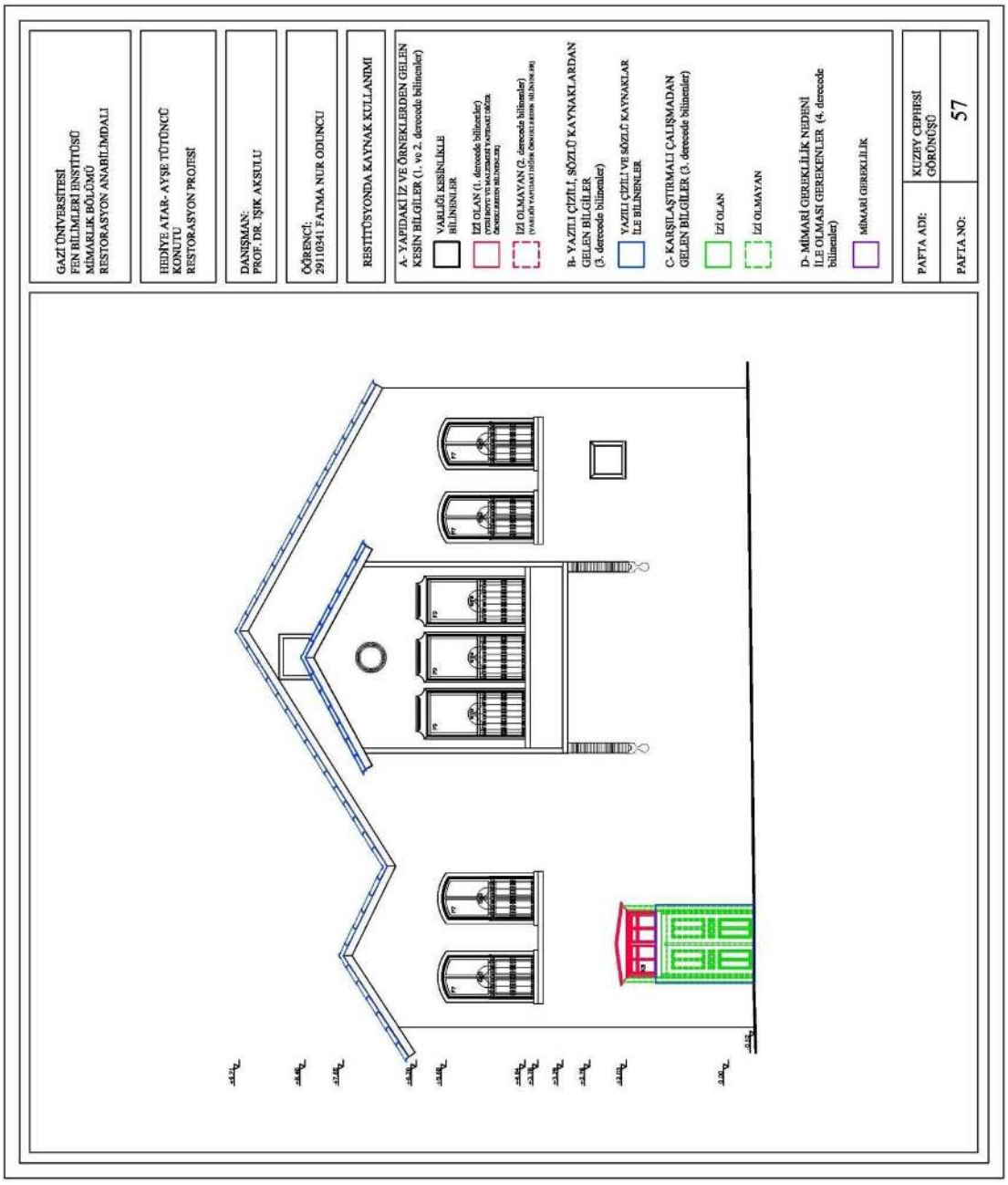

Şekil 5.12. Restitüsyonda kaynak kullanımı kuzey cephesi

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

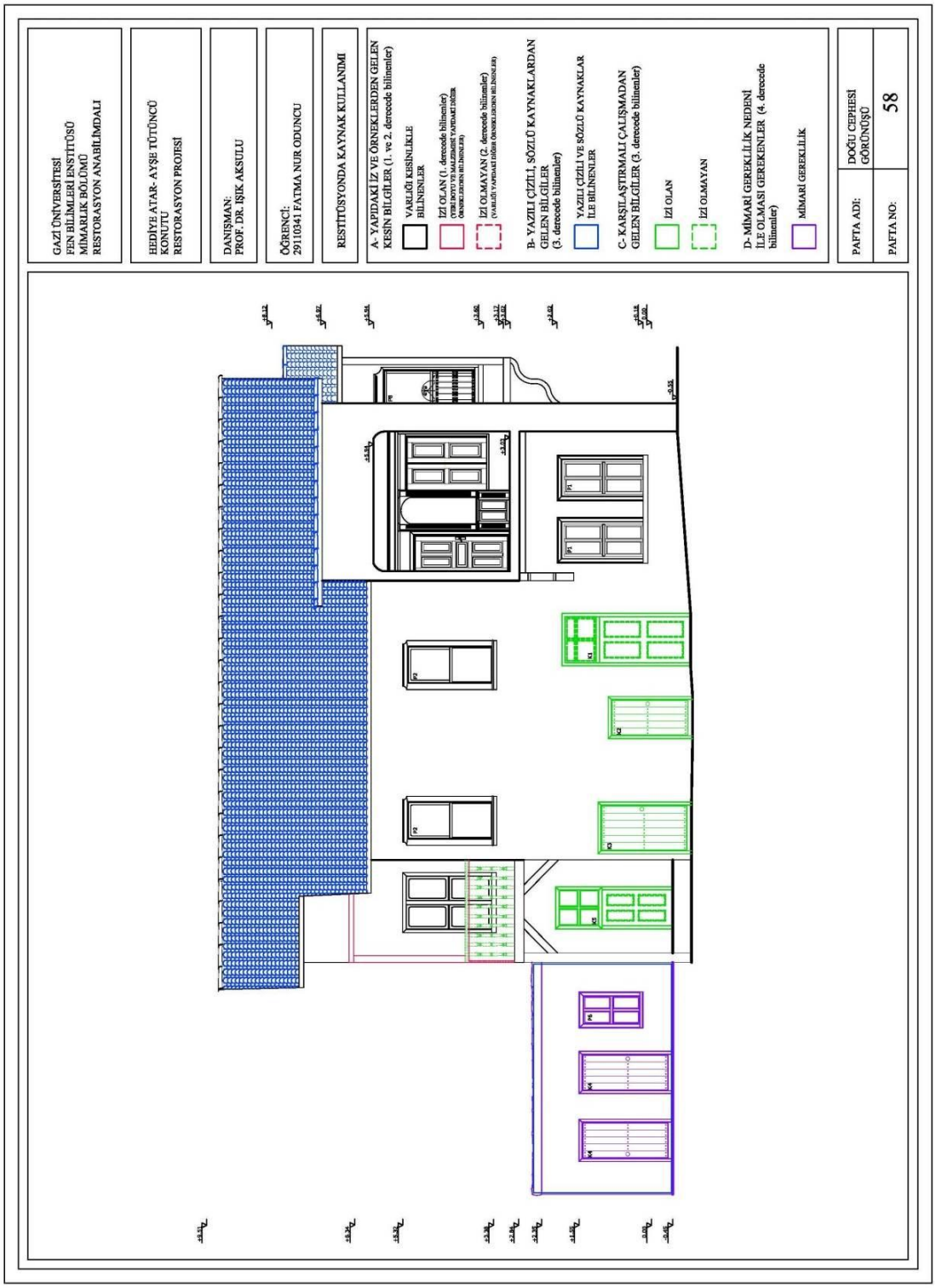

Şekil 5.13. Restitüsyonda kaynak kullanımı doğu cephesi

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

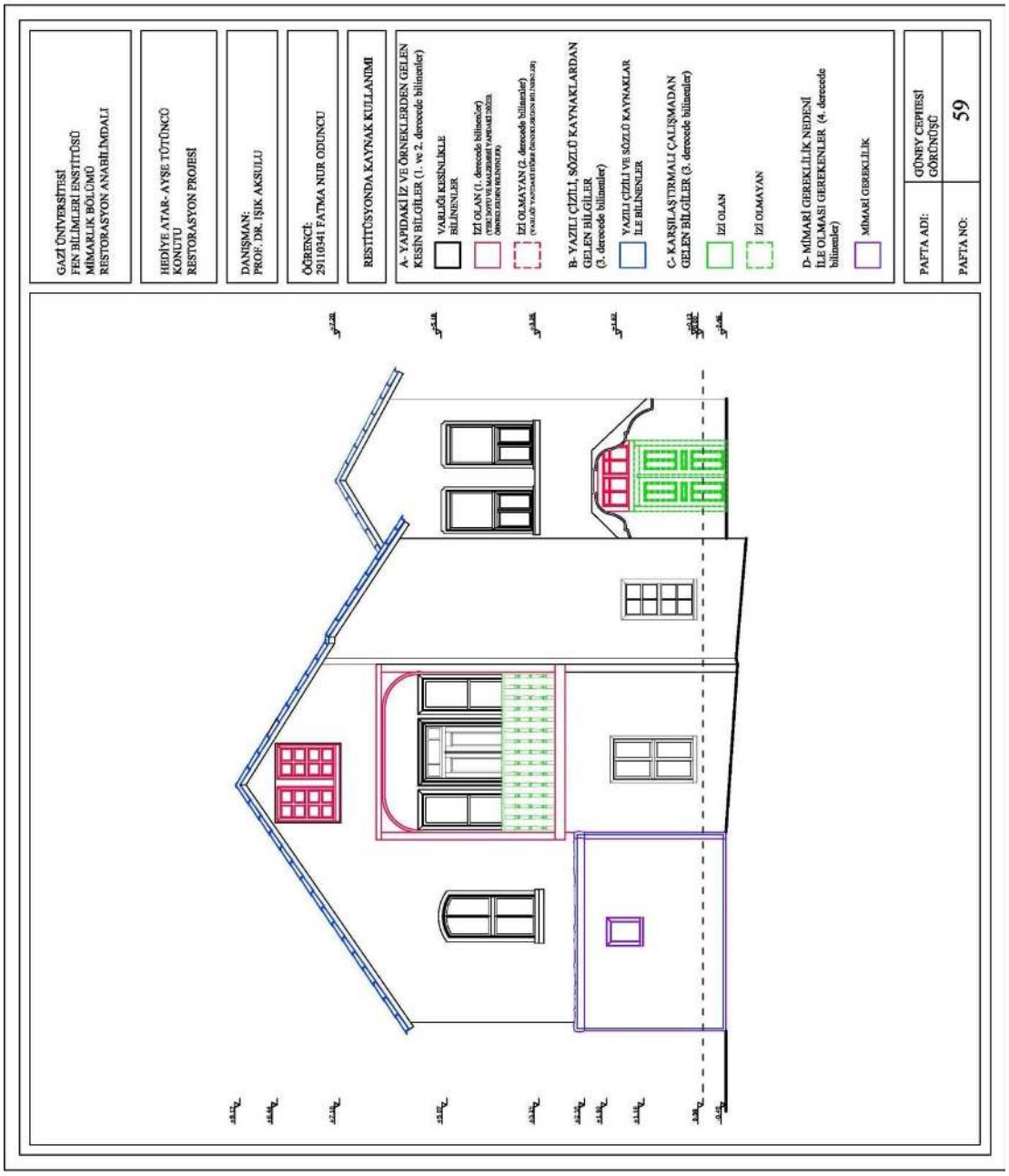

Şekil 5.14. Restitüsyonda kaynak kullanımı güney cephesi

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

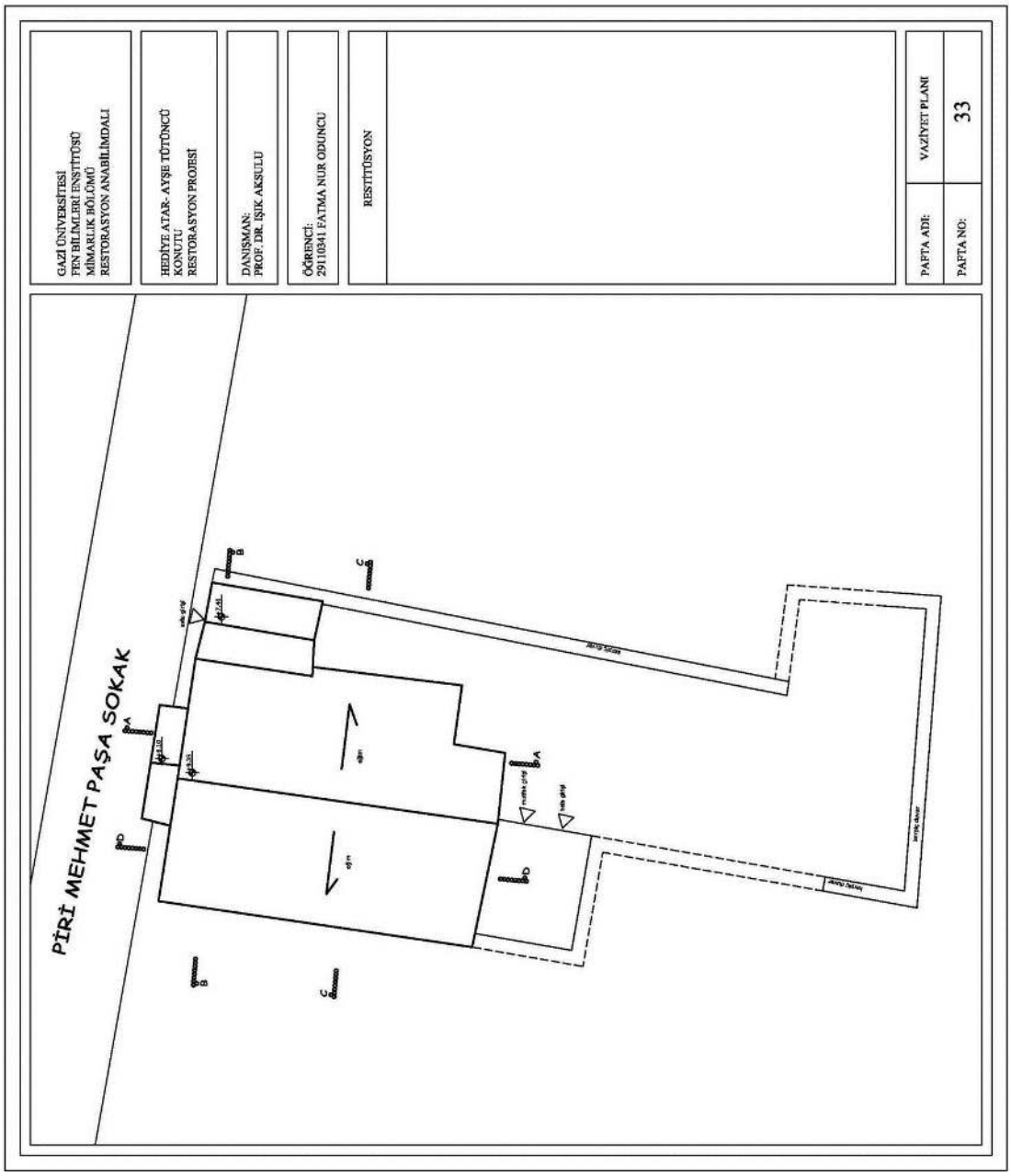

Şekil 5.15. Restitüsyon vaziyet planı

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

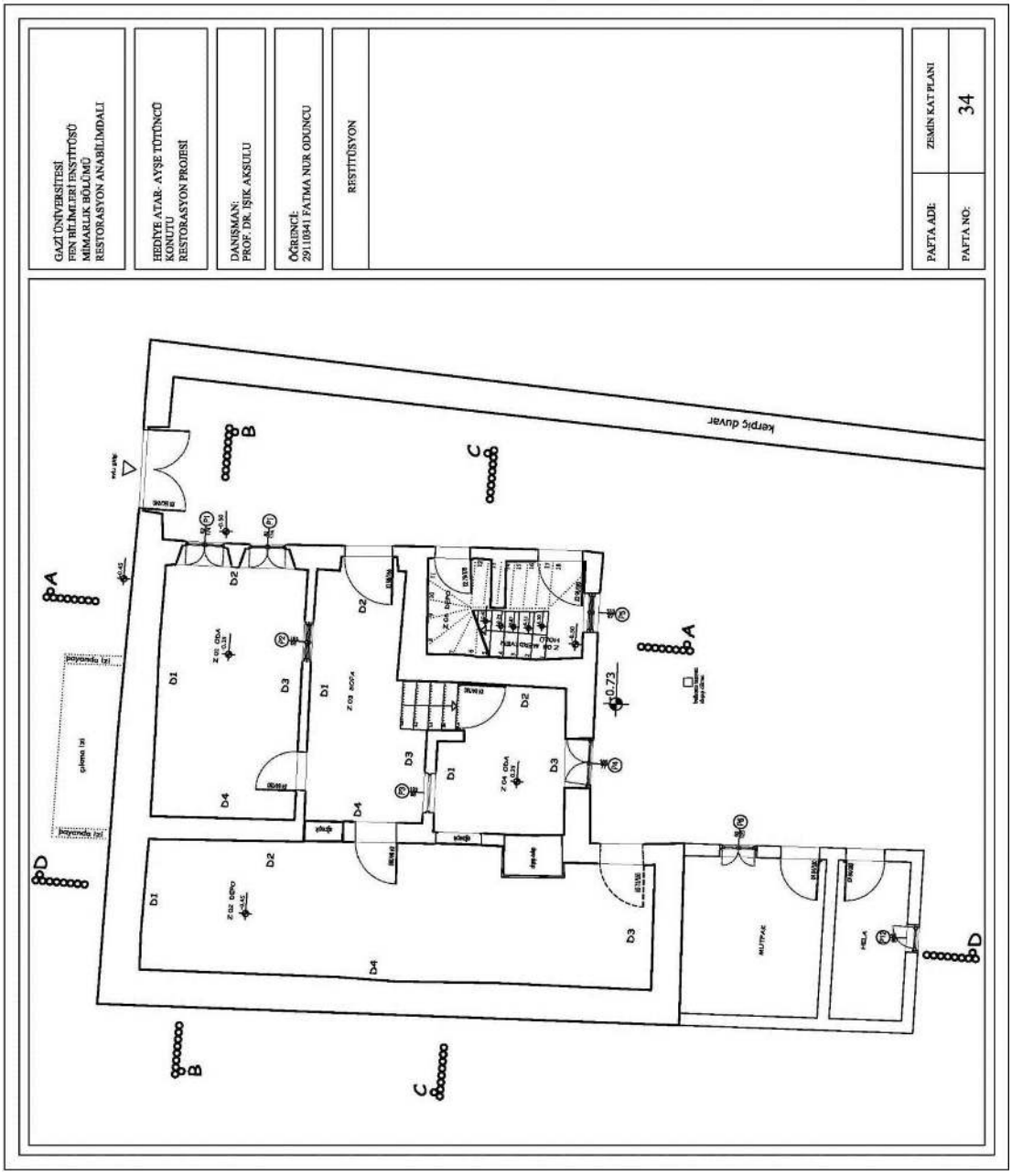

Şekil 5.16. Restitüsyon zemin kat planı

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

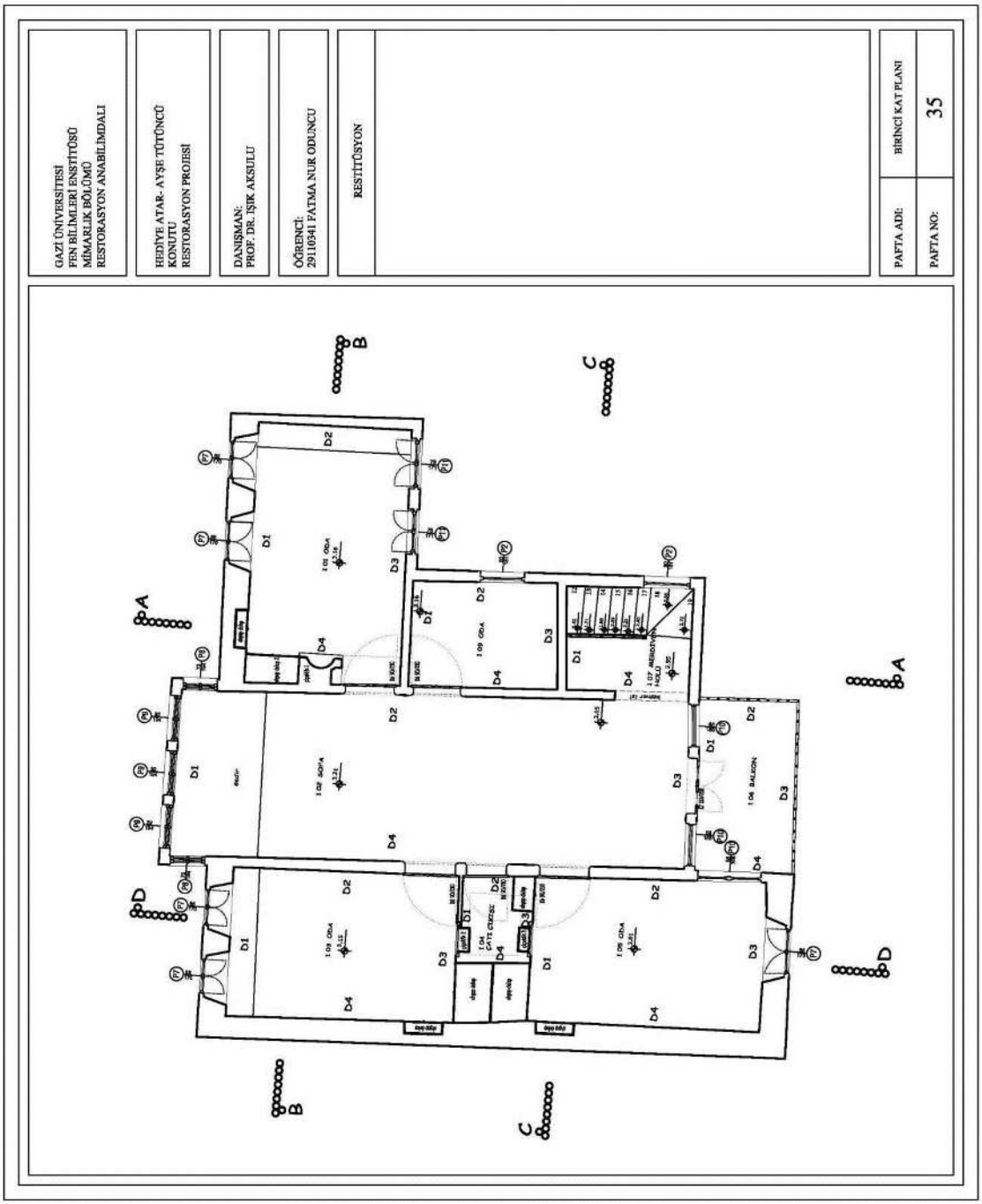

Şekil 5.17. Restitüsyon 1. kat planı

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

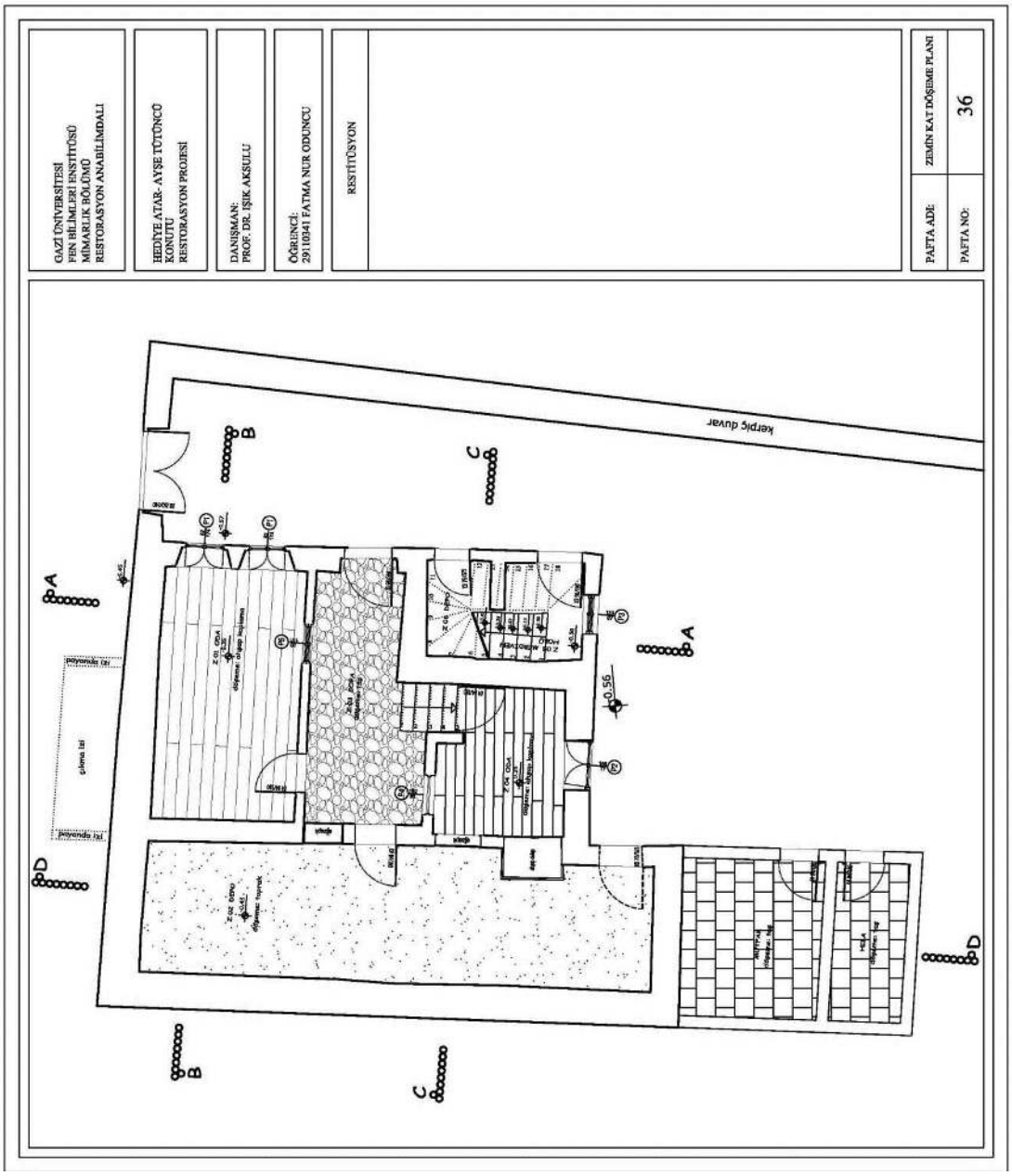

Şekil 5.18. Restitüsyon zemin kat döşeme planı

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

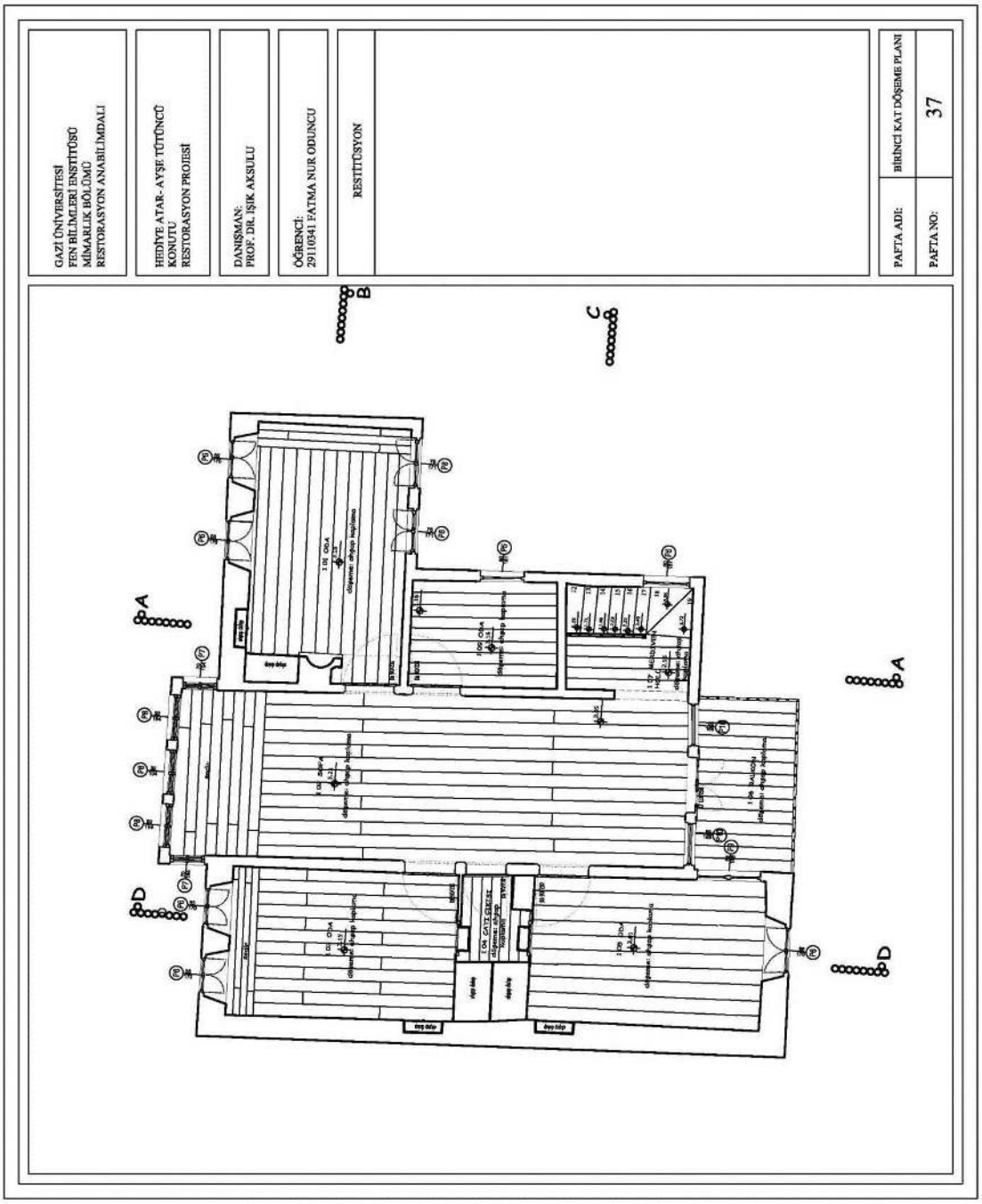

Şekil 5.19. Restitüsyon 1. kat döşeme planı

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

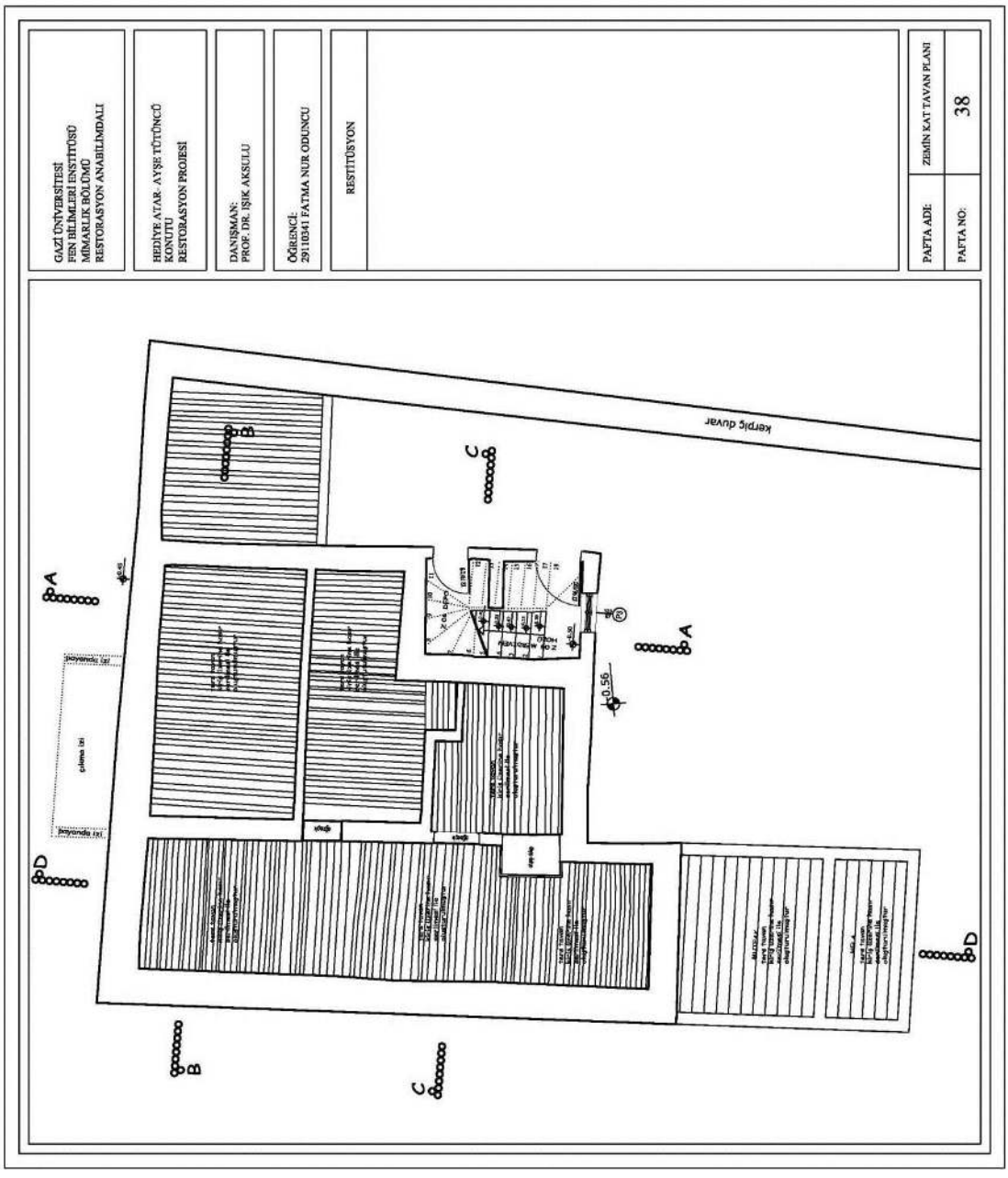

Şekil 5.20. Restitüsyon zemin kat tavan planı

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

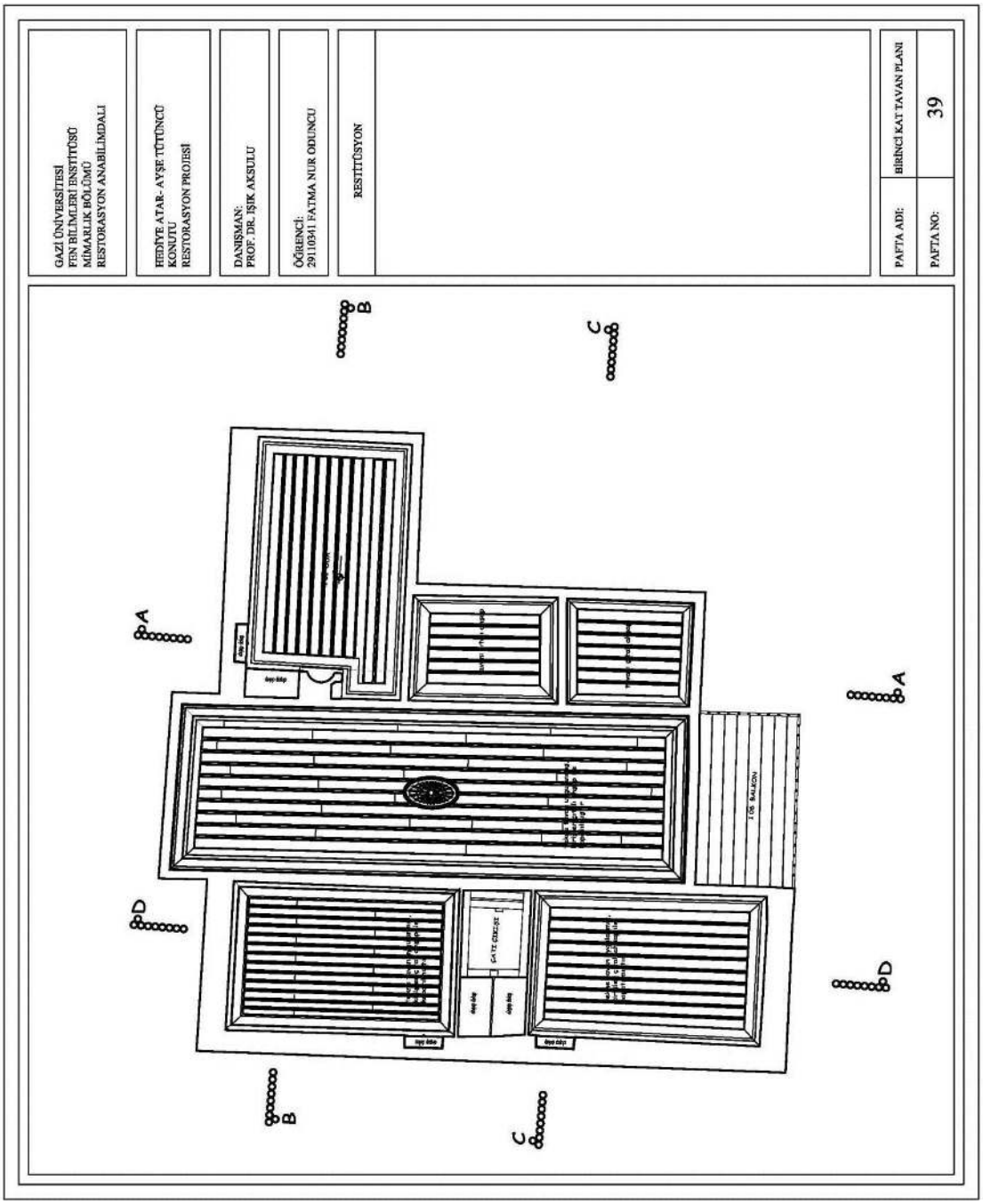

Şekil 5.21. Restitüsyon 1. kat tavan planı

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

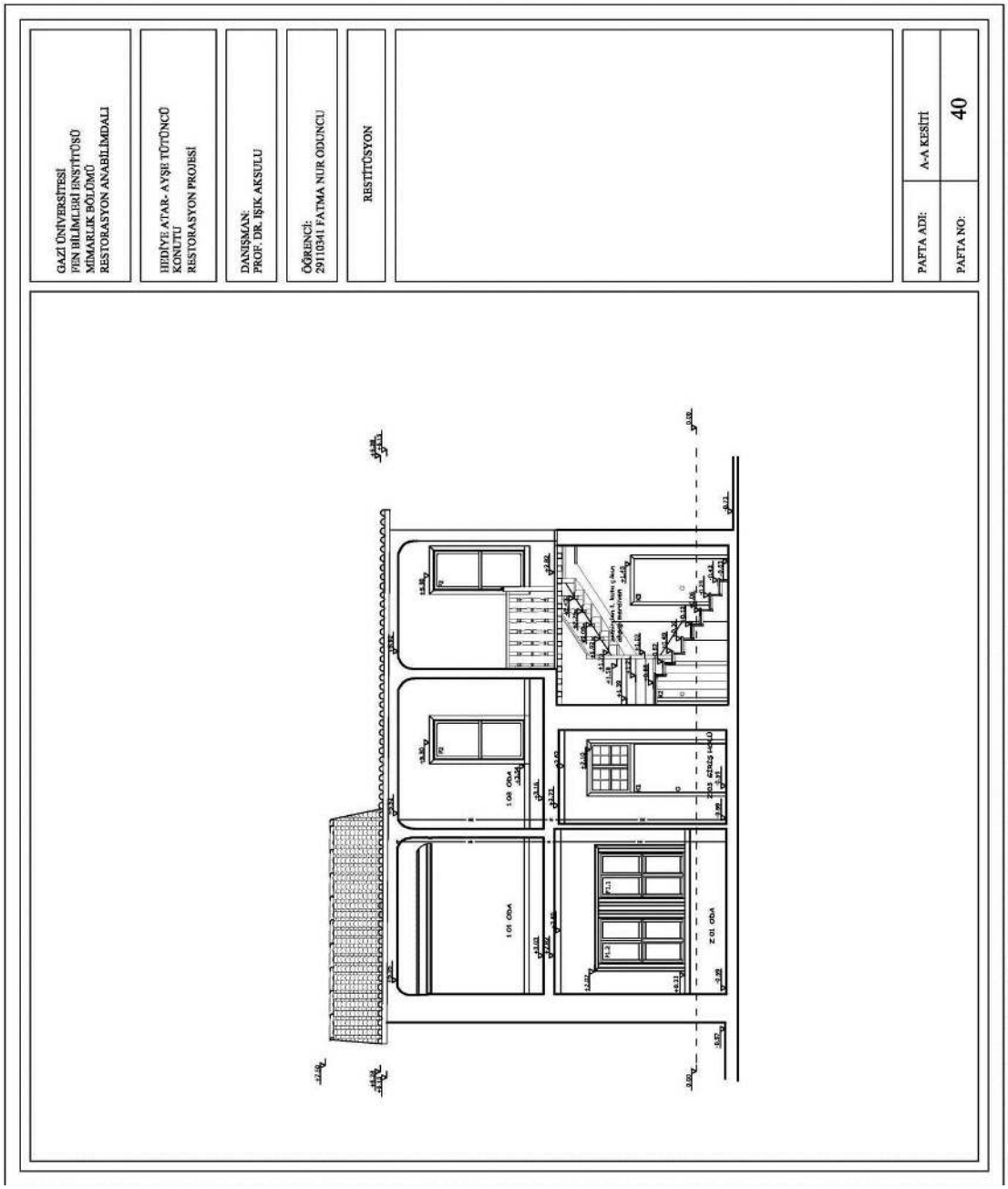

Şekil 5.22. Restitüsyon A-A kesiti

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

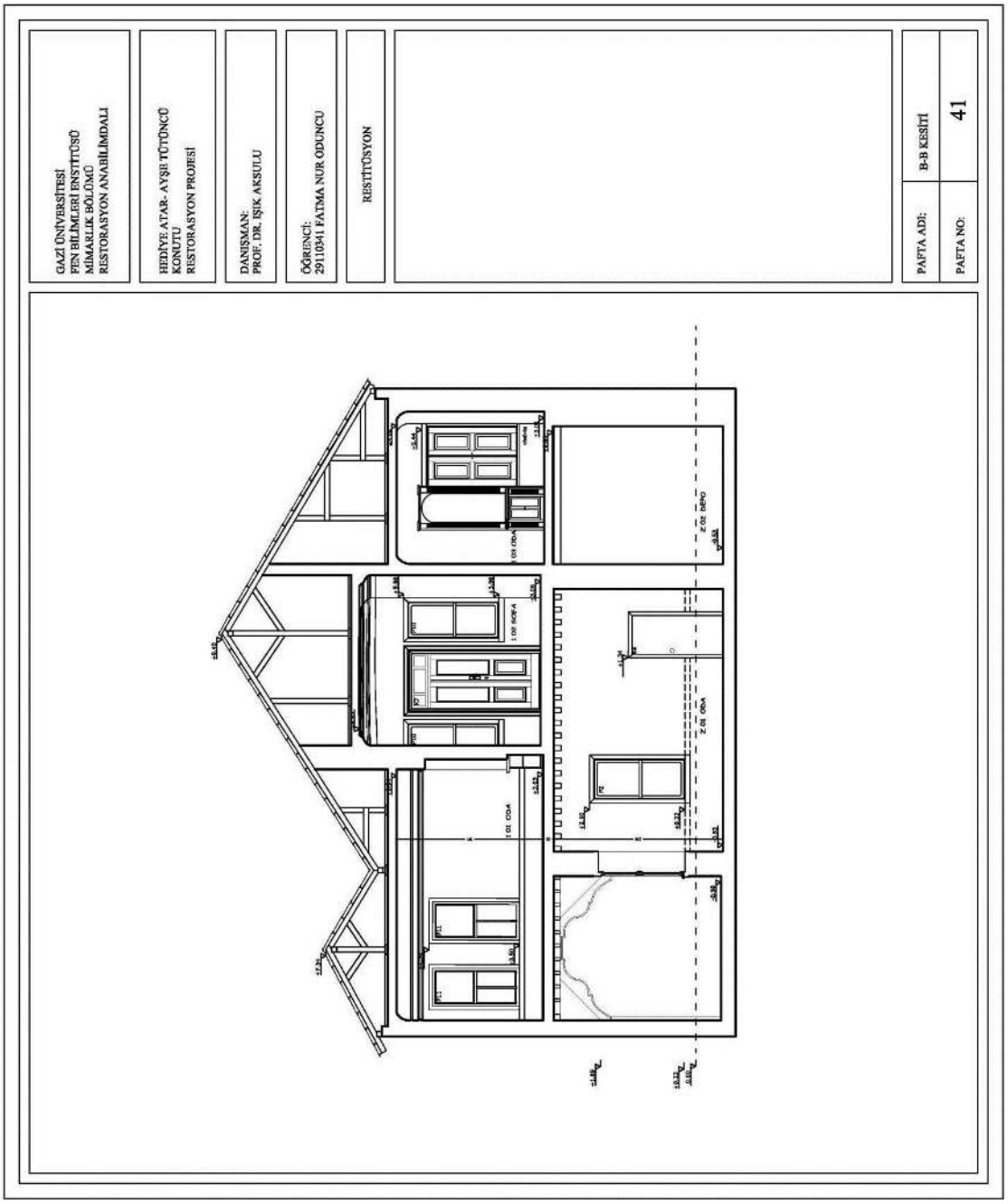

Şekil 5.23. Restitüsyon B-B kesiti

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

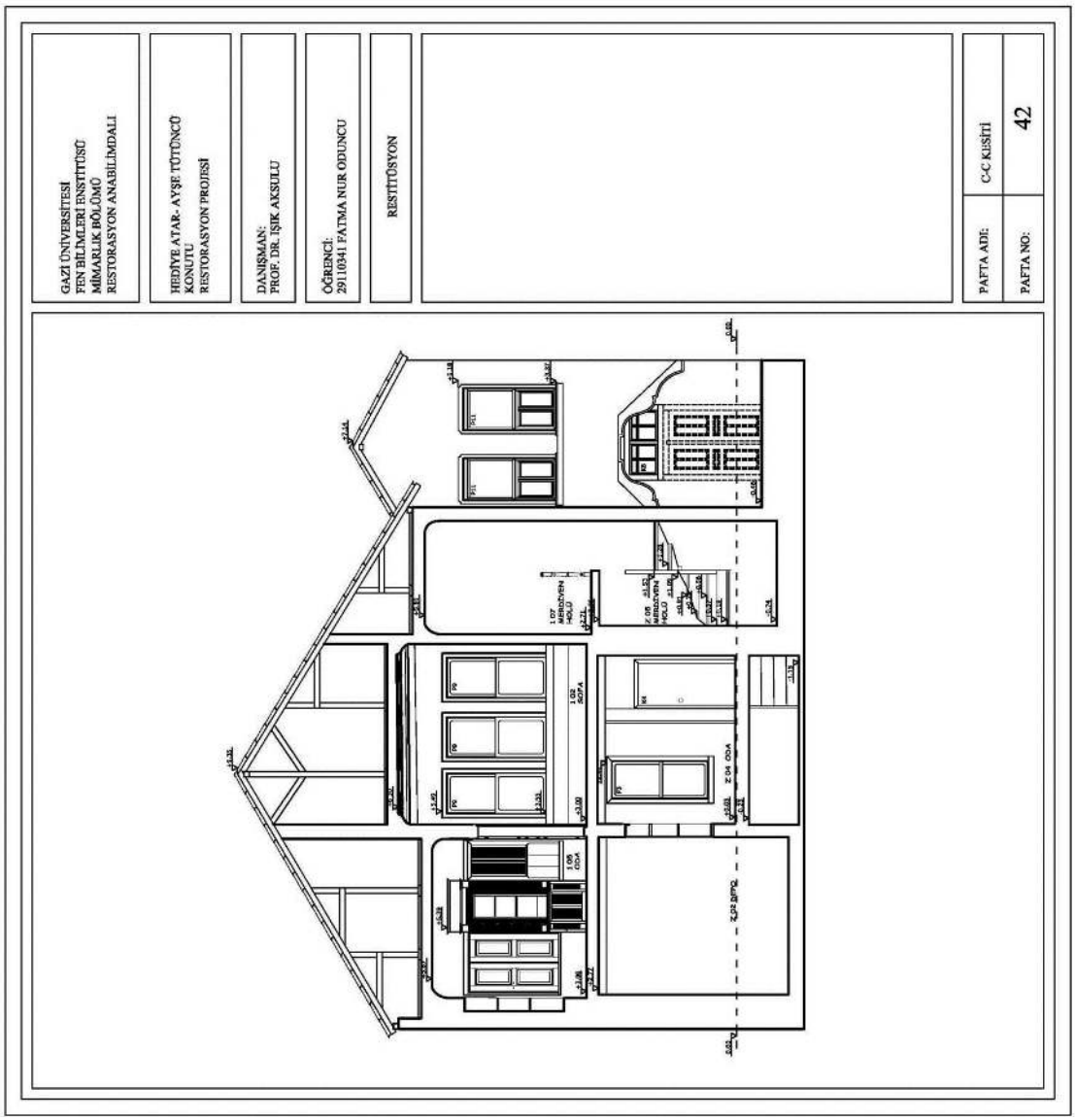

Şekil 5.24. Restitüsyon C-C kesiti

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

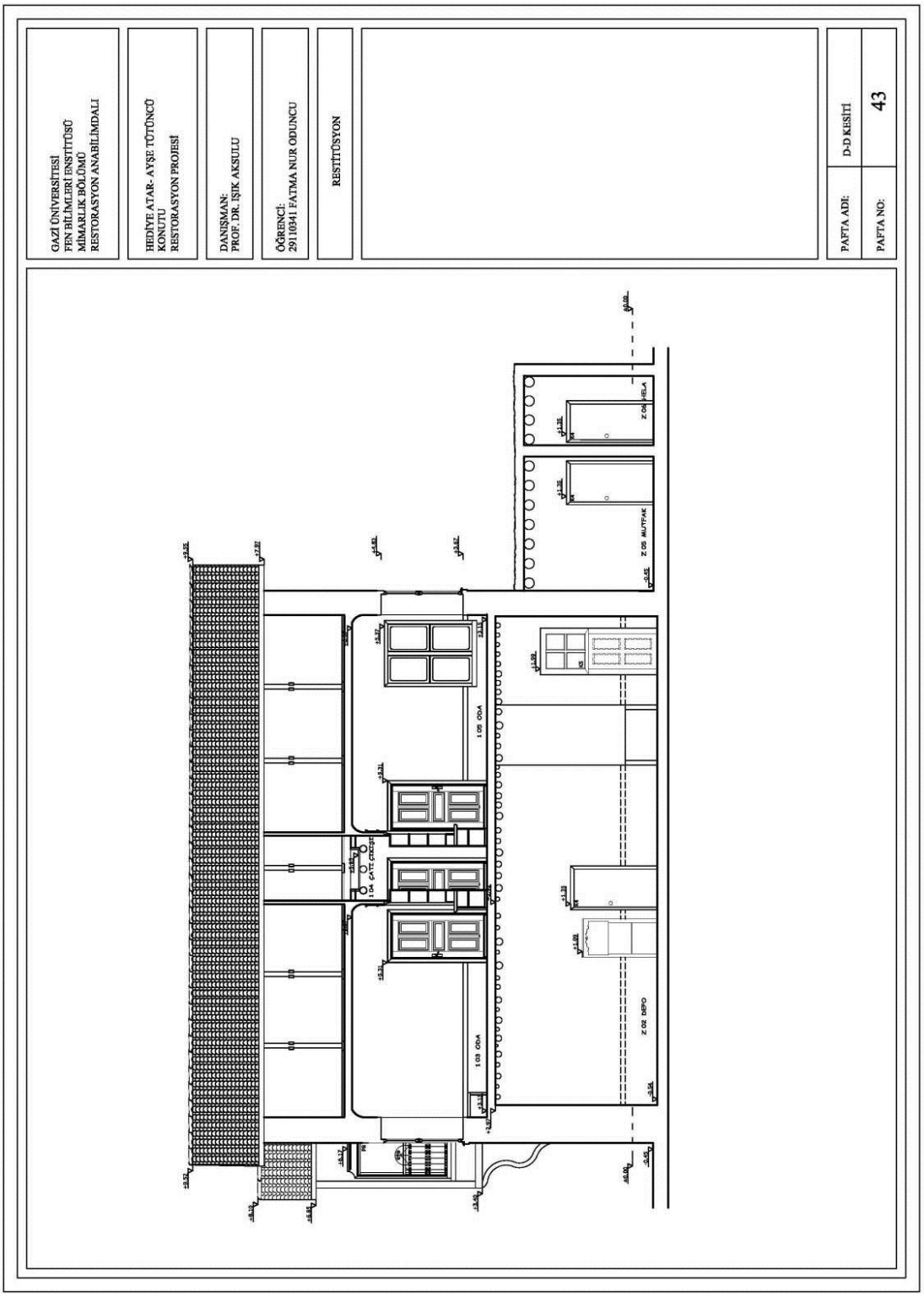

Şekil 5.25. Restitüsyon D-D kesiti

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

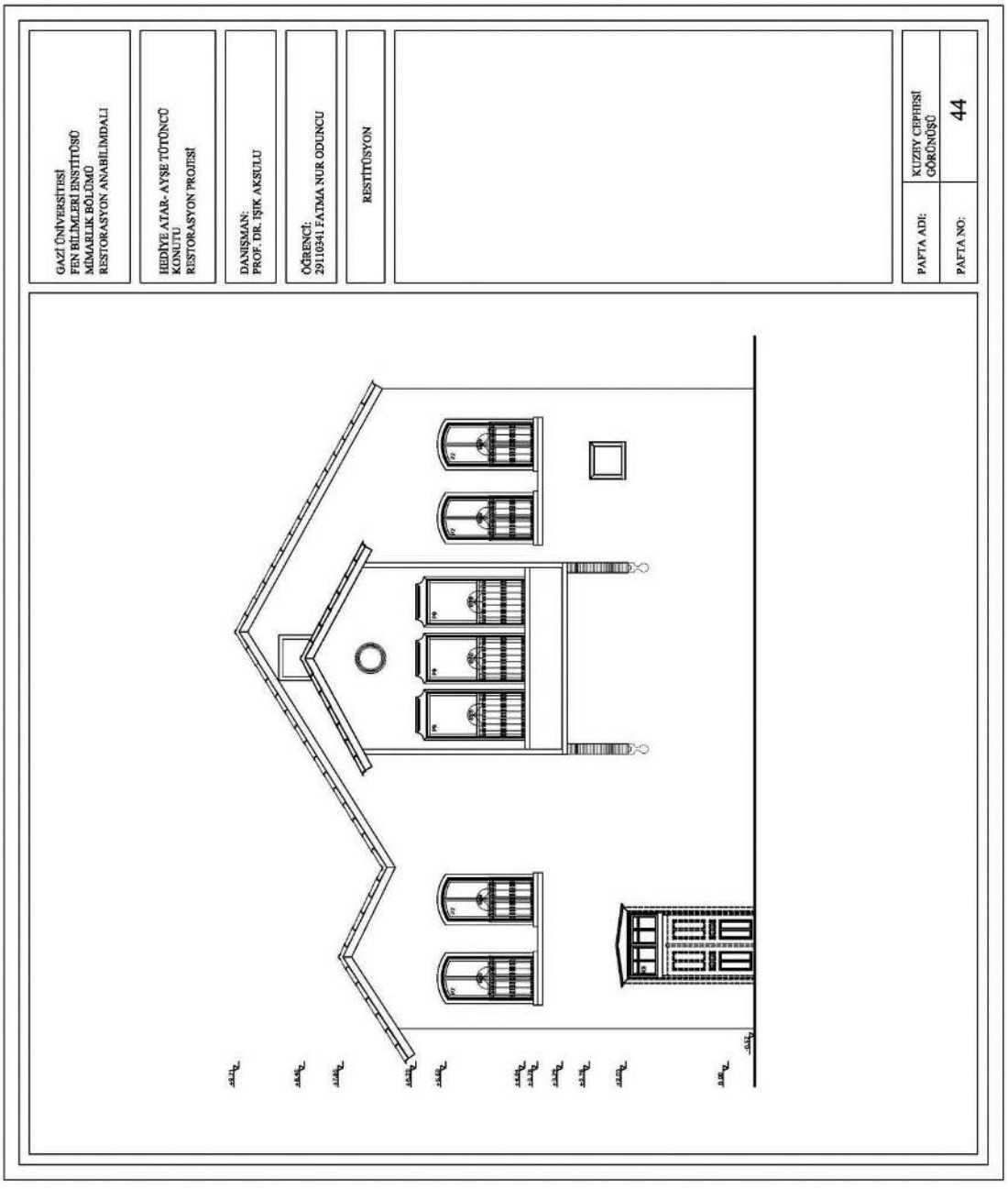

Şekil 5.26. Restitüsyon kuzey cephesi

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

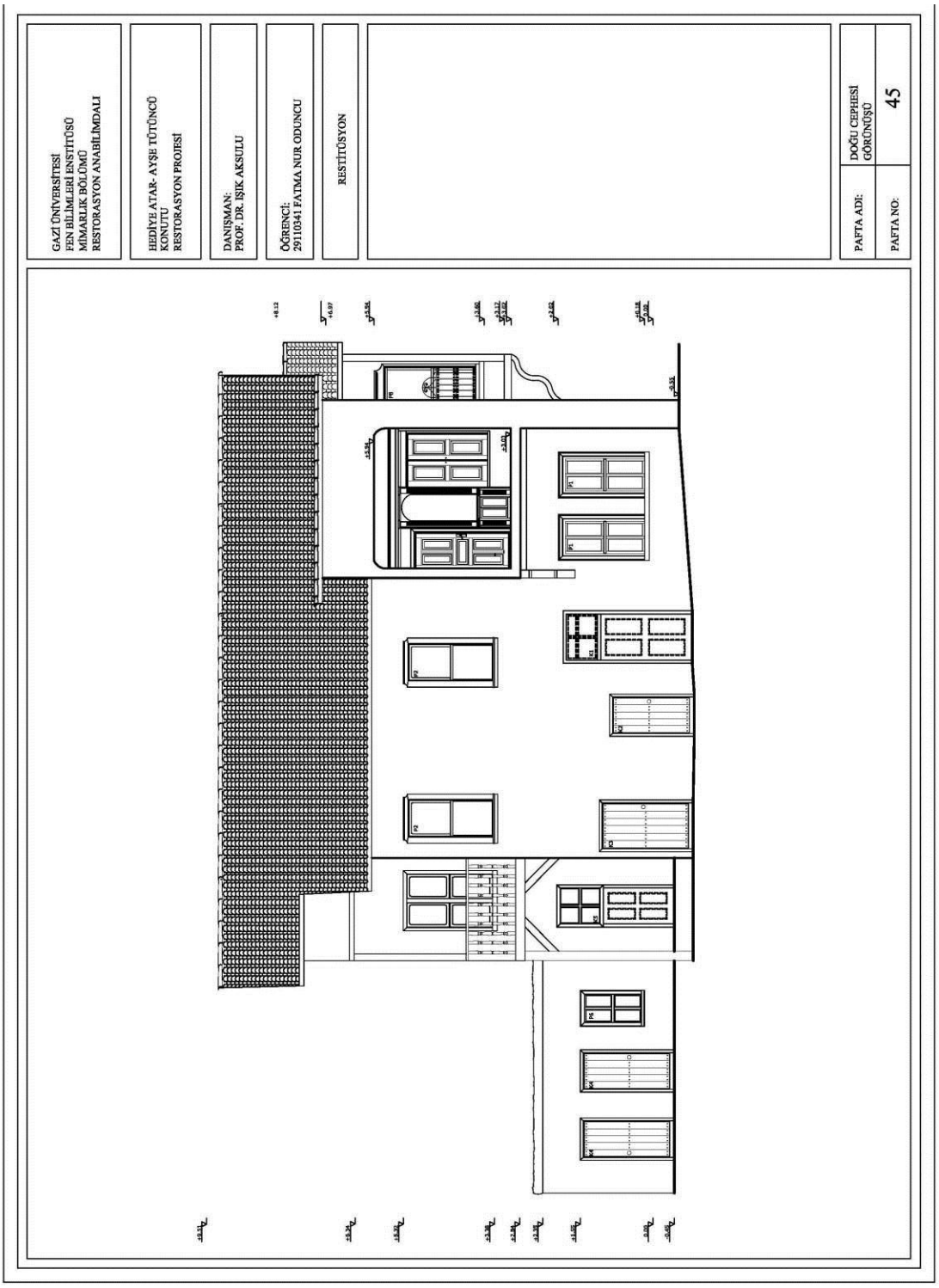

Şekil 5.27. Restitüsyon doğu cephesi

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

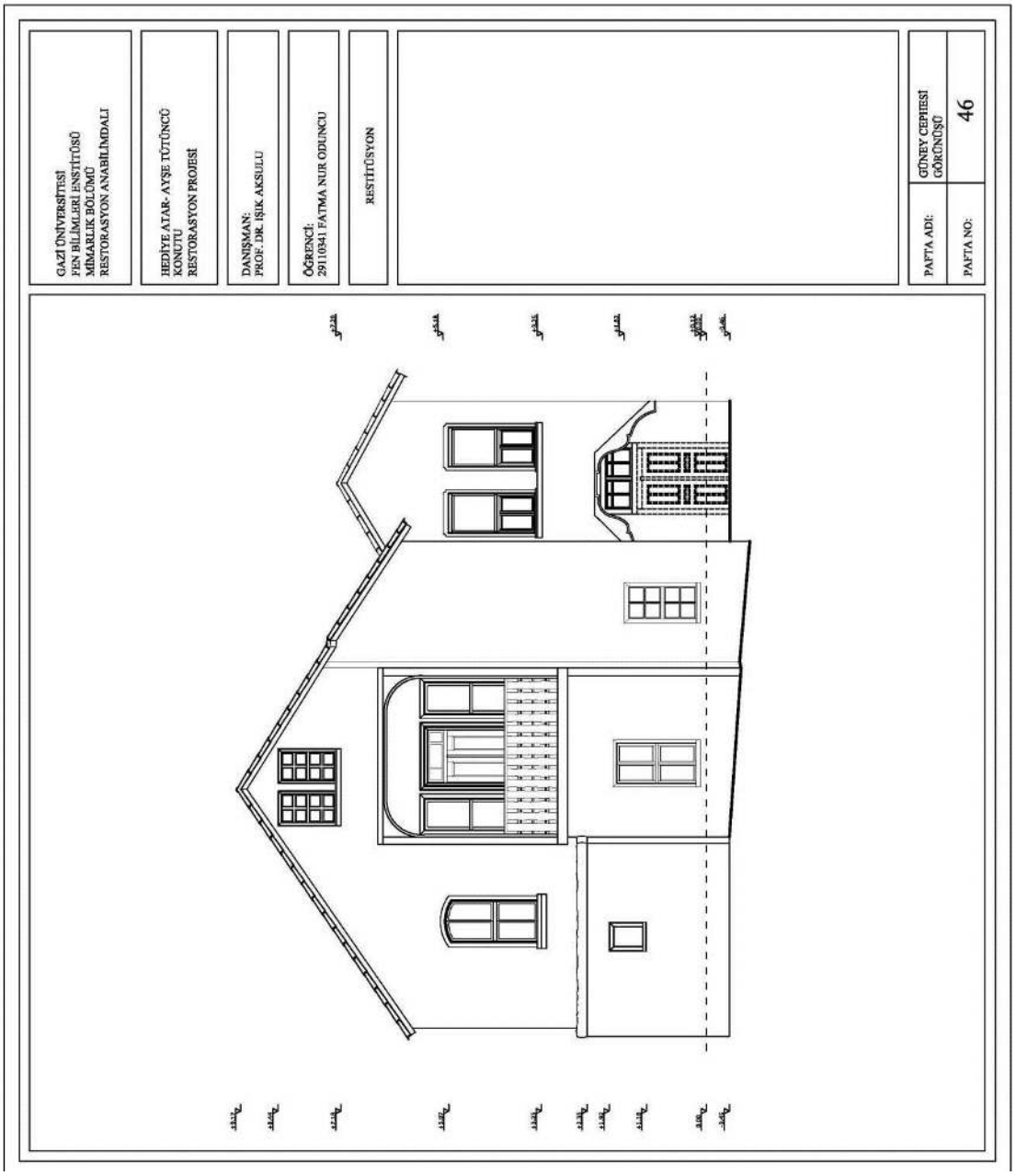

Şekil 5.28. Restitüsyon güney cephesi

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Çizelge 5.1. Restitüsyon plan tablosu-1

RESTİTÜSYON PLAN TABLOSU (Zemin Kat)

MAHAL ADI		ÖZGÜN İŞLEVİ	YAPI ELEMANLARI	TAMAMLANAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	EKLENEN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	RESTİTÜSYON KAYNAKLARI
RÖLÖVE MAHAL NO	RESTİTÜSYON MAHAL NO									
Z 01-202	Z 01	ODA	D1 DUVARI			Ahşap Pencere	Özgün yapım tekniğine ve malzemesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D3 DUVARI					Ahşap Kapı	Oda giriş kapısının K4 kapısı örnek alınarak özgün boyut, malzeme ve teknikte tamamlanması.	Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
				Ahşap Pencere	Duvarda bulunan pencere üstünden yola çıkarak P2 penceresinin özgün boyut, malzeme ve teknikte tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D4 DUVARI					Yığma Duvar	Yapıdaki tüketen bulunduğu yer mahallini duvarını diğer duvarlar örnek alınarak özgün boyut, malzeme ve teknikte yeniden yapılması.	Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D1-D2-D3 DUVARI	Sıvalar	Duvarların dökülmüş olan sıvalarının sıhna uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Döşeme	Ahşap Döşeme	Ahşap döşemenin özüne uygun olarak yenilen yapılması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Tavan	Ahşap Tavan	Ahşap tavan kirişlerinin ve döşeme elemanlarının bozulan yerlerinin özüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
Z 03-Z 04+Z 05	Z 02	DEPO	D1 DUVARI			Ahşap Pencere	Özgün yapım tekniğine ve malzemesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D2 DUVARI					Yığma Duvar	Yapıdaki tüketen bulunduğu yer mahallini duvarını diğer duvarlar örnek alınarak özgün boyut, malzeme ve teknikte yeniden yapılması.	Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D3 DUVARI	Ahşap Kapı	Örneklerin ve yapıdaki izlerin incelenerek K5 kapısının tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D5-D4 DUVARI	Sıvalar	Duvarların dökülmüş olan sıvalarının sıhna uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Döşeme	Sıkıştırılmış toprak	Döşemede bulunan moloz yığınlarının temizlenmesi, topoğrafın düzeltilmesi.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Tavan	Ahşap Tavan	Ahşap tavan kirişlerinin ve döşeme elemanlarının bozulan yerlerinin özüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
Z 06	Z 03	SOFA	D1 DUVARI					Ahşap Kapı	Oda giriş kapısının K4 kapısı örnek alınarak özgün boyut, malzeme ve teknikte tamamlanması.	Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
				Ahşap Pencere	Duvarda bulunan pencere üstünden yola çıkarak P2 penceresinin özgün boyut, malzeme ve teknikte tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D2 DUVARI	Ahşap Kapı	Örneklerin ve yapıdaki izlerin incelenerek K1 kapısının tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D3 DUVARI	Ahşap Merdiven	Ahşap merdivende bozulma olan kısımların onarılması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
				Ahşap Pencere	P3 penceresinin eksik kısımları yapıda bulunan diğer P3 pencereler örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D1-D2-D3 DUVARI	Sıvalar	Duvarların dökülmüş olan sıvalarının sıhna uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Döşeme					Taş Döşeme	Örneklerin incelenmesi sonucunda zeminin taş kaplanması.	Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Tavan	Ahşap Tavan	Ahşap tavan kirişlerinin ve döşeme elemanlarının bozulan yerlerinin özüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Çizelge 5.2. Restitüsyon plan tablosu-2

MAHAL ADI		ÖZGÜN İŞLEVİ	YAPI ELEMANLARI	TAMAMLANAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	EKLENEN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	RESTİTÜSYON KAYNAKLARI
RÖLÖVE MAHAL NO	RESTİTÜSYON MAHAL NO									
Z 07	Z 04	ODA	D1 DUVARI	Ahşap Kapı	Örneklerin ve yapıdaki izlerin incelenerek K4 kapısının tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
				Ahşap Pencere	Duvarda bulunan pencere üstünün yola çıkarak P2 pencesinin özgün boyut, malzeme ve tekniğe tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D4 DUVARI					Yığma Duvar	Yapıdaki izlerden bilerek yer eklenler kaynak bilgi örnekler örnek alınarak özgün boyut, malzeme ve tekniğe yeniden yapılması.	Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D1-D2-D3 DUVARI	Sıvalar	Duvarların dökülmüş olan sıvalarının asline uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Ahşap Pencere	Ahşap Pencere	Örneklerin ve yapıdaki izlerin incelenerek P3 pencesinin tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Döşeme	Ahşap Döşeme	Ahşap döşemenin özüne uygun olarak yeniden yapılması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Tavan	Ahşap Tavan	Ahşap tavat kirişlerinin ve döşeme elemanlarının bozulan yerlerinin özüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
Z 08	Z 05	MERDİVEN HOLÜ	Tüm Duvarlar	Sıvalar	Duvarların dökülmüş olan sıvalarının asline uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Merdiven	Ahşap Merdiven	Ahşap merdivende basamak, sahanlık ve korkuluğunun bozulma olan kısımlarının onarılması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Ahşap Kapı	Ahşap Kapı	Örnekler ve yapıdaki izler incelenerek K3 kapısının tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
Z 09	Z 06	DEPO	Tüm Duvarlar	Sıvalar	Duvarların dökülmüş olan sıvalarının asline uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Ahşap Kapı	Ahşap Kapı	Örnekler ve yapıdaki izler incelenerek K2 kapısının tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
Z 07	Z 07	MUTFAK						Tüm Duvarlar	Mimari gerekliliktir. dolayı mutfağın eklenmesi.	Mimari gerekliliktir
								Ahşap Kapı	K4 kapısı örnek alınarak özgün boyut, malzeme ve teknikte uygulanması.	Mimari gerekliliktir
								Ahşap Pencere	Mekanın ışık alma gerekliliği ve örneklerin incelenmesi sonucunda, mekana P6 pencresi eklenmesi.	Mimari gerekliliktir
								Taş Döşeme	Örneklerin incelenmesi sonucunda zeminin taş döşenmesi.	Mimari gerekliliktir
								Ahşap Tavan	Örneklerin incelenmesi sonucunda ahşap tavan oluşturulması.	Mimari gerekliliktir
Z 08	Z 08	HELA						Tüm Duvarlar	Mimari gerekliliktir dolayı helanın eklenmesi.	Mimari gerekliliktir
								Ahşap Kapı	Oda giriş kapısının K4 kapısı örnek alınarak özgün boyut, malzeme ve teknikte tamamlanması.	Mimari gerekliliktir
								Ahşap Pencere	Mekanın ışık alma gerekliliği ve örneklerin incelenmesi sonucunda, mekana P12 pencresi eklenmesi.	Mimari gerekliliktir
								Taş Döşeme	Örneklerin incelenmesi sonucunda zeminin taş döşenmesi.	Mimari gerekliliktir
								Ahşap Tavan	Örneklerin incelenmesi sonucunda ahşap tavan oluşturulması.	Mimari gerekliliktir

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Çizelge 5.3. Restitüsyon plan tablosu-3

RESTİTÜSYON PLAN TABLOSU (Birinci Kat)

MAHAL ADI		ÖZGÜN İŞLEVİ	YAPI ELEMANLARI	TAMAMLANAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	EKLENEN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	RESTİTÜSYON KAYNAKLARI
RÖLÖVE MAHAL NO	RESTİTÜSYON MAHAL NO									
1 01	1 01	ODA	D1 DUVARI	Ahşap Pencere	P7 pencerelerinin eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer P7 pencereler örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
				Ahşap Dolap 1	Ahşap dolabın eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer benzer dolaplar örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D2 DUVARI	Ahşap Pencere	P11 pencerelerinin eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer P11 pencereler örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D4 DUVARI	Ahşap Dolap 2	Ahşap dolabın eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer benzer dolaplar örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
				Çiçeklik 1	Ahşap çiçeklikte bozulma olan kısımların onarılması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
				Ahşap Kapı	K6 kapılarının eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer K6 kapıları örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Tüm Duvarlar	Sıvalar	Duvarlara dökülmüş olan sıvaların asline uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Döşeme	Ahşap Döşeme	Ahşap döşemenin kırılan ve bozulan yerlerinin özgüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Tavan	Ahşap Tavan	Ahşap tavanın kırılan ve bozulan yerlerinin özgüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
1 02	1 02	SOFA	D1 DUVARI	Ahşap Pencere	P9 pencerelerinin eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer P9 pencereler örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
				Ahşap Sedir	Ahşap sedirin kırılan ve bozulan yerlerinin özgüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D2 DUVARI	Ahşap Pencere	P9 pencerelerinin eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer P9 pencereler örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
				Ahşap Kapı	K6 kapılarının eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer K6 kapıları örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
						Ahşap Kapı	Özgün yapım tekniğine ve malzemesine uygun olmayan eklerin kaldırılması	Kemer	İncelenen örneklerden yola çıkılarak mertiven boşlu lüle sofanın kemerle birbirine bağlanması.	Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D3 DUVARI	Ahşap Pencere	P10 pencerelerinin eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer P10 pencereler örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
				Ahşap Kapı	K7 kapısının eksik ve bozulmuş kısımlarının tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D4 DUVARI	Ahşap Pencere	P9 pencerelerinin eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer P9 pencereler örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
				Ahşap Kapı	K6 kapılarının eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer K6 kapıları örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Tüm Duvarlar	Sıvalar	Duvarlara dökülmüş olan sıvaların asline uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Döşeme	Ahşap Döşeme	Ahşap döşemenin kırılan ve bozulan yerlerinin özgüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Tavan	Ahşap Tavan	Ahşap tavanın kırılan ve bozulan yerlerinin özgüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Çizelge 5.4. Restitüsyon plan tablosu-4

RESTİTÜSYON PLAN TABLOSU (Birinci Kat)

MAHAL ADI		ÖZGÜN İŞLEVİ	YAPI ELEMANLARI	TAMAMLANAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	EKLENEN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	RESTİTÜSYON KAYNAKLARI
BÖLÜVE MAHAL NO	RESTİTÜSYON MAHAL NO									
1 01	1 01	ODA	D1 DUVARI	Ahşap Pencere	P7 pencerelerinin eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer P7 pencereler örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
				Ahşap Dolap 1	Ahşap dolabın eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer benzer dolaplar örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D2 DUVARI	Ahşap Pencere	P11 pencerelerinin eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer P11 pencereler örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D4 DUVARI	Ahşap Dolap 2	Ahşap dolabın eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer benzer dolaplar örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
				Çiçeklik 1	Ahşap çiçeklikte bozulma olan kısımların onarılması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
				Ahşap Kapı	K6 kapılarının eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer K6 kapıları örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Tüm Duvarlar	Sıvalar	Duvarların dökülmüş olan sıvalarının sathına uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Döşeme	Ahşap Döşeme	Ahşap döşemenin kırılan ve bozulan yerlerinin özgüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Tavan	Ahşap Tavan	Ahşap savanın kırılan ve bozulan yerlerinin özgüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
1 02	1 02	SOFA	D1 DUVARI	Ahşap Pencere	P9 pencerelerinin eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer P9 pencereler örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
				Ahşap Sedir	Ahşap sedirin kırılan ve bozulan yerlerinin özgüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D2 DUVARI	Ahşap Pencere	P9 pencerelerinin eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer P9 pencereler örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
				Ahşap Kapı	K6 kapılarının eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer K6 kapıları örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
						Ahşap Kapı	Özgün yapım tekniğine ve malzemesine uygun olmayan eklerin kaldırılması	Kemer	İncelenen örneklerden yola çıkılarak merdiven boşlu ile sofanın kemerle birbirine bağlanması.	Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D3 DUVARI	Ahşap Pencere	P10 pencerelerinin eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer P10 pencereler örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
				Ahşap Kapı	K7 kapısının eksik ve bozulmuş kısımlarının tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D4 DUVARI	Ahşap Pencere	P9 pencerelerinin eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer P9 pencereler örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
				Ahşap Kapı	K6 kapılarının eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer K6 kapıları örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Tüm Duvarlar	Sıvalar	Duvarların dökülmüş olan sıvalarının sathına uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Döşeme	Ahşap Döşeme	Ahşap döşemenin kırılan ve bozulan yerlerinin özgüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Tavan	Ahşap Tavan	Ahşap savanın kırılan ve bozulan yerlerinin özgüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Çizelge 5.5. Restitüsyon plan tablosu-5

RESTİTÜSYON PLAN TABLOSU (Birinci Kat)

MAHAL ADI		ÖZGÜN İŞLEVİ	YAPI ELEMANLARI	TAMAMLANAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	EKLENEN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	RESTİTÜSYON KAYNAKLARI
RÖLÖVE MAHAL NO	RESTİTÜSYON MAHAL NO									
1 06	1 06	BALKON	D1 DUVARI	Ahşap Pencere	P10 pencerelerin eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer P10 pencereler örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
				Ahşap Kapı	K7 kapısının eksik ve bozulmuş kısımlarının tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D2 DUVARI	Ahşap Pencere	P10 pencerelerin eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer P10 pencereler örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D3 KORKULUĞU			Ahşap Duvar	Sonradan eklendiği anlaşılan duvarın kaldırılması.	Ahşap Korkuluk	Balkon özelliğinin yeniden kazandırılması.	Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D4 DUVARI	Ahşap Pencere	P10 pencerelerin eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer P10 pencereler örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Tüm Duvarlar	Sıvalar	Duvarların dökülmüş olan sıvalarının sathına uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Döşeme			Şap Döşeme Kaplaması	Özgün yapım tekniğine ve malzemesine uygun olmayan eklerin kaldırılması.	Ahşap Döşeme	Ahşap döşemenin özgünü uygun olarak, yeniden uygulanması.	Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Tavan	Ahşap Tavan	Ahşap tavanın kırılan ve bozulan yerlerinin özgüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
1 07	1 07	MERDİVEN HOLÜ	D1 DUVARI			Ahşap Pencere	Özgün yapım tekniğine ve malzemesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
						Ahşap Sedir	Özgün yapım tekniğine ve malzemesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D2 DUVARI	Ahşap Pencere	Derzde bulunan pencere içinde yola çıkarak P5 penceresinin özgün boyut, malzeme ve oksidde tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D3 DUVARI					Ahşap Pencere	Örneklerin incelenmesi sonucunda ahşap pencere eklenmesi.	Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D4 DUVARI	Ahşap Pencere	P10 pencerelerin eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer P10 pencereler örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
						Ahşap Kapı	Özgün yapım tekniğine ve malzemesine uygun olmayan eklerin kaldırılması	Kemer	İncelenen örneklerden yola çıkılarak merdiven boşlu ile sofanın kemerle birbirine bağlanması.	Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Tüm Duvarlar	Sıvalar	Duvarların dökülmüş olan sıvalarının sathına uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Döşeme	Ahşap Döşeme	Ahşap döşemenin kırılan ve bozulan yerlerinin özgüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Tavan	Ahşap Tavan	Ahşap tavanın kırılan ve bozulan yerlerinin özgüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Merdiven	Ahşap Merdiven	Kırılma ve bozulma olan basamakları sabitlikler ve korkuluğun tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
1 08	1 08	ODA	D2 DUVARI	Ahşap Pencere	Derzde bulunan pencere içinde yola çıkarak P5 penceresinin özgün boyut, malzeme ve oksidde tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D3 DUVARI			Ahşap Pencere	Özgün yapım tekniğine ve malzemesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
						Ahşap Sedir	Özgün yapım tekniğine ve malzemesine uygun olmayan eklerin kaldırılması			Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			D4 DUVARI	Ahşap Kapı	K6 kapılarının eksik kısımlarının yapıda bulunan diğer K6 kapıları örnek alınarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Tüm Duvarlar	Sıvalar	Duvarların dökülmüş olan sıvalarının sathına uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Döşeme		Ahşap döşemenin kırılan ve bozulan yerlerinin özgüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Tavan		Ahşap tavanın kırılan ve bozulan yerlerinin özgüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Çizelge 5.6. Restitüsyon cephe tablosu-1

RESTİTÜSYON KUZEY CEPHESİ TABLOSU

KAT	TAMAMLANAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	EKLENEN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	RESTİTÜSYON KAYNAKLARI
ZEMİN KAT	Taş Duvar	Zemin katın yaklaşık 50-70 cm'lik kısmını oluşturan taş duvarın kopan parçalarının, yıkılan kısmının özgüne uygun tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Sıvalar	Dış sıvada meydana gelen bozulmaların giderilerek eksik yerlerin tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Avlu Giriş Kapısı	Yapıda ki izler ve örneklerin incelenmesi ile kapının tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Ahşap Payanda	Payandalardaki malzeme bozulması giderilerek özgün haline uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Ahşap Pencere	Eldeki veriler ışığında sonradan eklendiği düşünülen P2.1 ve P2.2 pencerelerinin kaldırılması.			Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Ahşap Kapı	Eldeki veriler ışığında sonradan eklendiği düşünülen K5 kapısının kaldırılması.			Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Ahşap Pencere	Yapıda izi olan ancak günümüzde kapatılmış pencerenin yeniden açılması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
BİRİNCİ KAT	Sıvalar	Dış sıvada meydana gelen bozulmaların giderilerek eksik yerlerin tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Kat ve Saçak Silmesi	Silmelerde malzeme bozulması nedeniyle meydana gelen kopmaların tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Ahşap Pencere	Birinci kattaki tüm pencerelerin ve ahşap söveleriinin eksik olan ve kopan parçalarının özgüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Metal Şebeke	Birinci kattaki tüm metal şebekelerin özgüne uygun olarak yeniden yapılması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Çıkma Altı	Çıkma altı kaplama tahtasındaki malzeme bozulması giderilerek özgün haline göre tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
GENEL	Çatı Saçakları	Saçakların bozulan kısımlarının özgüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Çatı Kaplaması	Çatı kaplama malzemesi ve kaplama tahtalarının kırılan parçalarının özgüne uygun malzeme ile tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Çizelge 5.7. Restitüsyon cephe tablosu-2

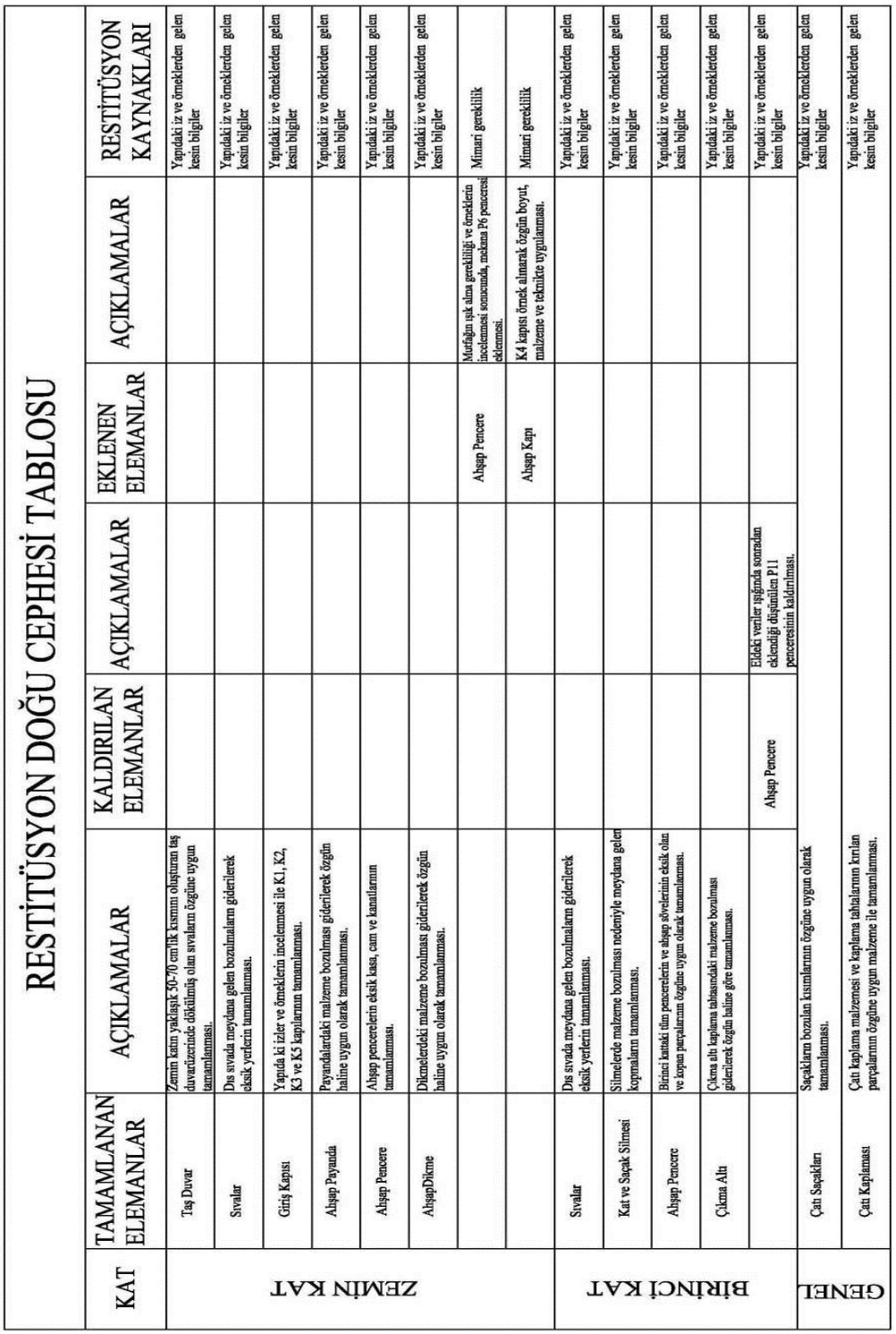

RESTİTÜSYON DOĞU CEPHESİ TABLOSU

KAT	TAMAMLANAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	EKLENEN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	RESTİTÜSYON KAYNAKLARI
ZEMİN KAT	Taş Duvar	Zemin katın yaklaşık 50-70 cm'lik kısmını oluşturan taş duvarlarınde dökülmüş olan sıvaların özgüne uygun tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Sıvalar	Dış sıvada meydana gelen bozulmaların giderilerek eksik yerlerin tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Giriş Kapısı	Yapıda ki izler ve örneklerin incelenmesi ile K1, K2, K3 ve K5 kapılarının tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Ahşap Payanda	Payandalardaki malzeme bozulması giderilerek özgün haline uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Ahşap Pencere	Ahşap pencerelerin eksik kasa, cam ve kanatlarının tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	AhşapDikme	Dikmelerdeki malzeme bozulması giderilerek özgün haline uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
					Ahşap Pencere	Mutfağın ışık alma gerekliliği ve örneklerin incelenmesi sonucunda, taslakta P6 penceresi eklenmesi.	Mimari gerekililik
					Ahşap Kapı	K4 kapısı örnek alınarak özgün boyut, malzeme ve tekmikte uygulanması.	Mimari gerekililik
BİRİNCİ KAT	Sıvalar	Dış sıvada meydana gelen bozulmaların giderilerek eksik yerlerin tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Kat ve Saçak Silmesi	Silmelerde malzeme bozulması nedeniyle meydana gelen kopmaların tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Ahşap Pencere	Birinci kattaki tüm pencerelerin ve ahşap söveleriniin eksik olan ve kopan parçalarının özgüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Çıkma Altı	Çıkma alt kaplama tahtasındaki malzeme bozulması giderilerek özgün haline göre tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
			Ahşap Pencere	Eldeki veriler ışığında sonradan eklendiği düşünülen P11 penceresinin kaldırılması.			Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
GENEL	Çatı Saçakları	Saçakların bozulan kısımlarının özgüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Çatı Kaplaması	Çatı kaplama malzemesi ve kaplama tahtalarının kırılan parçalarının özgüne uygun malzeme ile tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Çizelge 5.8. Restitüsyon cephe tablosu-3

RESTİTÜSYON GÜNEY CEPHESİ TABLOSU

KAT	TAMAMLANAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	KALDIRILAN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	EKLENEN ELEMANLAR	AÇIKLAMALAR	RESTİTÜSYON KAYNAKLARI
ZEMİN KAT	Taş Duvar	Zemin katın yaklaşık 50-70 cm'lik kısmını oluşturan taş duvarüzerinde dökülmüş olan sıvaların özgüne uygun tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Sıvalar	Dış sıvada meydana gelen bozulmaların giderilerek eksik yerlerin tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Avlu Giriş Kapısı	Yapıda ki izler ve örneklerin incelenmesi ile kapının tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Ahşap Payanda	Payandalardaki malzeme bozulması giderilerek özgün haline uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Ahşap Pencere	Ahşap pencerelerin eksik kasa, cam ve kanatlarının tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	AhşapDikme	Dikmelerdeki malzeme bozulması giderilerek özgün haline uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
					Ahşap Pencere	Helanın şık alma, havalandırma gerekliliği ve örneklerin incelenmesi sonucunda, mekana P6 penceresi eklenmesi.	Mimari gereklilik
BİRİNCİ KAT	Sıvalar	Dış sıvada meydana gelen bozulmaların giderilerek eksik yerlerin tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Kat ve Saçak Silmesi	Silmelerde malzeme bozulması nedeniyle meydana gelen kopmaların tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Ahşap Pencere	Birinci kattaki tüm pencerelerin ve ahşap söveletinin eksik olan ve kopan parçalarının özgüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Çıkma Altı	Çıkma alt kaplama tahtasındaki malzeme bozulması giderilerek özgün haline göre tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
					Ahşap Pencere	Örneklerin incelenmesi sonucunda ahşap P7 penceresinin eklenmesi.	Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
GENEL	Çatı Saçakları	Saçakların bozulan kısımlarının özgüne uygun olarak tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler
	Çatı Kaplaması	Çatı kaplama malzemesi ve kaplama tahtalarının kırılan parçalarının özgüne uygun malzeme ile tamamlanması.					Yapıdaki iz ve örneklerden gelen kesin bilgiler

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Resim 5.1. Z 02 odasını Z 06 sofasına bağlayan kapı izi

Resim 5.2. Z 06 sofadan tuğla örülmüş duvarın görüntüsü

Resim 5.3. Z 02 depodan tuğla örülmüş duvarın görüntüsü

EK-5 (Devam) Beşinci bölüme ait ekler (restitüsyon aşaması)

Resim 5.4. Z 02 depodaki ahşap kiriş

EK-6 Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

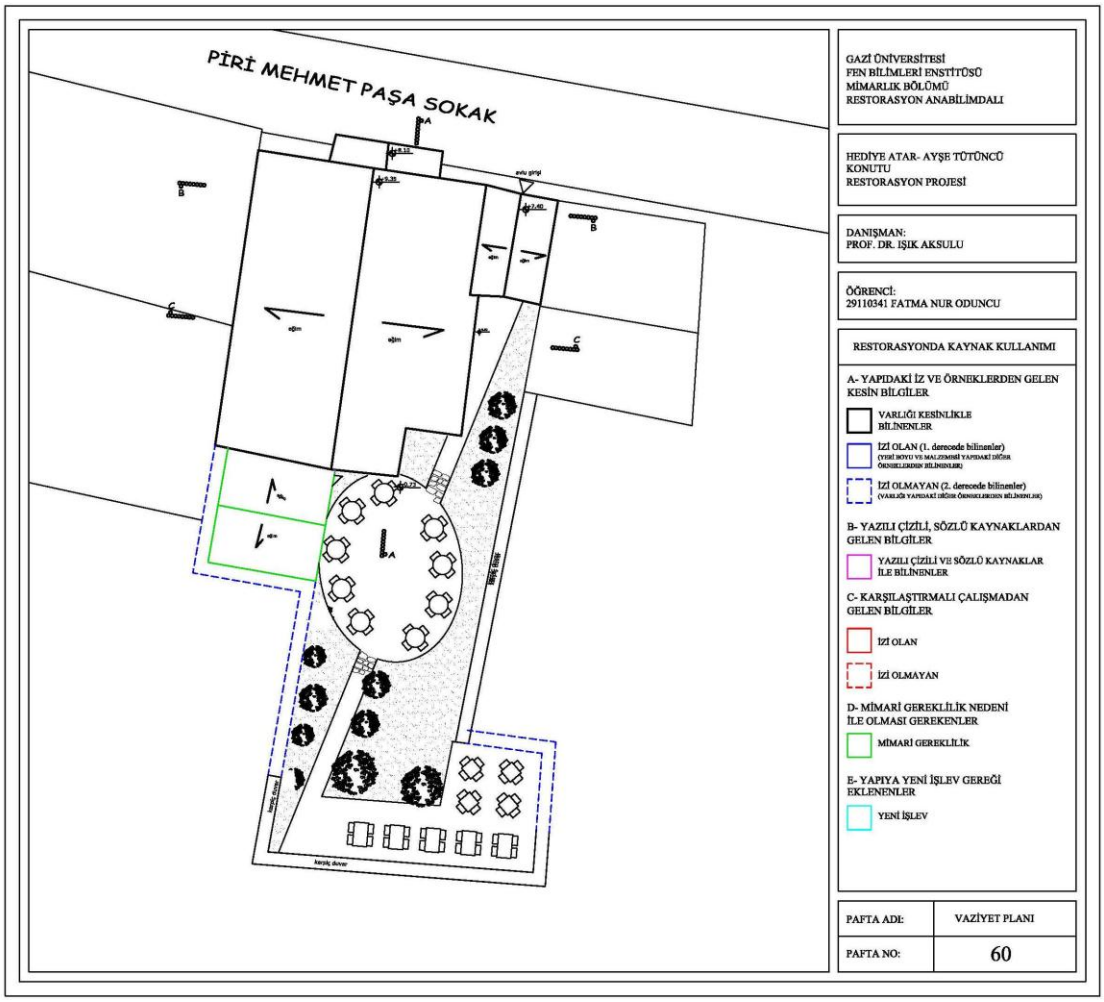

Şekil 6.1. Restorasyonda kaynak kullanımı vaziyet planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

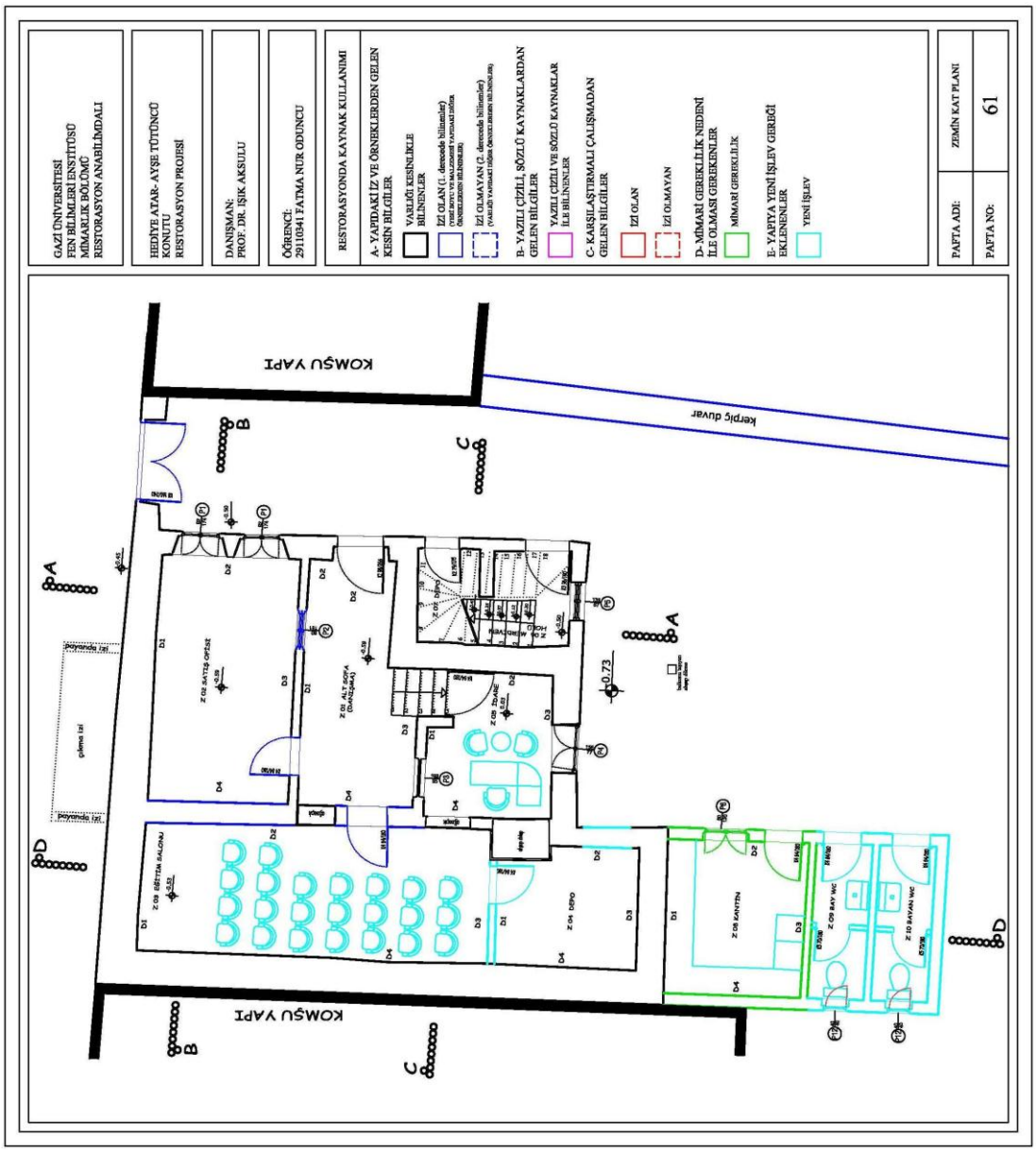

Şekil 6.2. Restorasyonda kaynak kullanımı zemin kat planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

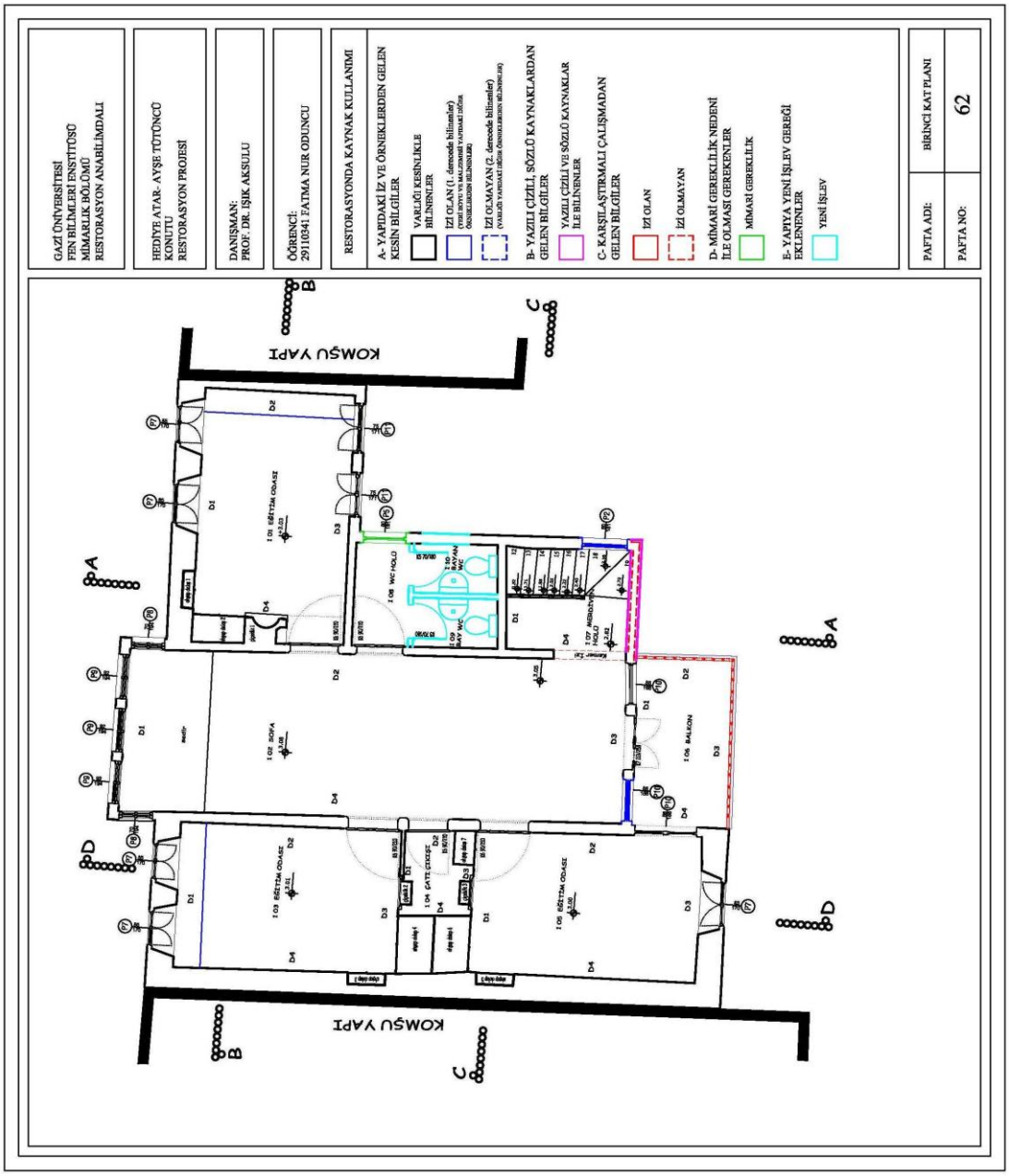

Şekil 6.3. Restorasyonda kaynak kullanımı 1. kat planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

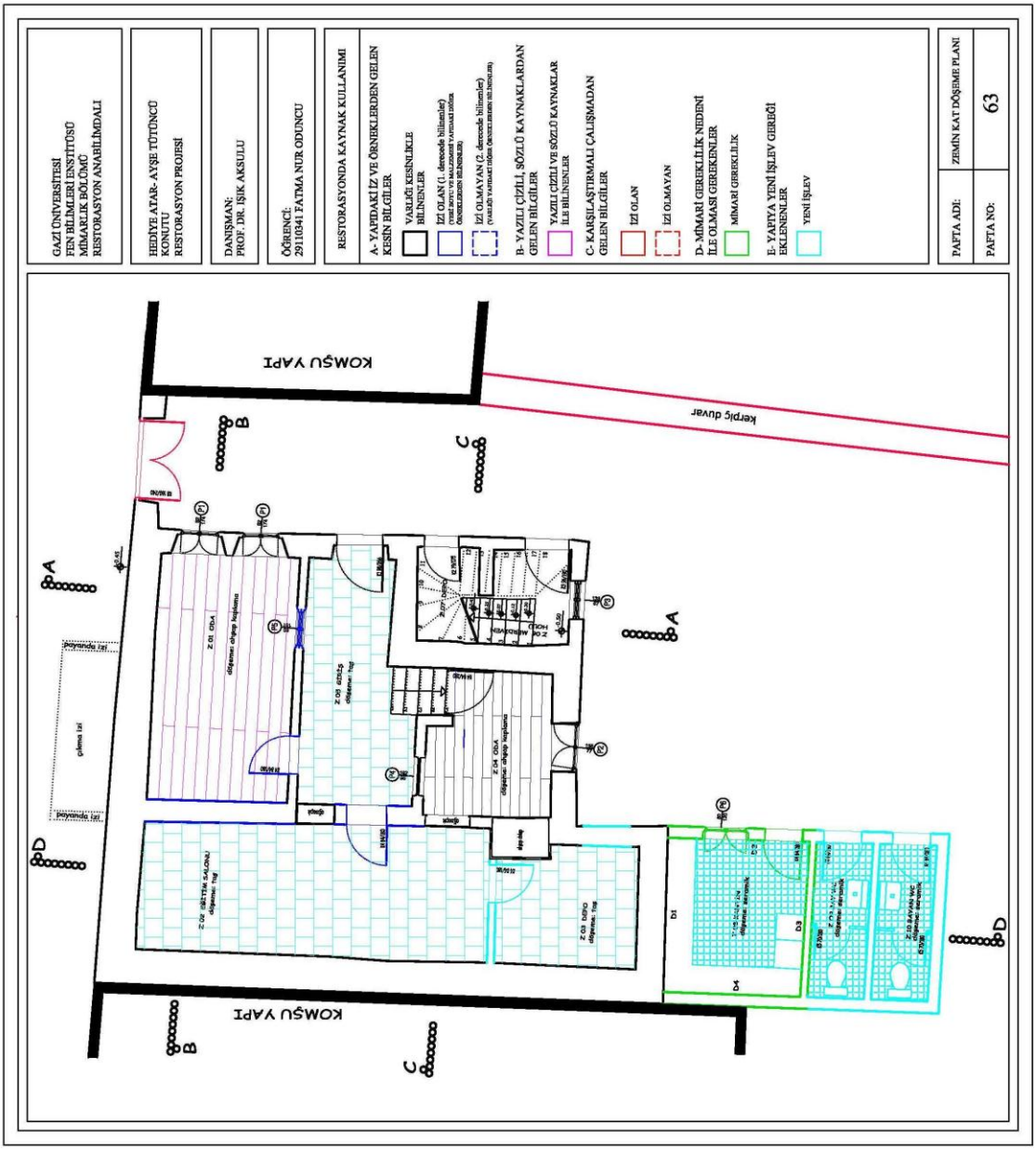

Şekil 6.4. Restorasyonda kaynak kullanımı zemin kat döşeme planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

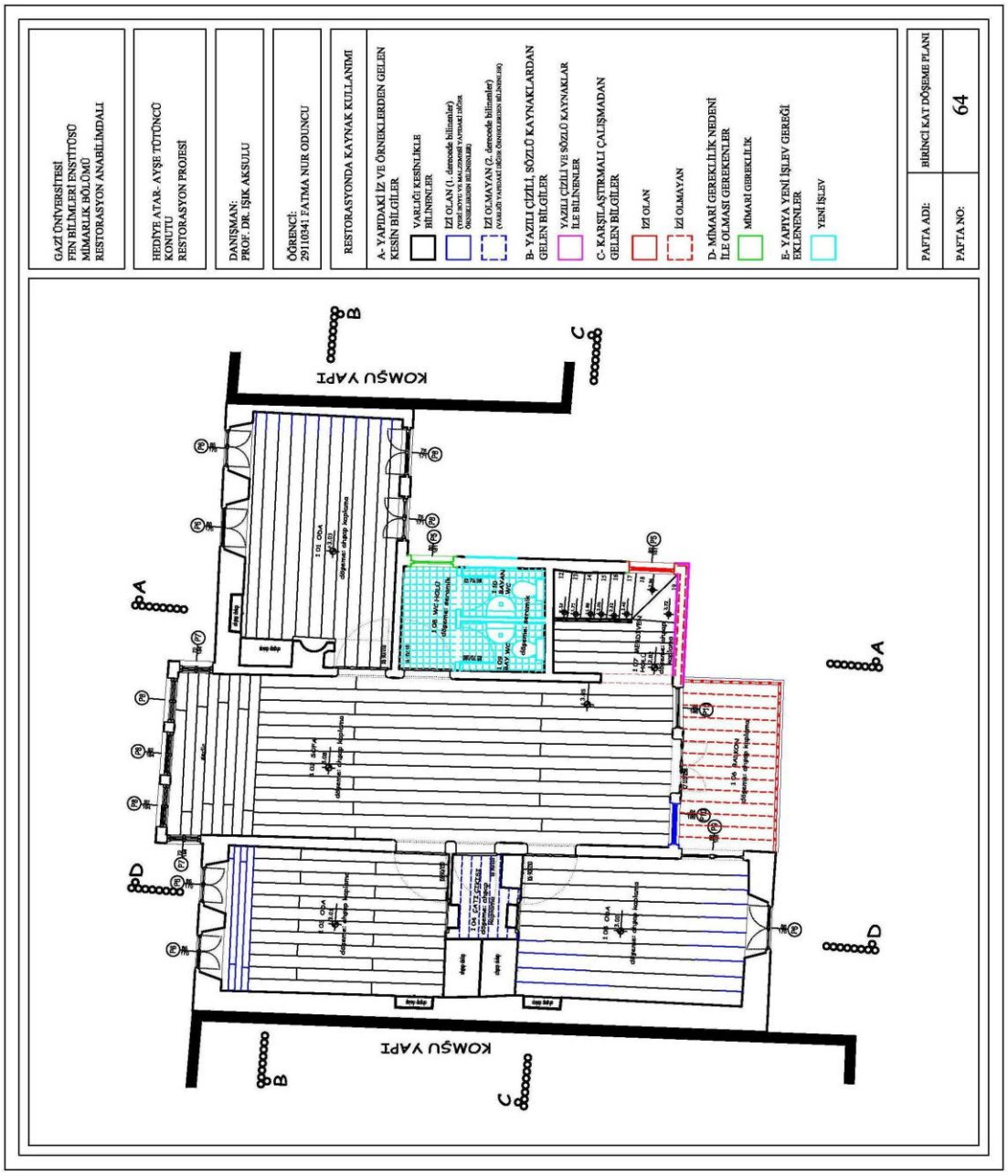

Şekil 6.5. Restorasyonda kaynak kullanımı 1. kat döşeme planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

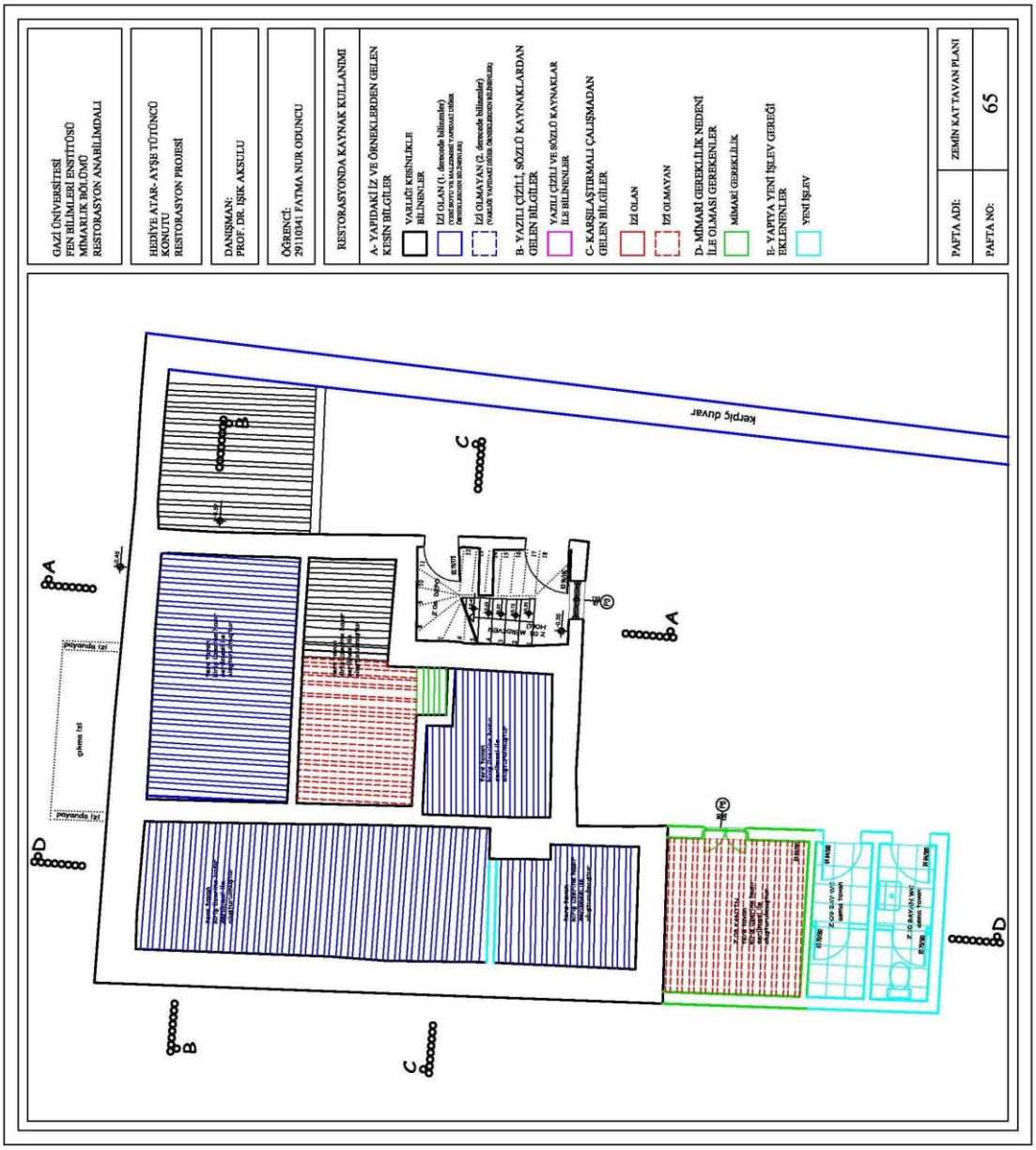

Şekil 6.6. Restorasyonda kaynak kullanımı zemin kat tavan planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

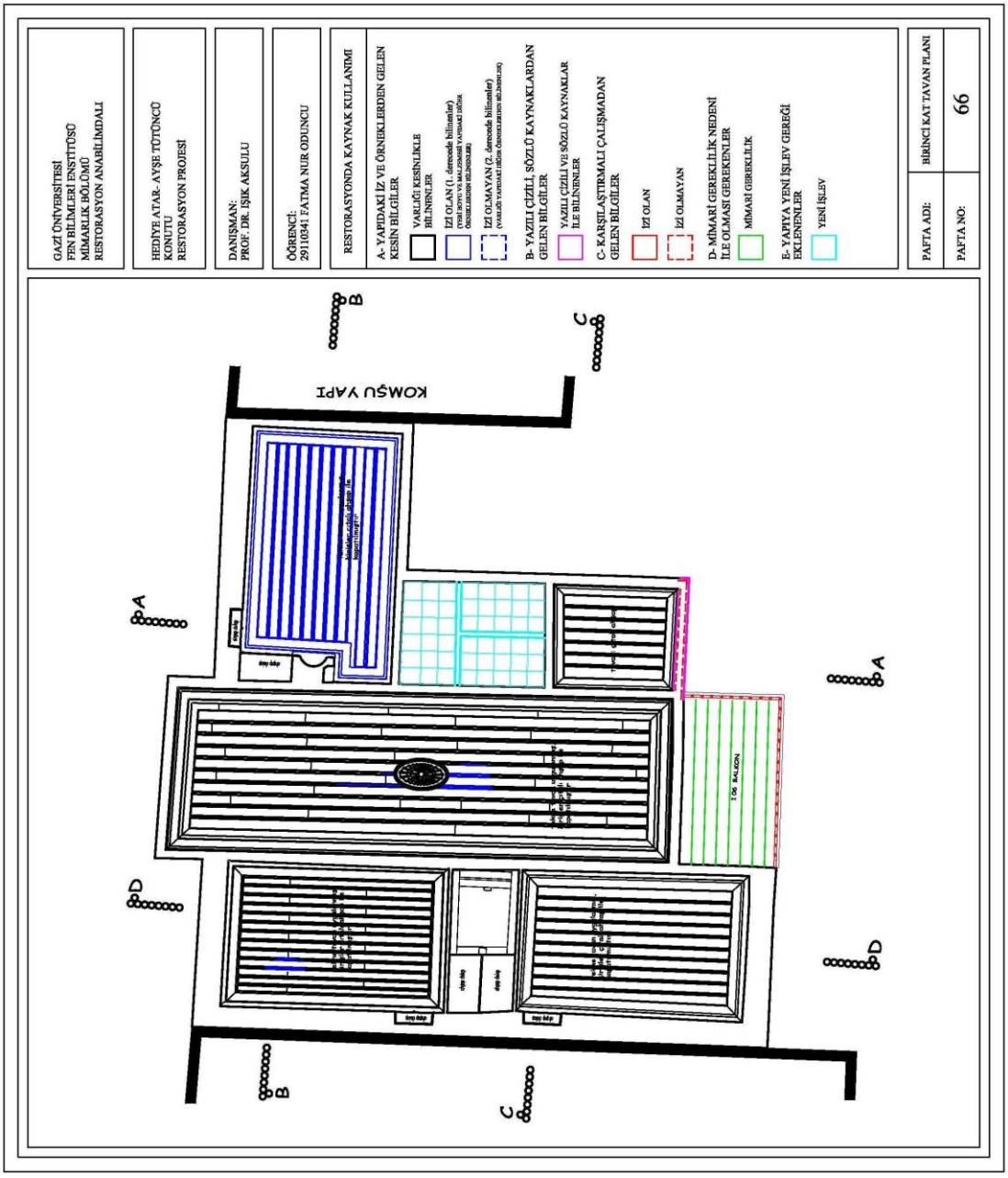

Şekil 6.7. Restorasyonda kaynak kullanımı 1. kat tavan planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

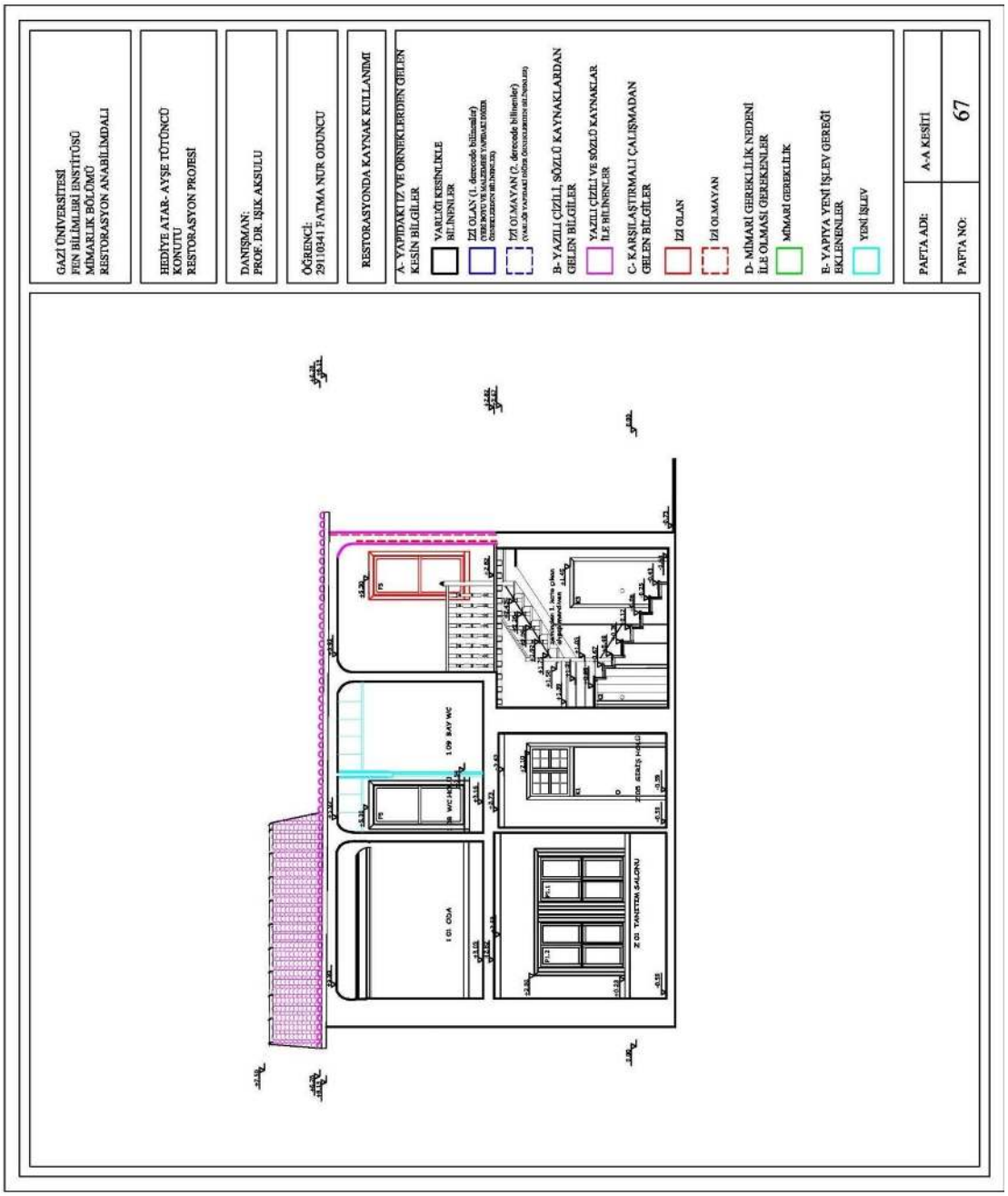

Şekil 6.8. Restorasyonda kaynak kullanımı A-A kesiti

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

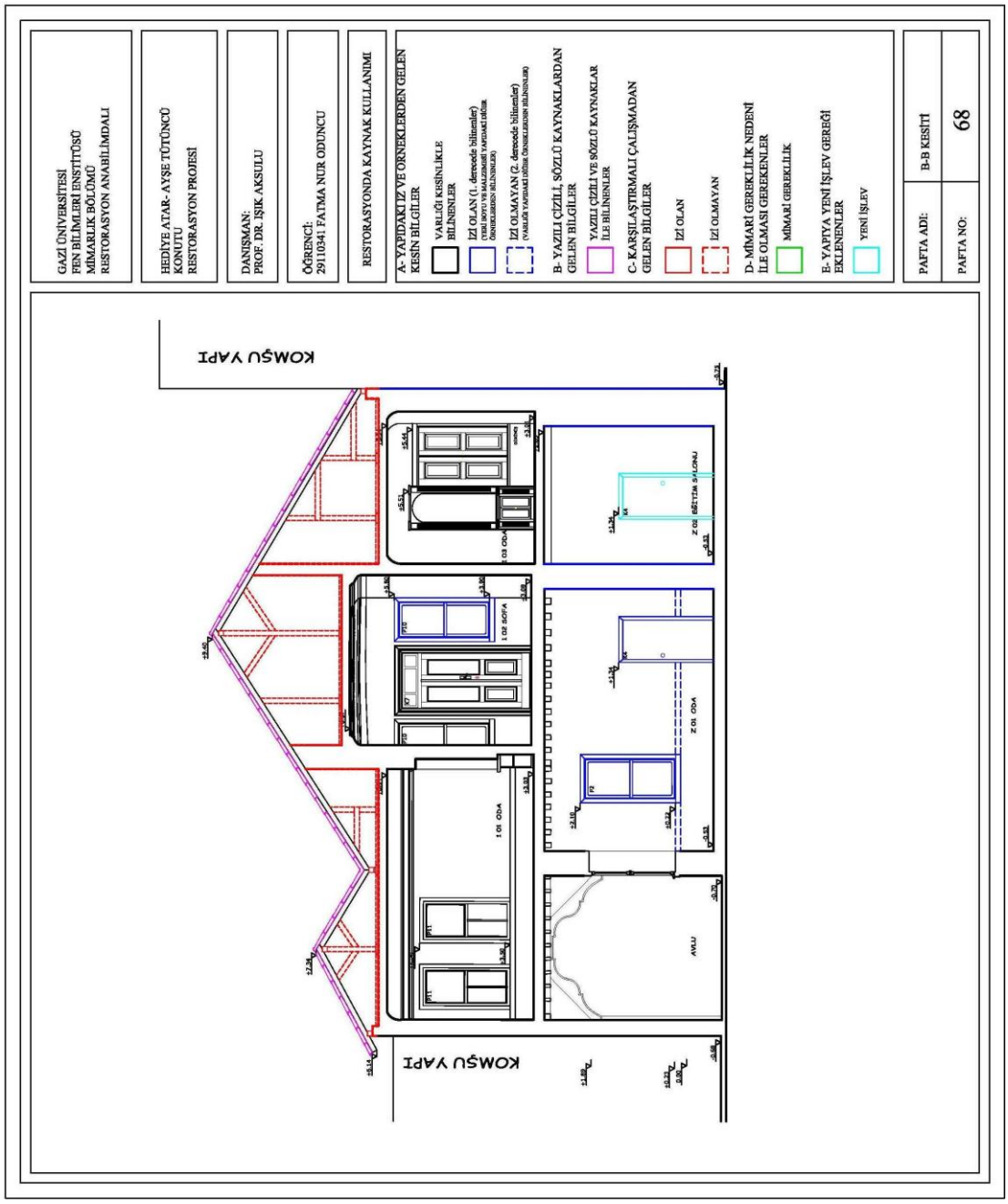

Şekil 6.9. Restorasyonda kaynak kullanımı B-B kesiti

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

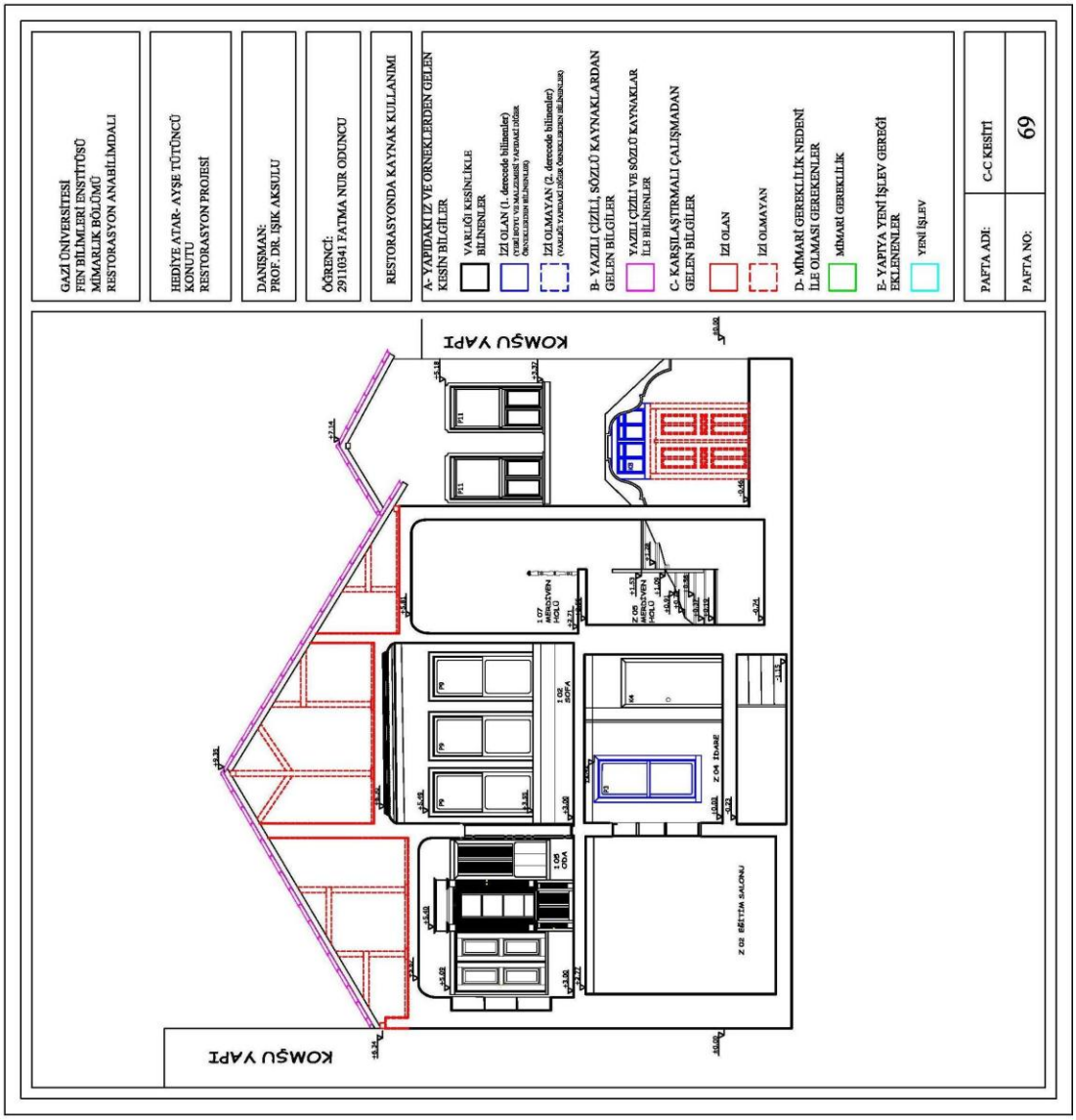

Şekil 6.10. Restorasyonda kaynak kullanımı C-C kesiti

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

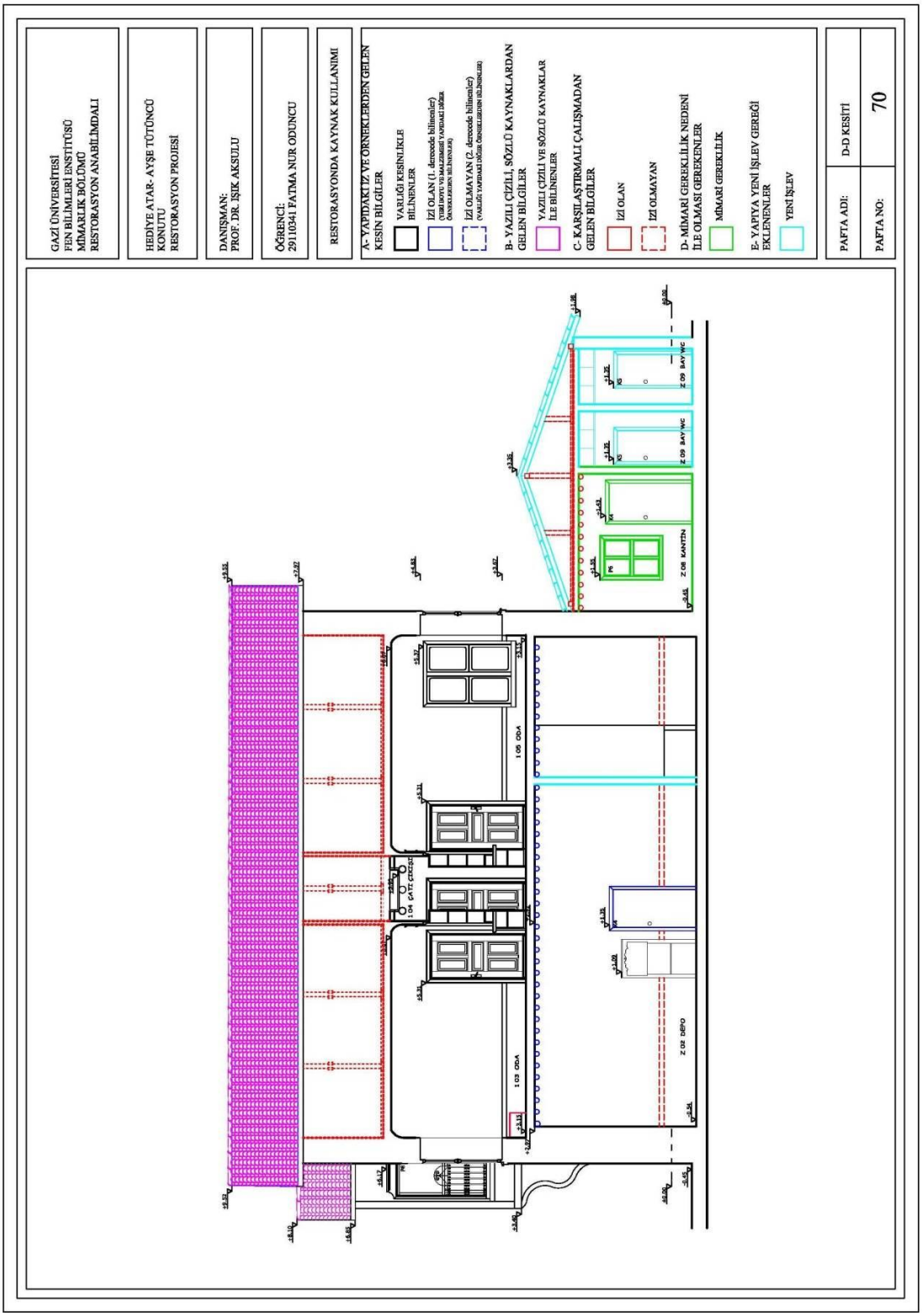

Şekil 6.11. Restorasyonda kaynak kullanımı D-D kesiti

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

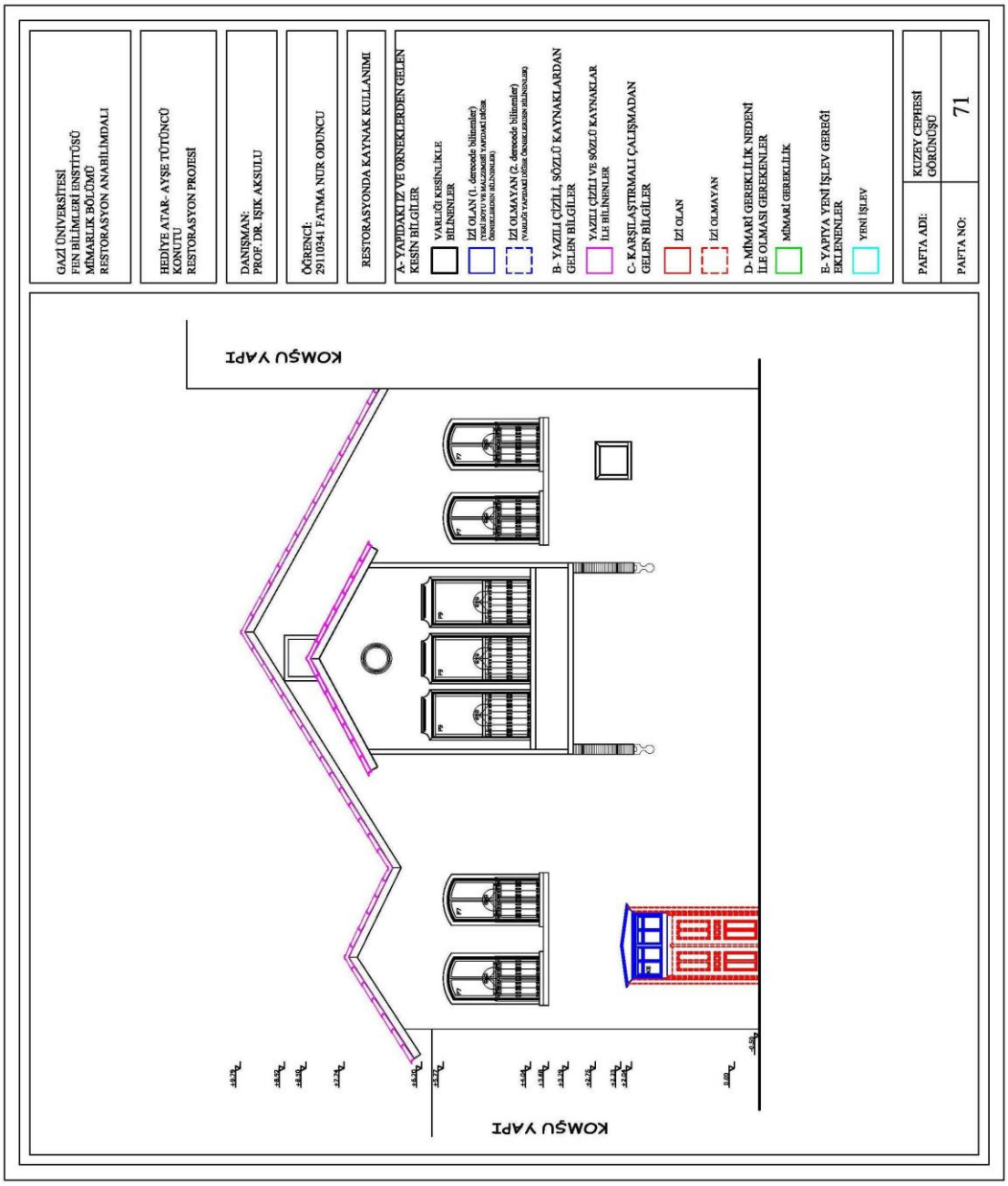

Şekil 6.12. Restorasyonda kaynak kullanımı kuzey cephe

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Şekil 6.13. Restorasyonda kaynak kullanımı doğu cephe

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

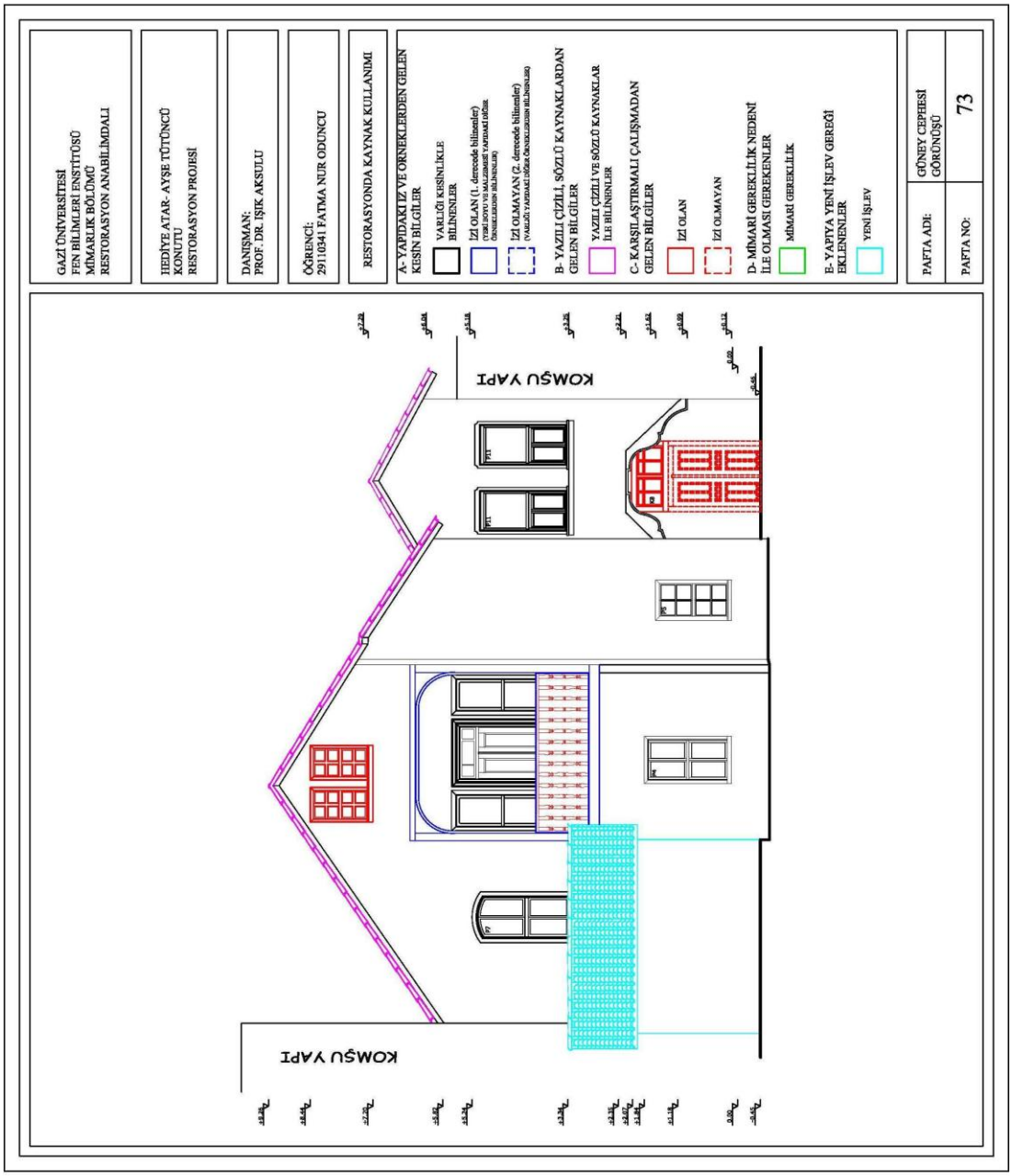

Şekil 6.14. Restorasyonda kaynak kullanımı güney cephe

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

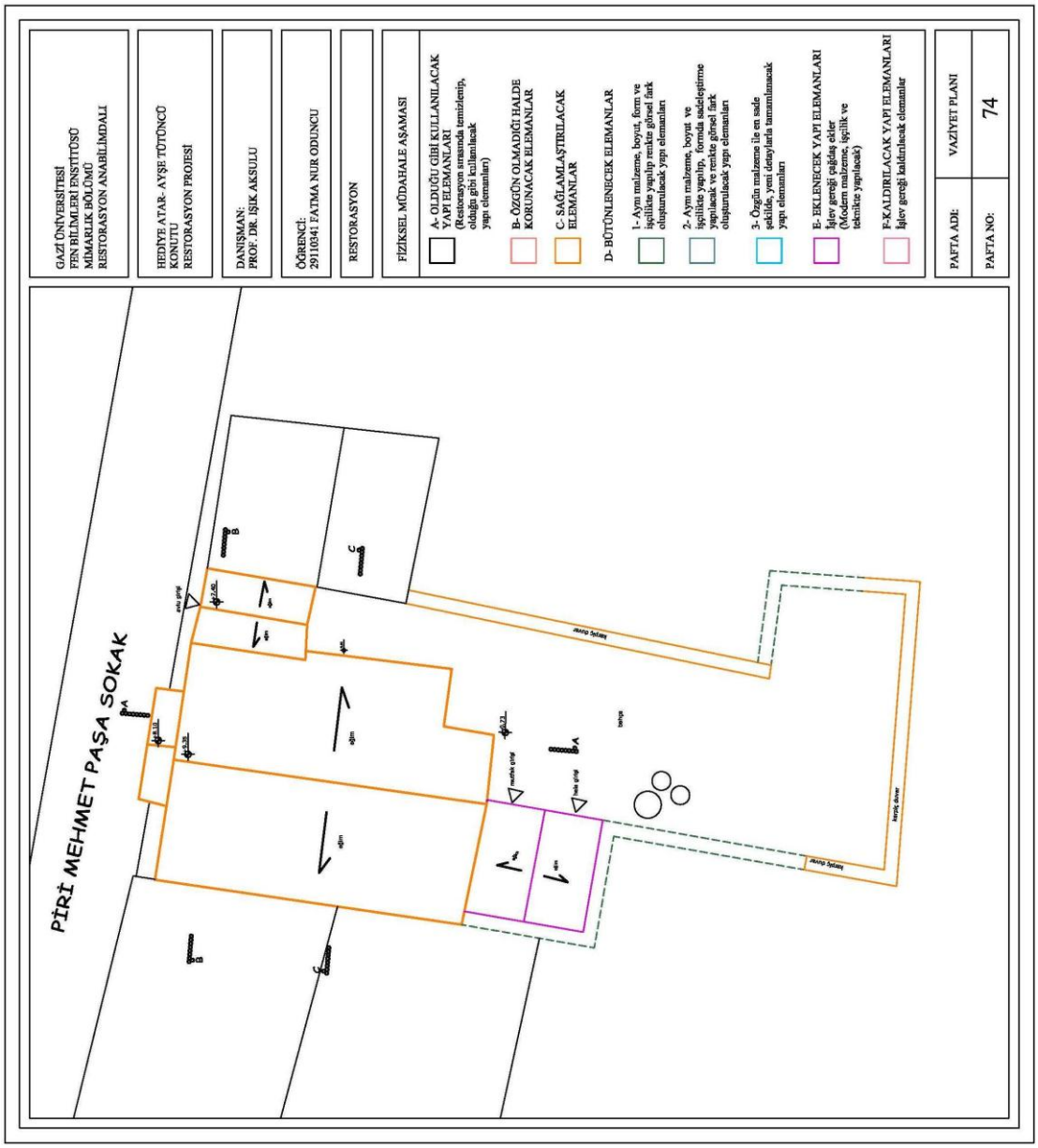

Şekil 6.15. Fiziksel müdahale aşaması vaziyet planı

EK- 6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

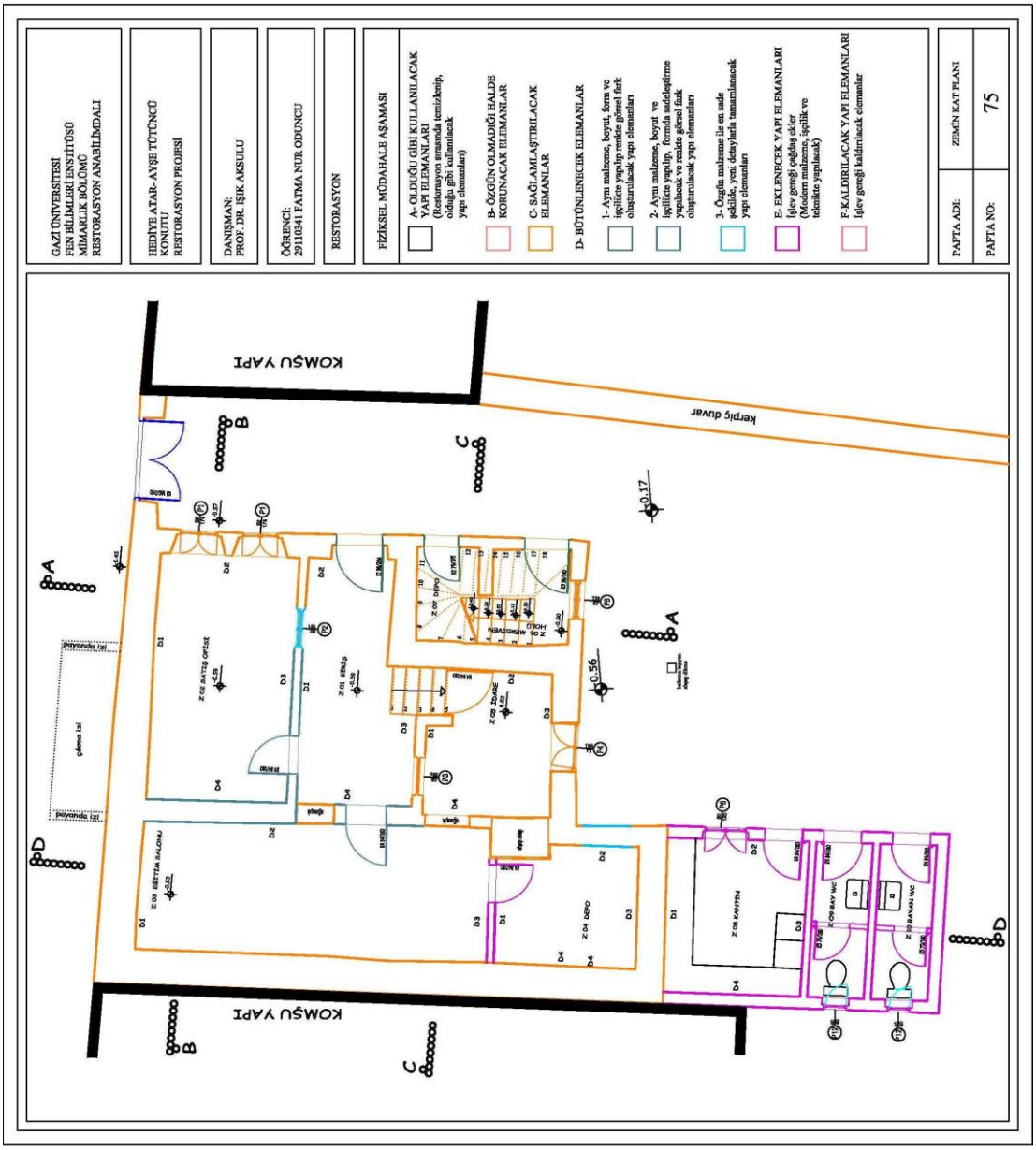

Şekil 6.16. Fiziksel müdahale aşaması zemin kat planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

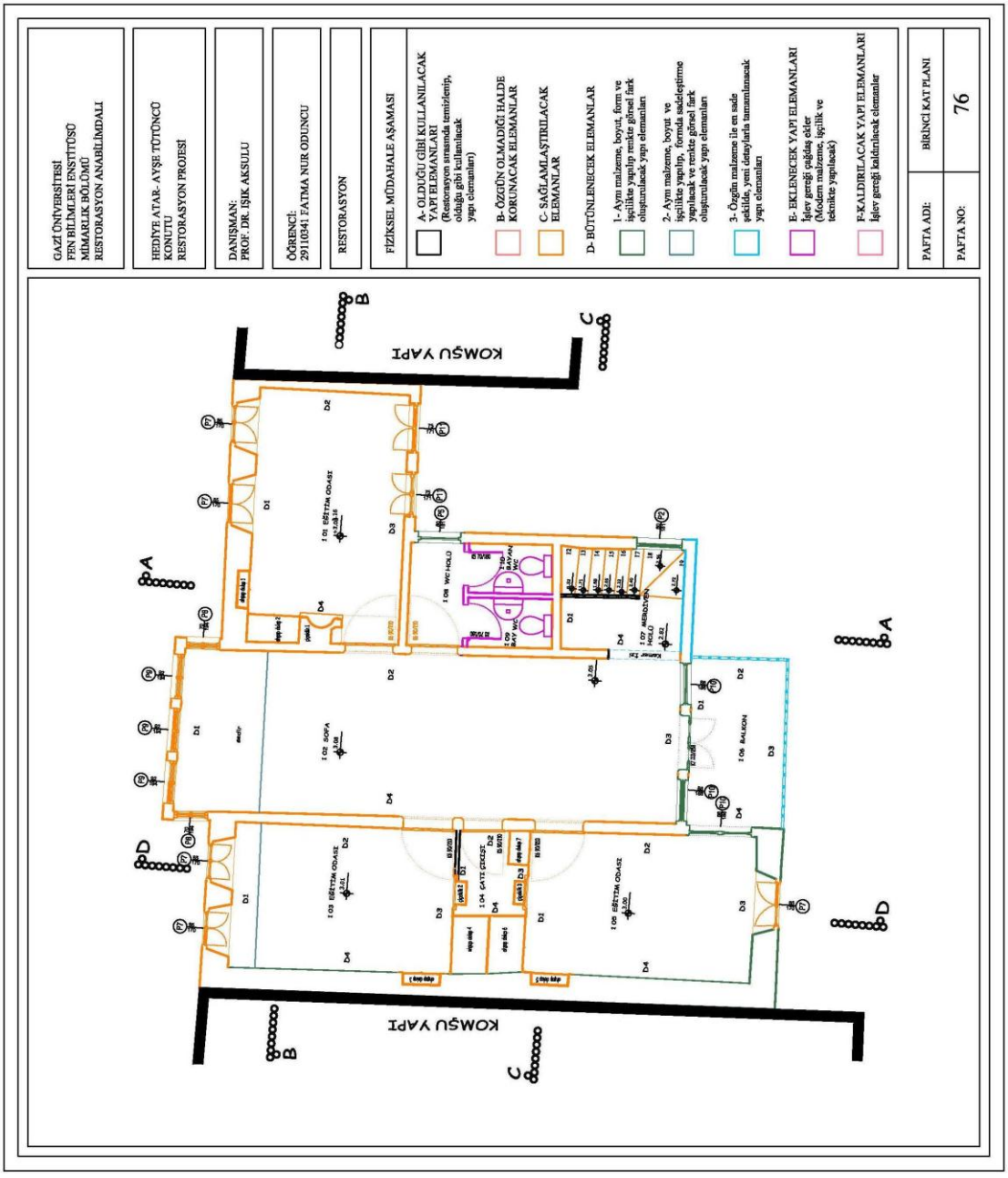

Şekil 6.17. Fiziksel müdahale aşaması 1. kat planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

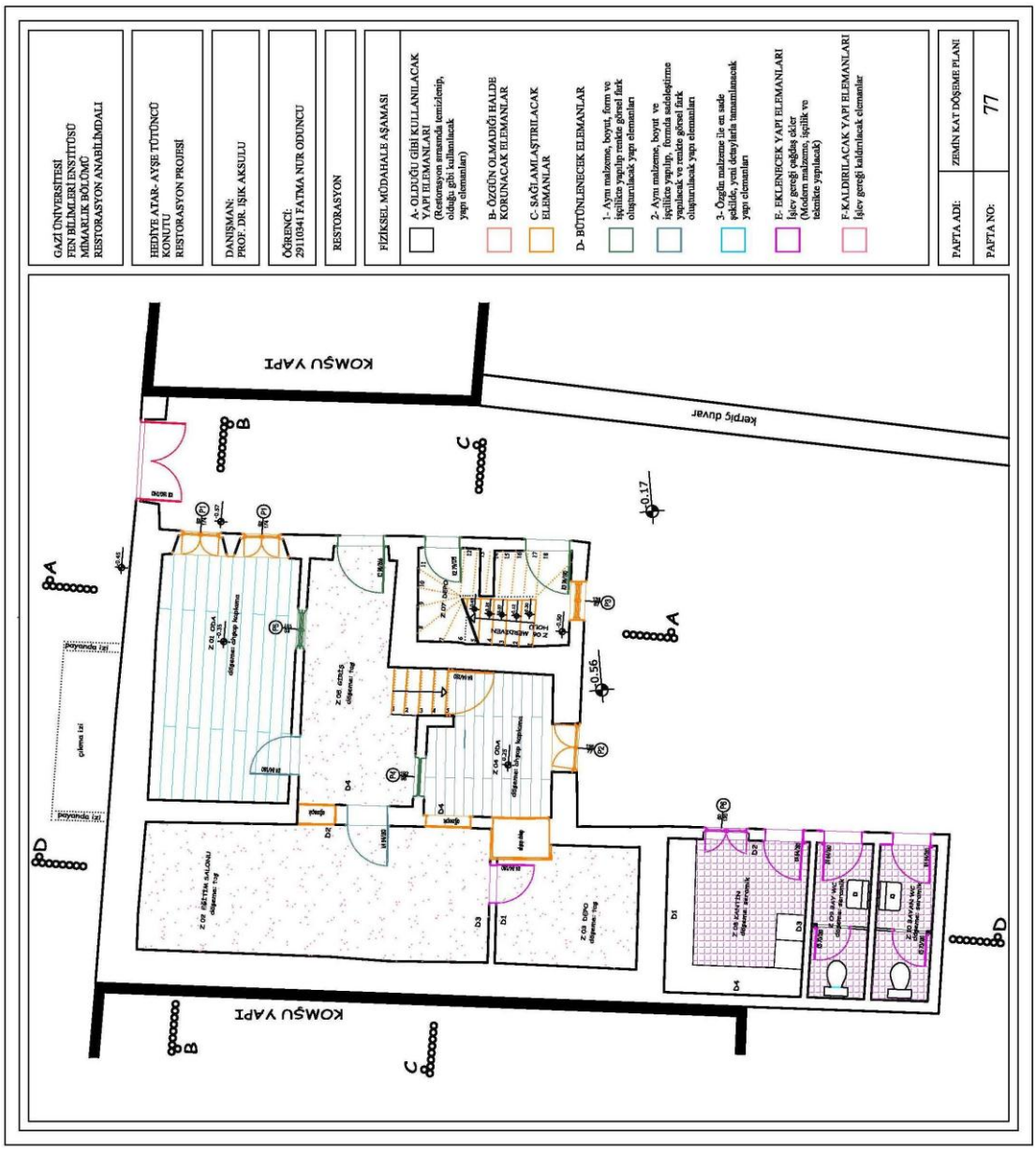

Şekil 6.18. Fiziksel müdahale aşaması zemin kat döşeme planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

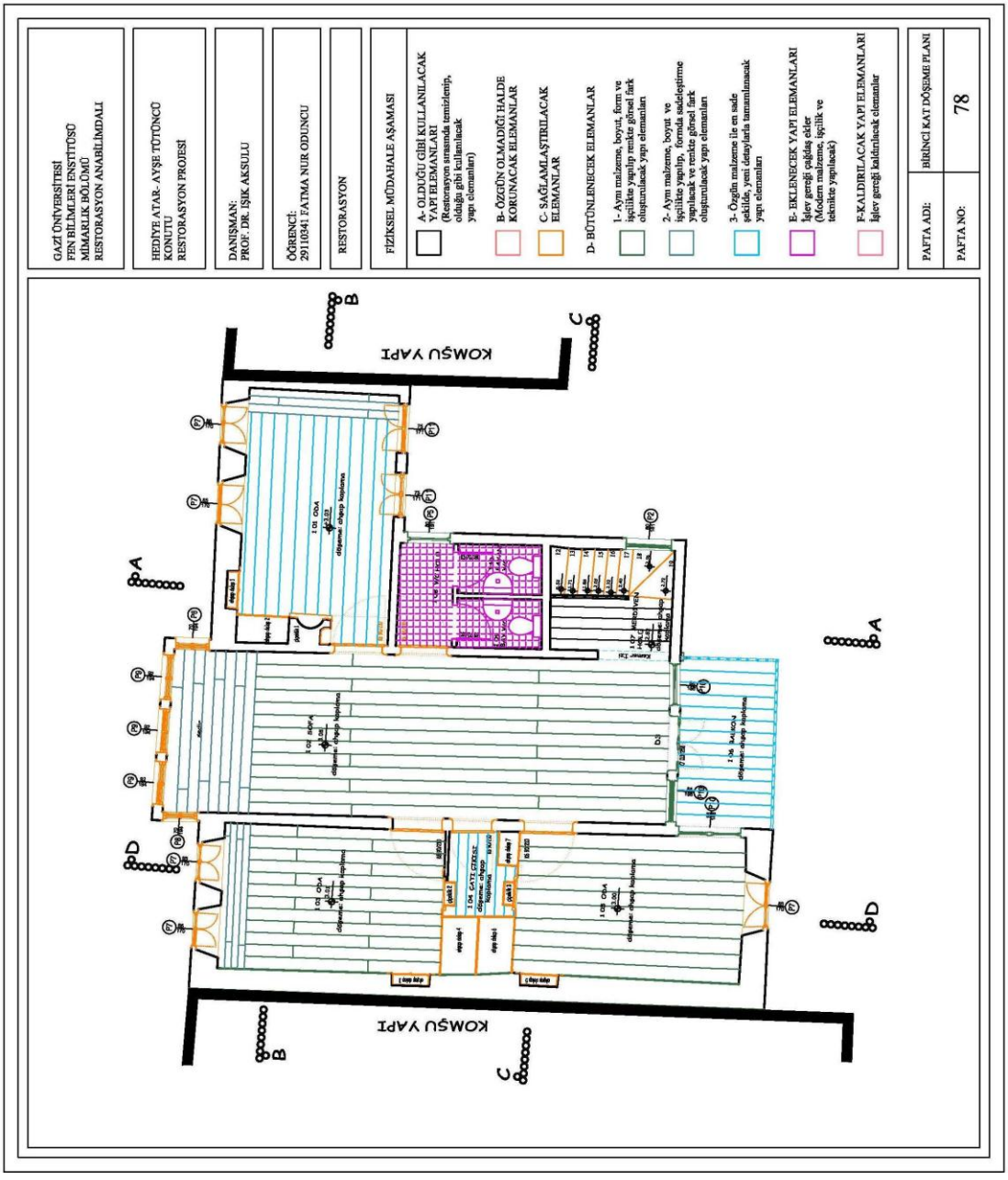

Şekil 6.19. Fiziksel müdahale aşaması 1. kat döşeme planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

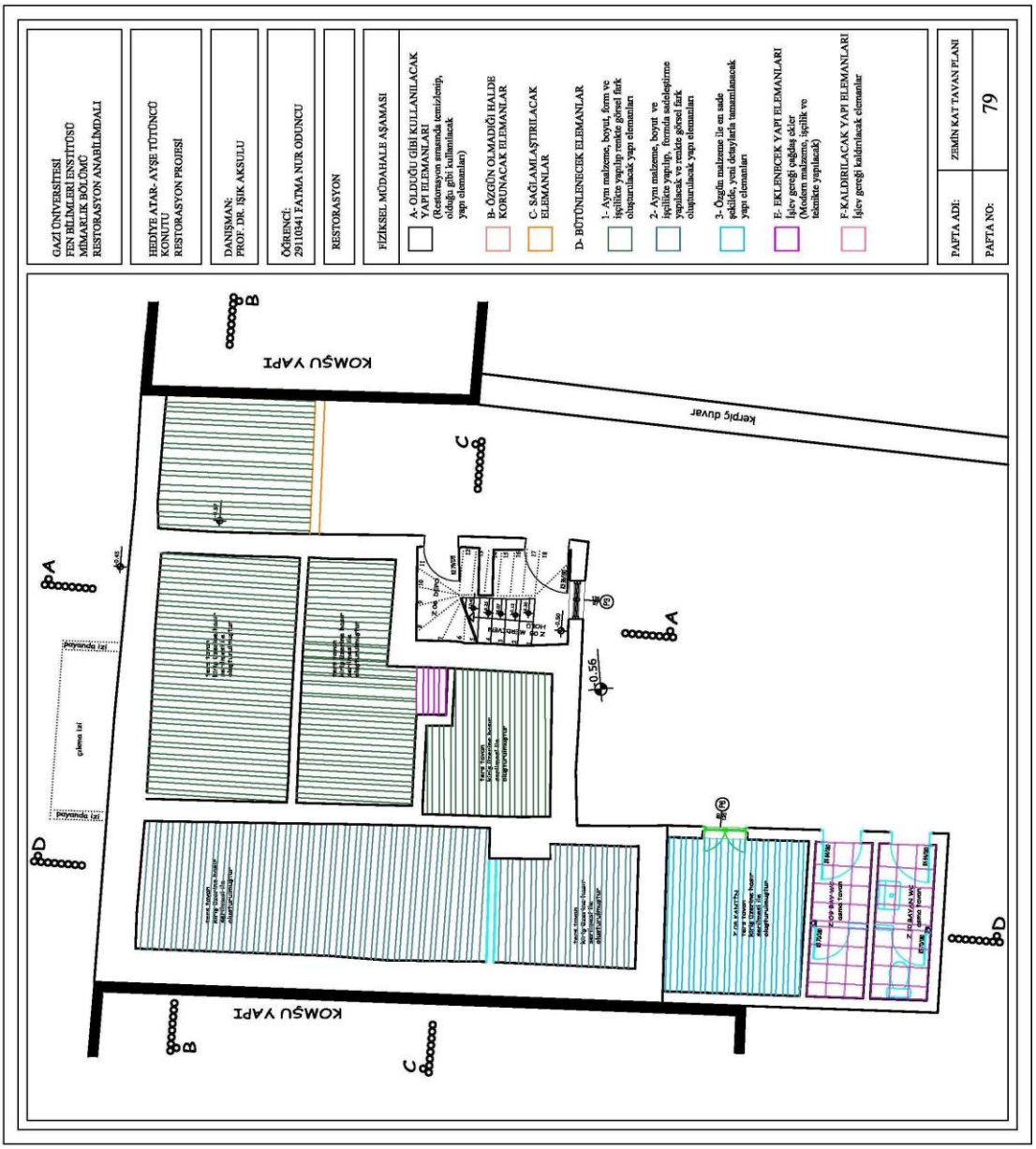

Şekil 6.20. Fiziksel müdahale aşaması zemin kat tavan planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

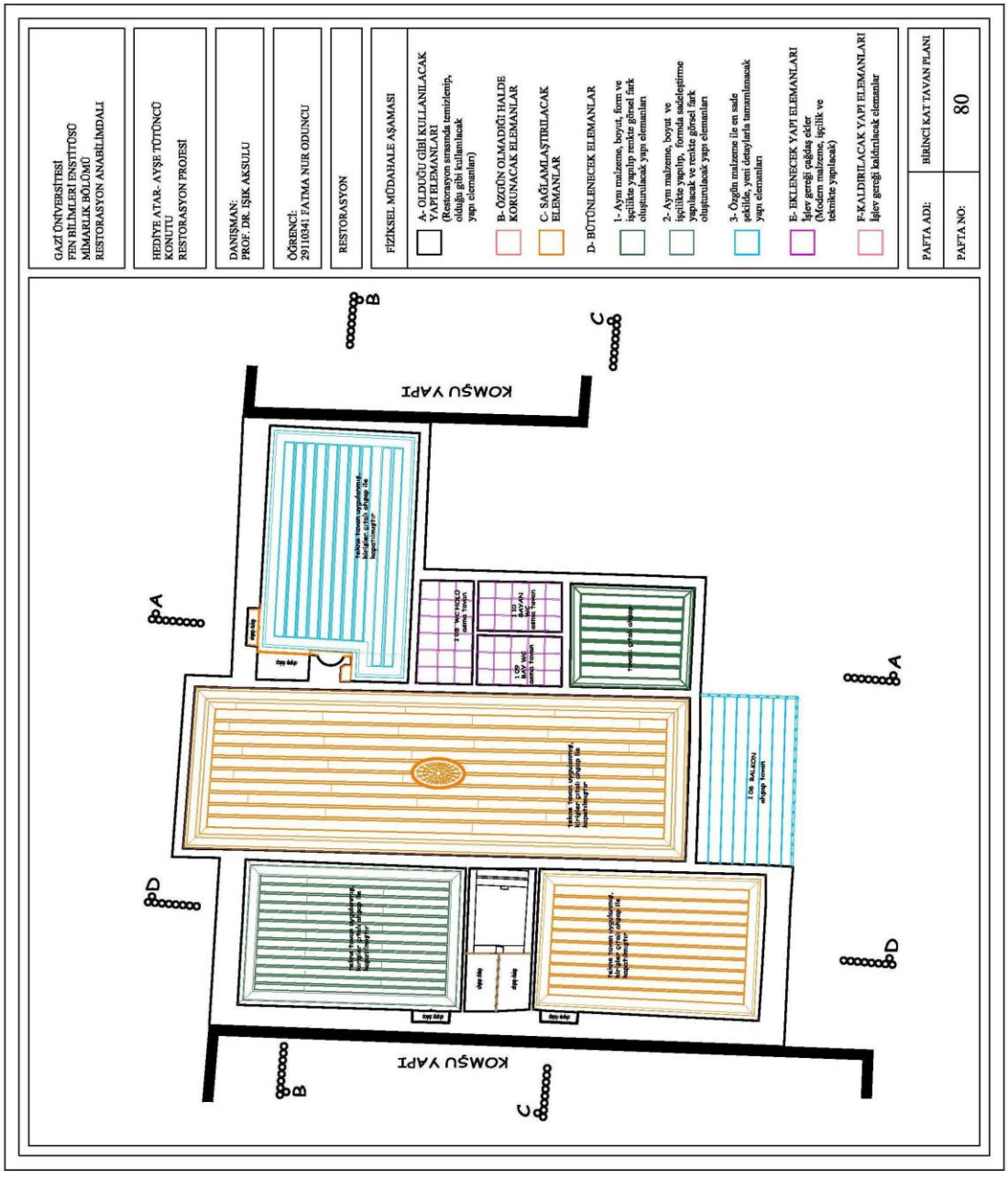

Şekil 6.21. Fiziksel müdahale aşaması 1. kat tavan planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

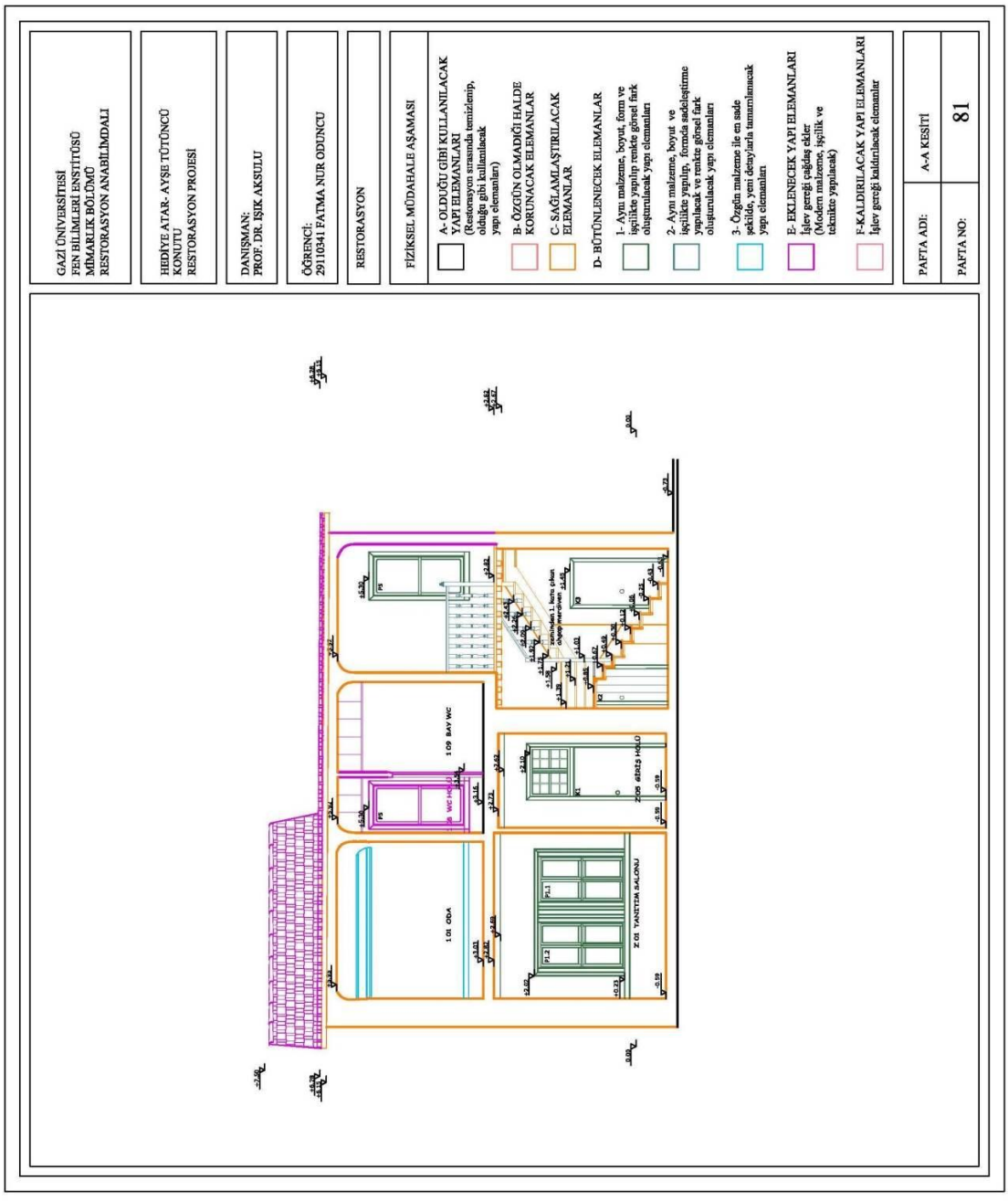

Şekil 6.22. Fiziksel müdahale aşaması A-A Kesiti

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

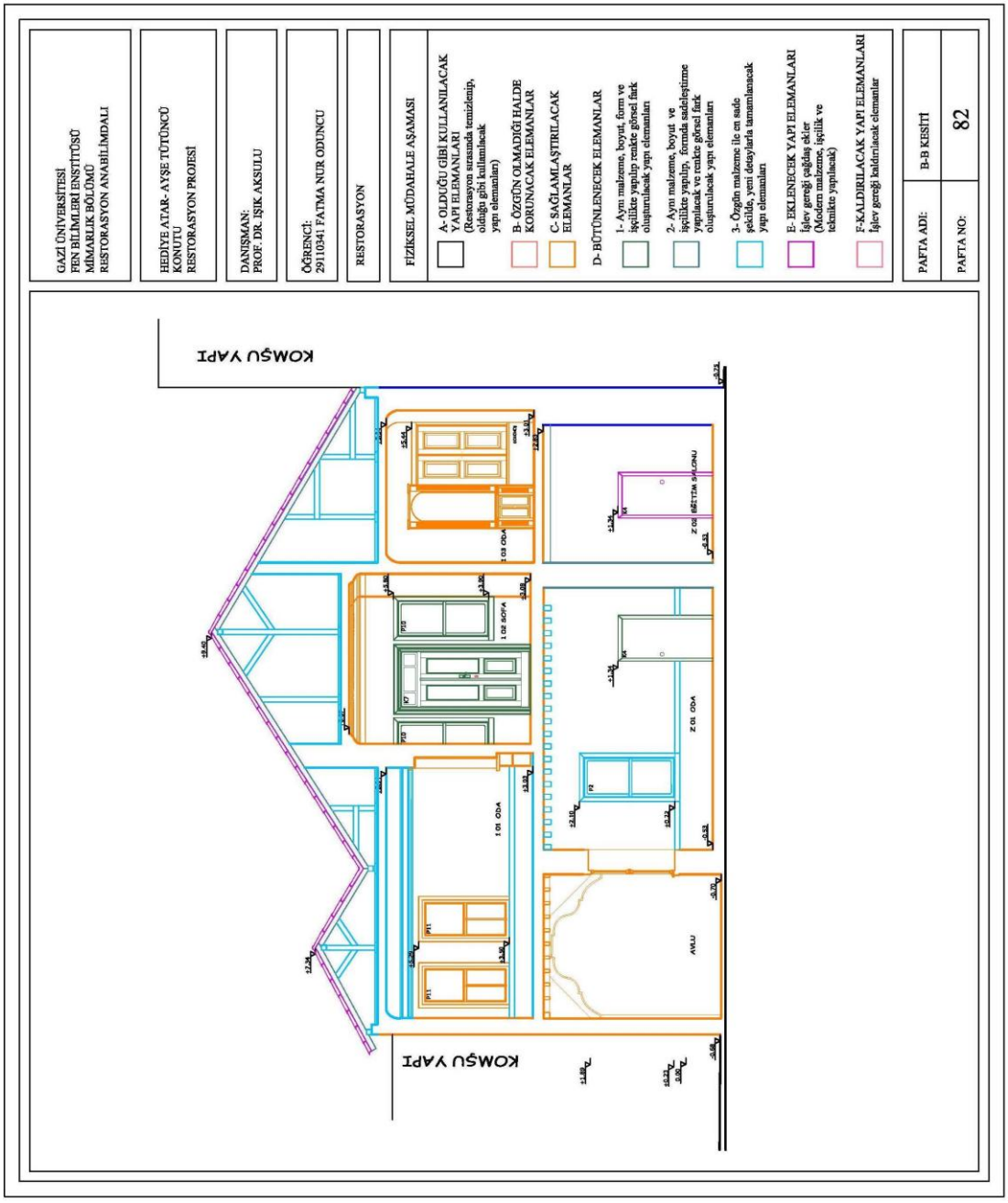

Şekil 6.23. Fiziksel müdahale aşaması B-B Kesiti

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

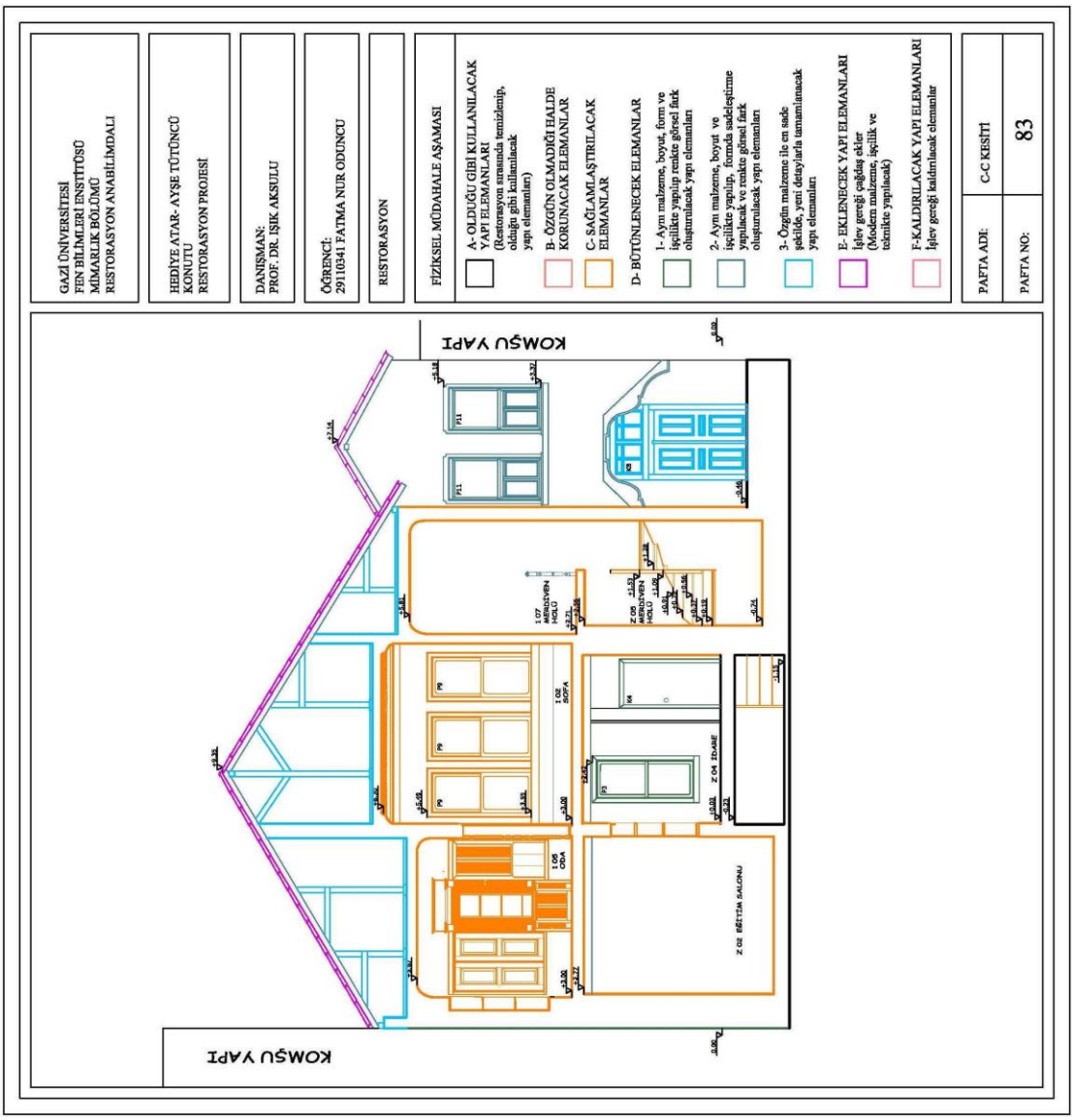

Şekil 6.24. Fiziksel müdahale aşaması C-C Kesiti

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

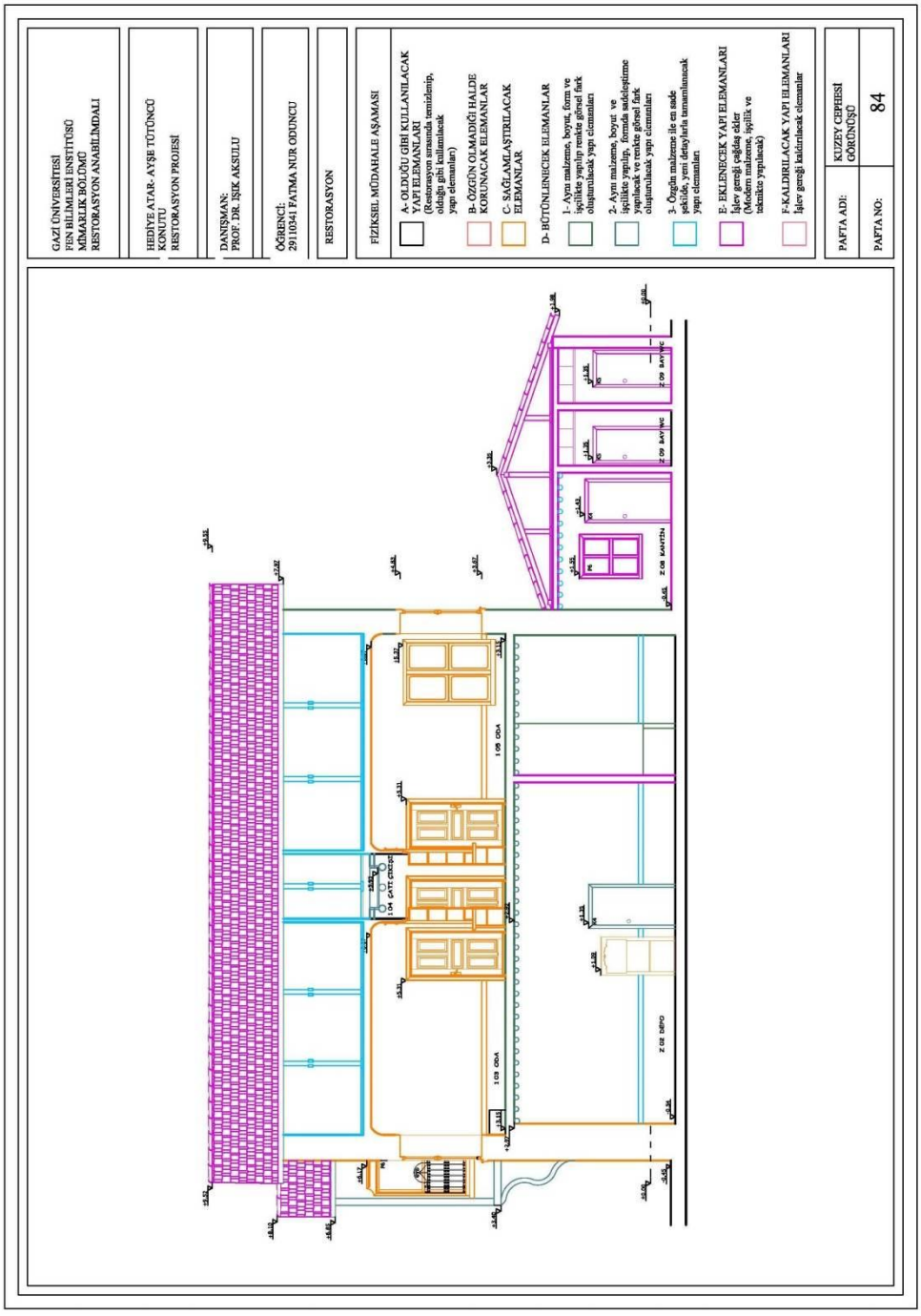

Şekil 6.25. Fiziksel müdahale aşaması D-D Kesiti

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

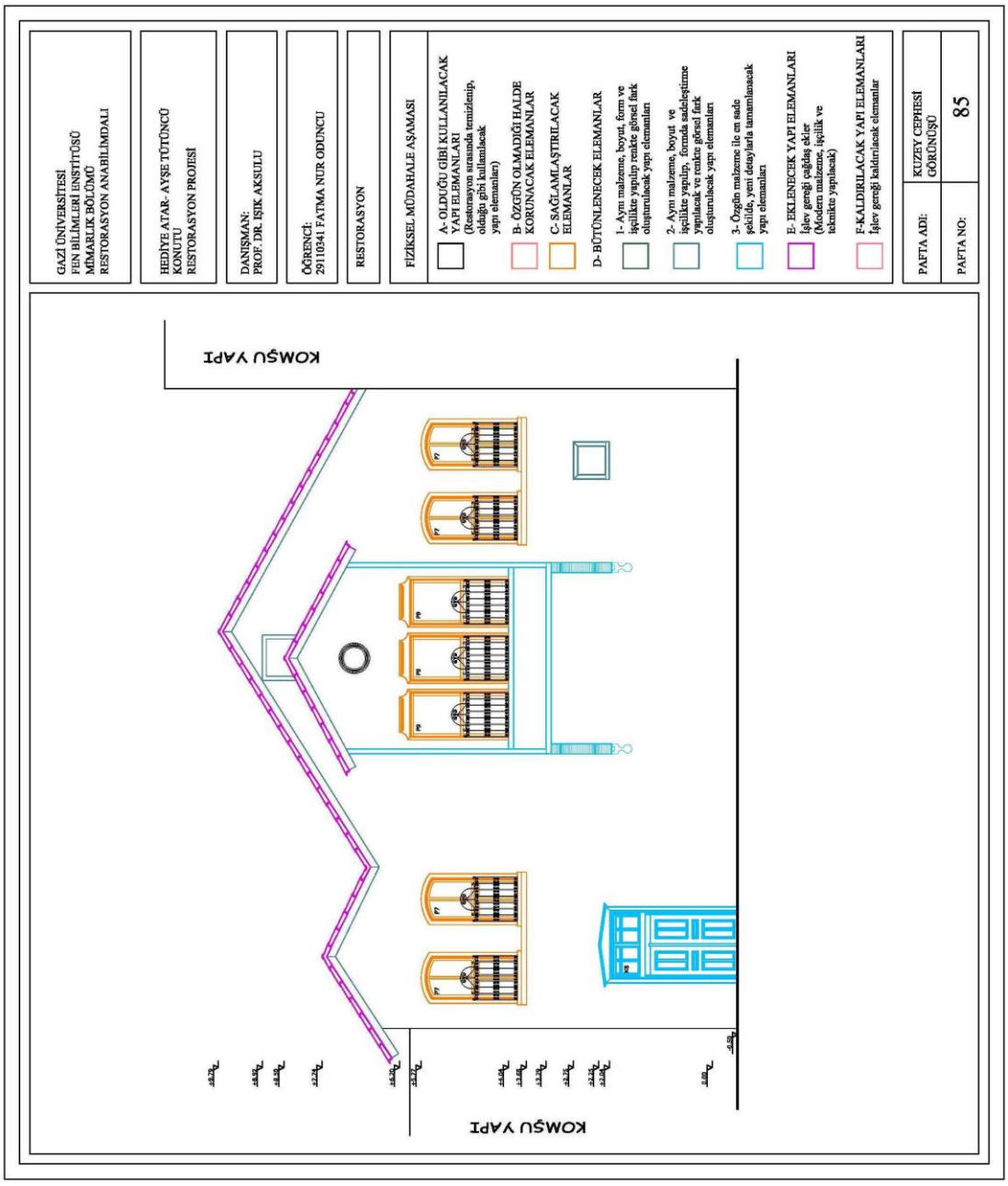

Şekil 6.26. Fiziksel müdahale aşaması kuzey cephesi

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

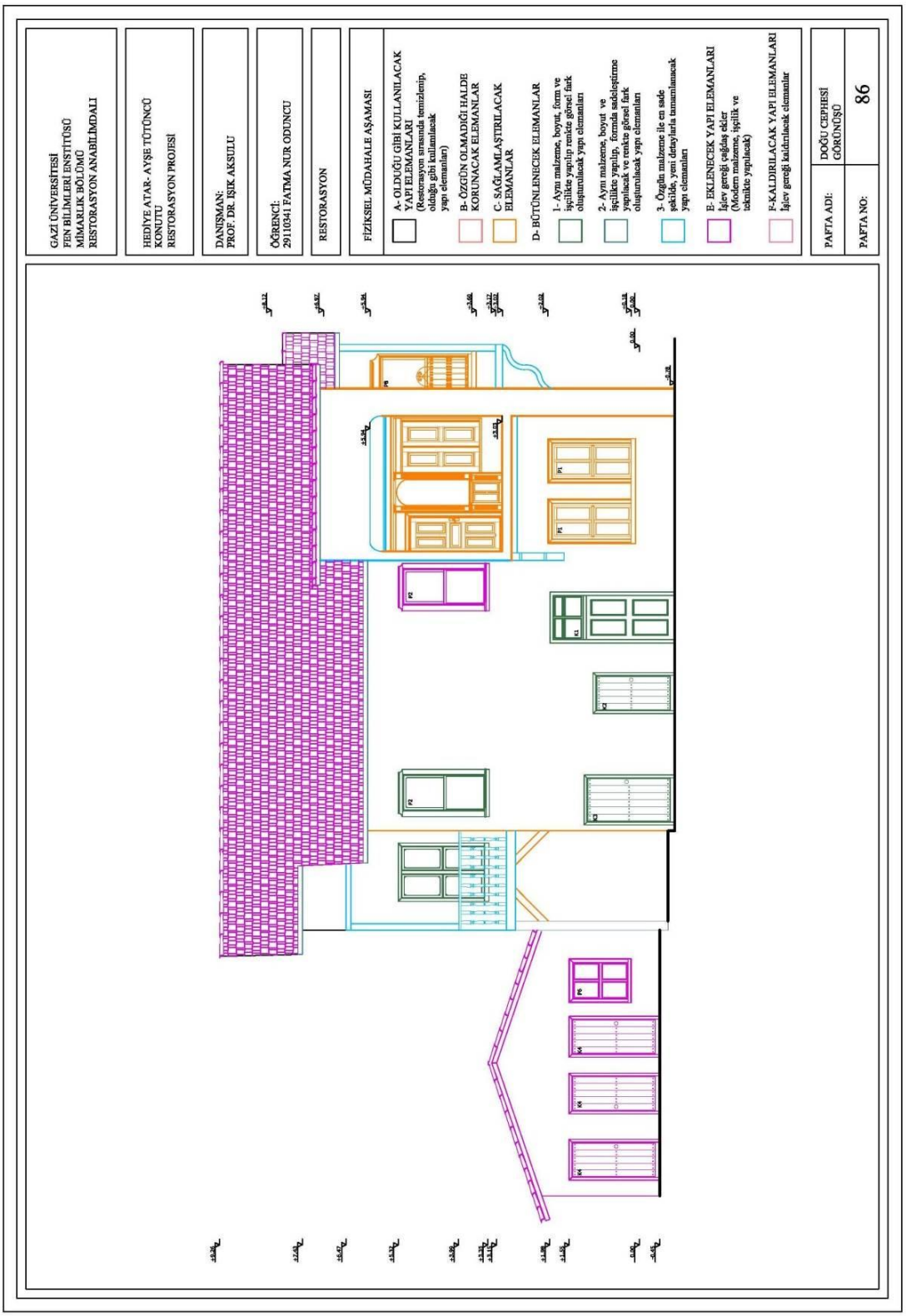

Şekil 6.27. Fiziksel müdahale aşaması doğu cephesi

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Şekil 6.28. Fiziksel müdahale aşaması güney cephesi

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

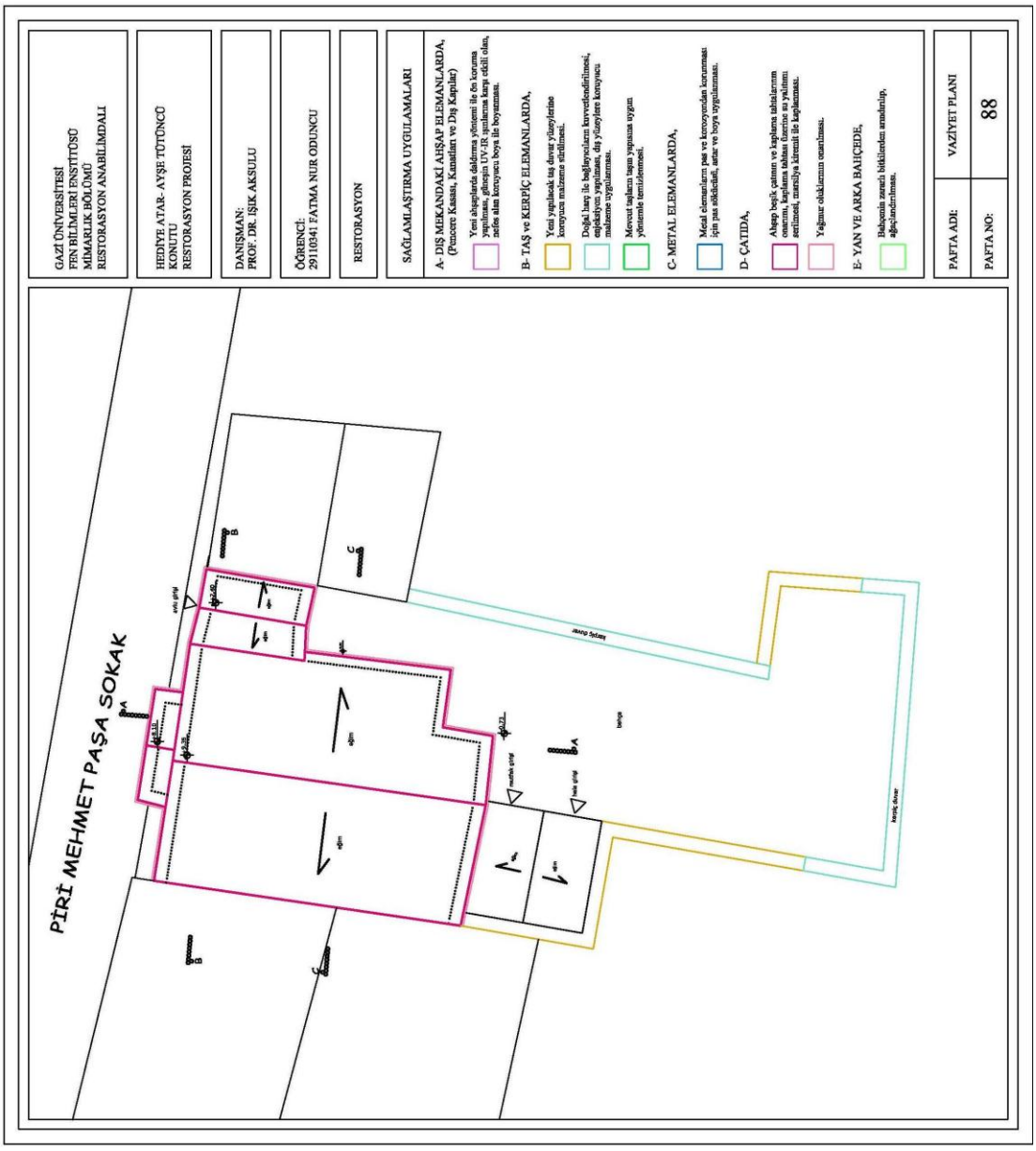

Şekil 6.29. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları vaziyet planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

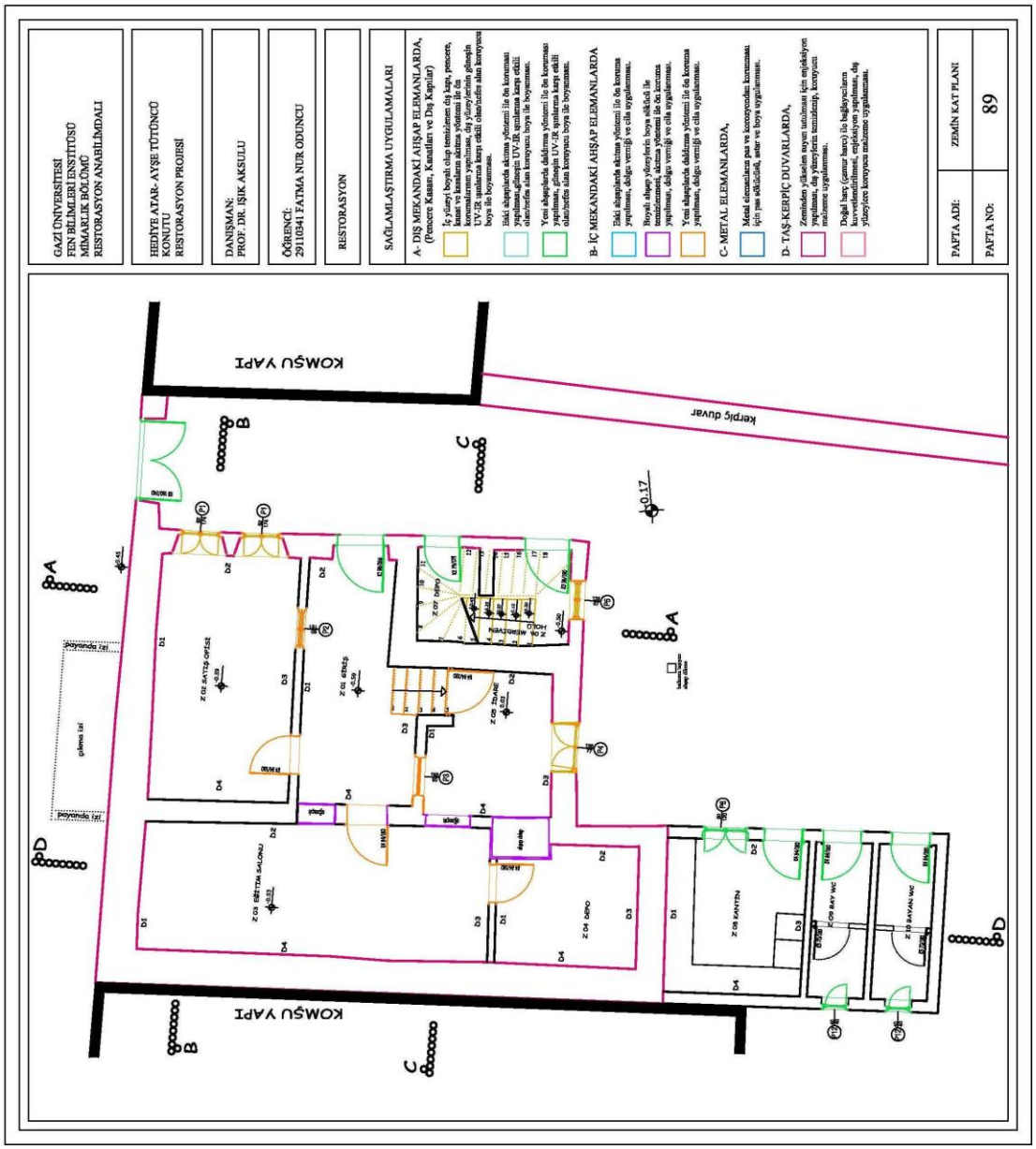

Şekil 6.30. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları zemin kat planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

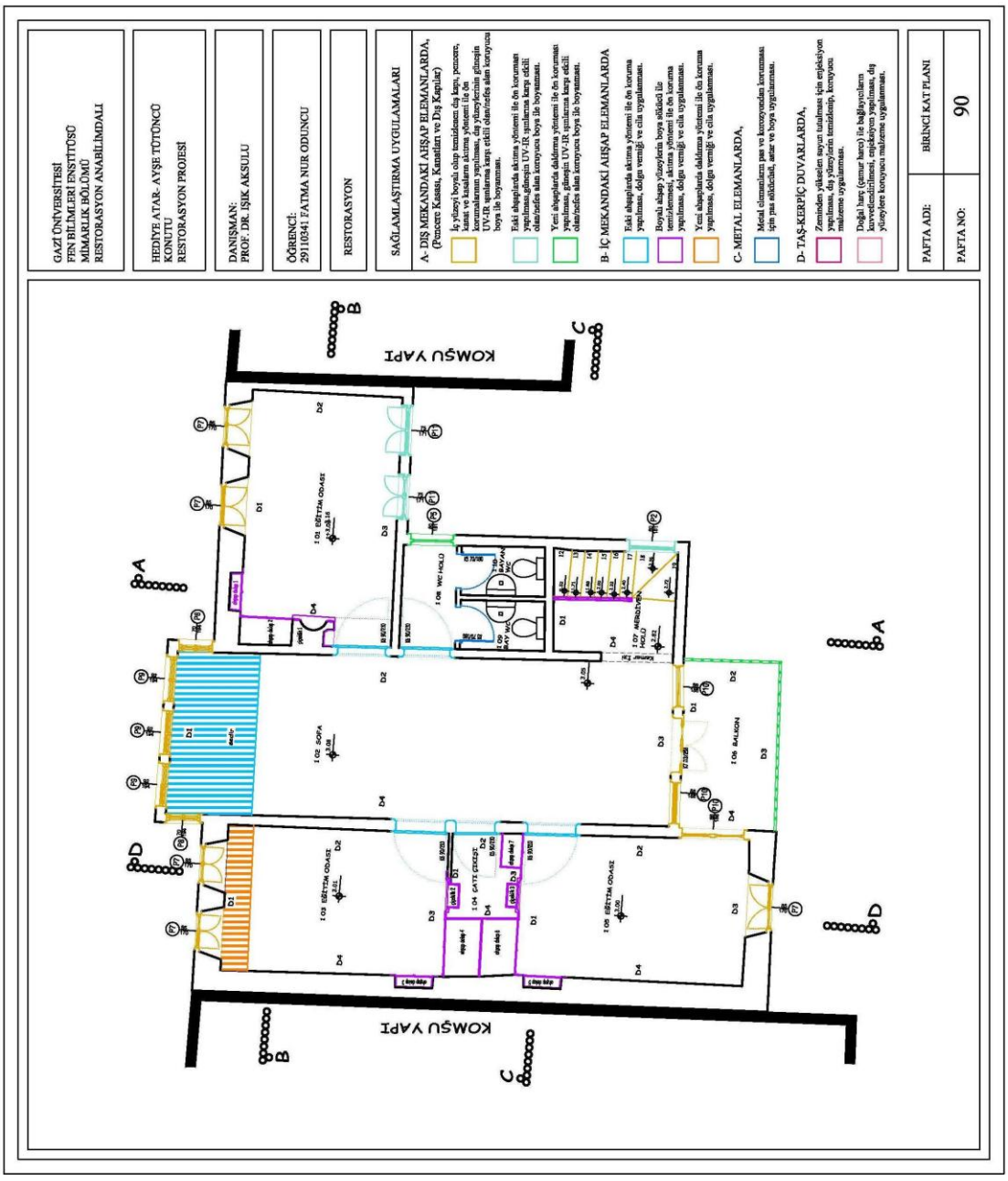

Şekil 6.31. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları 1. kat planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

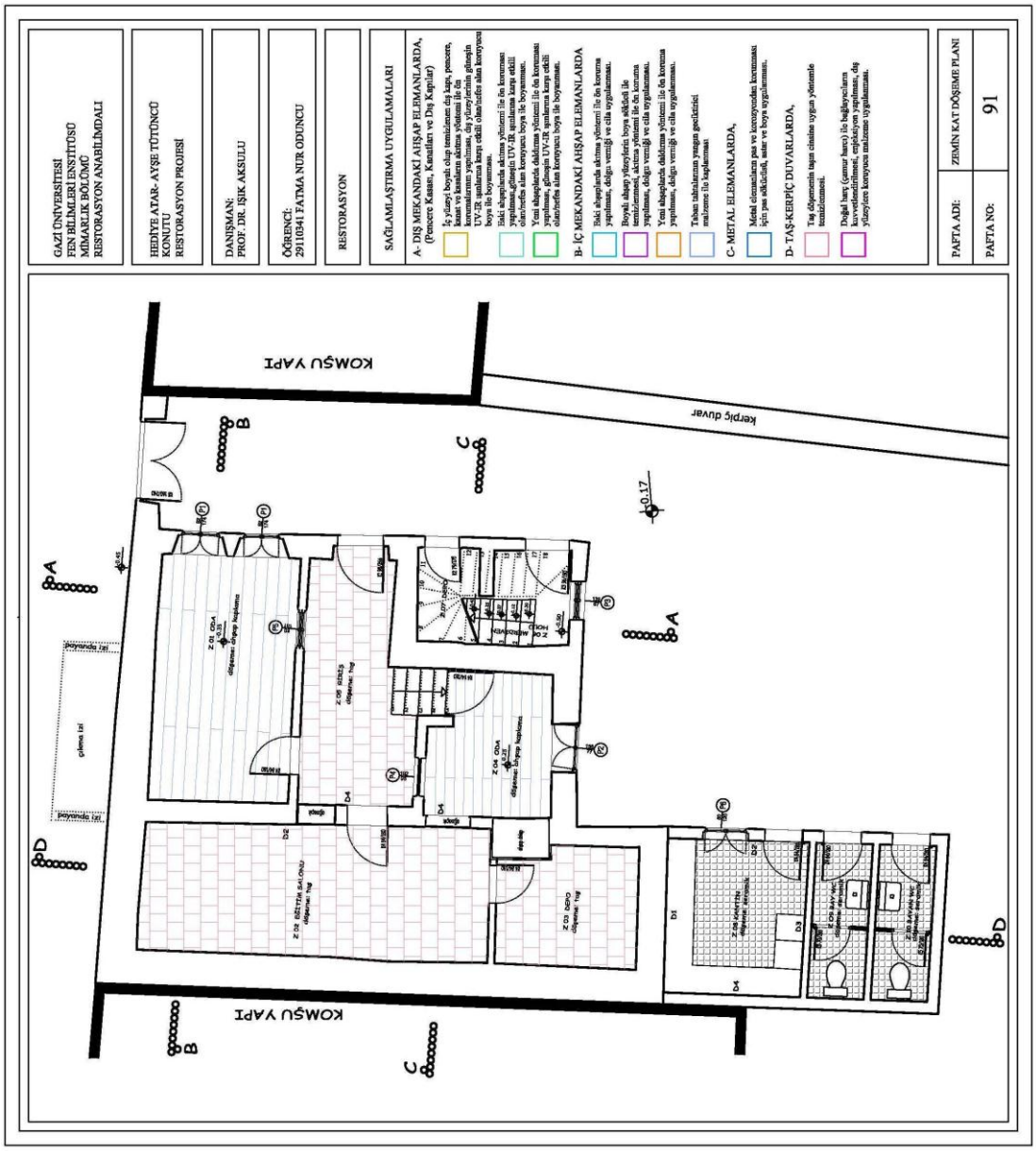

Şekil 6.32. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları zemin kat döşeme planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

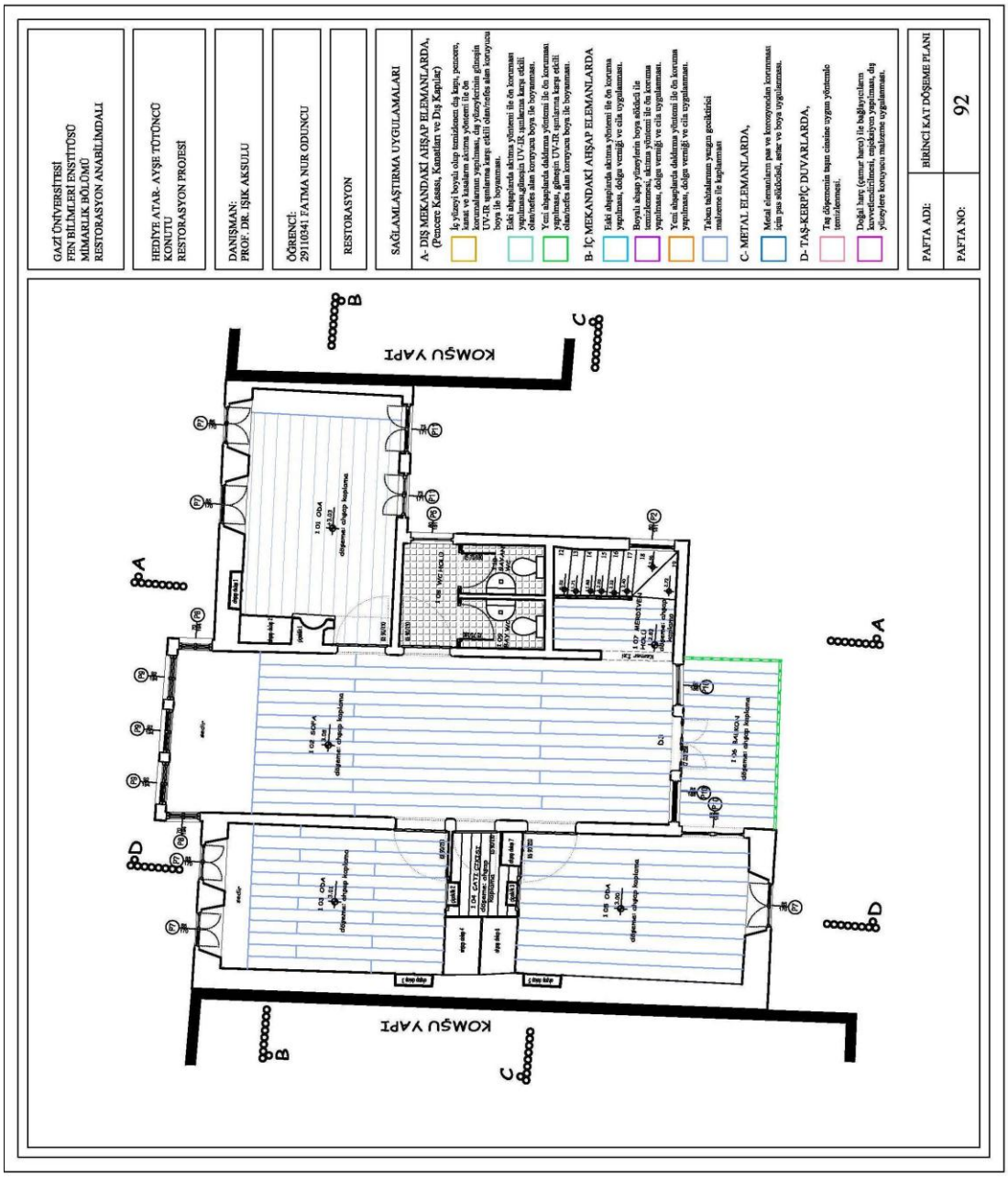

Şekil 6.33. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları 1.kat döşeme planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

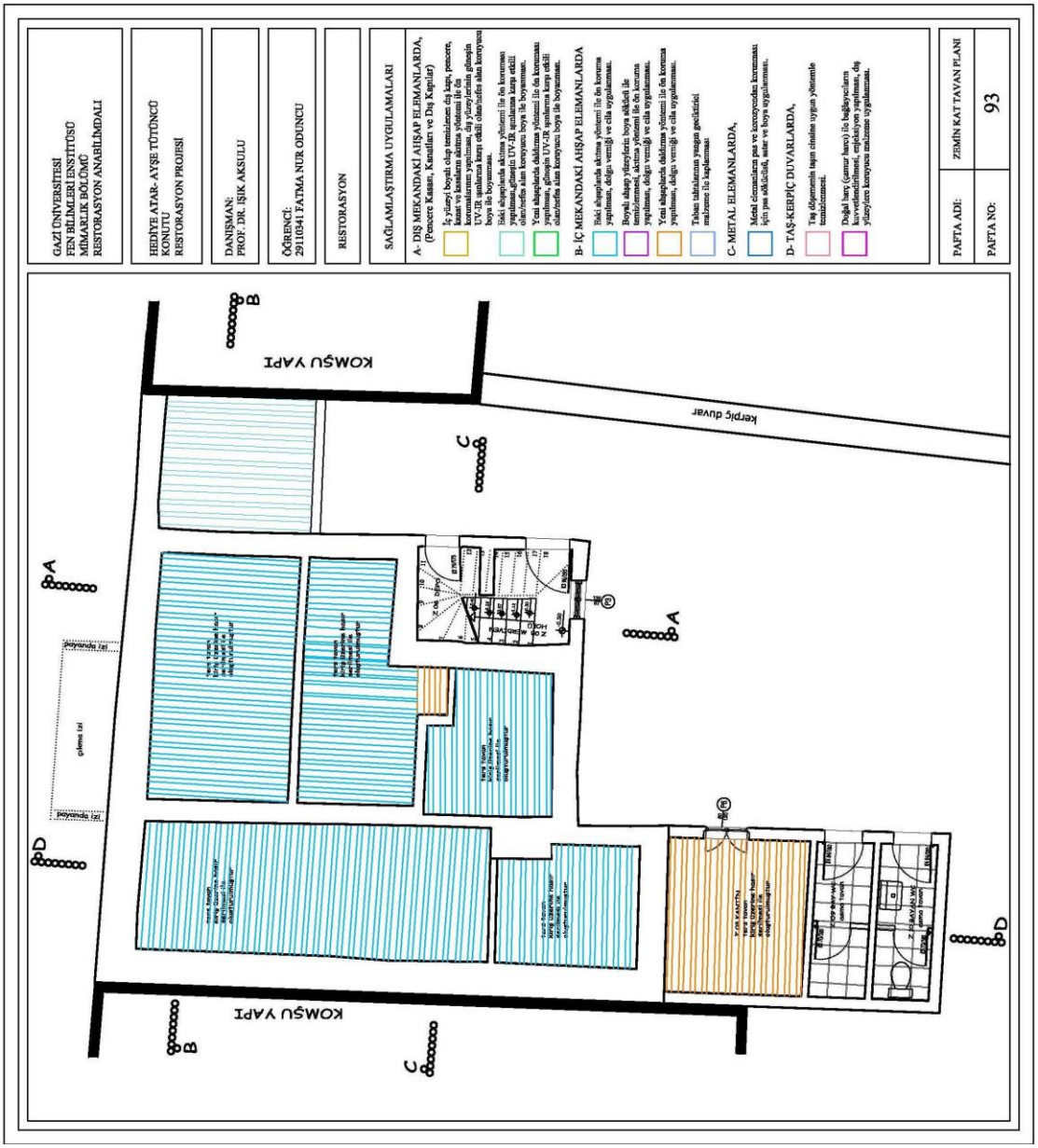

Şekil 6.34. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları zemin kat tavan planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

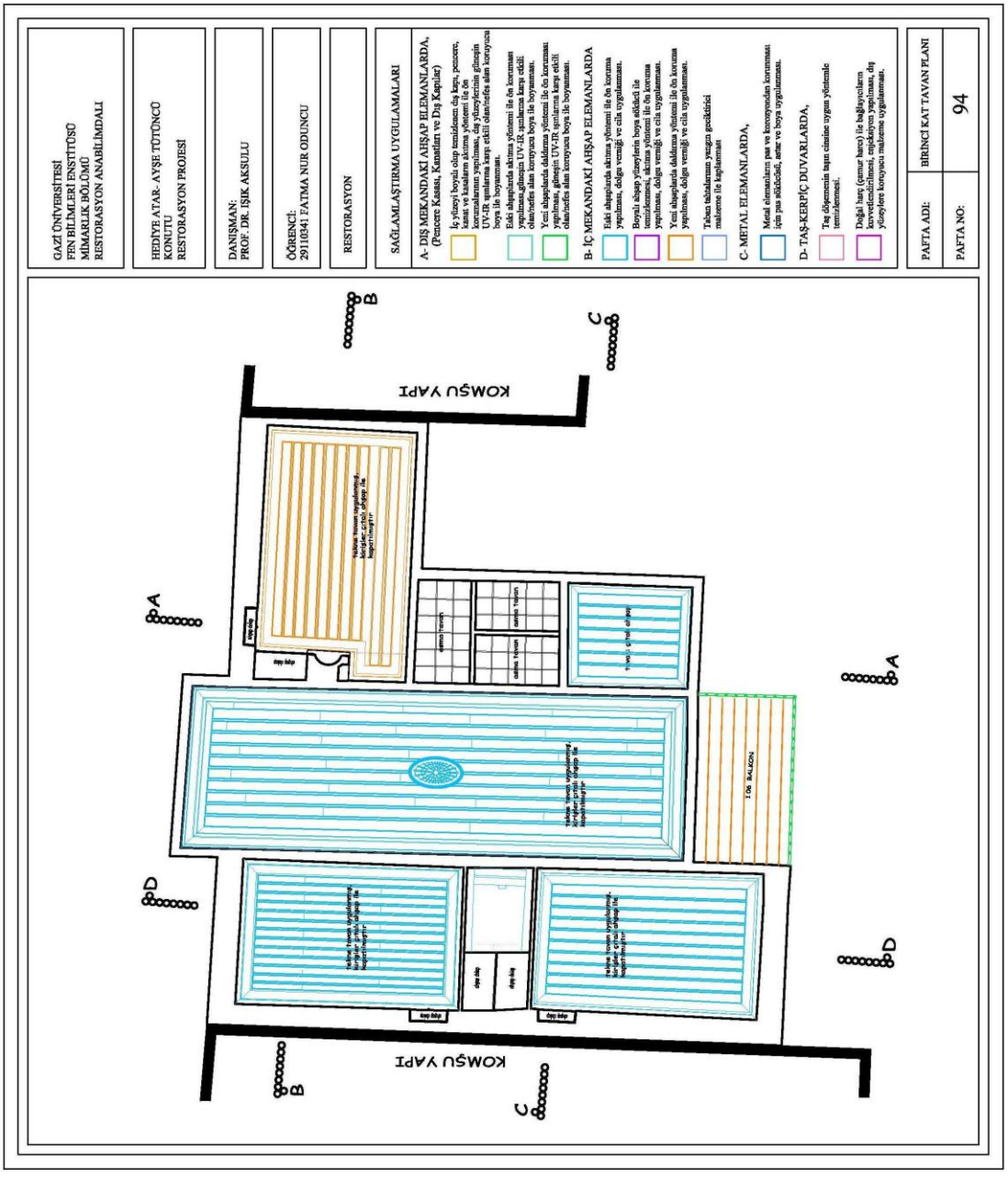

Şekil 6.35. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları 1. kat tavan planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

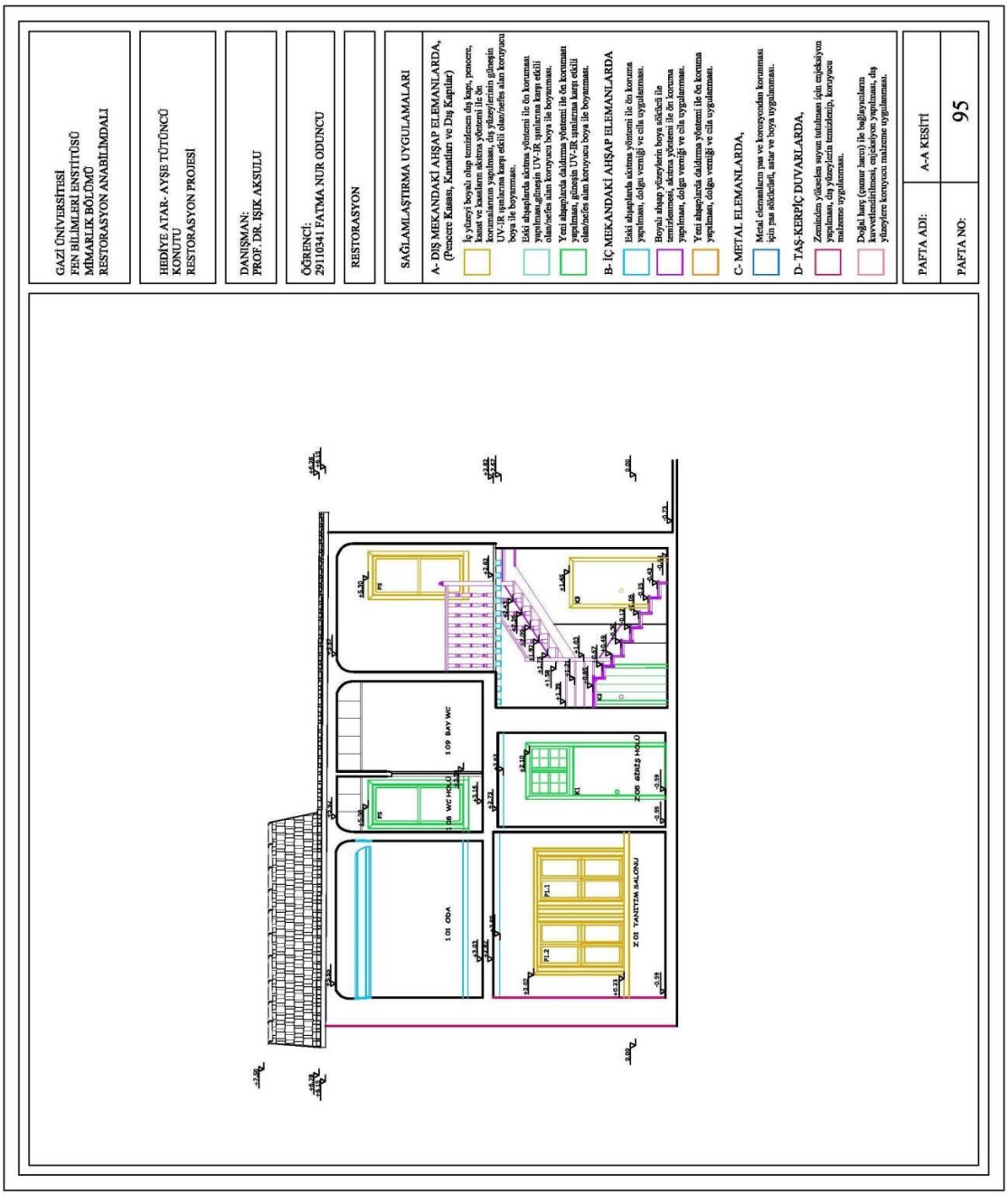

Şekil 6.36. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları A-A kesiti

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

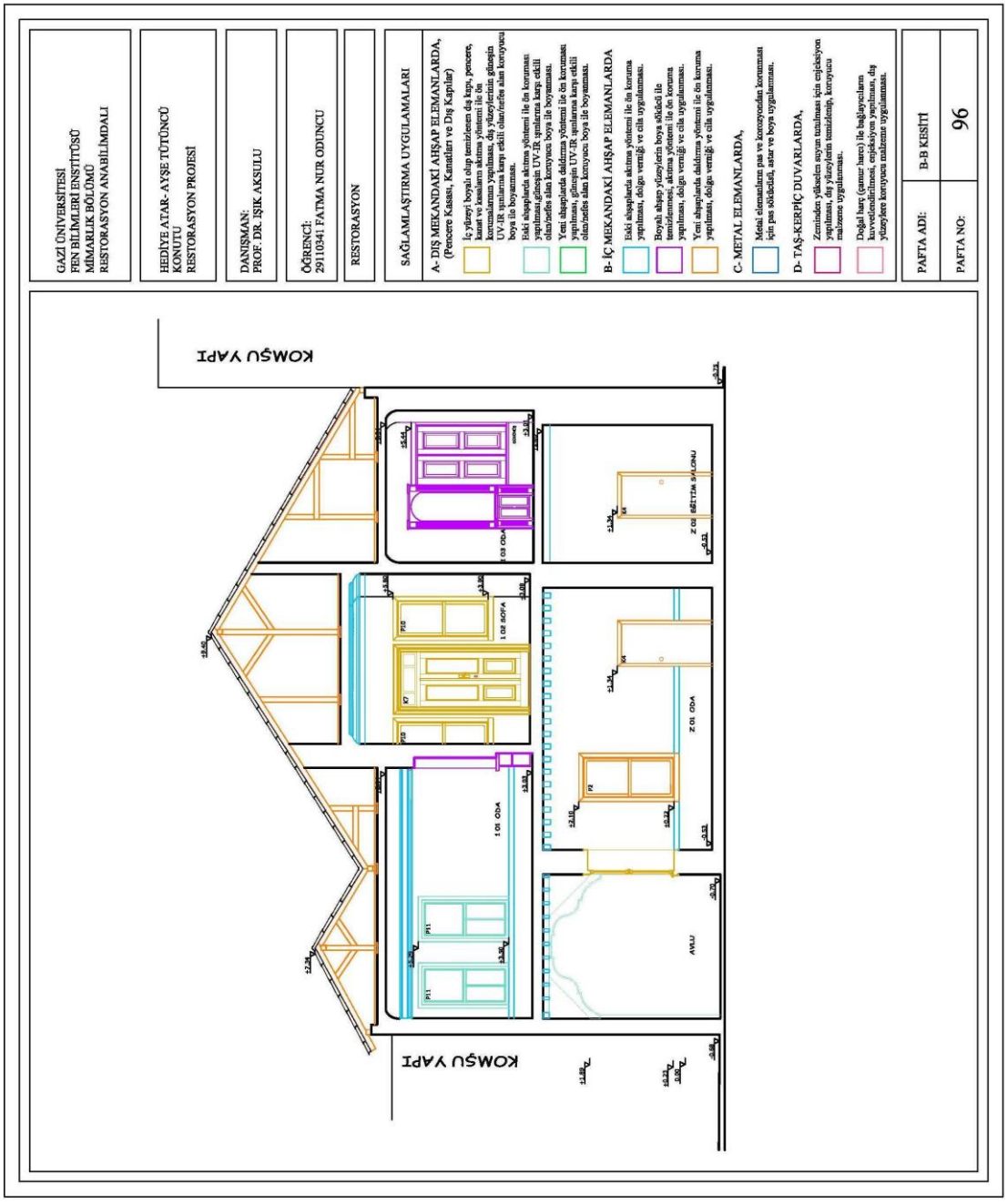

Şekil 6.37. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları B-B kesiti

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

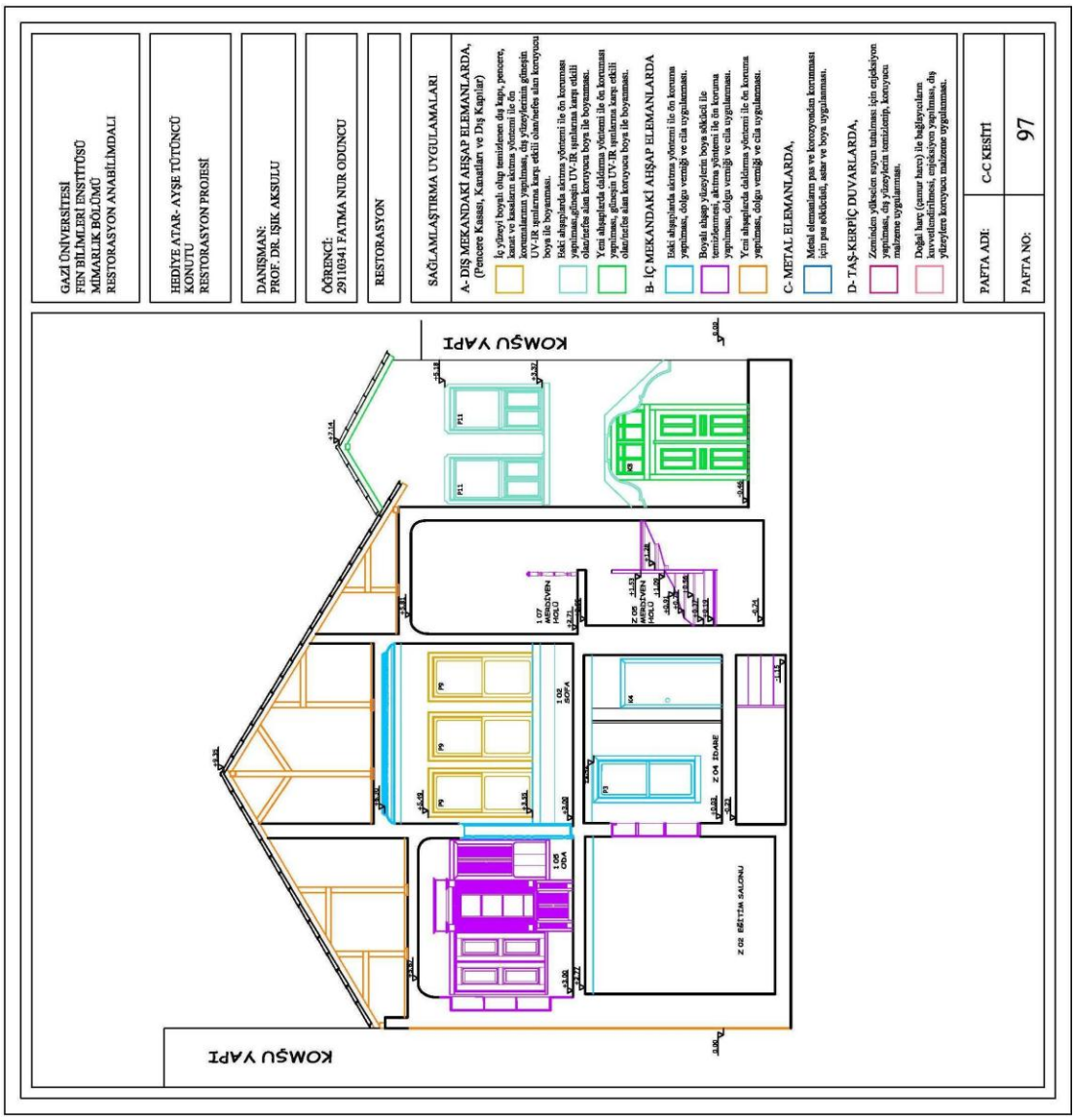

Şekil 6.38. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları C-C kesiti

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

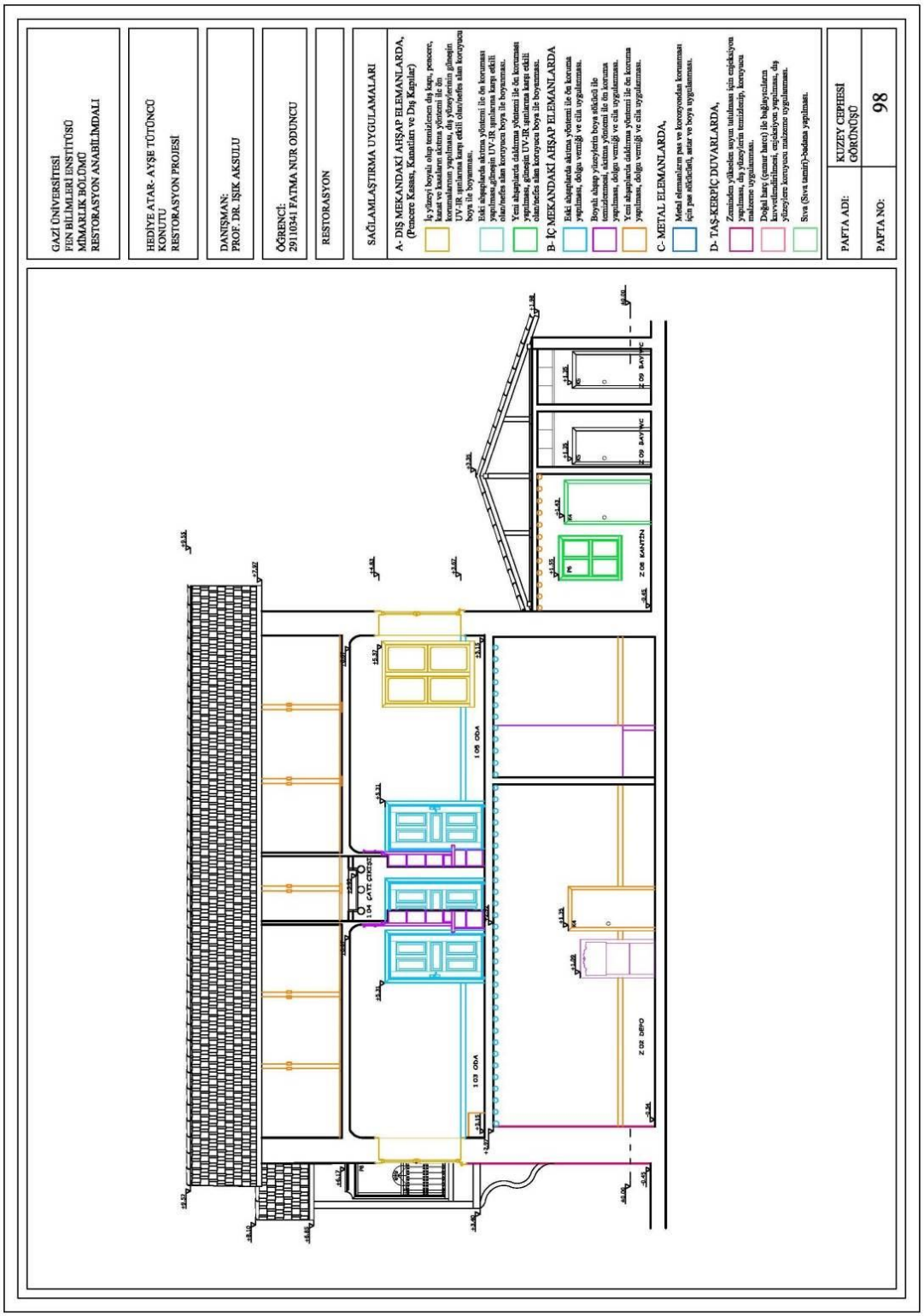

Şekil 6.39. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları D-D kesiti

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

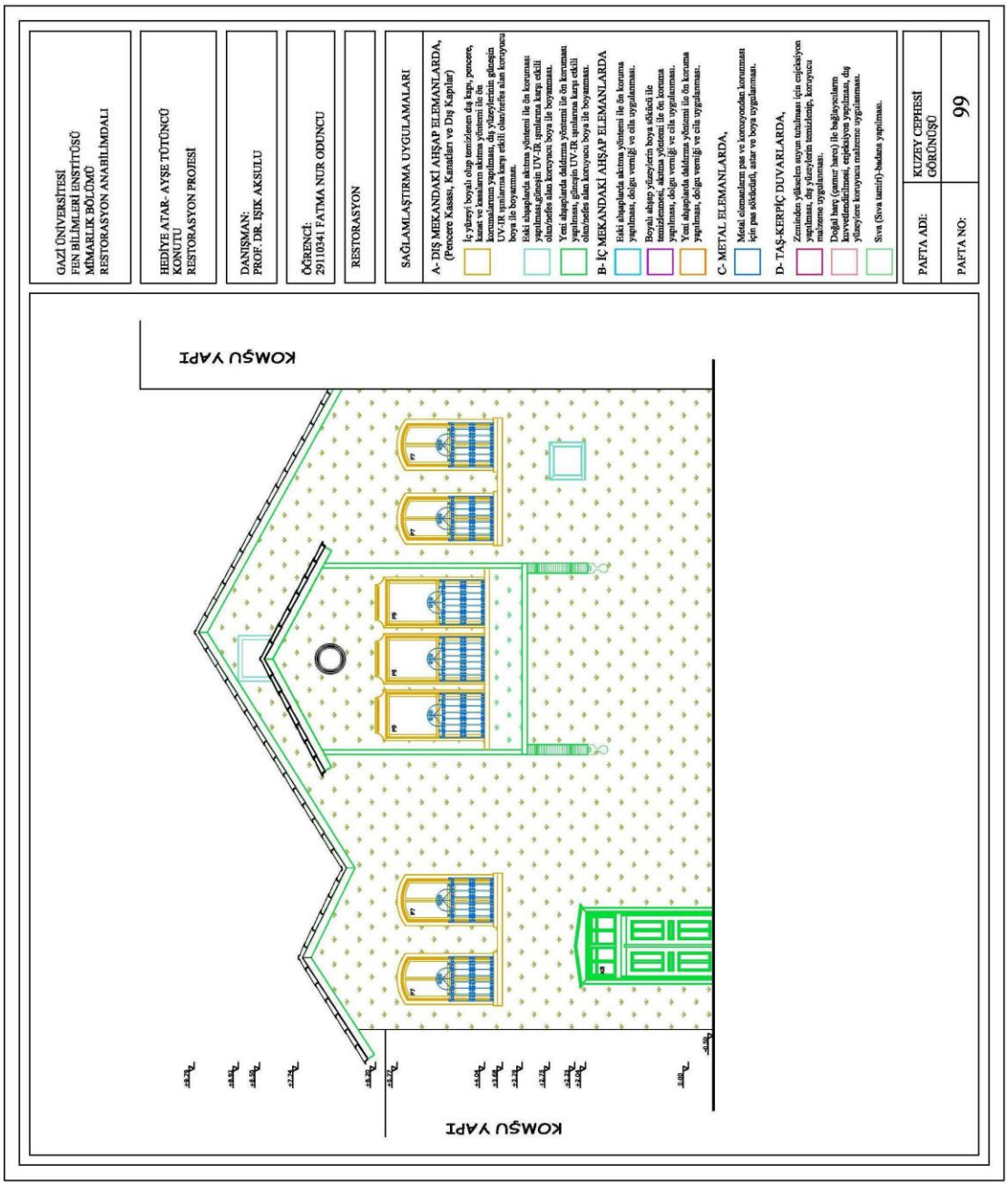

Şekil 6.40. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları kuzey görünüş

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

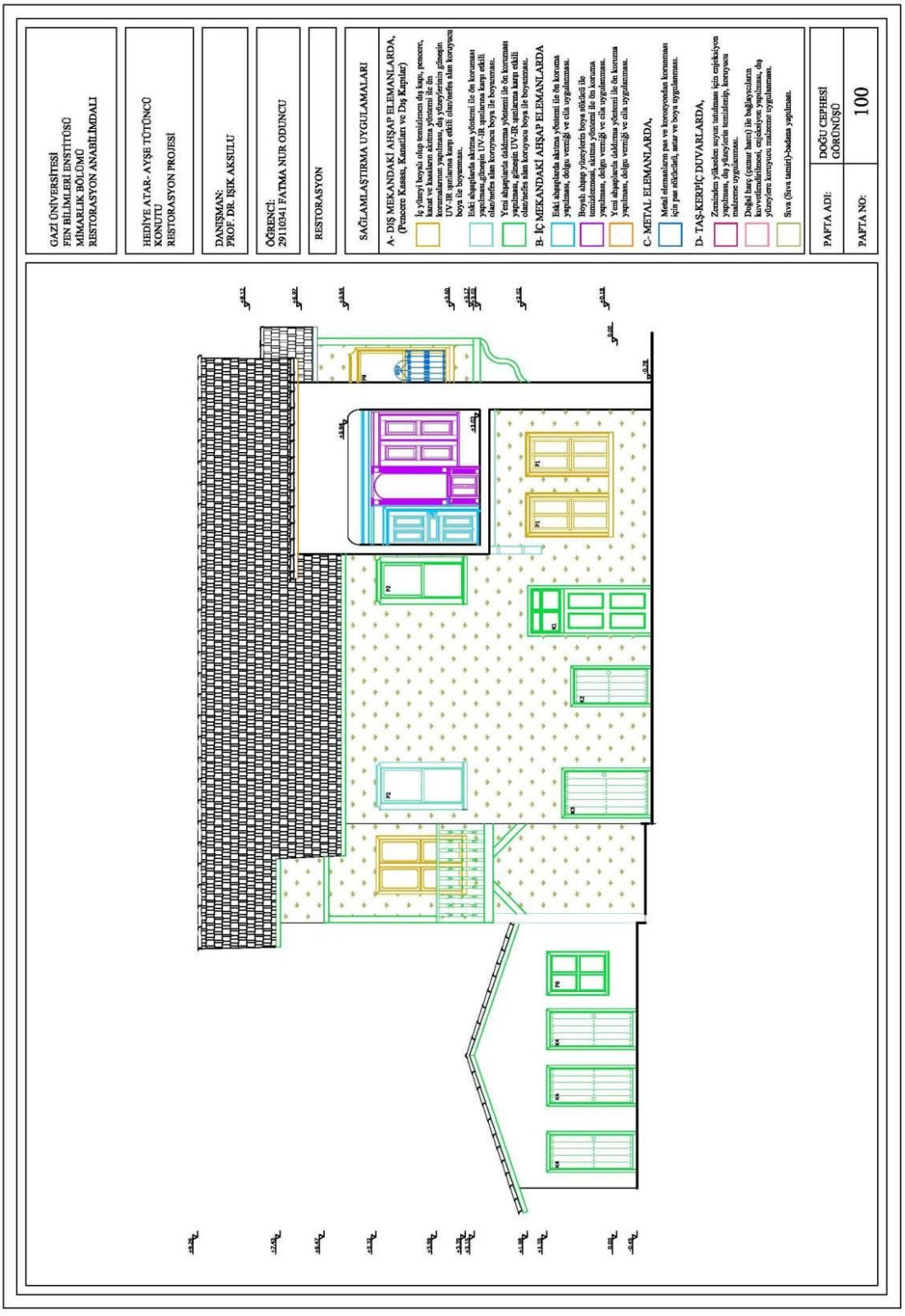

Şekil 6.41. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları doğu görünüş

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

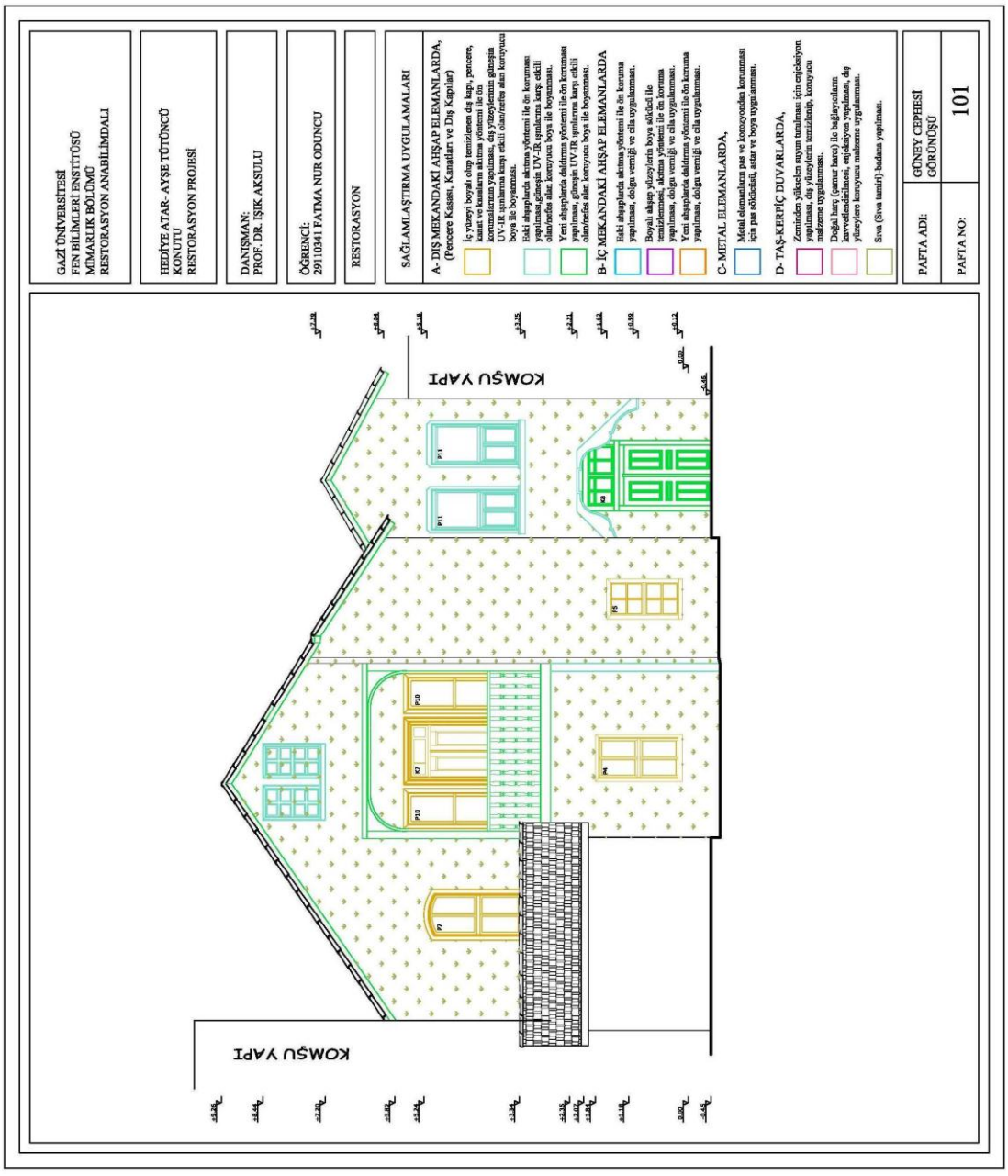

Şekil 6.42. Restorasyonda sağlamlaştırma uygulamaları güney görünüş

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

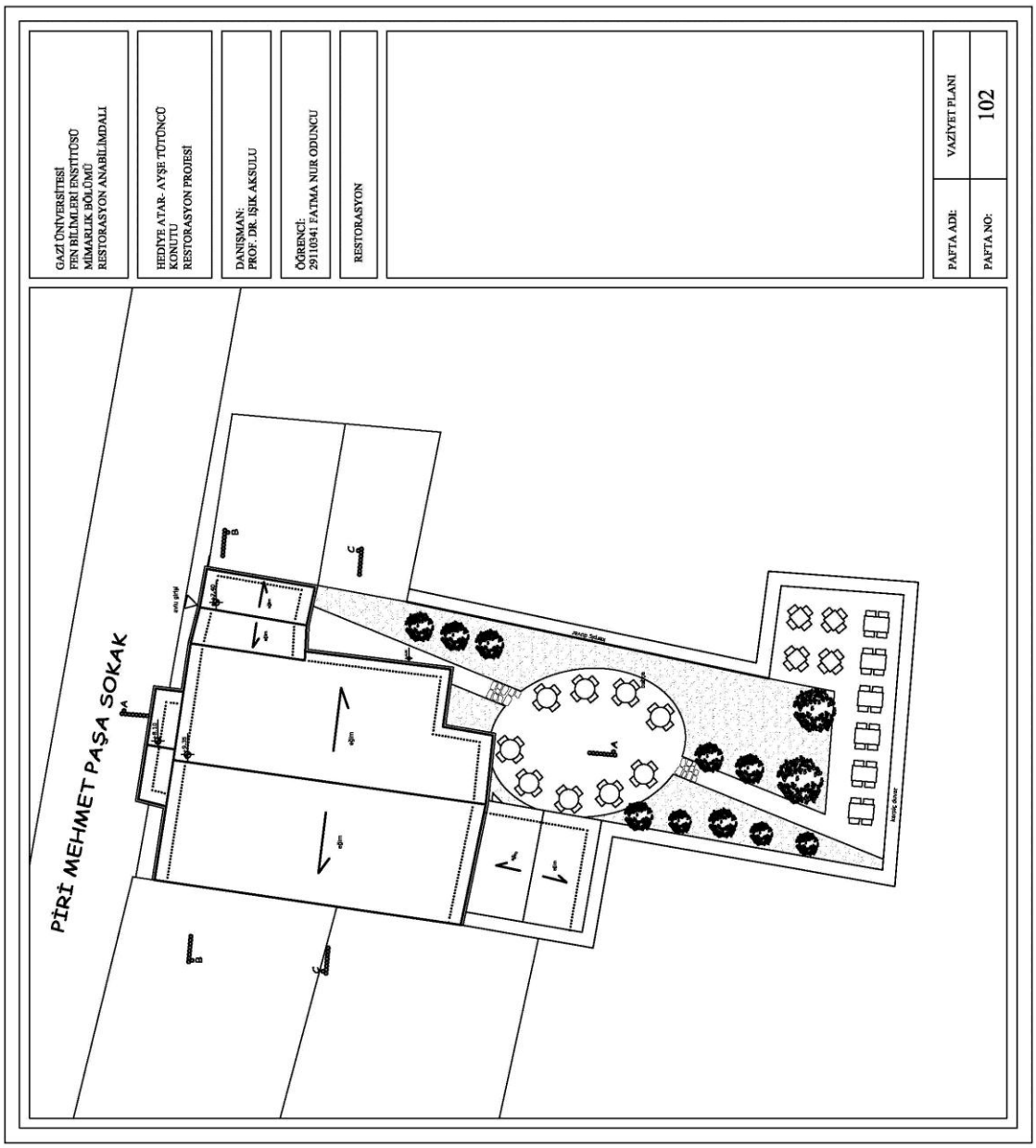

Şekil 6.43. Restorasyon vaziyet planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

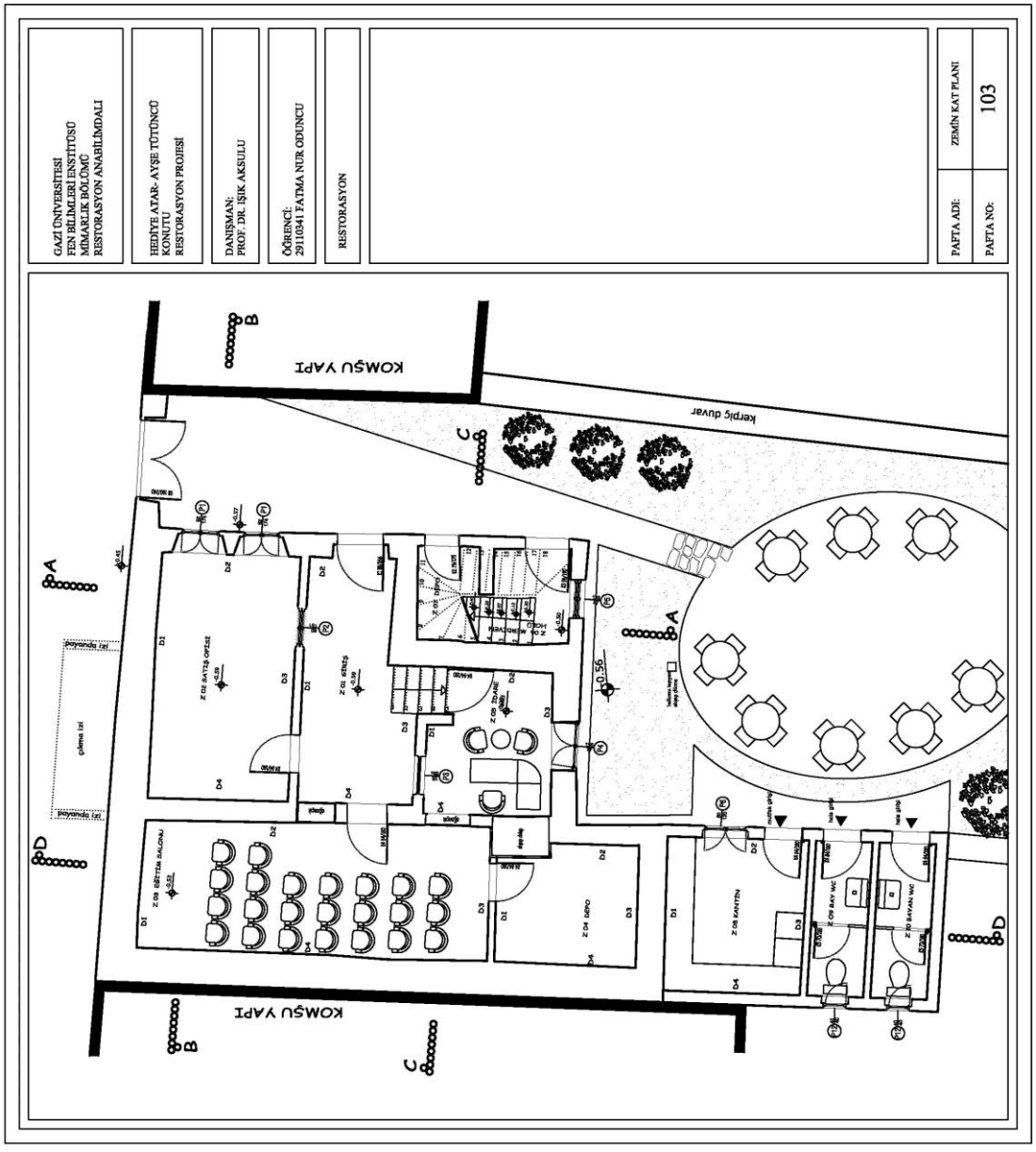

Şekil 6.44. Restorasyon zemin kat planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

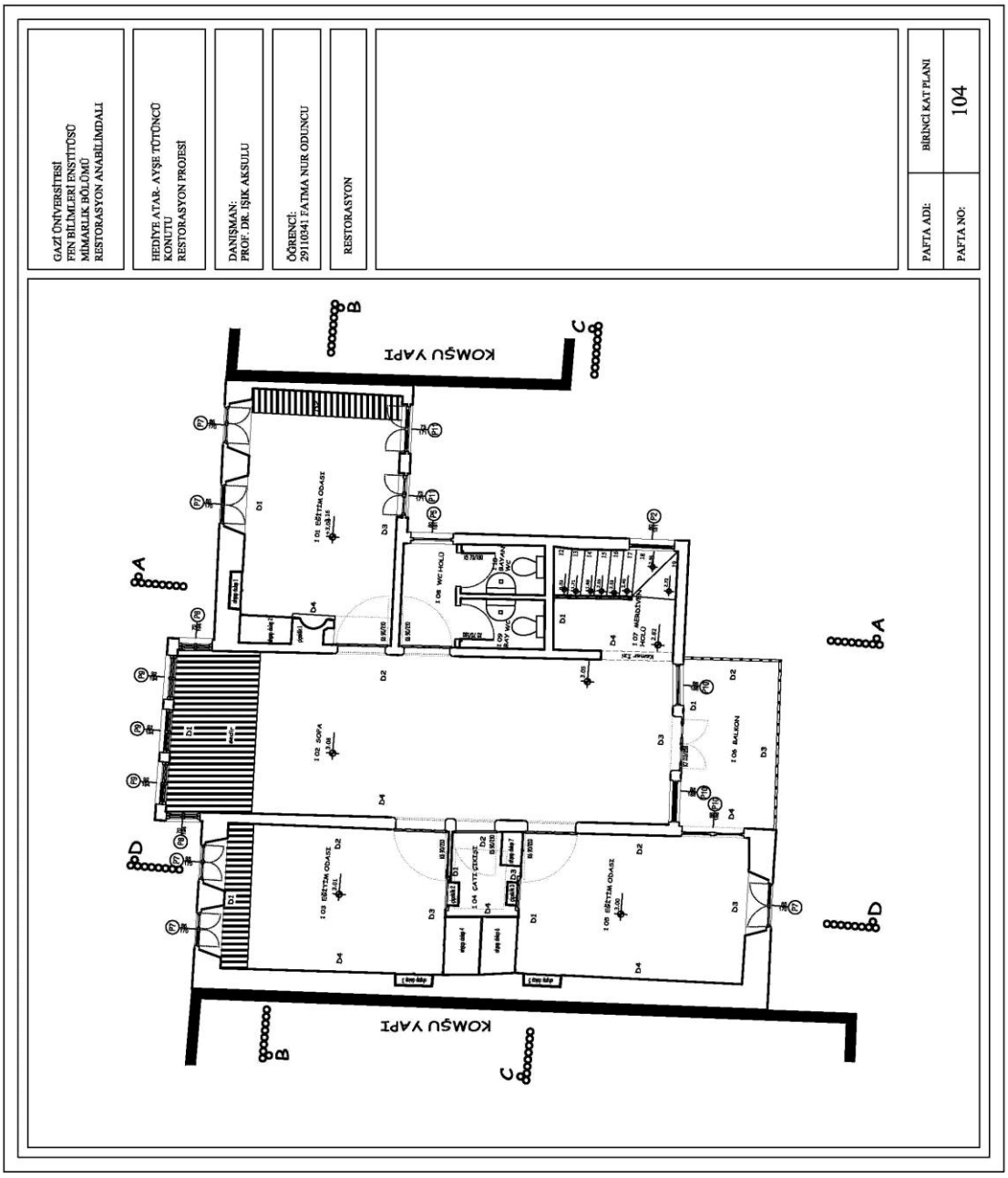

Şekil 6.45. Restorasyon 1. kat planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

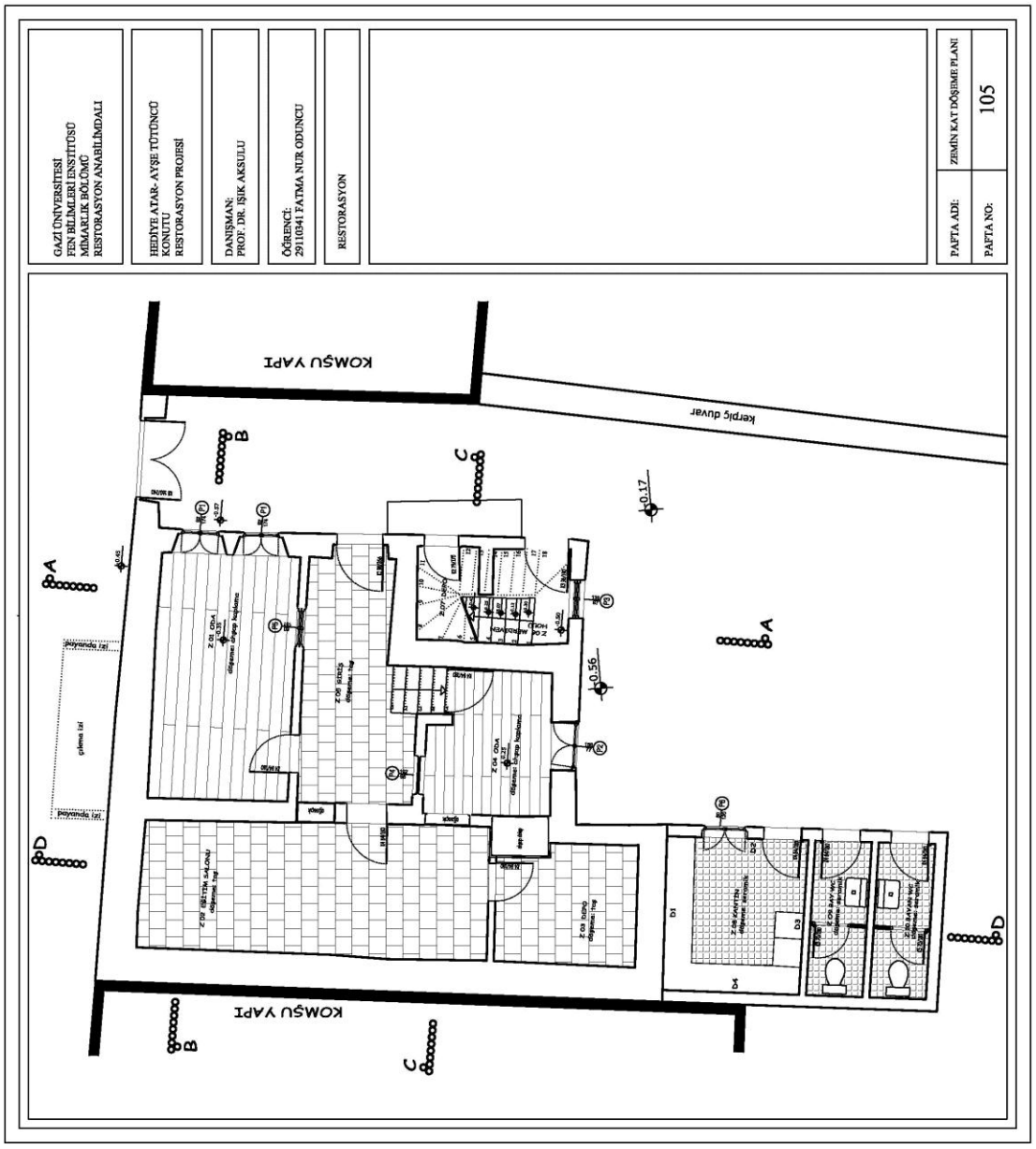

Şekil 6.46. Restorasyon zemin kat döşeme planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

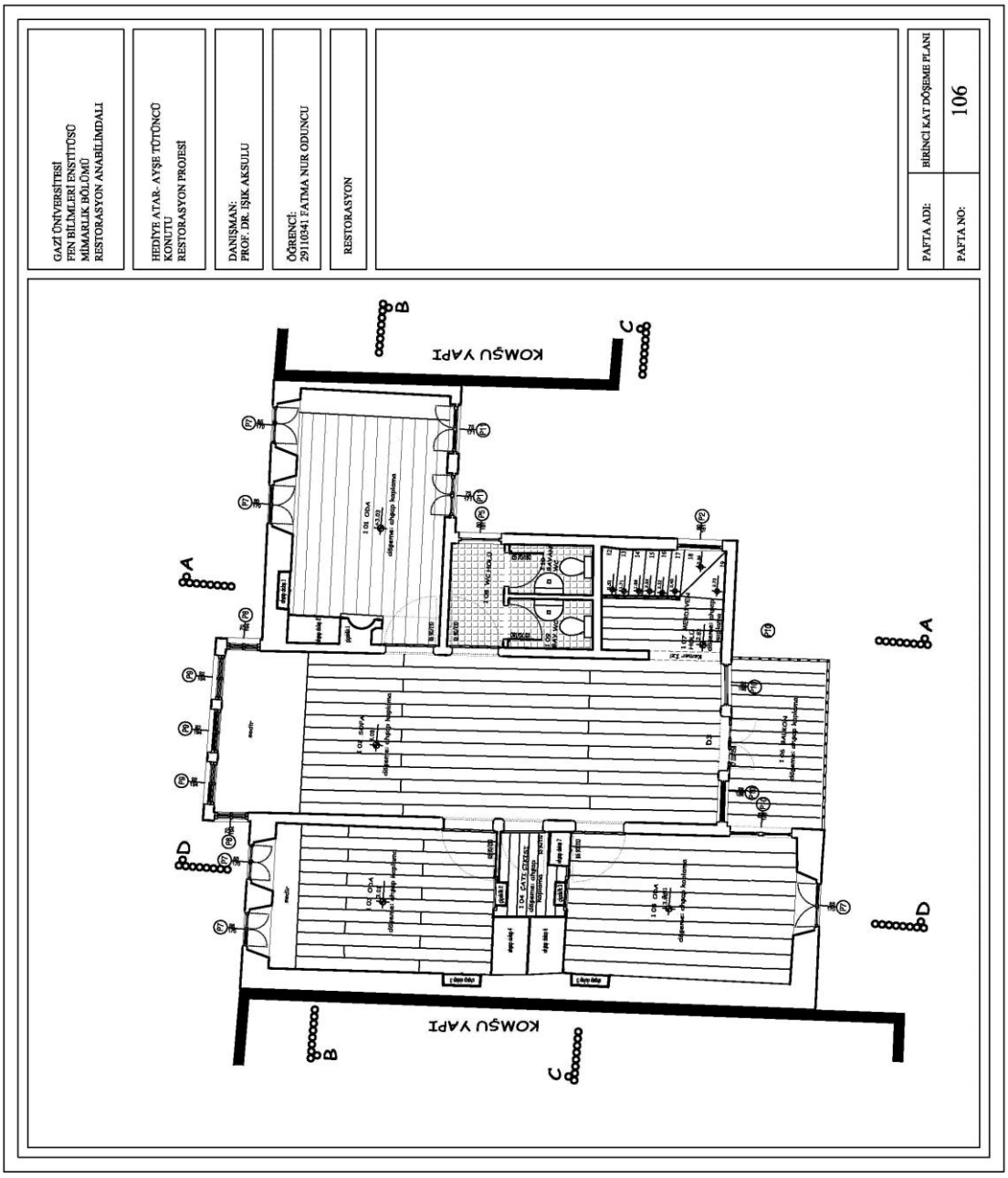

Şekil 6.47. Restorasyon 1. kat döşeme planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

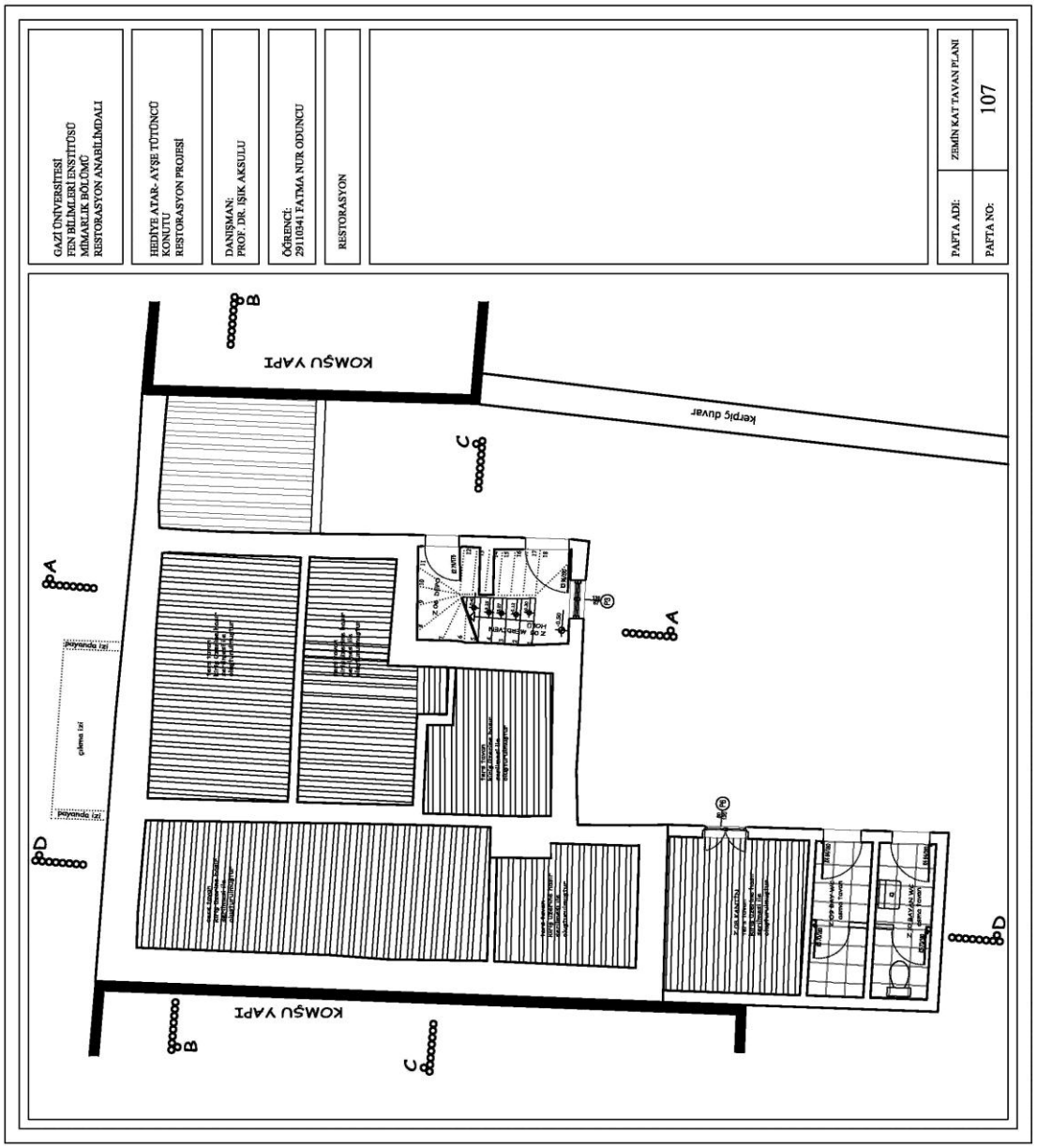

Şekil 6.48. Restorasyon zemin kat tavan planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

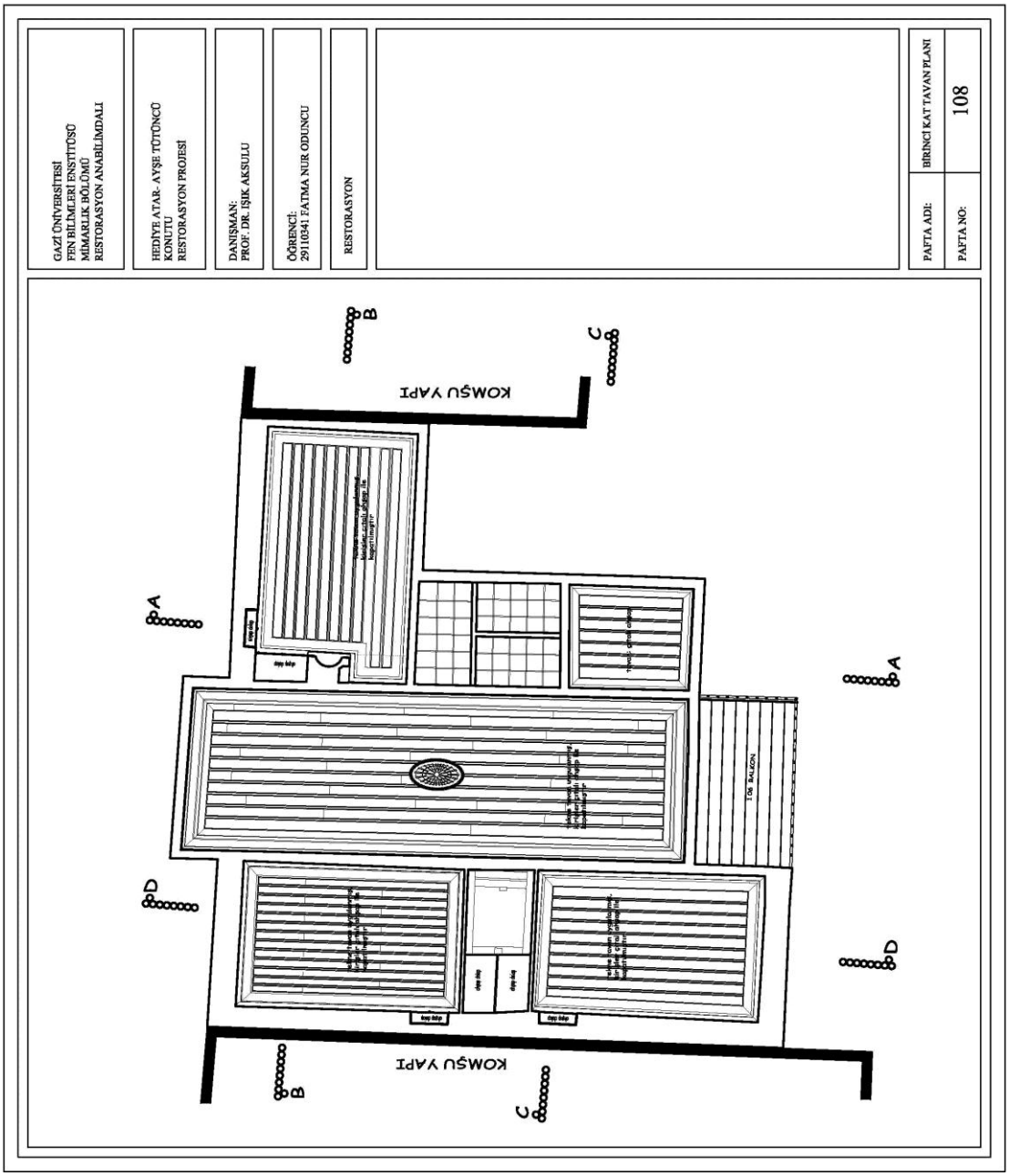

Şekil 6.49. Restorasyon 1. kat tavan planı

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

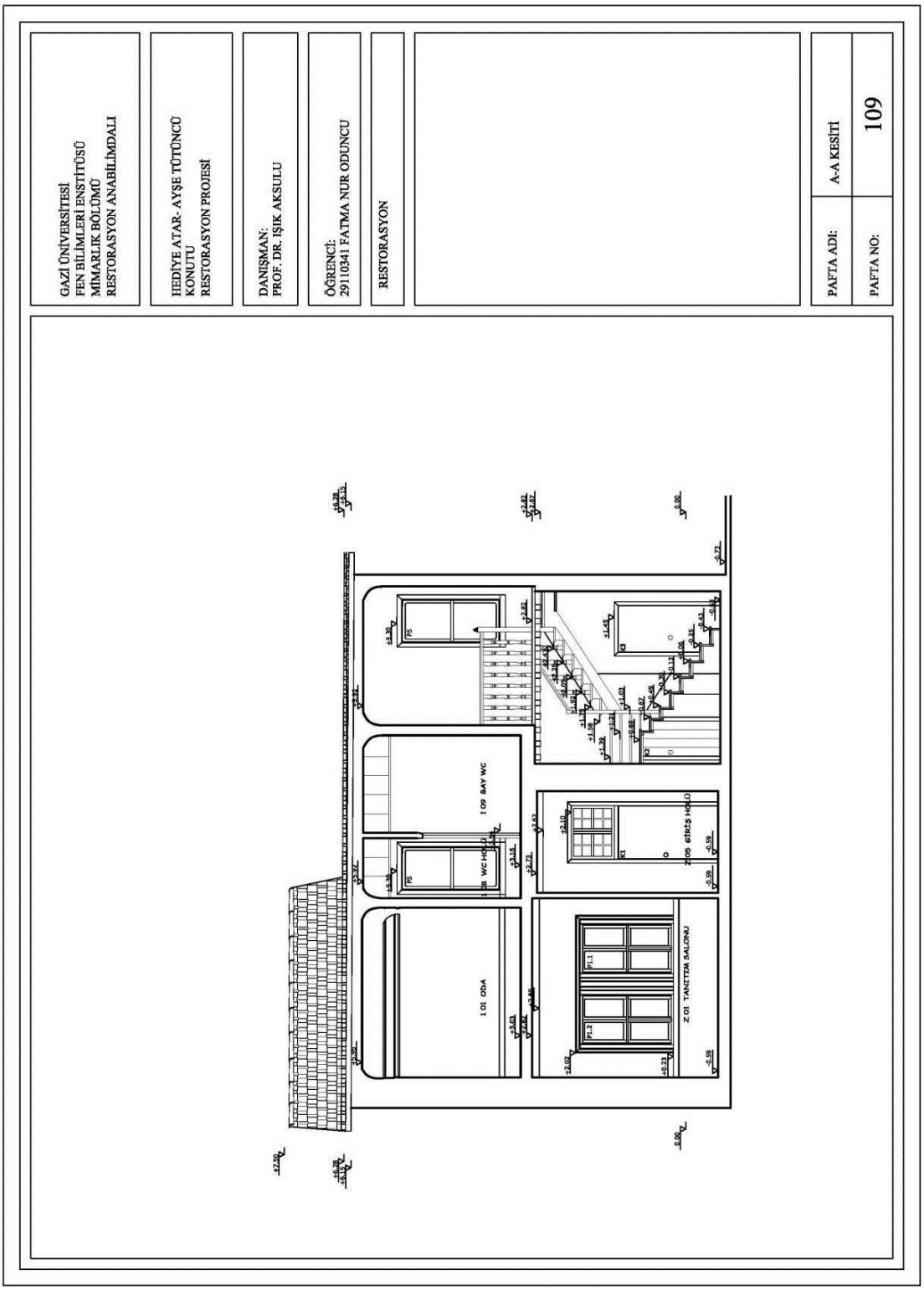

Şekil 6.50. Restorasyon A-A kesiti

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

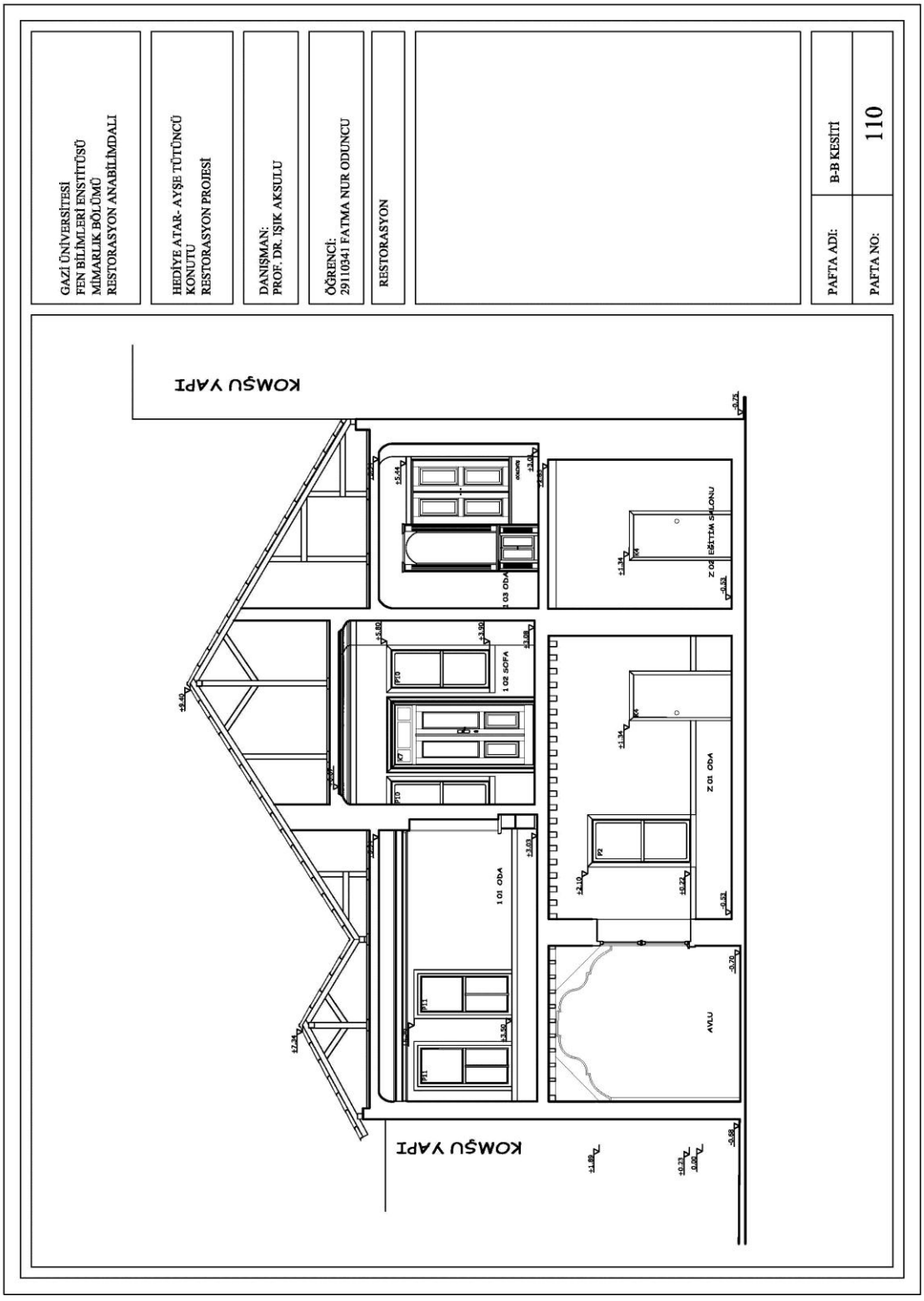

Şekil 6.51. Restorasyon B-B kesiti

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

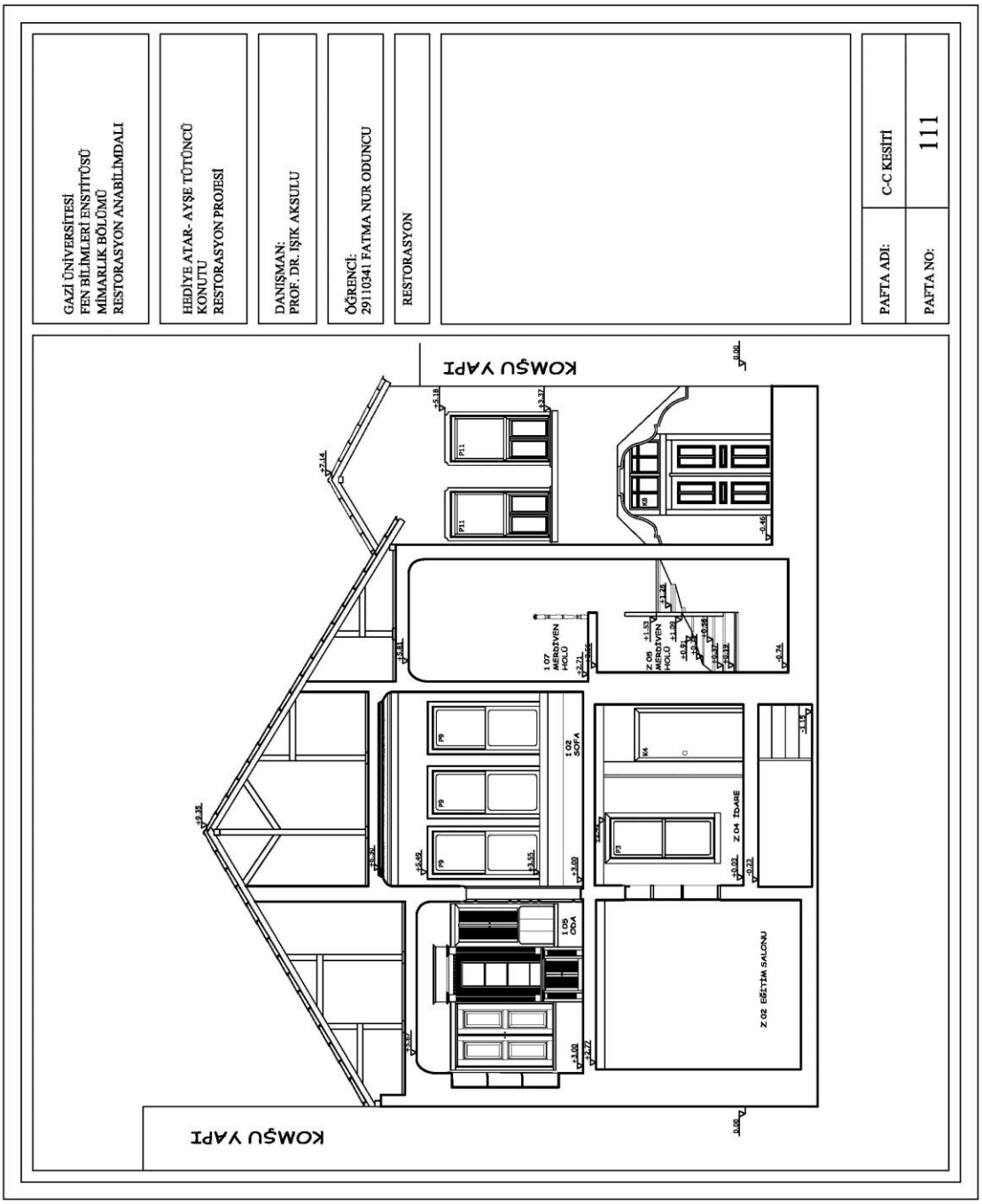

Şekil 6.52. Restorasyon C-C kesiti

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

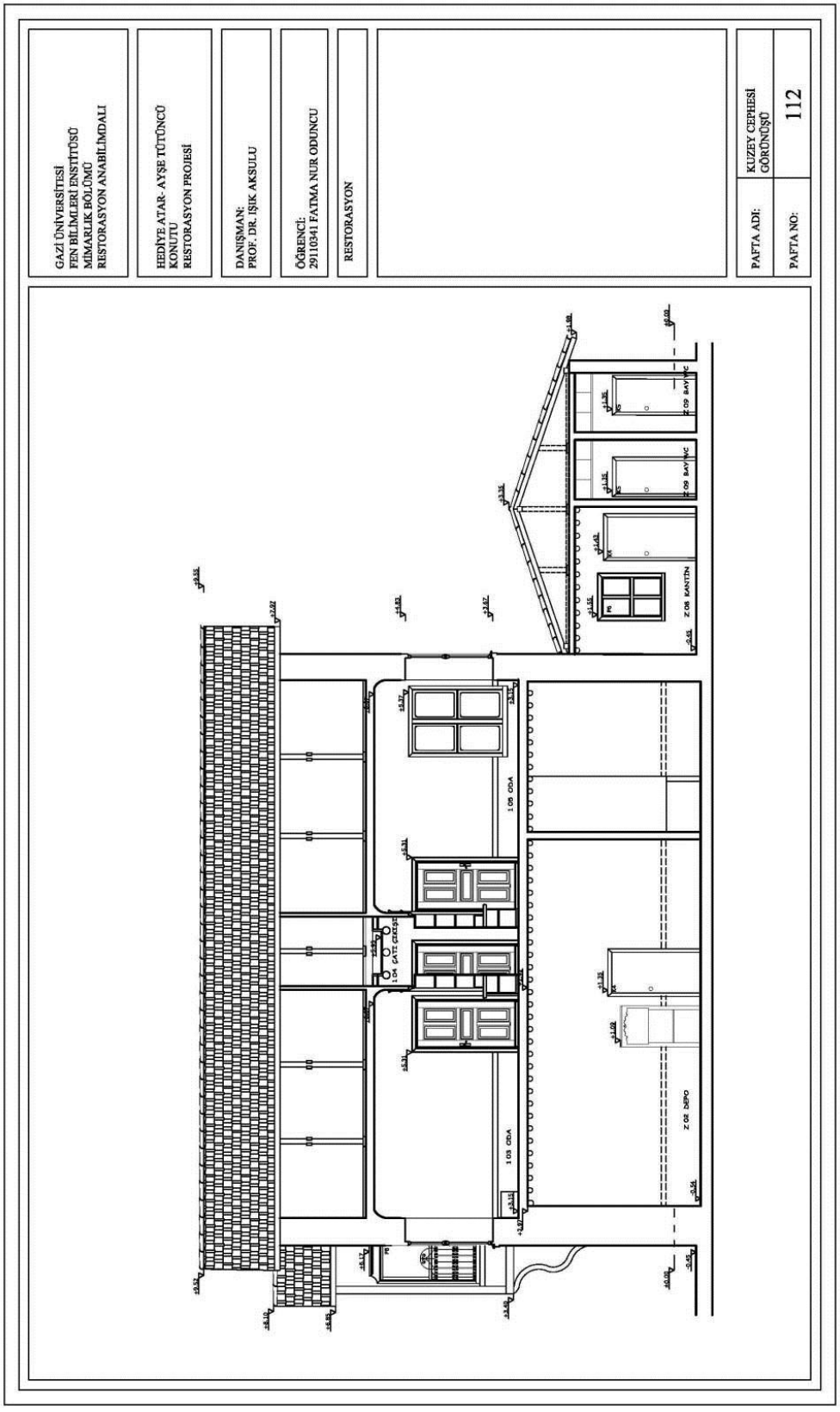

Şekil 6.53. Restorasyon D-D kesiti

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

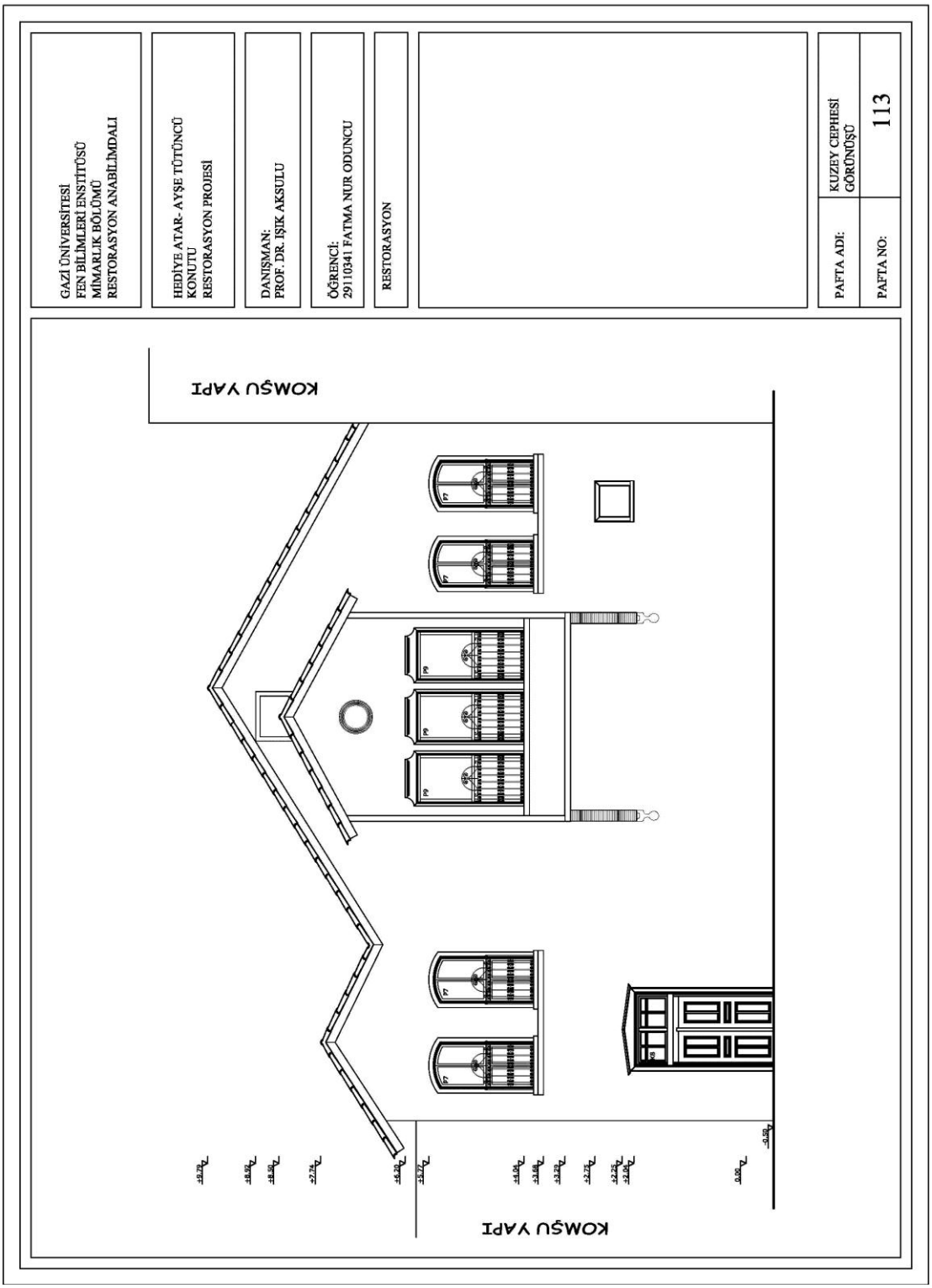

Şekil 6.54. Restorasyon kuzey cephesi

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

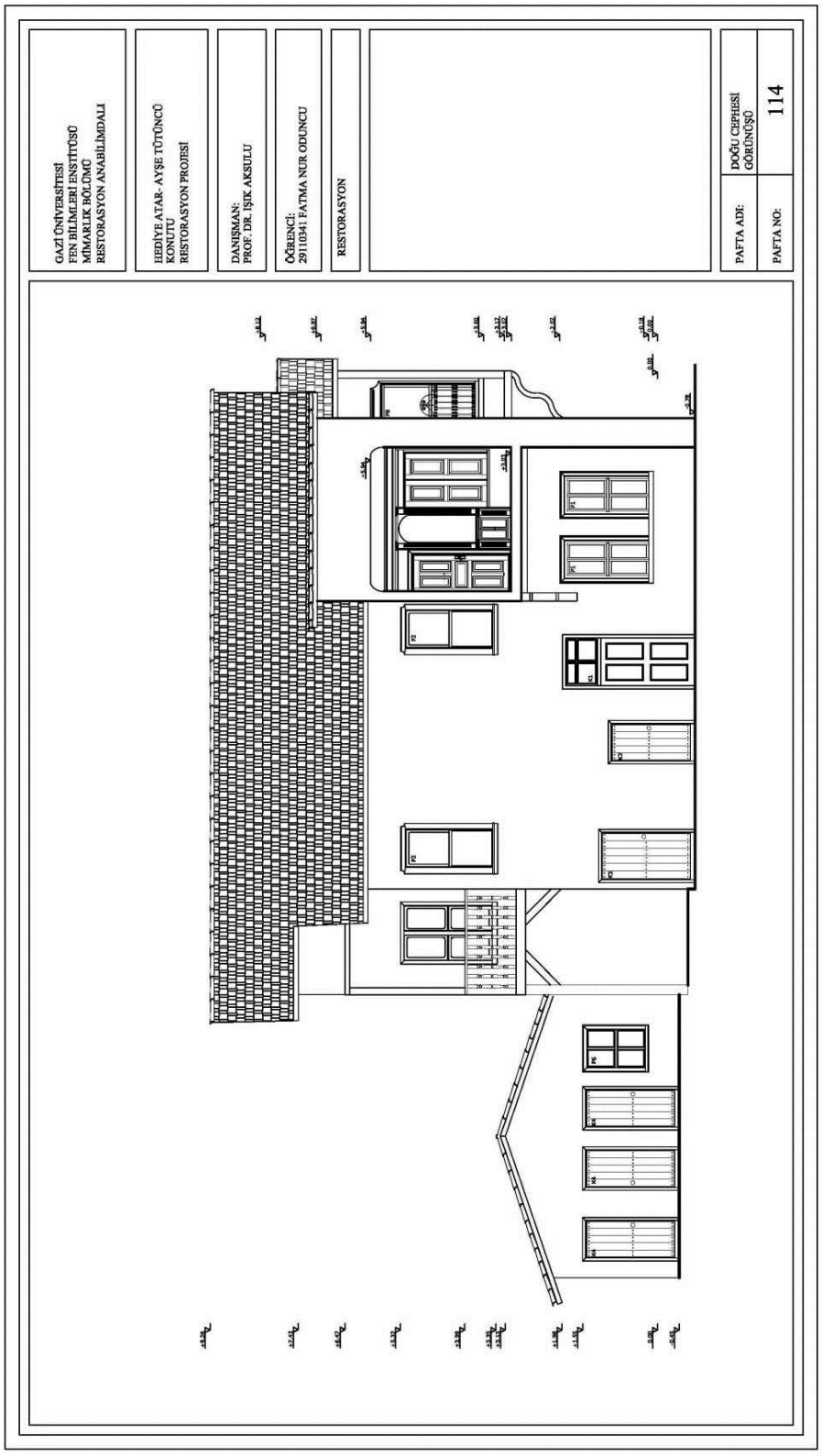

Şekil 6.55. Restorasyon doğu cephesi

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

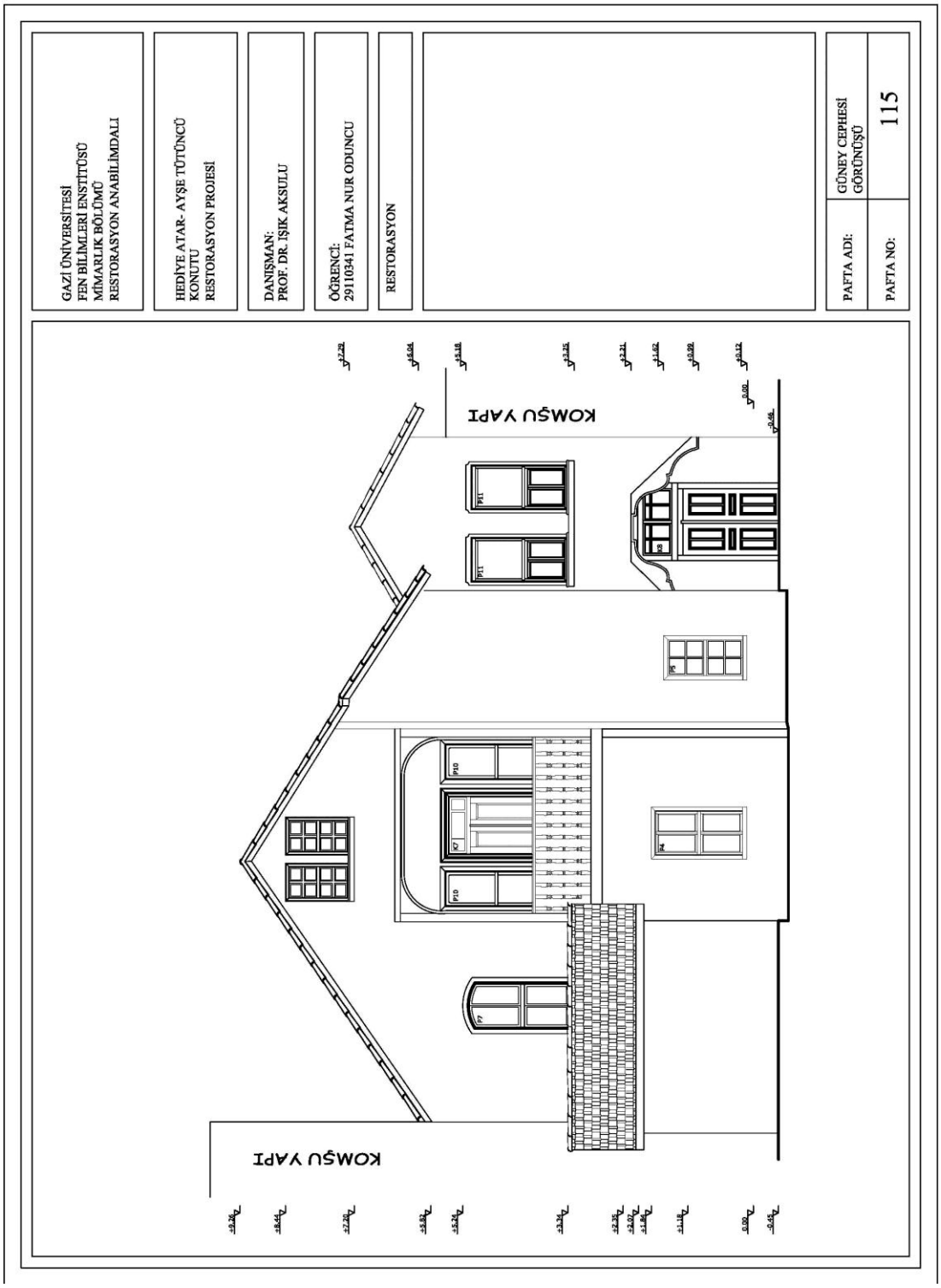

Şekil 6.56. Restorasyon güney cephesi

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

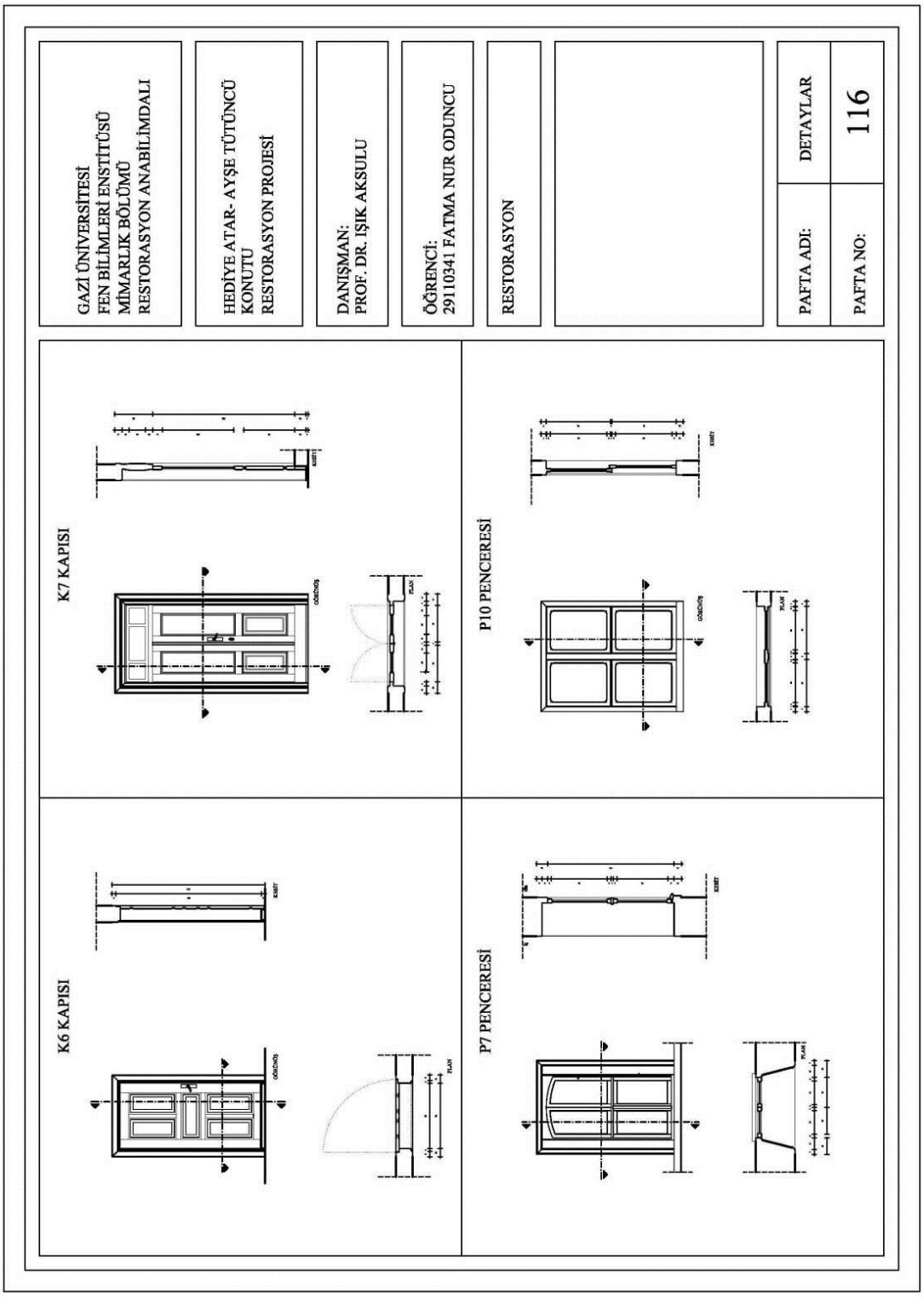

Şekil 6.57. Restorasyon kapı pencere detayları

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

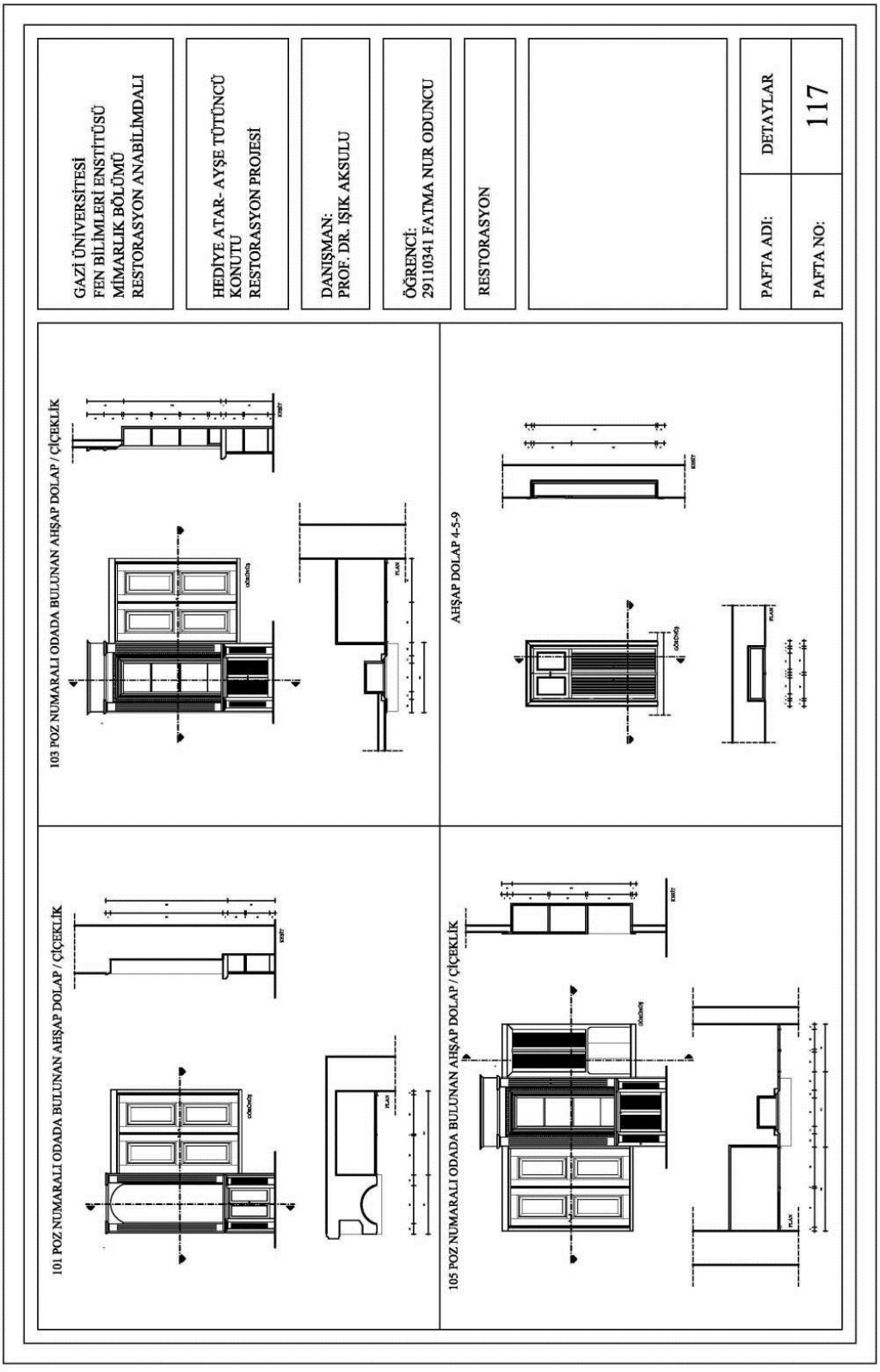

Şekil 6.58. Restorasyon dolap detayları

EK-6 (Devam) Altıncı bölüme ait ekler (restorasyon aşaması)

Şekil 6.59. Piri Mehmet Paşa Mahallesi – Alaaddin Tepesi ulaşım paftası (http://maps.google.com/konya)

Resim 6.1. Mevlana çarşısı (www.anadoludabugun. com.tr/mevlana-carsisi.htm)

Resim 6.2. Balıkçılar oteli (www.gezinet.net/balikcilar-otel)

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı : ODUNCU, Fatma Nur
Uyruğu : T.C.
Doğum tarihi ve yeri : 04.09.1984 Konya
Medeni hali : Evli
Telefon : 0 (533) 934 57 10
e-mail : fnuryollar@gmail.com.

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet tarihi
Yüksek lisans	Gazi Üniversitesi /Mimarlık Bölümü	2013
Lisans	Gazi Üniversitesi/ Mimarlık Bölümü	2008
Lise	Özel Nene Hatun Fen Lisesi	2002

İş Deneyimi

Yıl	Yer	Görev
2008-2009	Art+Mimarlık Tasarım	Mimar
2009-halen	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Mimar

Yabancı Dil

İngilizce

Hobiler

Müzik, Yüzme, Sinema